

၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှု အခြေအနေ လေ့လာစိစစ်ချက်

အပိုင်း

J

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလေ့လာချက်

Ministry of
Planning and Finance

WORLD BANK GROUP

အမှာစာ

ယခု အစီရင်ခံစာသည် ပြည်ထောင်စု သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့ ပူးတွဲပြုစုသည့် ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှု လေ့လာချက် အစီရင်ခံစာ နှစ်ခုအနက် ဒုတိယအပိုင်းဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှု အခြေအနေလေ့လာမှုစစ်တမ်း (MPLCS) ကို တစ်နိုင်ငံလုံး ကိုယ်စားပြု အိမ်ထောင်စုနမူနာဖြင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် အစောပိုင်းတွင် ကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ ယင်းစစ်တမ်းသည် စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့အကြား အနီးကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုများ အနက် တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ယင်းစစ်တမ်း၏ အဓိကရည်မှန်းချက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ခေတ်ကာလ အခြေအနေနှင့် လျော်ညီသော လူနေမှုဘဝ အခြေအနေဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် လူမှုစီးပွားညွှန်ကိန်းများကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစစ်တမ်းကောက်ယူရန် နမူနာရွေးချယ် တည်ဆောက်ရာတွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းကို အသုံးပြုခဲ့ပြီး နိုင်ငံအဆင့်၊ မြို့/ ကျေးလက်နှင့် စိုက်ပျိုးရေး ဖန်အဆင့်များကို ကိုယ်စားပြုနိုင်ရန် ပုံစံ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေလေ့လာမှုစစ်တမ်းမှရရှိလာသော အချက်အလက်များကို ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့မှ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည့် ပူးတွဲနည်းပညာ ဆိုင်ရာကော်မတီက ခြုံငုံစိစစ်ဖြာသုံးသပ်ခဲ့ပါသည်။ ဤခြုံငုံစိစစ်ဖြာသုံးသပ်မှုမှ ထွက်ပေါ်လာသော အစီရင်ခံစာသည် အဆိုပါနည်းပညာဆိုင်ရာ ကျယ်ပြန့်၍ အနီးကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၏ ရလဒ်များကို ထင်ဟပ်လျက်ရှိပါသည်။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ၏ ဝန်ကြီးဌာနအသီးသီးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု မိတ်ဖက်များမှ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်ကြသည့် ဦးဆောင်ကော်မတီနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာလုပ်ငန်း ကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်မှုက ဤအစီရင်ခံစာများ ဖြစ်မြောက်ရေးတွင် များစွာအထောက်အကူပြုခဲ့ပါသည်။

ပူးတွဲ စိစစ်သုံးသပ်မှု၏ ဒုတိယအဆင့်ကို ဤအစီရင်ခံစာတွင် တင်ပြထားပါသည်။ ၂၀၀၄/၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အသုံးပြုခဲ့သည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာသည့် နည်းလမ်းများအား ပြန်လည် စိစစ်သုံးသပ်ပြီးနောက် နည်းပညာဆိုင်ရာ ပူးတွဲကော်မတီသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်နှင့် လျော်ညီသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ အာဟာရ စားသုံးမှုပုံစံ အခြေခံအပေါ်မူတည်ကာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ချက်အား ပြင်ဆင်ရန် အကြံပြု တင်ပြခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို သတ်မှတ်သည့် ကုန်စည်နှင့် အာဟာရစားသုံးမှုပုံစံသတ်မှတ် ချက်တွင် မိုဘိုင်းလ်တယ်လီဖုန်းကဲ့သို့ ယခင်က ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးမပြုခဲ့ကြသည့် ကုန်စည်များအား ယခုအခါ ထည့်သွင်း တွက်ချက်ထားပါသည်။

ယခု အစီရင်ခံစာတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာသည့် နည်းလမ်းအသစ်အရ ရလဒ်များကို တင်ပြထားပါ သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှု အခြေအနေများဆိုင်ရာ ကျယ်ပြန့်သည့် လေ့လာစိစစ်ချက် ဖြစ်ပါ သည်။ ယခု အစီရင်ခံစာအရ တိုင်းပြည်တွင် ရင်ဆိုင်နေရသည့် စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရရှိနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်း များအား ပိုမိုရှင်းလင်းစွာ နားလည် သိရှိလာနိုင်သည့်အတွက် ဦးစားပေးမှုဝါဒများကို ရေးဆွဲ အကောင် အထည်ဖော်နိုင်ရန်နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ ရင်ဆိုင်နေရသည့် အခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းပေးရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဦးထွန်းထွန်းနိုင်
အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်
စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

Ellen A. Goldstein
Country Director
for Myanmar, Cambodia and Lao PDR

ကျေးဇူးတင်လွှာ

မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေလေ့လာမှုစစ်တမ်း (MPLCS) နှင့် လေ့လာဆန်းစစ်မှုများအတွက် ပံ့ပိုးကူညီပေးခဲ့သော စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအားလည်းကောင်း၊ MPLCS ဖြစ်မြောက်ရေး ဦးဆောင်ကော်မတီကို ဦးဆောင်ညွှန်ကြားမှုများပေးခဲ့သော စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးအားလည်းကောင်း ကျေးဇူးဥပကာရတင်ရှိပါသည်။ အဓိကကျ၍ ထိရောက်လှသော ဦးဆောင်ညွှန်ကြားမှုနှင့် ပံ့ပိုးကူညီမှုများပေးခဲ့သော MPLCS ဦးဆောင်ကော်မတီနှင့် MPLCS နည်းပညာဆိုင်ရာကော်မတီကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ စစ်တမ်းလက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုများနှင့် လေ့လာဆန်းစစ်မှုများအတွက် အဓိကကဏ္ဍမှ ပံ့ပိုးပေးခဲ့သော စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးမောင်မောင်တင့်၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါ်သွေးသွေးချစ် (ယခု ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ စီမံကိန်းစီစစ်ရေးနှင့် တိုးတက်မှု အစီရင်ခံရေး ဦးစီးဌာန)နှင့် ဗဟိုစာရင်းအင်းဖွဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာဝါဝါမောင်တို့အား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

အမျိုးသားအာဟာရဌာန (ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန)၊ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်နှင့် ပညာရေးစီမံကိန်းဦးစီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံပညာရေး သုတေသနဦးစီးဌာန (ပညာရေးသုတေသန၊စီမံကိန်းနှင့် လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန)၊ အလုပ်သမားညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ စီမံကိန်းဦးစီးဌာန၊ လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ ပြည်သူ့အင်အား ဦးစီးဌာန တို့၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုများအတွက်လည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

စစ်တမ်းနှင့် လေ့လာဆန်းစစ်မှုများတွင် ကူညီပေးခဲ့သော ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ မြန်မာနိုင်ငံ၊ လာအိုနိုင်ငံနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားရေးမှူး အယ်လင်ဂိုးလ်စတီနိုး၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဌာနကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာအဗ္ဗဒူလာရေဆက်စ်၊ အရှေ့အာရှနှင့်ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ Poverty and Equality Global Practice ဌာနမှစီမံကိန်းမန်နေဂျာ မစ္စတာဆယ်လ်မန်ဇေဒီ အပါအဝင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အား ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါသည်။ ယခုစီမံကိန်းအတွက် ဦးဆောင်သူမှာ ကမ္ဘာ့ဘဏ် အကြီးတန်းစီးပွားရေးပညာရှင် ဒေါက်တာ ရိုးနာ ဘဒီရာနီမက်ဂနက်ဆန်ဖြစ်ပါသည်။

မာတိကာစဉ်

	အနှစ်ချုပ်တင်ပြချက်	1
01	မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာချက်အား မိတ်ဆက်တင်ပြခြင်း	13
	မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုလူနေမှုအဆင့်အတန်းများ တိုင်းတာရန် အသုံးပြုခဲ့သောစစ်တမ်းများ	14
	အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်းများအား အသုံးပြု၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာချက်	16
	ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအား နားလည်သဘောပေါက်ရေးအတွက် မူဘောင်နှင့် အဆိုပါ လေ့လာစစ်ချက်အား မူဘောင် သတ်မှတ်ခြင်း	18
02	၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်းရှိ လူမှုဘဝဖူလုံမှုနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု - မြန်မာနိုင်ငံ၏ နောက်ထပ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအဆင့်အတွက် စံပြုအမှတ်အသစ်	23
	၂၀၁၅ ခုနှစ်ရှိ စားသုံးမှုစုစုပေါင်းနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမူခြင်းအသစ်	25
	၂၀၁၅ ခုနှစ် စားဝတ်နေရေးအခြေအနေများအပေါ်အခြေခံသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ခန့်မှန်းခြေ၊ အဆင့်နှင့် အလားအလာများ	27
	လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖူလုံမှု၏ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော အတိုင်းအတာများ၊ ပျမ်းမျှ လူမှုဘဝဖူလုံရေး တိုးတက်မှု၊ ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပြင်းထန်မှု	31
	မညီမျှမှု	34
	နိုင်ငံတကာအဆင့် အလွန်အမင်းဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်း	35
03	၂၀၁၅ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆိုင်ရာလေ့လာချက်	37
	ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၏ ပထဝီဝင်အရ စုစည်းမှု	39
	မြန်မာနိုင်ငံတွင်း လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖူလုံမှုဆိုင်ရာ လူဦးရေစာရင်းအင်းအချက်အလက်များ	41
	ပညာရေး၊ လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖူလုံမှု နှင့် ယင်း၏ဆက်နွယ်မှု	44
	ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာနှင့် ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းအခြေခံ	46
04	မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူ့လူထုအတွက် လိုအပ်လျှက်ရှိသော ပိုမိုများပြား၍ အရည်အသွေး ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အစားအစာ	49
	စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စုအသုံးစရိတ်၏ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှု	51
	အစားအစာ အသုံးစရိတ်များ	56
	အစားအစာလုံလောက်မှု	59
	လယ်ယာမှသည် စားပွဲဆီသို့	63

05	အားလုံးပါဝင်ခွင့်ရှိ၍ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အားလုံးအတွက် ပညာရေး	65
	အရွယ်ရောက်သူ ပညာရေး၊ အစဉ်အဆက်မျိုးဆက်အလိုက် လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်	67
	၂၀၁၅ ရှစ်နှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံရှိကလေးသူငယ်များအကြား ပညာရေးဆိုင်ရာရလဒ်များ	71
	ကျောင်းထွက်မှုကိုဖြစ်စေသည့် အကြောင်းခြင်းရာများ	76

06	မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆိုးရွားသည့်ကျန်းမာရေးနှင့် ဆက်နွယ်လျက်ရှိသော အခက်အခဲများ	83
	ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံစာကြားသော ကျန်းမာရေး	85
	ပုဂ္ဂလိက ကျန်းမာရေးစရိတ်များ	90
	ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများအား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခြင်း	94

07	ပြည့်မီခြင်းမရှိသော ရေ၊ သန့်ရှင်းရေးနှင့်စွမ်းအင်လိုအပ်ချက်များ	97
	ပိုမိုကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသည့် သောက်ရေရရှိရေး	99
	ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် သန့်ရှင်းရေး အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီရယူသုံးစွဲနိုင်မှု	102
	စွမ်းအင်ဖစ်မြစ်များ ကွဲပြားခြင်း	103
	အိမ်ရာအခြေအနေ ကွာဟချက်	105

08	ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲ များနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ထိခိုက်ခံရလွယ်သူများ	109
	မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုများ ရင်ဆိုင်နေရသည့် အန္တရာယ်များ	111
	အန္တရာယ်များနှင့် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့်ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲ များအား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရေး အိမ်ထောင်စု မဟာဗျူဟာများ	116

09	ဝင်ငွေများ ကွဲပြားခြားနားသော်လည်း ကုန်ထုတ်စွမ်းအားနှင့် လုပ်ခများသည် နိမ့်ပါးသည်။	125
	လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှုနှင့် ရာသီအလိုက်ပြောင်းလဲမှု	127
	ကဏ္ဍအလိုက်ပါဝင်မှု	137
	လုပ်ခများနှင့် ပညာရေးအတွက် ပြန်ရချက်	141

	ရည်ညွှန်းကိုးကားချက်များ	145
--	---------------------------------	------------

	နောက်ဆက်တွဲ	149
	၁ အဓိကညွှန်ကိန်းများပါဝင်သည့်ဇယားများ	150

အတိုကောက်ဝေါဟာရများ

CBN	အခြေခံလိုအပ်ချက်များအတွက် စရိတ်
GDP	စုစုပေါင်း ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုတန်ဖိုး
GOM	ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
HIES	အိမ်ထောင်စု ဝင်ငွေနှင့် အသုံးစရိတ်စစ်တမ်း
IHLCA	အိမ်ထောင်စုစားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်း
LFS	လုပ်သားအင်အားစစ်တမ်း
LIFT	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု ရံပုံငွေ
LSMS	ကမ္ဘာ့ဘဏ် လူနေမှုအဆင့်အတန်း တိုင်းတာလေ့လာချက်
MDG	ထောင်စုနှစ် ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များ
MICS	အုပ်စုလိုက်ဘက်စုံ အညွှန်းကိန်းစစ်တမ်း
MNPED	အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာန
MOPF	စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
MPLCS	မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေလေ့လာမှုစစ်တမ်း
NGO	အစိုးရမဟုတ်သော အကူအညီပေးရေး အဖွဲ့အစည်းများ
SIDA	ဆွီဒင် နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အေဂျင်စီဖွဲ့
UNDP	ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်
UNICEF	ကုလသမဂ္ဂကလေးသူငယ်များရံပုံငွေအဖွဲ့
UNOPS	ကုလသမဂ္ဂလုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှုရုံး

ဇယား စာရင်း

ဇယား ၁.၁	မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံအဆင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအား တိုင်းတာရာတွင် အသုံးပြုခဲ့သော စစ်တမ်းများ အနှစ်ချုပ်	14
ဇယား ၁.၂	လူမှုဘဝဖူလုံရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာချက်များ၏ အစိတ်အပိုင်းများ	16
ဇယား ၂.၁	ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းနှင့် လူမှုဘဝဖူလုံရေး အတိုင်းအတာ။ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၇)	26
ဇယား ၂.၂	မညီမျှမှုအတိုင်းအတာများ။ ၂၀၁၅။	34
ဇယား ၃.၁	ပထဝီဝင်ဆိုင်ရာ တည်နေရာ၊ အသုံးစရိတ် ၅ စိတ်ပိုင်းနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အခြေအနေများအရ လူဦးရေစာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ။	42
ဇယား ၃.၂	တည်နေရာနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေတို့အရ တရားဝင် ခံစားပိုင်ခွင့်များ ရရှိနိုင်မှု	47
ဇယား ၃.၃	ဒေသနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေတို့အရ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်မှု	48
ဇယား ၉.၁	လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်း လုပ်ဆောင်ချက်များအပေါ်အခြေပြု ရွေးချယ်ထားသည့် လုပ်သားဈေးကွက် ညွှန်ကိန်းများ	128
ဇယား ၉.၂	ကျား/မ နှင့် ဒေသအလိုက်၊ ရည်ညွှန်းကာလအလိုက် အလုပ်အကိုင်နှင့် လူဦးရေအချိုး။	129
ဇယား ၉.၃	လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း လုပ်ခလစာအတွက်၊ အမြတ်အတွက် သို့မဟုတ် မိသားစုအတွက် အနည်းဆုံး တစ်နာရီအလုပ်လုပ်ခဲ့သည်ဟု အစီရင်ခံစာပြုကြားသော ကလေးသူငယ်များ အချိုးအစား အစိတ်အပိုင်း	133
ဇယား ၉.၄	လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်း အလုပ်လုပ်ခဲ့သည့် နာရီ	136
ဇယား ၉.၅	အဓိက အလုပ်အကိုင်၏ တစ်ဦးချင်းစီ ကဏ္ဍအလိုက် ပါဝင်မှု	140
ဇယား ၉.၆	နှိုင်းယှဉ်နိုင်ငံများတစ်လျှောက် ပညာသင်ကြားခြင်းအတွက် ခန့်မှန်းထားသည့် ပျမ်းမျှပြန်ရချက်	142
ဇယား ၉.၇	ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားသည့် ပညာရေးအရ အကျိုးပြန်လည်ခံစားခွင့်၊ အသက်နှင့် စီးပွားရေးကဏ္ဍအလိုက် (လုပ်ခ ရာခိုင်နှုန်း)	143
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁	ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု	150
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂	အစားအစာဆင်းရဲချို့တဲ့မှု	150
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၃	ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှု၊ ရွေးချယ်ဖော်ပြသည့် ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ	151
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၄က	ပါဝင်မှုအစိတ်အပိုင်းအလိုက်နှင့် အိမ်ထောင်စုအမျိုးအစားအလိုက် အဓိကကျသော စားသုံးကုန်ပစ္စည်းအုပ်စု	152
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၄ခ	အိမ်ထောင်စုအမျိုးအစားအလိုက် အဓိက လူဦးရေစာရင်းအင်းအချက် အလက်ညွှန်ကိန်းများ	152
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၅	အဓိကကျသော စားသုံးမှုကုန်စည်အမယ်များ အုပ်စု၊ အစိတ်အပိုင်း အလိုက် (အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ တစ်ရက်လျှင် ကျပ်)	153

ဇယား စာရင်း

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၆	အိမ်ထောင်စု စားသုံးမှုအမျိုးအစား၊ အစိတ်အပိုင်းအလိုက်	154
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၇	ဦးရေ၏ သမတ်ကိန်းနှင့် တစ်ဝက်ကိန်း အသုံးစရိတ်များဖြင့် နှိုင်းယှဉ်ထားသော အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း၏ သမတ်ကိန်းအသုံးစရိတ်များ	155
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၈	အောက်ခြေ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းတို့၏ စားသုံးမှု အမျိုးအစား	155
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၉	Gini မြောက်ဖော်ကိန်း၊ Theil-0၊ Theil-1 နှင့် လူမှုဘဝဖူလုံရေးအမျိုးမျိုး	155
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁၀	အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစား၊ မှီခိုသူအမျိုးမျိုး၊ အိမ်ထောင်စုအတွင်း ကလေးသူငယ်နှင့် သက်ကြီးရွယ်အို ပါဝင်မှုအမျိုးအစားနှင့် အမျိုးသမီးဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု အမျိုးအစား	156
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁၁	မှီတင်းနေထိုင်ရာနေရာ အမျိုးအစားနှင့် ကိုယ်ပိုင်မှီတင်းနေထိုင်ရာ နေရာတွင် နေထိုင်မှုအလိုက် အရည်အသွေးရှိ အမိုး မိုးနိုင်သော အိမ်ထောင်စုများ အမျိုးအစား	157
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁၂	ရာသီအလိုက် စိတ်ချရသော သောက်ရေ လက်လှမ်းမီရယူ သုံးစွဲနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု အမျိုးအစား	158
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁၃	ရာသီအလိုက် သောက်ရေရရှိရာ ဇာစ်မြစ်သို့ သွားရသည့် ပျမ်းမျှကြာချိန် (မိနစ်)	159
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁၄	ရေရှိရာဇာစ်မြစ်သို့ သွားရာတွင် သီးသန့်ကြာမြင့်ချိန် ကြားတာ အကွာအဝေးရှိသော အိမ်ထောင်စုများ အမျိုးအစား (မိနစ်ဖြင့်)၊ ရာသီအလိုက်	160
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁၅	လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ရယူသုံးစွဲနိုင်မှု၊ မူလအခြေခံအားဖြင့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ရယူသုံးစွဲသည့်ဇာစ်မြစ်အမျိုးအစားနှင့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပြတ်တောက်မှု	161
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁၆	လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်အတွက် သုံးစွဲရသော စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု အသုံးစရိတ်အမျိုးအစား	162
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁၇	ရောဂါဖြစ်ပွားနှုန်း၊ ပုံမှန်တရားဝင်ဆေးဝါးကုသစောင့်ရှောက်မှု အား လက်လှမ်းမီရယူသုံးစွဲနိုင်မှုနှင့် ပုံမှန်တရားဝင် ဆေးဝါးကုသ စောင့်ရှောက်မှု သွားရောက်ခံယူသည့် အိမ်ထောင်စုများ	163
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁၈	တစ်ဦးကျ ကျန်းမာရေး အသုံးစရိတ်များနှင့် ကျန်းမာရေးအတွက် သုံးစွဲသည့် စုစုပေါင်း အသုံးစရိတ်အမျိုးအစား	164
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁၉	အိမ်ထောင်စုများ၏ နှစ်ပတ်လည် စုစုပေါင်း ဆေးဝါးကုသ စောင့်ရှောက်မှု အသုံးစရိတ်၊ ဆေးဝါးကုသစောင့်ရှောက်မှု အမျိုးအစားအလိုက်	165
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၀	မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း/ အထက်တန်းပညာရေးအတွက် စုစုပေါင်း အသားတင် ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများ	166
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၁	အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းအဆင့်များအတွက် စုစုပေါင်း အသားတင်ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်း၊ တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ်အဆင့် အသားတင်နှင့် အကြမ်းဖျဉ်းစုစုပေါင်း ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများ	167

ဇယား စာရင်း

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၂	ကျောင်းထွက်သွားသည့် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းအဆင့် ကျောင်းနေအရွယ်ရှိ ကလေးသူငယ်စုစုပေါင်းအရေအတွက်	167
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၃	ကျောင်းထွက်သွားသည့် မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း/ အထက်တန်း ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးသူငယ်များ၏ ကျောင်းဆက်မနေသည့် အကြောင်းရင်းများ	168
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၄	တစ်ခါမျှကျောင်းမနေသည့် ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးသူငယ်များ၏ ကျောင်းမနေသည့်အကြောင်းရင်းများ	168
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၅	၁၅ နှစ်နှင့်အထက်အသက်အရွယ်ရှိသူများ၊ လူငယ်နှင့် အရွယ်ရောက်သူ တစ်ဦးချင်း၏ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းများ	169
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၆	အိမ်ထောင်ဦးစီးများ ပြီးစီးအောင်မြင်ခဲ့သည့် ပညာရေး	170
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၇	အသက် ၂၅-၆၄နှစ်ရှိ အရွယ်ရောက်သူများ ပြီးစီးအောင်မြင်ခဲ့သည့် ပညာရေး	171
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၈	နိုင်ငံခြားသို့ယာယီရွှေ့ပြောင်း၊ အမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု အတွေ့အကြုံရှိသည့် အိမ်ထောင်စု အချိုးအစားများ	172
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၉	လွှဲပို့ငွေအချိုးနှင့် လွှဲပို့ငွေမှရရှိသော နှစ်ပတ်လည် ဝင်ငွေ	173
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၃၀	ချေးငွေ ရယူထားသော အိမ်ထောင်စုများ၏အချိုးအစားနှင့် လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း အိမ်ထောင်စုတစ်ခုက ရယူသော ပျမ်းမျှ ချေးငွေများ အရေအတွက်	174
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၃၁	အသုံးပြုမှုအလိုက် စုစုပေါင်းချေးငွေ တန်ဖိုး	175
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၃၂	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် စားသုံးမှုတို့အကြား ထည့်ဝင်သုံးစွဲရန်အတွက် အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု ချေးငွေများ အချိုးအစား	176
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၃၃	အိမ်ထောင်စုကြွေးမြီနှင့် စားသုံးမှုအချိုး	177
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၃၄	စုငွေစာရင်းနှင့် စာရင်းရှင် စုငွေစာရင်း ဖွင့်လှစ်အသုံးပြုနိုင်မှု	178
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၃၅	ပုံမှန်တရားဝင်မဟုတ်သော ချေးငွေအချိုးအစား	179
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၃၆	ရပိုင်ခွင့် ပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ရွေးချယ်ခဲ့သည့် ရပိုင်ခွင့် ပစ္စည်းများ	180

ပုံ စာရင်း

ပုံ ၁.၁	စုစုပေါင်း လူမှုဘဝဖူလုံရေး အစိတ်အပိုင်းများ	17
ပုံ ၁.၂	ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဖြစ်စေသည့်တွန်းအားများ၊ မူဘောင်တစ်ခု။	19
ပုံ ၂.၁	မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လက်ရှိဦးရေနှုန်း၊ မြို့ပြအခြေအနေ၊ ကျေးလက်အခြေအနေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဇုန်အလိုက်	27
ပုံ ၂.၂	အစားအစာဆင်းရဲချို့တဲ့မှု လက်ရှိဦးရေနှုန်း၊ မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်အခြေအနေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဇုန်အလိုက်	28
ပုံ ၂.၃	ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှုန်းဆိုင်ရာ ခန့်မှန်းအလားအလာများ။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် စားဝတ် နေရေး အခြေအနေများ အပေါ် အခြေခံသည့် ခန့်မှန်းချက်အသစ်။ (မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရအဖွဲ့နှင့်ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၇)	30
ပုံ ၂.၄	၂၀၀၄/ ၀၅ မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အထိ အခြားသော လူမှုဘဝဖူလုံရေးအတိုင်းအတာ များအရ အလားအလာများ	33
ပုံ ၃.၁	တည်နေရာအလိုက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူအချိုးအစား	40
ပုံ ၃.၂	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဇုန်အလိုက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူနှင့် အစားအစာဆင်းရဲနွမ်းပါး သူအချိုးအစား	40
ပုံ ၃.၃	ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ သို့မဟုတ် အစားအစာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူအဖြစ် အတန်း အစား သတ်မှတ်ထားသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်သော သတ်မှတ်အသက်အရွယ်အရ လူဦးရေ ပါဝင်မှုအချိုးအစား	43
ပုံ ၃.၄	အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ ပင်ကိုယ်လက္ခဏာများအရ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအား လျှပ်တစ်ပြက်ရှုမြင်ချက်	46
ပုံ ၄.၁	အရွယ်ရောက်သူမျှခြေအရ စုစုပေါင်းစားသုံးမှုနှင့် စားသုံးမှုအချိုးအစား၊ အစိတ်အပိုင်းများအလိုက်။	52
ပုံ ၄.၂	အစားအစာမဟုတ်သော အသုံးစရိတ်များ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှု	54
ပုံ ၄.၃	အသုံးစရိတ်ပြန်ချက်တစ်လျှောက်နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေအရ ကြာရှည် သုံးပစ္စည်းများပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှု	55
ပုံ ၄.၄	၅ စိတ်ပိုင်းအလိုက် ကြာရှည်သုံးပစ္စည်းများ ပိုင်ဆိုင်မှု	56
ပုံ ၄.၅	ကုန်ပစ္စည်းအမယ်အလိုက် အစားအစာစားသုံးမှု စရိတ်အချိုးအစား	57
ပုံ ၄.၆	ကုန်ပစ္စည်းအမယ်အလိုက် အစားအစာ အသုံးစရိတ်များ	58
ပုံ ၄.၇	အရွယ်ရောက်သူမျှခြေအရ ကယ်လိုရီ	58
ပုံ ၄.၈	ကွဲပြားခြားနားသော အစားအစာအုပ်စုများမှရရှိသည့် ကယ်လိုရီအချိုးအစား	59
ပုံ ၄.၉	အစားအစာလုံလောက်မှု အစီရင်ခံစာဖြေကြားချက်များ	61
ပုံ ၄.၁၀	ငယ်ရွယ်သောကလေးများအတွက် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ အစားအစာ ရရှိသည်ဟု အစီရင်ခံသည့် အိမ်ထောင်စုများ အချိုးအစား	62
ပုံ ၄.၁၁	ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ငွေသားမဟုတ်ပဲကုန်ပစ္စည်းအနေဖြင့်ရရှိ သော အစားအစာအသုံးစရိတ် အချိုးအစား	64
ပုံ ၄.၁၂	ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် အဓိက အစားအစာ ၅ မျိုး	64

ပုံ စာရင်း

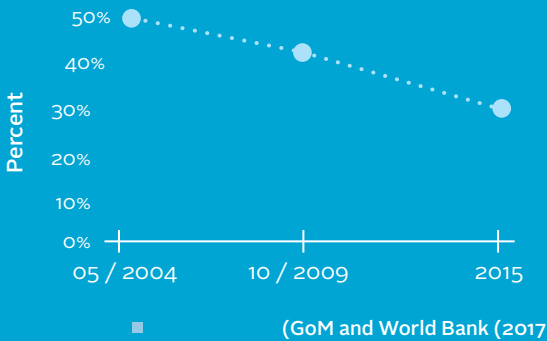
ပုံ ၅.၁	အသက်အုပ်စုအလိုက် ပြီးဆုံးအောင်မြင်ခဲ့သည့် ကျောင်းပညာရေးအဆင့်	67
ပုံ ၅.၂	အသက်အရွယ်အုပ်စုနှင့် ကျား/မ အလိုက် စာတတ်မြောက်မှု	68
ပုံ ၅.၃	အတော်အသင့်အလယ်တန်းဆင့် သို့မဟုတ် ထို့ထက်မြင့်သည့် ပညာရေးရှိသော လူဦးရေအချိုးအစား	69
ပုံ ၅.၄	အတော်အသင့်အထက်တန်းဆင့်သို့မဟုတ် ထို့ထက်မြင့်သော ပညာရေးရှိသည့် လူဦးရေအချိုးအစား	69
ပုံ ၅.၅	ကျောင်းမနေခဲ့ရသည့် သို့မဟုတ် ဘုန်းတော်ကြီးသင်ကျောင်းပညာရေးသာရှိ သည့် လူဦးရေအချိုးအစား	69
ပုံ ၅.၆	အသက် ၁၅နှစ် မှ ၂၄နှစ်အတွင်းရှိ ကျောင်းမနေခဲ့ရသည့် လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း	70
ပုံ ၅.၇	အသက် ၁၅နှစ် မှ ၂၄နှစ်ရှိ ကျောင်းမနေခဲ့ရသည့် အမျိုးသား-အမျိုးသမီး အချိုး	70
ပုံ ၅.၈	မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်း ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများ	73
ပုံ ၅.၉	၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း အသက် ၁၃ နှစ်မှ ၁၈ နှစ်အရွယ်ရှိကျောင်းသားကျောင်း သူများ အတန်းပြီးဆုံးမှုနှုန်းများ	75
ပုံ ၅.၁၀	ကျောင်းအဆင့်အလိုက် ကျောင်းအပ်နှံသည့် ကလေးတစ်ဦးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များ	77
ပုံ ၅.၁၁	အသက် ၁၀နှစ်မှ ၂၂ နှစ်အရွယ် ကလေးများအကြား ကျောင်းအဆင့်အလိုက် ကျောင်းထွက်ရသည့် အကြောင်းများ	78
ပုံ ၅.၁၂	ပညာရေးတွင် ကျောင်းအပ်နှံသည့် အသက် ၅နှစ် မှ ၂၀နှစ် အရွယ်ရှိသူဦးရေအချိုးအစား	80
ပုံ ၅.၁၃	အသက်အရွယ်နှင့် အတန်းအလိုက် ကျောင်းပညာရေးအတန်းအခြေအနေ	80
ပုံ ၅.၁၄	၅ စိတ်ပိုင်း အလိုက် မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း/ အထက်တန်းဆင့် ကျောင်းတိုးတက်မှု	81
ပုံ ၅.၁၅	ကျောင်းအပ်နှံမှုနှင့် တိုးတက်မှုတို့တွင် ကျား/ မ ကွာခြားမှု	82
ပုံ ၆.၁	အသက်အရွယ်နှင့် စားသုံးမှုပြန့်ချက် ၅ စိတ်ပိုင်း အလိုက် တစ်ဦးချင်း နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှု ကြိုတင်ခန့်မှန်းထားသည့်ဖြစ်တန်စွမ်း	86
ပုံ ၆.၂	အသက်အရွယ်အလိုက် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံဖြေကြားသူဦးရေ အချိုးအစား	88
ပုံ ၆.၃	နာဖျားမကျန်းဖြစ်သည့်အခါ ပုံမှန်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ရှာဖွေသူအချိုးအစား၊ အသက်အလိုက်	90
ပုံ ၆.၄	ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစရိတ်များ၏ အစိတ်အပိုင်းများ	90
ပုံ ၆.၅	ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေ၊ အသုံးစရိတ်ပြန့်ချက် ၅ စိတ်ပိုင်းနှင့် တည်နေရာအလိုက် အိမ်ထောင်စု နှစ်စဉ် ကျန်းမာရေး အသုံးစရိတ်၊	92
ပုံ ၆.၆	အိမ်ထောင်စုများအား အများအားဖြင့် ထိခိုက်လေ့ရှိသော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့်အကြပ်အတည်း အမျိုးအစားများ	94

ပုံ စာရင်း

ပုံ ၇.၁	နွေရာသီ သောက်ရေ ဖြစ်မြစ်များ	101
ပုံ ၇.၂	ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အိမ်သာ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း လက်လှမ်းမီရယူသုံးစွဲနိုင်မှု	102
ပုံ ၇.၃	မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိရာ ဖြစ်မြစ်များ	104
ပုံ ၇.၄	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဖုန်းအလိုက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိရာ ဖြစ်မြစ်များ	105
ပုံ ၇.၅	၅ စိတ်ပိုင်းနှင့် ဖုန်းအလိုက် အိမ်ရာ ပစ္စည်းများ	106
ပုံ ၇.၆	အိမ်ရာများ၏ ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ကွဲလွဲချက်နှင့် ဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား လက်လှမ်းမီရရှိနိုင်မှု	107
ပုံ ၈.၁	အိမ်ထောင်စုများအလိုက်အစီရင်ခံစာဖြေကြားသည့် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် အကြပ်အတည်းများ ပျံ့နှံ့မှု	113
ပုံ ၈.၂	အသုံးစရိတ် ၅ စိတ်ပိုင်းများနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေအလိုက် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် အကြပ်အတည်းများကြုံတွေ့ရမှု	114
ပုံ ၈.၃	မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုများ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် အကြပ်အတည်း အမျိုးအစားများ	116
ပုံ ၈.၄	ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့်အကြပ်အတည်းနှင့် ကြုံတွေ့ရသည့်အခါ တုန့်ပြန်ရာတွင် ဖြေရှင်းမှု မဟာဗျူဟာများရွေးချယ်ခြင်း	119
ပုံ ၈.၅	ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့်အကြပ်အတည်းများအား တုန့်ပြန်ရာတွင် အန္တရာယ်ဖြစ်စေသည့် မဟာဗျူဟာများကို အသုံးပြုခြင်း	120
ပုံ ၈.၆	ကျန်းမာရေးအသုံးစရိတ်များ သို့မဟုတ် အစားအစာလိုအပ်ချက်များအား ကာမိစေရန်အတွက် ငွေချေးယူရသည့် အိမ်ထောင်စုများ ရာခိုင်နှုန်း	122
ပုံ ၉.၁	စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမတိုင်မီ ၁၂ လအတွင်း လုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှု၊ ကျား/မအလိုက်	128
ပုံ ၉.၂	စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမတိုင်မီ ၁၂ လအတွင်း မြို့ပြလုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှု၊ ကျား/မအလိုက်	129
ပုံ ၉.၃	စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမတိုင်မီ ၁၂ လအတွင်း ကျေးလက်လုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှု၊ ကျား/မအလိုက်	130
ပုံ ၉.၄	အမျိုးသမီးလုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှုနှင့် GDP တို့အကြား အင်္ဂလိပ်အက္ခရာ ယူပုံစံဆက်နွယ်မှု	132
ပုံ ၉.၅	အလုပ်လက်မဲ့များနှင့် စီးပွားရေးအရ အလုပ်မလုပ်သူများအား အတန်းအစားခွဲခြားရန် အသုံးပြုခဲ့သည့် စံနှုန်းသတ်မှတ်ချက်ပုံစံအဆင့်ဆင့်	135
ပုံ ၉.၆	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းဆောင်တာများမှ ဝင်ငွေရရှိသော အိမ်ထောင်စုများ	137
ပုံ ၉.၇	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ် သားများအဖြစ် လုပ်ကိုင်လျှက်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများ။ ၅ စိတ်ပိုင်း နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေအလိုက်	138
ပုံ ၉.၈	ပျမ်းမျှနေ့စဉ်လုပ်ခ	141

မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပပျောက်ရေး တာထွက်ကောင်းခဲ့ပြီး ရှေ့ရိုး ဆက်လက် ချီတက်ရဦးမည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်အတွင်း လျော့ကျလာခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း လူဦးရေ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံ သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးနေဆဲဖြစ်သည်။

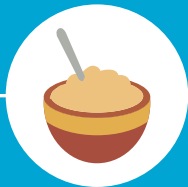

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် ဘဝအရည်အသွေးကို လျော့ကျစေပြီး တိုင်းပြည်၏အနာဂတ်ဖြစ်သည့် ကလေးသူငယ်များ၏ ရှေ့အလားအလာကိုလည်း အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်။

#1

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော ကလေးငယ်များ၏ လေးပုံ တစ်ပုံသည် မူလတန်းပညာရေး ဆုံးခန်းမတိုင်ကြပါ။

#2

အိမ်ထောင်စု ဆယ်စုလျှင် တစ်စုသည် လုံလောက်သည့် အစားအစာမရှိသည့် ပြဿနာနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရသည်။

#3

အိမ်ထောင်စုများ၏ ထက်ဝက် ခန့်သည် ရာသီဥတုဆိုးရွားခြင်း၊ ဝင်ငွေအတက်အကျ သို့မဟုတ် ဖျားရောဂါဘက်စွရပ်များနှင့် ကြုံကြိုက်လာပါက ထိခိုက် လွယ်ကြသည်။

#4

မြောက်သွေ့သည့်ကာလ များအတွင်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ ၁၀ ဦးလျှင် ၄ ဦးသည် ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရန် အခက်အခဲရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများနှင့် ထိခိုက်ခံရလွယ်သူများ၏ ဘဝများ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခြင်း

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများနှင့် ထိခိုက်ခံရလွယ်သူများ၏ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျော့ချရေးနှင့် လူနေမှုဘဝ ပြည့်စုံမှုလုံမှု တိုးပွားလာစေရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရေးမှာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရနှင့် ယင်း၏ ဖွံ့ဖြိုးမှု ဖိတ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများအတွက် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

အနှစ်ချုပ်တင်ပြချက်

ဤအစီရင်ခံစာသည် စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့မှ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် စားဝတ်နေရေး အခြေအနေများအား ပူးတွဲလေ့လာစစ်စစ် သုံးသပ်ချက်မှ တွေ့ရှိချက်များကို တင်ပြထားပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အစောပိုင်းတွင် ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှု အခြေအနေလေ့လာမှုစစ်တမ်းမှ အခြေပြု ပေါ်ထွက်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပူးတွဲ လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်မှ
တွေ့ရှိချက်များကို အပိုင်း ၂ ပိုင်းပါ
ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာအကဲဖြတ်ချက်တွင်
ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

- 1 လေ့လာအကဲဖြတ်ချက်အပိုင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အသုံးပြုခဲ့သည့် ယခင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုင်းတာပုံ နည်းလမ်းများအပေါ်အခြေပြုလျက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အလားအလာများကို ပြန်လည်သုံးသပ်တင်ပြထားပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်းရှိ လူနေမှုအဆင့်အတန်းများအား ထင်ဟပ်ရန် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုင်းတာခြင်းနည်းလမ်း အား ပြန်လည်စိစစ်သုံးသပ် ပြင်ဆင်ရန် အကြံပြုထား ပါသည်။
- 2 အပိုင်း ၂ သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုင်းတာချက်အသစ် အပေါ် အခြေပြုကာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအလားအလာနှင့် အခြေအနေ တို့ကို တင်ပြထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအား လေ့လာအကဲဖြတ်ချက်မှ အဓိကတွေ့ရှိချက်များ

အပိုင်း ၁ တွင် အဓိက အချက်နှစ်ခုကို တင်ပြခဲ့ပါသည် (စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၇က)။

- ၁။ ၂၀၀၄/ ၀၅ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၉/ ၁၀ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်များကြားတွင် လူနေမှု အဆင့်အတန်းများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာခဲ့ပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှုန်း လျော့ကျ လာခဲ့သည်။
- ၂။ ပူးတွဲနည်းပညာဆိုင်ရာ လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်အနေဖြင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံရှိလူဦးရေ၏ လိုအပ်ချက်များကို ထင်ဟပ်ရန် ၂၀၀၄/၀၅ ခုနှစ်တွင် ပထမဆုံးစတင်သုံးစွဲခဲ့သော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အတိုင်းအတာကို ပြန်လည် ပြင်ဆင် ရန်နှင့် အခြေပြန်လည်သတ်မှတ်ရန် ထောက်ခံအကြံပြုခဲ့ပါသည်။

စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ဖော်ပြပါအကြံပြုချက်များကို လက်ခံကျင့်သုံး ခဲ့ပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အခြေအနေကို အပိုင်း ၂ ဖြစ်သော ဤအစီရင်ခံစာတွင် တင်ပြထားသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာစိစစ်ချက်သည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ နိုင်ငံရှိလူဦးရေ၏ လိုအပ်ချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ထားသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြ မျဉ်းအသစ်ကို အသုံးပြုထားပါသည်။

ဤ အပိုင်း ၂ အစီရင်ခံစာတွင် အဓိကတွေ့ရှိချက် ၄ ခုကို တင်ပြထား ပါသည်။

- ၁။ ပြန်လည်မွမ်းမံပြင်ဆင်ထားသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာသုံးသပ်ချက်အရ ၂၀၀၄/ ၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်ကြားကာလတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် လျော့ကျ လာသည်ဟု အတည်ပြုပါသည်။ ထိုလေ့လာသုံးသပ်ချက်သည် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ၏ စားသုံးမှုပုံစံများအပေါ်အခြေခံ၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုခန့်မှန်းမှုတစ်ခုကိုလည်း တင်ပြ ထားပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် ၂၀၀၄/ ၀၅ ခုနှစ်တွင် ၄၈.၂ ရာခိုင်နှုန်း ရှိရာ မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ၃၂.၁ ရာခိုင်နှုန်းသို့ လျော့ကျသွားသည်ဟု ခန့်မှန်းတွက်ချက် ပါသည်။
- ၂။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆိုင်ရာ အပြန်အလှန်ဆက်စပ်မှုနှင့် တွန်းအားပေး သည့် အချက်များသည် အမျိုးမျိုးကွဲပြားခြားနားသော်လည်း လူ့စွမ်းအား၊ ရုပ်ဝတ္ထု နှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အရင်းအနှီးများမှကြည့်လျှင် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု များကြား ဆက်စပ်ပုံများကို ရှင်းလင်းစွာမြင်တွေ့နိုင်သည်။
- ၃။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် အားလုံး၏ ဘဝအရည်အသွေးကို လျော့ကျစေပြီး မြန်မာ နိုင်ငံရှိ ကလေးများ၏ အလားအလာကို နည်းမျိုးစုံ ကန့်သတ်လျက်ရှိသည်။
- ၄။ အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ရာသီဥတု သို့မဟုတ် ကျန်းမာရေးကိစ္စများကဲ့သို့သော ကြီးမားသည့် ထိတ်လန့်စရာ အကြပ်အတည်းများကို ရင်ဆိုင်နေကြကြောင်းနှင့် ထိုအကြောင်းကြောင့် ရေရှည်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် အန္တရာယ်ရှိသော မဟာ ဗျူဟာများ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းမှု ရလဒ်များအပေါ် စူးစိုက်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းကို လျော့ကျစေကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြေကြားကြသည်။

တွေ့ရှိချက် ၁။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် ၃၂.၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့သည်။

ပါဝင်မှုအသစ်များဖြင့်စုစုပေါင်းစားသုံးမှုနှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ ရှိလူဦးရေ၏လိုအပ်ချက်များနှင့် စားဝတ်နေရေး အခြေအနေများအပေါ် အခြေပြုထားသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုခန့်မှန်းခြေတို့ကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အကဲဖြတ်ချက်အပိုင်း ၂ ဖြစ်သော ယခုအစီရင်ခံစာတွင်တင်ပြထားပါသည်။ လူမှုဘဝ ဖူလုံရေး တိုင်းတာချက်အသစ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ယခင်က သုံးစွဲခဲ့သော လူမှုဘဝ ဖူလုံရေး တိုင်းတာချက်များအကြားတွင် အဓိက ကွာခြားချက် ၃ ခုရှိပါသည်။

ပထမအချက်မှာ လျှပ်စစ်ပန်ကာ၊ နေရောင်ခြည် စွမ်းအင်သုံး ဘက်ထရီများနှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းများကဲ့သို့သော အိမ်ထောင်စုပိုင်ပစ္စည်းများ၏ ကြီးထွားလာသော အရေးပါမှုကို ထင်ဟပ်ရန် ကြာရှည်သုံးပစ္စည်းများအား ထည့်သွင်းတွက်ချက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအချက်မှာ အသုံးပြုခဲ့သည့် ကယ်လိုရီစံနှုန်းများနှင့် အရွယ်ရောက်သူနှင့် ညီမျှချက် ဇာတိကိန်းများအား ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ ပြုစုထုတ်ပြန်ထားသည့် ပြန်လည် ပြင်ဆင်ထားသော ကယ်လိုရီတွက်ချက်မှုများအား ထင်ဟပ်နိုင်ရန်အတွက် ပြန်လည် ပြင်ဆင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခု ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာချက်များတွင် အသုံးပြုထားသော ကယ်လိုရီ ခန့်မှန်းခြေများသည် ယခင်ကအသုံးပြုခဲ့သော အသုံးပြုခဲ့သည့် ခန့်မှန်းခြေများထက် ပိုမိုအသေးစိတ်သည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် စားသုံးမှု စုစုပေါင်း နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမူခြင်းအသစ်တို့သည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်ရှိ လူဦးရေ၏ အစားအစာနှင့် အစားအစာမဟုတ်သော ကုန်ပစ္စည်းများ စားသုံးမှုပုံစံများအပေါ်အခြေပြုထားပြီး အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်ဖွဲ့ (၂၀၁၁) နည်းလမ်းအရတင်ပြခဲ့သော ၂၀၀၄/ ၀၅ ခုနှစ် စားသုံးမှု ပုံစံများနှင့်လည်း နှိုင်းယှဉ်မှုပြုထားပါသည်။ ယင်းကွာခြားချက်များအား ပူးတွဲပါဝင်သည့် နည်းပညာ ဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာတွင် ပို၍အသေးစိတ် ဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။

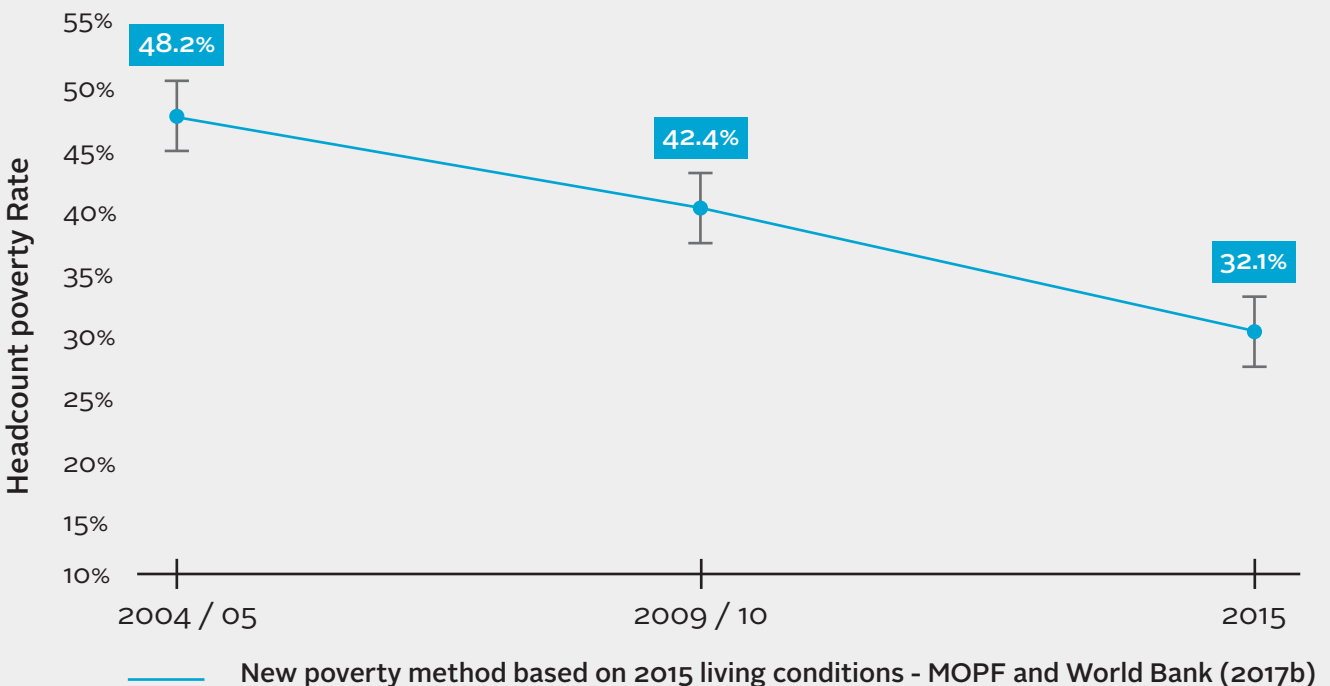
စားသုံးမှု စုစုပေါင်းနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမူခြင်းအသစ်တို့ကို အသုံးပြု၍ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေစုစုပေါင်း၏ ၃၂.၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးစွာနေထိုင်ခဲ့ကြသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ တွက်ချက်ခန့်မှန်းပါသည်။

မြန်မာ့လယ်ယာနှင့် ကျေးရွာများ (ကျေးလက်ဒေသများ) တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် မြို့များနှင့်မြို့ကြီးများ (မြို့ပြဒေသများ)၏ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုထက် သိသိသာသာ ပိုမိုမြင့်မားသည်။ ကျေးလက်လူဦးရေ၏ ၃၈.၈ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည်ဟု ခန့်မှန်းထားပြီး ယင်းကို မြို့ပြဒေသများတွင် ၁၄.၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်ဆိုသော ခန့်မှန်းမှုနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ ဤသည်မှာ အရေအတွက်ပမာဏအားဖြင့် စုစုပေါင်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူဦးရေ ၁၅.၈ သန်းရှိသည့်အနက် ကျေးလက်ဒေသတွင် ၁၃.၈ သန်းရှိပြီး မြို့ကြီးပြကြီးများတွင် ၂ သန်းရှိနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တွက်ချက်ခန့်မှန်း ခြေအသစ်ကို အသုံးပြု တွက်ချက်သည့်အခါ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် ၂၀၀၄/ ၀၅ ခုနှစ်တွင် ၄၈.၂ ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၀၉/ ၁၀ ခုနှစ်တွင် ၄၂.၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ၃၂.၁ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ကျဆင်းလာခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိပါသည်။ အောက်တွင်ဖော်ပြထားသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျော့ကျလာမှုသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုခန့်မှန်းခြေအဟောင်းကို သုံး၍ရရှိသောအဖြေကို ထင်ဟပ်နေပါသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထဝီဝင်အရ ယုံနုံလျှက်ရှိပါသည်။ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများနှင့် တောင်ကုန်းတောင်တန်းဒေသများတွင် အဆင်းရဲဆုံး ဦးရေ၏အချိုးမညီသော အရေအတွက် ပါဝင်နေပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ ၆၅ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အပူပိုင်းဇုန်နှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများတွင် နေထိုင်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ကမ်းရိုးတန်းနှင့် တောင်ကုန်းတောင်တန်းဒေသများတွင် နေထိုင်ကြသူများတွင် ၁၀ ဦးလျှင် ၄ ဦးသည် ဆင်းရဲချို့တဲ့ကြပြီး ၆ ဦးလျှင် ၁ ဦးမှာ ၎င်းတို့၏ အခြေခံအစားအစာလိုအပ်ချက်များ ပြည့်မီရေးအတွက် ရုန်းကန်နေကြရသည်။ အဆိုပါ ဒေသများတွင်နေထိုင်ကြသော လူဦးရေအချိုးမှာ နိမ့်သော်လည်း အစားအစာ ဆင်းရဲချို့တဲ့သူမှာ ၄၇ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ၎င်းတို့အနက် ၃၈ ရာခိုင်နှုန်းသည် အသုံးစရိတ်ပြန်ချက်၏ အောက်ခြေ ငါးစိတ်တစ်စိတ် (၂၀%) တွင်ရှိသည်။ လူဦးရေသိပ်သည်းသော အပူပိုင်းဇုန်နှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများတွင် မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ ၆၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှုန်းသည် ဧရိယာအားလုံးထဲတွင် အနိမ့်ဆုံးဖြစ်သော်လည်း ယင်း၏ မြင့်မားသော လူဦးရေသိပ်သည်းမှုကြောင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူဦးရေမှာ များပြားနေပြီး ကမ်းရိုးတန်းဇုန်ရှိဆင်းရဲနွမ်းပါးသူဦးရေ ၂ သန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ (ရန်ကုန်အပါအဝင်) တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူဦးရေ ၅.၅ သန်းရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းရပါသည်။

ဤအစီရင်ခံစာတွင် တင်ပြထားသော အသေးစိတ် လေ့လာစိစစ်ချက်အားလုံးသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ် စားဝတ်နေရေး အခြေအနေများ ("စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၇)" နည်းလမ်း) ပေါ်မူတည်၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာချက်နှင့် စားသုံးမှုစုစုပေါင်းတို့အပေါ်အခြေပြုထားပါသည်။

တွေ့ရှိချက် ၂။ လူ့စွမ်းအား၊ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး အရင်းအနှီးရှုထောင့်များမှကြည့်လျှင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို ရှင်းလင်းစွာမြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။

လူဦးရေဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့် အိမ်ထောင်ဦးစီးများ၏ ပညာရေး အဆင့်များက ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်အိမ်ထောင်စုများနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသည့်အိမ်ထောင်စုများကို ခွဲခြားသိမြင်စေပါသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ လူဦးရေဆိုင်ရာ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှုသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများနှင့် လုံးဝကွဲပြားပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် ထုံးစံအားဖြင့် မိသားစုဝင်ဦးရေပိုမိုများပြားသည့် လက္ခဏာရှိပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အသက်အရွယ်ရှိ တစ်ဦးချင်းစီအပေါ် မှီခိုသူဦးရေလည်း ပိုမိုများပြားသည်။ အလုပ်လုပ်ကိုင်သည့်အသက်အရွယ်ရှိသူ တစ်ဦးချင်းစီနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုတစ်ဦးချင်းစီထက် အသက်အရွယ်စုံ ကလေးသူငယ်များသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် ပိုမို၍ နေထိုင်ရဖွယ်ရှိပါသည်။ အသက် ၁၅ နှစ်အောက် ကလေးသူငယ်များ ပိုရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် ပိုမိုနေထိုင်တတ်ကြပြီး ပညာအရည်အချင်းပိုမိုနည်းကာ အိမ်ထောင်ဦးစီးများမှာလည်း အသက် ပိုမိုငယ်ရွယ်ကြသည်။ အဆိုပါ အိမ်ထောင်စုများ၏ လူဦးရေဆိုင်ရာ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှုသည် အရေအတွက်အားဖြင့် ပိုမိုနည်းပါး၍ ပညာအရည်အချင်းလည်း နည်းသော အလုပ်သမားများအပေါ် မှီခိုနေရသူပိုမိုများသည့် သဘာဝအရ ယင်းတို့အား နိမ့်ပါးသည့် လူမှုဘဝဖူလုံရေး အဆင့်များတွင် ရှိနေစေသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းအခြေခံသည် ပိုမိုအားနည်းသည်။

ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုသည် အိမ်ထောင်စုများ၏ ထုတ်လုပ်မှုအလားအလာကို ထင်ဟပ်နေပြီး လက်ရှိလူနေမှုဘဝ ပြည့်စုံဖူလုံမှုအပြင် စားသုံးမှုတိုးတက်မှု အလားအလာ၏ အရေးပါသော အပြန်အလှန်ဆက်စပ်မှု တစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။ ချေးငွေဈေးကွက်များ သေးငယ်ပြီး အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ချေးငွေဈေးကွက်အား လက်လှမ်းမီ ရယူနိုင်ရန် အခက်အခဲများရှိသည့် အခြေအနေ များတွင် အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက် ချေးယူနိုင်စွမ်း ပိုနည်းပါးပြီး မိမိကိုယ်ပိုင် အရင်းအနှီး စုဆောင်းမှုအပေါ် မှီခိုမှုရှိလာရသည်။ ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများအကြားတွင် အရေအတွက်အားဖြင့်ရော တန်ဖိုးအရပါ ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုသည် ပိုမို နိမ့်ပါးသည်။ ဤအချက်သည် အိမ်ထောင်စုနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများအတွက်သာမက လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုများအရေးအကြီးဆုံး ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းဖြစ်သည့် မြေယာအတွက်လည်းပဲ မှန်ကန်ပါသည်။

ဇာတ်မြစ်မျိုးစုံမှရရှိသည့် ဝင်ငွေများနှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုများ၏ အမျိုးအစားကွဲပြား စုံလင်သောဆောင်ရွက်ချက်များသည် မြင့်မားသော အဆင့်တစ်ခုကို ဖော်ပြသည်။ ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် ကျွမ်းလုပ်သားများအနေဖြင့်သော်လည်းကောင်း လယ်မြေဧကအနည်းငယ် ပိုင်ဆိုင်သူများ အနေဖြင့်သော်လည်းကောင်း အချိုးမညီစွာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးတွင် စုပုံတည်ရှိနေပြီး ယင်းတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များမှာလည်း အမျိုးအစား စုံလင်ကွဲပြားမှု နည်းနိုင်ဖွယ်ရှိသည်။

အိမ်ထောင်စုများ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးတွင် လုပ်ကိုင်လျက် ရှိနေကြသော်လည်း အဆိုပါအိမ်ထောင်စုများအနက် အများစုမှာ လုပ်သားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခြင်းမှ ဝင်ငွေ၊ စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေ သို့မဟုတ် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး မဟုတ်သည့် အလုပ်အကိုင်များမှ လွှဲပို့ငွေများ ကဲ့သို့သော အပိုဆောင်းဇာတ်မြစ်များမှလည်း ဝင်ငွေရရှိကြသည်။ ပိုမိုဆင်းရဲ နွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ အတွင်းရှိ အလုပ်များနှင့် ယာယီကျပန်း အလုပ်သမားအဖြစ်သာ လုံးလုံးလျားလျား အားထား လုပ်ကိုင်နေကြရဖွယ်ရှိသည်။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုများအကြား ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးမှ ရရှိသော ဝင်ငွေ နိမ့်ပါးခြင်း နှင့် အားကောင်းခိုင်မာစွာ ဆက်နွယ်နေပြီး မြေယာလုပ်ကွက်ဧက သေးငယ်ခြင်း နှင့် အကန့်အသတ်ရှိသော ဆည်ရေပေးခြင်း တို့ကို ထင်ဟပ်လျက်ရှိကာ အဓိက မိုးသီးနှံများကိုသာ အလွန်အကျွံမှီခိုအားထား နေကြရသည်။

ပိုမိုအခြေအနေဆိုးရွားသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် အခွင့်အလမ်းများအား အကန့်အသတ်ဖြစ်စေသည့် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံဆိုင်ရာ ချုပ်ချယ်ဟန့်တားမှုများရှိနေပါသည်။

ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်အိမ်ထောင်စုများသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသည့်အိမ်ထောင်စုများထက် ပုံမှန်စီးပွားရေးတွင် များသောအားဖြင့် ပေါင်းစပ်နိုင်မှုနည်းပါးသည်။ အဆိုပါ ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်အိမ်ထောင်စုများသည် အသိအမှတ်ပြု သက်သေခံကဒ်ပြားများရှိမှုပိုမိုနည်းပါးနိုင်သည် သို့မဟုတ် ယင်းတို့၏ မှီတင်းနေထိုင်ရာနေရာများအတွက် ဥပဒေကြောင်းအရ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်များ ပိုမိုနည်းပါးနိုင်သည်။ အဆိုပါ ခံစားပိုင်ခွင့်များနှင့် တရားဝင် အထောက်အထားစာရွက်စာတမ်းများအား လက်လှမ်းမီရရှိနိုင်မှုသည် အချို့သော ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများအား ရယူသုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ ပုံမှန်တရားဝင်ချေးငွေ ဇာတ်မြစ်များအား လက်လှမ်းမီခြင်း၊ ယင်းတို့၏တောင်းဆိုမှုများနှင့် ရပိုင်ခွင့်များအား ခိုင်မာစေခြင်းနှင့် လုံခြုံစိတ်ချရသောဈေးကွက် အရောင်းအဝယ်များအား လက်ခံဆောင်ရွက်ခြင်းတို့အတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

တွေ့ရှိချက် ၃။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် ဘဝအရည်အသွေးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိကလေးများ၏ စွမ်းရည်များကို လျော့ကျစေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်ဆက်နွှယ်လျက်ရှိသော ချို့တဲ့မှုများ များစွာ ရှိပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိလူဦးရေသည် ယင်းတို့၏မိသားစုများအား ထောက်ပံ့ကျွေးမွေးနိုင်စွမ်း၊ ကျောင်းပညာရေး ပြီးဆုံးအောင်တက်ရောက် သင်ကြားနိုင်စွမ်းနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာဖြစ်ရပ်များမှ ပြန်လည်နာလံထူနိုင်စွမ်းတို့ကို အဟန့်အတားပြုနေသည့် မပြည့်စုံမှုများကို ဆက်လက် ခံစားနေကြရပါသည်။ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် အိမ်ထောင်စု များ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံသည် သယံဇာတရင်းမြစ်များ ပြည့်စုံလုံလောက်မှု မရှိခြင်း၏ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် ယင်းတို့၏ အာဟာရအရည်အသွေးမှာ အကန့်အသတ်ရှိစေပြီး အိမ်ထောင်စုများ၏ ၈ ရာခိုင်နှုန်းက သယံဇာတရင်းမြစ်များမရှိခြင်းကြောင့် အစားအစာ ပြတ်လပ်လျက်ရှိကြောင်း အစီရင်ခံကြသည်။

ကျန်းမာရေးနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အခက်အခဲများက မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုအားလုံးကို ထိခိုက်လျက်ရှိသည်။ ကိုယ်ပိုင်ငွေမှစိုက်ထုတ်သုံးစွဲရမှုသည် မြင့်မားပြီး လုပ်အားဆုံးရှုံးသည့် ရက်အရေအတွက်မှာလည်း သိသာစွာများပြား နေပါသည်။

ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံဖြေကြားသော ကျန်းမာရေးမကောင်းသည့်ကိစ္စမှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် များသော အားဖြင့် ဖြစ်နေကျဖြစ်သည်။ ၆ ဦးလျှင် ၁ ဦးသည် လွန်ခဲ့သည့် ရက် ၃၀ အတွင်း နေထိုင်မကောင်းဖြစ်မှုကြောင့် ပုံမှန်လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ကြောင်း အစီရင်ခံဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ ကျန်းမာရေးပြဿနာများသည် အိမ်ထောင်စုများက အစီရင်ခံဖြေကြားခဲ့သည့် အများအားဖြင့်ကြုံတွေ့ရသည့် တစ်ခုတည်းသော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်စရာ အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ ကျန်းမာရေး စရိတ်များသည်မြင့်မားပြီး မိမိကိုယ်ပိုင်ငွေဖြင့်သာ စိုက်ထုတ်သုံးစွဲရ၍ အိမ်ထောင်စုများအတွက် ကြီးမားသည့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို ဖြစ်စေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ နမူနာအဖြစ် ရွေးချယ်ကောက်ယူခဲ့သည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကြီးမားသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစရိတ်များဖြင့် ရင်ဆိုင်ကြရပြီး ထိုစရိတ်များမှာ စုစုပေါင်းလူမှုဘဝပူလုံရေး၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ရှိပါသည်။ ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် သင့်လျော်သည့်ကုသမှုများ ရရှိရန်အတွက် အခက်အခဲများနှင့် ပိုမိုရင်ဆိုင်ကြရပြီးမြင့်မားသော အတိုးနှုန်းဖြင့် တရားမဝင် ဇာစ်မြစ်များ ထံမှ ငွေချေးယူခြင်းကဲ့သို့သော အကျိုးမဲ့စေသော ဖြေရှင်းမှုနည်းလမ်းများဖြင့် ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်ကြရဖွယ် ပိုများပါသည်။

များစွာသော ကျေးလက်နေဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် လျှပ်စစ်နှင့်သန့်ရှင်းသောသောက်ရေကိုသို့အခြေခံပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများကို နှစ်ပတ်လည်ရယူသုံးစွဲနိုင်ခြင်း မရှိကြပေ။

မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ ပြည်သူလူထု အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများသည် သန့်ရှင်းသောရေ၊ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများနှင့် လျှပ်စစ်တို့အပါအဝင် အခြေခံ ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံအချို့ကို လက်လှမ်းမီရယူသုံးစွဲနိုင်ရန် အတွက် အခက်အခဲ များကြုံတွေ့နေကြရသည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၃ ရာခိုင်နှုန်းသာလျှင် နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အားလိုင်းများမှ လျှပ်စစ်ရရှိကြပြီး ထိုသို့ရရှိကြသော အိမ်ထောင်စုများအနက် အများစုမှာ မြို့ပြတွင်နေထိုင်ကြသူများဖြစ်ကြသည်။ သို့သော်လည်း ဓာတ်အား လိုင်းဖြန့်ဖြူးမှု မဟုတ်သည့် အခြားလျှပ်စစ်ရရှိရာဇာတ်မြစ်များကို ကျယ် ကျယ်ပြန့်ပြန့်သုံးစွဲနေကြပြီး ရပ်ရွာအစုဖွဲ့လိုက် လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးခြင်းနှင့် အိမ်သုံးနေရောင်ခြည်စွမ်းအင် ဆိုလာပြားများမှသည် ပြန်လည်အားသွင်းနိုင်သော ဘက်ထရီများအထိ အခြားသောရွေးချယ်စရာ စွမ်းအင်ဇာတ်မြစ်များ အများအပြား ပေါ်ပေါက်နေပြီဖြစ်သည်။ သန့်ရှင်း ကောင်းမွန်သောရေရရှိရာ ဇာတ်မြစ်များအား လက်လှမ်းမီ ရရှိနိုင်မှုသည် မြန်မာနိုင်ငံကျေးလက်ဒေသများ အထူးသဖြင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများတွင် ရာသီအလိုက် အပြောင်းအလဲများသည်။ စိုစွတ်သည့် မိုးရာသီကုန်ဆုံးသွားသည့်အခါ မိုးရေခံသုံးစွဲခြင်း မပြုနိုင်တော့ပဲ မြစ်ချောင်းများ၊ ရေတွင်းရေကန်များမှ ထိန်းသိမ်းရေးကို ခပ်ယူသုံးစွဲကြရသည်။ လူ ၁၀ ဦးလျှင် ၃ ဦးမှာ တစ်နှစ်ပတ်လုံးအပြည့် သန့်ရှင်းကောင်းမွန်သည့် ရေရရှိရန် အခက်အခဲများရှိနေပြီး လူ ၄ ဦးလျှင် ၁ ဦးမှာ တိုးတက်ကောင်းမွန်သည့် အညစ်အကြေးသန့်ရှင်းရေးစနစ်ကို လက်လှမ်းမီရရှိခြင်းမရှိပေ။ ကျေးလက်ဒေသအများအပြားတွင် မြန်မာပြည်တွင်းနှင့် ကျန်ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ ဈေးကွက်များသို့ ချိတ်ဆက်နိုင်ရန်လိုအပ်သည့် အရေးကြီးသော အခြေခံအဆောက်အအုံများမရှိကြပေ။

မြန်မာနိုင်ငံသည် လာမည့်နှစ်များတွင် လူဦးရေဆိုင်ရာတိုးပွားလာမှုတစ်ခု ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည်။¹ သို့သော်လည်း အာဟာရ ချို့တဲ့ခြင်း၊ မွေးကင်းစကလေး သေဆုံးမှုနှုန်းမြင့်မားခြင်းနှင့် အရည်အသွေးနိမ့်ပညာရေးတို့က ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများမှ ကလေးသူငယ်များအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၏တိုးတက်မှု အလားအလာကောင်းများကို ရရှိရေးတွင် အပြည့်အဝပါဝင်ထမ်းဆောင်ရန် ယင်းတို့၏စွမ်းဆောင်နိုင်မှု အရည်အသွေးကို အဟန့်အတားပြုလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကလေး ၁၀၀ မွေးတိုင်း ၆.၂ ဦးသည် မွေးဖွားပြီး တစ်နှစ် မပြည့် မိသေဆုံးကြပြီး ၇.၂ ဦးသည် မွေးဖွားပြီးနောက် ၅ နှစ်မပြည့်မိသေဆုံးကြရသည် (လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန၊ ၂၀၁၅)။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများမှ ကလေးသူငယ်များသည် ယင်းတို့၏ကာယနှင့် ဉာဏ်ပိုင်းဖွံ့ဖြိုး

1 လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာန၊ ၂၀၁၅။

တိုးတက်မှုအလားအလာများအပေါ်ထိခိုက်သက်ရောက်သောအစားအစာရှားပါးသည့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်ရဖွယ် အလားအလာ ပိုရှိပါသည်။ ဆန်အား အဓိက အာဟာရ အဖြစ် စားသုံးသည့်မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကယ်လိုရီစားသုံးမှုသည် ပုံမှန်အားဖြင့် မြင့်မားသော်လည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအနေဖြင့် အာဟာရချို့တဲ့မှုအား လျော့ချရန် အတွက် လိုအပ်သော အမျိုးအမည်ကွဲပြားစုံလင်သည့် အာဟာရများ ပြည့်ပြည့်ဝဝ မရကြပေ။ ပထမတန်းမှစတင် တက်ရောက်သည့် ကလေး ၁၀ ဦးလျှင် ၆ ဦးသည် အလယ်တန်းပညာရေးမပြီးဆုံးမီ ကျောင်းထွက်ကြပြီး စားသုံးမှုပြန်ချက်၏ အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း တွင်ရှိသော မိသားစုများအကြားတွင်မူ အဆိုပါကျောင်းထွက်နှုန်းမှာ ၁၀ ဦးလျှင် ၇ ဦးအထိရှိသည်။ ယောက်ျားလေးများရော မိန်းကလေးများပါ ကျောင်း ထွက် နှုန်းမြင့်မားပြီး ချမ်းသာသူများနှင့် ဆင်းရဲသူများအကြား ကျောင်းထွက်နှုန်း ကွာခြားချက်တွင် ကျား/ မ ကွာဟချက်များမှာ နည်းပါးပုံပေါ်စေသည်။ ကျောင်း များအတွက် ဘတ်ဂျက်ကို သိသိသာသာ တိုးမြှင့်ချထားပေးသော်လည်း မြန်မာ နိုင်ငံတွင် အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းအဆင့် ကျောင်းထွက်နှုန်းသည် ကုန်ကျ စရိတ်များနှင့် နီးကပ်စွာဆက်နွှယ်လျက်ရှိသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော ကလေးသူငယ် ၁၀ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများသည် ရုပ်ပိုင်းနှင့် စိတ်ပိုင်းဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုအား အဟန့်အတားပြု ဖျက်ဆီးလျက် လုပ်သားဈေးကွက်ရလဒ်များ အပေါ် နောက်ဆက်တွဲသက်ရောက်မှုများနှင့်အတူ အချိန်ကြာမြင့်စွာ တည်ရှိနိုင်သည်။

တွေ့ရှိချက် ၄။ အိမ်ထောင်စုများသည် ရေရှည်တိုးတက်မှုအား လျော့ကျစေနိုင်သော ထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ်များထိခိုက်မှုကို ခံကြရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းဖြစ်လွယ်မှု သိသာသည့်အနေအထားတွင် ရှိသည်။

လူဦးရေ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးလျက်ရှိသည့်အပြင် နောက်ထပ် ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခါနီးအခြေအနေတွင် ရှိနေကြပြီး ယင်းတို့၏ အသုံးစရိတ်မှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်း သတ်မှတ်ချက်ဖြစ်သည့် တစ်ရက် ၁၃၀၃ ကျပ် အထက်တွင်ရှိသော်လည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်း၏အထက် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းမြင့်သည့် အရွယ်ရောက်သူနှင့် ညီမျှချက်အရ တစ်ရက် ၁၅၆၄ ကျပ်အောက်တွင်ရှိနေပေသည်။ လူဦးရေ၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်း၏ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း အတွင်းတွင် နေထိုင်နေကြသည်။ ယင်းသို့သောသူများအတွက် မိသားစုဝင်တစ်ဦးဦး နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းတို့ကဲ့သို့သော မမျှော်လင့်ထားသည့် ဝင်ငွေ သို့မဟုတ် လူမှုဘဝဖူလုံရေးဆိုင်ရာ ထိတ်လန့်ဖွယ် ဖြစ်ရပ်များသည် ယင်းတို့အား ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်အခြေအနေသို့ ပြန်လည်ကျရောက် သွားစေနိုင်သည်။ များစွာသောအိမ်ထောင်စုများသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု နှုတ်ခမ်းစွန်းတွင် နေထိုင်နေကြပြီး မိသားစုဝင်တစ်ဦးဦး နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ခြင်း၊ သီးနှံများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း သို့မဟုတ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကဲ့သို့သော အနှောင့်အယှက် များက ပြင်းထန်သည့် အပျက်သဘောရှိသောဂယက်ရိုက်မှုများကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။

မိသားစုများသည် ယင်းတို့၏ လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖူလုံမှုကို တိုးတက်လာစေ နိုင်သည့် ရေရှည်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်ရန် ရုန်းကန်ကြိုးစားရသည်မှာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် အရေးပေါ်ရေတိုပြဿနာများပေါ် စူးစိုက်ဖြေရှင်းရန် အတွက်ကြောင့်လည်းဖြစ်သည်။

အိမ်ထောင်စုများသည် မလုံခြုံမှုများအား ကျော်လွှားလွန်မြောက်ရေးအတွက် ယင်းတို့၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအား လျော့ချခြင်း၊ အဓိက ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှု ပစ္စည်းများအား ရောင်းချခြင်းနှင့် ကလေးများအား ကျောင်းထုတ်ရခြင်းတို့ အပါအဝင် ယင်းတို့၏ ပြန်လည်နုလန်ထူရေးစွမ်းဆောင်ရည်ကို ထိခိုက်စေသည့် ကိစ္စများကို လုပ်ဆောင်ကြရသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် ကြီးမားသော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့်ထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ်များကျော်လွှားလွန် မြောက်ရန် ၎င်းတို့အား အကူအညီပေးနိုင်သည့် အားကိုး အားထားပြုစရာ တရားဝင် ချေးငွေ သို့မဟုတ် ဆွေမျိုးများပိုမိုနည်းပါးသဖြင့် အဆိုပါအိမ်ထောင်စုများသည် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် ရုန်းကန်ရသည့် အတိုးနှုန်းကြီးသောချေးငွေများကို ရယူကြ ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၅ ပုံ ၁ ပုံသည် အကြွေးနှံနှစ်နေပြီး အိမ်ထောင်စု ၅ စုလျှင် ၁ စုနီးပါးသည် အခြေခံအစားအစာလိုအပ်ချက်များပြည့်မီရန် ငွေချေးယူနေကြောင်း ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရရှိပါသည်။

၀၁.

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုင်းတာချက်အား မိတ်ဆက်တင်ပြခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ဖြစ်ပွားမှုနှင့် အခြေအနေတို့ကိုလေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းမပြုမီ ဤအခန်းသည် ပထမဦးဆုံးအနေဖြင့် ဤအစီရင်ခံစာတွင် သုံးစွဲတင်ပြမည့် အဓိကရည်ညွှန်းကိုးကားချက်များနှင့် ဝေါဟာရအသုံးအနှုန်းများကို မိတ်ဆက် တင်ပြထားပါသည်။ ဤအခန်းတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာအကဲဖြတ်ချက်အပိုင်း ၁ ၏ ပထမအခန်းမှ များစွာထုတ်နှုတ်တင်ပြထားပါသည် (စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၇က)။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုလူနေမှုအဆင့်အတန်းများ တိုင်းတာရန် အသုံးပြုခဲ့သောစစ်တမ်းများ

၂၀၁၅ ခုနှစ်မတိုင်မီ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စု အသုံးစရိတ်များဆိုင်ရာ ပြည်စုံသော သတင်းအချက်အလက်များ ပါဝင်သော တစ်နိုင်ငံလုံးလွှမ်းမိုးသော စစ်တမ်း ၂ ခု ကောက်ယူ ခဲ့ပါသည်။^၂ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စု စားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်း (IHLCA) ကိုအသုံးပြု၍ လူမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို နှစ်ကြိမ်တိုင်းတာခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၄/ ၀၅ ခုနှစ်တွင် IHLCA-I ကိုကောက်ယူခဲ့ပြီး ၂၀၀၉/ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် IHLCA-II ကို ကောက်ယူခဲ့သည်။^၃

၂၀၁၅ ခုနှစ်အစောပိုင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စားဝတ်နေရေးအခြေအနေများကို သိရှိနိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေ လေ့လာမှုစစ်တမ်း (MPLCS) ကိုကောက်ယူခဲ့ ပါသည်။ MPLCS သည် နမူနာအိမ်ထောင်စု ၃၆၄၈ စုကိုသာကောက်ယူခဲ့သဖြင့် အရွယ်အစား အားဖြင့် သေးငယ်သော်လည်း ထိုနမူနာအရွယ်အစားသည် နိုင်ငံအဆင့်၊ မြို့ပြ/ ကျေးလက် အဆင့်နှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး-ဂေဟဗေဒဇုန်အဆင့်များကို ဖော်ပြရန် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ယင်းကို ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး အဆင့်အတွက်မူ အသုံးမပြုနိုင်ပါ။ အဆိုပါ MPLCS ကို ကောက်ယူရန် နမူနာရွေးချယ် သတ်မှတ်ရာတွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ် လူဦးရေနှင့်အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းကို အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။^၄

ဇယား ၁.၁။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံအဆင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာရန် အသုံးပြုခဲ့သော စစ်တမ်းများအကျဉ်းချုပ်

စစ်တမ်း	အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက်	ကိုယ်စားပြုမှုအဆင့်	ဤအစီရင်ခံစာတွင် ထုတ်နှုတ်အသုံးပြု ထားသော ရည်ညွှန်းကိုးကားချက်များ
အိမ်ထောင်စု စားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှု စစ်တမ်း ၁ နှင့် ၂ (IHLCA)	၂၀၀၄/ ၂၀၀၅ - ၂၀၀၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ/ ဒီဇင်ဘာနှင့် ၂၀၀၅ ခုနှစ် မေလများတွင် ထပ်ကြော့ သွားရောက် ကောက်ယူမှုများ။	နိုင်ငံအဆင့်။ ကျေးလက်/ မြို့ပြ။ ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး။	ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာချက် - စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဖွဲ့၊ ၂၀၀၇။ နည်းပညာဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာ - စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်ဖွဲ့၊ ၂၀၁၀။
	၂၀၀၉/ ၂၀၁၀ - ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ/ ၂၀၁၀ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီနှင့် ၂၀၁၀ ခုနှစ် မေလတို့တွင် ထပ်ကြော့ သွားရောက် ကောက်ယူမှုများ။	နိုင်ငံအဆင့်။ ကျေးလက်/ မြို့ပြ။ ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး။	ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာချက် - စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဖွဲ့၊ ၂၀၁၁။ နည်းပညာဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာ - စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်ဖွဲ့၊ ၂၀၁၁။
မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေ လေ့လာချက်စစ်တမ်း (MPLCS)	၂၀၁၅ - အိမ်ထောင်စုများအား ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ ဧပြီလအထိ တွေ့ဆုံမေးမြန်းကောက်ယူခဲ့သည်။	နိုင်ငံအဆင့်။ ကျေးလက်/ မြို့ပြ။ စိုက်ပျိုးရေး ဂေဟ ဗေဒဇုန်	ပူးတွဲပါဝင်သည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာချက် နည်းပညာအစီရင်ခံစာနှင့် MPLCS စစ်တမ်း အစီရင်ခံစာ။

၂ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအား သိရှိနိုင်ရန် အသုံးပြုခဲ့သော အခြားစစ်တမ်းများလည်း ရှိပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု ရံပုံငွေ (LIFT) အစီအစဉ်သည် ၎င်းဆောင်ရွက်ခဲ့သော အစီအစဉ်များထဲပါဝင်သည့် ကျေးလက်ဧရိယာများ၌ တိုးတက် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား ဆန်းစစ် အကဲဖြတ်နိုင်ရန်အတွက် အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်းကို ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်များတွင် ကောက်ယူခဲ့သည်။ အဆိုပါစစ်တမ်းများမှ ရလဒ်များသည် နိုင်ငံအဆင့် ကိုယ်စားပြုမှုမရှိပါ။

၃ စစ်တမ်းတွင် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ လူဦးရေစာရင်းများမှ ရွေးချယ်ထုတ်နှုတ်ထားသည့် နမူနာတစ်ခုကို အခြေခံ၍ တစ်နိုင်ငံလုံး ကိုယ်စားပြုမှုအိမ်ထောင်စုပေါင်း ၁၈,၆၆၀ ပါဝင်သည်။ စစ်တမ်းသည် အခြေခံအိမ်ထောင်စု သွင်ပြင်လက္ခဏာများ၊ အိမ်ယာအဆောက်အအုံ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စားသုံးမှုအသုံးစရိတ်များ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ၊ လုပ်သားနှင့် အလုပ်အကိုင်၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် စုဆောင်းမှုများဆိုင်ရာ အပိုင်းများပါဝင်ပြီး နယ်ပယ်အားဖြင့် ဘက်စုံထောင့်ရှိပါသည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူမှုကို ဖွံ့ဖြိုးမှုစိတ်ဖက်များ အထူး သဖြင့် UNDP၊ UNICEF၊ UNOPS နှင့် SIDA တို့က ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။

၄ စစ်တမ်းသည် IHLCA မှာကဲ့သို့ပင် နယ်ပယ်အားဖြင့် ဘက်စုံထောင့်ရှိခြင်း၊ အခြေခံအိမ်ထောင်စု သွင်ပြင်လက္ခဏာများ၊ အိမ်ယာ အဆောက်အအုံ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စားသုံးမှု အသုံးစရိတ်များ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ၊ လုပ်သားနှင့် အလုပ်အကိုင်၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် စုဆောင်းမှုများဆိုင်ရာအပိုင်းများပါဝင်သည့်အပြင် တစ်ဦးချင်းဆိုင်ရာ လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖွံ့ဖြိုးမှု ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံစာကြားသော ထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ်များနှင့်ဆိုင်သော အပိုင်းများပါဝင်ပါသည်။ စစ်တမ်းကို ကမ္ဘာ့ဘဏ် လူနေမှုအဆင့်အတန်းများ တိုင်းတာလေ့လာမှု (LSMS) နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် တန်းတူညီမျှမှုဖွဲ့စည်းမှု ပံ့ပိုးပေးခဲ့ပြီး စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန (ယခင် အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာန) ၏ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဗဟိုစာရင်းအင်းဖွဲ့တို့၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်နေထိုင်မှုဆန်းစစ်လေ့လာချက် စစ်တမ်း (MPLCS) ကို အသုံးပြု၍ အောက်ဖော်ပြပါ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး-ဂေဟဗေဒဇုန်များအား စစ်ဆေးသုံးသပ်နိုင်ပါသည်။

- တောင်ကုန်းနှင့်တောင်တူထပ်ရာဇုန်။
ချင်း၊ ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ရှမ်း
- ကမ်းရိုးတန်းဇုန်။
ရခိုင်နှင့် တနင်္သာရီ
- မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဇုန်။
ဧရာဝတီ၊ ပဲခူး၊ မွန်၊ ရန်ကုန်
- အပူပိုင်းဇုန်။
မန္တလေး၊ မကွေး၊ နေပြည်တော်၊ စစ်ကိုင်း

အဆိုပါစစ်တမ်းများနှင့်ပတ်သက်သည့် ပိုမိုအသေးစိတ်ကျသောအချက်အလက်များကို စစ်တမ်းအစီရင်ခံစာများတွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။

အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်းများအား အသုံးပြု၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာချက်

ဤအခန်းတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသဘောတရားများနှင့် ယင်းကို မည်ကဲ့သို့တိုင်းတာသည် ဆိုသည်ကို အကျဉ်းချုပ်ရှင်းလင်း တင်ပြထားပါသည်။ ပိုမိုအသေးစိတ်ကျသော အချက်အလက်များကို ပူးတွဲပါ နည်းပညာဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာတွင် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာချက်တွင် အဓိကအဆင့် ၂ ဆင့်ရှိပါသည်။ ယင်းတို့မှာ စုစုပေါင်းလူမှုဘဝဖူလုံရေး အတိုင်းအတာတစ်ခု တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမည့် တည်ဆောက်ခြင်း တို့ဖြစ်ကြသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်ဆိုင်ရာ မူလ အခြေခံအစိတ်အပိုင်းများကို အောက်ပါ ဇယား ၁.၂ တွင်ဖော်ပြထားပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလေ့လာချက်တွင် အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန်တွေ့ရမည့် ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်းများကို အဓိပ္ပာယ်ရှင်းပြထားပါသည်။

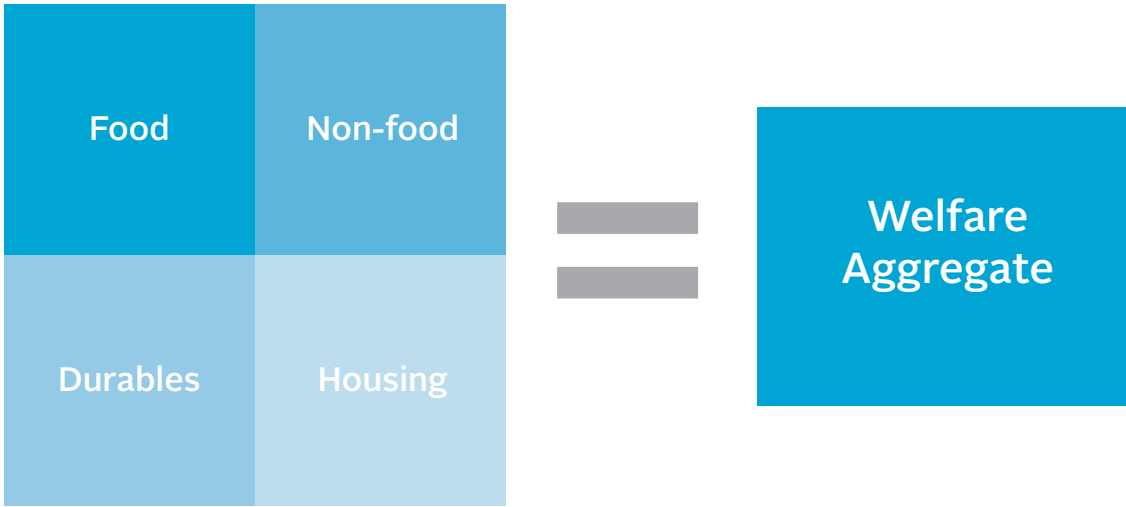
ဇယား ၁.၂။

လူမှုဘဝဖူလုံရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုင်းတာချက်များ၏ အစိတ်အပိုင်းများ

လူမှုဘဝဖူလုံရေး	လူမှုဘဝဖူလုံရေးသည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီ၏ လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖူလုံမှု သို့မဟုတ် ရေရှည်ပျော်ရွှင်မှုကို ညွှန်းပါသည်။
လူမှုဘဝဖူလုံရေး အတိုင်းအတာ	လူမှုဘဝဖူလုံရေးကို အများအားဖြင့် ငွေကြေးဖြင့်တိုင်းတာသည်။ ဥပမာ - အိမ်ထောင်စုအသုံးစရိတ် သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေဖြင့် တိုင်းတာခြင်းဖြစ်သည်။ ငွေကြေးလူမှုဘဝဖူလုံရေးအတိုင်းအတာ ပိုမိုမြင့်မားသည့် အိမ်ထောင်စုများအား ပိုမိုအဆင်ပြေသူများဟု ယူဆသည်။
ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမည့်	ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမည့် ဆိုးဆိုးရွားရွားချို့တဲ့သည်ဟု ယူဆသတ်မှတ်ခြင်းမခံရစေရန် လိုအပ်သည့် အနိမ့်ဆုံးလူမှုဘဝဖူလုံရေးအဆင့်ကို ဖွင့်ဆို သတ်မှတ်သည်။ အနိမ့်ဆုံး လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်က ညွှန်ပြသည့်အချက်သည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ ကွဲပြားမှုရှိသည်။ ပြည်သူလူထုအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏စားသောက်ရေးအတွက်ပင် ဆိုးဆိုးရွားရွားအခက် တွေ့နေရသည့် တိုင်းပြည်များတွင် ယင်းအဆင့်ကို ကယ်လိုရီလိုအပ်ချက်ပြည့်စုံမှုတစ်ခုကို ခံစားသတ်မှတ်လေ့ရှိသည်။ ပိုမိုအဆင်ပြေကောင်းမွန်သည့် တိုင်းပြည်များတွင် စားနပ်ရိက္ခာပြည့်စုံ လုံလောက်မှုသည်ပြဿနာတစ်ရပ် မဟုတ်သော်လည်း အခြားနည်းများဖြင့် ခံစားခွင့်မရှိသော သို့မဟုတ် ဖယ်ချန်ခြင်းခံရသော ပိုမိုချို့တဲ့သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥပမာ - ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု လုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ ပညာရေးတွင် အခက်အခဲ အကန့်အသတ်များရှိခြင်း) ရှိနိုင်ပေရာ ပျမ်းမျှ သို့မဟုတ် တဝက်ကိန်းတန်ဖိုးတွင်ရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့် နှိုင်းယှဉ်ချက်အရ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို တိုင်းတာကောင်း တိုင်းတာနိုင်ပေသည်။
အစားအစာဆင်းရဲချို့တဲ့မှု ပြုမည့်	အစားအစာဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမည့်ဆိုသည်မှာ အနိမ့်ဆုံးအခြေခံ ကယ်လိုရီလိုအပ်ချက် ပြည့်စုံရေးအတွက် လိုအပ်သော အသုံးစရိတ်အဆင့်ကို ဆိုလိုသည်။ ဝင်ငွေတိုးတက်မှုနှင့် ဆက်နွယ်လျက် အာဟာရပြည့်စုံလုံလပ်မှု ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်လာခြင်းနှင့် အစားအစာမဟုတ်သော ကုန်ပစ္စည်းအမယ်များ ပိုမိုစားသုံးလာခြင်းတို့ကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြရန် အစားအစာဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပြုမည့်နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမည့်တို့ကို မြှင့်၍ ပြန်လည် ပြင်ဆင်နိုင်ပါသည်။
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူဆိုသည်မှာ တစ်ဦးကျ (သို့မဟုတ် အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်) ဝင်ငွေ သို့မဟုတ် အသုံးစရိတ်များသည် စုစုပေါင်းဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှုပြုမည့်အောက် သို့မဟုတ် ထိုမျှနှင့်ညီမျှသော အိမ်ထောင်စုတွင် နေထိုင်သူဖြစ်သည်။
အစားအစာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	အစားအစာဆင်းရဲနွမ်းပါးသူဆိုသည်မှာ တစ်ဦးကျ (သို့မဟုတ် အရွယ် ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်) ဝင်ငွေ သို့မဟုတ် အသုံးစရိတ်သည် အစားအစာဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှုပြုမည့်အောက် သို့မဟုတ် ထိုမျှနှင့်ညီမျှသော အိမ်ထောင်စုတွင် နေထိုင်သူဖြစ်သည်။

လူမှုဘဝဖူလုံရေး စုစုပေါင်းသည် ငွေကြေးအားဖြင့် လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖူလုံမှုကိုဆိုလိုသည်။ ယင်းတွင် အဓိကအမယ် ၄ ခု ပါဝင်သည်။ လူမှုဘဝဖူလုံရေးစုစုပေါင်းတွင် အကျုံးဝင်သော အဓိက အမယ် ၄ ခုမှာ အစားအစာ၊ (စွမ်းအင် အတွက်သုံးစွဲခြင်း၊ ဘတ်စ်ကားစီးနင်းခြင်း သို့မဟုတ် မော်တော်ဆိုင်ကယ်အတွက် လောင်စာဆီဝယ်ယူခြင်း၊ ပညာရေးနှင့် တစ်ခါတစ်ရံ ကျန်းမာရေးတို့ပါဝင်သော) အစားအစာမဟုတ်သည့် အသုံးစရိတ်များ၊ အိမ်ထောင်စုတစ်ခုပိုင်ဆိုင်သော အိမ်တွင်းပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ အသုံးပြုခြင်းမရှိသော တန်ဖိုးကို ခန့်မှန်းသည့် ကြာရှည်သုံးပစ္စည်းများ၏ အသုံးဝင်မှုတန်ဖိုးနှင့် နောက်ဆုံးအနေဖြင့် အိမ်ထောင်စု၏ အိုးအိမ်အတွက် ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားသောတန်ဖိုးတို့ဖြစ်ကြသည်။

စုစုပေါင်း လူမှုဘဝဖူလုံရေး၏ အစိတ်အပိုင်းများ

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုများသည် အိမ်ထောင်စုတစ်စုအတွက် သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောဘဝတွင် နေထိုင်ရန်လိုအပ်သည့် အနိမ့်ဆုံး လူနေမှုအဆင့်အတန်းဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ယင်းတို့ အနေဖြင့် စားနိုင်သောက်နိုင်ရုံပြီး အစားအစာ မဟုတ်သော အခြေခံပစ္စည်း အမယ်များအား ဝယ်နိုင်စွမ်း ရှိခြင်းဖြစ်သည်။ အိမ်ထောင်စုတစ်စုအနေဖြင့် ၎င်းတို့တင်ပြသော စားသုံးသည့် အမှန်တကယ် ကျပ်ငွေတန်ဖိုးဖြင့် စုစုပေါင်းလူမှုဘဝဖူလုံရေးသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသတ်မှတ်ထားသော အခြေခံလူနေမှုအဆင့်အတန်း အနိမ့်ဆုံးအဆင့် အောက် ရောက်နေလျှင် ထိုအိမ်ထောင်စုကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည်ဟု သတ်မှတ်ပါသည်။

နှစ်တစ်နှစ်၏ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုများသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုခန့်မှန်းခြေကို တွက်ချက်ခြင်းပြုသည့် အကြောင်းအရာများပေါ်တွင် အခြေခံသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို တွက်ချက်သည့်နည်းကို လုံးဝမပြောင်းလဲဘဲထားလျှင်ပင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုများကို ကွဲပြားခြားနားသည့် နှစ် ၂ နှစ် တွင် အခြေခံလျှင် ကွဲပြားခြားနားသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုခန့်မှန်းခြေများ ထွက်ပေါ်လာမည် ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုများတစ်ခုသည် သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်အခိုက်အတန့်တစ်ခု (ယင်းသည် သီးသန့်ရည်ညွှန်းနှစ်ကို အခြေခံသည်)ရှိ လူနေမှုအဆင့်အတန်းများကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြသည့် စံပြုအမှတ်ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုများသည် အခြေခံအားဖြင့် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းရှိ အဆင်းရဲဆုံး အိမ်ထောင်စုများ၏အကြိုက်နှင့် အစားအစာအရသာကို အသုံးပြုပြီး အစားအစာလိုအပ်ချက်များပေါ်တွင် အခြေခံသည်။ ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် ပိုမိုချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုများထက် ကယ်လိုရီနှင့် ပရိုတင်းဓာတ် နည်းကာ အခြေခံကာဗိုဟိုက်ဒရိတ် ပိုမိုပါဝင်သည့် အရည်အသွေးနိမ့် အစားအစာ အာဟာရများကို စားသုံးနိုင်ခြေရှိပေသည်။ အိမ်ထောင်စုများသည် ပိုမိုကြွယ်ဝလာသည့်အခါ အစားအစာများလည်း ပိုမို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာမည်ဖြစ်ပြီး အစားအစာမဟုတ်သော ကုန်စည်အမယ်များကို ပိုမိုစားသုံးလာကာ အပန်းဖြေကုန်ပစ္စည်းများ၏အမယ်များလည်း ပိုမိုသုံးစွဲလာပေမည်။ လူမှုဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအတွင်းရှိ အဆင်းရဲဆုံးသူများ၏ အစားအစာနှင့် စားသုံးမှု ပုံစံများ တဖြည်းဖြည်းချင်း တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသည့်အခါ ယင်းတို့၏အခြေခံလိုအပ်ချက်များကို ထင်ဟပ်သည့်မျဉ်းကိုလည်း ပြန်လည်သုံးသပ်ပြင်ဆင်သင့်ပေသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူအချိုးသည် အသုံးအများဆုံးသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုင်းတာချက်ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူအချိုးသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်သော လူဦးရေအချိုးကိုကိုယ်စားပြုသည်။ ယင်းတို့၏ တစ်ဦးကျသို့မဟုတ် အရွယ်ရောက်သူနှင့် ညီမျှချက်အရ လူမှုဘဝဖူလုံရေးသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုများအောက်နိမ့်လျှင် သို့မဟုတ် ညီမျှနေလျှင် အိမ်ထောင်စုတစ်ခုသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည်ဟု သတ်မှတ်သည်။ အကယ်၍ တစ်ဦးကျ သို့မဟုတ် အရွယ်ရောက်သူ ညီမျှချက်အရတစ်ဦးကျ စားသုံးမှုအသုံးစရိတ်သည် အစားအစာဆင်းရဲ ချို့တဲ့မှုပြုများ အောက်ရောက်နေလျှင် အိမ်ထောင်စုတစ်ခုသည် အစားအစာ ဆင်းရဲချို့တဲ့မှု ရှိသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၏ နက်ရှိုင်းမှုနှင့် ပြင်းထန်မှုတို့သည် များစွာသောလူထုအနေဖြင့် ယင်းတို့၏ လိုအပ်ချက်များပြည့်မီရန် မလုပ်ဆောင်နိုင်ဘဲ ချို့တဲ့မှုသည် ခပ်တိမ်တိမ်လား သို့မဟုတ် ပိုမို ပြန့်နှံ့ပြီး နက်ရှိုင်းမှုရှိသလားဆိုသည့် အသိကိုပေးသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူအချိုးသည် အခြေခံ လူမှုဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစားအစာနှင့် အစားအစာမဟုတ်သော ကုန်ပစ္စည်းအမယ်များ အတွက် အနိမ့်ဆုံးလိုအပ်ချက်များကို ပြည့်မီအောင် သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိသည့် လူဦးရေအချိုးအစားကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဦးရေအချိုး အတိုင်းအတာသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ အကြား ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၏ နက်ရှိုင်းမှုကို အကဲဆတ်တုန့်ပြန်မှုမရှိပါ။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်း အောက်တွင် နေထိုင်ရသောလူဦးရေ အရေအတွက်သည် ပြောင်းလဲခြင်းမရှိဘဲ ဆင်းရဲနွမ်းပါး သူများ၏အခြေအနေ ပိုမိုကောင်းမွန်လာလျှင်လည်း လက်ရှိဦးရေအချိုး အတိုင်းအတာသည် ပြောင်းလဲမည်မဟုတ်ပေ။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ကွာဟချက်နှင့် ပြင်းထန်မှုအတိုင်းအတာသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းအောက်ရှိ လူမှုဘဝဖူလုံရေး အပြောင်းအလဲများပေါ်တွင် အကဲဆတ် တုန့်ပြန်မှုရှိသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကွာဟချက်သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းမှ ပျမ်းမျှကျဆင်းမှုကို အသုံးပြု၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၏နက်ရှိုင်းမှုကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းမှ ပိုမို ဝေးကွာသောသူများပေါ်တွင် ပိုမိုအလေးပေးပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြင်းထန်မှု အတိုင်းအတာကို တွက်ချက်ထားသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် လူမှုဘဝဖူလုံရေး အပြောင်းအလဲများအား ခြေရာခံလေ့လာခြင်းသည် အလိုအပ်ဆုံးသောသူများအား တိုးတက်မှုနှင့် မူဝါဒများက အကူအညီဖြစ်မဖြစ် ဆန်းစစ် အကဲဖြတ်ရန်နှင့် မညီမျှမှုသည် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာခြင်း ရှိမရှိ အကဲဖြတ်သုံးသပ်ရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်ပေသည်။ လူနေမှုအဆင့်အတန်း လေ့လာတိုင်းတာမှုစစ်တမ်းများအား ပုံမှန်အားဖြင့် အိမ်ထောင်စု အသုံးစရိတ်များကိုသိရှိရန်နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်အခြေအနေတွင် နေထိုင်ရသူ လူဦးရေအချိုး အစားသည် အချိန်ကာလတစ်လျှောက် မည်သို့ပြောင်းလဲလာသည်ကို စစ်ဆေးသုံးသပ်ရန် အသုံးပြုသည်။ သို့သော်လည်း အသုံးစရိတ်အတိုင်းအတာများသည် စစ်တမ်းတွင်သုံးသော တိုင်းတာမှုကိရိယာများပေါ်တွင် အကဲဆတ်တုန့်ပြန်မှုရှိသည်။ စစ်တမ်း ဒီဇိုင်းတစ်ခုဖြင့် တိုင်းတာထားသော အသုံးစရိတ်များကို အသုံးပြုသတ်မှတ်ထားသော ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်း တစ်ခုသည် နှိုင်းယှဉ်မှု မပြုနိုင်သောဒီဇိုင်းရှိသည့် အခြားစစ်တမ်းတစ်ခု၏ အသုံး စရိတ်အတိုင်းအတာများအတွက် အဆင်သင့် အသုံးပြုရန်မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထိုစစ်တမ်းများကို တူညီသောအချိန်တွင် တူညီသော လူဦးရေကိုသာ ကောက်ယူခဲ့သည်ဆိုလျှင်ပင် အဆိုပါ ပြဿနာ ရှိပေသည်။ MPLCS နှင့် IHLCA စစ်တမ်းများကြား ဒီဇိုင်းကွာခြားချက်ကြောင့် ဤ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာအကဲဖြတ်ချက်တွင် စုစုပေါင်းများအား နှိုင်းယှဉ်မှုပြုနိုင်ရန်အတွက် အစားထိုးတွက်ချက်ခြင်း ချဉ်းကပ်ပုံနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုထားပါသည် (Elbers နှင့်ဖွဲ့၊ ၂၀၀၃)။ ခိုင်မာသောစစ်ဆေးမှုတစ်ခုအဖြစ် အလားအလာများအား စစ်ဆေးသုံးသပ်ရန်အတွက် ပိုမို၍ သမားရိုးကျဆန်သော စစ်တမ်းအခြေခံ ချဉ်းကပ်ပုံ နည်းလမ်းများကိုလည်း အသုံးပြုခဲ့ ပါသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအား နားလည်သဘောပေါက်ရေးအတွက် မူဘောင်နှင့် အဆိုပါ လေ့လာစစ်ချက်အား မူဘောင် သတ်မှတ်ခြင်း

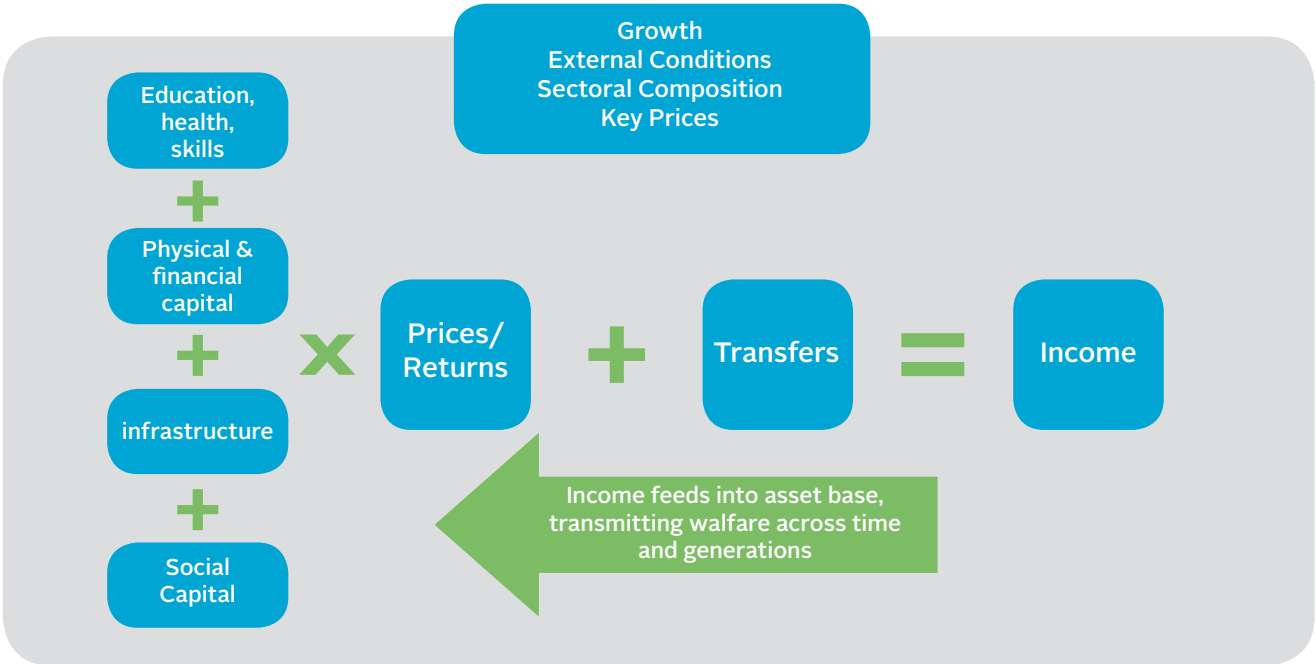
ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆိုသည်မှာ လူတစ်ဦးအနေဖြင့် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတွင် ဝင်ဆန့်နိုင်ရေးအတွက် ယင်း၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ကန့်သတ်ခံထားရပြီး မကြာခင်က အနာဂတ်မျိုးဆက်များအပေါ် အပျက်သဘောဆောင်သော ဂယက်ရိုက်ခတ်မှုများ သက်ရောက်စေသည့် အနေအထား တွင် ချို့တဲ့မှုများဖြင့် နေထိုင်ခြင်းကို ညွှန်းဆိုပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို ချက် အဖြစ် ဘဝ၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန် အရင်းအမြစ်များ လုံလုံ လောက်လောက်မရှိခြင်းဟုဆိုပြီး ရုတ်တရက်ကြည့်လျှင် ရိုးစင်းသော်လည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ၏ အကြောင်းရင်းများမှာမူ ရှုထောင့်မျိုးစုံမှဖြစ်ပြီး ရှုပ်ထွေးနိုင်ခြေရှိပါသည်။ အောက်ဖော်ပြပါ ဆွေးနွေးချက်သည် ဝင်ငွေဖြစ်ပေါ်မှုရှုထောင့်မှနေ၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၏ အခြေခံပုံစံကို တင်ပြ ထားပါသည်။ သို့သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံရှိအိမ်ထောင်စုများသည် ဆင်တူသော အခက်အခဲ များနှင့်၊ အခွင့်အလမ်းများ ရင်ဆိုင်ရပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ကွဲပြားခြားနားစွာ ပြုမူလုပ် ဆောင်ကြပါသလဲဟူသော ပိုမိုအခြေခံကျသည့် မေးခွန်းများအထိ နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် ရှာဖွေ

တင်ပြထားခြင်းမျိုးမပြုပါ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျယ်ပြန့်သည့်အခြေခံဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ချခြင်းကို အထောက်အကူပြုရန် ရှုထောင့်မျိုးစုံနှင့် အပြုအမူဆိုင်ရာ ရှုထောင့်များမှနေ၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလက္ခဏာများကို ဖော်ထုတ်ရန် နောက်ထပ်လေ့လာမှုများ လိုအပ်ပါသည်။

အောက်တွင်ဖော်ပြထားသော (ပုံ ၁.၂) သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုများတွေ့ကြုံနေရသည့် ဝင်ငွေဖြစ်ပေါ်စေသောဝန်းကျင်၏ ရှင်းလင်းလွယ်ကူသော ဖွင့်ဆိုချက်ကို တင်ပြထားပါသည်။

ပုံ ၁.၂။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဖြစ်စေသည့်တွန်းအားများ၊ မူဘောင်တစ်ခု။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအကြောင်းရင်းခံများသည် အိမ်ထောင်စုအတွင်း၌ပင် တည်ရှိနေနိုင်သည်။ သို့သော် ထိုအိမ်ထောင်စုတည်ရှိ ရာရပ်ရွာနှင့် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော လူမှုဖွဲ့အစည်းတို့ကိုလည်း ထင်ဟပ်လျှောက်ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် အိမ်ထောင်စုကို အနိမ့်ဆုံးလူမှုဘဝဖလှယ်ရေး စံမျဉ်းအထက်တွင် ထိန်းသိမ်းထားရှိရန် လုံလောက်သောရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ရယူပေးနိုင်သည့် စွမ်းဆောင်ရည်မရှိသောကြောင့်ဖြစ်ပေါ်ရသည်။ လူတိုပိုင်ဆိုင်သမျှပစ္စည်းဥစ္စာများထဲတွင် အရေးအကြီးဆုံးပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းမှာအချိန်ဖြစ်ပြီး လူတိုင်းတွင် မိမိတို့ရွေးချယ်ထားသည့်အတိုင်း မြှုပ်နှံလုပ်ဆောင်ရန် တစ်ရက်လျှင် အချိန် ၂၄ နာရီစီရှိကြပေသည်။ အချိန်ကို မည်သို့ အသုံးပြုသလဲဆိုသည်မှာ ယင်းတို့၏ ကျန်းမာရေး၊ အတွေ့အကြုံနှင့်ပညာရေး၊ အိမ်ထောင်စု ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုအတွက် ရရှိနိုင်သည့် ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံများ၊ ယင်းတို့၏ လူမှုရေးအရင်းအနှီးများ၊ အိမ်ထောင်စု၏ ကိုယ်ပိုင်အချိန်နှင့် ပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ဝင်ငွေအဖြစ် အောင်မြင်စွာ ပြောင်းလဲရန် ကျယ်ပြန့်သည့် စီးပွားရေးနှင့် ဥပဒေ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းဝန်းကျင်တို့သည် စွမ်းဆောင်နိုင်စေသည့်အချက်များဖြစ်ကြသည်။

အိမ်ထောင်စုများသည် ယင်းတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများဖြစ်ကြသော ပညာရေး၊ မြေယာ၊ အရင်းအနှီး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကဲ့သို့သော ကောင်းမွန်သည့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများစသည်တို့ကို ဈေးကွက်ထဲတွင် သတ်မှတ်ဈေးနှုန်းအမျိုးမျိုးရှိသည့် ထုတ်ကုန်များအဖြစ် ပြောင်းလဲကြသည်။ ဤသည်ကို ယာယီ သို့မဟုတ် အမြဲတမ်း အလုပ်အနေဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအသေးစား ထူထောင်လုပ်ကိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် မြေယာကို အသုံးချ၍ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ အိမ်ထောင်စုများသည် ယင်းတို့၏ဝင်ငွေများကို အမျိုးမျိုးသော လွှဲပြောင်းမှု ဇာစ်မြစ်များ (ဥပမာ။ ယင်းတို့၏ ရပ်ရွာ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းရှိ အခြားသော

အိမ်ထောင်စုများမှ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ၊ အစိုးရ သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သော အကူအညီ ပေးရေးဖွဲ့အစည်းများမှ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ၊ သို့မဟုတ် ယခင် အိမ်ထောင်စုဝင်များထံမှ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ) ဖြင့် ထပ်ဆောင်းဖြည့်စွက်ရရှိနိုင်ပေသည်။

ဝင်ငွေကို လတ်တလော အသုံးစရိတ်များအတွက်ရော အနာဂတ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက်ပါ သုံးစွဲသည်။ ဝင်ငွေနည်းပါး သည့် ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် လတ်တလော သုံးစွဲမှုနည်းပါးသလို ယင်းတို့၏ ကလေးငယ်များနှင့် အနာဂတ်အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်စွမ်းလည်း နည်းပါးကာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို မျိုးဆက်တစ်ဆက်မှ တစ်ဆက်သို့ လက်ဆင့်ကမ်းသည့် အခြေ အနေမျိုးသို့ ဦးတည်သွားစေသည်။ လတ်တလော အသုံးစရိတ်များအတွက် နမူနာများမှာ အစားအစာနှင့် အဝတ်အထည်တို့ဖြစ်သည်။ ဝင်ငွေကို အနာဂတ်အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ အတွက်လည်း သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ ဥပမာဆိုရသော် မြေယာကဲ့သို့သော အရေးပါသည့် ကုန် ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများအတွက် ပေးချေရန်အသုံးပြုနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် အနာဂတ်မျိုးဆက်များ၏ လူ့စွမ်းအား အရင်းအနှီးကို မြှင့်တင်ရာရောက်ပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု သံသရာစက်ဝန်းကို ချိုးဖျက်ရန်အတွက် အကူအညီဖြစ်စေနိုင်သော ပညာရေးအတွက် သုံးစွဲ နိုင်ပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် လတ်တလော စားသုံးမှုအတွက်ရော အနာဂတ်တွင် ယင်းတို့၏ လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖူလုံမှုကို တိုးပွားစေနိုင်သည့် ပစ္စည်းဥစ္စာများ အတွက်ပါ သုံးစွဲရန် အပိုအလှုံ့မရှိသဖြင့် အနာဂတ်အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု နည်းပါးသည်။ စီးပွားရေးနှင့် ဥပဒေစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းဝန်းကျင်တွင် အိမ်ထောင်စုများသည် ယင်းတို့၏ ရွေး ချယ်မှုများကို ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ရသည်။ ဥပမာ ကုန်သွယ်ရေးမူဝါဒများသည် ဓာတ်မြေဩဇာ ကဲ့သို့သော သွင်းအားစုများ ရနိုင်မှုနှင့် ဈေးနှုန်းတို့ အပေါ်တိုက်ရိုက် သက်ရောက်မှုရှိပြီး အိမ် ထောင်စုများမှထုတ်လုပ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများကို မည်သည့်နေရာတွင် ရောင်းချမည် ဆိုသည့် အပေါ်လည်း သက်ရောက်မှုရှိပေလိမ့်မည်။

ဤအစီရင်ခံစာတွင် အဓိကကျသော ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ (အိမ်ထောင်စုများပိုင်ဆိုင်သည့် ရော ယင်းတို့၏ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းတွင် ရနိုင်သည်များပါ) နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ ဝင်ငွေ ရရှိနိုင်သော အခွင့်အလမ်းများကိုပါ ဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများအား ပြင်ပမှသက်ရောက်သည့် ကြိုတင်တွက်ဆမရနိုင်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့်ထိတ်လန့် ဖွယ်ဖြစ်ရပ်များ၏ ဩဇာသက်ရောက်မှုများကို လေ့လာအကဲဖြတ်သုံးသပ်ထားသော်လည်း မူဝါဒအပြောင်းအလဲများ သို့မဟုတ် မေခရိုစီးပွားရေးအခြေအနေများကဲ့သို့သော ကျယ်ပြန့်သည့် ပြင်ပမှ သက်ရောက်မှုအကြောင်းအရာများကို အလေးပေးတင်ပြထားခြင်းမရှိပါ။

အစီရင်ခံစာ၏ ကျန်သောအပိုင်းကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်းဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအဆင့်သည် မည်မျှရှိသလဲ။ ယင်းတို့၏ လက္ခဏာများနှင့် သုံးစွဲမှုပုံစံများက ဘာတွေဖြစ်ကြပါသလဲ။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာစိစစ်ချက်အပိုင်း ၁ သည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း စားဝတ်နေရေး အခြေအနေများကို အခြေခံသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာချက်အသစ် တစ်ရပ်ဖော်ထုတ်ရန် အကြံပြုထားခဲ့ပါသည်။ အခန်း ၂ သည် အဆိုပြုတင်ပြထားခဲ့သည့် စားသုံးမှုစုစုပေါင်း၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် မညီမျှမှုခန့်မှန်းချက်အသစ်တို့ကို မိတ်ဆက်တင်ပြထားပါသည်။ ထို့နောက် ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှု ခန့်မှန်း ခြေအလားအလာများနှင့် စီးပွားရေးအရ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုများဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအား တိုက်ဖျက်ရာတွင် တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုအား အကဲဖြတ် သုံးသပ်မှုများကို တင်ပြထားပါသည်။

အခန်း ၃ တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူများအကြား ခြားနားချက်များကို လေ့လာအကဲဖြတ် သုံးသပ်ရန် အတွက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုင်းတာနည်းအသစ်ကိုအသုံးပြုထား သည့် မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလေ့လာချက်ကို တင်ပြထားပါသည်။ လေ့လာချက်သည် လူမှုဘဝဖူလုံရေး၏ လူမှု-စီးပွားဆက်သွယ်ချက်များကို အလေးပေးတင်ပြထားပါသည်။

အခန်း ၄ သည် အထူးသဖြင့် စားသုံးမှုစုစုပေါင်းနှင့် အစားအစာအသုံးစရိတ်များ၊ တိုင်းတာ ခဲ့သည့် လူမှုဘဝဖူလုံရေး၏ အဓိကအစိတ်အပိုင်းနှင့် အိမ်ထောင်စုအများစုအတွက် အသုံး စရိတ်အများဆုံးသုံးစွဲသည့် ကုန်ပစ္စည်းအမယ်တို့ကို အသေးစိတ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူများ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းအခြေခံဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အခန်း ၅၊ ၆ နှင့် ၇ တို့သည် လူစွမ်းအားအရင်းအနှီး၊ အထူးသဖြင့် ပညာရေး (အခန်း ၅)၊ ကျန်းမာရေး (အခန်း ၆)နှင့် ရှင်သန်နေထိုင်ရေးအတွက် အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့်လိုအပ်သည့် အဓိကကျသော အညစ်အကြေးသန့်ရှင်းရေး၊ အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် စွမ်းအင်ဇာစ်မြစ်များ ရရှိနိုင်မှု (အခန်း ၇) ဟူသော ရှုထောင့် ၃ မျိုးမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုများ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းအခြေခံကို လေ့လာသုံးသပ်ထားပါသည်။

မည်သည့် ကြိုတင်မှန်းဆမရနိုင်သော ပြင်ပအခြေအနေများက မြန်မာလူထု၏ဘဝအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိပါသလဲ။

အခန်း ၈ သည် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ်များက မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများ၏ လူမှုဘဝဖူလုံရေးကို မည်ကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်သည် အထူးသဖြင့် အိမ်ထောင်စုဝင်တစ်ဦးဦး နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် မိုးခေါင်ခြင်းတို့ကဲ့သို့သော တစ်ခုချင်းနှင့်ဆက်စပ်ပြောင်းလဲနေသော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ်များ၏ လွှမ်းမိုးသက်ရောက်မှုများကို အလေးပေးတင်ပြထားပါသည်။

ယင်းတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများကို ဝင်ငွေအဖြစ်ရအောင်မည်သို့ ပြောင်းလဲအသုံးပြုပါသလဲ။

အခန်း ၉ သည် အိမ်ထောင်စုများ ဝင်ငွေမည်သို့ရသည်ဆိုသည်နှင့် ပိုမိုချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုများနှင့် ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများအကြား ပေါ်ထွက်လာသော အဓိက ကွဲပြားခြားနားမှုများကို သုံးသပ်လေ့လာထားပါသည်။

၀၂.

၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်းရှိ လူမှုဘဝ
ဖူလုံမှုနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု -
မြန်မာနိုင်ငံ၏ နောက်ထပ်
ဖွံ့ဖြိုးမှုအဆင့်အတွက်
စံအမှတ်အသစ်

အဓိကပေးလိုသော သတင်းစကားများ

- ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် လူဦးရေ၏ ၃၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အခြေအနေတွင် နေထိုင်ခဲ့ကြရသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်းရှိ စားဝတ်နေရေးအခြေအနေများအပေါ် အခြေခံ၍ ပြန်လည် ပြင်ဆင်ထားသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ခန့်မှန်းချက်အသစ်အရ လူဦးရေ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံ နီးပါးသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးကြပြီး နောက်ထပ် ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုထိခိုက်ခံရလွယ်မှု မြင့်မားသည့်အခြေအနေတွင် ရှိခဲ့ကြသည်။
- ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် လူဦးရေသည် ၁၅.၈ သန်းရှိပြီး ယင်းတို့အထဲမှ ၁၃.၈ သန်းသည် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင်နေထိုင်ကြသည်။
- ၂၀၀၄/၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်များကြားတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် ကျဆင်းလာခဲ့သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ကျဆင်းလာခြင်းကို ၂၀၀၄/၀၅ ခုနှစ်လူနေမှုအဆင့်အတန်းများအား စံအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် ယခင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုခန့်မှန်းချက်တွင်ရော ၂၀၁၅ ခုနှစ်၏ စံအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ခန့်မှန်းချက်တွင်ပါ တွေ့မြင်ရပါသည်။
- ကျေးလက်ဧရိယာများထက် မြို့ပြဒေသများတွင် လူနေမှုအဆင့်အတန်းများ ပိုမိုလျှင်မြန်စွာ တိုးတက်လာခဲ့သည်။
- မညီမျှမှုများ မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ လူမှုဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ အဆင်းရဲဆုံးသူများကြားတွင် လူနေမှုအဆင့်အတန်းတိုးတက်လာမှုကို တွေ့ရသော်လည်း ပိုမိုကြီးမားသည့် တိုးတက်မှုများကို ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်ဝသည့် အိမ်ထောင်စုများကြားတွင် တွေ့ရသည်။ လူဦးရေ၏ အဆင်းရဲဆုံးသော ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း၏ လူမှုဘဝဖူလုံရေးမှာ ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စု လူမှုဘဝဖူလုံရေးလောက် သိသိသာသာ ပြောင်းလဲတိုးတက်လာခြင်းမရှိပေ။

၂၀၁၅ ခုနှစ်ရှိ စားသုံးမှုစုစုပေါင်းနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းအသစ်

မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာစစ်ချက်၏ အပိုင်း ၁ သည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ထင်ဟပ်စေရန် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တွက်ချက်ခန့်မှန်းမှု များကို ပြန်လည် ပြင်ဆင်ရန်နှင့် အခြေကိုပြန်လည် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ရန် အကြံပြုခဲ့ပါသည်။ ဤအကြံပြုထောက်ခံချက်မှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပူးတွဲလေ့လာစစ်သုံးသပ်ချက်၏ ကနဦး အဆင့်များမှ ထွက်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဝင်ငွေမြင့်မားလာခြင်း (ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု အုပ်စုတွင် အစားအစာမှ အစားအစာမဟုတ်သည့် ကုန်စည်အမယ်များဆီသို့ ပြောင်းလဲလာခြင်း ကဲ့သို့သော) လူနေမှုဘဝအခြေအနေ ပြောင်းလဲလာမှုများကို ထင်ဟပ်ရန်နှင့် စစ်တမ်း ကောက်ယူခြင်းနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခြင်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများ ပြောင်းလဲ လာခြင်းတို့ကို ထင်ဟပ်ရန်အတွက် နိုင်ငံ၏ လူမှုဘဝဖုလုံရေး စုစုပေါင်းနှင့် ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှု ပြုမျဉ်းကို ဆယ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ်အခြေအနေ ပြင်ဆင်မွမ်းမံမှုများအား ထောက်ခံ အကြံပြုထားပါသည်။ အပိုင်း ၁ တွင် ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ၂၀၀၄/ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအား ပထမဆုံးစတင် တိုင်းတာခွဲချိန်မှ လူနေမှုဘဝအခြေအနေများနှင့် ဆင်းရဲ နွမ်းပါးသူများ၏ လိုအပ်ချက်များသည် အမှန်တကယ်ပင် ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ ပထမ ပြောင်းလဲပုံမှာ အိမ်ထောင်စုကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုအုပ်စုတွင် အစားအစာ ကုန်စည် အမယ် များ ပါဝင်မှုအချိုးအစား ကျဆင်းလာပြီး အစားအစာ မဟုတ်သော ကုန်စည်အမယ်များ ပိုမို တိုးတက်စုံလင်လာသဖြင့် အစားအစာမဟုတ်သော ကုန်စည်အမယ်များ ပိုမို တိုးတက် စုံလင် လာမှုကိုသိရှိရန် ပိုမိုလိုအပ်လာသည်။ ဒုတိယပြောင်းလဲပုံနှင့် ဆက်စပ်မှုမှာ ကုန်စည်များ၏ အရေအတွက်နှင့် စုံလင်မှု အထူးသဖြင့် အိမ်ထောင်စု ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ တိုးပွားလာခြင်း ဖြစ်သည်။ တတိယပြောင်းလဲပုံမှာ အဓိကဝန်ဆောင်မှုများအတွက် အစိုးရ၏ ဝန်ဆောင်မှု ပေး ခြင်းက အိမ်ထောင်စုများ အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ သယံဇာတရင်းမြစ်များကို ကုန်စည်အမယ်များ တိုးချဲ့စုံလင်စေရန် သုံးစွဲခြင်းအား ပိုမိုခွင့်ပြုပေးသည့်အခါ ကျယ်ပြန့်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု များက အိမ်ထောင်စုများ၏ သုံးစွဲမှုပုံစံများကို ပြောင်းလဲလာစေခြင်းဖြစ်သည်။

ဤဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာအကဲဖြတ်ချက်သည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ လူနေမှု အဆင့်အတန်းများအပေါ် အခြေခံသော စားသုံးမှုစုစုပေါင်းအသစ်နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်း အသစ်တို့ကို တင်ပြထားပါသည်။ လူမှုဘဝဖုလုံရေး တိုင်းတာချက်အသစ်နှင့် စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ယခင်ကသုံးစွဲခဲ့သော လူမှုဘဝဖုလုံရေး တိုင်းတာချက်များအကြားတွင် အဓိက ကွာခြားချက် ၃ ခုရှိပါသည်။ ပထမအချက်မှာ လျှပ်စစ်ပန်ကာ၊ နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်သုံး ဘက်ထရီများနှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းများ ကဲ့သို့သော အိမ်ထောင်စု ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ၏ ကြီးထွား လာသော အရေးပါမှုကိုထင်ဟပ်ရန် ကြာရှည်သုံးပစ္စည်းများ အသုံးပြုမှုတန်ဖိုးများအား ထည့် သွင်းတွက်ချက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီး ဌာနနှင့်ဖွံ့ (၂၀၁၁) နည်းလမ်းတွင် ကြာရှည်သုံးကုန်ပစ္စည်းများ ပါဝင်ခြင်းမရှိပေ။ ဒုတိယ အချက်မှာ အသုံးပြုခဲ့သည့် ကယ်လိုရီစံနှုန်းများနှင့် အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှမှု သတ်မှတ် ချက်ဇယားကိန်းများအား ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ပြုစုထုတ်ပြန်သည့် ပြုပြင်မွမ်းမံ ထားသော ကယ်လိုရီတွက်ချက်မှုများအား ထင်ဟပ်ရန် ပြန်လည်စိစစ်ပြင်ဆင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခင်က ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတွက်ချက်ပုံနည်းလမ်း ၂ခုတွင်အသုံးပြုခဲ့သော ၂၃၀၀ကယ်လိုရီနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းအသစ်သည် ၂၂၃၈ ကယ်လိုရီရှိသော ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု အုပ်စု ပေါ်တွင် အခြေခံထားပါသည်။ ယခု ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုင်းတာချက်များတွင် အသုံးပြုထားသော ကယ်လိုရီတွက်ချက်မှုများသည် ယခင်ကအသုံးပြုခဲ့သော တိုင်းတာချက်များတွင် အသုံးပြု ခဲ့သည့်များထက် ပိုမိုအသေးစိတ်ကျသည်။ ယခင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတွက်ချက်ပုံများတွင် အသက် ၁၅ နှစ်အောက် ကလေးသူငယ်များအားလုံးအတွက် တူညီသော လိုအပ်ချက်များရှိသည်ဟု

ယူဆသတ်မှတ်ခဲ့သော်လည်း ယခု ခန့်မှန်းတွက်ချက်ပုံတွင် ဥပမာအားဖြင့် ၂ နှစ်အရွယ် ကလေးငယ်သည် ၁၀ နှစ်အရွယ် ကလေးငယ်နှင့် ကွဲပြားခြားနားသော လိုအပ်ချက်များ ရှိသည်ဟု ယူဆသတ်မှတ်ပါသည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဝန်ကြီးဌာနနှင့်ဖွဲ့ (၂၀၁၁) နည်းလမ်းအရ တင်ပြခဲ့သော ၂၀၀၄/ ၀၅ ခုနှစ် စားသုံးမှုပုံစံများနှင့်လည်း နှိုင်းယှဉ်ပါက စားသုံးမှုစုစုပေါင်းနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်း အသစ်တို့သည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်းရှိလူဦးရေ၏ အစားအစာနှင့် အစားအစာမဟုတ်သော ကုန်ပစ္စည်းများ စားသုံးမှုပုံစံများအပေါ် အခြေပြုထားပါသည်။ ယင်းကွာခြားချက်များအား ပူးတွဲ ပါနည်းပညာဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာတွင် ပိုမို၍အသေးစိတ် ဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းအသစ်များသည် စံတန်ဖိုးကိုသတ်မှတ်၍ ယင်း ထက်နိမ့် လျှင် အိမ်ထောင်စုတစ်စုအနေဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည်ဟု ယူဆသတ်မှတ်ပါသည်။ ဇယား ၂.၁ တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု မျဉ်းအသစ်များအား ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် မြန်မာ ကျပ်ငွေဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် တစ်ရက် အရွယ် ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ အသုံးစရိတ် ၁၃၀၃ ကျပ် သို့မဟုတ် ထိုထက်နည်းသော အိမ် ထောင်စုတွင်နေထိုင်သူဖြစ်လျှင် သို့မဟုတ် တစ်ဦးကျအသုံးစရိတ်သည် ၁၂၄၁ ကျပ်ဖြစ်လျှင် ထိုသူကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည်ဟု ယူဆသတ်မှတ်ပါသည်။ အစားအစာဆင်းရဲ ချို့တဲ့မှုပြုမျဉ်းသည် တစ်ရက် အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ ၈၅၀ ကျပ် သို့မဟုတ် တစ်ဦးကျအားဖြင့် ၈၀၅ ကျပ်ဟုသတ်မှတ်ပါသည်။

ဇယား ၂.၁

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းနှင့် လူမှုဘဝဖူလုံရေး အတိုင်းအတာ၊ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၇)

	အရွယ်ရောက်သူနှင့် ညီမျှချက်အရ	တစ်ဦးကျ
ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်း	၁၃၀၃	၁၂၄၁
အစားအစာ ဆင်းရဲချို့တဲ့မှုပြုမျဉ်း	၈၅၀	၈၀၅
ပျမ်းမျှအသုံးစရိတ်	၁၆၄၄	၁၅၇၅
ပျမ်းမျှ အစားအစာအသုံးစရိတ်	၉၅၃	၉၁၇

မှတ်ချက်။ တန်ဖိုးအားလုံးကို ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင်ရှိသည့်ဈေးနှုန်းများဖြင့် နေရာဒေသအလိုက် တန်ဖိုးလျှော့ တွက်ချက်ထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပျမ်းမျှ စုစုပေါင်းစားသုံးမှုအသုံးစရိတ်ကို ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ဈေးနှုန်း များဖြင့် တစ်ရက် အရွယ်ရောက်သူ နှင့်ညီမျှချက်အရ ၁၆၄၄ ကျပ်၊ သို့မဟုတ် အနီးစပ်ဆုံး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၆၀ (၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ပေါက်ဈေး အမေရိကန် တစ်ဒေါ်လာလျှင် မြန်မာငွေ ၁၀၂၅ ကျပ်နှုန်း) ဟု ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။ ပျမ်းမျှ အစားအစာစားသုံးမှုသည် အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ ၉၅၃ ကျပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပြဒေသ များတွင်ပျမ်းမျှအသုံးစရိတ်သည်တစ်ရက်အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ ၂၃၆၂ ကျပ်ဖြစ်ရာ ကျေးလက်ဒေသများတွင် ၁၄၉၁ ကျပ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းပိုမိုမြင့်မားသည်။ ဆက်လက်ရှင်သန်နေထိုင်ရေးပစ္စည်းများဖြစ်သည့် အစားအစာ၊ အဝတ်အထည်၊ နေအိမ်၊ ချက်ပြုတ်ရာတွင် သုံးသည့်လောင်စာတို့သည် မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်းပင် ဆင်းရဲနွမ်းပါး သူများနှင့် လူဦးရေ၏ အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင်ရှိသူများ၏ အသုံးစရိတ်တွင် အဓိက သုံးစွဲရသည့် စရိတ်များဖြစ်ကြသည်။ စားသုံးမှု အသုံးစရိတ်ပြန်ချက်၏ တတိယမြောက် ၅ စိတ်ပိုင်းနှင့် စတုတ္ထမြောက် ၅ စိတ်ပိုင်း တို့တွင်လည်း ဤသို့ပင်ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စု အသုံးစရိတ် ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းမှုကို အခန်း ၄ တွင် အသေးစိတ်ဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။

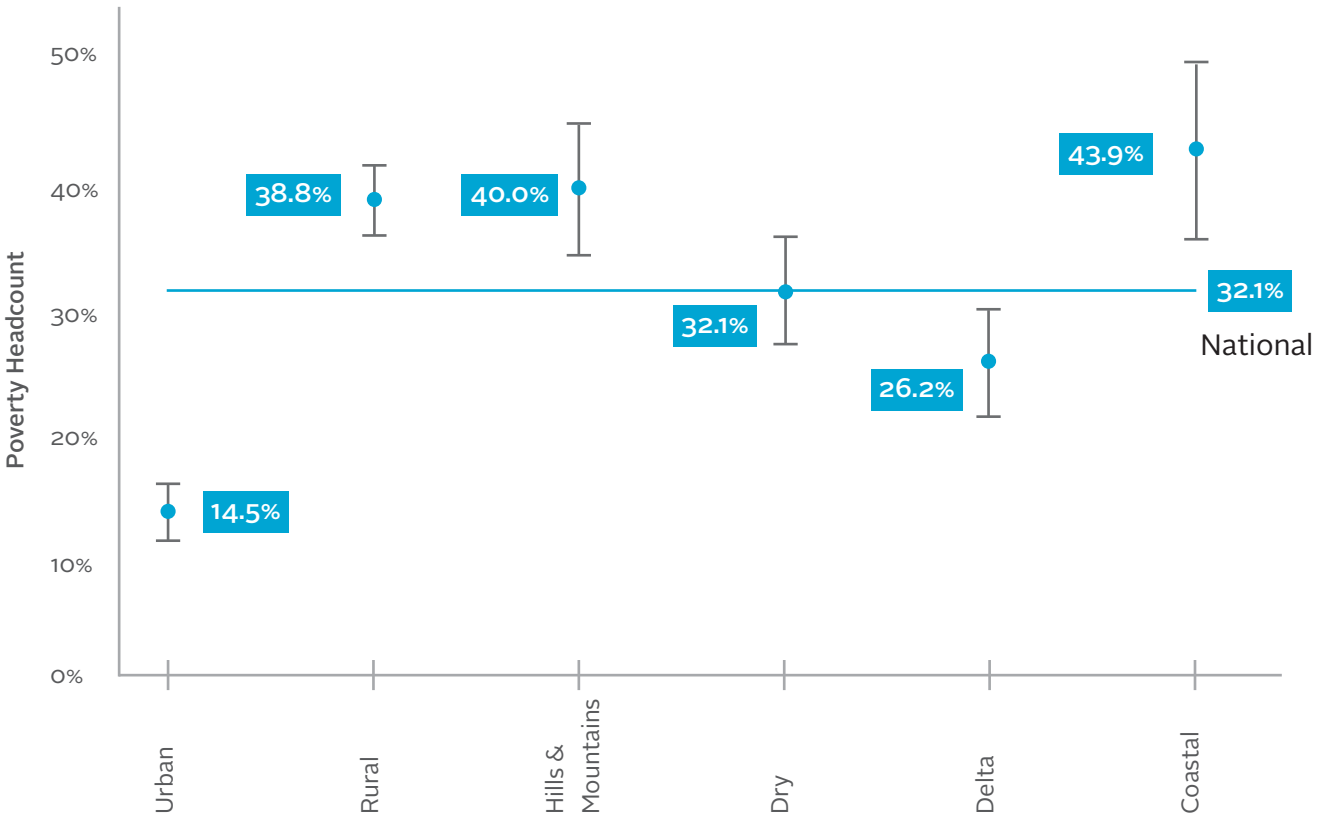
ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာပုံနည်းလမ်းအား ပူးတွဲပါ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာချက် နည်းပညာ ဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာတွင် ပိုမို၍အသေးစိတ်တင်ပြထားပါသည်။ ဤဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအစီရင်ခံစာပါ နောက်ပိုင်း လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်အားလုံးသည် စားသုံးမှုစုစုပေါင်းအသစ်ကို အသုံးပြုထား ပါသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် စားဝတ်နေရေးအခြေအနေများအပေါ် အခြေခံသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ခန့်မှန်းခြေ၊ အဆင့်နှင့် အလားအလာများ

၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် မြန်မာလူဦးရေ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်အခြေအနေတွင်နေထိုင်ခဲ့ကြရသည်။ ယင်းတို့၏အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရအသုံးစရိတ်စုစုပေါင်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမည်အောက်တွင်ရှိသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် လူနေမှု အဆင့်အတန်းများအပေါ်အခြေခံသည့် စားသုံးမှုစုစုပေါင်းနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမည်အသစ်တို့အား အသုံးပြု၍ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် လူဦးရေ၏ ၃၂.၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်အခြေအနေတွင်နေထိုင်ခဲ့ကြရသည်ဟု ခန့်မှန်းပါသည်။ ပုံ ၂.၁ သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံအဆင့်နှင့် ဒေသအလိုက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ခန့်မှန်းခြေတို့ကို ဖော်ပြပါသည်။

ပုံ ၂.၁။

မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူအချိုး လက်ရှိဦးရေနှုန်း၊ မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်အခြေအနေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဇုန်အလိုက်

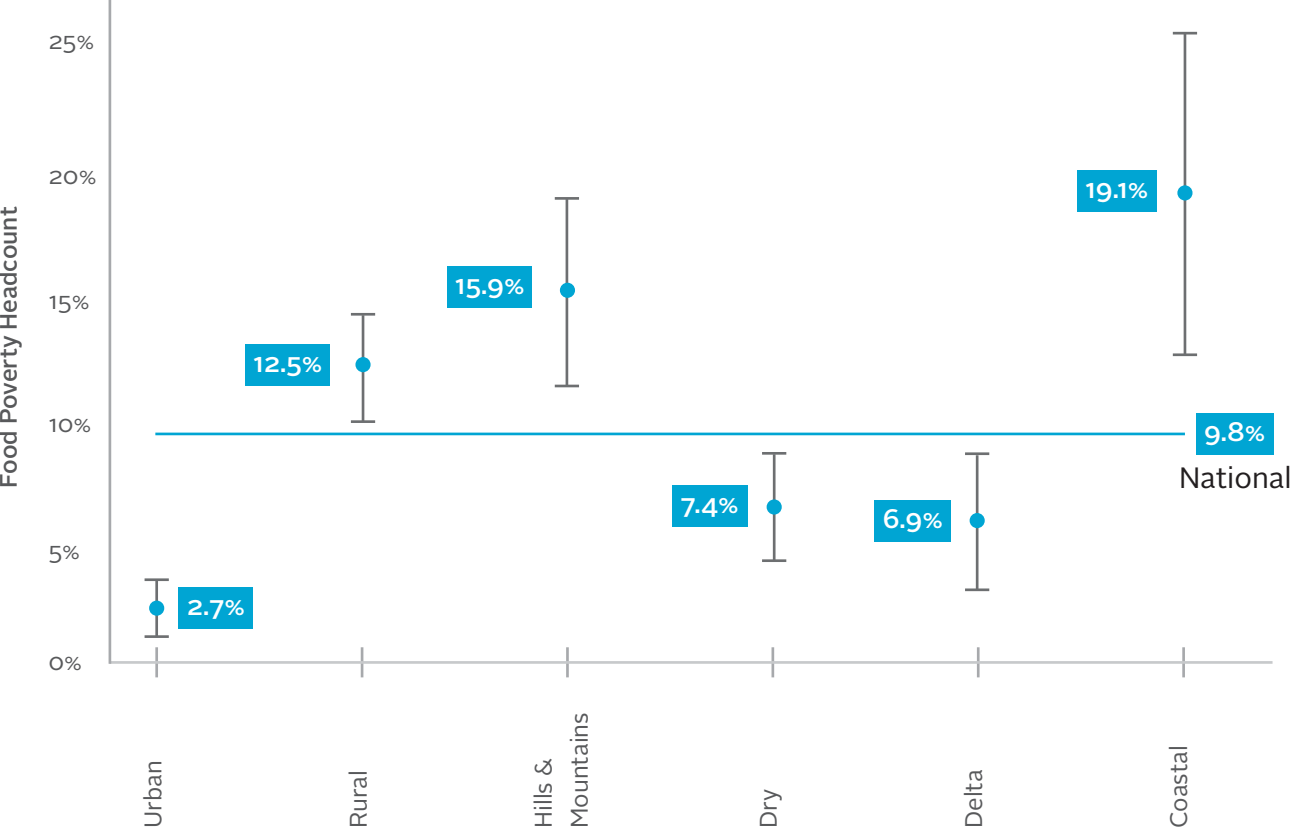
မြန်မာ့လယ်ယာနှင့် ကျေးရွာများ (ကျေးလက်ဇုန်များ) တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် မြို့နှင့် မြို့ကြီးများ (မြို့ပြဒေသများ) ရှိဆင့်ရဲနွမ်းပါးမှုထက် သိသိသာသာ ပိုမိုမြင့်မားသည်။ မြို့နှင့် မြို့ကြီးများတွင်ရှိသည့် ၁၄.၅ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ကျေးလက်လူဦးရေ၏ ၃၈.၈ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည်ဟု ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားပါသည်။ ဤသည်မှာ အရေအတွက် ပမာဏအားဖြင့် စုစုပေါင်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူဦးရေ ၁၅.၈ သန်းရှိသည့်အနက် ကျေးလက်ဇုန်များတွင် ၁၃.၈ သန်းတွေ့ရှိပြီး မြို့ပြဒေသတွင် ၂ သန်းတွေ့ရှိခြင်းဖြစ်သည်။

5 ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့သော ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူဦးရေသည် မြန်မာနိုင်ငံ လူဦးရေနှင့်အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း (လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့ အင်အားစန့်ကြီးဌာန၊ ၂၀၁၅) ၏ ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ချက်အတိုင်း အစဉ်အလာအိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသော တွေ့ဆုံမေးမြန်း ကောက်ယူခဲ့သူများနှင့် ခန့်မှန်းထားသည့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းကောက်ယူခြင်းမပြုခဲ့သူ ဦးရေအပေါ် အခြေခံထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူဦးရေတွင် မြန်မာနိုင်ငံ အစဉ်အလာအိမ်ထောင်စုများတွင်နေထိုင်ကြသော သန်းခေါင်စာရင်းတွင်တွေ့ဆုံမေးမြန်း ကောက်ယူခဲ့သူများအပြင် တွေ့ဆုံမေးမြန်းကောက်ယူခြင်းမပြုခဲ့သူများပါ ပါဝင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ခန့်မှန်းချက်များတွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျောင်းသားကျောင်းသူအဆောင်များ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၊ သီလရှင်ကျောင်းများ၊ ဘားတိုက်များနှင့် ယင်းသို့သော အခြားနေထိုင်ရာအခင်းအကျင်းများတွင် နေထိုင်ကြသူ ၂.၃၅ သန်း ပါဝင်ခြင်းမရှိပါ။

မြန်မာ့လူဦးရေ၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် အစားအစာဆင်းရဲချို့တဲ့မှုရှိပြီး ဆိုလိုသည်မှာ ထိုသူတို့၏ စုစုပေါင်းစားသုံးမှု အသုံးစရိတ်ကို ၎င်းတို့၏ အစားအစာလိုအပ်ချက်အား ကာမိစေရန် လုံလောက်သည်ဟု ယူဆသတ်မှတ်ခြင်းမပြုပါ။ ဤဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအတိုင်းအတာသည် အခြေခံအကျဆုံး အစားအစာလိုအပ်ချက်ကိုပင် ပြည့်မီခြင်းမရှိသည့် အလွန်အမင်း ချို့တဲ့ခြင်းကို ဖော်ပြပါသည်။ အစားအစာဆင်းရဲချို့တဲ့မှုနှုန်းသည် မြို့ပြဒေသများထက် ကျေးလက် ဧရိယာများတွင် သိသိသာသာပိုမိုမြင့်မားသည်။ မြို့ပြဒေသနေလူဦးရေ၏ ၂.၇ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ကျေးလက်ဧရိယာနေလူဦးရေ၏ ၁၂.၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် အစားအစာဆင်းရဲ ခံစားနေရပါသည်။ အစားအစာဆင်းရဲချို့တဲ့မှုနှုန်းသည် တောင်ကုန်းနှင့်တောင်ထူထပ်ရာ ဒေသများနှင့် ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင် သိသိသာသာပိုမိုမြင့်မားပြီး အဆိုပါတွေ့ရှိချက်သည် ယင်းတို့၏ အစားအစာနှင့် စုစုပေါင်းဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှစ်ခုစလုံးအတွက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ကွာဟချက်နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပြင်းထန်မှု အတိုင်းအတာများ ပိုမိုမြင့်မားသည်နှင့်လည်း ညီညွတ်ကိုက်ညီပါသည်။

ပုံ ၂.၂။

မြန်မာနိုင်ငံရှိအစားအစာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူအချိုး၊ မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်အခြေအနေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဇုန်အလိုက်

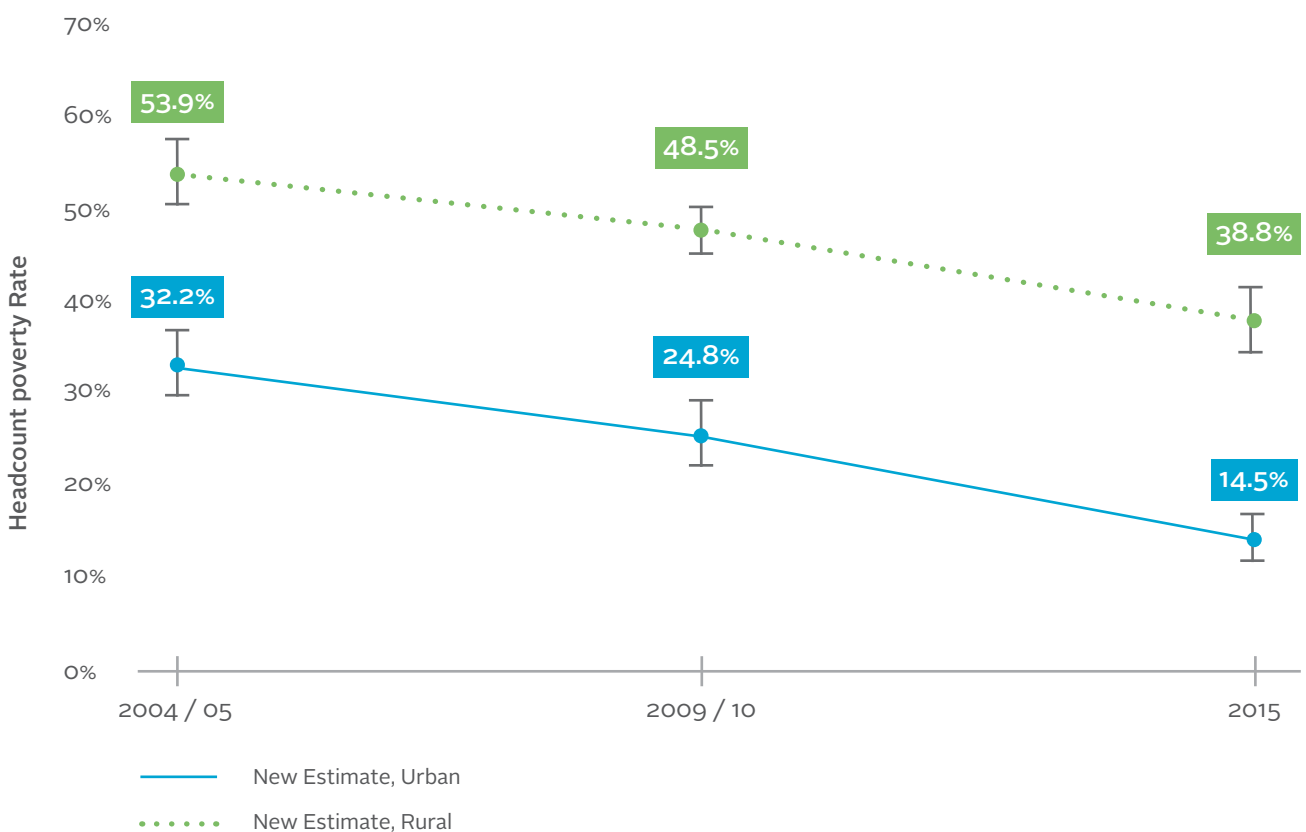
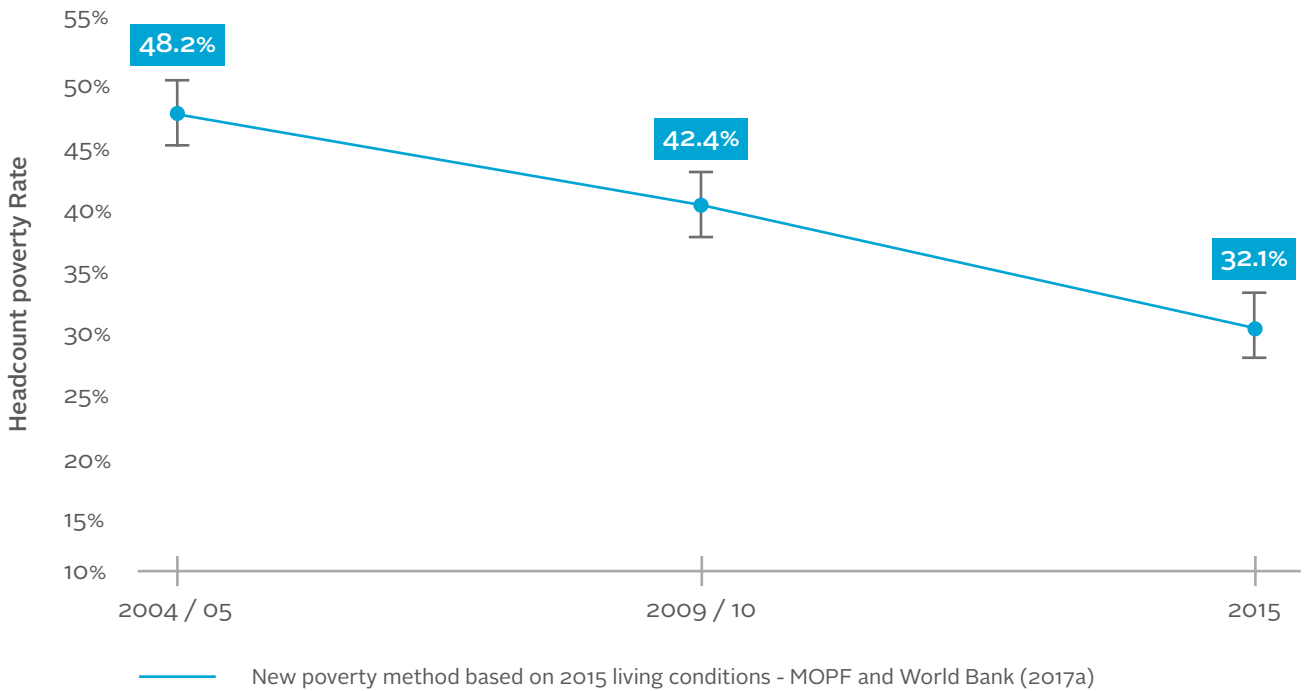

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုခြိမ်းခြောက်ခြင်းကို တွန်းလှန်ဖယ်ရှားရန်အတွက် လူမှုဘဝဖူလုံရေး လုံလောက်အောင် မြှင့်မားခြင်းမရှိသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးချိန်းသုတို့ များစွာရှိပေသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ ဦးရေ ၃၂.၁ ရာခိုင်နှုန်းကိုကျော်လွန်၍ ယင်းတို့၏ လူမှုဘဝဖူလုံရေးအဆင့်သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းအနီး ဝန်းကျင်တွင် ရောက်နေသူများစွာရှိသည်။ ထိုသူများအတွက် မိသားစု နာမကျန်းဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့သော ကြိုတင်မှန်းဆ မရနိုင်သည့် ဝင်ငွေ သို့မဟုတ် လူမှုဘဝဖူလုံရေးဆိုင်ရာ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ဖြစ်စဉ်များသည် ယင်းတို့ကို အကြီးအကျယ် ထိခိုက်စေနိုင်ပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆီသို့ တွန်းပို့နိုင်ပေသည်။ နိုင်ငံအတိုင်းအတာဖြင့်ဆိုလျှင် လူဦးရေ၏ ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပြုမျဉ်း၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းအတွင်းတွင်ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားသည့် လူမှုဘဝဖူလုံရေးရှိသော အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်နေကြရသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော တစ်ရက် အရွယ်ရောက်သူနှင့် ညီမျှချက်အရ ၁၃၀၃ ကျပ်နှင့် တစ်ရက် အရွယ်ရောက်သူနှင့် မျှချက်အရ

၁၅၆၄ ကျပ် (ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်း၏ အထက် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုမြင့်သည့် ပမာဏ) အကြား တွင်ရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်း၏ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းအတွင်း (၁၃၀၃ ကျပ်နှင့် ၁၉၅၄ ကျပ်အကြား) တွင် နေထိုင်သူများကို စစ်ဆေးသုံးသပ်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် လူဦးရေ၏ ၂၉.၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်ကိုတွေ့ရမည် ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ လူဦးရေ၏ ၄၆ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းထက် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းပိုမို မြင့်မားသည့် လူမှုဘဝဖူလုံရေးမျဉ်းအောက်တွင် နေထိုင်ကြရပြီး ၆၁.၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းထက် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းပိုမိုမြင့်မားသည့် လူမှုဘဝဖူလုံရေးမျဉ်းအောက်တွင် နေထိုင်ကြရသည်။

စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၇က) အစီရင်ခံစာတွင်တင်ပြခဲ့သည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ကျလာမှုကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ခန့်မှန်းချက်အသစ်တွင်ထင်ဟပ်လျက် ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် ၂၀၀၄/ ၀၅ ခုနှစ်တွင် ၄၈.၂ ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၀၉/၁၀ ခုနှစ်တွင် ၄၂.၄ ရာခိုင်နှုန်းသို့ လည်းကောင်း ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ၃၂.၁ ရာခိုင်နှုန်းသို့လည်း ကောင်း လျော့ကျလာသည်ဟု ၂၀၁၅ ခုနှစ် စားဝတ်နေရေးအခြေအနေများအပေါ် အခြေခံ သည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု စံမှတ်ဖြင့် နည်းလမ်းအသစ်ကို အသုံးပြု၍ တွက်ချက်ခန့်မှန်းပါသည် (စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၇ခ)။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျော့ကျလာခြင်း ကို မြို့ပြဒေသများတွင်ရော ကျေးလက် ဒေသများတွင်ပါ တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှုန်းဆိုင်ရာ ခန့်မှန်းအလားအလာများ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ် စားဝတ်နေရေးအခြေအနေများအပေါ် အခြေခံသည့် ခန့်မှန်းချက်အသစ် (စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၇က)

မှတ်စု။ ၂၀၀၄/ ၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၉/ ၁၀ ခုနှစ်များအတွက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုခန့်မှန်းချက်များကို ဖြစ်နိုင်သမျှ နှိုင်းယှဉ်မှုပြုနိုင်ရန်အတွက် ခန့်မှန်းအစားထိုးတွက်ချက်ခြင်းနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုထားပါသည်။ အဆိုပါနည်းလမ်းများ၏ ခိုင်မာမှုအတွက် အသေးစိတ် ဆွေးနွေးတင်ပြချက်များကို အစီရင်ခံစာ အပိုင်း ၁ (စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၇က) တွင်ကြည့်ပါ။

လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖွဲ့စည်းမှု၏ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော အတိုင်းအတာများ။ ပျမ်းမျှ လူမှုဘဝဖွဲ့စည်းရေး တိုးတက်မှု၊ ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပြင်းထန်မှု

၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးလျက်ရှိနေသူများအကြားတွင် လူမှုဘဝဖွဲ့စည်းရေးသည် ၂၀၀၉/၁၀ ခုနှစ်ထက် ပိုမိုမြင့်မားလာခဲ့သည်။ အသုံးစရိတ်ပြန်ချက်၏ အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင် လူမှုဘဝဖွဲ့စည်းရေး မြင့်တက်လာခြင်းအား စုစုပေါင်းအသစ်ကို အသုံးပြု၍ အချိန်ကာလ တစ်လျှောက် စားသုံးမှု စုစုပေါင်းပြန်ချက်များကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်းအားဖြင့် တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ပြန်ချက်၏အောက်ဆုံးပိုင်းတွင် လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖွဲ့စည်းမှုမှာ အနည်းငယ် အပြောင်းအလဲရှိခဲ့သော်လည်း အခြေအနေအဆိုးဆုံးသူများအတွက် လူမှုဘဝဖွဲ့စည်းရေး တိုးတက် ကောင်းမွန်လာခြင်းမှာ အနည်းဆုံးဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအကြား လူမှုဘဝ ဖွဲ့စည်းရေး တိုးတက်လာခြင်းကို ၂၀၀၄/၀၅ခုနှစ်၊ ၂၀၀၉/၁၀ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်များ အကြား တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၏ နက်ရှိုင်းမှုနှင့် ပြင်းထန်မှုလျော့ကျလာကြခြင်းဖြင့် မြင်တွေ့နိုင်သည်။ ပုံ ၂.၄ ၏ ပုံ အစိတ်အပိုင်း (ခ) သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကွာဟချက် အလားအလာကို ဖော်ပြပြီး ပုံအစိတ်အပိုင်း (ဂ) သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကွာဟချက်နှစ်ထပ်ကိန်းအညွှန်းရှိ အလားအလာ များကိုဖော်ပြသည်။ အဆိုပါအတိုင်းအတာများသည် မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၏ သဘော သဘာဝကို ပိုမိုခိုင်မာအောင် ပုံဖော်ပေးကာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလက်ရှိဦးရေနှုန်း၏ အရေးကြီးသည့် အတွဲအဖက်များဖြစ်ကြသည်။^၆

စားဝတ်နေရေးအခြေအနေများတွင် တိုးတက်ကောင်းမွန်မှုများရှိလာသော်လည်း များစွာသော သူတို့သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ကျရောက်မည့်အန္တရာယ်နှင့် ဆက်လက်ရင်ဆိုင်နေရဆဲ ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆီသို့ ကျရောက်သွားနိုင်သော လျစ်လျူမရသည့် အခွင့်အလမ်းရှိလျှင် ထိုသူများကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းသူ သို့မဟုတ် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ထိခိုက်လွယ်သူများအဖြစ် ယူဆသည်။ ဤသည်ကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်း၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း အတွင်း ကျရောက်သော လူဦးရေကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သိနိုင်သည်။ ပုံ ၂.၄ ၏ ပုံ အစိတ်အပိုင်း (က) သည် အချိန်ကာလတစ်လျှောက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ထိခိုက်ခံရလွယ်မှု အပြောင်းအလဲများနှင့် ဒေသအလိုက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ထိခိုက်ခံရလွယ်သူ လူဦးရေ အစိတ်အပိုင်းကို ဖော်ပြသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုင်းတာချက်အသစ်ကိုအသုံးပြုလျှင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် သို့မဟုတ် ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှုနီးသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသူများ၏ အချိုးအစားအစိတ်အပိုင်းသည် ၂၀၀၄/ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ၆၁.၉ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ၄၆ ရာခိုင်နှုန်းသို့ အချိန်ကာလ တစ်လျှောက် လျော့ကျလာခဲ့သော်လည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းပြုမျဉ်း၏ အောက်တွင် နေထိုင် နေသော မြင့်မားသည့် လူဦးရေအချိုးအစားသည် သိသာသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ထိခိုက် လွယ်မှု ရှိနေသည်ကို ညွှန်ပြနေပေသည်။ အဆိုပါ ထိခိုက်ခံရလွယ်မှု မြင့်မားသည့်အဆင့်ကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး-ဂေဟဗေဒဇုန်များ အားလုံးတွင် မြင်တွေ့နိုင်ပြီး မြို့ပြတွင် နေထိုင်သူများထက် ကျေးလက်ဇုန်များတွင် နေထိုင်ကြသူများက ထိခိုက်ခံရလွယ်မှု ပိုမိုမြင့်မားသည်ကို ရှင်းလင်းစွာမြင်နိုင်ပေသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုသည် လက်ရှိကာလတွင်ရော ရေရှည်တွင်ပါ လူမှုဘဝဖွဲ့စည်းရေး၏ အဓိကရုဏ်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ချွတ်ခြုံကျဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်း အန္တရာယ်သည် မလုံခြုံမှုကို ဖြစ်စေပြီး စိတ်ဖိစီးမှုနှင့် အကာ အကွယ်မဲ့သည်ဟု ခံစားရစိတ်ကို တိုးပွားစေသည်။ ယင်းအခြေအနေက လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးချင်းစီ အနေဖြင့် ထိုသို့သောအခြေအနေမဟုတ်လျှင် ဆောင်ရွက်မည် မဟုတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်မှု မျိုးကို ချမှတ်လာစေနိုင်သည် (Calvo နှင့် Dercon၊ ၂၀၁၃)။ ရေရှည်တွင် အနာဂတ် အလားအလာများ မသေချာမရောမမှုသည် အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် အကျိုးရှိသောကုန် ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို ရွှေ့ဆိုင်းခြင်း သို့မဟုတ် လျော့ချခြင်းတို့ကိုဖြစ်စေနိုင် ပြီးပညာရေးတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို လျော့ကျစေနိုင်သည်။

6 ၂၀၀၄/ ၂၀၀၅ ခုနှစ် စားဝတ်နေရေးအခြေအနေများ အပေါ်အခြေပြုသတ်မှတ်သော ပိုမိုခိုင်မာသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုစံတန်ဖိုးဖြင့် တွက်ချက်သည့် အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးမြှင့်တိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်ဦး (၂၀၁၁) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအတိုင်းအတာသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ် စားဝတ်နေရေးအခြေအနေများအပေါ် အခြေခံထားသည့် ပိုမိုမြင့်မားသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု စည်းသတ်မျဉ်းဖြင့် တိုင်းတာပုံအသစ်များကို အသုံးပြုတွက်ချက်သည်နှင့်ယှဉ်လျှင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကွာဟချက်နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ကွာဟချက်နှစ်ထပ်ကိန်းများတွင် အတော်အတန် ပိုမို လျော့ကျမှုကိုဖော်ပြသည်။ အဆိုပါ ရလဒ်များအား ပူးတွဲပါ နည်းပညာဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာတွင် ပိုမို၍ နက်နက်နဲနဲ ဆွေးနွေးထားပါသည်။

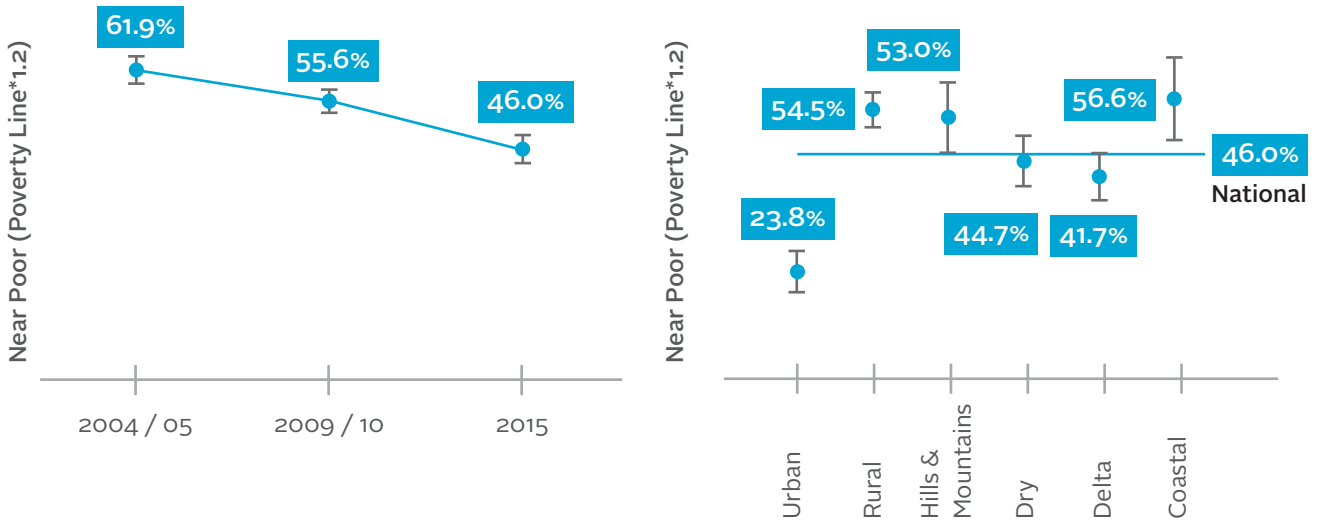
ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၏ နက်ရှိုင်းမှုနှင့် ပြင်းထန်မှုတို့သည် ဒေသအလိုက် သိသိသာသာ ကွဲပြားမှုရှိပြီး နှစ်မျိုးစလုံးသည် မြို့ပြဒေသများထက် ကျေးလက်ဒေသများတွင် ပိုမိုမြင့်မားသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ကွာဟချက်သည် တိတိကျကျ သတ်မှတ်ထားသည့် ဧရိယာဒေသတစ်ခုရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် လူဦးရေသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းအောက် မည်မျှ အကွာအဝေးတွင်နေထိုင်ကြသည် ဆိုသည်ကိုဖော်ပြပြီး နက်ရှိုင်းမှုသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းအောက်တွင်ရှိနေသောသူကို ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့်ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအား တိုက်ဖျက်ဖယ်ရှားရန် လွှဲပြောင်းသုံးစွဲရမည့် သယံဇာတရင်းမြစ်များ၏ ပမာဏကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်း၏ ရာခိုင်နှုန်းတစ်ခုဖြင့်ပြသဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုက်ဖျက်ရေးစရိတ် (ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်)ဟုလည်း ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။ အချိန်ကာလတစ်လျှောက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကွာဟချက်သည် လျော့ကျလာခဲ့သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ အချို့အစိတ်အပိုင်းများတွင် နိုင်ငံအဆင့်ပျမ်းမျှထက် မြင့်မားနေပါသည်။ ကျေးလက်ဧရိယာများ၊ တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသများ၊ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၏ နက်ရှိုင်းမှု မြင့်မားနေခြင်းသည် ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ခြင်း၊ ယေဘုယျအားဖြင့် ၎င်းဧရိယာတို့သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းမှ ပိုမိုဝေးကွာခြင်း တို့ကို ထင်ဟပ်နေပေသည်။ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပြင်းအားသည် ပြည်ထောင်စုအဆင့်ပျမ်းမျှထက်ရော တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ ပျမ်းမျှထက်ပါ ပိုမိုမြင့်မားသည်။ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှုပြင်းထန်မှုသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများထဲမှ အဆင်းရဲဆုံးသောသူများအပေါ် ပိုမိုအလေးပေးပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအကြားတွင် မည်မျှမှုရှိခြင်းကို ထင်ရှားစေပါသည်။ ထို့ကြောင့် အဆိုပါဒေသများတွင် ပိုမိုမြင့်မားသော နက်ရှိုင်းမှုနှင့် ပြင်းထန်မှုတို့သည် ပိုကြီးမားသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု နက်ရှိုင်းမှုနှင့် ပိုမိုကြီးမားသော အလွန်အမင်းဆင်းရဲနွမ်းပါးသူလူဦးရေ အစိတ်အပိုင်း နှစ်ခုစလုံးကို ဖော်ပြနေပါသည်။

၂၀၀၄/၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်များကြားတွင်ဆယ်စုနှစ်၏ နောက်ပိုင်း ၅ နှစ်တာကာလတွင် ပိုမိုမြင့်မားသော တိုးတက်မှုနှင့်အတူ အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ အမှန်အသုံးစရိတ်သည် တိုးတက်ကြီးထွားလာခဲ့သည်။⁷ မြို့ပြဒေသများသည် ကျေးလက်ဒေသများထက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ပို၍ လျင်မြန်စွာရရှိကြသည်။ ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှုများအရ အမှန်တစ်ဦးကျ စားသုံးမှုသည် ၁၀ နှစ်တာကာလတစ်လျှောက်တွင် ၃၁.၄ ရာခိုင်နှုန်းဝန်းကျင် တိုးတက်ခဲ့ကြောင်းတွေ့ရှိပြီး တစ်နှစ်လျှင် ၂.၈ ရာခိုင်နှုန်းတိုးတက်မှုနှင့် တူညီပါသည်။ အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ အသုံးစရိတ်တိုးတက်မှုသည် ဆယ်စုနှစ်၏ နောက်ပိုင်း ၅ နှစ်တွင် ပိုမိုမြန်ဆန်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၄/၀၅ နှင့် ၂၀၀၉/၁၀ ခုနှစ်ကြားတွင် တစ်နှစ်လျှင် ၂.၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၀၉/ ၁၀ နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်များကြားတွင် တစ်နှစ်လျှင် ၃.၅ ရာခိုင်နှုန်းသို့ မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်အတွင်းတိုးတက်မှုသည်ကျေးလက်ဧရိယာများတွင်တစ်နှစ်လျှင် ၁.၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိကာ မြို့ပြဒေသများတွင် ၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ကျေးလက်က မြို့ပြထက် တိုးတက်မှုပိုမို နှေးကွေးသည်။ လူဦးရေတစ်ရပ်လုံးတွင် ပျမ်းမျှအားဖြင့်တွေ့ရသည့် တိုးတက်မှုနှင့် မတူညီသည့် အချက်မှာ ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် အောက်ခြေ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းအကြား၌ ဖော်ပြနိုင်လောက်သော လူမှုဘဝဖူလုံရေး အပြောင်းအလဲမရှိပေ။ ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် အောက်ခြေ ၁၀ ကြိမ်မြောက် ရာလီစိတ်ကိန်း အထက်၌ရှိသောသူများအတွက် အလားတူ လူနေမှုဘဝ ပြည့်စုံဖူလုံမှု တိုးပွားလာသည်ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။

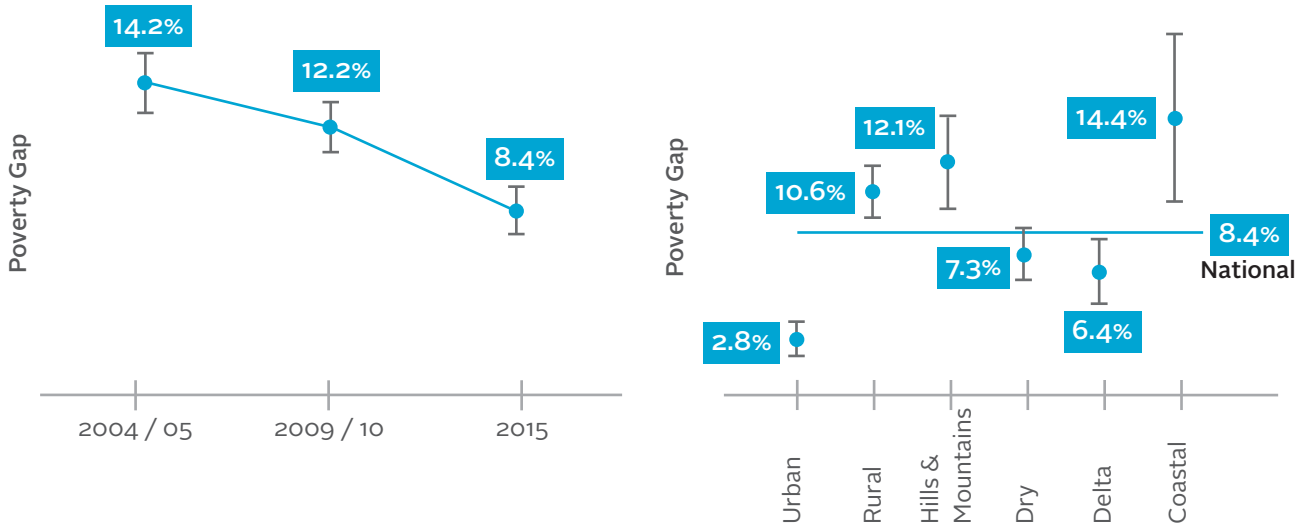
7 နှိုင်းယှဉ်နိုင်စွမ်းကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန်အတွက် စစ်တမ်းတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ခန့်မှန်းအစားထိုးတွက်ချက်ခြင်း အသုံးပြု၍ စစ်တမ်းတစ်ခုစီတွင် ပျမ်းမျှ အသုံးစရိတ်များကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။ ၂၆.၄ ရာခိုင်နှုန်းရှိမည်ဟု အဆိုပါလေ့လာမှုများမှခန့်မှန်းတွက်ချက်ရရှိသည့် တိုးတက်မှုနှုန်း အပါအဝင် တစ်ရက်လျှင် ၈၀,၀၀၀ ကျပ်အထက်ရှိသော အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက် အသုံးစရိတ်များလေ့လာမှု ၃ ခုကို ပျမ်းမျှမှ သွေဖည်မှုများ အဖြစ်သတ်မှတ်ပြီး ဖယ်ထုတ်ထားခဲ့ပါသည်။

၂၀၀၄/၀၅ မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အထိ အခြားသော လူမှုဘဝဖူလုံရေးအတိုင်းအတာများအရ အလားအလာများ

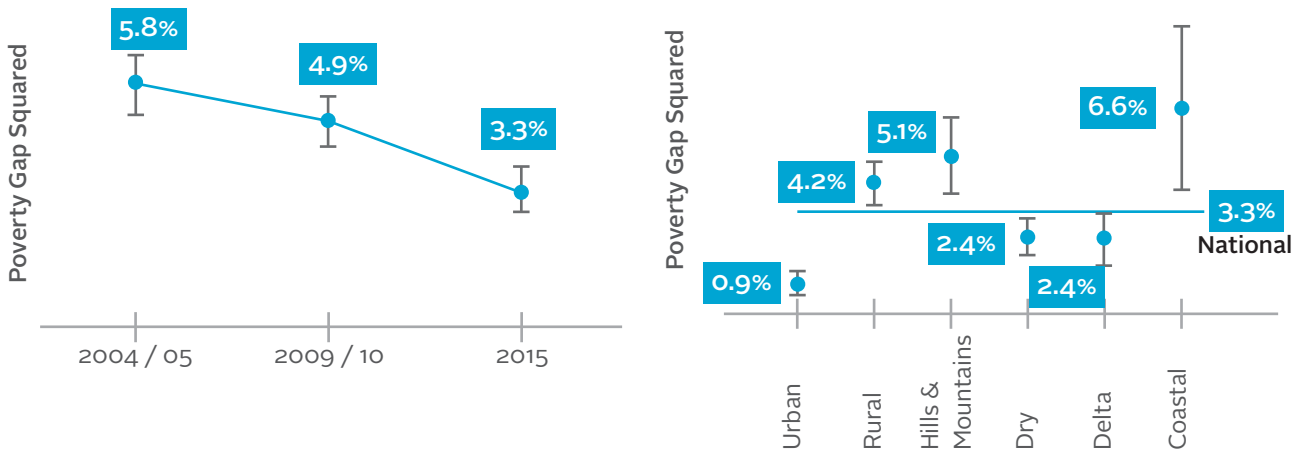
a) ဆင်းရဲနွမ်းပါးခါနီး

b) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု နက်ရှိုင်းမှု - ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ကွာဟချက်

c) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပြင်းထန်မှု

မှတ်စု။ ပုံအစိတ်အပိုင်း ၃ ခုလုံးသည် ၂၀၀၄/ ၀၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၉/ ၁၀ ခုနှစ်များအတွက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုခန့်မှန်းချက်များကို ဖြစ်နိုင်သမျှ နှိုင်းယှဉ်မှု ပြုရန်အတွက် ခန့်မှန်းအစားထိုးတွက်ချက်ခြင်းနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုထားပါသည် (စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၇)။ အဆိုပါ နည်းလမ်းများ၏ ခိုင်မာမှုအသေးစိတ် ဆွေးနွေးတင်ပြချက်များကို ပူးတွဲပါဝင်သည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာချက် နည်းပညာဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာတွင် ကြည့်ပါ။

မညီမျှမှု

မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ မညီမျှမှုသည် ဒေသတွင်းရှိအခြားသော နိုင်ငံများတွင်တွေ့ရသည့်အဆင့်နှင့် အလားတူပင် ဖြစ်ပါသည်။^၈ ပိုမိုမြင့်မားသည့် မညီမျှမှုကို မြို့ပြဧရိယာများတွင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အတော်အတန်နိမ့်သည့် မညီမျှမှုအဆင့်များကို မြင်တွေ့နေရခြင်းမှာ အသုံးစရိတ်ဖြန့် ပြန့်ချက် ကျစ်လျစ်သိပ်သည်းခြင်း၏ ထင်ဟပ်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု သို့မဟုတ် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမူခြင်း အနီးတွင် နေထိုင်နေရသူများစွာရှိသည်။ ပြန့်ချက်၏အဆုံး ထိပ်ဆုံးပိုင်းတွင် သိသိသာသာ ကွဲပြားခြားနားသော စားသုံးမှုပုံစံများ အထူးသဖြင့် ပိုမိုတန်ဖိုးကြီးသော ကြာရှည်သုံးပစ္စည်းများ ပိုင်ဆိုင်သူ အိမ်ထောင်စု အချို့ရှိနေကြသည်။ ယင်းအိမ်ထောင်စုများ၏ အများစုသည် မြို့ကြီးများတွင် နေထိုင်ကြပြီး မြို့ပြဒေသများတွင် Gini မြောက်ဖော်ကိန်းကို မြင့်တက်သွားစေကာ မြို့ပြ-ကျေးလက် မညီမျှမှု အဆင့်ကွာဟချက်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

ဇယား ၂.၂။

မညီမျှမှု အတိုင်းအတာများ၊ ၂၀၁၅

	နိုင်ငံအဆင့်	မြို့ပြ	ကျေးလက်
Gini	၃၅.၀	၃၈.၆	၂၈.၃
Theil-0	၂၀.၇	၂၅.၀	၁၃.၄
Theil-1	၂၅.၉	၃၂.၃	၁၃.၉
Share bottom 20%	၇.၅	၆.၆	၉.၀
၉၀/၁၀	၄.၁	၄.၆	၃.၅
၉၀/၅၀	၂.၁	၂.၃	၁.၉
၅၀/၁၀	၁.၉	၂.၀	၁.၉

မှတ်စု။ မညီမျှမှုစနစ်မှန်းချက်များသည် မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေလေ့လာမှုစစ်တမ်း (MPLCS)၊ ၂၀၁၅ ပေါ်တွင်အခြေခံကာ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၇) စုစုပေါင်းကို အသုံးပြုတွက်ချက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ တန်ဖိုးဖြင့် ကြာရှည်သုံးပစ္စည်းများ အထူးသဖြင့် မော်တော်ကားများကြောင့် ဆိုနိုင်သော ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် တစ်ရက်လျှင် ၈၀,၀၀၀ ကျပ်အထက်ရှိသော အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက် အသုံးစရိတ်ရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများနှင့်ဆက်နွှယ်နေသော ပျမ်းမျှသွေးစည်းမှု လေ့လာတွေ့ရှိချက် ၃ ခု ရှိပါသည်။ အဆိုပါလေ့လာတွေ့ရှိချက်များပါဝင်ခြင်းကို Gini မြောက်ဖော်ကိန်းသည် အကဲဆတ်တုန့်ပြန်မှု မြင့်မားပြီး နိုင်ငံအဆင့်တွင် ၃၅.၁ မှ ၂၈.၃ သို့လည်းကောင်း မြို့ပြဒေသများတွင် ၃၈.၆ သို့လည်းကောင်း အထူးသဖြင့် မြင့်တက်သွားသည်။

၈ မညီမျှမှုအတိုင်းအတာများနှင့် သက်ဆိုင်ရာညွှန်ကိန်းများအား အသေးစိတ်ရှင်းလင်းတင်ပြထားသည်ကို အပိုင်း ၁ အစီရင်ခံစာ (စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၇က) တွင် ကြည့်နိုင်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာအဆင့် အလွန်အမင်းဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံတကာအဆင့် အလွန်အမင်းဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှုန်းကို ၂၀၁၇ အောက်တိုဘာလတွင် ထုတ်ပြန်ကြေငြာခဲ့ပါသည် (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၇)။ နိုင်ငံတကာဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုများကို သတ်မှတ်ရာတွင် ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဝယ်နိုင်စွမ်းအားနှိုင်းယှဉ်မှုဖလှယ်နှုန်းများ (PPPs) ကို အသုံးပြု၍ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၉၀ တွင် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံတကာ အလွန်အမင်းဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှုန်းသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ၆.၅ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံအဆင့်နှင့် နိုင်ငံတကာအဆင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုင်းတာချက်များကြား အဓိကကွာခြားချက်မှာ အသုံးပြုသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုများဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် အဆိုပါဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုများသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအား နိုင်ငံအလိုက် သီးခြားဖွင့်ဆို သတ်မှတ်ချက်အပေါ် အခြေခံသလား သို့မဟုတ် နိုင်ငံတကာအဆင့်တွင် နှိုင်းယှဉ်နိုင်သော ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ချက်အသုံးအနှုံးအပေါ် အခြေခံသလားဆိုသည်ပေါ်မူတည်၍ ကွာခြားခြင်း ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာအဆင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နိုင်ငံအဆင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာအကဲဖြတ်သုံးသပ်ချက်များကို သီးခြားစီမှတ်ယူလုပ်ဆောင်သင့်ပြီး ကွဲပြားခြားနားသော ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် အသုံးပြုသင့်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာအဆင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုများကို ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အလွန်အမင်းဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအား ခြေရာခံကောက်ယူရန်နှင့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များ၏ တိုးတက်အောင်မြင်မှုကို တိုင်းတာရန်အတွက် အဓိကအားဖြင့် အသုံးပြုပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံအဆင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုများသည် လူဦးရေ၏ အနိမ့်ဆုံးအခြေခံ လိုအပ်ချက်များကို ထပ်ဟပ်ဖော်ပြပြီး နိုင်ငံတော် မူဝါဒပိုင်းဆွေးနွေး အဖြေရှာမှု သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေအဆက်အစပ်များအရ အဆင်းရဲ အနွမ်းပါးဆုံးသူများထံ ရောက်ရှိစေရေးအတွက် ဦးတည်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များအား ဆောင်ရွက်မှုတို့အတွက် ပိုမိုသင့်လျော်ပါသည်။ ဤဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာချက်အပိုင်း ၂ အစီရင်ခံစာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံအဆင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအတိုင်းအတာကိုအသုံးပြု၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာချက်အား ဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။

၀၃

၂၀၁၅ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ
ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆိုင်ရာ
လေ့လာချက်

အဓိကပေးလိုသော သတင်းစကားများ

- ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှုန်းသည် တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာ ဒေသများနှင့် ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင် အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူဦးရေ၏ ၃ ပုံ ၂ ပုံကို လူဦးရေ ထူထပ်သိပ်သည်းသည့် ဒေသများဖြစ်သော အပူပိုင်းဇုန်နှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများတွင် တွေ့ရှိရသည်။
- ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် အရွယ်အစားကြီးမားသောမိသားစုများ၊ မှီခိုသူဦးရေ များပြားခြင်း၊ ပညာရည်နိမ့်ပါးခြင်းနှင့် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုမရှိခြင်းတို့အပါအဝင် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ အကန့်အသတ်ရှိခြင်းတို့နှင့် ဆက်နွှယ်လျက် ရှိပါသည်။
- အမျိုးသမီးဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စုများထက် ပိုမို ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိပါ။ ဤအချက်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ယခင်ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက် ရလဒ်များအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အကူအညီ အထောက်အပံ့ ပိုမိုလိုအပ်ကောင်း လိုအပ်ဖွယ်ရှိသော အမျိုးသမီးဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုအမျိုးအစားအား လေ့လာအကဲဖြတ် သုံးသပ်ရန်အတွက် ပိုမိုကြိုးပမ်း အားထုတ်လုပ်ဆောင်ရွက်မှုများ လိုအပ်ကောင်း လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများသည် တစ်ထပ်တည်းတစ်သားတည်း ပုံစံဆင်တူမဟုတ်ကြပဲ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် ပုံသေတစ်ပြေးညီမျှမှတ်ထားသော မူဝါဒစီမံဆောင်ရွက်မှုများဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်မည့် တစ်ခုတည်းသော ပြဿနာမဟုတ်ပါ။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာစိစစ်ချက် အပိုင်း ၁ (စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၇)သည် ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှု စတင်ကျဆင်းလာနေပြီး အိမ်ထောင်စုများ၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်း တိုးတက်ကောင်းမွန် လာခြင်းသည် လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖို့လုံမူ၏ အခြားသော ရှုထောင့်အတိုင်းအတာများ တိုးတက် ကောင်းမွန်လာခြင်းနှင့် ပေါင်းစပ်လျက်ရှိကြောင်း တင်ပြထားပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ယခု အစီရင်ခံစာ အပိုင်း ၂ သည် ၂၀၁၅ ခုနှစ် စားဝတ်နေရေးအခြေအနေများနှင့် စံကိုက်ချိန် ညှိ၍ အခြေပြန်လည်သတ်မှတ်ထားသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုခန့်မှန်းချက်ကို မိတ်ဆက်တင်ပြ ထားပါသည်။ အပြုသဘောဆောင်သော ပြောင်းလဲမှုများရှိလင့်ကစား မြန်မာနိုင်ငံ လူဦးရေ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံခန့်သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အခြေအနေတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ကြရဆဲဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအရှိဆုံးအုပ်စုများထဲမှ လူဦးရေ အချိုးတစ်ရပ်သည် ရုန်းထွက်ရန်ခက်ခဲသော ထပ်ပြန်တလဲလဲ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဝေဖန်ထဲတွင် ပိတ်မိနေဖွယ်ရှိပါသည်။ သင့်လျော်ကောင်းမွန် သော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုက်ဖျက်ရေးအစီအမံများ စတင်နိုင်ရန် အချို့ဘုံဆုံးသောလူအုပ်စုများ၏ ဝိသေသလက္ခဏာများနှင့် သဘောသဘာဝပုံစံများ၊ ယင်းတို့ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသည့် ကွဲပြား ခြားနားသော အခက်အခဲများကို အသေးစိတ် သဘောပေါက်နားလည်ရန် လိုပေသည်။ ဤ အခန်းတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပုံစံများကို တင်ပြထားပါသည်။

ယခုတင်ပြထားသည့် လူဦးရေစာရင်းအင်းဆိုင်ရာ လေ့လာတွေ့ရှိမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ယခင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်နှင့် အနည်းငယ်ကွဲလွဲမှုရှိပါသည်။ ဤအချက်က အရွယ်ရောက်သူနှင့် ညီမျှချက် ပြင်ဆင်မှုဖြစ်သည့် ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များအား ပြင်ဆင်ကိုက်ညီရန် အသုံးပြုခဲ့သော စံနှုန်းများ အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက် တစ်ဦးကျ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှုနှုန်းများအား ပြန်လည်ချိန်ညှိရန်အတွက် ယခင်ရလဒ်များ အခြေခံသည့် ပြင်ဆင် ကိုက်ညီမှု သို့မဟုတ် ပုံမှန်စံကိုက်ပြုမှုအား အသုံးပြုခြင်းနှစ်ခုစလုံးကို အဓိကထင်ဟပ်နေပါ သည်။ ဤအကြောင်းကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုင်းတာချက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာအစီရင်ခံစာတွင် ပိုမို၍နက်နက်နဲနဲ ဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၏ ပထဝီဝင်အရ စုစည်းမှု

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် အဓိကဖြစ်ပွားနေပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ ၈၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် လယ်ယာနှင့် ကျေးရွာများတွင်နေထိုင်လျက်ရှိကြသည်။ ပုံ ၂.၁ သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျေးလက်၊ မြို့ပြနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး-ဂေဟဗေဒဇုန်များတစ်လျှောက် ဆင်းရဲ နွမ်းပါးသူအချိုးနှုန်းကိုဖော်ပြပြီး ပုံ ၃.၁ သည် အဆိုပါဒေသ များတွင်ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ အချိုးအစားကို ဖော်ပြသည်။ ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူအချိုးသည် မြို့ပြ ဒေသများထက် ပိုမိုမြင့်မားသည်ကို ကျေးလက် ၃၈.၈ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် မြို့ပြ ၁၄.၅ ရာခိုင်နှုန်းကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူအများစုနှင့် မြန်မာ့လူဦးရေအများစုကို ကျေးလက် ဧရိယာများတွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ အနည်းငယ်သာ နေထိုင် ကြသော်လည်း အဆိုပါဒေသများတွင် လူဦးရေသိပ်သည်းခြင်းကြောင့် တစ်စုတရုန်း ကီလို မီတာရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ အရေအတွက်တွင် မြို့ပြက ကျေးလက်ထက် ပိုမိုမြင့်မားဖွယ်ရှိပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့တွင် လူဦးရေ ၅.၂ သန်းနေထိုင်သဖြင့် ယင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ မြို့ပြလူဦးရေ၏ ၃ ပုံ

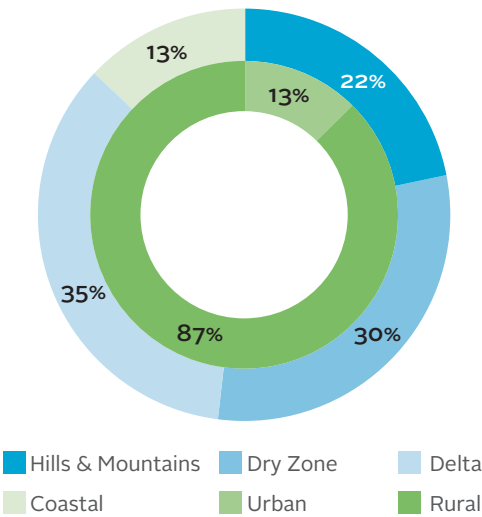
၁ ပုံရိပ်ပြီး လူဦးရေသိပ်သည်းမှုမှာ နိုင်ငံအဆင့်ပျမ်းမျှထက် ၁၀ ဆ ပိုမိုများပြားသည် (လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာန၊ ၂၀၁၅)။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး-ဂေဟဗေဒဇုန်များတစ်လျှောက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှုန်းသည် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ကွဲလွဲချက်ရှိသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူနှုန်းသည် ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင် ၄၃.၉ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် တောင်ကုန်းနှင့်တောင်ထူထပ်ရာဒေသတွင် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းအသီးသီးရှိကြပြီး အမြင့်ဆုံးဖြစ်ကြသည်။ ယင်းဒေသများသည် အမြင့်ဆုံးသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပြင်းအားနှင့် ပြင်းထန်မှုအညွှန်းကိန်းများရှိကြပြီး အဆိုပါဒေသများတွင် သိသိသာသာ အစားအစာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ရှိကြောင်း တွေ့ရှိချက်နှင့်လည်း ညီညွတ်ပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူအချိုးနှုန်းသည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများတွင် ပိုနိမ့်ပြီး ၂၆.၂ ရာခိုင်နှုန်းရှိကာ အပူပိုင်းဇုန်တွင် နိုင်ငံအဆင့်ပျမ်းမျှနှုန်းဖြစ်သည့် ၃၂.၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသနှင့် အပူပိုင်းဇုန်များတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှုန်းများနိမ့်သော်လည်း အဆိုပါဒေသများတွင် လူဦးရေထူထပ်သိပ်သည်းမှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ ၆၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် ယင်းဒေသများတွင် နေထိုင်ကြသည်။ လေ့လာမှုစစ်တမ်း၏ နမူနာအရွယ်အစား သေးငယ်မှုကြောင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို လောလောဆယ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ တွက်ချက်ခန့်မှန်းခြင်းမပြုနိုင်ပါ။ ဧရိယာဒေသအငယ်စားခန့်မှန်းချက်တစ်ခု လုပ်ဆောင်ချက်ဖြင့် အသေးစားဧရိယာဒေသခန့်မှန်းချက်များကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်နိုင်ပါသည်။

အခြားသော လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး-ဂေဟဗေဒဇုန်များထက် ကမ်းရိုးတန်းဒေသ၊ တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသများတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပိုမိုနက်ရှိုင်းပြီး ပိုမိုပြင်းထန်သည်။ ယင်းကို ထိုဒေသများတွင် အစားအစာဆင်းရဲနွမ်းပါးသူဦးရေ အချိုးအစား ပိုမိုမြင့်မားခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကွာဟချက်နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ကွာဟချက်နှစ်ထပ်ကိန်း တို့ကဲ့သို့သော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြင်းထန်မှုဆိုင်ရာ အတိုင်းအတာများအားဖြင့်လည်းကောင်း သိနိုင်ပေသည်။ ဒေသ၏ သိသာသော ကွဲပြားစုံလင်မှုကို ထင်ဟပ်ဖွယ်ရှိသည့် ကမ်းရိုးတန်းဒေသများရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုခန့်မှန်းချက်၏ စံမှားယွင်းချက် အတော်အတန်ရှိသည်ကို မှတ်သားသင့်ပါသည်။ မြင့်မားသော စံမှားယွင်းချက်များကြောင့် ကမ်းရိုးတန်းဒေသများရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် တောင်ကုန်း နှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသများထက် ပိုမိုမြင့်မားသည်ဟု တွက်ချက်ခန့်မှန်းသော် လည်း အဆိုပါ ဇုန် ၂ ခုတို့ကြား ခြားနားချက်သည် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာထူးခြားမှုမရှိပါ။ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများနှင့် တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသများတွင်တွေ့မြင်ရသည့် ချို့တဲ့မှုများကို ဤအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ထုတ်တင်ပြထားသည့် အခြားသောညွှန်းကိန်းအများအပြားတွင်လည်း မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။

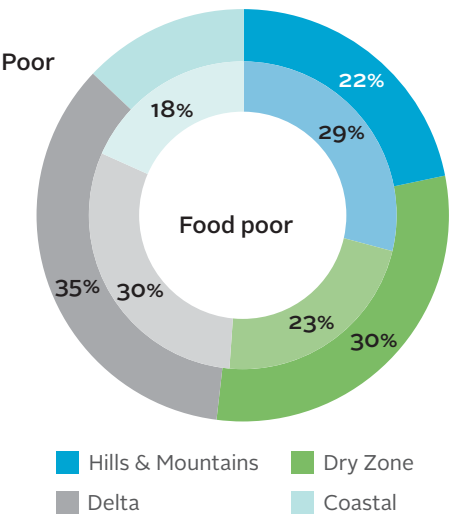
ပုံ ၃.၁။

တည်နေရာအလိုက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူအချိုးအစား

ပုံ ၃.၂။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဇုန်အလိုက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူနှင့် အစားအစာဆင်းရဲချို့တဲ့သူအချိုးအစား

ပထဝီဝင်သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ချိတ်ဆက်နေသည့် အခြားသော အကြောင်းရင်းမျိုးစုံကို အားလုံးပါဝင်ထားသည်။ ဤကိစ္စတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်နယ် နှင့်တိုင်းဒေသကြီးများထက် စုစုပေါင်းခြင်းအဆင့်ထက် ပိုမိုမြင့်မားနေသောကြောင့် ပထဝီဝင်သည် ထိခိုက်လျော့ပါးမှုဖြစ်စေသည့် ထင်ရှားသောအကြောင်းရင်းခံလည်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ နေရာဒေသများအလိုက် စနစ်တကျပြောင်းလဲနေသော စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး ညွှန်ကိန်းမျိုးစုံ ရှိပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လူဦးရေနှင့်အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းအရ ၆ နှစ်မှ ၉ နှစ်အထိကလေးသူငယ်များ ကျောင်းနေ/မနေဆိုသည်နှင့် အဆိုပါဧရိယာ အတွင်း ကျောင်းမနေသူ ဦးရေအချိုးအစားတို့ကြားတွင် အားကောင်းသော ဆက်သွယ်ချက်ရှိသည်ကို သိရှိရပါသည်။ ထို့အတူ မီးအလင်းရောင်နှင့်စွမ်းအင်များတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် သိသိသာသာ ကွဲပြားစုံလင်မှုရှိသည်ကိုလည်း သိရပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စု ၅ စုလျှင် ၁ စုသည် ယင်းတို့အတွက် မီးအလင်းရောင်ရရှိရေး အဓိကဇာတ်မြစ်အဖြစ် ဖယောင်းတိုင်ကို အသုံးပြုကြပြီး ကရင်ပြည်နယ်နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ အိမ်ထောင်စုများ၏ ထက်ဝက်ကျော်သည် ဖော်ပြပါကဲ့သို့ပြုလုပ်ကြကြောင်း တင်ပြအစီရင်ခံပါသည်။

ဤအစီရင်ခံစာသည် နေရာဒေသ၊ မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်အခြေအနေများနှင့် ဆက်စပ်နေသော ကြီးမားသည့် ကွဲပြားစုံလင်၍ ခြားနားမှုကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖူလုံမှု၏ ဆက်သွယ်ချက်များကို သုံးသပ်စစ်ဆေးထား ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်း လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖူလုံမှုဆိုင်ရာ လူဦးရေစာရင်းအင်းအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုတစ်စု၏ လူဦးရေဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နီးကပ်စွာ ဆက်နွယ်လျက်ရှိပါသည်။ မိသားစုအမျိုးအစားနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံတို့ကြား အဓိက ဆက်စပ်မှုအချို့ကို အောက်ပါဇယား ၃.၁ တွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ များစွာ သော ဝင်ငွေနှိမ့်နိမ့်နိုင်ငံများတွင် ကြီးမားသော အိမ်ထောင်စုများ၌ အိမ်ထောင်စုအရွယ်အစား ပိုမိုကြီးမားခြင်းနှင့် ကလေးငယ်ပါဝင်မှုအချိုး ပိုများခြင်းတို့သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် တွဲဖက် လျက် သို့မဟုတ် ဆက်နွယ်လျက်ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည် (Lipton၊ ၁၉၉၅)။ အရွယ်အစား ကြီးမားသော အိမ်ထောင်စုတိုင်း အမြဲပို၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးနေသည်မဟုတ်ပဲ ချမ်းသာကြွယ်ဝ သော အိမ်ထောင်စုများသည်လည်း မကြာခဏဆိုသလို မိသားစုဝင်အများအပြားကို ထောက်ပံ့ နိုင်စွမ်းရှိသည်ဆိုသည့် ဆန့်ကျင်ဘက် အခြေအနေများကို များစွာသော ပညာရှင် များက ယူဆ၍ လေ့လာစောင့်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှု၏ လူဦးရေ စာရင်းအင်း ဆိုင်ရာ ဝိရောဓိသဘောကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် အကြောင်းရင်းများစွာဖြင့် ရှင်းပြ ကြ ပါသည် (Lipton၊ ၁၉၈၃။ Hrishnajii၊ ၁၉၈၄)။ ပထမအချက် အနေဖြင့် မိသားစု အရွယ်အစား နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအကြားဆက်နွယ်မှုကို အိမ်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံဖြင့် ရှင်းပြ ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကြီးမားသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် အဓိကဝင်ငွေရှိသူများအပေါ် မှီခိုနေရ သည့် ကလေးငယ်များ ပိုမိုများပြား နိုင်ပါသည်။ ဒုတိယအချက်အနေဖြင့် မိသားစု ဝင်ဦးရေ ပိုမိုများပြားခြင်းသည် စီးပွားရေးအရွယ်ပမာဏစကေးအလိုက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှု အခွင့်အလမ်း (ဥပမာ။ အစားအစာများကို အစုလိုက်အပုံလိုက်ဝယ်ယူခြင်းကြောင့် ပိုမို ချိုသာသောဈေးဖြင့် ဝယ်ယူရရှိခြင်း၊ အများပြည်သူသုံးပစ္စည်းများကို မျှဝေသုံးစွဲခြင်း) ရရှိ နိုင်သော်လည်း ဝင်ငွေနှိမ့်တိုင်းပြည်များရှိ ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများကြား စီးပွားရေးအရွယ်ပမာဏစကေးအလိုက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုမှာ အကန့်အသတ်ရှိသည်ကို တွေ့ရ ပါသည်။ ယင်းမှာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် အဆိုပါအိမ်ထောင်စုများ၏ အသုံးစရိတ်အုပ်စုတွင် အစားအစာ၊ ချက်ပြုတ်ရာတွင် သုံးသောလောင်စာနှင့် အဝတ်အထည်တို့ လွှမ်းမိုးထားမှု၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်ပါသည် (Lipton နှင့် Ravallioni၊ ၁၉၉၅)။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဆိုပါ စီးပွားရေး အရွယ်ပမာဏစကေးအလိုက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနယ်ပယ်မှာ အောက်ခြေ ၅ စိတ်ပိုင်းရှိ အသုံး စရိတ်၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးကို အစားအစာ၊ ချက်ပြုတ်ရာတွင် သုံးသောလောင်စာ၊ အဝတ် အထည်နှင့် ဆပ်ပြာအသုံး စရိတ်ရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

ပထဝီဝင်ဆိုင်ရာ တည်နေရာ၊ အသုံးစရိတ် ၅ စိတ်ပိုင်းနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေများအရ လူဦးရေစာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

	အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစား	မိခင်အချိုး	အလုပ်လုပ် နိုင်သည့် အသက် အရွယ်	ကလေး အရေအတွက် (၀-၁၄)	သက်ကြီး ရွယ်အို အရေအတွက် (၆၄+)	အိမ်ထောင် ဦးစီး အမျိုးသမီး (%)	အိမ်ထောင် ဦးစီးအသက် (နှစ်)	အရွယ် ရောက်သူ အမျိုးသား အရေအတွက်	အရွယ် ရောက်သူ အမျိုးသမီး အရေအတွက်
အားလုံး	၄.၅၃	၅၇	၃.၄၂	၁.၇၅	၀.၃၃	၁၈.၂	၅၁.၂	၁.၅၆	၁.၈၇
မြို့ပြ	၄.၅၆	၄၆	၃.၈၂	၁.၄၆	၀.၄၀	၂၃.၁	၅၃.၃	၁.၇၂	၂.၁၁
ကျေးလက်	၄.၅၂	၆၁	၃.၂၇	၁.၈၆	၀.၃၀	၁၆.၃	၅၀.၃	၁.၅၀	၁.၇၇
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်း မရှိသူ	၄.၁၈	၅၀	၃.၃၂	၁.၄၄	၀.၃၄	၁၈.၇	၅၁.၄	၁.၅၁	၁.၈၁
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၅.၅၁	၇၂	၃.၆၄	၂.၄၁	၀.၂၉	၁၇.၃	၅၀.၆	၁.၆၆	၁.၉၈

မှတ်စု။ စုစုပေါင်းမိခင်အချိုးဆိုသည်မှာ မိခင် (အသက် ၁၅ နှစ်အောက်နှင့် ၆၄ နှစ်အထက်ရှိသူများ) နှင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်ရှိလူဦးရေ (အသက် ၁၅-၆၄ ကြားရှိ လူဦးရေ) တို့၏အချိုးဖြစ်ပါသည်။ အချက်အလက်များကို အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အသက်အရွယ်ရှိလူဦးရေ ၁၀၀ လျှင် မိခင်အချိုးအရေအတွက်ကိုအချိုးဖြင့် ပြပါသည်။ အတိုင်းအတာ ၃ မျိုး တွက်ချက်နိုင်ပြီး ယင်းတို့မှာ စုစုပေါင်း မိခင်အချိုး၊ ကလေးသူငယ် မိခင်အချိုးနှင့် သက်ကြီးရွယ်အို မိခင်အချိုးတို့ဖြစ်ကြပါသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် အသက်အရွယ်စုံ ကလေးသူငယ်များ (မွေးစနှင့် လေးဘက်တွားသွားအရွယ်မှ ဆယ်ကျော်သက်အထိ)သည် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက် အရွယ်ရှိသူများနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ပိုမိုများပြားဖွယ်ရှိပါသည်။ အသက် ၁၅ နှစ်အောက် ကလေးများ ပိုမိုများပြားသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် ကျေးလက်ဧရိယာများ တွင် ပိုမိုများပြားဖွယ်ရှိပြီး အိမ်ထောင်ဦးစီးများသည် ပညာအရည်အချင်းနည်း၍ အသက် အရွယ် ပိုမိုငယ်ရွယ်ဖွယ်ရှိပါသည်။ ကလေးသူငယ်အရေအတွက်နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအကြား ဆက်နွှယ်မှုသည် လားရာနှစ်ဖက် ရှိနိုင်သည်။ တစ်ဘက်တွင် ပိုမိုများပြားသော ကလေး သူငယ်နှင့် မိခင်အရေအတွက်သည် အခြေခံ အစားအစာ လိုအပ်ချက်များကို ပြည့်မီရန် နှင့် ဆင်းရဲတွင်းမှရုန်းထွက်ရန် အိမ်ထောင်စု၏စွမ်းဆောင်ရည်ကို ထိခိုက်စေသည်။ အခြား တစ်ဘက်တွင် ကလေးငယ်များ၏ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် မတတ်နိုင် ခြင်းကို ထေမိစေရန်နှင့် မွေးကင်းစကလေးသေနှုန်းကို ကာမိစေမည့် မဟာဗျူဟာ တစ်ရပ် အနေဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် ကလေးများယူရန် ရည်ရွယ်ကြပုံရပြီး ယင်းတို့ကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု စက်ဝန်းအတွင်း ပိတ်မိနေစေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစားအပြောင်းအလဲများသည် ကျေးလက်-မြို့ပြ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ခွဲခြားခြင်းကို တစ် စိတ်တစ်ပိုင်း ထင်ဟပ်ဖော်ပြပါသည်။ ကျေးလက်ဧရိယာများထက် မြို့ပြဒေသများတွင် အိမ်ထောင်စုအရွယ်အစား အနည်းငယ်ပိုမိုကြီးမားသော်လည်း ပျမ်းမျှကလေး သူငယ်အရေ အတွက်မှာမူ မြို့ပြနေထိုင်သူများထက် ကျေးလက်ဧရိယာ နေအိမ်ထောင်စုများတွင် ပိုမို များပြားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရှိရသည့် မြင့်မားသောကလေးသူငယ် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှုန်းတွင် ပို၍ငယ်သော ကလေးသူငယ်များအတွက် ပိုမိုနိမ့်ပါးသော ကယ်လိုရီလိုအပ်ချက်ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားပါသည်။ ဥပမာဆိုသော် မွေးစ ကလေးငယ်တစ်ဦးက ဆယ်ကျော်သက် သို့မဟုတ် အရွယ်ရောက်သူတစ်ဦးထက် ကယ်လိုရီ လိုအပ်ချက်ပိုနည်းသည်ဟု ယူဆသတ်မှတ်ပါသည်။

ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော ကျေးလက်နေ အိမ်ထောင်စုများတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အသက် အရွယ်ရှိ လူဦးရေနှင့် ယှဉ်ပါက မိခင်အချိုးအစား သိသိသာသာမြင့်မားနေသည်။ သို့သော် လည်း အလုပ်သမားနှင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်ရှိ တစ်ဦးချင်း အရေအတွက် လည်း ပိုမိုမြင့်မားပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် အလုပ်မလုပ်ခြင်းနှင့် ဆက်နွှယ်နေသည့်ပုံ မရှိသော်လည်း လုပ်ဆောင်ချက်မပြန်ရချက် နိမ့်ပါးခြင်းနှင့် ဆက်နွှယ်နေသည့်ပုံရှိပါသည်။ စုစုပေါင်း မိခင်အချိုးဆိုသည်မှာ မိခင် (အသက် ၁၅ နှစ်အောက်နှင့် ၆၄ နှစ်အထက်ရှိသူများ) နှင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်ရှိလူဦးရေ (အသက် ၁၅-၆၄ နှစ်ကြားရှိလူဦးရေ) တို့၏အချိုးဖြစ်ပါသည်။^၉ ဇယားတွင်ဖော်ပြထားသည့် ညွှန်ကိန်းများသည် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်

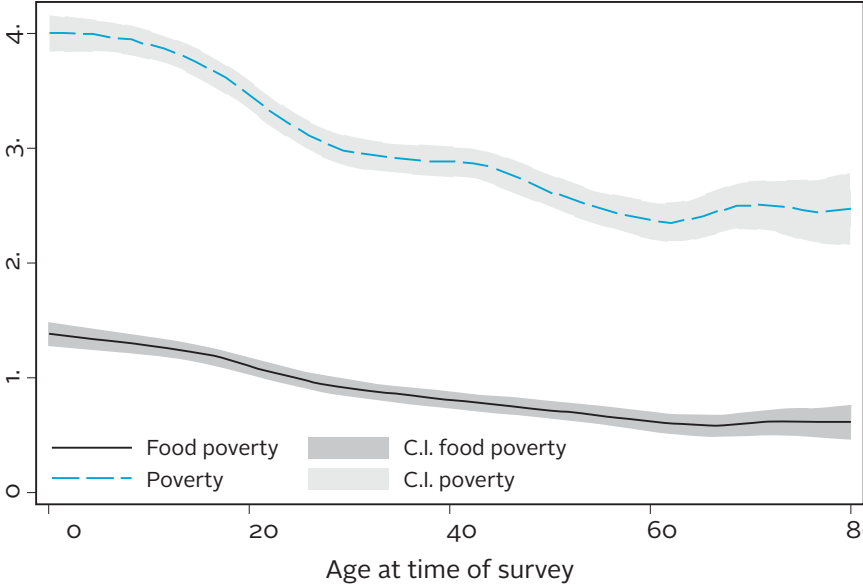
9 MPLCS တွင်တွေ့ရှိသည့် မိခင်အချိုး ၅၇ သည် သန်းခေါင်စာရင်းတွင်တွေ့ရှိသည့် မိခင်အချိုး ၅၂.၅ ထက် အနည်းငယ်ပိုမြင့် နေပါသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် အဆိုပါ ဇယားတွင် ၂ ခုအကြားတွင် အိမ်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်ဖွင့်ဆိုချက်တွင် ကွဲပြား ခြားနားချက်များကို ထင်ဟပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

အသက်အရွယ်ရှိသူ ဦးရေ ၁၀၀ လျှင် မှီခိုသူဦးရေအချိုးကို ပြပါသည်။ ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများတွင် ပျမ်းမျှအားဖြင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်ရှိသူ ပိုမိုများပြားပြီး အမှန်တကယ်လည်း အလုပ်လုပ်သည့်မိသားစုဝင် ဦးရေ ပိုမိုများပြားသော်လည်း ယင်းအိမ်ထောင်စုများတွင် တစ်ဦးကျ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်နှင့် တစ်ဦးကျ အလုပ်လုပ်ကိုင်သူတို့အပေါ် မှီခိုသူအရေအတွက်လည်း ပိုမိုများပြားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စု မှီခိုသူအချိုးသည် တည်နေရာအပေါ် အိမ်ထောင်စုအရွယ်အစားနှင့် အိမ်ထောင်ဦးစီး အသက်အရွယ်တို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား တွက်ချက်ပြီးသည့်နောက်တွင်ပင် ပညာရေး နှင့် အားကောင်းစွာ ဆက်နွယ်လျက်ရှိနေပါသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အဆိုပါ အိမ်ထောင်စုများသည် နိမ့်ကျသော လူ့စွမ်းအားအရင်းအနှီး၏ ရလဒ်အနေဖြင့် ဝင်ငွေရရှိမှု အကန့်အသတ်များ ပိုများခြင်းနှင့် ပိုမိုများပြားသည့် မှီခိုသူများအတွက်လိုအပ်ချက်များ ကာမိစေရန် ၎င်းတို့ ဝင်ငွေရရှိရာ အရင်းအမြစ်များကို နောက်ထပ် ပိုမိုတိုးချဲ့ရန်လိုအပ်ခြင်း ဟူသော နှစ်ထပ်ကွမ်းစိန်ခေါ်မှုအခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ကြရသည်။

ပုံ ၃.၃။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ သို့မဟုတ် အစားအစာ ဆင်းရဲချို့တဲ့သူအဖြစ် အတန်းအစားသတ်မှတ်ထားသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်သော သတ်မှတ်အသက်အရွယ်အရ လူဦးရေ ပါဝင်မှုအချိုးအစား

Share of individuals living in poor households
Total and food poverty

အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ ကျား/မ ဖြစ်တည်မှုနှင့် အိမ်ထောင်စု၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ လူမှုဘဝ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံအုတ်မြစ်များ ထူးခြားသည့် ဆက်နွယ်မှုရှိပုံမပေါ်ပါ။ အမျိုးသမီးများဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများ အချိုးအစားသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများအကြားနှင့် အထွေထွေ လူဦးရေအကြားတွင် ဆင်တူပင်ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသမီးဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ အတော်အတန် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှု အခြေအနေ လေ့လာမှုစစ်တမ်း (MPLCS) မှ ဤတွေ့ရှိချက်သည် အိမ်ထောင်စု စားဝတ်နေရေး အခြေအနေဘက်စုံလေ့လာမှု စစ်တမ်း IHLCA-I နှင့် -II (အမျိုးသား စီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်ဖွဲ့၊ ၂၀၀၇ နှင့် အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်ဖွဲ့၊ ၂၀၁၁) တို့မှ တွေ့ရှိချက်များကို ထင်ဟပ်လျက် ရှိပါသည်။ များစွာသောသူတို့က အမျိုးသမီးဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် အမျိုးသားဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများထက် အတော်အတန် ပိုမိုဆင်းရဲ နွမ်းပါးမည်ဟု ယူဆကောင်း ယူဆကြမည်ဖြစ်သော်လည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို ပြဌာန်းသတ်မှတ်သည့်အချက်များအား ရိုက်ရှင်း စိတ်ဖြာလေ့လာစစ်မှုတွင် အဆိုပါ ဆက်နွယ်ချက်ကို မတွေ့ရပေ။ အမျိုးသမီးဦးစီးသည့်အိမ်ထောင်စုများမှာ အဓိကအားဖြင့် မုဆိုးမများ ဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများ (အမျိုးသားဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၅ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အမျိုးသမီးဦးစီးသည့်

အိမ်ထောင်စုများ၏ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်) သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်နှင့် ကွာရှင်းပြတ်စဲထားသည့် သို့မဟုတ် ကွဲနေသည့်အမျိုးသမီးများ ဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများ (အမျိုးသား ဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများအတွက် ၁ ရာခိုင်နှုန်းအောက် နည်းသည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အမျိုးသမီး ဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၅ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းတို့ကို အမျိုးသားဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများထက် မြို့ပြများတွင် ပိုမိုတွေ့ရပြီး အသက်ကြီးသည့်အိမ်ထောင်ဦးစီးများရှိကြသည်။

မတူကွဲပြားသည့် အမျိုးသမီးဦးစီးသော အိမ်ထောင်စုများအကြား လူမှုဘဝဖူလုံရေး မည်ကဲ့သို့ ပြောင်းလဲကွာခြားသည်ကို လေ့လာအကဲဖြတ်သုံးသပ်ရန် နောက်ထပ်စိတ်ဖြာလေ့လာစစ်စစ်မှုများ လိုအပ်ပေသည်။ အမျိုးသမီးဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများကို အမျိုးအစားအမျိုးမျိုး ခွဲခြားနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ။ (၁) အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သောမုဆိုးမများ၊ များသောအားဖြင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိပဲ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်ရှိ မိသားစုဝင်များနှင့်အတူ နေထိုင်ကြသည်။ (၂) မြို့ပြဒေသများတွင်နေထိုင်ကြလျက် အလုပ်လုပ်ကိုင်သည့် ပို၍ အသက်ငယ်သော အမျိုးသမီးများနှင့် (၃) ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ရမည့် မှီခိုသူများရှိသော ပို၍ ငယ်ရွယ်သော မုဆိုးမများ။ အခြားသောအုပ်စုများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အချို့သော အမျိုးသမီး ဦးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုအမျိုးအစားအချို့သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပိုမိုမြင့်မားသည့်အဆင့်ကို တွေ့ကြုံခံစားကြရဖွယ်ရှိပါသည်။

ပညာရေး၊ လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖူလုံမှုနှင့် ယင်း၏ ဆက်နွှယ်မှု

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ နိမ့်ကျသော ပညာအရည်အချင်းအဆင့်နှင့် ဆက်နွှယ်လျက်ရှိပါသည်။ ကွဲပြားခြားနားသော လုပ်ငန်းခွင်ကဏ္ဍများသို့ ဝင်ရောက်ရန် သတ်မှတ်ထားသည့် တစ်ဦးချင်း ကျွမ်းကျင်မှုစွမ်းရည်အား ထင်ဟပ်ချက်အနေဖြင့် လည်းကောင်း၊ အိမ်ထောင်စုပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ ရှိသည့်မည်သည့် အိမ်ထောင်စုမှလာသည်ဆိုသည့်အကြောင်း ထင်ဟပ်ချက်အနေဖြင့်လည်းကောင်း ပညာရေးသည် ဝင်ငွေရရှိသည့် အခွင့်အလမ်းများနှင့် ခိုင်မာစွာ ဆက်နွှယ်လျက်ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဖြစ်ပွားမှုသည် အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ ပညာ အရည်အချင်းသည် အလယ်တန်းအဆင့် သို့မဟုတ် ထိုထက်မြင့်သော အိမ်ထောင်ဦးစီးရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများအကြားတွင် အတော်အတန်လျော့ပါးသည် (ပုံ ၃.၄)။ အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ ပညာရေးသည် မူလတန်းပညာရေးနှင့် ထိုထက်နိမ့်သည့် အဆင့်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှုန်းများသည် ပျမ်းမျှ သို့မဟုတ် ပျမ်းမျှထက်မြင့်သည်။ ရီဂရက်ရှင်း ဆက်သွယ်မှုပုံစံတွင် အခြားသော လူမှု-လူဦးရေကိန်းရှင်များ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားတွက်ချက်ပြီးသည့် နောက်တွင်ပင် အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ ပညာရေးသည် စားသုံးမှုနှင့် သိသာထင်ရှားစွာ ဆက်နွှယ်လျက်ရှိပြီး အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ ကျောင်းပညာရေးမြင့်မားလျှင် ပညာရေးအတွက်ပြန်ရချက်သည် တိုးတက်လာသည်။

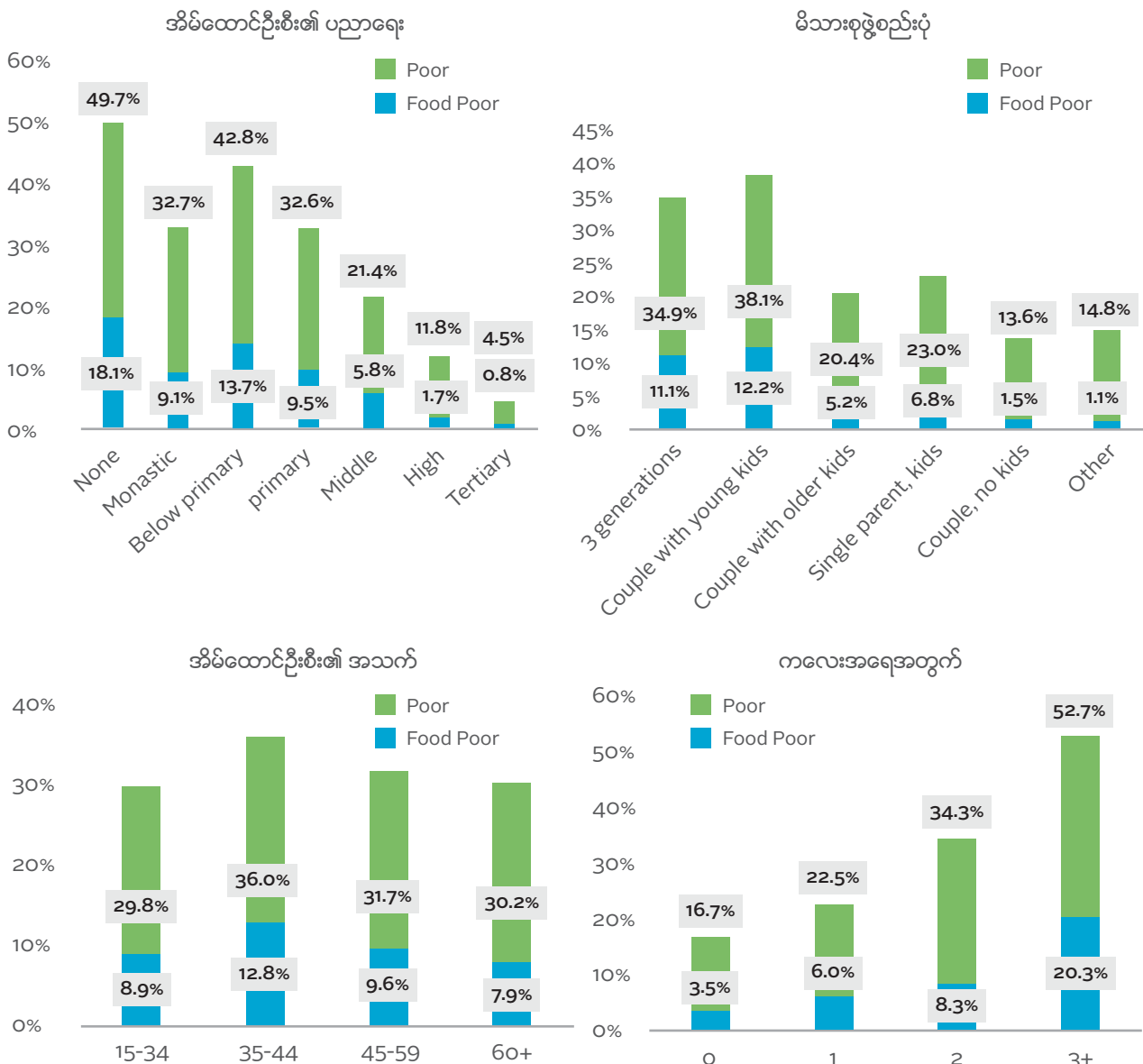
ပညာရေးသည် မူလအခြေခံ လမ်းကြောင်းနှစ်ခုမှနေ၍ လူနေမှုအဆင့်အတန်းများအား အကျိုးသက်ရောက်မှုဖြစ်စေသည်။ ပထမလမ်းကြောင်းမှာ ပညာရေးမှတစ်ဆင့်ရရှိသော သိမှတ်မှုနှင့် သိမှတ်မှုမဟုတ်သော ပြုမူကျင့်ကြံတွေးခေါ်မှုဆိုင်ရာ (အပျော့ထည်) ကျွမ်းကျင်မှု စွမ်းရည်များသည် တစ်စုံတစ်ဦး၏ အချိန်ကို အကျိုးရှိအသုံးပြုနိုင်မှုကို တိုးပွားစေသည်။ (Hanushek နှင့် Woessman၊ ၂၀၀၇။ Heckman နှင့်ဖွဲ့၊ ၂၀၁၁)။ ဥပမာအားဖြင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးတွင် အသုံးပြုရန်နည်းပညာများဆိုင်ရာ ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ရွေးချယ်မှု များကို ပြုလုပ်နိုင်ပြီး ယင်းနည်းပညာကို အသုံးပြုရာတွင် ပိုမို၍ကျွမ်းကျင်လာသည် (ဥပမာ။ ဓါတုဗေဒ ဓာတ်မြေဩဇာများကို နှစ်တစ်နှစ်၏ သင့်လျော်သောအချိန်တွင် မှန်ကန်သော အတိုင်းအဆဖြင့် အသုံးပြုခြင်း၊ ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းခွင်သို့ လိုအပ်သော ဗဟုသုတများကို ယူဆောင်လာနိုင်သည် (ဥပမာ။ ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေဖြင့်၊ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်အနေဖြင့်၊ ရှေ့နေတစ်ယောက်အနေဖြင့်) သို့မဟုတ် ယင်းတို့၏ ငွေကြေးကို စွန့်ဦးတီထွင်လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးအနေဖြင့် အမြော်အမြင်ရှိရှိ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်သည်။ ဒုတိယအနေဖြင့် ပညာရေးသည် လူနေမှုအဆင့်အတန်း၏ အခြားသောရူထောင်များမှတစ်ဆင့် ယင်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်တန်ဖိုးများဖြစ်သည့် သိသာထင်ရှားသော အကျိုးကျေးဇူးများကိုရရှိစေပြီး ကျန်းမာ

ရတိုးတက်ကောင်းမွန်ခြင်း၊ အညစ်အကြေးသန့်ရှင်းရေးနှင့် လူမှုပေါင်းစည်း ရေးအစရှိသည့် တစ်သီးပုဂ္ဂလ အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်းမှုနှင့်လည်း ချိတ်ဆက်လျက်ရှိပါသည်။

ပိုမိုမြင့်မားသော ပညာရေးအဆင့်နှင့် စားသုံးမှုတို့ကြား အပြုသဘောဆက်နွယ်မှုသည် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင်ထက် မြို့ပြဒေသများတွင် ပိုမိုအားကောင်းခိုင်မာသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် ပညာရေးနှင့် အသုံးစရိတ်ကြား ဆက်စပ်မှုသည် ပိုမိုမြင့်မားသော ကျောင်းပညာရေးနှင့် ဆက်နွယ်နေသည့် ပိုမိုအဆင့်ရှိသောသိမှတ်မှုနှင့် သိမှတ်မှု မဟုတ်သော ပြုမူကျင့်ကြံ တွေးခေါ်မှုဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုစွမ်းရည်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းပေါများသော လုပ်သားဈေးကွက်ကို ထင်ဟပ်ဖွယ်ရှိပါသည်။ ယင်းသည် မြို့ပြဒေသများတွင် ပုံမှန်ကျောင်းတွင်းပညာရေးမှရရှိလာသည့် ကျွမ်းကျင်မှုစွမ်းရည်များကို အသုံးပြုသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍများနှင့် အလုပ်အကိုင်များ၌ ဝင်ငွေရရှိမှုအခွင့်အလမ်းများ၏ ကျယ်ပြန့်သော အတိုင်းအတာနှင့် ဆက်နွယ်လျက်ရှိသည်။ သို့သော်လည်း လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ကိုင်သူများကိုသာ လေ့လာစိစစ် သုံးသပ်မှု ကန့်သတ်လုပ်ဆောင်သည့်အခါတွင်လည်း ပညာရေးနှင့် လူမှုဘဝ ဖူလုံရေးတို့အကြား အပြုသဘောဆက်နွယ်မှုကို ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။

ကျေးလက်ရော မြို့ပြပါ ဒေသနှစ်ခုလုံးတွင် အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းခြေခံပညာရေးသည် ပိုမိုမြင့်မားသော လူနေမှု အဆင့်အတန်းများနှင့် အနီးစပ်ဆုံးဆက်နွယ်လျက်ရှိနေပုံရပါသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးသည် မူလတန်းကျောင်းပညာရေး ပြီးဆုံးမှု အတိုင်းအတာနှင့် ညီမျှပြီး ကျေးလက်ဧရိယာ လူမှုဘဝဖူလုံရေးကို တိုးမြှင့်စေပါသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင်မူ အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ ပညာရေးသည် ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေး သို့မဟုတ် မူလတန်းအဆင့်အချို့သာပြီးစီးသည့် အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် အခြားသော အကြောင်းအချက်များလည်း တူညီသည်ဆိုလျှင် ကျောင်းမနေခဲ့ရသည့် အိမ်ထောင်ဦးစီးရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ လူမှုဘဝဖူလုံရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအဆင့်တို့နှင့် အလားတူပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ မြို့ပြဒေသများတွင် မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးအောင်မြင်မှုနှင့် ဆက်နွယ်လျက်ရှိသော အတွက်အချက်ဂဏန်းသင်္ချာနှင့် အရေးအဖတ်စွမ်းရည်အပေါ် ပိုမိုမြင့်မားသော အကျိုးထပ်ဆောင်း ခံစားခွင့်ရှိခြင်းနှင့်အတူ ကျေးလက်လုပ်သားဈေးကွက်နှင့် မြို့ပြလုပ်သား ဈေးကွက်တို့၏ ဖွဲ့စည်းပုံကွာခြားချက်ကို ထင်ဟပ်ဖွယ်ရှိပါသည်။ မှတ်သားဖွယ်ရာရှိသည်မှာ မြို့ပြဒေသအတွင်း၌ပင်လျှင် လုပ်ခစားလုပ်သားဈေးကွက်တွင် ပညာရေးမပြန်ရချက်မှာ အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံများတွင် တွေ့ရသည်ထက် ပိုမိုနိမ့်ကျနေပါသည်။ ဤအကြောင်းကို အခန်း ၉ တွင် ထပ်မံဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။

အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ ပင်ကိုယ်လက္ခဏာများအရ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအား လျှပ်တစ်ပြက်ရှုမြင်ချက်

မှတ်စု။ အထက်ဖော်ပြပါပုံများမှာ လူဦးရေအလေးတင်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကိန်းဂဏန်းတစ်ခုချင်းစီသည် သီးခြားပင်ကိုယ် လက္ခဏာများရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင်နေထိုင်ကြသော လူဦးရေ အစိတ်အပိုင်းကို ဖော်ပြပါသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာနှင့် ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းအခြေခံ

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်အိမ်ထောင်စုများသည် ပုံမှန်တရားဝင် စီးပွားရေးတွင် ဝင်ရောက် ပေါင်းစည်းနိုင်မှု နည်းပါးပြီး ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ခံစားခွင့်များအား တရားဝင် တောင်းဆိုပိုင်ခွင့်လည်း နည်းပါးသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်အိမ်ထောင်စုများသည် ယင်းတို့မှီတင်းနေထိုင်ရာ နေရာများနှင့် ယင်းတို့ ထွန်းထက်စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင် စားသောက်လျှက်ရှိသော လယ်ယာမြေများအား ပိုင်ဆိုင်ခွင့်နည်းပါးကြောင်း အစီရင်ခံတင်ပြကြပါသည်။ ယင်းတို့အနေဖြင့် ပုံမှန်ဘဏ်လုပ်ငန်းများအားလည်း လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်မှု နိမ့်သည်။ အချမ်းသာဆုံးသော အိမ်ထောင်စု ၅စိတ်ပိုင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဘဏ်စာရင်းများ ဖွင့်လှစ်ထားရှိကြသော်လည်း အဆင်းရဲဆုံး ၅ စိတ်ပိုင်းနှင့် အောက်ခြေ ၄၀ ၏ ၁၀

ရာခိုင်နှုန်းသာ ထိုသို့သောဘဏ်စာရင်း ဖွင့်ထားကြသည်။ ပို၍ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် အသိအမှတ်ပြုသက်သေခံကမ်းများ ပိုင်ဆိုင်မှုနှုန်း ပိုမြင့်သည်။ ယင်းသို့သော တရားဝင်အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများ လက်လှမ်းမီရရှိနိုင်မှုသည် ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများအား ရယူ သုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ ယင်းတို့၏ တောင်းဆိုမှုနှင့်အခွင့်အရေးများအား ခိုင်မာစေခြင်းနှင့် လုံခြုံစိတ်ချရသော ဈေးကွက်အရောင်းအဝယ်များအား လက်ခံဆောင်ရွက်ခြင်းတို့အတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ တရားဝင်အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မရှိလျှင် များစွာသော (ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်) အိမ်ထောင်စုများသည် မကျေနပ်မှုများ လျော့ပါးသက်သာစေရန်နှင့် အငြင်းပွားမှုများဖြေရှင်းရန် အခွင့်အလမ်းများနည်းပါးသည့် ခက်ခဲသော အနေအထားများအောက်တွင် တရားဝင်ပုံမှန်စီးပွားရေး၏ အစွန်းအဖျားတွင်သာ မဖြစ်မနေလုပ်ကိုင်ရမည့် သဘော ဖြစ်သည်။

ဇယား ၃.၂။

တည်နေရာနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေတို့အရ တရားဝင်ခံစားပိုင်ခွင့်များ ရရှိနိုင်မှု

	စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်နေသည့် မြေအား ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည့် အိမ်ထောင်စု	မှီတင်းနေထိုင်ရာနေရာအတွက် တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည့် အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်တစ်ဦး တစ်ယောက်တွင် ဘဏ်စာရင်းရှိသည့် အိမ်ထောင်စု
စုစုပေါင်း	၆၄.၈%	၃၆.၉%	၁၅.၇%
မြို့ပြ	၆၇.၉%	၇၁.၇%	၁၈.၁%
ကျေးလက်	၆၄.၆%	၂၆.၃%	၁၄.၇%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၇၁.၇%	၄၀.၈%	၁၈.၀%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၅၁.၅%	၂၈.၈%	၁၀.၈%

မှတ်စု။ ဤဇယားပါ ခန့်မှန်းချက်များသည် လူဦးရေအလေးတင်ထားခြင်းသည်။ ကိန်းဂဏန်းတစ်ခုချင်းစီသည် စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊ မှီတင်းနေထိုင်ရာနေရာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် သို့မဟုတ် ဘဏ်စာရင်းရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသည့် လူဦးရေ အချိုးအစားအစိတ်အပိုင်းကိုဖော်ပြပါသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာနှင့် ငွေရေးကြေးရေး ဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းအခြေခံ ပိုမိုအားနည်းသည်။ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်း ရရှိပိုင်ခွင့်သည် အိမ်ထောင်စု ယူနစ်များ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ အနာဂတ်အလားအလာကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယင်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျော့ချရေးအတွက် အရေးပါသည့် အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ အထူးသဖြင့် ချေးငွေဈေးကွက်ကျဉ်းမြောင်းပါးလွှာသည့် စီးပွားရေးများတွင် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုအတွက် အိမ်ထောင်စုများ၏ ချေးယူနိုင်စွမ်းကို လျော့ကျစေသည့်ကိစ္စရပ်ဖြစ်ပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက် ကိုယ်ပိုင်အရင်းအနှီး စုဆောင်းမှုကို ပိုမိုမီခိုလာစေသည်။ အရေအတွက် အရော့ တန်ဖိုးအရပါ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းရှိပိုင်ခွင့်သည် ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများနှင့် နိမ့်သည့်အသုံးစရိတ် ၅ စိတ်ပိုင်းများ တွင်ရှိသူများအကြားတွင် ပို၍ နိမ့်ပါသည်။ ဤအချက်သည် အိမ်ထောင်စုပိုင်ပစ္စည်းများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ အတွက်သာမက ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများတွင် အများစုဖြစ်သည့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ကိုင်ကြသူအိမ်ထောင်စုများ ပိုင်ဆိုင်ကြသည့်အရေးအကြီးဆုံး ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်း ဖြစ်သော မြေယာအတွက်ပါ မှန်ကန်ပါသည်။

မြေယာသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကုန်ထုတ်လုပ်မှုအတွက် အရေးကြီးဆုံးသောကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုဖြစ်ပြီး တွန်ယက်စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်နေကြသည့် ကျေးလက်နေ အိမ်ထောင်စုများ ပိုင်ဆိုင်သော တန်ဖိုးအရှိဆုံး ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းလည်းဖြစ်ပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ပိုမိုနည်းပါးဖွယ်ရှိပြီး မြေယာဌာနရမ်းလုပ်ကိုင်ရခြင်းနှင့် ပိုမိုသေးငယ်သောမြေကွက်များကို တွန်ယက်စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ရခြင်းသာ များဖွယ်ရှိပါသည်။ အိမ်ထောင်စုတစ်စုအတွက် မြေယာရရှိမှုပိုမို များပြားလေ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမှ

ဝင်ငွေ ပိုမိုရရှိလေဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပျမ်းမျှမြေယာပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစားသည် အတော်အသင့်များပြားပြီး ၆.၆ ဧကရှိသည်။ MPLCS မှ ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရရှိသော မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစားသည် ၂၀၁၀ ခုနှစ် လယ်ယာသန်းခေါင်စာရင်းမှ ခန့်မှန်း တွက်ချက်ရရှိခဲ့သည့် ၆.၃၄ ဧကနှင့် နီးစပ်တူညီမှု ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စု များသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသည့် အိမ်ထောင်စု များထက် စိုက်ပျိုး မွေးမြူလုပ်ကိုင်သည့် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ပိုမိုနည်းပါးဖွယ်ရှိပြီး ယင်းတို့ ပိုင်ဆိုင်သည့် မြေယာအား စိုက်ပျိုးခွင့်လည်း ပိုမိုနည်းပါးဖွယ်ရှိပါသည်။ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု မရှိသည့် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ကြသော အိမ်ထောင် စုများသည် မြေယာများကို ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။ သို့သော်လည်း မြေယာငှားရမ်းမှု ဈေးကွက်သည် ကျဉ်းမြောင်းသည်။ အလွန်နည်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများသာ မြေယာ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ကြပြီး ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်သည့် ပျမ်းမျှ မြေကွက် အရွယ်အစားမှာ သေးငယ် သည်။ မြေယာဈေးကွက် ကျဉ်းမြောင်းခြင်းသည် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် မြေယာငှားရမ်း သော ဈေးကွက်တွင် ငှားရမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ရောင်းချခြင်း တို့ကို အခက်အခဲ ဖြစ်စေသည့် ပြီးပြည့်စုံမှုမရှိသော ပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဆက်စပ်နေဖွယ်ရှိပါသည်။

ဇယား ၃.၃။

ဧရိယာနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေတို့အရ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းရရှိပိုင်ခွင့်

	အိမ်ထောင်စု ရပိုင်ခွင့် ပစ္စည်း တစ်မျိုးမျိုး	အိမ်ထောင်စု ရပိုင်ခွင့် ပစ္စည်း အရေအတွက်	ရပိုင်ခွင့် ပစ္စည်းများ၏ တန်ဖိုး	မြေယာ ပိုင်ဆိုင်သည့် ထွန်ယက် စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်သူ	မြေမဲ့ယာမဲ့ ထွန်ယက် စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်သူ	စိုက်ပျိုးလုပ် ကိုင်သည့် မြေဧက
စုစုပေါင်း	၉၀.၉%	၅.၂၃၂	၁၇၁,၀၀၀	၈၄%	၁၆%	၆.၅၉
မြို့မြ	၉၈.၅%	၈.၇၂၇	၃၇၄,၀၀၀	-	-	-
ကျေးလက်	၈၈.၀%	၃.၈၉၁	၁၀၀,၀၀၀	၈၄%	၁၆%	၆.၄၇
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၉၅.၅%	၆.၃၆၇	၂၇၀,၀၀၀	၈၈%	၁၂%	၇.၅၈
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၈၁.၁%	၂.၈၂၇	၃၂,၀၀၀	၇၇%	၂၃%	၄.၆၆

မှတ်စု။ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ၏ လက်ရှိတန်ဖိုးသည် ပျမ်းမျှဖြစ်ပြီး အခြားသော ကိန်းဂဏန်းများအားလုံးသည် ပျမ်းမျှဖြစ်သည်။ ဤဇယားတွင် ကျပ် ၂ ထရီလီယံထက်များသော တန်ဖိုးရှိသည့် ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများပါဝင်သည့် လွန်ကဲတန်ဖိုးလေ့လာတွေ့ရှိချက် ၄ ခုကို ချန်လှပ်ထားခဲ့ပါသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သူအား သူ/ သူမအနေဖြင့် မြေယာပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုလျှင် မြေယာပိုင်ဆိုင်သည်ဟု သတ်မှတ်ပါသည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူစဉ်အတွင်း မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်များအား အထောက်အထားပြသစစ်ဆေးခြင်းနှင့် အတည်ပြုခြင်းတို့ မပြုခဲ့ပါ။

04.

မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူ့လူထုအတွက်
လိုအပ်လျှက်ရှိသော
ပိုမိုများပြား၍ အရည်အသွေး
ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အစားအစာ

အဓိကပေးလိုသော သတင်းစကားများ

- အစားအစာသည် အိမ်ထောင်စုအများစုအတွက် လူမှုဘဝ ဖူလုံရေး စုစုပေါင်း၏ အများစုပါဝင်လျက်ရှိသည်။
- အစားအစာဆင်းရဲချို့တဲ့သောအဓိကကျသောအစားအစာအုပ်စုအား ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်သည့် အာဟာရသည် အနိမ့်ဆုံးအခြေခံအစားအစာ လိုအပ်ချက်စရိတ်ကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြနေပြီး အမှန်တကယ်လည်း အခြေခံကျသည့်အရာဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ အခြေခံအစားအစာ အုပ်စုတစ်ခုတွင် အာဟာရစုံလင်ကွဲပြားမှု အတော်အသင့် အကန့်အသတ်ရှိခြင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ အဓိကကျသော အစားအစာအုပ်စုတွင် ဆန့်သည် အဓိကပါဝင်လျက်ရှိသည်ကို ထင်ဟပ်လျက်ရှိသည်။

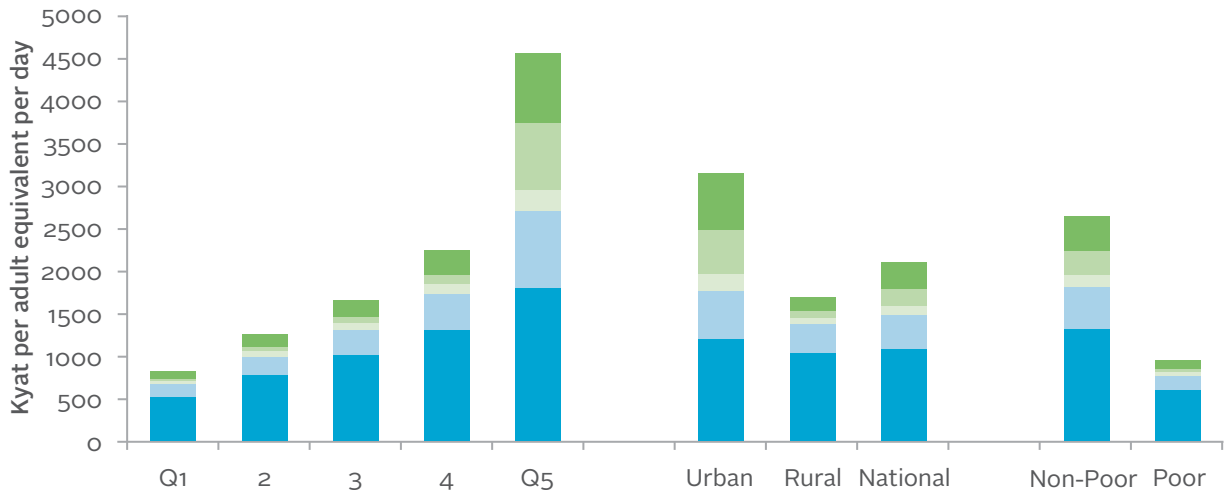
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စုအသုံးစရိတ်၏ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှု

ပုံ ၄.၁ သည် စုစုပေါင်း အသုံးစရိတ်အား အစားအစာအမယ်များအတွက်သုံးစွဲမှု၊ အစားအစာ မဟုတ်သော ကုန်ပစ္စည်း အမယ်များအတွက်သုံးစွဲမှု၊ ပညာရေးအတွက်သုံးစွဲမှု၊ အိမ်ယာ အဆောက်အဦးအတွက်သုံးစွဲမှုနှင့် ကြာရှည်သုံးပစ္စည်းများ အသုံးပြုတန်ဖိုးတို့အဖြစ် ခွဲခြား ဖော်ပြထားပါသည်။

လူဦးရေအများစု၏ အဓိကကျသော စားသုံးကုန်ပစ္စည်းအုပ်စုတွင် အစားအစာနှင့် အစားအစာ မဟုတ်သော အခြေခံလိုအပ်ချက်များဖြစ်ကြသည့် ရှင်သန်နေထိုင်မှုအတွက် မရှိမဖြစ် သုံးစွဲရသည့် ကုန်ပစ္စည်းအမယ်များက အဓိကလွှမ်းမိုးနေပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏ အောက်ခြေ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင်နေထိုင်ကြသူများအတွက် စားသုံးမှု အသုံးစရိတ်များ၏ ထက်ဝက်ကျော်မှာ အစားအစာဖြစ်သည်။¹⁰ အောက်ခြေ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် စုစုပေါင်းအသုံးစရိတ်၏ ၆၆ ရာခိုင်နှုန်းကို အစားအစာအတွက် သုံးစွဲရသည်။ ၂၀ ကြိမ်မြောက်နှင့် ၈၀ ကြိမ်မြောက် ရာလီစိတ်များအကြားရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် အစားအစာအတွက် ၅၉ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၆၂ ရာခိုင်နှုန်းကြားထိ သုံးစွဲရသည်။ အပေါ်ဆုံး ၅ စိတ်ပိုင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများ၏ အစားအစာအတွက် သုံးစွဲရမှုသည် စုစုပေါင်းအသုံးစရိတ်၏ ၄၆ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ကျဆင်းလာသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းအုပ်စုအတွက် စုစုပေါင်းအသုံးစရိတ်၏ တစ်ခုတည်းသော အကြီးဆုံး အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ ပညာရေးအတွက်အသုံးစရိတ်မပါသည့် အစားအစာ မဟုတ်သော ကုန်ပစ္စည်းအမယ်များအတွက် အသုံးစရိတ်မှာ ပြန်ချက်တစ်လျှောက် အတော် အတန်ပုံသေဖြစ်ပြီး အောက်ခြေ ၅ စိတ်ပိုင်းတွင် ၁၇ ရာခိုင်နှုန်းရှိရာမှ ၄ ကြိမ်မြောက် ၅ စိတ်ပိုင်းတွင် ၁၉ ရာခိုင်နှုန်းသို့ အသင့်အတင့်မြင့်တက်လာသည်။

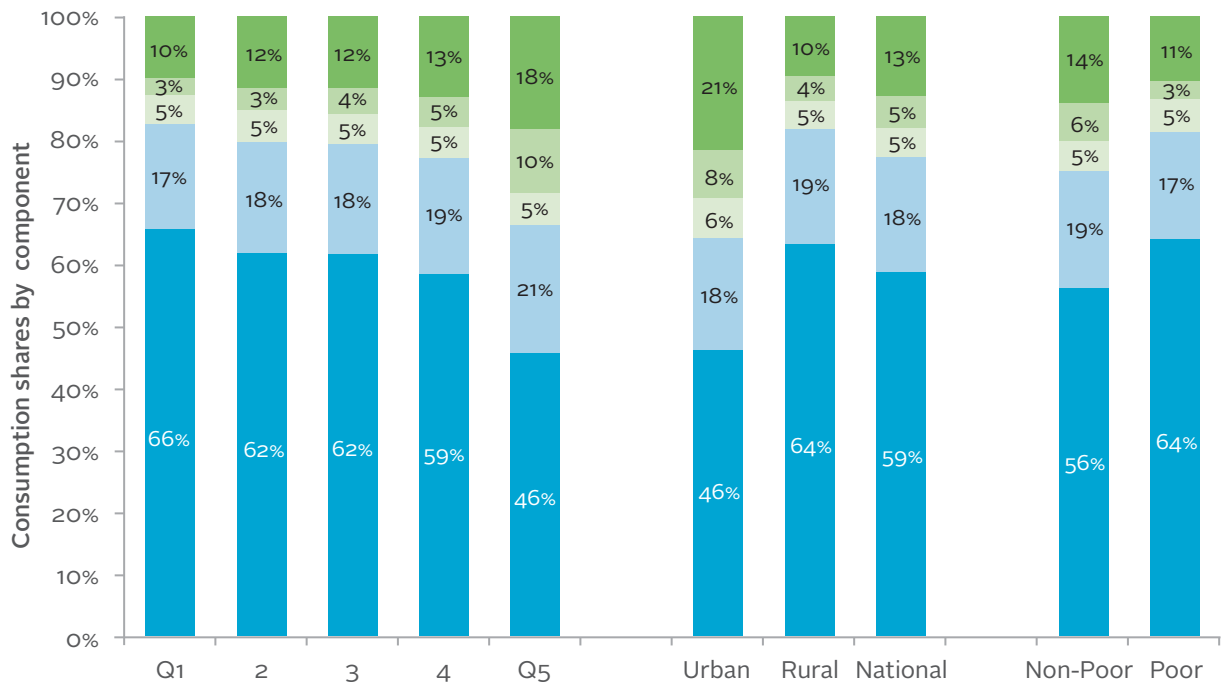
10 ဤအချိုးအစားများသည် ပုံ ၄.၁ ၏ ဒုတိယပုံတွင် ဖော်ပြထားသည်များနှင့် ညီညွတ်မှုရှိပါသည်။ ယင်းတို့ကို ဥပမာအားဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ သို့မဟုတ် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူများကြား ကွဲပြားခြားနားသော ကုန်ပစ္စည်းအတန်း အစားများ၏ ပျမ်းမျှအသုံးစရိတ်အချိုးအစားများမှ ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်သော်လည်း ယင်းတို့ သည် ဒီမိုကရက်တစ် အလေးတင်ခြင်းများကို ထင်ဟပ်ပါသည်။

အရွယ်ရောက်သူနှင့် ညီမျှချက်အရ စုစုပေါင်းစားသုံးမှုနှင့် စားသုံးမှုဝေစု၊ အစိတ်အပိုင်းများအလိုက်

Based on per adult equivalent spatially deflated expenditures

■ Housing ■ Durables Use Value ■ Education ■ Non-Food Expenditure ■ Food

Based on per adult equivalent spatially deflated expenditures

■ Housing ■ Durables Use Value ■ Education ■ Non-Food Expenditure ■ Food

မှတ်စု။ လူဦးရေအလေးတင်ခြင်းကို အသုံးပြုထားသည့် ဒေသအကွာအဝေးကို တန်ဖိုးလျှော့ထားသော အရွယ်ရောက်သူ နှင့်ညီမျှသော အသုံးစရိတ်အပေါ်အခြေခံထားပါသည်။

စွမ်းအင်နှင့် တစ်ကိုယ်ရေအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကဲ့သို့သော အခြေခံလိုအပ်ချက်များသည် အိမ်ထောင်စုအများစု အတွက်အစားအစာမဟုတ်သော ကုန်ပစ္စည်းအမယ်များ သုံးစွဲမှုတွင် အဓိကပါဝင်လျက်ရှိသည်။ အစားအစာမဟုတ်သော ကုန်ပစ္စည်းအမယ်များတွင် စွမ်းအင်နှင့် လောင်စာအတွက် အသုံးစရိတ်၊ ပညာရေး၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် အဝတ်အထည်များအတွက် အသုံးစရိတ်များ အပါအဝင် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပါဝင်ပါသည်။ ချက်ပြုတ်ရာတွင်သုံးသည့်လောင်စာနှင့် တစ်ကိုယ်ရည်သုံးပစ္စည်းများ အထူးသဖြင့် အညစ်အကြေး သန့်စင်ရေးနှင့် သန့်ရှင်းရေး ထုတ်ကုန် ပစ္စည်းများကဲ့သို့သော လိုအပ်ချက်များသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပစ္စည်းအစုအစည်းများတွင် အဓိကနေရာမှ ပါဝင်လျက်ရှိကြသည်။ အသုံးစရိတ်ပြန့်ချိမှု၏ အောက်ခြေ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင်နေထိုင်ကြသူများ အကြား အစားအစာအတွက် မဟုတ်သော အသုံးစရိတ်၏ ၃၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အားလှိုင်းမှလျှပ်စစ်ဓာတ်အား၊ ပုဂ္ဂလိကမှ ဖြန့်ဖြူးသော လျှပ်စစ်ဓာတ်အား၊ ထင်း၊ လောင်စာနှင့် ဖယောင်းတိုင်များအပါအဝင်စွမ်းအင်အတွက်အသုံးပြုကြရသည်။ စွမ်းအင်အတွက်သုံးစွဲရသော အစားအစာအတွက် မဟုတ်သည့် အသုံးစရိတ်များ၏ အချိုးအစားမှာ မြို့ပြဒေသများထက် ကျေးလက်ဒေသများတွင် သိသိသာသာ ပိုမိုမြင့်မားသလို ပိုချမ်းသာကြွယ်ဝသူနှင့် ပိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ အိမ်ထောင်စုများအကြား ပျမ်းမျှထက်လည်း ပိုမိုမြင့်မားပါသည်။ ယင်းအချိုးအစားသည် မြို့ပြဒေသအိမ်ထောင်စုများ၏ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအရှိဆုံး အိမ်ထောင်စု ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင် ၂၇ ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်းတွေ့ရှိပြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုအရှိဆုံး အိမ်ထောင်စု ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ရောက်သောအခါတွင် ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းသို့ လျော့ကျလာကြောင်းတွေ့ရစဉ်တွင် ကျေးလက်ဒေသများတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး အနေဖြင့် စွမ်းအင်အတွက်သုံးစွဲရသည့် အစားအစာ မဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ အချိုးအစားမှာ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းအထက်တွင် ရှိနေပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသများတွင် နိုင်ငံပိုင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလှိုင်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရရှိသုံးစွဲနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများမှာ အတော်ပင်နည်းပါးသဖြင့် အခြားသော စွမ်းအင် ဇာစ်မြစ်များအပေါ် ပုံစံမျိုးစုံဖြင့် သုံးစွဲမှုကို ဖြစ်စေသည်။

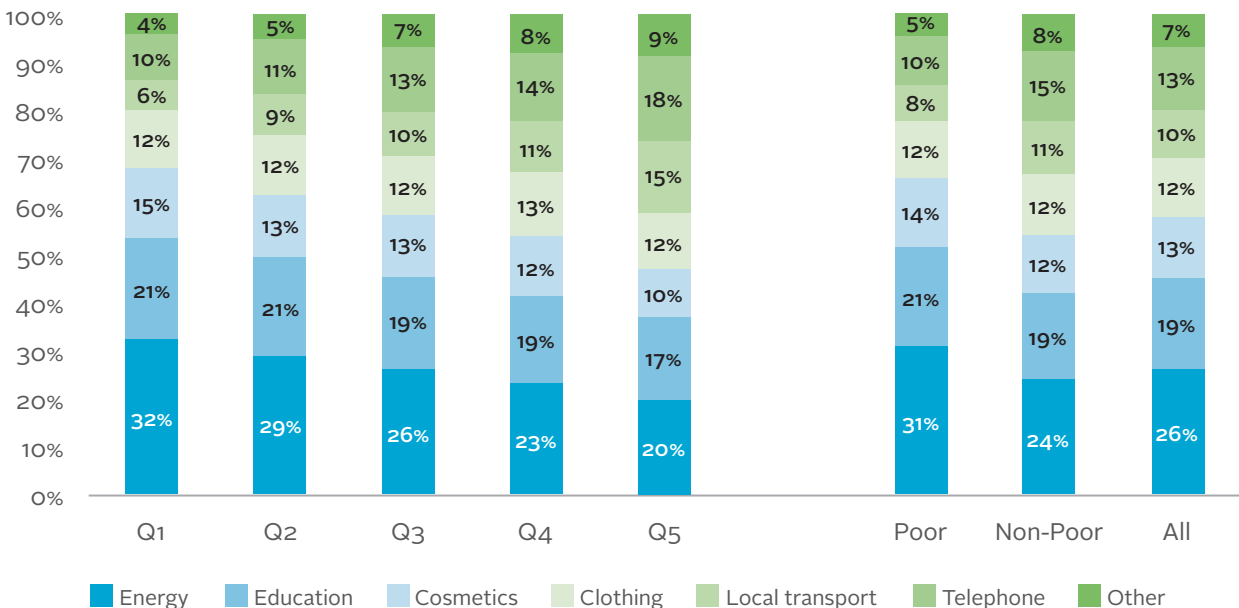
စွမ်းအင်အတွက်သုံးစွဲမှုစရိတ် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းပုံမှာ အိမ်ထောင်စုများအကြား သိသာကြီးမားသော ကွဲလွဲမှုချက်ရှိသည်။ ထိပ်ဆုံး အသုံးစရိတ် ၅ စိတ်ပိုင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသူများသည် စွမ်းအင်အတွက် တစ်လလျှင် အနီးစပ်ဆုံး ခန့်မှန်းခြေ ၂၄၆၆၀ ကျပ် သုံးစွဲရကြောင်း အစီရင်ခံစာပြောဆိုကြပြီး ယင်းသည် ပြန်ချက်၏ အောက်ဆုံးပိုင်းတွင်ရှိသူများထက် ၂.၅ ဆ ကျော် ပိုများသည်။ အဆိုပါ အိမ်ထောင်စုများအကြား စွမ်းအင်အတွက် သုံးစွဲရသည့်စရိတ် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းပုံမှာ ကွဲပြားခြားနားသည်။ နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အားလှိုင်းများမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရယူသုံးစွဲနိုင်သည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအတွက်ရော ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူများအတွက်ပါ စွမ်းအင် သုံးစွဲမှုအသုံးစရိတ်တွင် ဓာတ်အားလှိုင်းမှ လျှပ်စစ်နှင့် ချက်ပြုတ်ရာတွင် သုံးသော လောင်စာ (မီးသွေးနှင့် ထင်း) တို့၏စရိတ်မှာ အဓိကပါဝင်လျက်ရှိသည့် သဘောကို တွေ့ရပါသည်။ ပိုမို ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင်နေထိုင်ကြသူများသည် ထင်းကို အသုံးပြု ချက်ပြုတ်ကြရသည့် သဘောရှိပြီး ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်ဝပြီး နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အားလှိုင်းမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရယူ သုံးစွဲနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများအတွက်မူ ထင်းနှင့် လျှပ်စစ်တို့သည် ချက်ပြုတ်ရာတွင် အများဆုံးသုံးစွဲသည့် လောင်စာနှစ်မျိုးဖြစ်ကြသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးပြီး နိုင်ငံ ပိုင်ဓာတ်အားလှိုင်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ထားခြင်းမရှိသည့်အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသူများ အနေဖြင့် စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များ၏ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ကျော် (ငွေသားဖြင့်ရော ငွေသားဖြင့်မဟုတ်သည့် ပစ္စည်းများဖြင့်ပါ) ကို ချက်ပြုတ်ရန် ထင်းအတွက် သုံးကြရပြီး ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ မီးထွန်းရန်အတွက် ဖယောင်းတိုင်ကို အသုံးပြုရသည်။ နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အား လှိုင်းများမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားမရသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသူများသည် စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များ၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးကို ပုဂ္ဂလိကဓာတ်အား ဖြန့်ဖြူးသူများထံမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားအတွက် သုံးစွဲပြီး နောက်ထပ် ၂၆ ရာခိုင်နှုန်းကို လောင်စာ၊ လျှပ်စစ်မီးအိမ်များထွန်းရန်နှင့် ဂျင်နရေတာအသေးစားလေးများအား မောင်းနှင်ရန် ဘက်ထရီများ အတွက် သုံးစွဲရသည်။

စုစုပေါင်းအသုံးစရိတ်တွင် စွမ်းအင်ဇာစ်မြစ်များအတွက်သုံးစွဲရသော အသုံးစရိတ်အချိုးအစား ကျဆင်း သွားသော်လည်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် သုံးစွဲရသော အစားအစာအတွက် မဟုတ်သောစရိတ်များမှာ သိသိသာသာမြင့်တက်လာသည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် သုံးစွဲရသောစရိတ်များ (ပြင်ဆင်ထိန်းသိမ်းမှု စရိတ်များမပါ)သည် အသုံးစရိတ် ပြန့်ချက် တစ်လျှောက်တွင် ၆ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းသို့ မြင့်တက်လာသည်။ အသုံးစရိတ် ၅

စိတ်ပိုင်းများ တစ်လျှောက် အသုံးစရိတ်များမြင့်တက်လာခြင်းကို ကျေးလက်ရော မြို့ပြတွင်ပါ တွေ့မြင်ရပါသည်။ အောက်ခြေ ၅ စိတ်ပိုင်းရှိ အိမ်ထောင်စုတစ်စု တစ်လ ပညာရေး အသုံးစရိတ်သည် အပြည့်တန်ဖိုး (absolute value) အားဖြင့် ၆၆၅၆ ကျပ်မှ ထိပ်ဆုံး ၅ စိတ်ပိုင်းရှိ အိမ်ထောင်စုတစ်စု တစ်လ ပညာရေးအသုံးစရိတ်မှာ ၂၈၄၉၅ ကျပ်သို့ တိုးသွားသော်လည်း အသုံးစရိတ် ပြန်ချက်တစ်လျှောက် ပညာရေးအတွက် သုံးစွဲမှုအချိုးအစားသည် တည်ငြိမ်နေ လျက်ရှိပါသည်။ ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်ဝသော မြို့ပြအိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသူများအကြား အစားအစာအတွက်မဟုတ်သော အသုံးစရိတ်တွင် ပညာရေးအတွက် အသုံးစရိတ်များသည် တစ်ခုတည်းသော အကြီးမားဆုံး အသုံးစရိတ်အတန်းအစားဖြစ်ပြီး ယင်း၏နောက်တွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အသုံးစရိတ်က နီးကပ်စွာတည်ရှိနေပါသည်။

ပုံ ၄.၂။

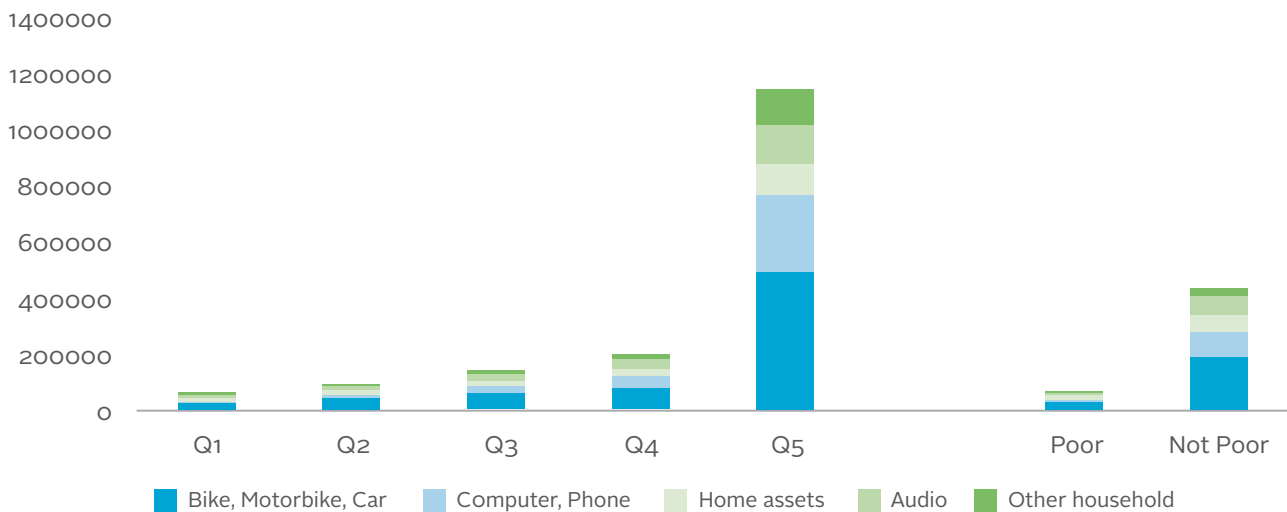
အစားအစာမဟုတ်သောအသုံးစရိတ်များ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှု

မှတ်စု။ ကွဲပြားခြားနားသော အစားအစာမဟုတ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းအမယ်များပေါ်တွင် အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် အမျိုးမျိုးသော အသုံးစရိတ်စရိတ်များအတွက် သုံးစွဲရသည့်အသုံးစရိတ်စရိတ်ကို လူဦးရေအလေးတင် ပျမ်းမျှကို ယူ၍ ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။ ၅ စိတ်ပိုင်းများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလရှိဈေးနှုန်းများဖြင့် ဒေသအကွာအဝေးအလိုက် တန်ဖိုးလျှော့ထားသည့် တစ်ဦးကျ အရွယ်ရောက်သူ နှင့်ညီမျှသော အသုံးစရိတ်များနှင့် လူဦးရေအလေးတင်ခြင်းတို့ကို အသုံးပြုခန့်မှန်း တွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအိမ်ထောင်စုများတွင် အိမ်ထောင်စုပိုင်ပစ္စည်းများ ပိုင်ဆိုင်သူဦးရေ အချိုးအစား သိသိသာသာ မြင့်တက်လာပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများ ပစ္စည်းများပိုင်ဆိုင်မှုမြင့်တက်လာခြင်းကို တန်ဖိုးကြီးသည့် မော်တော်ဆိုင်ကယ်သည် စက်ဘီးအထိ များစွာသော ပိုင်ဆိုင်မှု ပစ္စည်းများတွင် မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများပိုင်ဆိုင်မှုသည် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရရှိမှုအပေါ် များစွာတည်မှီနေသော်လည်း ရုပ်မြင်သံကြားပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုဦးရေအချိုးအစားသည် နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အား လိုင်းများမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိသည့် အိမ်ထောင်စုအချိုးအစားထက် မြင့်မားနေပြီး ဤသည်က မြန်မာနိုင်ငံလူထုသည် ယင်းတို့၏ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား လိုအပ်ချက်ကို နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အားလိုင်းမဟုတ်သည့် အခြားသော နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးမှ ရယူနေကြသည့် ထင်ဟပ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအကြောင်းကို အခန်း ၇ တွင် ပို၍ဆွေးနွေး တင်ပြထားပါသည်။ တိုးတက်မှု အများဆုံး နယ်ပယ်အနေဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်နွယ်လျက်ရှိသော ပိုမိုတန်ဖိုးရှိသည့် ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများဖြစ်သော စက်ဘီးများ၊ လျှပ်စစ်စက်ဘီးများ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များနှင့် ကားများနှင့်အတူ အဆိုပါ ကုန်ပစ္စည်းများ၏ မြင့်မားသော အသုံးစရိတ် အလျှော့အတင်းနှင့်အညီ ကြာရှည်သုံးပစ္စည်းများ အသုံးပြုမှုတန်ဖိုးသည် အသုံးစရိတ် ပြန်ချက် တစ်လျှောက် ထင်ရှားစွာမြင့်တက်လာပါသည်။

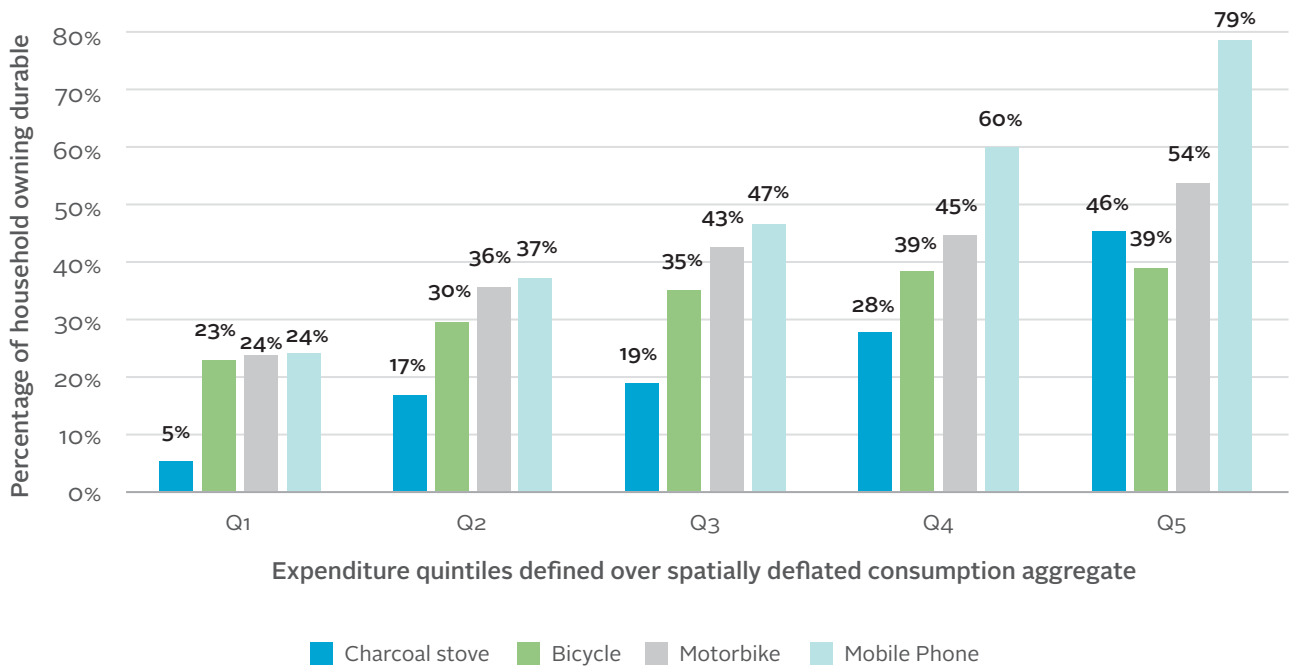
အသုံးစရိတ်ပြန်ချက်တစ်လျှောက်နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေအရ ကြာရှည်သုံးပစ္စည်းများပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှု

မှတ်စု။ လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်ကို လူဦးရေအလေးတင်ခြင်း အသုံးပြုဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၅ စိတ်ပိုင်းများကို ခန့်မှန်း တွက်ချက်ရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလရှိဈေးနှုန်းများဖြင့် ဒေသအကွာအဝေးအလိုက်တန်ဖိုးလျှော့ထားသည့် တစ်ဦးကျ အရွယ်ရောက်သူ နှင့်ညီမျှသော အသုံးစရိတ်များနှင့် လူဦးရေအလေးတင်ခြင်းတို့ကို အသုံးပြုခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

ပိုမိုဈေးကြီးသည့် ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများအားပိုင်ဆိုင်မှုသည် အထူးသဖြင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝသော အိမ်ထောင်စုများတွင်အမြင့်ဆုံးဖြစ်သောကြောင့်ကြာရှည်သုံးပစ္စည်းများပိုင်ဆိုင်မှုမြင့်တက်လာခြင်းသည် လူမှုဘဝဖူလုံရေး မည်မျှခြင်း၏ နောက်ကွယ်မှအရေးကြီးသော အကြောင်းရင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ဖွယ်ရှိပါသည်။ အောက်ပါကိန်းဂဏန်းများသည် ရွေးချယ်ထားသည့်ကြာရှည်သုံးပစ္စည်းများပိုင်ဆိုင်မှုကိုအသုံးစရိတ်၅စိတ်ပိုင်းအလိုက် ဖော်ပြထားပါသည်(ပုံ ၄.၄)။ ယေဘုယျအားဖြင့် ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ အထူးသဖြင့် စီးနင်းသွားလာစရာယာဉ်များ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် တန်ဖိုးများသည် ပြန်ချက်တွင် အထက်ဘက်သို့ ရောက်သည့်အခါ ကျယ်ပြန့်လာပါသည်။ ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်ဝသော အိမ်ထောင်စုများသည် မိုဘိုင်းဖုန်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီး၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ ဂက်စ်မီးဖိုနှင့် မီးသွေးမီးဖိုများ ပိုမိုပိုင်ဆိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။ စီးနင်းသွားလာရေးယာဉ်တစ်စီးပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ပိုမို ချမ်းသာကြွယ်ဝသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ၇၁ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ၄၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် ပိုင်ဆိုင်ကြောင်းဆိုကြပါသည်။ အသုံးစရိတ် ပြန်ချက်တစ်လျှောက်တွင် စီးနင်းစရာယာဉ် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှုသည် ပြောင်းလဲသွားပါသည်။ ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်ဝသော အိမ်ထောင်စုများကမူ စက်ဘီးထက် မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပိုမိုပိုင်ဆိုင်ဖွယ်ရှိသော်လည်းပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသောအိမ်ထောင်စုများသည် စက်ဘီးနှင့် မော်တော်ဆိုင်ကယ်များကို ညီတူမျှတူ အချိုးအစားဖြင့် ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ မော်တော်ကားများကို ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုအရှိဆုံး အိမ်ထောင်စုများကသာ ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး ယင်းတို့ထဲမှ ၁၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် မော်တော်ကားတစ်စီး ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ မော်တော်ကားကို မြို့ပြနေသူများက အဓိကအားဖြင့် ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး ကျေးလက်နေသူများ၏ ထိပ်ဆုံး ၅ စိတ်ပိုင်းရှိ ၄ ရာခိုင်နှုန်းသာ မော်တော်ကား ပိုင်ဆိုင်သည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် မြို့ပြနေသူများ၏ ထိပ်ဆုံး ၅ စိတ်ပိုင်းရှိအိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် မော်တော်ကားတစ်စီး ပိုင်ဆိုင်ကြောင်းဆိုကြပါသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်အနေဖြင့် မော်တော်ဆိုင်ကယ်ကို ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြနှစ်ခုစလုံးတွင် ပိုမိုချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုများက အများအားဖြင့် ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။

ငါးစိတ်ပိုင်းအလိုက် ကြာရှည်သုံးပစ္စည်းများ ပိုင်ဆိုင်မှု

မှတ်စု။ လေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်ကို အိမ်ထောင်စုအလေးတင်ခြင်း အသုံးပြုဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၅ စိတ်ပိုင်းများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလရှိဈေးနှုန်းများဖြင့် ဒေသအကွာအဝေးအလိုက် တန်ဖိုးလျှော့ထားသည့် အရွယ်ရောက် သူတစ်ဦးနှင့်ညီမျှချက် အသုံးစရိတ်များနှင့် လူဦးရေအလေးတင်ခြင်း တို့ကို အသုံးပြုခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

အစားအစာ အသုံးစရိတ်များ

အစားအစာသည် အိမ်ထောင်စုအများစု၏ အသုံးစရိတ်တွင် အဓိကပါဝင်လျက်ရှိသည်။ ဆင်းရဲ နွမ်းပါး၍ ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် နေထိုင်ကြသူများအကြားတွင် အာဟာရစုံလင်မှုသည် ပို၍ အကန့်အသတ်ရှိပါသည်။ ပုံ ၄.၅ သည် အဆိုပါ များပြားစုံလင်သော အစားအစာအသုံး စရိတ်များကို အရွယ်ရောက်သူနှင့် ညီမျှချက်အရ အသုံးစရိတ် ၅ စိတ်ပိုင်းများအလိုက်နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူများအလိုက် ဖော်ပြထားပြီး ပုံ ၄.၆ သည် ကုန် ပစ္စည်းအမယ်များအလိုက် အစားအစာအသုံးစရိတ်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။ အသုံးစရိတ် ပြန့် ချက်၏ ထိပ်ဆုံး ၅ စိတ်ပိုင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသူများအကြား အစားအစာ အတွက် ၁၈၁၄ ကျပ်သုံးစွဲသည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အောက်ဆုံး ၅ စိတ်ပိုင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများ တွင်နေထိုင်ကြသူများသည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက် အရ တစ်ရက်လျှင် အစားအစာအတွက် ၅၃၈ ကျပ် သုံးစွဲပါသည်။ အစားအစာအသုံးစရိတ်များ ပြန့်ချက်တွင် ငါး၊ အသား၊ နို့ထွက်ပစ္စည်းနှင့် ဥများကဲ့သို့သော အသားဓာတ်ပရိုတိန်းနှင့် အဆီဓာတ်ပိုမိုပါဝင်သော အစားအစာများအတွက် အသုံးစရိတ်အချိုးအစား မြင့်မားလာစဉ်မှာပင် ဆန်နှင့် ပဲအမျိုးမျိုး အတွက် သုံးစွဲမှုအချိုးအစား ကျဆင်းလာသည်။ အာဟာရစုံလင်မှုမှာ မြို့ပြထက် ကျေးလက် ဧရိယာများတွင် ပိုမိုနိမ့်ကျသည်။ ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် နေထိုင်ကြသည့် အိမ်ထောင်စု များသည် မြို့ပြဒေသများတွင်နေထိုင်ကြသည့် အိမ်ထောင်စုများထက် ဆန်နှင့် ပဲမျိုးစုံ အတွက် ပကတိအနေဖြင့်ကြည့်သည်ဖြစ်စေ စုစုပေါင်းအသုံးစရိတ်၏ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ကြည့်သည် ဖြစ်စေ ပိုမိုသုံးစွဲကြပြီး အသား၊ နို့ထွက်ပစ္စည်းများ၊ ငါးနှင့် ဥများအတွက် သုံးစွဲမှုနည်းသည်။ အိမ်ပြင်ပအစားအစာသည် မြို့ပြ အိမ်ထောင်စုများအတွက် အရေးပါသော အသုံးစရိတ်အချိုးအ စားတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်းသုံးစွဲမှု၏ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။

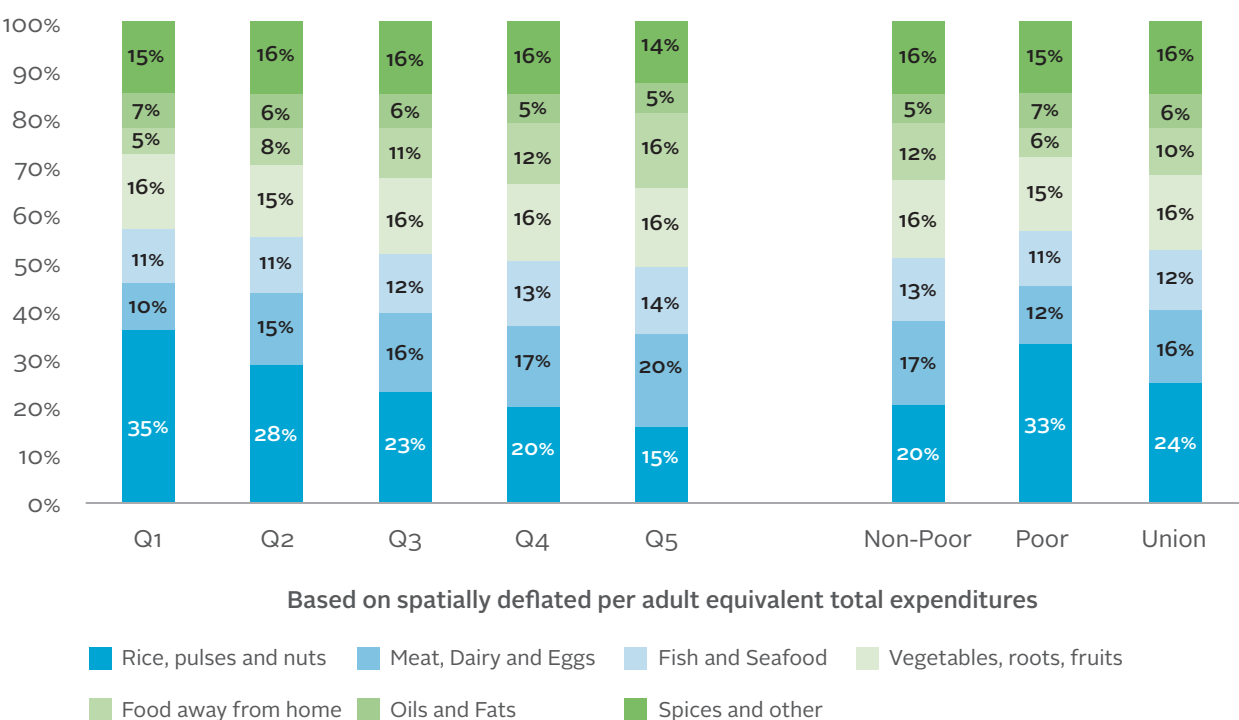
ချမ်းသာကြွယ်ဝသူများအတွက်ရော ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအတွက်ပါ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆန်သည် ကယ်လိုရီအဓိကပေးသည့် အစားအစာဖြစ်သည်။ ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်ဝသည့် အိမ်ထောင်စုများ ကမူ အဓိကအစားအစာဖြစ်သည့် ဆန်စားသုံးမှုကို ဆက်လက်စားသုံးနေသလို အမျိုးအစား စုံလင်သည့် အစားအစာများကို စားသုံးနိုင်ကြသော်လည်း ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စု များအနေဖြင့် ယင်းတို့၏ အခြေခံအစားအစာလိုအပ်ချက်များ ပြည့်မီရေးအတွက် ပိုမို အဓိက

ထားသုံးစွဲကြရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိအသုံးစရိတ် ပြန့်ချက်တစ်လျှောက်တွင် ဆန်၊ ပဲမျိုးစုံ၊ အစေ့အဆံများ (အဓိကအားဖြင့် ဆန်)အား ကယ်လိုရီအဖြစ် စားသုံးမှုသည် ထူးထူးခြားခြား အပြောင်းအလဲမရှိတည်ငြိမ်နေသည်ကိုတွေ့ရပြီး အနီးစပ်ဆုံး ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ တစ်ရက် ကယ်လိုရီ ၁၄၀၀-၁၅၀၀ စားသုံးကြသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင်နေထိုင်ကြသူများသည် ယင်းတို့၏ အစားအစာ အသုံးစရိတ်များ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံကို ဆန်လိုအပ်ချက်အတွက် သုံးစွဲကြရသည်။ ချမ်းသာ ကြွယ်ဝသော အိမ်ထောင်စုများ စားသုံးသည့် တန်ဖိုးမြင့် ရနံ့မွှေးကြိုင်သော ဆန်များကြောင့် ဆန်စားသုံးမှုပုံစံတွင် ရှင်းလင်းသော ဥစ္စာနေလျော့စောက်လည်း ရှိနေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အောက်ခြေ ၅ စိတ်ပိုင်းတွင် နိမ့်ပါးသော အစားအစာအသုံးစရိတ်များသည် ကယ်လိုရီစားသုံးမှုကို ထင်ဟပ်လျက်ရှိသည်။¹¹ နိုင်ငံအဆင့် ပျမ်းမျှ ၂၄၆၃ ကယ်လိုရီစားသုံးမှုနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အောက်ခြေ ၅ စိတ်ပိုင်းရှိ အိမ်ထောင်စု များတွင် တစ်ဦးချင်းသည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ တစ်ရက် ၁၉၅၉ ကယ်လိုရီ စားသုံးပါသည်။ တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသတွင် ကယ်လိုရီစားသုံးမှု အနိမ့်ဆုံးဖြစ်ပြီး တစ်ဦးချင်း တစ်ရက်ပျမ်းမျှ ၂၂၅၅ ကယ်လိုရီစားသုံးသည်။ အနီးစပ်ဆုံး ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၄၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းအဖြစ် ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ထားသည့် ကယ်လိုရီစိတ်မှတ်ချက်ဖြစ်သော အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ တစ်ရက် ၂၂၃၈ ကယ်လိုရီ အောက်သာစားသုံးကြသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် ကယ်လိုရီစားသုံးမှုသည် ကျေးလက်ဒေသများထက် နည်းပါးပြီး ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်းမှာ ကျေးလက်ဒေသများတွင် ကာယလုပ်သားများနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော ခန္ဓာကိုယ် လှုပ်ရှားလုပ်ဆောင်မှု ပိုမိုများပြားခြင်း အပါအဝင်အကြောင်းရင်းခံမျိုးစုံကို ထင်ဟပ်နေပါသည်။

ပုံ ၄.၅။

ကုန်ပစ္စည်းအမယ်အလိုက် အစားအစာစားသုံးမှု စရိတ်အချိုးအစား

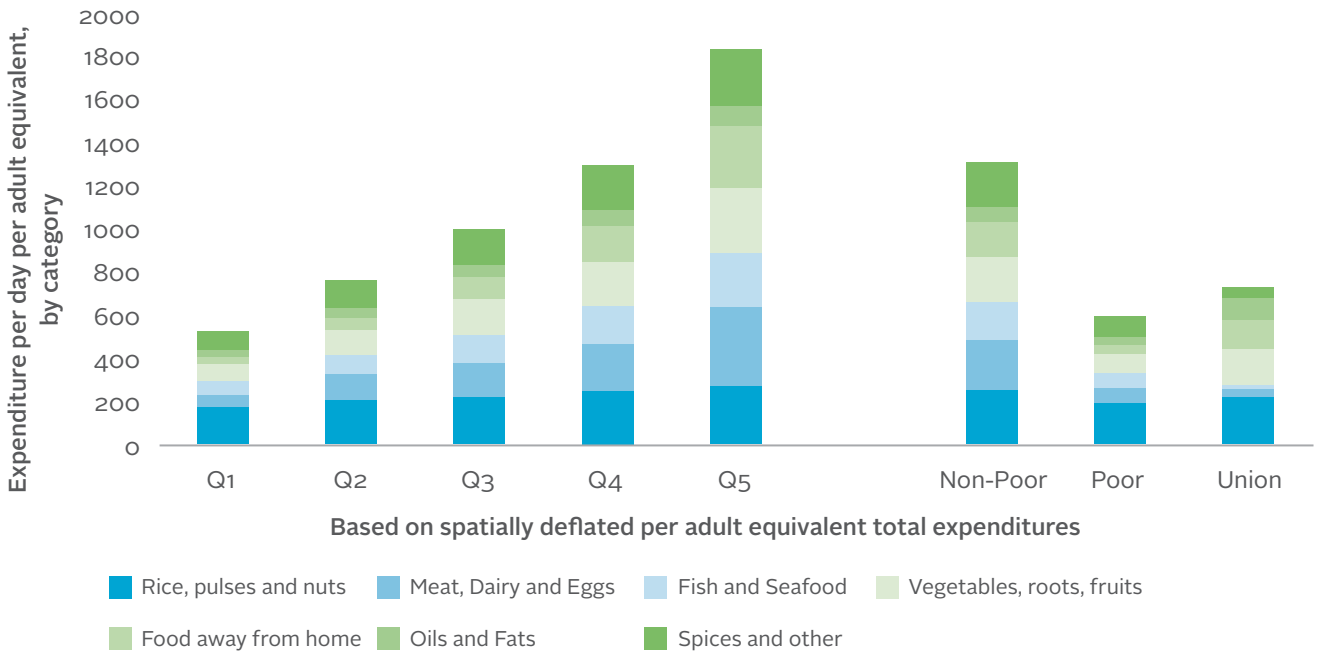

Based on spatially deflated per adult equivalent total expenditures

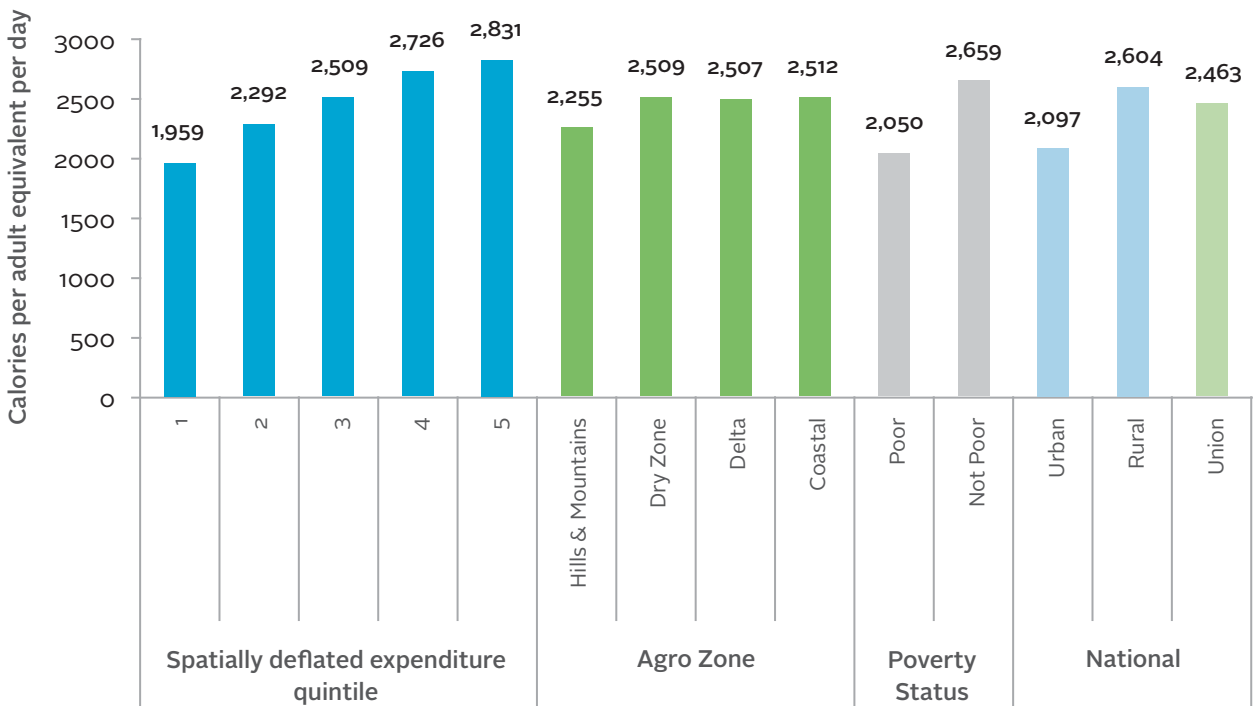
- Rice, pulses and nuts
- Meat, Dairy and Eggs
- Fish and Seafood
- Vegetables, roots, fruits
- Food away from home
- Oils and Fats
- Spices and other

11 အချို့သောကုန်ပစ္စည်းအမယ်များအတွက် အစားအစာတစ်မျိုးချင်းစီတွင် ကယ်လိုရီပါဝင်မှုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ယခင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုခန့်မှန်းချက်များ၌ အသုံးပြုခဲ့သည်များနှင့် ကွာခြားမှုရှိပါသည်။ ယင်းမှာ အရိုးနှင့် အခွံများကိုသို့သော အစားအစာ၏ စားသုံးမရနိုင်သည့် အစိတ်အပိုင်းများအတွက် လေလွင့်ဆုံးရှုံးမှု အပိုင်းများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး စားသုံးနိုင်သည့် အစိတ်အပိုင်းအချိုးအစားဆီသို့ ပြောင်းလဲရွေ့လျားသွားခြင်းကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြသည်။ အသေးစိတ်ကို ပူးတွဲပါ နည်းပညာဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာတွင် ကြည့်ပါ။

ကုန်ပစ္စည်းအမယ်အလိုက် အစားအစာအသုံးစရိတ်များ

အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ ကယ်လိုရီများ

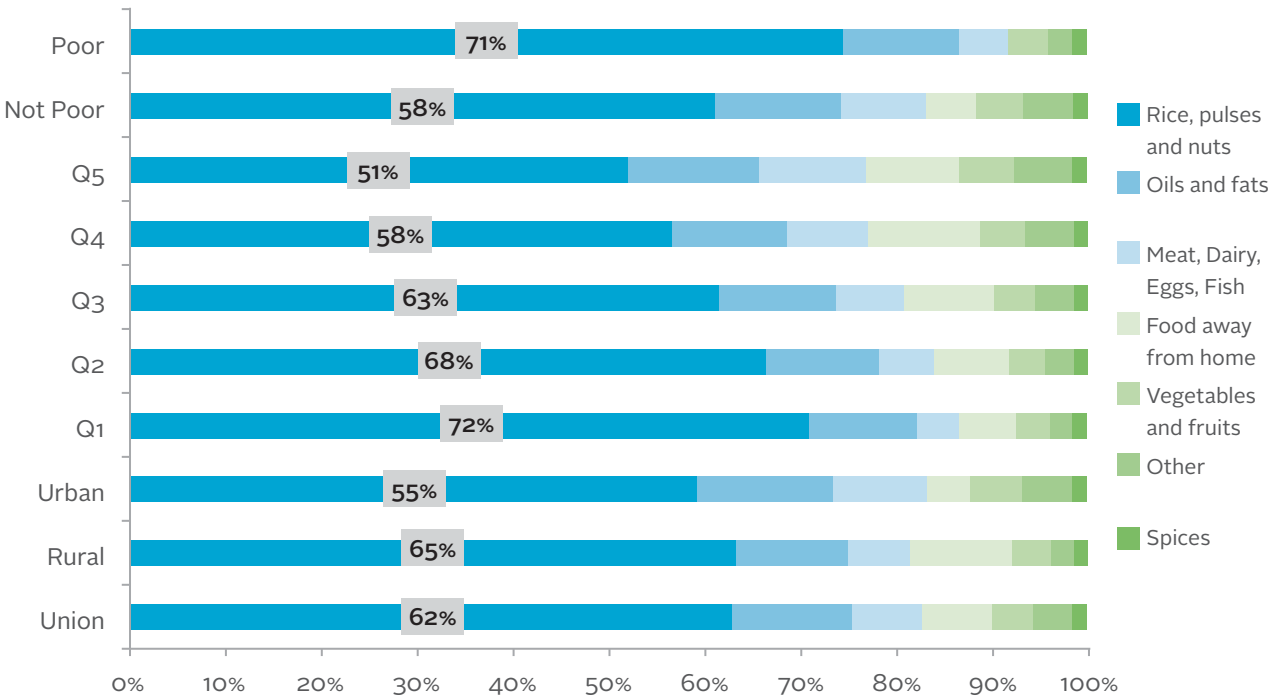

မှတ်စု။ လေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်ကို လူဦးရေအလေးတင်ခြင်း အသုံးပြုဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၅ စိတ်ပိုင်းများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ခန့်မှန်းချက်များကို အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ အကွာအဝေးအလိုက်တန်ဖိုးလျှော့ထားသည့် အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ တစ်ဦးကျ အသုံးစရိတ်များနှင့် လူဦးရေအလေးတင်ခြင်းတို့ကို အသုံးပြုခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် ကယ်လိုရီစားသုံးမှု ပိုမိုမြင့်မားသော်လည်း အစားအစာအသုံးစရိတ် များမှာ ငြိမ်သက်မှုများတွင် ပိုမိုမြင့်မားပါသည်။ ယင်းမှာ ငြိမ်သက်မှုများတွင် စားသုံးကြသည့် အသား၊ နို့ထွက်ပစ္စည်း၊ ဥများ၊ ငါး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များနှင့် စားသုံးဆီများမှ ကယ်လိုရီပါဝင် မှုအချိုးအစား ပိုမိုများပြားစွာပါဝင်သော အဓိကအစားအစာအုပ်စုအား ထပ်ဟပ်ဖော်ပြချက် တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ပုံ ၄.၈ သည် အိမ်ထောင်စုများတစ်လျှောက် အမျိုးမျိုးသော အစားအစာ အုပ်စုများမှ ရရှိသည့် ကယ်လိုရီအချိုးအစားအား ဖော်ပြပါသည်။ ဆန်မှရရှိသော ကယ်လိုရီ အချိုးအစားသည် ၅ စိတ်ပိုင်း များတစ်လျှောက် တောက်လျှောက်တစ်ပြေးတည်း ကျဆင်းလာပြီး အသား၊ ဥများ၊ နို့ထွက်ပစ္စည်းများနှင့် ငါးတို့မှရရှိသော ကယ်လိုရီအချိုးအစားသည် ကယ်လိုရီ စားသုံးမှု ၅ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၁ ရာခိုင်နှုန်းသို့ မြင့်တက်လာသည်။ စားသုံးဆီနှင့် အဆီခဲများမှ ရရှိသည့် ကယ်လိုရီအချိုးအစားသည် အနီးစပ်ဆုံးခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် စုစုပေါင်းကယ်လိုရီ၏ ၁၁ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းကြားတွင်ရှိကာ အသုံးစရိတ်ပြန်ချက်တစ်လျှောက်တွင် အပြောင်း အလဲမရှိပဲ ပုံသေဖြစ်ပါသည်။

ပုံ ၄.၈။

ကွဲပြားခြားနားသော အစားအစာအစုအစည်းများမှရရှိသည့် ကယ်လိုရီအချိုးအစား

မှတ်စု။ လေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်ကို လူဦးရေအလေးတင်ခြင်း အသုံးပြုဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၅ စိတ်ပိုင်းများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလရှိဈေးနှုန်းများဖြင့် နေရာ အကွာအဝေးအလိုက်တန်ဖိုးလျှော့ထားသည့် အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ တစ်ဦးကျအသုံးစရိတ်များနှင့် လူဦးရေအလေးတင်ခြင်းတို့ကို အသုံးပြုခန့်မှန်း တွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

အစားအစာလုံလောက်မှု

မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေလေ့လာမှုစစ်တမ်း (MPLCS) တွင် အိမ်ထောင်စု အစားအစာ လုံလောက်မှုအမြင်ကို အက်ဖြတ်လေ့လာရန် အိမ်ထောင်စု ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှု စကေးတိုင်းတာချက်အတွက် မေးခွန်းများ အမြောက်အများ ပါဝင်ပါသည်။ ယင်းမေးခွန်းများ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပုဂ္ဂလိကအိမ်ထောင်စုတစ်စုအနေဖြင့် လုံလောက်သော အစားအစာအရေအတွက်ပမာဏနှင့် အရည်အသွေး ညွှန်ကိန်းအား ဖော်ထုတ်သိရှိရန် ဖြစ်ပါသည်။ MPLCS စစ်တမ်းအား ၄ လတာကာလ (၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ ဧပြီလ) အတွင်း ကွင်းဆင်းကောက်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ အစားအစာလုံလောက်မှု၏ ရာသီအလိုက် ပြောင်းလဲမှုကို မသိနိုင်ပါ။ အစားအစာလုံလောက်မှုနှင့် ဆက်နွှယ်သည့်မေးခွန်းများသည် မေးမြန်းခံရသည့် အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် လွန်ခဲ့သော ၁၂ လ ကာလအတွင်းအရင်းအမြစ်များ ချို့တဲ့မှုကြောင့်

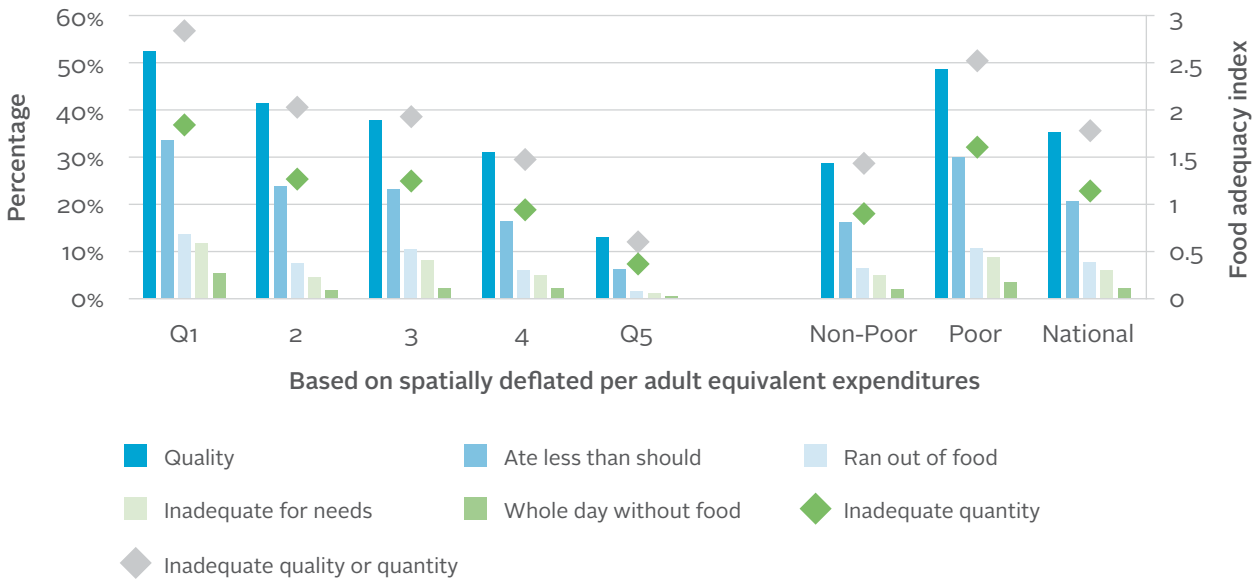
အိမ်ထောင်စု အစားအစာရရှိမှု အရေအတွက်ပမာဏ သို့မဟုတ် အရည်အသွေးအရ ကန့်သတ်ချက်များပြုလုပ်ခဲ့မှုရှိ/ မရှိ အစီရင်ခံ ဖြေကြားစေပါသည်။

အစားအစာမလုံခြုံမှု အပြင်းထန်ဆုံးညွှန်ကိန်းဖြစ်သည့် အစားအစာ မလုံလောက်မှုညွှန်ကိန်း တစ်ခုအား အစားအစာ အရေအတွက်ပမာဏ အကန့်အသတ်ရှိမှုအား သိရှိစေနိုင်သည့် မေးခွန်းများ အသုံးပြုတည်ဆောက်ခဲ့ပါသည်။ ဒုတိယ ညွှန်ကိန်းသည် အစားအစာမလုံလောက်မှု၏ အရည်အသွေးရှုထောင့်ရော အရေအတွက်ပမာဏ ရှုထောင့်ကိုပါ ဖော်ထုတ်သိရှိရန်ဖြစ်သည်။ MPLCS တွင်ပါဝင်သော မေးခွန်းများသည် အိမ်ထောင်စုဆာလောင်မွတ်သိပ်မှု စကေးတွင် အသုံးပြုခဲ့သည့် မေးခွန်းများနှင့် ကွဲလွဲမှုနှစ်မျိုးရှိပါသည်။ ပထမအချက်မှာ အစားအစာ အရေအတွက်ပမာဏနှင့် အရည် အသွေးဆိုင်ရာစီးရိမ်ပူပန်မှုနှင့် ဆက်နွယ်သည့် မေးခွန်းများ မပါဝင်ပဲ အစားအစာ၏အရည်အသွေးနှင့် အရေအတွက် ပမာဏလုံလောက်မှုနှင့် ပတ်သက်သည့် မေးခွန်းများ တစ်အုပ်စုလုံးကို အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယအချက်မှာ အိမ်ထောင်စုများအား မေးမြန်းရာတွင် ပြင်းထန်မှုကိုဖော်ပြသည့် စကေးများအား ဖြေကြားစေခြင်းထက် ရိုးရှင်းလွယ်ကူ သည့် "ဟုတ်" "မဟုတ်" ကို ဖြေကြားစေခြင်းဖြစ်သည်။

အသုံးစရိတ်ပြန်ချက်၏ အောက်ခြေ ၅စိတ်ပိုင်းရှိ အိမ်ထောင်စုထက်ဝက်ကျော်မှာ ၎င်းတို့၏ အစားအစာရရှိမှုသည် လိုအပ်ချက်အတွက် လုံလောက်မှုမရှိကြောင်း အစီရင်ခံဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ ပုံ ၄.၉ သည် ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော အစားအစာများ(အရည်အသွေး) ကို လုံလုံလောက်လောက်စားသုံးရန် မတတ်နိုင်ခြင်းကြောင့် အစားအစာ မလုံလောက်ဟု အစီရင်ခံဖြေကြားခဲ့သည့် အိမ်ထောင်စုများ သို့မဟုတ် စားသင့်သည်ဟု ယူဆသည်ထက် လျော့စားရခြင်း၊ အစားအစာပြတ်လပ်ခြင်း၊ အရင်းအမြစ်များ အကန့်အသတ်ရှိခြင်းကြောင့် နပ်ကျော်စားရခြင်း သို့မဟုတ် အစားအစာမရှိပဲ တစ်နေ့လုံး နေရခြင်းတို့ကြောင့် အစားအစာ ပမာဏအရေအတွက် မလုံလောက်ဟု အစီရင်ခံဖြေကြားသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြရသည့် လူဦးရေအစိတ်အပိုင်း အချိုးအစားကို ဖော်ပြပါသည်။ အစားအစာမလုံလောက်မှု ရမှတ်နှစ်မျိုးကို ဖော်ပြထားပါသည်။ အရေအတွက်ပမာဏရမှတ်သည် အိမ်ထောင်စုတစ်စုချင်းအရ အစီရင်ခံတင်ပြသည့် အရေအတွက် ပမာဏ ကိန်းဂဏန်းကို အဓိက အလေးထားပြီး အရည်အသွေး သို့မဟုတ် အရေအတွက်ပမာဏ ရမှတ်သည် အရည်အသွေး မလုံလောက်မှု အစီရင်ခံ တင်ပြချက်များရော အရေအတွက်ပမာဏမလုံလောက်မှု အစီရင်ခံစာများ နှစ်မျိုးလုံးကို ညွှန်ကိန်းတစ်ခုတည်း အဖြစ် စုစည်းသည်။ အောက်ခြေ ၅ စိတ်ပိုင်းအတွက် အစားအစာ မလုံလောက်မှု ရမှတ်သည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် ရှုထောင့်အတိုင်းအတာနှစ်မျိုးစလုံးအရ မလုံလောက်မှုကို အစီရင်ခံတင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ အလားတူ ကိန်းဂဏန်းများသည် တစ်နှစ်တာ ကာလအတွင်းတွင် အရင်းအမြစ်များချို့တဲ့ခြင်းကြောင့် စားသောက်သည့် အစားအစာ စုံလင်မှုကို ကန့်သတ်ချွေတာရသည့် အချိန်ကာလများရှိကြောင်း အစီရင်ခံဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ အစားအစာ မလုံလောက်ကြောင်း အစီရင်ခံဖြေကြားသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ အချိုးအစား အစိတ်အပိုင်းသည် အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ အသုံးစရိတ်ပြန်ချက်တစ်လျှောက်တွင် တသမတ်တည်း ကျဆင်းလာသည်။

ကိုယ်တိုင် အစီရင်ခံဖြေကြားသည့် စားသုံးမှုမလုံလောက်မှု မေးခွန်းများသည် အလွန်ဆိုးဝါးသော ပြတ်လပ်မှုများမှာ ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲဖြစ်သော်လည်း များစွာသော အိမ်ထောင်စုများသည် အဆက်မပြတ်နှင့် တဖြည်းဖြည်းဆိုးရွားလာသော မလုံလောက်မှုနှင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်စေနိုင်နေကြောင်း ဖော်ပြလျက်ရှိပါသည်။ အနီးစပ်ဆုံးခန့်မှန်ခြေအားဖြင့် အောက်ခြေ ၅ စိတ်ပိုင်း၏ ၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် တစ်နေ့လုံး အစားအစာမရှိပဲ နေရသည့် အခြေအနေမျိုး ကြုံတွေ့ရကြောင်း အစီရင်ခံတင်ပြကြပြီး ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် အစားအစာပြတ်လပ်မှုရှိကြောင်း အစီရင်ခံတင်ပြကြသည်။ သို့သော်လည်း စားသင့်သည်ဟု ယူဆသည်ထက် လျော့စားရခြင်းနှင့် အရင်းအမြစ်များနည်းပါးချိန်တွင် ဆာလောင်သည့်အခါ မစားရခြင်း တို့ကဲ့သို့ ပြင်းထန်မှု မရှိသော်လည်း မကြာခဏဖြစ်တတ်သည့် သဘာဝရှိသော အစားအစာ မလုံလောက်မှုကို အိမ်ထောင်စုပေါင်းများစွာ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရကြောင်း အစီရင်ခံဖြေကြားကြပါသည်။

အစားအစာလုံလောက်မှု အစီရင်ခံစာကြားချက်များ

မှတ်စု။ လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်ကို လူဦးရေအလေးတင်ခြင်း အသုံးပြုဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၅ စိတ်ပိုင်းများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလရှိဈေးနှုန်းများဖြင့် နေရာ အကွာအဝေးအလိုက်တန်ဖိုးလျှော့ထားသည့် တစ်ဦးကျ အရွယ်ရောက်သူ မျှခြေ အသုံးစရိတ်များနှင့် လူဦးရေအလေးတင်ခြင်းတို့ကို အသုံးပြုခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

အာဟာရရှိတဲ့မှုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်ရော တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင်ပါ သိသိသာသာ စိုးရိမ်ပူပန် ရသည့် အချက်ဖြစ်ပါသည်။ အာဟာရမပြည့်ဝသည့် ကလေးသူငယ်များသည် နေထိုင် မကောင်းမှု ပိုမိုဖြစ်လွယ်ပြီး ခဏခဏ နေထိုင်မကောင်း ဖြစ်တတ်ကာ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုးမှု ပိုမိုနှေးကွေးသည်။ လတ်တလောအဖြစ်ဆုံး ကိန်းဂဏန်းများအရ မြန်မာနိုင်ငံ ၅ နှစ်အောက် ကလေးသူငယ်များ၏ ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းသည် အတော်အသင့် သို့မဟုတ် ဆိုးဆိုး ရွားရွားကြီးထွားမှု ရပ်တန့်နေကြပြီး ကလေး ၅ ဦးလျှင် ၁ ဦးနှုန်း (၁၉ ရာခိုင်နှုန်း) နီးပါး သည် အတော်အသင့် သို့မဟုတ် ဆိုးဆိုးရွားရွား ကိုယ်အလေးချိန် ပြည့်မီခြင်း မရှိကြပေ (ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန (MOHS) နှင့် ICF International ၂၀၁၆)။ ကျန်းမာ ရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနနှင့် UNICEF တို့မှ လုပ်ဆောင်ခဲ့သော လူဦးရေဆိုင်ရာ ကျန်းမာ ရေးစစ်တမ်း (DHS) သည် အိမ်ထောင်စုများ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းအကြောင်းအရာများနှင့် သက် ဆိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များကို ကောက်ယူခဲ့ပြီး ဥစ္စာနေညွှန်ကိန်းကို တည်ဆောက် နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဥစ္စာနေအဆင့်စီမံ၏ အောက်ခြေ ၅ စိတ်ပိုင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများကြားတွင် ကလေးသူငယ်များ ကြီးထွားမှုရပ်တန့်နှုန်းသည် အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။

အာဟာရပြည့်ဝမှုရလဒ်များကိုအကြောင်းခြင်းရာများ၏အတွဲအစပ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်သည် (IFPRI, ၂၀၁၅)။ ပထမအချက်အနေဖြင့် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မေခရိုနှင့် မိုက်ခရို အာဟာရဓာတ်များ လုံလုံလောက်လောက်ပါဝင်သည့် အစားအစာများကို လုံလောက်သည့် အရေအတွက်ပမာဏအားဖြင့်ရော လုံလောက်သည့် အရည်အသွေးအားဖြင့်ပါ လိုအပ်သည်။ ဒုတိယအချက်မှာ စိတ်ချရသောနေနှင့် သန့်ရှင်းရေးအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ ကောင်းမွန်စွာ ရရှိသုံးစွဲနိုင်မှုတစ်ကိုယ်ရည်ကျန်းမာရေးအလေ့အကျင့်ကောင်းများလိုက်နာကျင့်သုံးမှုတို့သည် စားသုံးလိုက်သည့် အစားအစာတွင် ပါဝင်သည့် အာဟာရဓာတ်များအား ခန္ဓာကိုယ်မှ ကောင်း စွာ စုပ်ယူနိုင်ရေးအတွက် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ သင့်တင့်မျှတသော ရာသီ ဥတုသည် အမျိုးစုံသော အစားအစာများအား တစ်နှစ်ပတ်လုံး စိုက်ပျိုးစေရန် အခြေအနေ ကောင်းများကို ပေးအပ်ထားပါသည်။ သို့သော် ရာသီဥတုသည် စားသုံးသည့် အစားအစာများ၏ အရည်အသွေးကိုလည်း လျော့ကျစေနိုင်ပါသည်။ မြင့်မားသောအပူချိန်နှင့် အာဟာရဓာတ်များ ကို ကူးစက်ခံစားရသူ၏ခန္ဓာကိုယ်မှ စုပ်ယူနိုင်စွမ်းကို လျော့ကျစေသော campylobacter နှင့် salmonella ကဲ့သို့ အစားအစာတွင်ပေါက်ဖွားသည့် ပါသိုဂျင်များ ကြိုက်နှစ်သက်သည့်

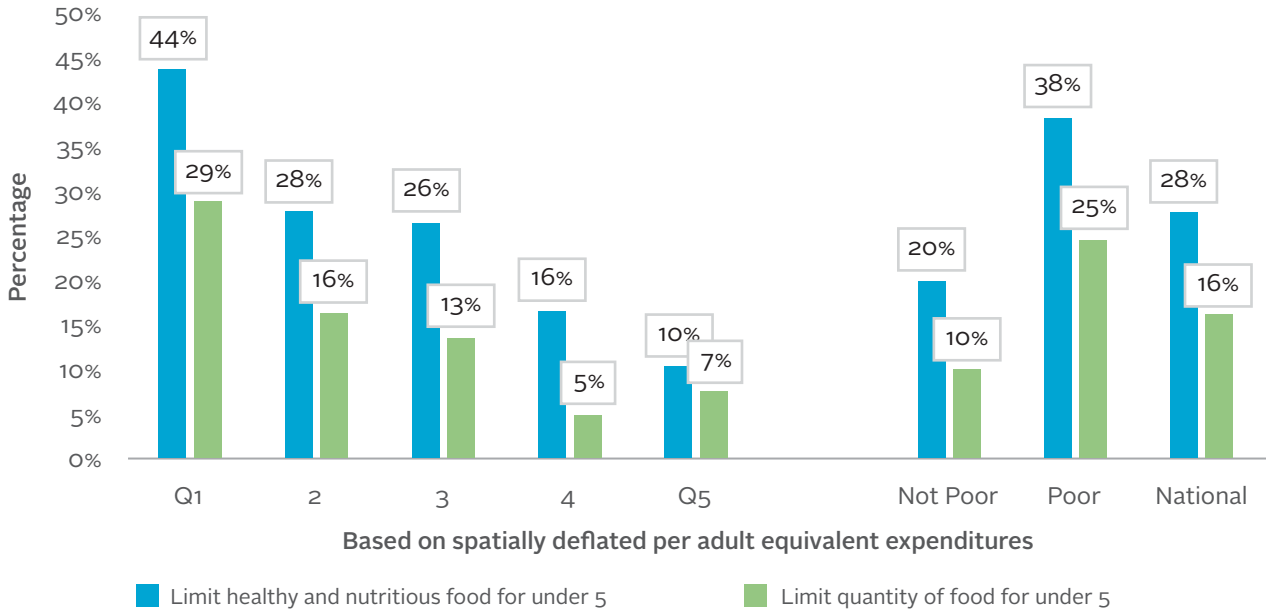
ဝန်းကျင်အခြေအနေကို ဖန်တီးပေးသော အစွန်းရောက်မိုးလေဝသဖြစ်ရပ်များသည် အစားအစာ၏ အရည်အသွေးကို ထိခိုက်စေသည်။ လူသားတို့အား ပါရာဆိုက်၊ ဗိုင်းရပ်စ်နှင့် ဘက်တီးရီးယားဆိုင်ရာ ရောဂါပိုးမွှားများ (ဥပမာ၊ ငှက်ဖျား၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေးနှင့် ကာလဝမ်း) ကူးစက်ပြန့်ပွားခြင်းတွင် ရာသီဥတုသည် အရေးကြီးသော အခန်းကဏ္ဍတွင် ရှိနေပါသည်။ မိုးရေချိန်နှင့် အပူချိန်တို့သည် အဆိုပါရောဂါများ၏နေရာနှင့် ရာသီအလိုက် ပြန့်ပွားမှုများကို သတ်မှတ်ပြဌာန်းပြီး ကပ်ရောဂါအသွင် ကူးစက်မှုများအပါအဝင် တစ်နှစ်နှင့်တစ်နှစ် ပြောင်းလဲကွဲပြားမှုအပေါ် လွှမ်းမိုးသက်ရောက်မှုရှိသည်။

အာဟာရချို့တဲ့မှု၏ အကြောင်းရင်းခံတစ်ခုမှာ ပြည့်ဝသည့်အာဟာရရရှိရာ အရည်အသွေးရှိသော အစားအစာများ လုံလုံလောက်လောက်မရရှိခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေ လေ့လာမှုစစ်တမ်း MPLCS တွင် အသက် ၅ နှစ်အောက် ကလေးငယ်များရှိသော မိဘများအား လွန်ခဲ့သည့်နှစ်၏ တစ်နှစ်တာကာလအတွင်း အရင်းအမြစ်များ ချို့တဲ့မှုကြောင့် ကလေးငယ်များအနေဖြင့် အာဟာရပြည့်ဝသော သို့မဟုတ် ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သော အစားအစာများကို မစားရသည့် အချိန်အခါမျိုးရှိခဲ့ပါသလား ဟူသောမေးခွန်းကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ယင်းတို့ကို အရင်းအမြစ်များချို့တဲ့မှုကြောင့် ကလေးငယ်များ ဆာလောင်သော်လည်း မစားရသည့်အချိန်အခါများရှိလျှင် အစီရင်ခံ ဖြေကြားပေးရန်လည်း မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ အိမ်ထောင်စု၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံကျော်သည် ငွေရေးကြေးရေး အခက်အခဲများကြောင့် အာဟာရပြည့်ဝ၍ ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော အစားအစာများမှာ အကန့်အသတ်ရှိကြောင်း အစီရင်ခံဖြေကြားခဲ့ကြပြီး အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းက ကလေးသူငယ်များ ဆာလောင်သော်လည်း အရင်းအမြစ်များချို့တဲ့မှုကြောင့် မစားရသည့်အခါများရှိကြောင်း အစီရင်ခံဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ အဆင်းရဲအနွမ်းပါးဆုံး ၅ စိတ်ပိုင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၄၄ ရာခိုင်နှုန်းက အာဟာရပြည့်ဝသော အစားအစာများရရှိရန်အကန့်အသတ်ရှိကြောင်းနှင့် ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းက ကလေးသူငယ်များ ဆာလောင်မှုတံသိပ်နေကြကြောင်း အစီရင်ခံဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။

အာဟာရချို့တဲ့မှု၏ အခြားသောအကြောင်းရင်းရာများကို ဤအစီရင်ခံစာ၏ အခြားနေရာများတွင် ဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။ ရေနှင့် သန့်ရှင်းရေးအကြောင်းကို အခန်း ၇ တွင်၊ ရာသီအလိုက် ဝင်ငွေအပြောင်းအလဲဖြစ်ခြင်းကို အခန်း ၉ တွင် တင်ပြဆွေးနွေးထားပါသည်။

ပုံ ၄.၁၀။

ငယ်ရွယ်သောကလေးများအတွက် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ အစားအစာရရှိသည်ဟု အစီရင်ခံသည့် အိမ်ထောင်စုများ အချိုးအစား

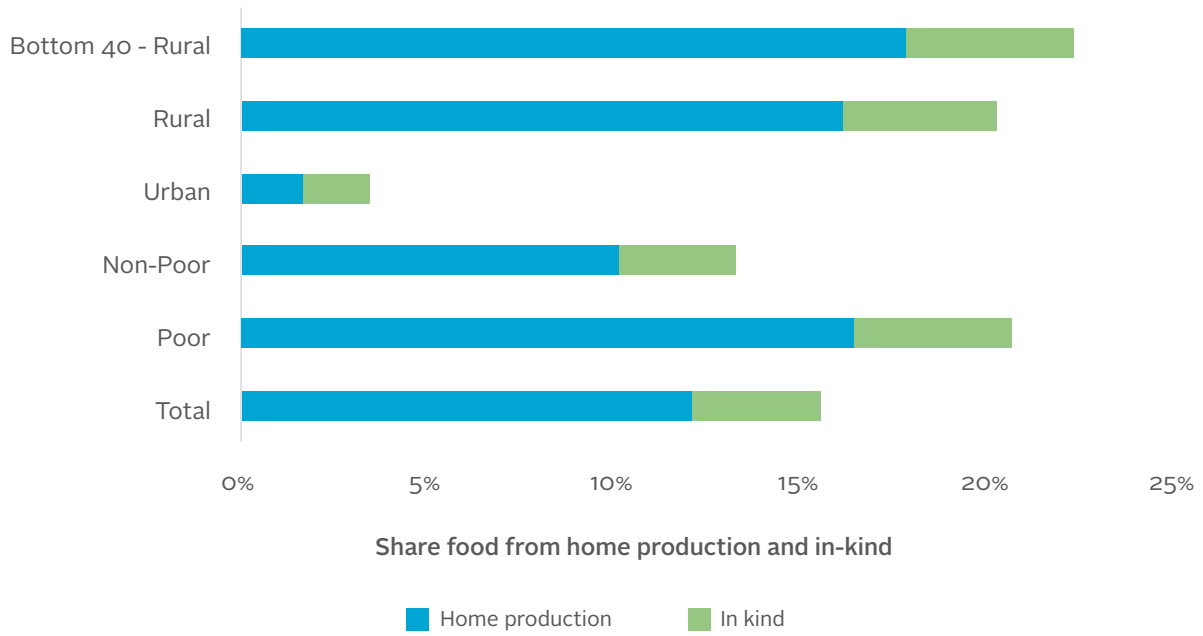
မှတ်စု။ လေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်ကို လူဦးရေအလေးတင်ခြင်း အသုံးပြုဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၅ စိတ်ပိုင်းများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလရှိဈေးနှုန်းများဖြင့် နေရာအကွာအဝေးအလိုက်တန်ဖိုးလျှော့ထားသည့် တစ်ဦးကျ အရွယ်ရောက်သူ နှင့်ညီမျှချက်အရအသုံးစရိတ်များနှင့် လူဦးရေအလေးတင်ခြင်းတို့ကို အသုံးပြုခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

လယ်ယာမှသည် စားပွဲဆီသို့

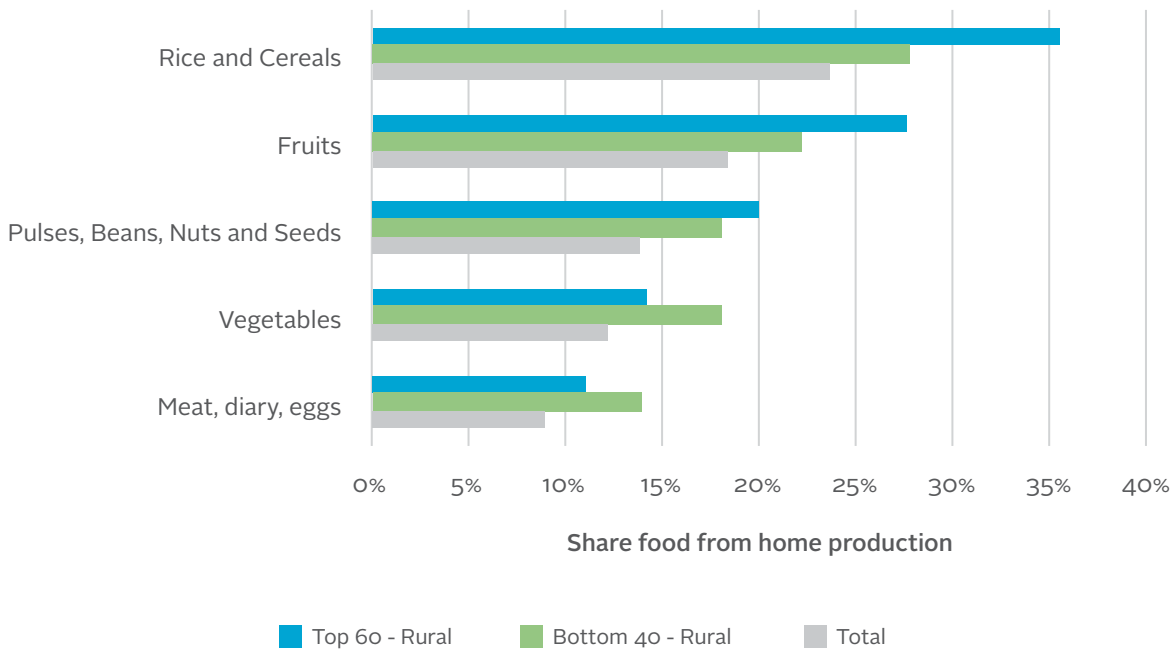
ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သည့် ဆန်စပါး၊ သစ်သီး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များနှင့်ကောက်ပဲ သီးနှံများ စားသုံးမှုမှာ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်ဖြစ်သော်လည်း အဆိုပါစားသုံးမှု၏ အချိုးအစားမှာ အတော် အတန်ပင် နိမ့်ပါးသဖြင့် အိမ်ထောင်စုများသည် ဈေးကွက်နှင့် ထိတွေ့ဆောင်ရွက် နေကြသည်ကို သိနိုင်ပြီး ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည်ထက် ပိုမိုစိုလင်သည့် အာဟာရများကို စားသုံး နိုင်သည့် အကျိုးကျေးဇူးရှိသည်ကို အကြံပြုလိုပါသည်။ ယင်းလေ့လာစစ်စစ်သုံးသပ်ချက်ကို လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆိုင်သောအပိုင်း၊ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်းနှင့် အစားအစာစားသုံးမှုတို့အား စစ်ဆေးသုံးသပ်ခြင်းအားဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါအပိုင်းများတွင် ကိုယ်တိုင် စားသုံး မှုနှင့် ဆိုင်သောရလဒ်များကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှု အခြေအနေ လေ့လာမှုစစ်တမ်း MPLCS အနေဖြင့် ကိုယ်တိုင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုမှ (ဆိုလို သည်မှာ အိမ်ထောင်စုကိုယ်တိုင် စိုက်ပျိုးခြင်း သို့မဟုတ် ရိတ်သိမ်းခြင်း) လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်း မည်မျှစားသုံးခဲ့သည်ကို အိမ်ထောင်စုများအား အစီရင်ခံစာဖြေကြားပေးပါရန် မေးမြန်း ခဲ့ပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများအား ငွေသားမဟုတ်ပဲ ပစ္စည်းအနေဖြင့်ရရှိမှုများ (ဥပမာ။ လုပ်အားခ ပေးချေမှု အဖြစ်ရရှိသည်များ၊ လက်ဆောင်ရရှိသည်များ)မှ စားသုံးမှုကိုလည်း အိမ်ထောင်စု များအား မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် သို့မဟုတ် လက်ဆောင် အဖြစ်ရရှိသည့်/ လုပ်အားခအတွက်လှယ်ရရှိသည့် စားသုံး ကုန်စည်အမယ်များ ကို ပထဝီဒေသအလိုက် အနီးစပ်ဆုံး ဈေးနှုန်းများဖြင့် ဈေးနှုန်းသင့် တွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။ အနီးစပ်ဆုံးဆိုသည်ကို ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ရန်အတွက် အုပ်ချုပ်ရေးအရ ဖွဲ့စည်းပုံများကို အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ အစားအစာများအား ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ငွေသား ဖြင့် မဟုတ်ပဲ ပစ္စည်းအဖြစ် ရရှိခြင်းတို့မှ ထွက်ပေါ်လာသည့် စားသုံးမှု အသုံးစရိတ် အချိုးအစား သည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် အတော်အတန်နိမ့်ပါးသည်။ စုစုပေါင်း အစားအစာ အသုံးစရိတ် ၏ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုများမှဖြစ်ပြီး ၃ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကုန်ပစ္စည်းများဖြင့် ဖလှယ်ရရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် အစားအစာအား အမြင့်ဆုံး စားသုံးမှုမှာ ဆန်ဖြစ်ပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများအကြားတွင် တွေ့ရပါသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးပြီး ကျေးလက်ဧရိယာများတွင်နေထိုင်ကြလျက် ဈေးကွက်များအား လက်လှမ်းမီမှု နည်းသည့် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုများသည် ယင်းတို့ကိုယ်တိုင် ထုတ်လုပ်မှုကို မိုမိုစားသုံးကြဖွယ်ရှိပါသည်။ ကိုယ်တိုင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုမှ အစားအစာ အသုံးစရိတ်အချိုးအစားသည် ကြိုတင်မှန်းဆနိုင်သည့်အတိုင်း မပြောပလောက်သည့် ပမာဏ သာရှိသော မြို့ပြဒေသများထက် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် (၁၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်) ပိုမိုမြင့်မား သည်။ ကိုယ်တိုင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် အစားအစာများ စားသုံးမှုအချိုးအစားသည် ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သူများအတွက် ပိုမိုမြင့်မားပြီး လယ်ယာအရွယ်အစားအရ ကျဆင်းလာသည်။ ပိုမိုများပြားသည့် ထုတ်လုပ်မှု အပိုအလျှံများရှိ၍ ဈေးကွက်စားသုံးမှုသို့ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်သည့် အကြီးစားထွန်ယက်စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သူများအနေဖြင့် ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု စားသုံး သည့် အာဟာရအချိုးအစားသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးသူ အိမ်ထောင်စုများ ထက်နိမ့်ပါးသည်။ ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုမှ အသုံးစရိတ်အချိုးသည် မြို့လယ် အချက်အခြာ နေရာမှဝေးလျှင် မြင့်တက်လာပြီး ကောင်းမွန်စွာခင်းထားသည့် လမ်းအသုံးပြုနိုင်မှု ပိုမိုခက်ခဲ သူများအတွက် ပိုမြင့်မားသည်။

ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ငွေသားမဟုတ်ပဲကုန်ပစ္စည်းအနေဖြင့်ရရှိသော အစားအစာအသုံးစရိတ် အချိုးအစား

ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် အဓိက အစားအစာ ၅ မျိုး

၀၅.

အားလုံးပါဝင်ခွင့်ရှိ၍
ပိုမိုကောင်းမွန်သော
လူတိုင်းအတွက် ပညာရေး

အဓိကပေးလိုသော သတင်းစကားများ

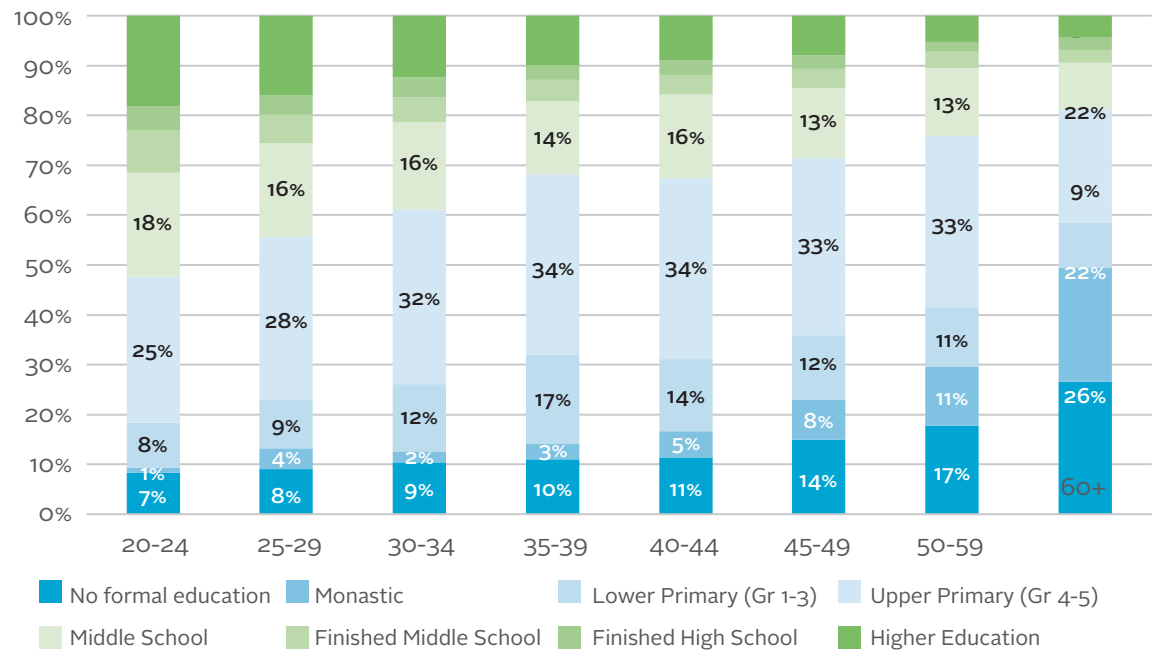
- မျိုးဆက်များတစ်လျှောက် အတန်းပြီးဆုံးမှု သိသိသာသာ မြင့်တက်လာသည်။ ပုံမှန်ကျောင်းတက်ခဲ့ခြင်း မရှိသည့် အရွယ်ရောက်သူ ဦးရေအချိုးအစားသည် အသက် ၅၀ မှ ၅၉ နှစ်အထိအုပ်စုတွင် ၂၈ ရာခိုင်နှုန်း ရှိရာမှ အသက် ၂၀ မှ ၂၄ နှစ်အထိအုပ်စုတွင် ၈ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ကျဆင်းသွားသည်။
- အစဉ်အဆက်အရ အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် ပညာရေး နည်းပါးသည်။ အတန်းပြီးဆုံးမှုတွင် ကျား-မ ကွာခြားချက်မှာ ကျဉ်းမြောင်းလာသည်။ သို့သော် ဒေသအလိုက် ကျား-မ ကွာဟချက်အချို့ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။
- မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း/ အထက်တန်း အသားတင် စုစုပေါင်း ကျောင်းဝင်နှုန်းများသည် ၂၀၀၉/ ၁၀ ခုနှစ်တွင် တိုင်းတာခဲ့သည့် အသားတင်ကျောင်းဝင်နှုန်းများထက် ပိုမြင့်သည်။
- အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းအဆင့်များတွင် ကလေးသူငယ် အရေအတွက် အများအပြား ကျောင်းထွက်ကြသည်။ ကလေးသူငယ်များသည် ပုံမှန်အားဖြင့် အလယ်တန်းအဆင့်တွင် ကျောင်းတက်နေောက်ကျမှု စတင်ဖြစ်ပေါ်ပြီး အလယ်တန်းမပြီးမီ ကျောင်းထွက်ကြသည်။

အရွယ်ရောက်သူ ပညာရေး၊ အစဉ်အဆက်မျိုးဆက် အလိုက် လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပညာရေးရလဒ်များသည် အလားအလာရှိသည် ထက်နိမ့်သော်လည်း မကြာသေးသည့် ဆယ်စုနှစ်များတွင် တိုးတက်မှု လက္ခဏာများ ပြသလာသည်။ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သော မျိုးဆက်များသည် ကျောင်းတက်မှုနည်းပါးဖွယ်ရှိပြီး ကျောင်းတက်ခဲ့ကြသူများသည်လည်း ပညာရေးကို နှစ်အနည်းငယ်သာ ပြီးဆုံးအောင်တက်ခဲ့ကြသည် (ပုံ ၅.၁)။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အသက် ၆၀ နှစ်နှင့် အထက်ရှိကြသူများ၏ တစ်ဝက်အောက်နားရှိ (၄၇ ရာခိုင်နှုန်း) သည် မည်သည့်ပုံမှန်ကျောင်းတွင်းပညာရေးမျှ ပြီးဆုံးအောင် မသင်ယူခဲ့ကြရကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြေဆိုပြီး အဆိုပါအတန်းအစားအတွင်း ကျရောက်သူများမှာ ကျောင်းပညာရေးအတန်းတစ်တန်းပင် ပြီးဆုံးအောင် မတက်ခဲ့သူများ (၂၆ ရာခိုင်နှုန်း) နှင့် ဘုန်းတော်ကြီးသင် ကျောင်းပညာရေးသာ တက်ခဲ့သူများ (၂၂ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြစ်ကြသည်။ ငယ်ရွယ်သော မျိုးဆက်များကြားတွင် ဘုန်းတော်ကြီးသင်ကျောင်းပညာရေးသည် တစ်ခုတည်းသော ပညာရေးရင်းမြစ် အဖြစ် အားထား စရာမဟုတ်တော့ချေ။ ၁၉၇၀ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း မွေးဖွားသူများ၏ ၅ ရာခိုင်နှုန်းထက် နည်းသောသူများသာ ဘုန်းကြီးတော်သင် ကျောင်းပညာရေးသည် ယင်းတို့၏တစ်ခုတည်းသော ပညာရေးရင်းမြစ်ဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံ ဖြေဆိုကြသည်။ အသက် ၂၀ နှစ် မှ ၂၄ နှစ် ရှိသူများ အကြား ၈ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကျောင်းမနေဖူးပါ။^{၁၂} အသက်အုပ်စုများတစ်လျှောက် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း မြင့်မားခြင်းသည် တိုင်းပြည်၏ပညာရေးစနစ်တွင် ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးသည် အရေးပါသောအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ခဲ့ခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ဖွယ်ရှိပြီး အထူးသဖြင့် အမျိုးသားများနှင့် ပတ်သက်၍ဖြစ်သည် (ပုံ ၅.၂)။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် အမျိုးသားများသည် ပုံမှန်ကျောင်းတွင်းပညာရေးတွင် အတန်းတစ်တန်းပင်ပြီးဆုံးအောင်မြင်ခြင်းမရှိခဲ့သူများအကြားတွင်ပင် အမျိုးသမီးများထက် အရေးအဖတ်သင်ယူရန် အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုရခဲ့ဖွယ်ရှိပါသည်။

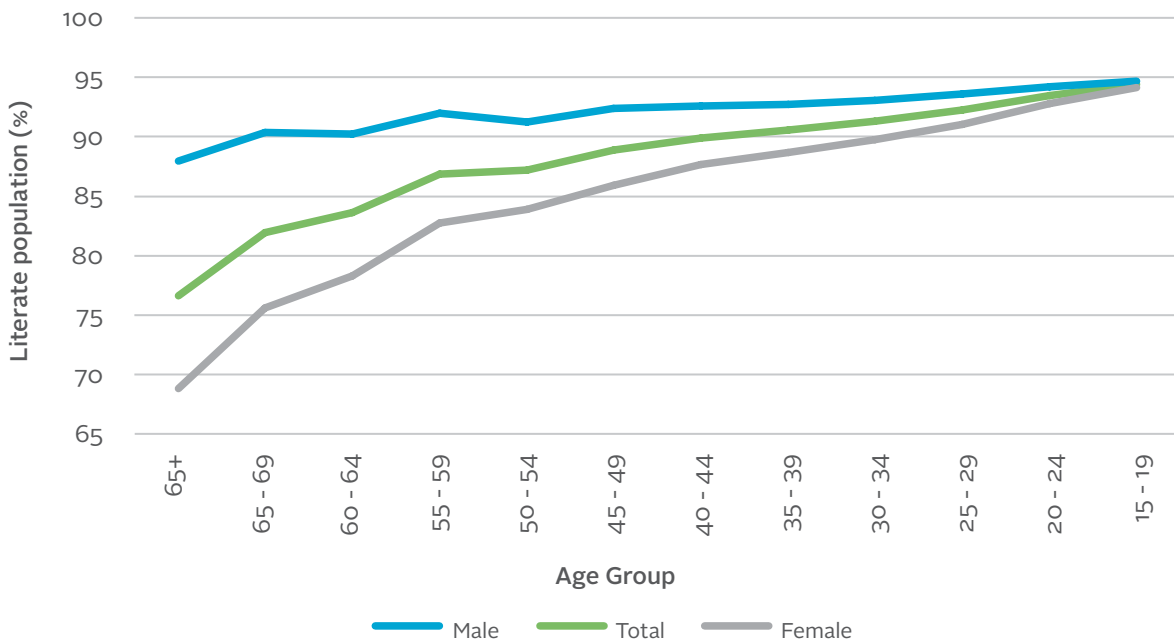
ပုံ ၅.၁။

အသက်အုပ်စုအလိုက် ပြီးဆုံးအောင်မြင်ခဲ့သည့် ကျောင်းပညာရေးအဆင့်

12 လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းအရ အသက် ၂၀ မှ ၂၄ နှစ်ရှိလူဦးရေ၏ ၇.၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကျောင်းမနေခဲ့ဖူးခြင်း မရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

အသက်အုပ်စုနှင့် ကျား/မ အလိုက် စာတတ်မြောက်မှု

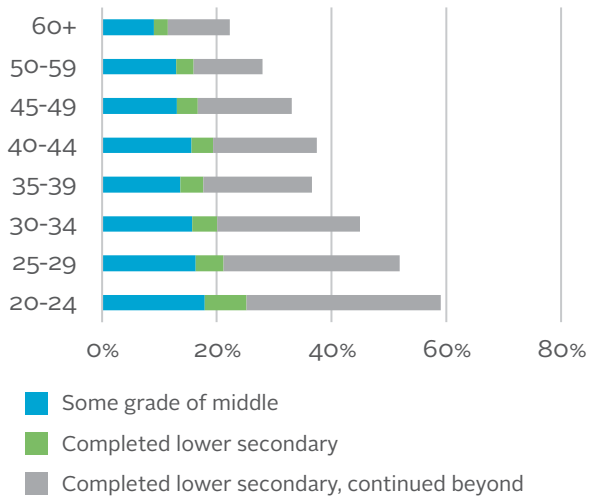
စာစ်မြစ်။ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာနမှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည့် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄ အချက်အလက်များ (၂၀၁၅)။

ယခင်မျိုးဆက်များတွင် အလယ်တန်းပညာရေး တက်ရောက်သင်ကြားသူများမှာ အနည်းငယ်သာ ရှိခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းလတ်တလောမျိုးဆက်များတွင် လူဦးရေ၏ထက်ဝက်နီးနီး အလယ်တန်း ပညာရေး တက်ရောက်လာနိုင်ပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းအရ အသက် ၅၀ နှစ်နှင့်အထက် ရှိသူများ (၁၉၆၀ ခုနှစ်နှင့် ထိုနှစ်မတိုင်မီ မွေးဖွားသူများ) အကြား မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ အချိုးအစားမှာ ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိရာမှ အသက် ၃၅-၃၉ နှစ်ရှိသူများ (၁၉၇၅-၁၉၇၉ ကာလ မွေးဖွားသူများ) တွင် ၄၈ ရာခိုင်နှုန်းသို့ မြင့်တက်လာသည်။ ထိုနည်းတူစွာ အဆိုပါတူညီသော အသက်အုပ်စုများအကြားတွင် နှိုင်းယှဉ်သည့်အခါ အလယ်တန်းပညာရေး (အတန်း ၆-၉) ပြီးဆုံးသည့် လူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်းသည် ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးအထိ မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ ပုံမှန်ကျောင်းတွင်းအခြေခံပညာရေး အတန်းများ ပြီးဆုံးမှုအရေအတွက်သည် မျိုးဆက်များတစ်လျှောက် မြင့်တက်လာခဲ့ပြီး အသက် ၅၀ မှ ၅၉ နှစ်ရှိသူများတွင် ပျမ်းမျှ ၄.၂ မှ အသက် ၂၀ မှ ၂၄ နှစ်ရှိသူများတွင် ၆.၉ သို့မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ အသက် ၃၅ နှစ်နှင့် အထက်ရှိသူများအတွက် အလယ်တန်းပညာရေး တက်ရောက်သူဦးရေအချိုးအစားမှာ အချိန်ကာလတစ်လျှောက် တဖြည်းဖြည်း တိုးတက်လာခဲ့သည်။ အလယ်တန်းပညာရေးနှင့်အထက်ပြီးဆုံးသူ အချိုးအစားမှာ အသက် ၂၀ မှ ၃၄ နှစ်ကြားရှိသူများအကြားတွင် ပိုမိုသိသာသည်။ ယင်းမှာ ၁၉၈၀ နှင့် ၁၉၉၅ ခုနှစ်များအကြားမွေးဖွားသူများအတွက် ပညာရေးပြီးဆုံးမှုနှုန်းများ မကြာသေးမီက ပြောင်းလဲလာမှုကို ထင်ဟပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာရေးတွင် ကျောင်းအပ်နှံ၍ ပြီးဆုံးအောင်မြင်သူ အစိတ်အပိုင်းသည် မျိုးဆက်များတစ်လျှောက်မြင့်တက်လာခဲ့သော်လည်း အောင်မြင်ပြီးစီးအောင် မတက်ကြသူများလည်း များစွာဆက်လက် ရှိနေမည်ဖြစ်သည်။ အလယ်တန်းပညာရေးပြီးစီးအောင်မြင်သူ အရေအတွက်နှင့် အချိုးအစားသည် မကြာသေးမီက မျိုးဆက်အုပ်စုများတွင် ပိုမိုမြင့်မားသည်။ အထူးသဖြင့် ၁၉၈၀ ခုနှစ်နှင့် နောက်ပိုင်းမွေးဖွားသူများအကြားတွင် ဖြစ်သည်။ ပိုမို ငယ်ရွယ်သည့် အရွယ်ရောက်သူများသည် အလယ်တန်းပညာရေး အတော်အသင့် ရရှိထားဖွယ်ရှိသော်လည်း အနည်းစုသာ အလယ်တန်းပညာရေးကို ပြီးဆုံးအောင်မြင်ကြသည်။

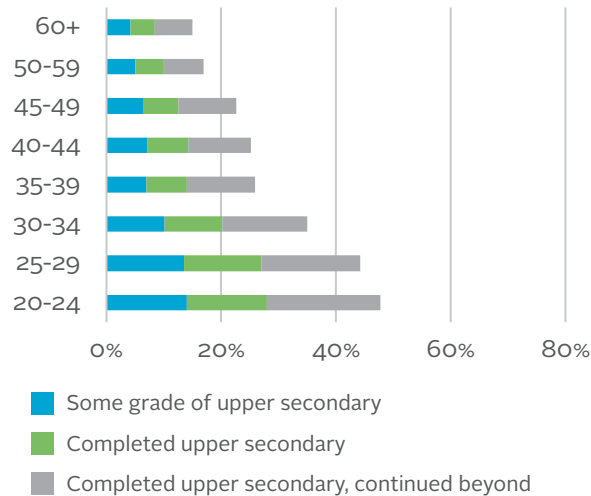
ပုံ ၅.၃။

အတော်အသင့်အလယ်တန်းဆင့် သို့မဟုတ် ထို့ထက်မြင့်သည့် ပညာရေးရှိသော လူဦးရေအချိုးအစား

ပုံ ၅.၄။

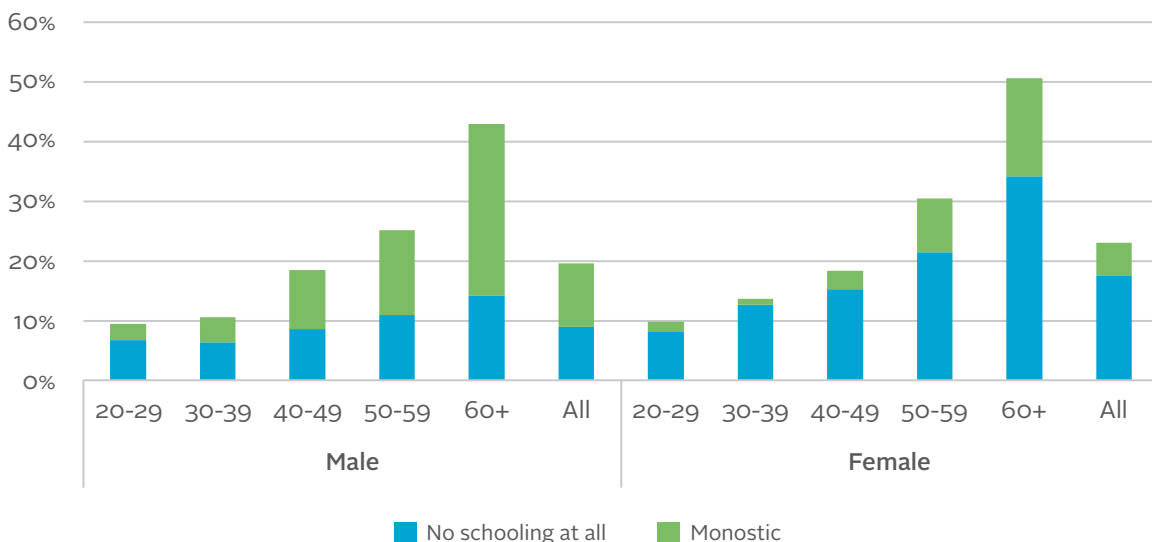
အတော်အသင့်အထက်တန်းဆင့် သို့မဟုတ် ထို့ထက်မြင့်သော ပညာရေးရှိသည့် လူဦးရေအချိုးအစား

အချိန်ကာလတစ်လျှောက်တွင် အတန်းပြီးဆုံးမှု၌ ကျား-မ ကွာဟချက်မှာ ကျဉ်းမြောင်းလာသည်။ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သည့် မျိုးဆက်များအကြား အမျိုးသမီးများ ပုံမှန်ကျောင်းတွင်း ပညာရေး ပြီးဆုံးသည့်အဆင့်သည် အမျိုးသားများထက် ပျမ်းမျှအတန်း တစ်တန်း နည်းပါးသည်။ စဉ်ဆက်မပြတ် မျိုးဆက်များတစ်လျှောက် ကွာဟချက်သည် အသက် ၂၀-၂၄ နှစ်ရှိ အရွယ်ရောက်သူများ မတိုင်မီအထိ ကျဉ်းမြောင်းခဲ့ပြီး အဆိုပါ အသက် ၂၀-၂၄ နှစ်ရှိ အရွယ်ရောက်သူများတွင်မူ ထင်သာမြင်သာမရှိတော့ပေ။ ပညာသင်ကြားခြင်းမပြုခဲ့ရသူအချိုးအစားသည် အမျိုးသမီးများတွင်ရော အမျိုးသားများတွင်ပါ မျိုးဆက်များတစ်လျှောက် လျော့နည်းကျဆင်းလာခဲ့သည် (ပုံ ၅.၅)။ အစဉ်အလာသမိုင်းကြောင်းအရ အမျိုးသမီးများသည် ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းများတွင် ပိုမိုအပ်နှံ သင်ကြားခံခဲ့ရသည့် အမျိုးသားများနှင့် လုံးဝ ကွာခြားသည့် ပညာရေးပုံစံများ ရရှိခဲ့ကြသည်။ အကျိုးဆက် အနေဖြင့် ပုံမှန်ကျောင်းတွင်း ပညာရေး အတန်းတစ်တန်းမျှ ပြီးဆုံးအောင်မြင်ခြင်း မရှိခဲ့သူများကြား တွင်ပင်လျှင် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးစနစ်မှတစ်ဆင့် အရေးအဖတ် သင်ယူရန်အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုရရှိခဲ့ကြဖွယ်ရှိပါသည်။

ပုံ ၅.၅။

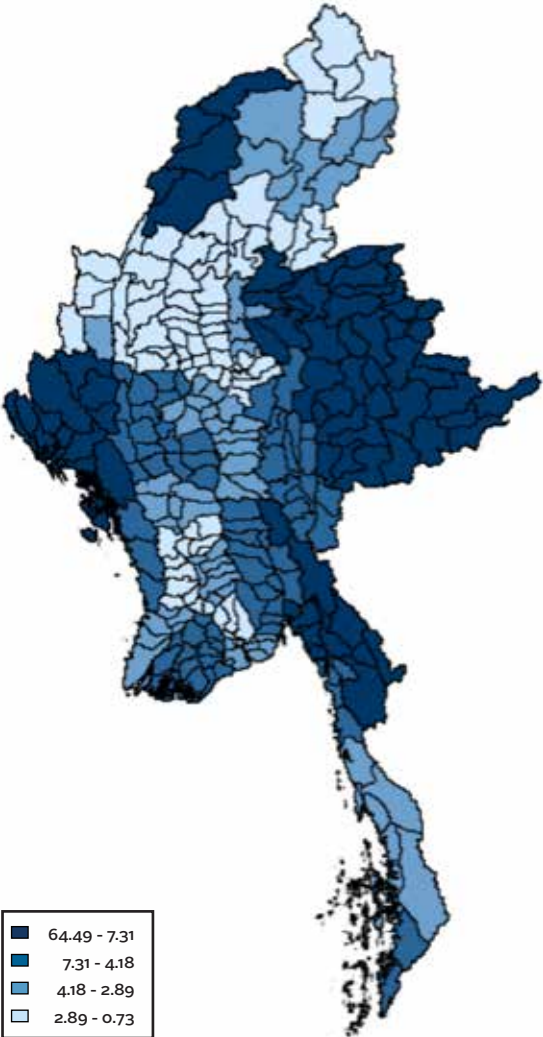
ကျောင်းမနေခဲ့ရသည့် သို့မဟုတ် ဘုန်းတော်ကြီးသင်ကျောင်းပညာရေးသာရှိသည့် လူဦးရေအချိုးအစား

မျိုးဆက်များအကြား ပညာတတ်မြောက်မှု တိုးတက်ကောင်းမွန်လာသော်လည်း ဒေသအဆင့်တွင် သိသာထင်ရှားသည့် ကွဲပြားမှုများ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ သန်းခေါင်စာရင်း ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များအရ အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၂၄ နှစ်အတွင်းရှိ မည်သည့်ပညာရေး အဆင့်ကိုမျှ တက်ရောက်သင်ကြားခြင်းမရှိခဲ့သူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်းသည် ပုံ ၅.၆ တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများတစ်လျှောက် သိသိသာသာ ကွဲပြားပါသည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးများ အကြား ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၂၄ နှစ်အတွင်းရှိသူများအတွက် ကျောင်းမနေသည့်နှုန်းကွာဟချက်မှာ ကျောင်းမနေသည့်နှုန်းအမြင့်ဆုံး(ရှမ်းပြည်နယ်၊ ၂၆.၅ ရာခိုင်နှုန်း) နှင့် အနိမ့်ဆုံး (ရန်ကင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ၂.၂ ရာခိုင်နှုန်း) ကြားတွင် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်း နီးနီး ကွာခြားသည်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာအချက်မှာ ပညာတတ်မြောက်မှုအနိမ့်ဆုံး ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများတွင် အထူးသဖြင့် ကျောင်းမနေသူများအတွင်း မြင့်မားသည့် ကျား-မ ကွာခြားမှု အဆင့်ကိုမတွေ့ရခြင်းဖြစ်သည် (ပုံ ၅.၇)။ ဥပမာအားဖြင့် ရှမ်း (တောင်) နှင့် ကရင် ပြည်နယ်များ (မည်သည့်ကျောင်းမနေဖူးပါဟု အစီရင်ခံစာကြားသူဦးရေ အချိုးအစားအမြင့်ဆုံး ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးများအနက် ၂ ခု)တွင် ကျောင်းမနေဖူးသူ အမျိုးသမီးဦးရေ အချိုးအစားနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်အမျိုးသားအချိုးအစားတို့မှာ ၁.၀၃ နှင့် ၀.၈၆ အသီးသီး ဖြစ်ကြသည်။ အဆိုပါ ကိန်းဂဏန်းများသည် အမျိုးသမီးများအကြား မြင့်မားသည့် တတ်မြောက်မှုထက် အမျိုးသားများအကြား နိမ့်ပါးသည့် တတ်မြောက်မှုကို ထင်ဟပ်ခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ပုံ ၅.၆။

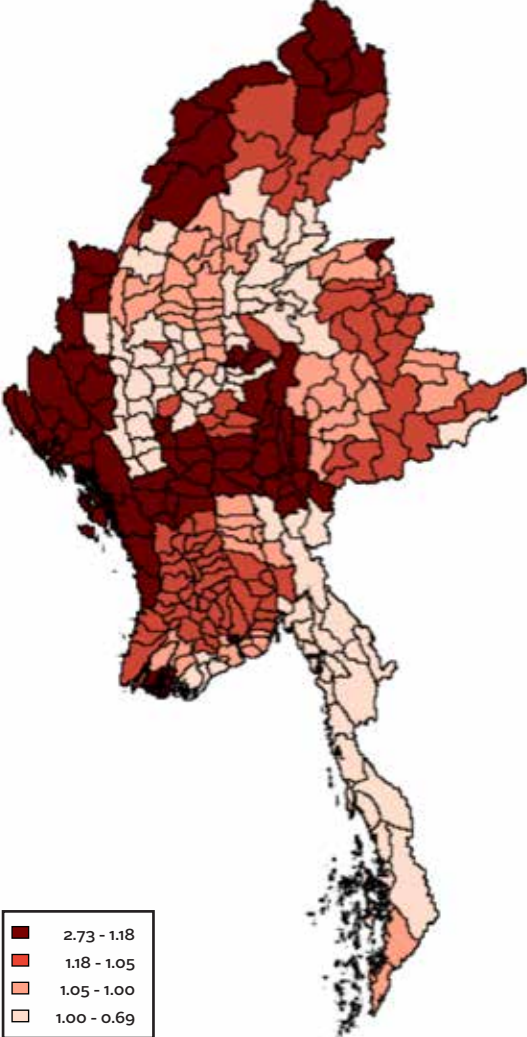
အသက် ၁၅နှစ် မှ ၂၄နှစ်အတွင်းရှိ ကျောင်းမနေခဲ့ရသည့် လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း

Data: World Bank ests. based on Census

ပုံ ၅.၇။

အသက် ၁၅နှစ် မှ ၂၄နှစ်အတွင်းရှိ ကျောင်းမနေခဲ့ရသည့် အမျိုးသား-အမျိုးသမီး အချိုး

Data: World Bank ests. based on Census

ဇယားဖြစ်။ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာနမှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည့် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄ အချက်အလက်များ (၂၀၁၅)။

၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံရှိကလေးသူငယ်များ အကြား ပညာရေးဆိုင်ရာရလဒ်များ

ဤအစီရင်ခံစာတွင် တင်ပြထားသော ပညာရေး လေ့လာစစ်သုံးသပ်ချက်သည် တစ်စိတ် တစ်ပိုင်းအားဖြင့် မေးခွန်းလွှာ ပုံစံဒီဇိုင်း မတူညီခြင်းကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ယခင်က ပြုလုပ်ခဲ့သော လေ့လာစစ်သုံးသပ်ချက်နှင့် ကွဲပြားခြားနားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ယခင်က ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ပညာရေး လေ့လာစစ်သုံးသပ်ချက်နှင့် မတူညီဘဲ အောက်တွင်ဖော်ပြထားသော ခန့်မှန်းချက်များသည် ပညာသင်နှစ်အစတွင်ရှိသည့် အသက် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မူလတန်း ၅ နှစ်၊ အလယ်တန်း ၄ နှစ်နှင့် အထက်တန်း ၂ နှစ်ရှိပါသည်။ ပညာသင်နှစ်သည် ဖွန်လတွင်စတင်ပြီး ဖွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင် အသက် ၅ နှစ် သို့မဟုတ် ထိုထက်ပိုကြီးသည့် ကလေးများသည် မူလတန်းအဆင့် ပထမဆုံးအတန်းတွင် ကျောင်းအပ်နှံရန် သတ်မှတ်ချက်နှင့် သင့်လျော်ကိုက်ညီမှုရှိပါသည်။ အောက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ သည် ကျောင်းနေရမည့် အသက်အနေဖြင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဖွန်လ ၁ ရက်နေ့၌ တွက်ချက်ထားသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ အသက်များ ဖြစ်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများသည် သင့်လျော်သောအသက်ညွှန်ကိန်းဖြစ်သည့် ပညာသင်နှစ်အစရှိကလေးငယ်၏အသက်အသုံးပြုမှုများစွာရှိနေပါသည်။ အစီရင်ခံစာပြသော အသက်ပေါ်တွင်အခြေခံသည့် ခန့်မှန်းချက်များတွင် ယိမ်းယိုင်မှုဖြစ်စေသည့် ဇာစ်မြစ် ၂ ခု ရှိပါသည်။ ပထမတစ်ခုမှာ ကျောင်းထားရန် သတ်မှတ်ချက်နှင့် သင့်လျော်ကိုက်ညီ မှုမရှိသည့် ကလေးသူငယ်များ (ပညာသင်နှစ်အစတွင် ကလေး၏ အသက်မှာ ၄ နှစ် ဖြစ်သော်လည်း စစ်တမ်းကောက်ယူချိန်တွင် ၅ နှစ်ဖြစ်ခြင်း) များကြောင့် လျော့ကျသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယ အချက်မှာ မူလတန်းအဆင့် ကျောင်းနေရမည့်အသက်အရွယ်တွင် မရှိတော့သော်လည်း မူလတန်းအဆင့်တွင် တက်ရောက်သင်ကြားနေသည့် ကျောင်းနေနောက်ကျသော ကလေး သူငယ်များကြောင့် မြင့်တက်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ကျောင်းနေရမည့်အသက်ထက် အသက် အပေါ်အခြေခံသည့် အသားတင်မူလတန်း ကျောင်းအပ်နှံနှုန်းနှင့် စုစုပေါင်း အသားတင် မူ လတန်းကျောင်းအပ်နှံနှုန်းတို့သည် နှစ်စလုံး ၈၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိကြပြီး ကျောင်းနေရမည့် အသက်အပေါ် အခြေခံသည့်နှုန်းများထက် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါး ပိုနိမ့်နေပါသည်။ ယင်းမှာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် MPLCS ကောက်ယူခဲ့သည့် အချိန်ကာလနှင့်သက်ဆိုင်ပြီး စစ်တမ်း ကောက်ယူချိန်သည်ပညာသင်နှစ်စတင်ပြီးနောက်ပိုင်း ၇လမှ ၁၀လ ကြားတွင်ဖြစ်သောကြောင့် လူတွေ့မေးမြန်းခဲ့သည့် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ၄ ပုံ ၃ ပုံသော ကလေးငယ်များ၏ အသက်သည် ကျောင်းနေရမည့်အသက်မှ ကွာခြားနေမည်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများသည် သတ်မှတ်ထားသည့်အသက်အရ နေရမည့်အတန်းကျော်လွန်နေ သူများ ပါဝင်နေခြင်း ကိုလည်း အကဲဆတ်တုန့်ပြန်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အများဆုံးအားဖြင့် မြို့ပြဒေသများတွင်တွေ့ရသည့် ကလေးသူငယ် အချို့သည် ယင်းတို့၏ သတ်မှတ်ထားသော အသက်တိုးတက်မှုအရ ပုံမှန်မျှော်လင့်ထားသည်ထက် အတော်အတန်ပိုမိုမြန်ဆန်သောနှုန်းဖြင့် အတန်းများကျော်လွန်တက်ရောက်နေကြသည်။ ယင်းမှာ ကာယပိုင်းရော ဉာဏ်ပိုင်းအားဖြင့်ပါ လုံလောက်စွာ ရင့်ကျက်မှုရှိပြီဟုမှတ်ယူခံရလျှင် ကလေးငယ်များသည် အသက် ၄ နှစ်တွင် ကျောင်းစတင်ခြင်း သို့မဟုတ် ကြီးမားသော အောင်မြင်မှုအလားအလာရှိခြင်းအား ထင်ဟပ် ဖော်ပြချက်ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့မဟုတ် မြင့်မားသည့် အောင်မြင်မှု အနာဂတ် အလားအလာရှိခြင်း အား ထင်ဟပ်ဖော်ပြချက်ဖြစ်နိုင်သည်။ အသားတင်မူလတန်းကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများ သည် ကျောင်းနေရမည့် အသက် ၁၀ နှစ်အရွယ်ရှိကလေးငယ်အား အလယ်တန်းအဆင့်တွင် ကျောင်း အပ်နှံရမည် မဟုတ်ဟု ယူဆသတ်မှတ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် သူတို့၏ အသက်နှင့် ကိုက်ညီမှုကန့်သည့်အဆင့်တွင် ကျောင်းအပ်နှံခြင်းမဟုတ်သောကြောင့်ဖြစ်သ ည်။ အဆိုပါ ပိုမိုတင်းကြပ်သော ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ချက်ကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ သည် မူလတန်း ကျောင်းနေရမည့်အသက်အရွယ်ရှိ ကလေးငယ်များ၏ ၈၆ ရာခိုင်နှုန်းသည် မူလတန်းအဆင့်တွင် ကျောင်းအပ်နှံကြသည်ဟု ခန့်မှန်းတွက်ချက်ပါသည်။ ပိုမို၍ ပြည့်စုံသောအတိုင်းအတာဖြစ်သည့် အသားတင်စုစုပေါင်း မူလတန်း ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများတွင် အဆိုပါ ကလေးငယ်ကို ကျောင်း အပ်နှံသူအဖြစ်ထည့်သွင်းထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မူလတန်းကျောင်းနေအရွယ် ကလေး ငယ်များ၏ ၉၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် မူလတန်း သို့မဟုတ် ထိုထက်မြင့်သော အတန်းများတွင် ကျောင်းအပ်နှံကြသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ခန့်မှန်းတွက်ချက်ပါသည်။ ပိုမို၍ပြည့်စုံသော ညွှန်ကိန်း အနေဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ လေ့လာစစ်သုံးသပ်ချက်တွင် အသားတင် စုစုပေါင်း ကျောင်း

အပ်နှံမှုနှုန်းများကို ကျွန်ုပ်တို့တင်ပြထားပါသည်။

လွှမ်းမိုးမှုအားဖြင့်ဆိုလျှင် မြန်မာနိုင်ငံသည် (ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေအထားနှင့် အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံများ နှင့်အတူ) ဒေသတွင်းတွင် ပညာရေးအဆင့်များအားလုံး၌ ကျောင်းအပ်နှံမှုအနှံ့အပြား နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ အောက်တွင် ဆွေးနွေးတင်ပြထားသည့်အတိုင်း မူလတန်းပညာရေး ကျောင်းအပ်နှံမှုမြင့်မားသော်လည်း အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းအဆင့်များတွင် ကျောင်း အပ်နှံမှုသည် ဆိုးဆိုးရွားရွားကျဆင်းလာသည်။ အခြေခံပညာရေးတွင် မူလတန်းကျောင်းများ (အတန်း ၁ မှ ၅ တန်းထိ) နှင့် အလယ်တန်း/ အထက်တန်းကျောင်းများပါဝင်သည်။ အလယ် တန်း/ အထက်တန်းကျောင်းများကို အလယ်တန်းကျောင်း များ (အတန်း ၆ မှ ၉ တန်းထိ) နှင့် အထက်တန်းကျောင်းများ (အတန်း ၁၀ မှ ၁၁ တန်းထိ) ဟု ခွဲခြားထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မူလတန်း အသားတင်စုစုပေါင်းကျောင်းအပ်နှံမှုမှာ ၂၀၀၉/ ၁၀ ခုနှစ်တွင် ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့သည့် အသားတင်ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်း ၈၈ ရာခိုင်နှုန်းမှတိုးတက်လာ၍ ပျမ်းမျှ ၉၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး မြင့်မားပါသည်။ ကံမကောင်းစွာဖြင့်ပင် ပေါင်းစည်း အိမ်ထောင်စု စားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်း IHLCA အချက်အလက်များကို အသုံးပြု၍ ကျောင်းနေရမည့်အသက်အရွယ်နှင့် ကိုက်ညီသင့်လျော်သော ကျောင်းအပ်နှံမှု နှုန်းများကို တွက်ချက်တည်ဆောက်ရန် မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အချိန်ကာလတစ်လျှောက် ခန့်မှန်းချက်များအား နှိုင်းယှဉ်နိုင်မှုကို လျော့ကျစေပါသည်။¹³ အသားတင် စုစုပေါင်း မူလတန်း ကျောင်းအပ်နှံမှုသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင် အသက် ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် ကြားရှိ ကလေး ငယ်များသည် ၂၀၁၄-၂၀၁၅ ပညာသင်နှစ်အတွင်း မူလတန်း သို့မဟုတ် ထိုထက်မြင့် သော အတန်းများတွင် ကျောင်းအပ်နှံခြင်း ရှိ/မရှိကို သိရှိစေပါသည်။ IHLCA သည် စစ်တမ်း ကောက်ယူချိန် (၂၀၀၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ) တွင် ရှိသည့်အသက်ကို အသုံးပြု၍ အသားတင် ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အသားတင် စုစုပေါင်း ကျောင်း အပ်နှံမှုသည် မြို့ပြဒေသများထက် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် ပို၍နိမ့်သည်။ သို့သော် မြို့ပြ ဒေသများရော ကျေးလက်ဧရိယာများနှစ်ခုလုံးတွင် အချိန်ကာလတစ်လျှောက် ကျောင်းအပ်နှံ မှု ညွှန်ကိန်းများအရ တိုးတက်မှုရှိသည်ကို ဖော်ပြလျက်ရှိပါသည်။ မြို့ပြဒေသများ တွင် ၂၀၁၀ ခုနှစ်၌ အသားတင် ကျောင်းအပ်နှံမှု ၉၂ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၉၅ ရာခိုင်နှုန်းသို့ မြင့်တက်လာပြီး ကျေး လက်ဧရိယာများတွင် ၈၇ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၉၁ ရာခိုင်နှုန်းသို့ မြင့်တက်လာခဲ့သည်။

အလယ်တန်း/အထက်တန်း အသားတင်စုစုပေါင်း ကျောင်းအပ်နှံမှုသည် ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် ပျမ်းမျှ ၅၃ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ၅၅ ရာခိုင်နှုန်းသို့ အချိန်ကာလတစ်လျှောက် အသင့်အတင့် တိုးတက်လာသော်လည်း မူလတန်းကျောင်း အပ်နှံမှုနှုန်းထက် သိသိသာသာ နိမ့်ပါးနေပါသည်။ ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းမြင့်တက်လာခြင်းကို အဓိအားဖြင့် ကျေးလက် ဧရိယာများတွင် တွေ့မြင်နိုင်ပြီး အလယ်တန်း/ အထက်တန်း အသားတင် ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းမှာ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် ၄၆.၅ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ၄၉ ရာခိုင်နှုန်းသို့ မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် အလယ်တန်း/ အထက်တန်း ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းမှာ ၇၆ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၇၄ ရာခိုင်နှုန်းသို့ အနည်း ငယ် ကျဆင်းသွားသည်။¹⁴ ပဉ္စမတန်းမှ အငြိမ့်အထိ (grades 6 through 9) အထိ ရှိသော အလယ်တန်း ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းမှာ အထက်တန်းကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းထက် သိသိ သာသာ ပိုမိုမြင့်မားသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင် အသက် ၁၀ နှစ်မှ ၁၄

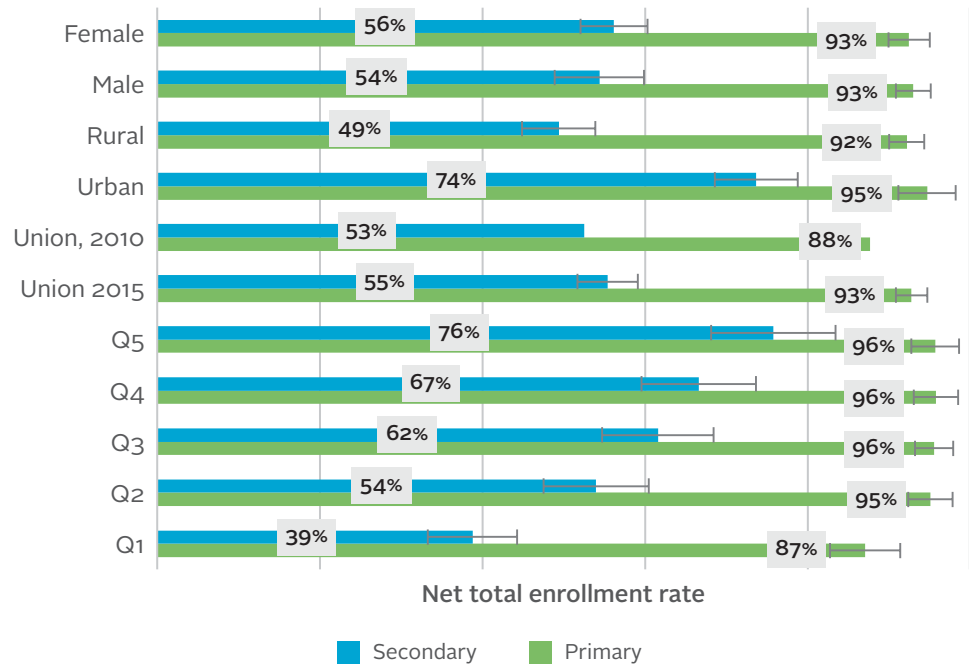
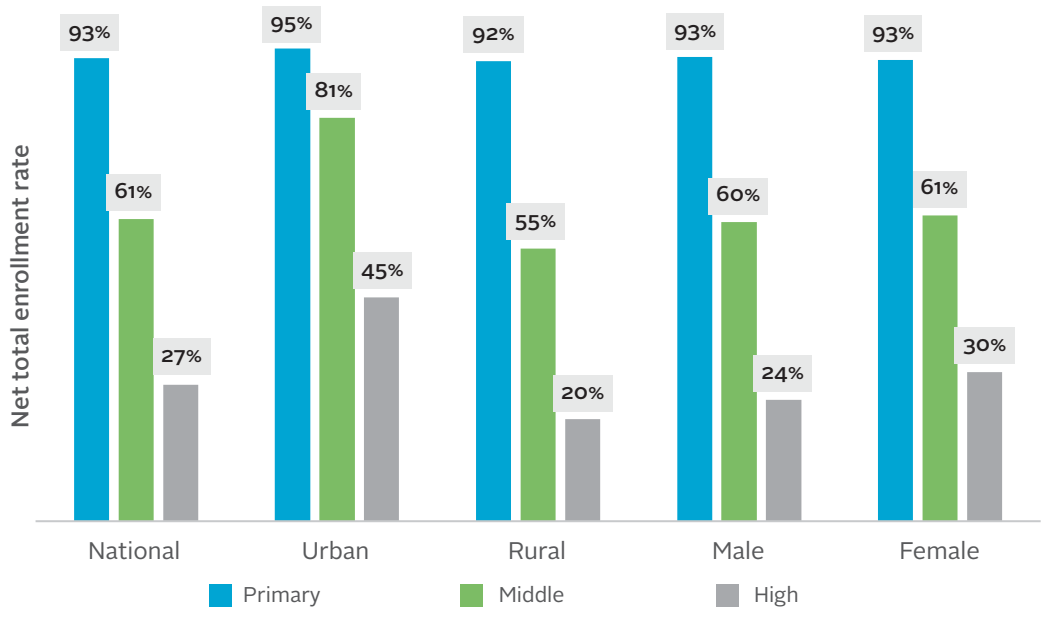
13 ကျောင်းနေရမည့်အသက်အရွယ်ကို အသုံးပြုတွက်ချက်သည့်အခါ အသားတင်စုစုပေါင်း မူလတန်းကျောင်းအပ်နှံမှု နှုန်းများသည် ကျေးလက် ဧရိယာများတွင် ၈၃ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး မြို့ပြဒေသများတွင် ၈၄ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။ ကျောင်း နေရမည့် အသက်အရွယ်ကို အသုံးပြု၍ အသားတင် မူလတန်းကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများ (စုစုပေါင်းကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်း များမဟုတ်ပါ) အပေါ် အဓိကထားဦးတည်လေ့လာသည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာနှုန်းများမှာ အတူတူဖြစ်ပြီး ကျေးလက်ဧရိယာ များတွင် ၈၃ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် မြို့ပြဒေသများတွင် ၈၄ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။ ပညာသင်နှစ် အစတွင်ရှိသည့် ကလေးငယ်၏ အသက်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းသည် အချိန်ကာလတစ်လျှောက်ဖွင့်ဆိုချက်များအကြား ခြားနားမှုများ၏ အရေးအကြီး ဆုံးသော အကြောင်းရင်းခံဖြစ်ဖွယ်ရှိပါသည်။ ကံမကောင်းအကြောင်းမလေ့စွာပင် IHLCA အနေဖြင့် မွေးဖွားသည့်လနှင့် သက်ဆိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များကောက်ယူခြင်း မရှိသောကြောင့် အချိန်ကာလတစ်လျှောက် နှိုင်းယှဉ်နိုင် သော ခန့်မှန်းချက်များကို ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် တည်ဆောက်ခြင်းမပြုနိုင်ပါ။

14 ဤစာပိုဒ်တွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွက် ကိုးကားတင်ပြထားသော ကိန်းဂဏန်းများသည် အသားတင် စုစုပေါင်း ကျောင်း အပ်နှံမှုကို အသုံးပြုထားပြီး ၂၀၀၉/ ၁၀ ခုနှစ်အတွက် ကိုးကားတင်ပြထားသော ကိန်းဂဏန်းများမှာ အသားတင် ကျောင်း အပ်နှံမှုနှုန်းများကို အသုံးပြုသည့် IHLCA အစီရင်ခံစာမှ ထုတ်နှုတ်တင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အသားတင်ကျောင်း အပ်နှံမှုနှုန်းများသည် ဤစာပိုဒ်တွင် မြို့ပြဒေသများအတွက် ကိုးကားတင်ပြထားသည့်ကိန်းဂဏန်းများထက် အနည်းငယ် နိမ့်သော်လည်း ကျေးလက်ဧရိယာများအတွက် အပြောင်းအလဲမရှိပါ။ အလယ်တန်း/ အထက်တန်းကျောင်းနေအရွယ် မြို့ပြကလေးငယ်များ၏ ၇၃ ရာခိုင်နှုန်းသည် အလယ်တန်း သို့မဟုတ် အထက်တန်းများတွင် ကျောင်းအပ်နှံကြပါသည်။

နှစ်ရှိသူ ကလေးငယ်များ၏ ၆၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် အလယ်တန်း သို့မဟုတ် ထိုထက်မြင့်သော အတန်း များတွင် ကျောင်းအပ်နှံကြသည်။ ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင် အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၁၆ နှစ်ရှိကလေးငယ်များ၏ ၂၇ ရာခိုင်နှုန်းသာ အထက်တန်း သို့မဟုတ် ထိုထက်မြင့်သော အတန်း များတွင် ကျောင်းအပ်နှံကြသည်။ အသားတင်စုစုပေါင်း ကျောင်းအပ်နှံမှုအဆင့်များသည် ကျေးလက်ဧရိယာများထက် မြို့ပြဒေသများတွင် အဆင့်အားလုံး၌ ပိုမိုသာလွန်ပြီး အထူးသဖြင့် အထက်တန်းအဆင့်တွင်ဖြစ်ပြီး အချို့နေရာများတွင် ကျေးလက်ဧရိယာများ၌တွေ့ရသည် ထက် ၂ ဆကျော် ပိုမိုပါသည်။ အလယ်တန်း/ အထက်တန်းအဆင့် မြို့ပြနှင့် ကျေးလက် ကျောင်းအပ်နှံ မှုနှုန်းများကြား သိသာသော ခြားနားချက်များက ကျောင်းထွက်မှုကို တွန်းအားပေးသည့်အချက် တစ်ခု ဖြစ်ဖွယ်ရှိသော အလယ်တန်း/ အထက်တန်းကျောင်းများအား လက်လှမ်းမီ တက်ရောက် နိုင်မှုကို ဖော်ပြလျက်ရှိပါသည်။

ပုံ ၅.၈။

မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်း ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများ

မှတ်စု။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်ခန့်မှန်းချက်များမှာ အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဦးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်ဖွံ့ (၂၀၁၁) မှဖြစ်သည်။ ၅ စိတ်ပိုင်းများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလရှိ ဈေးနှုန်းများဖြင့် ဒေသအကွာအဝေးအလိုက် တန်ဖိုးလျှော့ထားသည့် တစ်ဦးကျ အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ အသုံးစရိတ်များနှင့် လူဦးရေအလေးတင်ခြင်းတို့ကို အသုံးပြုခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

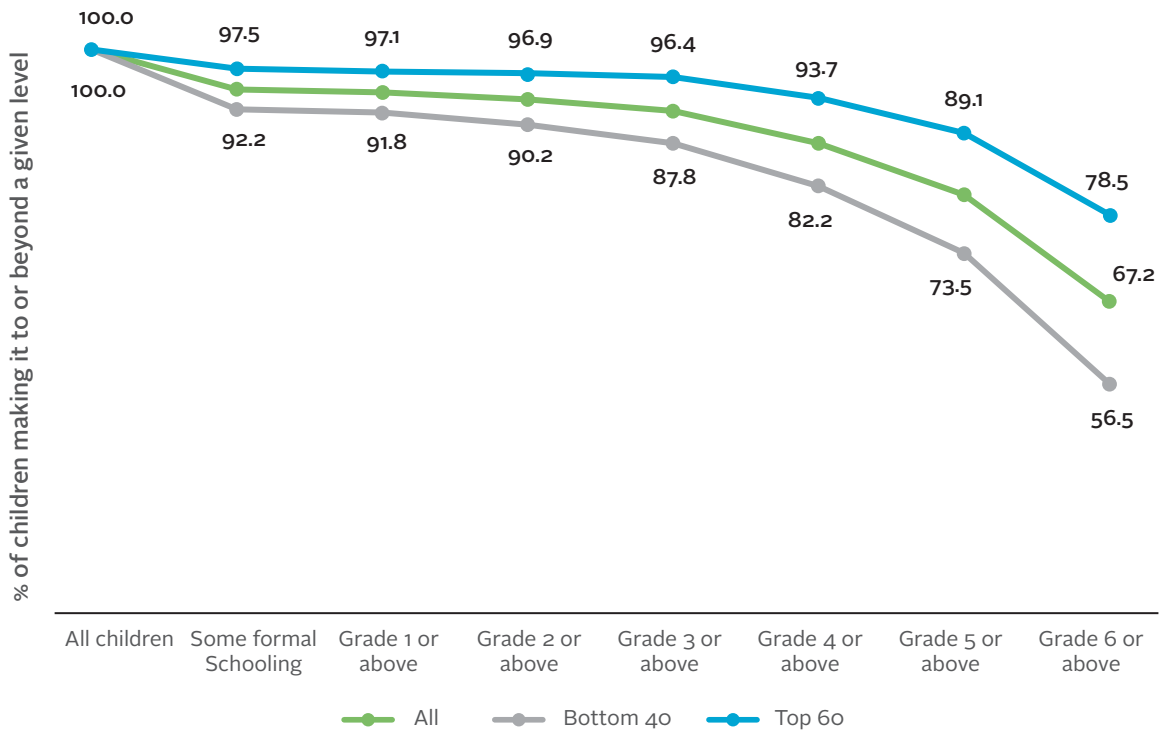
ပို၍ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော မိသားစုများမှ ကလေးငယ်များနှင့် ပို၍ကြွယ်ဝသောအိမ်ထောင်စုများမှ ကလေးငယ်များ အကြား ခြားနားမှုသည် အလယ်တန်း အထက်တန်းအဆင့်တွင်ပိုမိုသိသာထင်ရှားပါသည်။ ချမ်းသာကြွယ်ဝသူ အိမ်ထောင်စုများမှ ကလေးငယ်များ၏ ၇၆ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ပညာသင်နှစ်အစတွင် အသက် ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်ရှိသော အလယ်တန်း/ အထက်တန်းကျောင်းနေအရွယ်ရှိ ကလေးငယ်များအကြား အလယ်တန်း/ အထက်တန်း သို့မဟုတ် ထိုထက်ပိုမြင့် သည့်အတန်းများတွင် ရှိကြသူများမှာ ဒုတိယမြောက် ၅ စိတ်ပိုင်း၌ ၅၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အောက်ခြေ ၅ စိတ်ပိုင်း၌ ၃၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။ မူလတန်းကျောင်းအပ်နှံနှုန်း နိမ့်ပါးခြင်းကိုရင်းပြရာတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် အရေးအပါဆုံးသော အကြောင်းအရာဖြစ်ပါသည်။ အောက်ခြေ ၅ စိတ်ပိုင်းရှိ ကလေးငယ်များအတွက် ကျောင်းအပ်နှံမှု အဆင့်များမှာ အနိမ့်ဆုံးဖြစ်ကြပြီး ယင်းအိမ်ထောင်စုများအကြား မူလတန်းအဆင့်ကျောင်းနေအရွယ်ကလေး ငယ်များ၏ ၈၇ ရာခိုင်နှုန်းသာ မူလတန်း သို့မဟုတ် ထိုထက်မြင့်သော အတန်းများတွင် ကျောင်းအပ်နှံခဲ့ကြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မူလတန်းနှင့် အထက်တန်းအဆင့်များတွင် ကျောင်းအပ်နှံရာ၌ ကျား-မ ညီမျှမှုရှိသည်။ သို့သော်လည်း အထက်တန်းအဆင့် အသားတင်ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းတွင်မူ ကွာဟချက်ကျယ်ပြန့်သည်။ ယောက်ျားလေးများသည် မိန်းကလေးများထက် အထက်တန်း အဆင့်တွင် ပိုမို၍ကျောင်းထွက်ကြသည် သို့မဟုတ် အသက်ထက်အတန်းက နောက်ကျနေ ကြသည်။ အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိအိမ်ထောင်စုများတွင်ရော ထိပ်ဆုံး ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိ အိမ်ထောင်စုများတွင်ပါ အထက်တန်းအဆင့် ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်း၌ မိန်းကလေးများက ယောက်ျားလေးများထက် အနည်းငယ်ပိုသောကျောင်း အပ်နှံနှုန်းရှိပြီး ယင်းကွာဟချက်များကို မြို့ပြရော ကျေးလက်တွင်ပါ တွေ့နိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ယောက်ျားလေးများနှင့် မိန်း ကလေးများအကြား ကွာဟချက်သည် ချမ်းသာကြွယ်ဝသူများနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအကြား ကွာဟချက်ထက် ပိုမိုသေးငယ်ပါသည်။

အနည်းအကျဉ်းမျှသော ကလေးငယ်များသည်သာ ကျောင်းမနေကြပေ။ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်း အတာဖြင့် အသက် ၇ နှစ်မှ ၁၂ နှစ်ရှိကလေးငယ်များ၏ ၃ ရာခိုင်နှုန်းသာ ကျောင်းမတက်ကြပေ။ သို့သော်လည်း အောက်ခြေ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင် အသက် ၇ နှစ်မှ ၁၂ နှစ်ရှိ ကလေးငယ်များ၏ ၆ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကျောင်းမတက်ကြပါ။ အသုံးပြုသည့် အသက် အပိုင်းအခြားကို ပြောင်းလဲ သော်လည်း ယင်းကိန်းဂဏန်းသည် အပြောင်းအလဲမရှိပဲ တည်ငြိမ်နေသဖြင့် အဆင်းရဲ အနွမ်း ပါးဆုံး ကလေးငယ်များ ကျောင်းအပ်နှံလာစေရန် အတူတကွပေါင်းအားထုတ်မှုများ လိုအပ် နေကြောင်း ညွှန်ပြနေပါသည်။ ကျောင်းလုံးဝမတက်သည့် အသက် ၇ နှစ်မှ ၂၀ နှစ်ရှိ ကလေးငယ်အားလုံး၏ ထက်ဝက်ကျော်အတွက် ကျောင်းမတက်ရသည့် အဓိကအကြောင်း ရင်းသည် စရိတ်နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည်။ ဒုတိယအရေးအကြီးဆုံးအကြောင်းရင်းမှာ မသန် မစွမ်းဖြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဖျားနာခြင်းဖြစ်ပြီး ကျောင်းမတက်နိုင်သူဦးရေ၏ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်း ရှိ သည်။¹⁵

15 ကျောင်းတွင်မရှိသည့်ကလေးငယ်များကို လေ့လာသည့်အခါ အသက် ၇ နှစ်မှ ၁၂ နှစ်ရှိကလေးငယ်များ၏ ကန့် သတ်ထားသော အရေအတွက်ကိုလေ့လာပြီး ကျောင်းမတက်သည့် အကြောင်းရင်းများကို စစ်ဆေးသုံးသပ်သည့်အခါ အသက်အပိုင်းအခြားကို ၇ နှစ်မှ ၂၀ နှစ်အထိ ကျွန်ုပ်တို့တိုးချဲ့ပါသည်။ ယင်းအသက်အပိုင်းအခြားအတွင်းတွင် ၁၉၂ ယောက်သည် မည်သည့်အခါကမျှ ကျောင်းမတက်ခဲ့ကြပေ။ ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရှိရသည့် ရလဒ်များသည် အသက်အပိုင်းအခြား ကို ချဲ့ခြင်း သို့မဟုတ် ချဲ့ခြင်းကြောင့် အက်ဆတ်တုန်ပြန်ခြင်း မရှိပါ။ ရွေးချယ်ထားသည့် အသက်အပိုင်းအခြားကို ထည့် သွင်း စဉ်းစားခြင်းမပြုလျှင် စရိတ်များသည် ကျောင်းမတက်ခြင်း၏ မူလအခြေခံ အကြောင်းရင်းအဖြစ် အစီရင်ခံ မြေကြား ခဲ့ကြပါသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း အသက် ၁၃ နှစ်မှ ၁၈ နှစ်အရွယ်ရှိ ကျောင်းသားကျောင်းသူများ အတန်းပြီးဆုံးမှုနှုန်းများ

မှတ်စု။ အသုံးစရိတ်ပြန်ချက်၏ အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ထိပ်ဆုံး ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းတို့ကို ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလရှိ ဈေးနှုန်းများဖြင့် နေရာအကွာအဝေးအလိုက်တန်းဖိုးလျှော့ထားသည့် တစ်ဦးကျ အရွယ်ရောက်သူနှင့် ညီမျှချက်အရအသုံးစရိတ်များနှင့် လူဦးရေအလေးတင် ခြင်းတို့ကို အသုံးပြုစနစ်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

ပျမ်းမျှအားဖြင့် အသက် ၁၃ နှစ်မှ ၁၈ နှစ်ရှိ ကျောင်းစနေသူ ကလေးငယ်အားလုံး၏ ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် မူလတန်းမပြီးဆုံးမီ ကျောင်းဆက်မတက်ကြတော့ပေ။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ မြင့်မားသော မူလတန်းကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းသည် များစွာသောသူများ အထူးသဖြင့် အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများတွင်နေထိုင်ကြသည့် ကလေးငယ်များ၏ ကျောင်းပြီးဆုံးမှု အဆင့်နိမ့်မှုများကို ဖုံးကွယ်ထားသည်။ အသုံးစရိတ်ပြန်ချက်၏အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင် စုစုပေါင်းအားဖြင့် ကျောင်းစနေသူများ၏ ရာခိုင်နှုန်းကျော် သို့မဟုတ် ကလေးအားလုံး၏ ၂၆.၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် မူလတန်းပြီးဆုံးခြင်းမရှိကြပေ (ဆိုလိုသည်မှာ ယင်းတို့သည် စတုတ္ထတန်း ပြီးဆုံးခြင်းမရှိပါ။ သို့သော် တတိယတန်းနှင့် ထိုအောက်အတန်းများပြီးဆုံးကြသည်။)။ အဆင်းရဲအန္တရာယ်များသော ကလေးငယ်များအကြား နိမ့်သော မူလတန်းပြီးဆုံးမှုနှုန်းသည် အဆိုပါအိမ်ထောင်စုများမှ ကလေးအနည်းငယ်သာ ကျောင်းတက်နိုင်ခြင်းနှင့် ကျောင်းတက်နေရင်းမှ ကျောင်းထွက်ရသည့်နှုန်း မြင့်မားခြင်းတို့ကို ထင်ဟပ်နေပါသည်။ အဆိုပါအိမ်ထောင်စုများမှ အသက် ၁၃ နှစ်မှ ၁၈ နှစ်ရှိကလေးငယ်များ၏ ၈ ရာခိုင်နှုန်းသည် အဓိကအားဖြင့် ကျောင်းစနေခြင်းကြောင့် ပုံမှန်ကျောင်းတွင်းပညာရေး လုံးဝတက်ရောက်သင်ကြားခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ နောက်ထပ် ၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကျောင်းမထွက်မီ သူငယ်တန်း သို့မဟုတ် ပထမတန်းသာ ပြီးဆုံးကြသည်။

ကျောင်းထွက်သူများသည် မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းကြားတွင် သိသိသာသာများပြားသည်။ ကျောင်းထွက်သူများမှာ ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများတွင် ပိုမိုမြင့်မားသည်။ သို့သော်လည်း ကြွယ်ဝသည့်မိသားစုများမှ ကလေးငယ်များတွင်လည်း များပြားပါသည်။ မူလတန်းပြီးဆုံးအောင်မြင်သူများ၏ ၁၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် အလယ်တန်းသို့ရောက်သောအခါ အတန်းတစ်တန်းမျှ ပြီးဆုံးအောင်မြင်ခြင်းမရှိပဲ ကျောင်းထွက်ကြသည်။ အသုံးစရိတ်ပြန်ချက်၏ အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၌ မူလတန်းပြီးဆုံးပြီးသူ ၅ ဦးလျှင် ၁ ဦးကျော်သာ (၂၃ ရာခိုင်နှုန်း) သည် အလယ်တန်းအဆင့်အတန်း ၁ တန်း ပြီးဆုံးအောင် မနေကြပေ။ ထိပ်ပိုင်း ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင် ထိုနှုန်းမှာ ပိုမိုမြင့်မားသည့် မူလတန်းပြီးဆုံးပြီးသူ

၁၀ ဦးလျှင် ၁ ဦးနှုန်း နီးပါး (၁၂ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် များပြားနေဆဲဖြစ်သည်။ မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းကြား မြင့်မားသော ကျောင်းထွက်နှုန်းတို့ကို အသက် ၁၉ နှစ်မှ ၂၅ နှစ်ရှိ ပိုမို အသက်ကြီးသည့် အုပ်စုတွင်လည်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ မူလတန်းကျောင်းများတွင် ကလေး ငယ်များ အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် ကလေးငယ်များအား ကျောင်းတွင် ပိုမိုကြာရှည် ထိန်းထားနိုင်ရေးအတွက် တိုးတက်မှုများရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် စတုတ္ထတန်း သို့မဟုတ် ထိုထက်ပို၍ ပြီးဆုံးသူ အသက် ၁၉ နှစ်မှ ၂၅ နှစ်ရှိသူများ၏ ၇၆ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အသက် ၁၃ နှစ်မှ ၁၈ နှစ်ရှိသူများ၏ ၈၁ ရာခိုင်နှုန်းကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ အဆိုပါ အသက်ပိုမိုကြီးသည့် အုပ်စုများတွင် တတိယတန်းနှင့် စတုတ္ထတန်းအကြား၌ရော မူလ တန်းနှင့် အလယ်တန်းကြားတွင်ပါ ကျောင်းထွက်နှုန်းသည် သိသာများပြားပါသည်။

ကျောင်းထွက်မှုကိုဖြစ်စေသည့် အကြောင်းခြင်းရာများ

ကျောင်းအပ်နှံမှုမြင့်မားစေရန်အတွက် ကလေးငယ်များ အထူးသဖြင့် ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော ကလေးငယ်များ အတွက် ကျောင်းမသွားခြင်း သို့မဟုတ် ကျောင်းထွက်ခြင်းကို ဖြစ်စေသော အကြောင်းခြင်းရာများကို ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်သဘောပေါက်ရမည်ဖြစ်သည်။ အစီရင်ခံစာဖြေကြား သော ကျောင်းထွက်ရသည့် အကြောင်းများကို စစ်ဆေးသုံးသပ်ခြင်းပြီးနောက် မည်သည့် အကြောင်းခြင်းရာက ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုအရှိဆုံးဖြစ်နိုင်သည်ကို နားလည်သဘောပေါက်ရန် ကြိုး စားခြင်းတို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အဆိုပါအကြောင်းကို နည်းလမ်းပေါင်းစုံဖြင့် စူးစမ်းရှာဖွေ ဖော် ထုတ်ပါသည်။

တိုက်ရိုက်ရော သွယ်ဝိုက်ပါ စရိတ်နှစ်မျိုးလုံးသည် ကျောင်းဆက်မနေနိုင်ရသည့် အဓိက အကြောင်းများ ဖြစ်ကြသည်။ တိုက်ရိုက်စရိတ်များတွင် သွားလာသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစရိတ် များ၊ ပစ္စည်းများ (ဥပမာ။ ကျောင်းဝတ်စုံ၊ စာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာများ)၊ ကျောင်းလခနှင့် ကျူရှင်လခများ၊ ထည့်ဝင်လှူဒါန်းမှုများ (ဥပမာ။ မိဘများမှ ကျောင်းအတွက် ထည့်ဝင် လှူဒါန်းခြင်း) တို့ ပါဝင်သည်။ သွယ်ဝိုက်စရိတ်များမှာ ကျောင်းနေခြင်းကြောင့် ပေးဆပ်ရသည့် အခွင့်အလမ်း စရိတ်များဖြစ်ကြပြီး သိသာထင်ရှားသည်များမှာ ကလေးငယ်အနေဖြင့် အလုပ် လုပ်ရာမှရသည့် ဝင်ငွေကို စွန့်လွှတ်ခြင်းနှင့် မိသားစုဝင် တစ်ဦးတစ်ယောက်အား ပြုစု စောင့်ရှောက်ရေးအတွက် အိမ်တွင်နေရန်လိုအပ်ခြင်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ စရိတ်နှစ်မျိုးလုံးသည် ပုံမှန်အားဖြင့် အသက်အရွယ်နှင့် ကျောင်းအဆင့်တို့နှင့်အတူ မြင့်မားလာကြသည်။ အလယ် တန်း/ အထက်တန်းကျောင်းသည် မူလတန်းကျောင်းထက် အရင်းအမြစ်များ ပိုမိုသုံးစွဲ ရပြီး ပစ္စည်းများလည်း ပိုမိုလိုအပ်၍ ပို၍လည်း ဝေးဝေးလံလံ သွားရတတ်သည်။ ကလေးတစ် ယောက် သည် ရုပ်ပိုင်းအရ ရင့်ကျက်အရွယ်ရောက်လာသည်နှင့် လုပ်သားဈေးကွက်တွင် ပိုမို ပါဝင်လာနိုင်ပြီး မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုကိုလည်း ပိုမိုလုပ်ကိုင်လာနိုင်ကာ နောက်ဆက်တွဲ အနေဖြင့် ဝင်ငွေလည်းပိုမိုရရှိလာခြင်းကြောင့် သွယ်ဝိုက်စရိတ်များသည်လည်း အသက်အရွယ် နှင့်အတူ မြင့်တက်လာသည်။

အသက် ၁၀ နှစ်မှ ၂၂ နှစ်ရှိသူများအကြားတွင် တိုက်ရိုက်စရိတ်များသည် ကျောင်းထွက်ခြင်း အတွက် အတွေ့ရအများဆုံး အကြောင်းရင်းအဖြစ် ရည်ညွှန်းပြောဆိုကြပြီး ယင်းနောက်တွင် စိတ်ပါဝင်စားမှုမရှိတော့ခြင်းက ဒုတိယနေရာတွင်ရှိနေသည်။ မူလတန်း သို့မဟုတ် အလယ် တန်းပြီးဆုံးသည်အထိရောက်အောင် မတက်ပဲ ကျောင်းထွက်ကြသည့် ကလေးငယ်များတွင် ကျောင်းနေသည့် တိုက်ရိုက်စရိတ်များ မတတ်နိုင်ခြင်းကို အသက် ၁၀ နှစ်မှ ၂၂ နှစ်များ၏ ၃၈ ရာခိုင်နှုန်းက မူလအခြေခံ အကြောင်းအဖြစ် ရည်ညွှန်းပြောဆိုကြသည်။ ကလေးငယ် ၂၀ ဦးလျှင် ၁ ဦးသာ အလုပ်လုပ်ရန်အတွက် ကျောင်းထွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြေကြားစဉ်တွင် လူ ၂၀ လျှင် ၃ ဦးနီးနီးက ယင်းတို့၏ မိသားစုများကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန်အတွက် ကျောင်း ထွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြေကြားကြသည်။

ကျောင်းနေစရိတ်များသည် ကျေးလက်ဧရိယာများထက် မြို့ပြဒေသများတွင် သိသိသာသာ ပိုမိုမြင့်မားပြီး ကလေးများ မူလတန်းမှ အလယ်တန်းသို့တက်သည့်အခါ အထင်အရှား တိုး လာသည်။ ကံမကောင်းအကြောင်းမလှစွာပင် MPLCS သည် ယင်းအဆင့်တွင် ပိုင်းခြား စိတ်ဖြာထားသည့် ကျောင်းစရိတ်များကို အိမ်ထောင်စုအလိုက် အစီရင်ခံ စာဖြေကြားစေခြင်း မရှိသောကြောင့် အထက်တန်းကျောင်းစရိတ်များအား ပြည့်ပြည့်စုံစုံသိရှိစေနိုင်ခြင်း မရှိပါ။

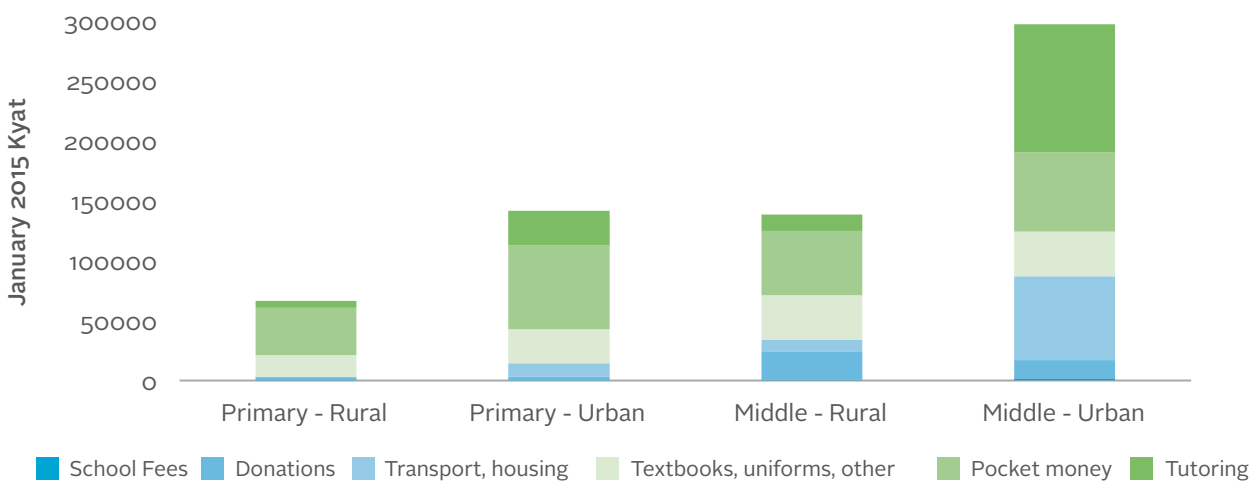
သို့သော်လည်း ပျမ်းမျှ စုစုပေါင်း အထက်တန်းကျောင်းစရိတ်သည် အလယ်တန်း ကျောင်းစရိတ်၏ နှစ်ဆရှိသည်ဟု အစီရင်ခံစာဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ အလယ်တန်းတွင် ကျောင်းသားတစ်ဦး ကျောင်းအပ်လျှင် ၁၈၁,၀၀၀ ကျပ်နှင့် မူလတန်းတွင် ကျောင်းသားတစ်ဦး ကျောင်းအပ်လျှင် ၇၈,၀၀၀ ကျပ်တို့နှင့် အထက်တန်းတွင် ကျောင်းသားတစ်ဦး ကျောင်းအပ်လျှင် ၄၀၇,၀၀၀ ကျပ်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း မှတ်သားသင့်သည်မှာ အစီရင်ခံစာ ဖြေကြားသည့် အထက်တန်းကျောင်းစရိတ်ပိုမို များပြားခြင်းသည် ကလေးငယ်များကို ကျောင်းဆက်ထားနိုင်သည့် ထိုမိသားစုများ၏ ပိုမိုကြီးမားသော သုံးစွဲနိုင်စွမ်းအားကို ထင်ဟပ်ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ပိုကြွယ်ဝသည့် အိမ်ထောင်စုများနှင့် ပိုနွမ်းပါးသည့်အိမ်ထောင်စုများ အကြား ကျောင်း စရိတ်များကို ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာကြည့်နိုင်ရန်အတွက် ပိုမိုကြီးမားသော အချက်အလက် အစုဖြင့် ကျောင်းစရိတ်များအား ပိုမိုခွဲခြားစိတ်ဖြာသုံးသပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

အစိုးရကျောင်းများတွင် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ၏ အခမဲ့ပညာရေးမူဝါဒနှင့်အညီ ကျောင်းလခများ ပြောပလောက်အောင်မများပါ။ သို့သော်လည်း ကျူရှင်နှင့် မုန့်ဖိုးအတွက် ပေးရသည့်များပြားသော ငွေပမာဏသည် မြို့ပြဒေသရော ကျေးလက်ဧရိယာတွင်ပါ အဓိကကျသည့် စရိတ်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မုန့်ဖိုးဆိုသည်မှာ မုန့်ပဲသွားရည်စာနှင့် အသေးစား ပံ့ပိုးမှုများအတွက် ကျောင်းသား/ ကျောင်းသူများအား တိုက်ရိုက်ပေးသည့် စိတ်ကြိုက်ပိုမိုရွေးချယ်ခွင့်ရှိသော စရိတ်ဖြစ်ပြီး ကျူရှင်ခပေးခြင်းသည် မြို့ပြဒေသများရှိ အလယ်တန်းတက်သူများအတွက် အဓိကကျသည့်စရိတ်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်နေထိုင်မှု အခြေအနေလေ့လာမှု စစ်တမ်း (MPLCS) သည် အသုံးစရိတ်များကို ပညာသင်နှစ် တစ်လျှောက်လုံးအတွက် ကောက်ယူခြင်းဖြစ်သဖြင့် နေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်ကာလအတွင်း ပေါ်ပေါက်သည့် ကျူရှင်ခများ မပါဝင်သောကြောင့် ကျူရှင်ခအတိုင်းအတာကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိရှိနိုင်ဖွယ်မရှိပါ။

မြို့ပြအိမ်ထောင်စုများသည် အဆင့်တိုင်းတွင် ကျောင်းပညာရေးအတွက်ပိုမိုသုံးစွဲပြီး အဓိက နယ်ပယ် ၃ ရပ်ဖြစ်သော သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ မုန့်ဖိုးနှင့် ကျူရှင်တို့တွင် ပိုမိုသုံးစွဲကြသည်။ ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးသည် သေးငယ်သော အသုံးစရိတ်အမယ် ဖြစ်သော်လည်း မြို့ပြဒေသများတွင် အလယ်တန်းအတွက် များပြားသည့်စရိတ်ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ အိမ်ထောင်စုများသည် ယင်းတို့၏ ကလေးငယ်များကို ပိုမိုဝေးလံသော်လည်း အရည်အသွေး ပိုမိုကောင်းမွန်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆသည့် ကျောင်းများသို့ စေလွှတ်ရန် ရွေးချယ်ခြင်းဖြင့် ရနိုင်သမျှ ရွေးချယ်မှုပြုခြင်းကို ထင်ဟပ်ဖွယ်ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း မြို့ပြ နေထိုင်မှု၏ အစစ်အမှန်တရားကို ထင်ဟပ်ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ရွေးချယ်စရာအခွင့်အလမ်းများမှာ ပိုမိုအာဏ်အသတ်ရှိပြီး ကလေးငယ်များသည် ကျောင်းများသို့ ပို၍ဝေးလံသောအကွာအဝေးထိ လမ်းလျှောက်သွားကြရဖွယ်ရှိပါသည်။

ပုံ ၅.၁၀။

ကျောင်းအဆင့်အလိုက် ကျောင်းအပ်နှံသည့် ကလေးတစ်ဦးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များ

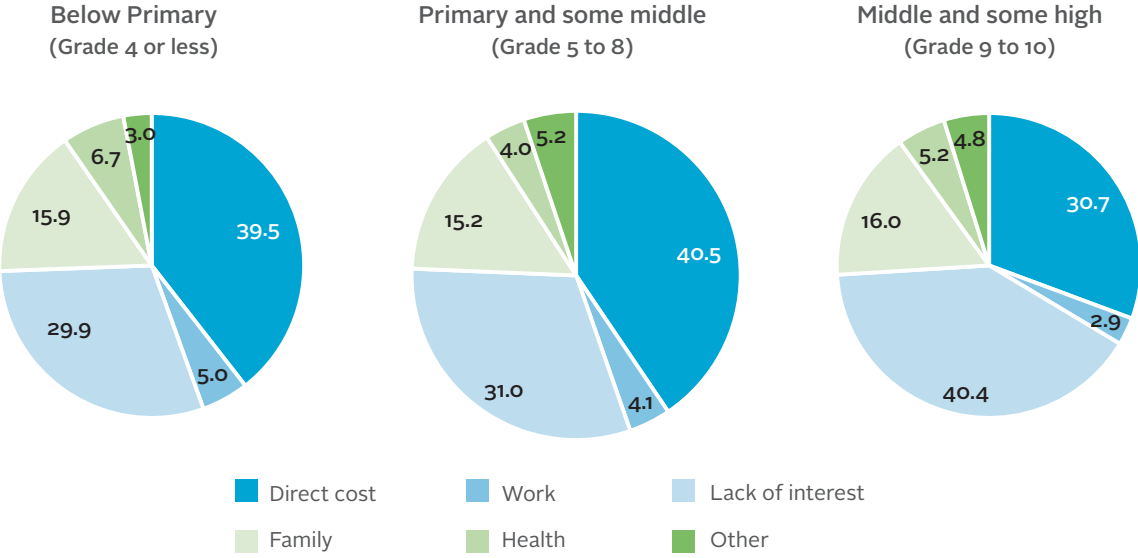

မှတ်စု။ ကျောင်းစရိတ်များကို ပြီးခဲ့သည့် ပညာသင်နှစ်တွင် ကျောင်းအပ်နှံခဲ့သည့် ကလေးတစ်ဦးချင်းစီအား မေးမြန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စိတ်ဝင်စားမှုမရှိခြင်းသည် ကျောင်းထွက်သူများ အထူးသဖြင့် အထက်တန်းကျောင်းတက်သည့် နှစ်များအတွင်း ကျောင်းထွက်ကြသူများအတွက် အဓိက အကြောင်းခြင်းရာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ဆက်တိုက်အတန်းကျရုံးသည့် ကလေးငယ်တစ်ဦးသည် ဆက်လက်လေ့လာ သင်ကြားရန် စိတ်ထက်သန်မှုနှင့် စိတ်ပါဝင်စားမှုတို့ ပျောက်ဆုံးသွားသည့် အခြေအနေတွင် သင်ရိုးညွှန်းတမ်း ကွာဟချက်နှင့် ဆက်နွယ်နေသည့် အခြားသော အခြေအနေအဆက်အစပ်များ၌ စိတ်ဝင်စားမှုမရှိခြင်းကိုတွေ့ရှိရပြီးဖြစ်သည်။ အလားတူပင် ယင်းသည် လုပ်သားဈေးကွက်တွင်လည်းကောင်း သို့မဟုတ် ထိုထက်ကျော်လွန်၍သော်လည်းကောင်း လုပ်ရကျိုးနပ်သည့်အရာအဖြစ် ကျောင်း ပညာသင်ကြားခြင်းမှ ပြန်ရချက် (အကျိုးအမြတ်) ကို မမြင်ခြင်းနှင့်လည်း ဆက်နွယ်နေနိုင်ပါ သည်။ အလယ်တန်းအဆင့်သို့ရောက်ပြီးမှ ကျောင်းထွက်သူများအကြားတွင် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း သည် ပညာဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမပြုခြင်းအတွက် စိတ်ဝင်စားမှုမရှိခြင်းကို မူလအခြေခံ အကြောင်းအဖြစ် ရည်ညွှန်းပြောကြားကြပါသည်။ အခြေခံပညာရေးကို ဆက်လက်သင်ကြားမှု မပြုခြင်းအတွက် စိတ်ဝင်စားမှုမရှိခြင်းကို မူလအခြေခံအကြောင်းအဖြစ် ထိပ်ပိုင်း ၆၀ ရှိ အသက် ၁၀ နှစ်မှ ၂၂ နှစ်ရှိ ကလေးငယ်များ၏ ၃၈ ရာခိုင်နှုန်းက ရည်ညွှန်းပြောဆိုသည်ကို အောက်ခြေ ၄၀ အိမ်ထောင်စုများရှိ ထိုသို့သော ကလေးငယ်များ၏ ၂၆ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ် ကြည့်နိုင်ပါသည်။

ပုံ ၅.၁၁။

အသက် ၁၀နှစ်မှ ၂၂ နှစ်အရွယ် ကလေးများအကြား ကျောင်းအဆင့်အလိုက် ကျောင်းထွက်ရသည့် အကြောင်းများ

မှတ်စု။ မူလတန်းအောက်အဆင့် အတွက် နမူနာအရေအတွက် N = ၃၇၇။ မူလတန်းအဆင့်နှင့် အချို့သော အလယ်တန်းအတွက် နမူနာအရေအတွက် N = ၈၁၄။ အလယ်တန်းအဆင့်နှင့် အချို့သော အထက်တန်းအဆင့်အတွက် နမူနာအရေအတွက် N = ၃၈၆။

ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများမှ ကလေးငယ်ထက်ဝက်သည် ယင်းတို့အနေဖြင့် ကျောင်းနေရသည့် တိုက်ရိုက်စရိတ်များကို မတတ်နိုင်ကြောင်း ရှင်းလင်းပြောဆိုကြပါသည်။ အလယ်တန်း၏ နောက်ဆုံးအတန်းသို့ မရောက်မီ ကျောင်းရပ်နားလိုက်ရပြီး သတ္တမတန်း grade 8 သို့မဟုတ် ထိုအောက်လျော့သောအတန်းများကို ပြီးဆုံးခဲ့သောသူများတွင် ၁၀ ဦးလျှင် ၄ ဦးက တိုက်ရိုက်စရိတ်များသည် ကျောင်းထွက်ရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းခြင်းရာ ဖြစ်ကြောင်းပြောဆိုကြပါသည်။ ၁၀ ဦးလျှင် ၃ ဦးက စိတ်ဝင်စားမှုမရှိခြင်းကြောင့် ကျောင်း ထွက်ခဲ့ကြောင်းပြောပါသည်။ ကျောင်းနေစရိတ်များသည် ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စု များအတွက် ပိုမိုကြီးမားသော စိန်ခေါ်မှုအခက်အခဲများကိုဖြစ်စေပြီး စရိတ်များသည် ကျောင်း ထွက်ရသည့် အကြောင်းရင်းဖြစ်ကြောင်း ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်ဝသူများထက် ပိုမိုအစီရင်ခံ ဖြေဆို ဖွယ်ရှိပါသည်။ အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိသူများအကြား ကျောင်းနေစရိတ် မတတ်နိုင်ခြင်းကို ကျောင်းထွက်ရခြင်း၏ မူလအခြေခံ အကြောင်းအဖြစ် အသက် ၁၀ နှစ် ၂၂ နှစ်အတွင်းရှိသူများ၏ ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းက ရည်ညွှန်းပြောဆိုကြသည်ကို ထိပ်ပိုင်း ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင် ထိုသို့သောသူများ ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။

ယောက်ျားလေးများနှင့် မိန်းကလေးများတွင် ကျောင်းထွက်မှုအဆင့်များမှာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆင်တူသော်လည်း ရည်ညွှန်းပြောဆိုကြသည့် အကြောင်းရင်းများမှာ လုံးဝခြားနားကြသည်။ ယောက်ျားလေးများ ၃၇ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် မိန်းကလေးများ ၂၄ ရာခိုင်နှုန်းတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် စိတ်ဝင်စားမှုမရှိခြင်းကြောင့်ဟု မိန်းကလေးများထက် ယောက်ျားလေးများက ပိုမိုအစီရင်ခံ ဖြေဆိုဖွယ်ရှိပါသည်။ တိုက်ရိုက်စရိတ်များကို စိုးရိမ်ပူပန်မှုတစ်ခုအဖြစ်ဖြေကြားသူ ရာခိုင်နှုန်း မှာ မိန်းကလေး ၃၉ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ယောက်ျားလေး ၃၄ ရာခိုင်နှုန်းရှိခြင်းကြောင့် ထိုသို့ဖြေဆိုမှုတွင် မိန်းကလေးများက အနည်းငယ်ပိုများပါသည်။ ယင်းတို့၏မိသားစုများကို ထောက်ပံ့ကူညီရန် လိုအပ်ခြင်းကို ကျောင်းထွက်ခြင်းအတွက် အဓိကအကြောင်းအဖြစ် ဖြေကြားသူ ဦးရေမှာ ယောက်ျားလေးအချိုးအစားနှင့် မိန်းကလေး အချိုးအစားအတူတူပင်ဖြစ်ပြီး ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု ပုံစံများ၌ ကျား-မ ကွဲပြားခြားနားချက်များသည် နိုင်ငံအဆင့်တွင် ပညာရေး ရွေးချယ်မှုများ၌ အကြောင်းခြင်းရာတစ်ခုအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမရှိကြောင်းဖော်ပြနေပါသည်။

ကျောင်းထွက်မှုဖြစ်စေသည့် သိသာထင်ရှားသော ဒုတိယအကြောင်းခြင်းရာတစ်ခုမှာ ကျောင်း မထွက်မီ အသက်ထက် အတန်းကနောက်ကျခြင်းဖြစ်သည်။ ကလေးငယ်များသည် ကျောင်း များတွင် ယင်းတို့၏အသက်နှင့်လိုက်ဖက်မှန်ကန်သည့်အတန်းများ၌အမြဲတစေရှိနေသည်တော့ မဟုတ်ပါ။ ဤအချက်သည် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ကျောင်းနေနောက်ကျသူများကို ထင်ဟပ် နေပါသည်။ ပုံ ၅.၁၃ သည် အသက်အလိုက် မှန်ကန်သည့်အတန်းများတွင် ရှိနေသူများ၊ နောက်ကျနေသူများ၊ ရှေ့ညှို့ရောက်နေသူများနှင့် ကျောင်းအပ်နှံခြင်းမရှိသူများ၏ အချိုးအစား အစိတ်အပိုင်းများကို ဖော်ပြပါသည်။ အနီးစပ်ဆုံးအားဖြင့် ပညာသင်နှစ်စတင်ချိန်တွင် အသက် ၅ နှစ်ရှိသူ ကလေးငယ်များ၏ ၅ ပုံ ၁ ပုံသည် မူလတန်းတွင် ကျောင်းအပ်နှံခြင်းမပြုရသေးပါ။ ယင်းကလေးငယ်များသည် တစ်နှစ်နောက်ကျပြီးမှ ကျောင်းအပ်နှံမည့်သဘောဖြစ်ပြီး အသက် ၆ နှစ်မှ ၉ နှစ်အတွင်းရှိ ကလေးငယ် အနည်းငယ်သာလျှင် ကျောင်းအပ်နှံခြင်းမပြုကြပေ။ ယင်းတို့၏ အသက်နှင့် ရှိသင့်သည်ထက်နိမ့်သော အတန်းများတွင် ရှိနေကြသော ကလေးငယ် အရေအတွက်သည် အသက် ၆ နှစ်မှ ၁၀ နှစ်အတွင်းရှိ ကလေးငယ်များအကြားတွင် အတန်း ကျရှုံးခြင်းမတိုင်မီ ၂၃ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၄၆ ရာခိုင်နှုန်းသို့ မြင့်တက်လာသည်။ အသက်နှင့်အမျှ ကျောင်းထွက်မှုလည်းမြင့်လာပြီး အလယ်တန်းသို့ ကူးပြောင်းတက်ရောက်ရမည့် အရွယ်ဖြစ် သည့် ၁၀ နှစ်အရွယ်တွင် အထင်အရှားမြင့်တက်လာသည်။ အသက် ၁၀ နှစ်နောက်ပိုင်း ကျောင်း ထွက်မှုနှုန်းမြင့်မားလာခြင်းနှင့် တွဲဖက်၍ ယင်းတို့၏အသက်ထက် အတန်းကနောက်ကျနေခြင်း က ဖော်ပြသည်မှာ ကျောင်းတွင် အတန်းနောက်ကျသည့် ကလေးငယ်များသည် ကျောင်း ထွက်သူများ ပိုမိုဖြစ်ဖွယ်ရှိပါသည်။

အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းတွင်နိမ့်သော ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများသည် ကလေးငယ်များ ကျောင်းထွက်ခြင်းရော အတန်းနောက်ကျနေခြင်းကိုပါ ထင်ဟပ်လျက်ရှိပါသည်။ အသားတင် ကျောင်းအပ်နှံနှုန်းသည် ယင်းတို့၏ အသက်နှင့်ဆီလျော်သည့်အဆင့်များတွင် ကျောင်းအပ်နှံ သည့် ကလေးငယ်အချိုးအစားကို ကောက်ယူသိရှိစေပြီး အသားတင် စုစုပေါင်း ကျောင်းအပ်နှံမှု တွင် ယင်းတို့၏ အသက်ထက်မြင့်သည့်အဆင့်တွင်ကျောင်းအပ်နှံသည့် ကလေးများ ပါဝင်မှုကို ဖော်ပြသည်။ အကယ်၍ အလယ်တန်းအဆင့်တွင် တက်ရောက်ရမည့် ကလေးငယ်တစ်ဦးသည် အလယ်တန်း အဆင့်တွင်မတက်ပဲ မူလတန်းအဆင့်တွင် တက်ရောက်နေပါက အသားတင် ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းသည် နိမ့်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းနေရမည့် အသက်အလိုက် ကျောင်း အပ်နှံမှုကိန်းဂဏန်းများကို ပုံ ၅.၁၂ တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့ တွင် အသက် ၁၀ နှစ်မှ ၁၅ နှစ်အကြားရှိ ကလေးငယ်များတွင် ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကျောင်း အပ်နှံခဲ့ကြသည်။ အလယ်တန်း/အထက်တန်းကျောင်းနေအရွယ်ရှိ ကလေးငယ်များ၏ ကျောင်း အပ်နှံမှုသည် အလယ်တန်း/ အထက်တန်း အသားတင်ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းထက် သိသိ သာသာ ပိုမိုမြင့်မားသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ အလယ်တန်း/ အထက်တန်း အသက်အရွယ်ရှိ ကလေးငယ်များစွာ ကျောင်းများတွင်တက်ရောက်နေကြသော်လည်း ယင်းတို့၏ အသက်နှင့် ဆီလျော်မှန်ကန်သည့်အတန်းများတွင် ရှိမနေကြခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

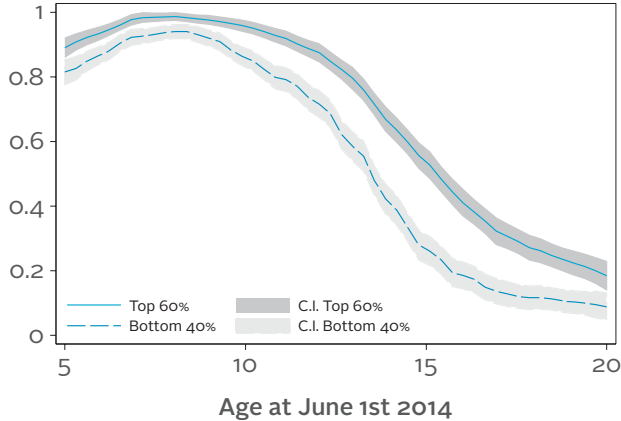
ကျေးလက်-မြို့ပြ ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများ ကွာဟချက်သည် ကျောင်းနေနောက်ကျခြင်းနှင့် အတန်းနောက်ကျ နေခြင်းတို့ကြောင့် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် အတန်းတက်နှုန်း နှေးကွေး ခြင်းကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ထင်ဟပ်နေပါသည်။ ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် အလယ်တန်း တက်ရမည့် အသက်အရွယ်ရှိသော ကလေးငယ်များ၏ ၃၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် မူလတန်းတွင် ကျောင်းအပ်နှံကြပြီး မြို့ပြတွင်မူ ထိုသို့သောကလေးငယ်များမှာ ၈ ရာခိုင်နှုန်း

သာ ရှိသည်။ ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများမှာ မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် အလယ်တန်း မစမီအထိ ထပ်နေပြီး ကလေးငယ်တစ်ဦးသည် အထက်တန်းသို့ ကူးပြောင်းတက်ရောက် ရမည့်အချိန်ဖြစ်သော အသက် ၁၄ နှစ်အရွယ် သို့မဟုတ် နဝမတန်းသို့ ရောက်သည့်အခါ တွင်မူ ပိုမိုသိသာကွဲပြားလာသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် အလယ်တန်းတက်ရမည့် အသက် အရွယ်ရှိ ကျောင်းသားကျောင်းသူများ၏ ၈၈ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကျောင်းအပ်နှံခဲ့ကြပြီး ကျေးလက် ဧရိယာများတွင် ၈၀ ရာခိုင်နှုန်း ကျောင်းအပ်နှံကြသည်။ သို့သော်လည်း ကျေးလက်ဧရိယာ ကလေးငယ်များ၏ ၆၅ ရာခိုင်နှုန်းသည်သာ ယင်းတို့၏ အသက်နှင့် ဆီလျော်မှန်ကန်သည့် အတန်းများတွင် ကျောင်းအပ်နှံကြပြီး မြို့ပြဒေသများတွင်မူ ကလေးငယ်များ၏ ၈၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် ယင်းတို့၏ အသက်နှင့်ဆီလျော်မှန်ကန်သည့်အတန်းများတွင် ကျောင်းအပ်နှံကြသည်။ အထက် တန်း ကျောင်းနေရမည့် အသက်အရွယ်ရှိ ကလေးငယ်များအကြား အလယ်တန်းတွင် အတန်း တက်နှုန်း ကျဆင်းမှုကို မြို့ပြရော ကျေးလက်တွင်ပါတွေ့ရသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် အထက် တန်းနေရမည့်အသက်အရွယ်ရှိကလေးငယ်များ၏ ၂၆ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် ၄၆ ရာခိုင်နှုန်းတို့သည် အလယ်တန်းတွင်ရှိနေကြသည်။

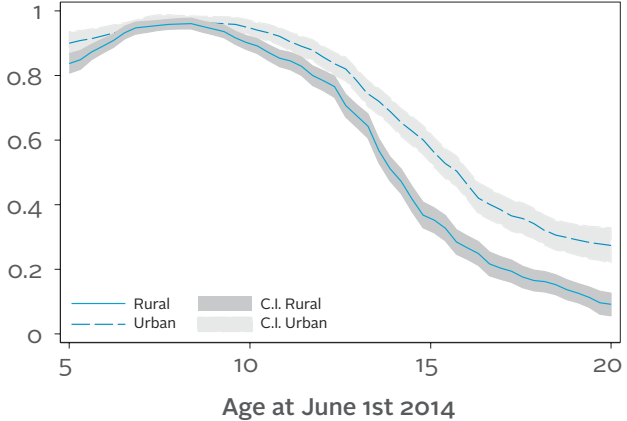
ပုံ ၅.၁၂။

ပညာရေးတွင် ကျောင်းအပ်နှံသည့် အသက် ၅နှစ် မှ ၂၀နှစ် အရွယ်ရှိသူဦးရေအချိုးအစား

Share of children and young adults enrolled in education Bottom 40 compared to Top 60

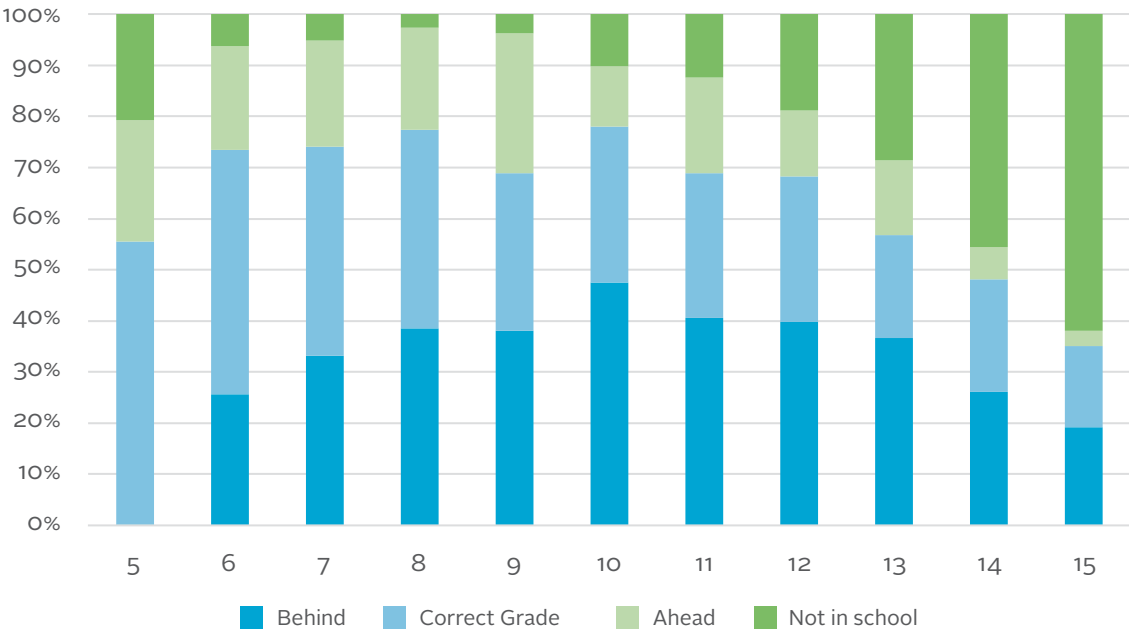

Share of children and young adults enrolled in education Urban compared to Rural

ပုံ ၅.၁၃။

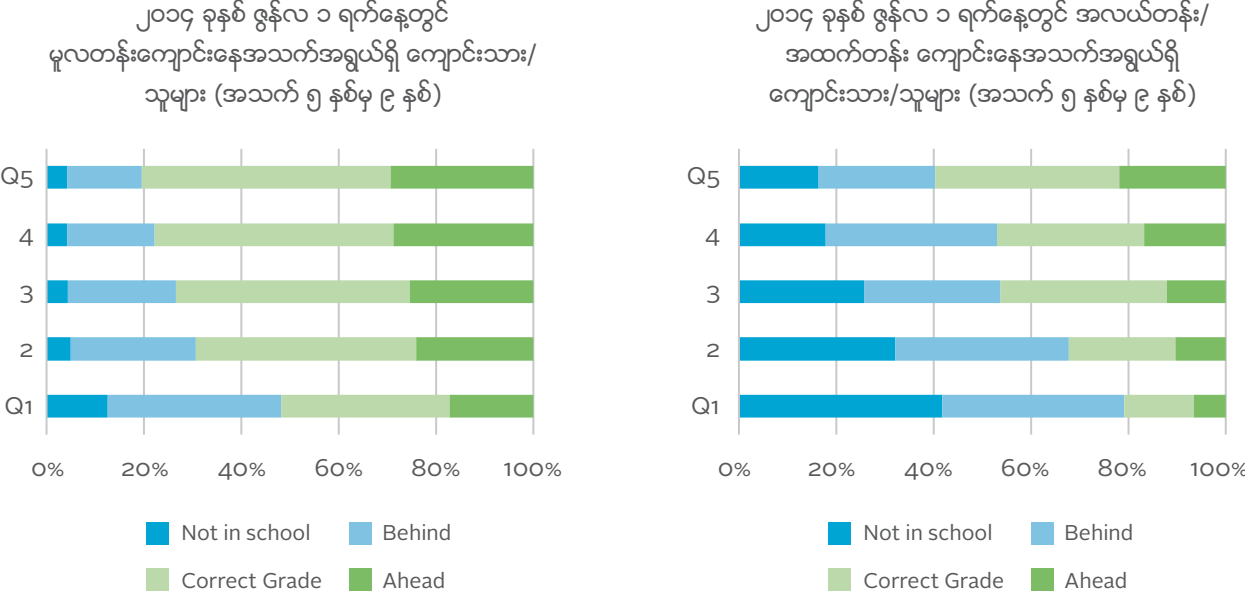
အသက်အရွယ်နှင့် အတန်းအလိုက် ကျောင်းပညာရေးအတန်းအခြေအနေ

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည် နောက်ခံအခြေအနေရှိ၍ ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် နေထိုင်ကြသော ကလေးငယ်များသည် ကျောင်းမထွက်မီအသက်ထက် အတန်းက နောက်ကျခြင်း ပိုမိုဖြစ်ပွယ် ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည် အိမ်ထောင်စုများမှ ကလေးငယ်များသည် မူလတန်းအဆင့်တွင် ကျောင်းတက်သောအချိန် ပိုမိုနောက်ကျဖွယ်ရှိပြီး ယင်းတို့၏ အသက်က ညွှန်ပြနေသည်ထက် အတန်းများက ပိုနိမ့်နေဖွယ်ရှိပါသည်။ ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်ဝသည့် အိမ်ထောင်စုများမှ ကလေး ငယ်များကမူ ပိုမို၍ ရှေ့ရောက်နေဖွယ်ရှိပါသည်။ ကျောင်းတွင်မရှိကြသည့် မူလတန်းကလေးငယ် အများစုမှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော ကလေးငယ်များဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုများ၏ အောက်ခြေ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင်ရှိသော မူလတန်းကျောင်းနေအရွယ် ကလေးငယ်များ၏ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်း သည် ကျောင်းတွင်မရှိကြပဲ အခြားသော ၅ စိတ်ပိုင်းအားလုံးတွင် ၆ ရာခိုင်နှုန်း အောက် သာရှိသည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ ဤသည်မှာ မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်အကြား ခြားနားမှုကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ထင်ဟပ်လျက်ရှိပြီး ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများကို ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် ပိုမိုတွေ့ရဖွယ်ရှိပါသည်။ မူလတန်းအဆင့်တွင် ယင်းတို့၏ အသက် ထက် အတန်းကနောက်ကျနေသည့်ကလေးငယ်များသည် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် ၃၀ ရာ ခိုင်နှုန်းရှိပြီး မြို့ပြဒေသများတွင် ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် ၂ ဆ ဖြစ်နေပါသည်။

ပုံ ၅.၁၄။

ငါးစိတ်ပိုင်းအလိုက် မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း/ အထက်တန်းဆင့် ကျောင်းနေတိုးတက်မှု

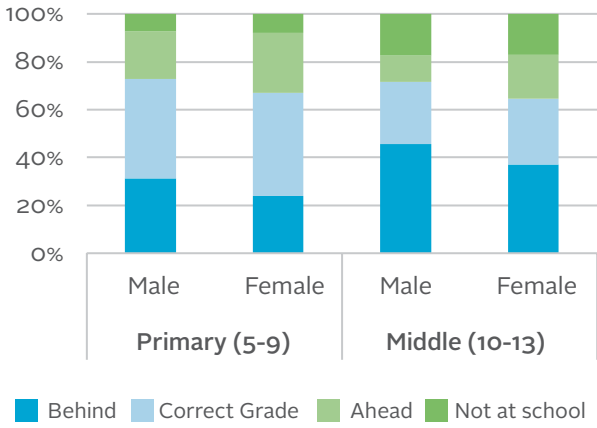
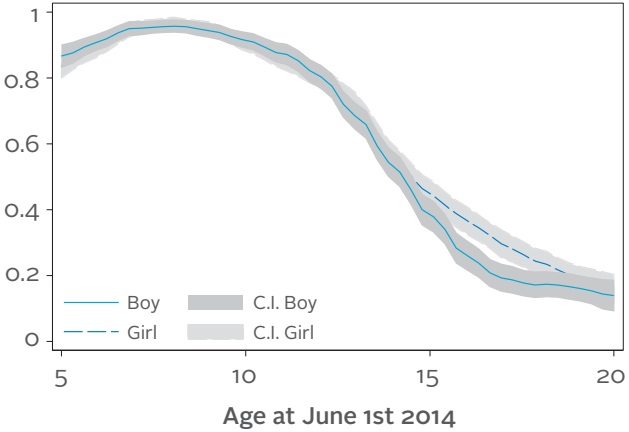
အထူးသဖြင့် မြို့ပြဒေသများတွင် ကလေးငယ်အရေအတွက် အတော်များများသည် ယင်းတို့ အသက်ထက် အတန်းက ရှေ့သို့ရောက်နေသည်။ ယင်းမှာ ကျောင်းနေစောခြင်းကို ထင်ဟပ် ဖွယ်ရှိပါသည်။ ကျောင်းတွင် အတန်းထက်ရှေ့သို့ ရောက်နေသော ကလေးငယ်များ၏ အများစု (၅၅ ရာခိုင်နှုန်း) သည် ဇွန်လနှင့် စက်တင်ဘာလများအကြားတွင် မွေးဖွားသူများဖြစ်ကြသည်။ မြန်မာ့ပညာရေးစနစ်အတွင်းတွင် ကလေးငယ်သည် ကာယပိုင်းရော ဉာဏ်ပိုင်းအားဖြင့်ပါ လိုလောက်စွာ ရင့်ကျက်မှုရှိပြီဟု မှတ်ယူခံရလျှင် ကျောင်းအုပ်ဆရာ/ ဆရာမကြီးအနေဖြင့် အသက် ၄ နှစ်တွင် မူလတန်းစတင်ရန် ခွင့်ပြုနိုင်ပါသည်။ ယင်းမှာ ပညာသင်နှစ် စပ်ကူးမတ်ကူး ကာလများတွင် မွေးဖွားသောသူများအတွက် ပိုဖြစ်နိုင်သောကိစ္စရပ်ဖြစ်ပါသည်။ “ရှေ့ရောက် ခြင်း” နှင့် “နောက်ကျခြင်း” ဆိုသော စကားအသုံးအနှုန်းများသည် အတန်းတက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ သုံးစွဲခြင်းဖြစ်ပြီး ကလေးများသည် ကျောင်းပညာရေး ရလဒ်များတွင် ရှေ့သို့ရောက်နေခြင်း သို့မဟုတ် နောက်သို့ရောက်နေခြင်းတို့ကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ပါ။

အသက် ၁၄ နှစ်နောက်ပိုင်း ယောက်ျားလေးများ ပိုမိုကျောင်းထွက်ဖွယ်ရှိခြင်းနှင့် အသက်ထက် အတန်းကနောက်ကျဖွယ်ရှိခြင်းတို့ကို အသားတင် ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများတွင် ကျား-မ ကွာဟချက်များကို ဖြေရာကောက်နိုင်ပါသည်။ အဆိုပါ အကြောင်းခြင်းရာများသည် လုပ်သား ဈေးကွက်တွင် ယင်းတို့ စောစောစီးစီး ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ဆက်နွယ်နေဖွယ်ရှိပါသည်။ အသက် ၅ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်ကြားတွင် ယောက်ျားလေးများနှင့် မိန်းကလေးများသည် တူညီသော အချိုးအစားဖြင့် ကျောင်းအပ်နှံကြပြီး ပညာရေး၏ ပို၍နိမ့်သောအဆင့်များတွင် ကျား-မ မျှတမှုဆိုင်ရာ အထင်ကြီးလောက်သော ညွှန်ကိန်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ယောက်ျား လေးများသည် မိန်းကလေးများထက် အသက်ထက် အတန်းကပိုမိုနောက်ကျဖွယ်ရှိပါသည်။ အလယ်တန်း/ အထက်တန်းအဆင့် ရှိကလေးငယ်များကြားတွင် အလယ်တန်း/ အထက်တန်း အသက်အရွယ်ရှိ ယောက်ျားလေးများ၏ ၅၃ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် မိန်းကလေးများ၏ ၄၂ ရာခိုင်နှုန်း တို့သည် ယင်းတို့၏ အတန်းများက အသက်ထက်နောက်ကျလျက်ရှိကြသည်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့် နိုင်ပါသည်။

ပုံ ၅.၁၅။

ကျောင်းအပ်နှံမှုနှင့် အတန်းတိုးတက်မှုတို့တွင် ကျား/ မ ကွာခြားမှု

Share of children and young adults enrolled in education
Boys compared to girls

၀၆.

မြန်မာနိုင်ငံတွင်
ဆိုးရွားသည့်ကျန်းမာရေးနှင့်
ဆက်နွှယ်လျှက်ရှိသော
အခက်အခဲများ

အဓိကပေးလိုသော သတင်းစကားများ

- ကျန်းမာရေး အသုံးစရိတ်များသည် မြင့်မားပြီး အားလုံးနီးပါး မိမိကိုယ်ပိုင်ငွေမှ စိုက်ထုတ်သုံးစွဲရ၍ အိမ်ထောင်စုများအတွက် ကြီးမားလေးလံသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်သည်။
- ကျွန်ုပ်တို့၏ နမူနာတွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်း သည် ကြီးမားလှသော ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု အသုံးစရိတ်များနှင့်ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ခဲ့ကြပြီးစုစုပေါင်းစားသုံးမှုအသုံးစရိတ်များ၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ရှိသည်။
- အိမ်ထောင်စုများသည် ကျန်းမာရေးနှင့်ဆိုင်သော ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာ ရုတ်တရပ် အပြောင်းအလဲများကို တုန့်ပြန်ရာတွင် အနှုတ်လက္ခဏာဆောင်သော ဖြေရှင်းရေး နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုကြသည်။ ယင်းတို့သည် အတော်မြင့်မားသော အတိုးနှုန်းဖြင့် ငွေချေးယူကြ၍ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများကို ရောင်းချကြသည်။

ဤအခန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ထားသော ရှုထောင့်များမှ လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်ကို တင်ပြထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းခြင်းသည် လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖွဲ့စည်းမှု၏ နယ်ပယ်ကဏ္ဍအားလုံးကို ဖြတ်ကျော်ဖြစ်ပွားနေပြီး လူထုသည် ကျန်းမာရေးမကောင်းခြင်း၏ ကြီးမားသော ဝန်ကို ထမ်းနေကြရ၍ ကျန်းမာရေး မကောင်းခြင်းအား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသည့် ဗျူဟာများသည် ရှိတဲ့မှု စက်ဝန်းများကိုလည်စေနိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျန်းမာရေး အသုံးစရိတ်များသည် မြင့်မားပြီး အားလုံးနီးပါး မိမိကိုယ်ပိုင်ငွေမှ စိုက်ထုတ်သုံးစွဲရ၍ အိမ်ထောင်စုများအတွက် ကြီးမားလေးလံသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို ဖြစ်စေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့တွင်ရှိသည့် နမူနာ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကြီးမားများပြားသည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အသုံးစရိတ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရပြီး အဆိုပါစရိတ်များသည် စားသုံးမှုအသုံးစရိတ် စုစုပေါင်း၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း ထက်ပိုပါသည်။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ထိတ်လန့်ဖွယ် ရုတ်တရက်အပြောင်းအလဲများသည် အိမ်ထောင်စုများ အစီရင်ခံဖြေကြားခဲ့ကြသည့် စစ်တမ်းမတိုင်မီ ၁၂ လတာကာလတွင် ကြုံတွေ့ရမှုအများဆုံးသော ထိတ်လန့်ဖွယ် ရုတ်တရက်အပြောင်းအလဲအမျိုးအစားဖြစ်သည်။ အိမ်ထောင်စုများသည်အဆိုပါ ထိတ်လန့်ဖွယ် ရုတ်တရက် အပြောင်းအလဲများကို တုန့်ပြန်ရာတွင် မကြာခင်ကဆိုသလို ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ ရောင်းချခြင်း၊ မြင့်မားသောအတိုးနှုန်းဖြင့် ငွေချေးယူရခြင်းတို့အပါအဝင် စရိတ်စကကြီးသော ဖြေရှင်းမှု ဗျူဟာများ ဖြင့်တုန့်ပြန်ကြသဖြင့် အနာဂတ်ဝင်ငွေ ထိခိုက်မှု အန္တရာယ်များကို တိုးပွားစေသည်။ အများပြည်သူကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုဌာနများအား လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲနိုင်မှုသည် အကန့်အသတ်ရှိသည်။ ရပ်ရွာကျန်းမာရေးလုပ်သားများသည် အတော်အတန်များပြားသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝန်းများသို့ ရောက်ရှိကြသော်လည်း ယင်းတို့၏ သွားရောက်မှုများမှာ မကြာခင်က သွားရောက်ခြင်းမဟုတ်ပဲ ကုသမှုများမှာလည်း အကန့်အသတ်ရှိသည်။

ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံဖြေကြားသော ကျန်းမာရေး

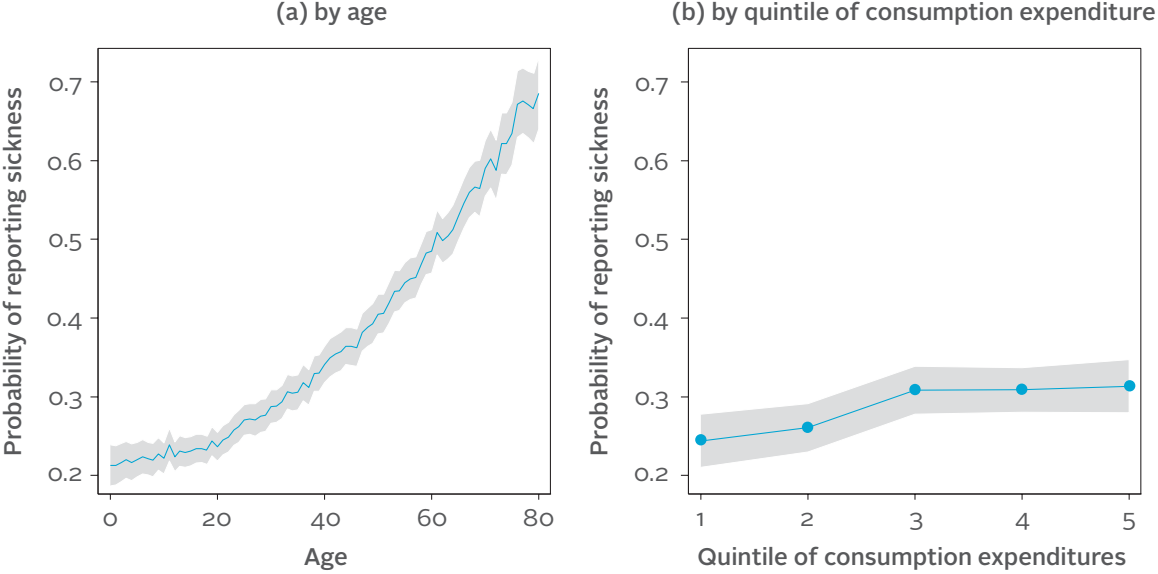
စစ်တမ်းမတိုင်မီရက် ၃၀ အတွင်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှု သို့မဟုတ် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ၏ သက်ရောက်မှုခံခဲ့ရ ကြောင်း ၆ ဦးလျှင် ၁ ဦးက အစီရင်ခံတင်ပြခဲ့ကြပြီး ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံတင်ပြသည့် ရောဂါဖြစ်ပွားနှုန်းမြင့်မားသည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားနှုန်း၏ သဘောတရားသည် သီးခြားသတ်မှတ်ထားသော ရပ်ရွာအသိုက်အဝန်းတစ်ခုအတွင်း နာဖျားမကျန်းဖြစ်သည့်နှုန်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် စစ်တမ်းမတိုင်မီ ရက် ၃၀ အတွင်း ယင်းတို့၏ ပုံမှန်လုပ်ငန်း ဆောင်တာများကို အနည်းဆုံး ၁ ရက်ကြာ ရပ်ဆိုင်းသွားစေသည့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှု တစ်ခုခု သို့မဟုတ် ကျန်းမာရေး ပြဿနာတစ်ရပ်ရပ်ရှိခဲ့သည်ဟု ယင်းတို့ကပြောဆိုလျှင် အိမ်ထောင်စုဝင်များသည် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုရှိသည်ဟု ယူဆသတ်မှတ်သည်။ မှတ်သားသင့်သည်မှာ မေးခွန်းလွှာများကို ဖြေကြားရာတွင် လူဦးရေအတွင်းရှိ ကွဲပြားခြားနားသော အုပ်စုများသည် ကွဲပြားခြားနားသော စံသတ်မှတ်ချက်များကို အသုံးပြုကြသောကြောင့် ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံဖြေကြားသည့် မည်သည့် နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှု အတိုင်းအတာများတွင်မဆို တိုင်းတာချက်မှားယွင်းမှုနှင့် စနစ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ယိမ်းယိုင်မှုတို့ ပါဝင်ဖွယ်ရှိပါသည်။¹⁶ စစ်တမ်းတုန့်ပြန်မှုသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေ၊ အသက်၊ အလုပ်အကိုင်တို့နှင့် ဆက်စပ်နေဖွယ် ရှိပါသည်။ ဥပမာ။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုမရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် နာဖျားမကျန်းဖြစ်စေသည့်အချက်များအတွက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ အိမ်ထောင်စုများထက် ပိုမိုတင်းကြပ်သည့် စံသတ်မှတ်ချက်များကို အသုံးပြုနိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။ ဤအချက်က ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအကြား အစီရင်ခံတင်ပြသည့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု တိုးပွားစေနိုင်ပါသည်။

16 ဥပမာအနေဖြင့် Butler နှင့်ဖွဲ့ (၁၉၈၇) ကိုကြည့်ပါ။

လူအားလုံးအကြားတွင် အသက်နှင့် နေထိုင်သည့်နေရာတို့သည် အစီရင်ခံတင်ပြသည့် နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှုအတွက် အားအကောင်းဆုံး ခန့်မှန်းကိန်းများဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အသက်၊ အိမ်ထောင်စု၏တည်နေရာ၊ စားသုံးမှု အသုံးစရိတ်နှင့် အိမ်ထောင်စုသန့်ရှင်းရေး အခြေအနေတို့ကို အသုံးပြု၍ ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံဖြေကြားသည့် နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှုကို ရှင်းလင်းဖော်ပြရန် ရိုးရိုး ရီဂရက်ရှင်းမော်ဒယ်ပုံစံကို အသုံးပြုသည်။ ထို့နောက် ပျမ်းမျှတစ်ဦးအတွက် ခန့်မှန်းဖြစ်တန်ဖိုးများကို ကျွန်ုပ်တို့တွက်ချက်သည်။ အထက်ပါ လေ့လာစိစစ် သုံးသပ်ချက်များနှင့်အညီ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အသက်သည် အစီရင်ခံတင်ပြသော နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှု၏ အားအကောင်းဆုံး ခန့်မှန်းကိန်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ် သို့မဟုတ် ပိုမိုငယ်ရွယ်သူများထက် အသက်ကြီးသူများက နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှုကို ပိုမိုအစီရင်ခံတင်ပြဖွယ်ရှိပါသည် (ပုံ ၆.၁၊ ပုံအစိတ်အပိုင်း က)။ အိမ်ထောင်စု တည်နေရာ အကြောင်းအရာများသည် အတော်အသင့်အရေးပါသည်။ အခြားအရာအားလုံးကို ပုံသေထားလျှင် မော်ဒယ် ပုံစံက ခန့်မှန်းသည်မှာ သာမန်လူတစ်ဦးသည် အပူပိုင်းဇုန်တွင် စစ်တမ်းမတိုင်မီ ရက် ၃၀ အတွင်း နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှု ခံစားရရန်အခွင့်အလမ်း ၃၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသတွင် ၂၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ အိမ်ထောင်စု စားသုံးမှုစရိတ်နှင့် နာဖျားမကျန်းဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံတင်ပြရန် ဖြစ်နိုင်ခြေတို့အကြား ဆက်စပ်မှုသည် အပေါင်းလက္ခဏာဆောင်သည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ရိုးရိုးမော်ဒယ်ပုံစံတွင် စာရင်းအင်းပညာရပ်ဆိုင်ရာ သိသာထင်ရှားသော ဆက်စပ်မှုမတွေ့ရပါ။

ပုံ ၆.၁။

အသက်အရွယ်နှင့် စားသုံးမှုပြန်ချက် ၅ စိတ်ပိုင်းအလိုက် တစ်ဦးချင်း အစီရင်ခံတင်ပြသော နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှု ကြိုတင်ခန့်မှန်းထားသည့်ဖြစ်တန်ဖိုး

Note: Shared areas denote 95 percent confidence intervals.

မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေလေ့လာမှုစစ်တမ်း (MPLCS) အနေဖြင့် ယခင် အိမ်ထောင်စု စားဝတ်နေရေး အခြေအနေဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်း (IHLCA) တွင် တွေ့ရှိရသည့်ထက် ပိုမိုမြင့်မားသော ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံဖြေကြားသည့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုအဆင့်များကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုပုံစံများမှာ IHLCA တွင် တွေ့ရှိရသည့်များနှင့် အလားတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း MPLCS မှတွေ့ရှိသည့် အစီရင်ခံ ဖြေကြားသော ရောဂါဖြစ်ပွားမှု နှုန်းများ (၁၆.၆ ရာခိုင်နှုန်း) သည် ယခင်က IHLCA တွင် ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့သည့် (၅.၃ ရာခိုင်နှုန်း) ထက် ၃ ဆ ပိုမိုမြင့်မားပါသည်။ ယင်းသည် လူထုအတွင်း ကျန်း

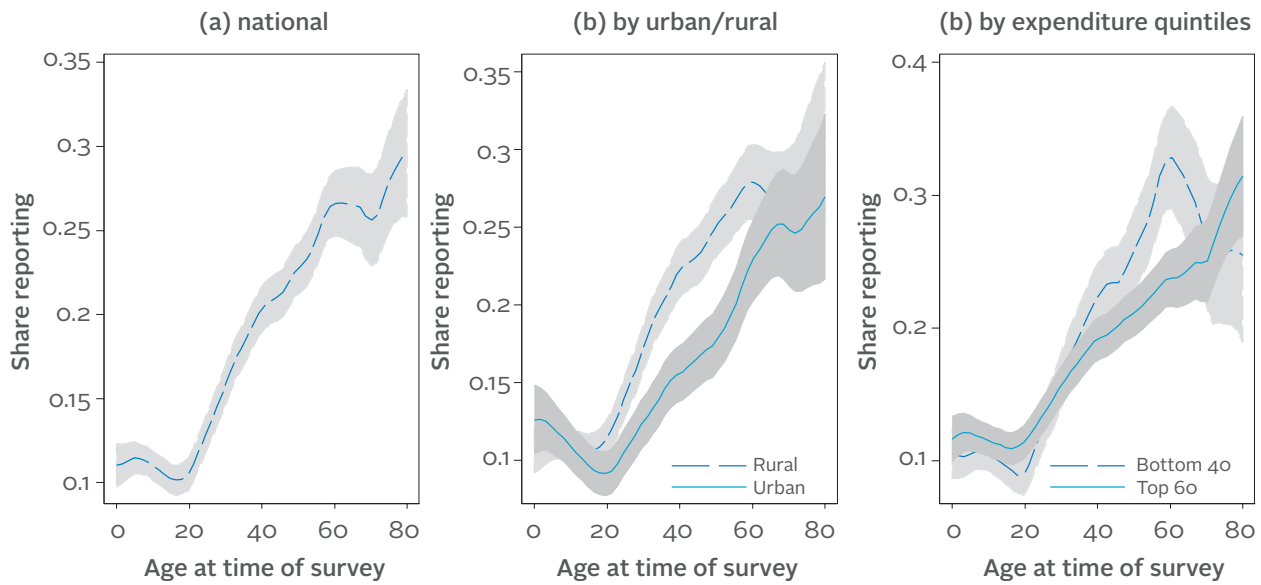
17 ကျွန်ုပ်တို့သည် မိုက်ခရိုအနေဖြင့် စစ်တမ်းမတိုင်မီရက် ၃၀ အတွင်း ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံဖြေကြားသည့် နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှုအတွက် ညွှန်ကိန်းတစ်ခုဖြင့် အလေးတင် ပရိုဘစ်မော်ဒယ် (probit model) ကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ပါသည်။ တစ်ဦးချင်း အလိုက်အသက်၊ နှစ်ထပ်ကိန်းအသက်၊ အိမ်ထောင်စုတစ်စုကျ စားသုံးမှုစရိတ်ပြန်ချက်၏ ၅ စိတ်ပိုင်းများ၊ ကျေးလက်/မြို့ပြဒေသများ၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး-ဂေဟဗေဒဇုန်နှင့် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များ (MDG) အရ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာသည့် သန့်ရှင်းရေးအတွက် ကိန်းရှင်တုတစ်ခုတို့ကို ကိန်းရှင်အနေဖြင့် ထည့်သွင်း အသုံးပြုပါသည်။ ထို့နောက် ကိန်းရှင်အားလုံး၏ပျမ်းမျှများတွင် တွက်ဆထားသည့် ဖြစ်တန်ဖိုးများဖြင့် အစွန်းတွက်သက်ရောက်မှုများကို ကျွန်ုပ်တို့တွက်ချက်ပါသည်။

မာရေးယိုယွင်းကျဆင်းလာခြင်းကို ထင်ဟပ်မှုဖြစ်နိုင်ဖွယ်မရှိပါ။ သို့သော် အဆိုပါ ထင်ဟပ်ချက်အစား စစ်တမ်း ၂ ခုတွင် ကောက်ယူသော နေထိုင်မကောင်းဖြစ်မှု အမျိုးအစားများအား ထင်ဟပ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။ IHCA တွင် ဖော်ပြသုံးနှုန်း မေးမြန်းခဲ့သည့် ကျန်းမာရေးမကောင်းခြင်းနှင့် ဆိုင်သောမေးခွန်းသည် ပိုမိုပြင်းထန်သည့် ကျန်းမာရေး မကောင်းမှု အမျိုးအစားများကို ကောက်ယူခဲ့ဖွယ်ရှိပြီး MPLCS တွင် ဖြေဆိုသူများအား ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောနှင့် ကိုယ်ပူဖျားနာခြင်းကဲ့သို့ ပြင်းထန်မှု နည်းပါး၍ ပိုမိုကြုံတွေ့နေကျဖြစ်သော နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှုများကို အစီရင်ခံတင်ပြရန် မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ တစ်ဦးချင်းအပေါ် သက်ရောက်ထိခိုက်မှု နည်းပါးသည့် အပျော့စား နာဖျားမကျန်း ဖြစ်မှုများအား ကောက်ယူခြင်းမှ ရှောင်ရှားရန် အစီရင်ခံတင်ပြသည့် နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှုကြောင့် ပုံမှန်လုပ်ငန်း ဆောင်တာများကို အနည်းဆုံး ၁ ရက် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း မရှိသည့် နာဖျားမကျန်း ဖြစ်သူများကိုသာ ဤလေ့လာ စိစစ်သုံးသပ်ချက်တွင် ထည့်သွင်းထားပါသည်။ လူဦးရေ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံနီးပါး (၃၂ ရာခိုင်နှုန်း) သည် လွန်ခဲ့သည့် ရက် ၃၀ အတွင်း နာဖျားမကျန်းဖြစ်ပွားမှုအချို့ ဖြစ်ပွားကြောင်း အစီရင်ခံဖြေကြားကြသည်။ သို့သော် ယင်းတို့၏ ထက်ဝက်ကသာ နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှု၏ နောက်ဆက်တွဲအနေဖြင့် ယင်းတို့၏ ပုံမှန်လုပ်ငန်းဆောင်တာများမှ အချိန်ယူနား နေခဲ့ကြောင်း အစီရင်ခံတင်ပြကြပါသည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး-ဂေဟဗေဒဇုန်များအကြားတွင် ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံတင်ပြသည့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု အဆင့်များသည် အနည်းငယ် အပြောင်းအလဲရှိသည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုသည် တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာ ဒေသများတွင် ၁၂ ရာခိုင်နှုန်း နှင့် အပူပိုင်းဇုန်တွင် ၁၈.၉ ရာခိုင်နှုန်း အကြား ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပါသည်။ ထို့အတူ နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှု အစီရင်ခံဖြေကြားခြင်း (ဆိုလိုသည်မှာ ပုံမှန်လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို လျော့ချရန်မလိုသည့် ထိခိုက်မှု သို့မဟုတ် ကျန်းမာရေး ပြဿနာ) ၏ အကြိမ်ရေသည် တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသတွင် ၂၃.၇ ရာခိုင်နှုန်း၊ ကမ်းရိုးတန်းဒေသတွင် ၂၆.၆ ရာခိုင်နှုန်း ရှိပြီး ၃၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိသော အပူပိုင်းဇုန် နှင့် ၃၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိသော ကမ်းရိုးတန်းဒေသတို့နှင့် ယှဉ်လျှင်ပိုနိမ့်သည်။

အသက်ကြီးသောသူများနှင့် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင်နေထိုင်သူများသည် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကို ပိုမိုအစီရင်ခံဖြေကြားဖွယ် ရှိပါသည်။ အသက်သည် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု အစီရင်ခံတင်ပြသူများ၏ အရေးအပါဆုံး ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်သည့်အရာဖြစ်သည် (ပုံ ၆.၂၊ ပုံအစိတ်အပိုင်း က)။ ထူးခြားသည်မှာ ကျေးလက်ဧရိယာနေ အလုပ်လုပ်ကိုင်သည့် အသက်အရွယ်ရှိသူများသည် မြို့ပြဒေသနေ အလုပ်လုပ်ကိုင်သည့် အသက်အရွယ်ရှိသူများထက် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု သိသိသာသာ ပိုမို အစီရင်ခံတင်ပြကြသည့်အသွင်ရှိပါသည် (ပုံအစိတ်အပိုင်း ခ)။ ဤသည်မှာ နာဖျား မကျန်းဖြစ်မှုအစီရင်ခံတင်ပြသူများ၏ ပိုမိုကြီးမားသည့် အချိုးအစားကြောင့် ဖြစ်ပုံပေါ်ပုံ ပုံမှန်လုပ်ငန်းဆောင်တာအပေါ် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုအား အစီရင်ခံတင်ပြသည့် နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှုများ၏ ပိုမိုကြီးမားသည့် အချိုးအစားကြောင့် ဖြစ်ပုံပေါ်ပါသည်။ ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံတင်ပြသည့်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုတွင် အိမ်ထောင်စုဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် သေးငယ်သော အခန်းကဏ္ဍမှသာ ပါဝင်ပုံရပါသည် (ပုံအစိတ်အပိုင်း ဂ)။

အသက်အရွယ်အလိုက် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံစာဖြေကြားသူဦးရေအချိုးအစား။

Note: Shaded areas denote 95 percent confidence intervals

အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့်ရောဂါဖြစ်ပွားသည်ဟုအစီရင်ခံစာပြသသူများသည်ယင်းတို့၏ပုံမှန်လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ၇ ရက် ရပ်ဆိုင်းခဲ့ကြရသည်။ နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှုကို ကုသရန်အတွက် အချိန်ယူခဲ့ရသူများ၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာများနှင့် ထိုသို့ အချိန်ယူရသူများအနေဖြင့် အချိန်မည်မျှ ယူရသည် ဆိုသည်တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ဆေးသုံးသပ်ကြည့်ပါသည်။ အသက်၊ ကျား-မ၊ အိမ်ထောင်စု အသုံးစရိတ် (ပိုမိုဆိုးရွားပြင်းထန်သည့် ကျန်းမာရေးကိစ္စများနှင့် ဆက်စပ်နေမည့် ကျန်းမာရေးအတွက် သုံးစွဲမှုများမပါ)၊ တည်နေရာနှင့် တစ်ဦးချင်းစီ၏ ပညာအရည်အချင်းတို့အား ယင်းတို့ ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ဆောင်မှုအတွက် ကိုယ်စားပြုအနေဖြင့် ထည့်သွင်းစဉ်းစားပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ လေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်ကို အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်ရှိသူများ အတွက်သာ ကန့်သတ်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးကိစ္စများကို ဖြေရှင်းရန် အချိန်ယူရသူ ဦးရေ အစိတ်အပိုင်းအချိုးအစားသည် အချိန်မယူရသူများနှင့် လုံးဝခြားနားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ယင်းမှာ အမှန်တကယ်အားဖြင့် လူဦးရေ၏ ကွဲပြားခြားနားသော အစိတ်အပိုင်းများ တစ်လျှောက် ကျန်းမာရေးကိစ္စများအား ကိုင်တွင်အစီရင်ခံစာဖြေကြားခြင်းတွင် ကွဲပြားခြားနားမှု များရှိခြင်းနှင့် ယင်းတို့၏ ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းမှုများအား ဖြေရှင်းသည့် ဗျူဟာများကိုလည်း ထင်ဟပ်နေနိုင်ပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် ယင်းတို့၏ ပုံမှန် လုပ်ငန်းဆောင်တာများမှ အချိန်ယူနားနေရမှုနှင့် အချိန်ယူနားနေရသည့်အခါတွင်လည်း ယူရသည့်အချိန် သိသိသာသာ လျော့နည်းဖွယ်ရှိပါသည်။ ဤသည်မှာ အိမ်တွင်းအလုပ်များကို ပိုမိုအာရုံစိုက်ရခြင်းအား တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ထင်ဟပ်ဖွယ်ရှိပြီး အခန်း ၉ တွင် ပို၍ နက်နက်နဲနဲ တင်ပြထားပါသည်။ နာဖျားမကျန်းဖြစ်ခြင်းအတွက် ဖြေရှင်းကုစားရန်ယူရသည့် အချိန်ပမာဏမှာ ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြအကြားနှင့် ကွဲပြားခြားနားသော အသက်အုပ်စုများ အကြားတွင် အလားသဏ္ဍာန် တူပါသည်။

ကြယ်ဝသော အိမ်ထောင်စုများသည် ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းမှုကြောင့် ပုံမှန်လုပ်ဆောင်မှုများ မလုပ်ဆောင်နိုင်ပဲ နေ့ရှက် အချိန်များဆုံးရှုံးရမှု ပိုမိုနည်းပါးဖွယ်ရှိပြီး လိုအပ်၍ အနားယူရသည့်အခါတွင်လည်း ယူရသည့်အချိန် ပိုမိုနည်းပါးပါသည်။ နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှုအား ဖြေရှင်းကုစားရန် အချိန်ယူရခြင်းနှင့် ပညာရေးတို့အကြား ဆက်နွှယ်မှုမှာ အားကောင်းသည်။ သို့သော် အလယ်တန်းအဆင့် နောက်ပိုင်းတွင်မှသာလျှင် သက်ရောက်မှုသိသာလာပါသည်။ အထက်တန်းလွန်ပညာရေးရှိသူများနှင့် ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်ဝသူများသည် အလုပ်မှ နားနေချိန်ပိုမိုနည်းပါးဖွယ်ရှိပြီး အလုပ်မှ နားနေရသည်ဆိုလျှင်လည်း ၂ ရက် ၃ ရက်ခန့် ရက်အနည်းငယ်သာ အချိန်ယူရပါသည်။ ပညာရေး၊ ဥစ္စာနေ၊ နာဖျား မကျန်းဖြစ်မှုနှင့် ပုံမှန်လုပ်ငန်းဆောင်တာများ မလုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းတို့အကြား ဆက်နွှယ်မှုသည် ရှုပ်ထွေးပြီး နေထိုင် မကောင်းဖြစ်သည့်အခါ

မိမိဘာသာရောဂါကို ရှာဖွေဆန်းစစ်သည့် အလေ့အကျင့်ရှိခြင်းနှင့် ယင်းတို့၏ ပုံမှန်လုပ်ငန်း ဆောင်တာသည် မည်သည့်အရာဖြစ်သည်ဆိုသည့် အချက်နှစ်ခုလုံးကို ထင်ဟပ်ဖွယ်ရှိပါသည်။ ဥပမာ။ ခန္ဓာကိုယ်ကာယ အားဖြင့်လုပ်ရသည့် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသူများသည် ဈေးဆိုင်ငယ် ဖွင့်လှစ်လုပ်ကိုင်နေသူ သို့မဟုတ် ရုံးတွင်းအလုပ် လုပ်ရသူများထက် ကိုယ်ကာယကြံ့ခိုင်မှု ပိုမိုလိုအပ်သည်။ ကြွယ်ဝသူများနှင့် ပညာပိုမိုတတ်မြောက်သူများသည် နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှု ခံစားရသည့်အချိန်ကို အတိုင်းအတာနည်းစေနိုင်သည့် ကုသမှုများ ပိုမိုခံယူနိုင်ကြဖွယ်ရှိ၍ အကြီးမားဆုံး ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများကို လက်လှမ်းမီရယူနိုင်သည့် မြို့တွင်း သို့မဟုတ် မြို့အနီးအနားတွင် နေထိုင်သူများ ဖြစ်ဖွယ်ရှိပါသည်။

လုပ်သားအင်အားအပိုင်းနှင့် ထိတ်လန့်ဖွယ် ရုတ်တရပ် အပြောင်းအလဲများအပိုင်းတို့တွင် ကျန်းမာရေး မကောင်းခြင်းက အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေရရှိမှု အလားအလာများကို အကန့်အသတ် ပြုကြောင်း ညွှန်ပြနေသော ရလဒ်များကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ နှင့် ကြုံတွေ့ရသည်ဟု အစီရင်ခံတင်ပြသော အိမ်ထောင်စုများအကြား ကိုယ်ပိုင်ငွေမှ စိုက် ထုတ်ပေးချေမှု မြင့်မားခြင်းနှင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ဆိုင်သည့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများ အတွက် အချိန်ဆုံးရှုံးခြင်း နှစ်မျိုးလုံးကြောင့် ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် စရိတ်စက ကြီးမားဖွယ်ရှိပါသည်။ လုပ်သားအင်အားအပိုင်းတွင် လွန်ခဲ့သည့် တစ်ပတ်အတွင်း အလုပ်မလုပ်နိုင်ဟု ပြောကြားသော အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်ရှိသူ ၅ ဦးလျှင် ၁ ဦးသည် ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ် ရှိသူများ၏ ၁၀.၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် သာမန်ယာယီနေထိုင်မကောင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် အလုပ် မလုပ်နိုင်ပါဟု အစီရင်ခံ ဖြေကြားခဲ့ကြပြီး ၉.၅ ရာခိုင်နှုန်းက ကာလရှည်နေထိုင် မကောင်း ဖြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပုံမှန်မလှုပ်ရှားနိုင်ခြင်းကြောင့် အလုပ်မလုပ်ကြောင်း အစီရင်ခံ ဖြေကြား ခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းတို့အထဲမှ ယာယီကျန်းမာရေး ပြဿနာရှိသူအများစု (၇၀ ရာခိုင်နှုန်း) သည် တစ်နှစ်ပတ်လုံး အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသဖြင့် အလုပ်မလုပ်ခြင်းမဟုတ်ပဲ လုပ်ငန်းခွင် အလုပ်သမား အင်အားစု၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းမရှိခြင်းဖြစ်သည်။

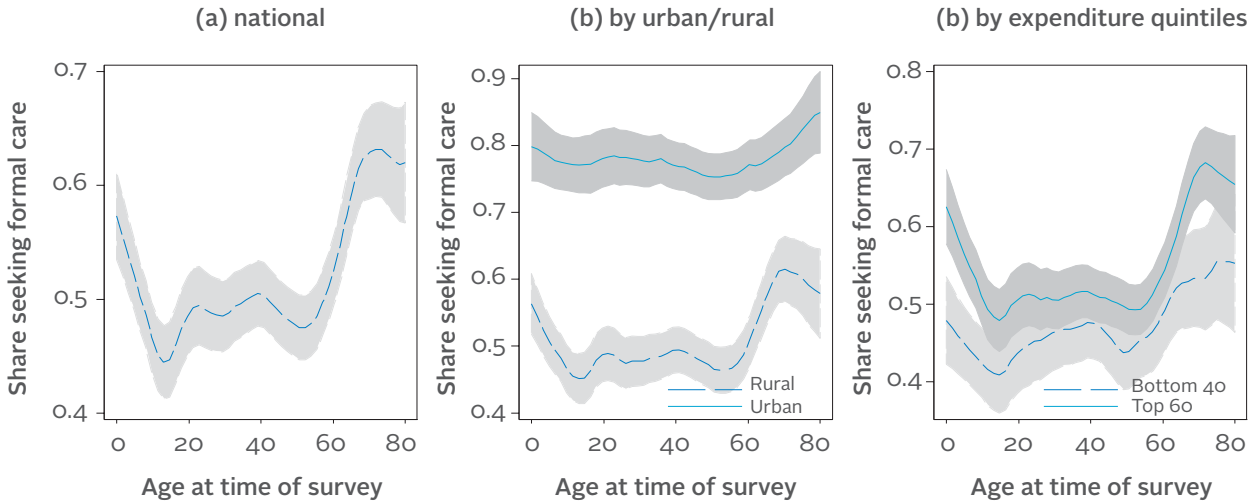
မြန်မာနိုင်ငံသည် ကျန်းမာရေးမကောင်းခြင်းကြောင့် အလားအလာရှိသည့် အလုပ်၏ ၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆုံးရှုံးသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် စစ်တမ်းမတိုင်မီ ရက် ၃၀ အတွင်း ပုံမှန် လုပ်ငန်းဆောင်တာများ၏ ရက်ပေါင်းမည်မျှ ဆုံးရှုံးရသည်ကို စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါသည်။ ဤ ကိစ္စကို စစ်တမ်းမကောက်ယူမီ တစ်နှစ်အတွင်း အလုပ်လုပ်သည်ဟု အစီရင်ခံဖြေကြားသူများ အတွက် လေ့လာအကဲဖြတ်သုံးသပ်ပါသည်။ စစ်တမ်းမကောက်ယူမီ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အလားအလာရှိသော အလုပ်လုပ်ရက် ၇၄ သန်းနီးနီးမှ အလုပ်လုပ်ရက် ၃ သန်းနီးနီး သည် ကျန်းမာရေးမကောင်းခြင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးရကြောင်း ခန့်မှန်းတွက်ချက် ရရှိပါသည်။ အသုံး စရိတ်ပြန်ချက်၏ အောက်ခြေ ၅ စိတ်ပိုင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် လူမှုဘဝဖူလုံရေး ပြန်ချက်၏ ထိပ်ပိုင်းစွန်းတွင် ရှိသူများထက် အလုပ်လုပ်ရက်အချိုးအစား အနည်းငယ် ပိုမို ဆုံးရှုံးပါသည် (၄.၅ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၃.၆ ရာခိုင်နှုန်း)။ သို့သော်လည်း ယင်းခြားနားချက်သည် စာရင်းအင်း ပညာအရ ၉၅ ရာခိုင်နှုန်းစိတ်ချရမှုအဆင့်ထက် ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းစိတ်ချရမှု အဆင့်တွင် ထူးခြား မှုရှိသဖြင့် ထပ်မံစစ်မှုလိုအပ်ပါသည်။

နေထိုင်မကောင်းဖြစ်သူများအနေဖြင့် ပုံမှန်တရားဝင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ရှာဖွေရယူမှုသည် အသက်အရွယ် အပိုင်းအခြားအားလုံးတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူအိမ်ထောင်စု များ အကြား၌ သိသာထင်ရှားစွာနိမ့်ပါးပြီး ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ လက်လှမ်းမီ ရယူ ရာတွင်စရိတ်သည် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍ၌ ရှိနေကြောင်းဖော်ပြနေပါသည်။ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်သည်ဟု အစီရင်ခံဖြေကြားသူများ၏ ၄ ရာခိုင်နှုန်းသာလျှင် ယင်းတို့၏ နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှုကို ကုသခြင်း မရှိကြပေ။ ၄ ဦးလျှင် ၁ ဦးနှုန်းသည် ယင်းတို့၏ နာဖျား မကျန်းဖြစ်မှုကို ကုသရန်အတွက် အိမ်တွင်ရှိသော ဆေးဝါးများအသုံးပြုခြင်း (၁၇ ရာခိုင်နှုန်း) နှင့် ရပ်ရွာတွင်းရှိ ဆေးဆိုင် သို့မဟုတ် ဆေးဝါးရောင်းချသူများထံသွားခြင်း ၂၂ ရာခိုင်နှုန်း) တို့အပါအဝင် တရားဝင်ပုံမှန်မဟုတ်သော နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုကြသည်။ ထက်ဝက် (၄၈ ရာခိုင်နှုန်း) သည် ကျွန်ုပ်တို့သတ်မှတ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် အစိုးရ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိက ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုဌာနများသို့သွားခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဆေးရုံသို့သွားရောက်ကုသခြင်းအနေဖြင့် ပုံမှန်တရား ဝင်ကုသစောင့်ရှောက်မှုကို ခံယူကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်း ပျမ်းမျှအားဖြင့် ပုံမှန်တရားဝင် ကုသစောင့်ရှောက်မှုခံယူသည်ဟု အစီရင်ခံဖြေကြားသော နေထိုင်မကောင်းသူ ဦးရေ အမြင့်ဆုံးအချိုးအစားမှာ အသက် ၆ နှစ်အောက် ကလေးငယ်များဖြစ်ကြသည် (ပုံ ၆.၃၊ ပုံ

အစိတ်အပိုင်း က)။ ဤအချက်သည် စားသုံးမှု အသုံးစရိတ်ပြန့်ချိမှု၏ ထိပ်ပိုင်း ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိ အိမ်ထောင်စုများအတွက် အထူးသဖြင့် မှန်ကန်သည်။ အသက်အုပ်စု အများစုအတွက် စာရင်းအင်းပညာအရ သိသာထင်ရှားသည့် ခြားနားချက်များမရှိသော်လည်း အိမ်ထောင်စု၏ တည်နေရာသည်လည်း ပုံမှန်တရားဝင် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ခံယူခြင်း ရှိ/ မရှိတွင် (ပုံ အစိတ်အပိုင်း ခ) အခန်းကဏ္ဍတစ်ခုမှ ပါဝင်နေပုံပေါ်ပါသည်။

ပုံ ၆.၃။

ဖျားနာမှုဖြစ်သည့်အခါ ပုံမှန်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ရှာဖွေသူအချိုးအစား၊ အသက်အလိုက်

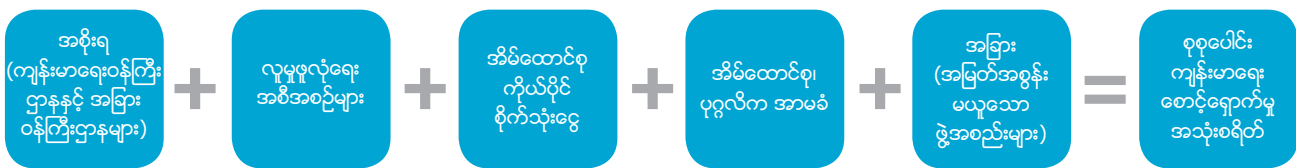
Note: Shaded areas denote 95 percent confidence intervals

ပုဂ္ဂလိက ကျန်းမာရေးစရိတ်များ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျန်းမာရေးအတွက် ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု ဖြစ်ပေါ်မှု ၃ မျိုးရှိပါသည်။ ယင်းတို့မှာ အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိကနှင့် ပြင်ပတို့ဖြစ်ကြသည်။ အစိုးရသုံးစွဲမှုတွင် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစား ဝန်ကြီးဌာန၊ အခြားသော ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဌာနများ၊ မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီများ၏ ဘတ်ဂျက်များနှင့် လူမှုဖူလုံရေး အစီအစဉ်များမှတစ်ဆင့် စီးဆင်းသည့် အစိုးရ အထွေထွေငွေများပါဝင်သည် (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၅)။ ပုဂ္ဂလိကငွေကြေး မတည်သုံးစွဲမှု တွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ကိုယ်ပိုင်ငွေမှ စိုက်ထုတ်ပေးချေမှုများ အများဆုံးပါဝင်သည်။ ပုဂ္ဂလိက ငွေကြေး မတည်သုံးစွဲမှုသည် လူမှုဖူလုံရေး အစီအစဉ်များသို့လည်း ပုဂ္ဂလိက အာမခံ ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများမှတစ်ဆင့် အနည်းငယ်စီးဆင်းသည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် အခြားသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ငွေကြေးထည့်ဝင်သုံးစွဲမှု ဖြစ်ပေါ်မှုများတွင် ပြင်ပမှရံပုံငွေ ပံ့ပိုးမှုများ ပါဝင်ပြီး အများဆုံးအနေဖြင့် တရားဝင်ဖွံ့ဖြိုးမှုအကူအညီများဖြစ်၍ အစိုးရနှင့် အကျိုးအမြတ်အတွက် မဟုတ်သော ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများမှ တစ်ဆင့်စီးဆင်းသည်။

ပုံ ၆.၄။

ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစရိတ်များ၏ အစိတ်အပိုင်းများ

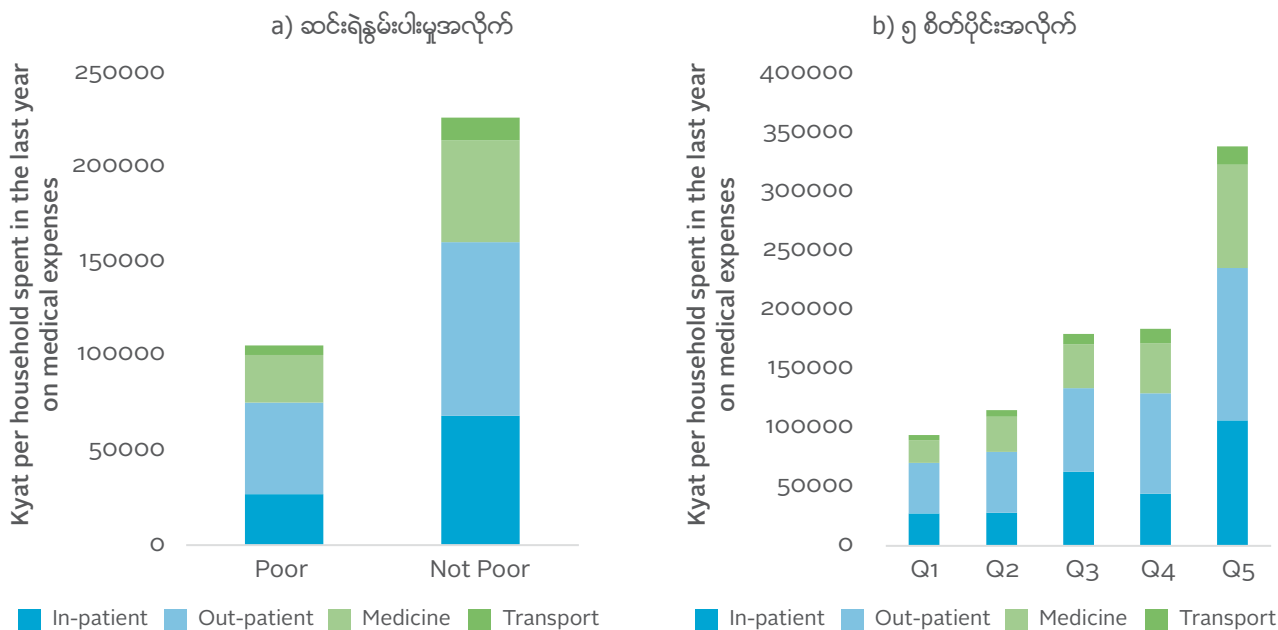

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစရိတ်များအတွက် ပုဂ္ဂလိက ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုသည် မြင့်မားပြီး အထွေထွေ အိမ်ထောင်စုစားသုံးမှုစရိတ်များနှင့်အတူ မြင့်တက်လာသည်။ ပုဂ္ဂလိက ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုသည် အစဉ်အလာအရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု၏ အကြီးမားဆုံးစာရင်းဖြစ်သည် (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၅)။ ပုဂ္ဂလိက ဆေးခန်းနှင့်ဆေးရုံများသို့ သွားဖွယ်ရှိသော ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်ဝသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ သိသိသာသာပိုမိုမြင့်မားသော သုံးစွဲမှုနှင့်အတူ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအတွက် အိမ်ထောင်စုများသည် တစ်နှစ်လျှင် ပျမ်းမျှ ၁၈၀,၀၀၀ ကျပ် သုံးစွဲနေကြသည်ဟုခန့်မှန်းပါသည်။¹⁸ စုစုပေါင်း အားဖြင့် အိမ်ထောင်စုများသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအတွက် ကျပ် ၂.၂ ထရီလီယံကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အသုံးစရိတ်များအဖြစ် သုံးစွဲနေကြရပြီး ယင်းအထဲမှ ကျပ် ၀.၁ ထရီလီယံကို ဆေးဝါးကုသမှုဌာနများသို့ အသွားအပြန် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက်၊ ကျပ် ၀.၉ ထရီလီယံကို ပြင်ပလူနာအဖြစ် စောင့်ရှောက်ကုသမှုအတွက်၊ ကျပ် ၀.၇ ထရီလီယံကို အတွင်းလူနာအဖြစ်တက်ရောက်ကုသမှုနှင့် ကျပ် ၀.၅ ထရီလီယံကို ဆေးဝါးများအတွက် သုံးစွဲရသည်။ မှတ်သားသင့်သည်မှာ အတွင်းလူနာအဖြစ် တက်ရောက်ကုသခြင်း သို့မဟုတ် ပြင်ပလူနာအဖြစ် ကုသစောင့်ရှောက်မှု ခံယူခြင်းတို့တွင် သုံးစွဲရသော ဆေးဝါးအသုံးစရိတ်များသည် ဆေးဝါးအတွက် သုံးစွဲရသည့် စရိတ်များတွင် မပါဝင်ပေ။ သို့သော်လည်း စုစုပေါင်း အတွင်းလူနာအဖြစ် တက်ရောက်ကုသမှုစရိတ်နှင့် စုစုပေါင်းပြင်ပလူနာအဖြစ် ကုသစောင့်ရှောက်မှု ခံယူခြင်းစရိတ်များအောက်တွင် အသီးသီးပါဝင်ပါသည်။

ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် ကျန်းမာရေးအတွက် ငွေကြေးထောက်ပံ့ရန် စွမ်းဆောင်ရည် သိသာထင်ရှားစွာနိမ့်ကျမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေကြရသည်။ ယင်းပုံစံသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေ၊ အိမ်ထောင်စု စားသုံးမှုစရိတ် ပြန်ချက်၏ ၅ စိတ်ပိုင်းနှင့် အိမ်ထောင်စုတည်နေရာများ တစ်လျှောက်တွင် ရှိနေပါသည် (ပုံ ၆.၅)။ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု ကျန်းမာရေးသုံးစွဲမှုတွင် ပြင်ပလူနာ၊ အတွင်းလူနာ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆေးဝါးအသုံးစရိတ်များ၏ အချိုးအစားများသည် အိမ်ထောင်စုများတစ်လျှောက်တွင် အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ပုံသေဖြစ်ပါသည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး စရိတ်များသည် စုစုပေါင်း ကျန်းမာရေး သုံးစွဲမှု၏ ၅ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၇ ရာခိုင်နှုန်းအထိရှိပြီး၊ ဆေးဝါးများအတွက် အသုံးစရိတ်မှာ ၂၁ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၆ ရာခိုင်နှုန်းအထိရှိပါသည်။ ပြင်ပလူနာအဖြစ် ကုသစောင့်ရှောက်မှုခံယူသည့်စရိတ်မှာ စုစုပေါင်း ကျန်းမာရေးသုံးစွဲမှု၏ ၃၉ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၄၆ ရာခိုင်နှုန်းအထိရှိပြီး အတွင်းလူနာအဖြစ် တက်ရောက်ကုသမှုခံယူသည့်စရိတ်မှာ ၂၄ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၃၆ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ရှိပါသည်။ နာဖျားမကျန်းဖြစ်သည့်အခါ မည်သည့်ကုသမှုမျှမလုပ်သူ သို့မဟုတ် မိမိ ဘာသာကုသသည့်သူများ ၂၁ ရာခိုင်နှုန်းတွင် ၁၇.၅ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကုသမှုစရိတ်မတတ်နိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစရိတ် မတတ်နိုင်ခြင်းအား ကုသမှုမခံယူခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအဖြစ် ပြောဆိုကြပါသည်။

18 အဆိုပါ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစရိတ်များ ခန့်မှန်းချက်တွင် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း ကျပ် သိန်း ၁၀၀၀ (ကျပ် ၁၀ သန်း) အထက် ပေးချေသုံးစွဲခဲ့ရ သည်ဟု အစီရင်ခံစာဖြေဆိုသော အိမ်ထောင်စု ၇ စုအား ချန်လှပ်ထားခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ မြင့်မားသော အသုံးစရိတ်များသည် ယင်းအိမ်ထောင်စုများ၏ အထွေထွေအသုံးစရိတ်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိသော်လည်း (အဆိုပါအိမ်ထောင်စုများအနက် ၅ စုသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အသုံးစရိတ်များ မပါလျှင်ပင် အသုံးစရိတ်ပြန်ချက်၏ ထိပ်ဆုံး ၅ ရာခိုင်နှုန်းတွင်ရှိနေပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စုများသည် ထိပ်ဆုံး ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင်ရှိနေကြသည်။) ယင်းတို့သည် စုစုပေါင်းအသုံးစရိတ်ပျမ်းမျှအား သိသိသာသာ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသောကြောင့် ချန်လှပ်ထားခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ ပါဝင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ ပျမ်းမျှသုံးစွဲမှုမှာ အိမ်ထောင်စုတစ်စုလျှင် တစ်နှစ် ၁၉၂,၁၄၃ ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေ၊ အသုံးစရိတ်ပြန်ချက် ၅ စိတ်ပိုင်းနှင့် တည်နေရာများအလိုက် အိမ်ထောင်စု နှစ်စဉ် ကျန်းမာရေးအသုံးစရိတ်

မှတ်စု။ ဤလေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်တွင် ၂ ထက်ကြီးသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အသုံးစရိတ်အချိုးလွန်ကဲတန်ဖိုး ၅ ခု မပါဝင်ပါ။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စု ပုဂ္ဂလိကကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု သုံးစွဲမှုသည် (ကျန်းမာရေးမပါသော) စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု စားသုံးမှုစရိတ်၏ ၆.၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ရှိပါသည်။¹⁹ ချမ်းသာကြွယ်ဝသော အိမ်ထောင်စုများ တစ်လျှောက်နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများတစ်လျှောက်တွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအတွက် သုံးစွဲမှု အချိုးအစားမှာ ဆင်တူပင်ဖြစ်ပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ အိမ်ထောင်စုသုံးစွဲမှု (စုစုပေါင်း အသုံးစရိတ်၏ ၆.၃ ရာခိုင်နှုန်းခန့်)သည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝသော အိမ်ထောင်စု သုံးစွဲမှု (စုစုပေါင်း အသုံးစရိတ်၏ ၆.၇ ရာခိုင်နှုန်းခန့်)ထက် နည်းပါသည်။ ဤအချိုးအစားသည် ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြဒေသများတွင်လည်း အတော်အတန်ပုံသေဖြစ်ပါသည်။

အမြင်အရ ပျမ်းမျှခြင်းနိုင်သော်လည်း ကြီးမားများပြားသော ကျန်းမာရေးစရိတ်များဖြင့် ရင်ဆိုင်နေရသည့် အိမ်ထောင်စု အများအပြားကို ဖုံးကွယ်လျက်ရှိပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့တွင်ရှိသော နမူနာအိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းသည် စားသုံးမှု စုစုပေါင်းစရိတ်၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း အထက်ကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများအတွက် သုံးစွဲကြသည်။ ယင်းသို့သော ကိုယ်ပိုင်ငွေမှ စိုက်ထုတ်သုံးစွဲရသည့် ကြီးမားများပြားသည့် သုံးစွဲမှုများက အိမ်ထောင်စုများကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆီသို့ တွန်းပို့နိုင်သည်။ အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ကြီးမားများပြားသည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစရိတ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရနိုင်ခြေကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရန် ရိုးရိုးရက်ရက် ဖော်ဒယ်ပုံစံကိုပင် ထပ်မံအသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုများ၏ အောက်တွင်ရှိသော အိမ်ထောင်စုနှုန်းထိုင်ရခြင်းသည် ကြီးမားများပြားသည့် အသုံးစရိတ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရရန် ဖြစ်တန်စွမ်းအပေါ် ကြီးကြီးမားမားသက်ရောက်မှုမရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ တွေ့ရှိချက်သည် ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် အကန့်အသတ်ရှိသော အနေတော် အခြေအနေတွင် ရှိသည်ဆိုသည့် ထင်မြင်ချက်ကိုထင်ဟပ်ဖွယ်ရှိသည်။ အလွယ်ဆုံးဆိုရသော် ယင်းတို့သည် လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု စရိတ်များကို ထည့်ဝင်သုံးစွဲရန်မတတ်နိုင်သည့် အတွက်ကြောင့်ပင် မည်သည့်ဆေးဝါးကုသမှုကိုမျှရယူခြင်းမရှိကြပေ။

19 ဤလေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်တွင် ၂ ထက်ကြီးသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစရိတ်အချိုးအစား လွန်ကဲတန်ဖိုး ၅ ခု မပါဝင်ပါ။ ယင်း အပြင်ဘက်စွန်းရောက်တန်ဖိုးများကို ထိပ်ဆုံးကုန် ၂ အဖြစ် သတ်မှတ်ထည့်သွင်းပါက ကျန်းမာရေးအသုံးစရိတ်အချိုးအစားသည် ၆.၃ ရာခိုင်နှုန်းသို့မြင့်တက်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းအပြင်ဘက်စွန်းရောက်တန်ဖိုးများကို ညှိနှိုင်းမှုမပြုထည့်သွင်းလျှင် ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားသော ကျန်းမာရေးအသုံးစရိတ်သည် ၆.၆ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။

လူမှုအကူအညီများနှင့် ကျန်းမာရေးအာမခံအစဉ်များသည် လူဦးရေ၏ အလွန်သေးငယ်သော ရာခိုင်နှုန်းကိုသာ လွှမ်းခြုံမိပြီး ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအသုံးစရိတ်တွင် မပြောပလောက်သော ပမာဏဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပုံမှန်တရားဝင်စီးပွားရေးနှင့် အစိုးရကဏ္ဍရှိ လူဦးရေ၏ အလွန်သေးငယ်သော အချိုးအစားအတွက်သာ စုပေါင်းထည့်ဝင်မှုပြုသည်ရောမပြုသည်ပါ ရောနှောနေသည့် လူမှုဖူလုံရေးအစီအစဉ်များ ရှိပါသည် (Dutta နှင့်ဖွဲ့၊ ၂၀၁၅)။ ယင်းအပြင် နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အကူအညီပေးရေးဖွဲ့အစည်းအနည်းငယ်သည် အမျိုးမျိုးသော အကူအညီပေးရေး အစီအစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ မည်သည့်တရားဝင်အစီအစဉ်မျှ အလုပ်သမားထုအများစုကြီးကို မလွှမ်းခြုံနိုင်ပေ။ နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှုအတွက် ကုသမှုခံယူရန် လုပ်ဆောင်သည်ဟု အစီရင်ခံစာဖြေကြားသူများ၏ ၁၇.၉ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးသည် လူမှုကူညီရေးအစီအစဉ်များမှ ပေးအပ်သည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစရိတ်၏ အချိုးအစား တစ်ချို့တစ်လေရရှိကြသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့၏ စစ်တမ်းတွင် တွေ့ရသည်။ အဆိုပါ အချက်အလက်များ အစီရင်ခံစာဖြေဆိုခဲ့ကြသည့် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ကိုသာ ကျွန်ုပ်တို့၏ လေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်က အလေးပေး စူးစိုက်ခဲ့သောကြောင့် ယင်းကိန်းဂဏန်းသည် အမှန်တကယ်လူဦးရေ လွှမ်းခြုံမှုကို ပိုမိုဖော်ပြ ထားဖွယ်ရှိပါသည်။ စရိတ်တစ်ခု၏ အချို့သော အပိုင်းများကို လွှမ်းခြုံမိခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် သိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် လူမှုရေးအစီအစဉ် သို့မဟုတ် အာမခံ အစီအစဉ်များမှ လက်ခံခဲ့ဖွယ်အလားအလာရှိသော အိမ်ထောင်စုများရရှိခဲ့သောပမာဏကို ရေတွက် တိုင်းတာနိုင်ခြင်း မရှိပါ။ အစီအစဉ်တစ်ခုခုမှ လွှမ်းခြုံကျခံခဲ့သည်ဟု အစီရင်ခံစာဖြေကြားခဲ့သော အသုံးစရိတ်များအားလုံးအား အပြည့်အဝရသည်ဟု အကောင်းမြင်ယူဆချက် အကြောင်းလျှင်ပင် လွှမ်းခြုံမိသည့်ပမာဏမှာ အိမ်ထောင်စုအားလုံးတွင် ပျမ်းမျှအားဖြင့် စုစုပေါင်းကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအသုံးစရိတ်၏ ၆.၂ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြု မျှဉ်းအောက်ရှိ အိမ်ထောင်စုများအကြားတွင် လွှမ်းခြုံမိနိုင်သည့်အလားအလာရှိသော ကျန်းမာရေးအသုံးစရိတ်အချိုးအစားမှာ ၃.၇ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ထက်ပင် လျော့နည်းနေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အကောင်းအမြင်ဆုံး ယူဆချက်အကြောင်းလျှင်ပင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကိုယ်ပိုင်ငွေမှ စိုက်ထုတ်သုံးစွဲရမှုသည် ပုဂ္ဂလိကကျန်းမာရေးစရိတ်သုံးစွဲမှုအားလုံး၏ ၉၃.၈ ရာခိုင်နှုန်း ရှိနေပါသေးသည်။

ကြီးမြင့်သည့် စရိတ်များကို ကျခံသုံးစွဲရန်အတွက် အတွင်းလူနာအဖြစ်တက်ရောက်ကုသခြင်း သို့မဟုတ် ပြင်ပလူနာ အဖြစ်ကုသမှု ခံယူခြင်းအတွက် စရိတ်များကို ကြုံတွေ့ရသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် စစ်တမ်းမတိုင်မီ ၁ နှစ်အတွင်း ဆေးဝါးကုသမှု စရိတ်များကို ကာမိနိုင်ရန် ငွေချေးခဲ့ကြရသည်။ ဤနှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် အနည်းငယ်မြင့်မားသည်။^{၂၀} ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆေးဝါးကုသမှုစရိတ်များအား ကာမိစေရန်အတွက် ချေးယူခဲ့ကြသည့် ချေးငွေအမျိုးအစားများကို အခန်း ၈ တွင် ပိုမိုအသေးစိတ် ဖော်ထုတ်တင်ပြထားပါသည်။ ပိုမို ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် ပုံမှန်တရားဝင် မဟုတ်သော ဇာစ်မြစ်များမှ မြင့်မားသောအတိုးနှုန်းများဖြင့် ပိုမိုချေးယူကြရဖွယ်ရှိပြီး ပုံမှန်တရားဝင် ငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုဇာစ်မြစ်များအား လက်လှမ်းမီရယူနိုင်မှု ပိုမိုအကန့်အသတ်ရှိခြင်းနှင့် ယင်းတို့ရပ်ရွာ အသိုင်းအဝန်း၏ လူမှုစီးပွားအခြေအနေများအား ထင်ဟပ်ချက်ဖြစ်ဖွယ်ရှိပါသည်။ အထက်ပါ လေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်နှင့်အညီ မြင့်မားသော ပုဂ္ဂလိကကျန်းမာရေး စရိတ်များက ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ဆေးဝါးကုသမှုများခံယူမှု ပိုနည်းပါးဖွယ်ရှိကြောင်းဖော်ပြနေပါသည်။ မိမိကိုယ်ပိုင်ငွေမှ စိုက်ထုတ်သုံးစွဲရသည့် စရိတ်မြင့်မားခြင်း၊ အဆိုပါစရိတ်များအား ကာမိစေရန် အများအပြားချေးယူခြင်းနှင့် ကုသမှုခံယူခြင်း မပြုသည့် ဗျူဟာများသည် အနာဂတ်ဝင်ငွေအတွက် စွန့်စားရမှု အန္တရာယ်များကို ပိုမိုဆိုးရွားသွားစေသည်။

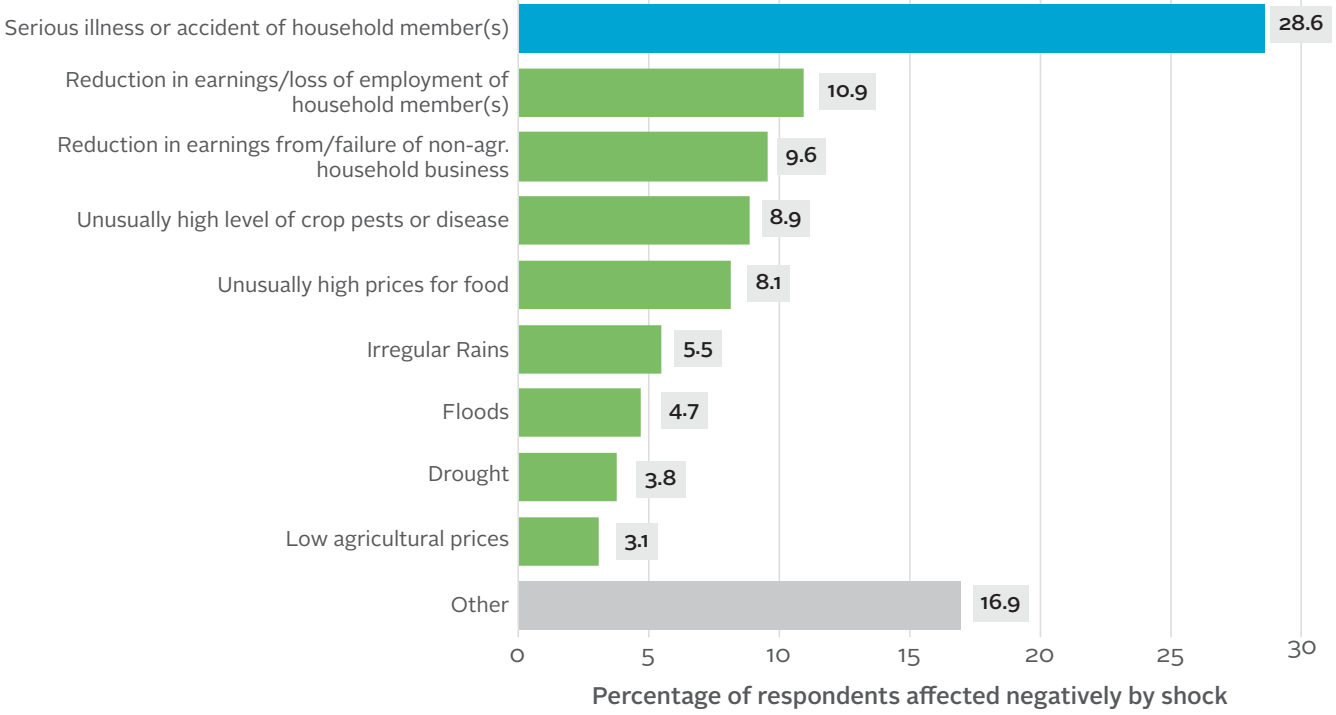
20 ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူများ၏ ၂၉.၉ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၇.၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကာလရှည် ချေးငွေများ ယူကြရသည်။ အဆိုပါခြားနားချက်သည် စာရင်းအင်းပညာအရ ၉၅ ရာခိုင်နှုန်း စိတ်ချရမှုအဆင့်တွင် သိသာထင်ရှားသည်။

ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာရုတ်တရပ်ကျန်းမာရေးဖြစ်ရပ်များအား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခြင်း

ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာကျန်းမာရေးဖြစ်ရပ်များသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စုများ ကြုံတွေ့ခံစားရသည့် အစီရင်ခံစာဖြေကြားမှုအများဆုံး ဖြစ်ရပ်အမျိုးအစား ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် အတွင်းလူနာအဖြစ် ကုသမှုခံယူခြင်း သို့မဟုတ် ပြင်ပလူနာအဖြစ် ကုသမှုခံယူခြင်း တို့နှင့် ဆက်နွယ်လျက်ရှိသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစရိတ်များ သုံးစွဲခဲ့ကြရကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြေဆိုကြပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများအနက်မှ ၅ ပုံ ၁ ပုံနီးပါးသည် ယင်းတို့၏ အိမ်ထောင်စုများ ကြုံတွေ့ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော ကျန်းမာရေးထိခိုက်မှု ရုတ်တရပ်ဖြစ်ရပ်သည် လူမှုဘဝဖူလုံရေးကို ပြင်းထန်ဆိုးရွားသည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဖြစ်စေကြောင်း အစီရင်ခံစာပြခဲ့ကြသည်။ ကျန်းမာရေးထိခိုက်မှု ရုတ်တရပ်ဖြစ်ရပ်များသည် အိမ်ထောင်စုများ၏ လူမှုဘဝဖူလုံရေးအပေါ် အပျက်သဘော သက်ရောက်ခြင်းကို လမ်းကြောင်းနှစ်မျိုး (၁) တိုးပွားလာသော ဆေးဝါးကုသမှုစရိတ်များ (၂) လုပ် အားရောင်းလိုအား လျော့ကျခြင်းသည် စွန့်လွှတ်လိုက်ရသော အခွင့်အလမ်းများကြောင့် ဝင်ငွေလျော့ကျခြင်းနှင့်/ သို့မဟုတ် လုပ်အားပြန်ရချက်လျော့နည်းကျဆင်းခြင်းတို့အားဖြင့် ဖြစ်စေသည် (Gertler နှင့် Gruben ၂၀၀၂)။ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ကျန်းမာရေး ရုတ်တရပ် ဖြစ်ရပ်သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စုများကြုံတွေ့ရသည့် အများဆုံး အစီရင်ခံစာဖြေကြားသော ရုတ်တရပ်ဖြစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စုများ၏ ထက်ဝက် လျော့လျော့သည် ကြိုတင်မှန်းဆမထားသော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့်ထိတ်လန့်ဖွယ် ဖြစ်ရပ် တစ်ခုခုက ယင်းတို့၏လူမှုဘဝဖူလုံရေးကို သက်ရောက်စိတ်ဝင်မှု ရှိခဲ့သည်ဟု အစီရင်ခံစာဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ဖြေကြားသော အိမ်ထောင်စုများအနက် ၂၈.၆ ရာခိုင်နှုန်းက စစ်တမ်းမတိုင်မီ ၁၂ လတာ ကာလအတွင်း အဆိုးဆုံးရုတ်တရပ်ဖြစ်ရပ်အနေဖြင့် ပြင်းထန်သည့် နှာဖျားမကျန်းဖြစ်မှု သို့မဟုတ် မတော်တဆထိခိုက်မှု ကြုံတွေ့ ခဲ့ကြောင်း အစီရင်ခံ စာဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ကျန်းမာရေး ထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ်များသည် တစ်ခုတည်းသော ကြုံတွေ့မှုအများဆုံး ထိခိုက်မှု အကြပ်အတည်းဖြစ်ပြီး ယင်း၏ နောက် အဖြစ်အများဆုံး ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ဖြစ်ရပ်အမျိုးအစား သုံးခုပေါင်းထက်ပင် ပိုမိုပုံနှံမှု ရှိသည်။

ပုံ ၆.၆။

အိမ်ထောင်စုများအား အများအားဖြင့် ထိခိုက်လေ့ရှိသော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့်ထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ် အမျိုးအစားများ

ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ကျန်းမာရေး ထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ်များအား တုန့်ပြန်ရာတွင် အိမ်ထောင်စုများသည် အနာဂတ်တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအား ပိုမို၍ပင်ထိခိုက်လွယ်စေသည့် အန္တရာယ်ရှိသော ဖြေရှင်းမှုမဟာဗျူဟာများကို ကျင့်သုံးကြရသည်။ ချေးငွေသည် ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ်များအား ဖြေရှင်းရာတွင် အများဆုံးအသုံးပြုသည့်နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ကို အခန်း ၈ တွင် ပိုမို၍နက်နဲစွာ စစ်ဆေးသုံးသပ်ထားပါသည်။ ငွေချေးယူခြင်းနည်းအပြင် အိမ်ထောင်စုများသည် ကာလတိုရော ကာလရှည်တွင်ပါ ယင်းတို့၏ လူမှုဘဝဖူလုံရေးကို လျော့ကျစေနိုင်သည့် အမျိုးမျိုးသော ဖြေရှင်းမှု မဟာဗျူဟာများကို အသုံးပြုကြောင်း တွေ့ရသည်။ စစ်တမ်းမတိုင်မီ ၁၂ လတာ ကာလအတွင်း ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် အဆိုးဆုံး ထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ်အနေဖြင့် ပြင်းထန်သည့် နာဖျား မကျန်းဖြစ်မှု သို့မဟုတ် မတော်တဆထိခိုက်မှု ကြုံတွေ့ခဲ့ရကြောင်း အစီရင်ခံ ဖြေကြားခဲ့ကြသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၄.၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဖြေရှင်းမှု မဟာဗျူဟာအဖြစ် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုပြုနိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများအား ရောင်းချခြင်းကို အသုံးပြုခဲ့ကြပြီး ၂၀.၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် အထူးသဖြင့် ယင်းတို့၏ အစားအစာ စားသုံးမှုအလေ့အကျင့်များကို ပြောင်းလဲခြင်းကို ထင်ဟပ်သည့်စားသုံးမှုစရိတ်များကို လျော့ချခြင်းကို အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများအား ရောင်းချခြင်းဖြင့် ထိခိုက်မှုဖြစ်ရပ်အား တုန့်ပြန်သော အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်းသည် အခြားသော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် အကြပ်အတည်း အမျိုးအစားနှင့် ကြုံတွေ့ရသည့် အခါထက် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ကျန်းမာရေးထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ်နှင့် ကြုံတွေ့ရသည့်အခါတွင် ပိုမိုမြင့်မားသည်။²¹ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ်များနှင့် ကြုံတွေ့ရသည့်အခါတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် လက်ရှိစားသုံးမှုကို လျော့ချခြင်း သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲခြင်းအားဖြင့် တုန့်ပြန်ကြဖွယ်ရှိသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများအား ရောင်းချခြင်းဖြင့် တုန့်ပြန်ကြဖွယ်ရှိသည်။ ထိုသို့သော ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများအား ရောင်းချခြင်းမပြုလျှင် အနာဂတ်တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆီသို့ ဦးတည်ကျရောက်သွားစေနိုင်သည့် အန္တရာယ်များကို လျော့ချနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဆိုရလျှင် အဆိုပါ ဖြေရှင်းရေး မဟာဗျူဟာများသည် စရိတ်စကကြီးမားပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု မဟာဗျူဟာများကို ထိခိုက် ပျက်စီး စေ၍ အိမ်ထောင်စုများအား အနာဂတ်ဝင်ငွေဆုံးရှုံးမှုအန္တရာယ်များကို ပိုမို ထိခိုက်ခံရလွယ်စေနိုင်သည်။

သိသိသာသာများပြားသော ကိုယ်ပိုင်ငွေမှ စိုက်ထုတ်သုံးစွဲမှုနှင့်အတူတွဲ၍ ရုတ်တရက် ကျန်းမာရေး ထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ်များ၏ မြင့်မားသောပျံ့နှံ့မှုသည် အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ကျရောက်ရန် မြင့်မားစွာ ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုရှိသည်ကို ဆိုလိုရာရောက်ပါသည်။ မကြာခဏ နာဖျားမကျန်းဖြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် မတော်တဆထိခိုက်မှုဖြစ်ခြင်းတို့သည် အကြီးအကျယ် ဝင်ငွေ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများကို ဖြစ်စေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ လေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများနှင့် ထိခိုက်ခံရလွယ်သူများကို လွှမ်းမိုးနိုင်သော လူမှုအာမခံ အစီအစဉ်များ လိုအပ်မှုကို ထင်ရှားပေါ်လွင်စေပါသည်။

21 ကျန်းမာရေးထက် အခြားသောရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ်များတွင် ပျမ်းမျှအားဖြင့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဖြေရှင်းရေး မဟာဗျူဟာအနေဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများအားရောင်းချခြင်းကို အသုံးပြုသည်ဟု အစီရင်ခံဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ ခြားနားချက်သည် စာရင်းအင်းပညာအရ ၉၅ ရာခိုင်နှုန်း စိတ်ချရမှုအဆင့်တွင် ထူးခြားမှုရှိသည်။

၀၇

ပြည့်မီခြင်းမရှိသော
ရေ၊ သန့်ရှင်းရေးနှင့်
စွမ်းအင်လိုအပ်ချက်များ

အဓိကပေးလိုသော သတင်းစကားများ

- မြင့်မားသော ကုန်ကျစရိတ်များသည် ပိုမိုကောင်းမွန်သော သောက်ရေ၊ သန့်ရှင်းရေးနှင့် စွမ်းအင်တို့ကို လက်လှမ်းမီရယူ သုံးစွဲခြင်းဟု ဆိုလိုခြင်းမရှိပါ။
- မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်း သဘာဝအလျောက်ကြွယ်ဝမှုများတွင် ကွာခြားချက်များရှိသည်ကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ထင်ဟပ် လျှက် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် သောက်ရေ လက်လှမ်းမီ ရရှိမှုတွင် ပထဝီဝင်အရ သိသာသော ကွဲလွဲမှုရှိပါသည်။
- အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံသာ နိုင်ငံပိုင်ဓါတ်အားလှိုင်းများကို လက်လှမ်းမီ ရယူသုံးစွဲနိုင်ကြသော်လည်း ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းမျှသည် မီးအလင်းရောင်ရရှိရေး အဓိကဖြစ်အနေဖြင့် ခေတ်မီစွမ်း အင်ကို ရယူအသုံးပြုနိုင်ခြင်း မရှိကြပေ။ ကျေးလက်ဧရိယာများ တွင် ရပ်ရွာအစုဖွဲ့အလိုက် ဓါတ်အားလှိုင်းများနှင့် အိမ်သုံး နေရောင်ခြည် စွမ်းအင်ဆိုလာစနစ်များဖြင့် လိုအပ်ချက် ကွာဟ ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းနေကြရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူပေါင်းများစွာသည် ယင်းတို့အတွက် အခြေခံရေး သန့်ရှင်းရေး၊ အိမ်ရာနှင့် စွမ်းအင်လိုအပ်ချက်များကို ပြည့်မီအောင် ရရှိကြခြင်းမရှိသေးပါ။ အဆိုပါအခြေခံ ဝန်ဆောင်မှုများအားလုံးကို မြို့ပြတွင်နေသော ပိုမိုချမ်းသာ ကြွယ်ဝသူများအနေဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ လက်လှမ်းမီရရှိသုံးစွဲနိုင်ကြဖွယ်ရှိသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင်ချို့တဲ့မှုများသည် ပထဝီဝင်နှင့် ဆက်နွယ်နေဖွယ်ရှိသလို ဝင်ငွေနှင့်လည်း ဆက်နွယ်နေဖွယ်ရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထဝီဝင်သွင်ပြင်သဘောအရ ရာသီဥတုအမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေသည်။ တောင်ကုန်းနှင့် တောင် ထူထပ်ရာဒေသတွင် ပိုမိုအေးမြသော ဆောင်းရာသီနှင့် နွေရာသီ များရှိပြီး မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် ပိုမိုပူပြင်း၍ တစ်နှစ်ပတ်လုံးနီးပါး ပိုမို စွတ်စိုထိုင်းမှိုင်းသော မိုးလေဝသ အခြေအနေရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ရာအခြေအနေများ၊ သန့်ရှင်းရေးနှင့် ရေနှင့် သက်ဆိုင်သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများသည် ရာသီဥတုနှင့်ရော အဆောက်အဦး ဆောက်လုပ်ရာတွင် သုံးစွဲသော ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီ ရရှိမှုနှင့်ပါ ဆက်နွယ်၍ ဒေသအလိုက် သိသာသော ကွဲပြားခြားနားမှုကို ဖော်ညွှန်းလျက်ရှိသည်။ MPLCS သည် ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသ ကြီးအဆင့်ကို ကိုယ်စားပြုမှု မရှိသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး-ဂေဟဗေဒ ဖန်အဆင့် ကိန်းဂဏန်းများကို ဖော်ထုတ် တင်ပြနိုင်ပါသည်။

ပိုမိုကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသည့် သောက်ရေရရှိရေး

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူ ၁၀ ဦးလျှင် ၇ ဦး နီးပါးသည် တစ်နှစ်ပတ်လုံး ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသည့် သောက်ရေ ရရှိကြပြီး ၇၉ ရာခိုင်နှုန်းသည် မိုးရာသီ၊ နွေရာသီနှင့်ဆောင်းရာသီ ရာသီ ၃ ခုအနက် အနည်းဆုံး ရာသီတစ်ခုတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် သောက်သုံးရေရရှိနိုင်သည့် အိမ်ထောင် စုများတွင် နေထိုင်ကြသည်။²² MPLCS တွင် အစီရင်ခံစာဖြေကြားခဲ့သည့် စိတ်ချရ သောရေ လက်လှမ်းမီရရှိမှု ဖွင့်ဆိုချက်သည် ယခင်ဖွင့်ဆိုချက်များနှင့် ခြားနားမှု ၃ မျိုး ရှိပြီး အစီရင်ခံစာပြသည့် ညွှန်ကိန်းများအပေါ် လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြနိုင်သည့် ရလဒ်သက်ရောက်မှု ရှိသည်။²³ ပထမခြားနားချက်မှာ MPLCS သည် အိမ်ထောင်စု များအား နွေရာသီ၊ မိုးရာသီနှင့်ဆောင်းရာသီများတွင် ယင်းတို့၏မူလအခြေခံ သောက်သုံးရေရရှိမှုများအကြောင်း မေးမြန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် ရာသီအလိုက်သောက်သုံးရေ ရရှိမှုသည် သိသိသာသာအပြောင်းအလဲရှိသည်။ များစွာသော အိမ်ထောင်စုများသည် မိုးရာသီတွင် ယင်းတို့၏ မူလအခြေခံရေရရှိရာ ဖြစ်ဖြစ်အဖြစ် မိုးရေကို မှီခိုအားထားကြသည်။ ဆောင်းရာသီနှင့် နွေရာသီများတွင် အိမ်ထောင်စုများသည် မိုးရေရရှိရန် အခက်အခဲရှိသည့်အခါ ယင်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ပြည့်မီစေရန် အခြားသော ရေရရှိရာ ဖြစ်ဖြစ်များကို ရှာဖွေရယူကြရပြီး မကြာခင်ဆိုသလို သန့်ရှင်းကောင်းမွန်မှုမရှိသည့် ဖြစ်ဖြစ်များမှ ရှာဖွေ ရယူကြရသည်။ မြို့ပြများတွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ရေရရှိရာ ဖြစ်ဖြစ်များသည် ရာသီအလိုက် အပြောင်းအလဲများကြောင့် ထိခိုက်ခံရမှုနည်းသည်။ ဒုတိယခြားနားမှုမှာ ဤလေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်တွင် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်

22 အိမ်ထောင်စုတစ်စုသည် ယင်းတို့၏သောက်ရေသည် ဖော်ပြပါ ဖြစ်ဖြစ်များမှလာလျှင် စိတ်ချရသည့်သောက်ရေ ဖြစ်မှုကို လက်လှမ်းမီရရှိသည်ဟု ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်သည်။ (၁) အစိုးရရေအိုင်ခေါင်း (၂) အစိုးရရေ ဖြန့်ဖြူးမှုစနစ် (၃) အစိစိတွင်း (၄) ကောင်းမွန်လုံခြုံစွာကာရံထားသော ရေတွင်း သို့မဟုတ် စမ်းရေထွက် (၅) မိုးရေ သို့မဟုတ် (၆) ပုလင်းသွတ်ထားသည့်ရေ။ ရေကို အောက်ဖော်ပြပါဖြစ်ဖြစ်များမှလာလျှင် စိတ်ချရမှုမရှိသောရေဟု သတ်မှတ်ပါသည်။ (၁) ကောင်းမွန်လုံခြုံစွာ ကာရံထားခြင်းမရှိသော ရေတွင်း သို့မဟုတ် စမ်းရေထွက် (၂) ရေအိုင်၊ ရေကန်ငယ်၊ ရေကန်ကြီး၊ ဆည်တာတံ သို့မဟုတ် စီးဆင်းခြင်းမရှိသည့်ရေသေဖျစ် (၃) မြစ်၊ ချောင်း၊ တူးမြောင်း သို့မဟုတ် (၄) ရေသယ်ယာဉ်/ရေသယ်ကား။

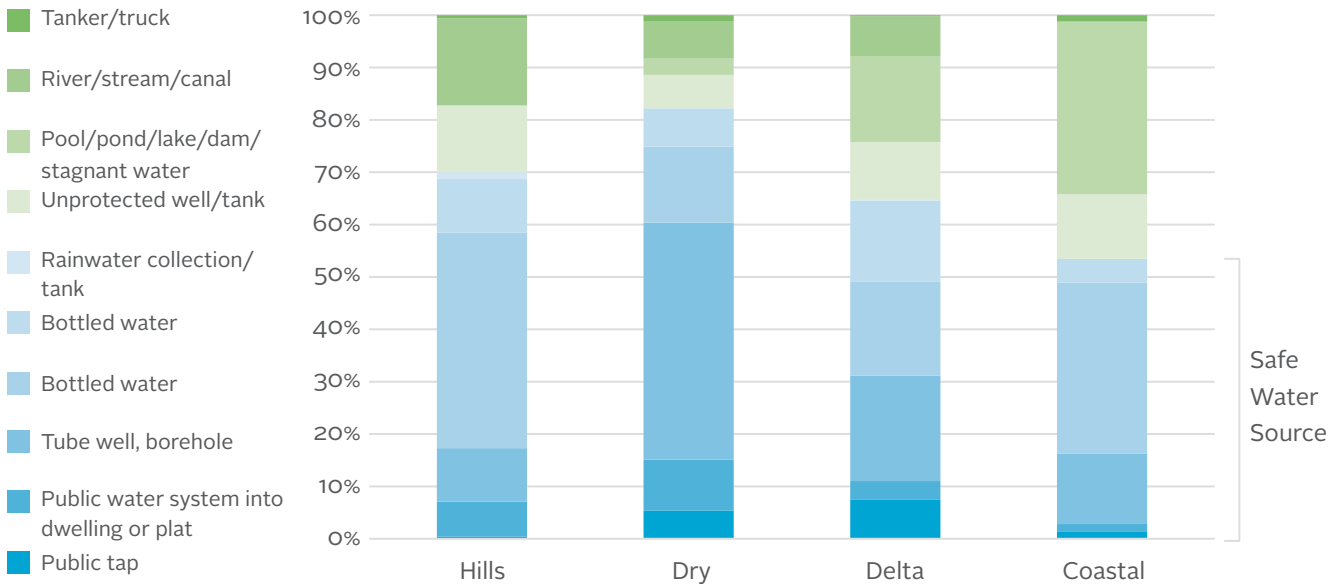
23 MPLCS ၏ အိမ်ရာအပိုင်းနှင့်ဆိုင်သော မေးခွန်းဖြေစည်းတည်ဆောက်ပုံသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် နီးကပ်စွာ ဆင်တူသည်။ MPLCS ၏ အချို့သော ညွှန်ကိန်းများသည် IHLCA အချက်အလက်များထက် သန်းခေါင်စာရင်း အချက်အလက်များနှင့် ပိုမိုနိုင်းယှဉ်နိုင်ပါသည်။ ညွှန်ကိန်း အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်များ၏ အသေးစိတ်နိုင်းယှဉ်မှုကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုင်းတာချက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ချက် များနှင့်အညီ ဒုတိယ ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသည့် ရေရရှိရာဇစ်မြစ်များ ရနိုင်လျှင် ရေသန့် ပုလင်းများကို သန့်ရှင်းကောင်းမွန်သည့် ရေရရှိရာ ဇစ်မြစ်အဖြစ် ယူဆသတ်မှတ်သည်။ အစောပိုင်း IHLC အနိမ့်မုန်းတွက်ချက်မှုများတွင် ရေသန့်ပုလင်းကို ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းမှု မရှိသည့် သောက်ရေဇစ်မြစ်အဖြစ် ယူဆသတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရေသန့်ပုလင်း သောက်သည်ဟု အစီရင်ခံစာဖြေကြားသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်း နီးပါးသည် ဒုတိယကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသည့် သောက်ရေရရှိရာဇစ်မြစ်ကို ချက်ပြုတ်ရန်အတွက် အသုံးပြု ကြောင်း အစီရင်ခံ ဖြေကြားကြပါသည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ယခင် IHLC အစီရင် ခံစာတွင် အိမ်ထောင်စုတစ်စုသည် ရေရရှိရာ ဇစ်မြစ်နှင့် မိနစ် ၃၀ လမ်းလျှောက်သွားရသည့် အကွာအဝေးတွင် နေထိုင်လျှင် စိတ်ချရသည့် ရေရရှိရာ ဇစ်မြစ်ကို လက်လှမ်းမီ ရရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါသတ်မှတ်ချက်ဘောင်များကို တစ်ခုတည်းသော ညွှန်ကိန်းအဖြစ် သို့ စုစည်းခြင်းထက် ရေရရှိရာဇစ်မြစ် လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်ကို အကွာအဝေးမှ သီးခြား ခွဲထုတ်ထားခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းတွင် စိတ်ချရသော သောက်ရေဇစ်မြစ် လက်လှမ်းမီရရှိမှုသည် သိသိသာသာ ကွဲပြားမှုရှိသည်။ အပူပိုင်းဇုန်တွင် နေထိုင်ကြသူများသည် စိတ်ချရသောရေရရှိမှု အမြင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် ရေပိုက်သို့မဟုတ် အစီစီတွင်းများမှ ရရှိကြ၍ နောက်ထပ် ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကောင်းမွန်လုံခြုံစွာ ကာကွယ်ထားသော ရေတွင်း သို့မဟုတ် စမ်းရေထွက်များမှ ရရှိကြသည်။ စိတ်ချရသော သောက်ရေရရှိမှု အနိမ့်ဆုံးမှာ ကမ်းရိုးတန်း ဒေသများဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုများ၏ ထက်ဝက်သည် အပေါ်ယံရေပြင် (မြစ်၊ ဆည်၊ ကန်များ စသည်)ကို မှီခိုအားထားကြရသည်။ ကျေးလက်နေသူများ၏ ၆၂ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မြို့ပြတွင်နေထိုင်ကြသူများ၏ ၈၅ရာခိုင်နှုန်းသည် တစ်နှစ်ပတ်လုံးစိတ်ချရသော သောက်ရေ ရရှိကြသည်။ မြို့ပြတွင်နေထိုင်ကြသူများ၏ အရေးအပါဆုံး စိတ်ချရသော သောက်ရေရရှိရာ ဇစ်မြစ်မှာ ရေသန့်ပုလင်းများဖြစ်ပြီး မြို့ပြနေသူအားလုံး၏ ၃၁ရာခိုင်နှုန်းက သောက်သုံးကြသည်။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဖြစ်သည့် ဧရာဝတီ၊ ပဲခူးနှင့် ရန်ကုန်တို့တွင် ရာသီအလိုက် စိတ်ချရသည့် သောက်ရေရရှိမှု သိသိသာသာ ပြောင်းလဲကွဲပြားမှုရှိသည်။ မိုးရာသီကုန်ဆုံးသွားသည့်အခါ ယင်းဒေသများရှိ အိမ်ထောင်စုများ၏ အများစုသည် မိုးရေခံသုံးစွဲခြင်းအစား ရေကန်များနှင့် မြစ်ချောင်းများမှရေကို ခပ်ယူသုံးစွဲကြရသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသ အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသူများ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံသည် ယင်းတို့၏ မူလအခြေခံ သောက်ရေရရှိရာ ဇစ်မြစ်အဖြစ် မိုးရေခံယူခြင်းကို မှီခိုအားထားကြရသည်။ နွေရာသီနှင့် ဆောင်းရာသီများတွင် အဆိုပါ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃ ပုံ ၂ ပုံသည် စိတ်မချရသည့် အပေါ်ယံရေပြင် ဇစ်မြစ်များကို ပြောင်းလဲ သုံးစွဲကြရသည်။

နေရာသီ သောက်ရေ ဖြစ်မြစ်များ

မှတ်စု။ ကိန်းဂဏန်းများကို လူဦးရေအလေးတင်ထားသဖြင့် အမျိုးမျိုးသော သောက်ရေရရှိရာဖြစ်မြစ်များ ရရှိသုံးစွဲသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသူ လူဦးရေအချိုးအစားကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြပါသည်။

ရေသန့်စင်မှု အမျိုးအစားအားလုံးသည် ပါသိုဂျင်များကို ရေထဲမှဖယ်ရှားရန် မစွမ်းဆောင်နိုင်သော်လည်း အိမ်ထောင်စုများသည် ယင်းတို့သုံးစွဲသည့်ရေများကို သန့်စင်ကြသည်။ MPLCS တွင် ရေသန့်စင်မှုနှင့်ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ မပါဝင်သော်လည်း LIFT မှလုပ်ဆောင်ခဲ့သည့် စစ်တမ်း (၂၀၁၅) တွင် စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည့် ကျေးလက်ဧရိယာနေ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် နည်းလမ်းမျိုးစုံသုံး၍ သောက်ရေကို သန့်စင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အဓိက ရေသန့်စင်သည့်နည်းလမ်းမှာ အဝတ်စ/ပိတ်စဖြင့် ရေစစ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယအသုံးအများဆုံး နည်းလမ်းမှာ ရေကိုကျိုချက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ယင်းနည်းလမ်းကို စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃ ပုံ ၂ ပုံက အသုံးပြုကြပါသည်။

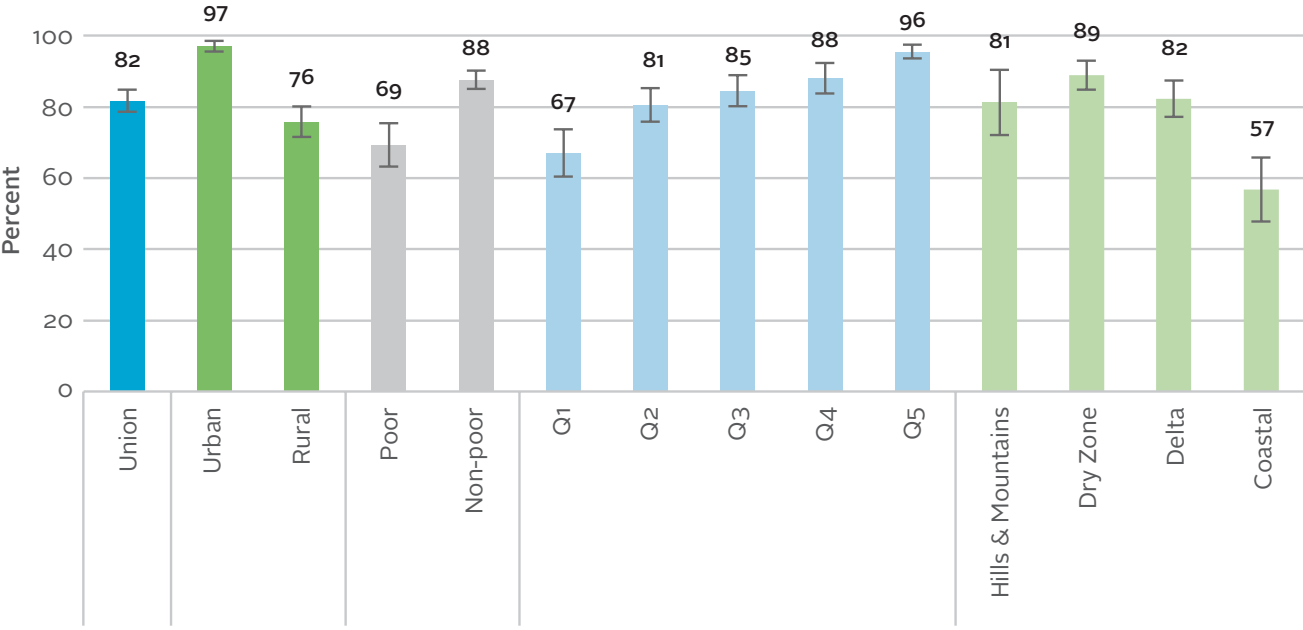
မြန်မာနိုင်ငံကမ်းရိုးတန်းဒေသများရှိ လူ ၁၀ ဦးလျှင် ၁ ဦးသည် ရေခပ်ရန် အသွားအပြန် တစ်ကြောင်းလျှင် မိနစ် ၃၀ အထက် သွားရသည်။ သောက်ရေခပ်ရသည့်ကြာချိန်သည် တည်နေရာအလိုက်နှင့် မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်အလိုက် သိသိသာသာ ကွဲပြားမှုရှိသည်။ ကျေးလက်တွင်နေထိုင်သူများ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံ သာသာ (၃၆ ရာခိုင်နှုန်း) နှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက မြို့ပြဒေသများတွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၄ ပုံ ၃ ပုံ နီးပါး (၇၃ ရာခိုင်နှုန်း) သည် သောက်ရေကို ယင်းတို့ နေထိုင်ရာနေရာများ အတွင်း၌ပင်ရရှိကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြေဆိုခဲ့ကြပါသည်။ ရေရရှိရာဖြစ်မြစ် သို့သွားရသည့် အချိန်မှာ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင် အဝေးဆုံးဖြစ်ပြီး ရာသီအလိုက် ပြောင်းလဲမှုအနည်းအကျဉ်းသာရှိ၍ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသနှင့် မတူပါ။ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင် နေထိုင်ကြသူများ၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းသာ ယင်းတို့၏ အိမ်များအတွင်းမှ ရေရရှိကြပြီး အိမ်ထောင်စုများ၏ တစ်ဝက်မရှိ တစ်ရံ (၄၆ ရာခိုင်နှုန်း) သည် ရေခပ်ရန် အသွားအပြန် တစ်ကြောင်းအတွက် ၁၀ မိနစ်နှင့်အထက် အချိန်ယူရသည်။ ကမ်းရိုးတန်း ဒေသများရှိ အိမ်ထောင်စု ၁၀ စုလျှင် ၁ စု နီးပါး (၉ ရာခိုင်နှုန်း) သည် နေရာသီတွင် ရေခပ်ရန် အသွားအပြန် တစ်ကြောင်းအတွက် မိနစ် ၃၀ ကြာကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြေဆိုကြရာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားသော ဒေသများတွင် အိမ်ထောင်စု ၂၀ လျှင် ၁ စုနှုန်းရှိသည်ထက် ၂ ဆဖြစ်သည်။

ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အညစ်အကြေးသန့်ရှင်းရေး အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီရယူ သုံးစွဲနိုင်မှု

လူတိုင်းလက်လှမ်းမီ ရယူသုံးစွဲနိုင်သည့် သန့်ရှင်းရေး ရည်မှန်းချက်သည် မြို့ပြဒေသများတွင် ပြည့်ဝလှနိုး ဖြစ်သော်လည်း ကျေးလက်ဒေသများတွင် နေထိုင်ကြသူများအနက် ၄ ဦးလျှင် ၁ ဦးသည် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အိမ်သာ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများမရှိကြပေ။ ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် သန့်ရှင်းရေးအား လုံခြုံစိတ်ချစွာ ရေရှည်စဉ်ဆက်မပြတ် လက်လှမ်းမီရယူ သုံးစွဲနိုင်မှုသည် ကျန်းမာသောဘဝနှင့် လူနေမှုဘဝပြည့်စုံမှုလုံ့လို့အတွက် အခြေခံကျပေသည်။ အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် သင့်လျော်ကောင်းမွန်သော သန့်ရှင်းရေး အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ မရှိခြင်းသည် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ ကာလဝမ်းနှင့် မျက်ခမ်းစပ်ရောဂါကဲ့သို့သော အဓိကရောဂါများကို ဖြစ်ပွားစေနိုင်ပြီး ထိခိုက်ခံရလွယ်သောသူများ အထူးသဖြင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ကလေးသူငယ်များ၏ ကျန်းမာရေးကို ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိသည်။ မြို့ပေါ်ရှိသို့ရောက် ကျေးလက်ဒေသများတွင် နေထိုင်ကြသူများသည် အခြေခံအညစ်အကြေး သန့်ရှင်းရေး လုံလုံလောက်လောက် မရှိကြပေ။ ကျေးလက်နေ အိမ်ထောင်စုများ၏ အိမ်ထောင်စု ၆ စုလျှင် တစ်စု (၁၆ ရာခိုင်နှုန်း) သည် အိမ်သာမရှိကြပေ။ ထို့အပြင် နိုင်ငံအဆင့် ပျမ်းမျှဖြစ်သော ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင် အိမ်သာ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းမရှိသူဦးရေမှာ ၃ ဆ (၃၇ ရာခိုင်နှုန်း) ရှိသည်။

ပုံ ၇.၂။

ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အိမ်သာ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း လက်လှမ်းမီရယူသုံးစွဲနိုင်မှု

မှတ်စု။ ကိန်းဂဏန်းများကို လူဦးရေအလေးတင်ထားသဖြင့် အမျိုးမျိုးသော ပိုမိုကောင်းမွန်သော အိမ်သာ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီရယူသုံးစွဲနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသူ လူဦးရေအချိုးအစားကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြပါသည်။ ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အိမ်သာအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများတွင် ရေဆွဲ(ရေလောင်း) အိမ်သာနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် တွင်း (ကျင်း) အိမ်သာတို့ ပါဝင်ပါသည်။

စွမ်းအင်ဇစ်မြစ်များ ကွဲပြားခြင်း

အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၂.၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အားလှိုင်းများမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို လက်လှမ်းမီရရှိကြသော်လည်း အိမ်ထောင်စုများမီးထွန်းရန်အတွက် အခြားသောစွမ်းအင် ဇစ်မြစ်များ အမြောက်အများရှိပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများအား ယင်းတို့၏ လျှပ်စစ်ရရှိရာ အဓိက ဇစ်မြစ်နှင့် မီးလင်းရေးနှင့် ချက်ပြုတ်ရေးအတွက် အဓိက စွမ်းအင်ဇစ်မြစ်တို့ကို မေး မြန်းခဲ့ပါသည်။ အားလုံးခြုံငုံလျှင် အိမ်ထောင်စုများတွင်နေထိုင်ကြသူ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းသည် လျှပ်စစ်လုံးဝမရရှိပဲ ၅၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် နိုင်ငံပိုင်၊ ရပ်ရွာအစုဖွဲ့ သို့မဟုတ် နိုင်ငံပိုင်မဟုတ်သော ဓာတ်အားလှိုင်းများအား လက်လှမ်းမီရယူ သုံးစွဲနိုင်မှုမရှိကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ လျှပ် စစ်မရှိသော အိမ်ထောင်စုများသည် မီးအလင်းရောင်ရရှိရေးအတွက် ဖယောင်းတိုင်နှင့် ရေနံ ဆီ တို့ကိုသာ အားထားနေကြကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။²⁴ အိမ်ထောင်စုများ သုံးစွဲကြ သည့် အဓိကစွမ်းအင်ဇစ်မြစ်များကို မူလအခြေခံအားဖြင့် အိမ်ထောင်စုတစ်စုသည် မည်သည့် နေရာတွင် နေထိုင်သည်ဟူသောအချက်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ပါသည်။ အသုံးပြုသည့်စွမ်းအင် ဇစ်မြစ်များတွင် သိသာသော ကွဲပြားမှုရှိပြီး အထူးသဖြင့် နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အားလှိုင်းများ ဖြန့်ကျက် သွယ်တန်းရာတွင် အကန့်အသတ်ရှိသည့် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် ဖြစ်သည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများသည် အမျိုးမျိုးသော စွမ်းအင်ဇစ်မြစ်များအား ရှာဖွေသုံးစွဲရာတွင် နိုင်ငံပိုင် သို့မဟုတ် ရပ်ရွာအစု ဖွဲ့ပိုင် ဓာတ်အားလှိုင်းများအား လက်လှမ်းမီရရှိသုံးစွဲနိုင်မှုနည်းပါးသ ည်။ နိုင်ငံပိုင် သို့မဟုတ် ရပ်ရွာအစုဖွဲ့ပိုင် ဓာတ်အားလှိုင်းများမှ လျှပ်စစ်ရရှိစေသည့် အရေး ပါသော အကြောင်းခြင်းရာများမှာ မြို့ပြတွင်နေထိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် မြို့ပြနှင့် နီးသောနေရာတွင် နေထိုင်ခြင်း (မြို့ပြဒေသများတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူများအတွက် လျှပ်စစ်ရရှိမှုနှုန်းသည် အတူတူပင်ဖြစ်သည်)၊ သို့မဟုတ် ကြွယ်ဝသော အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် စားသုံးမှုတို့ကို ထိန်းချုပ်ထုတ်ချက်သည့်နောက်တွင် ပင် နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အားလှိုင်းများမှ လျှပ်စစ်ပို့လွှတ်မှုမှာ ရပ်ရွာအသိုက်အဝန်းများအနေဖြင့် မြို့နယ် အချက်အခြာနေရာများနှင့် ပိုမိုဝေးကွာလာသည့်အခါ လျော့ကျလာသည်။ ရပ်ရွာ အသိုက် အဝန်းများအတွင်း နိုင်ငံပိုင် ဓာတ်အားလှိုင်းဖြန့်ဖြူးမှုသည် စုပြုံတည်ရှိနေခြင်းကြောင့် ကြွယ်ဝသူများ နေထိုင်သည့် ကျေးလက်ဧရိယာများသည် ဒေသန္တရရပ်ရွာ အစုဖွဲ့ပိုင် ဓာတ်အားလှိုင်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြသည်။ သို့သော် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော ရပ်ရွာအသိုက် အဝန်းများမှာ ထိုသို့မလုပ်နိုင်ကြပေ။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး-ဂေဟဗေဒဇန်များ တစ်လျှောက် ဓာတ်အားလှိုင်းများအား လက်လှမ်းမီရရှိမှုသည် ကွဲလွဲချက်များ ရှိသော်လည်း ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြဒေသများ တစ်လျှောက် လက်လှမ်းမီရရှိမှုတွင် ကွဲလွဲချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်သည့်အခါ ပေါ် လွင်မှုမရှိတော့ပေ။ နိုင်ငံပိုင် သို့မဟုတ် ဒေသန္တရ အစုဖွဲ့ပိုင် ဓာတ်အားလှိုင်းများမရှိသည့် ရပ်ရွာအသိုက်အဝန်းများတွင် အိမ်ထောင်စုများ အထူးသဖြင့် ကြွယ်ဝသော အိမ်ထောင်စုများ သည် နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်သုံး ဆိုလာပြားများ၊ မီးစက်များနှင့် ပြန်လည်အားသွင်းနိုင် သည့် ဘက်ထရီများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းဖြင့် ဓာတ်အားလှိုင်းများမှ လျှပ်စစ်မရရှိမှုကို ဖြည့် ဆည်းကြသည်။ မြို့နယ်အချက်အခြာနေရာများနှင့် နီးသော အိမ်ထောင်စုများသည် ဓာတ်အား လှိုင်းများအား လက်လှမ်းမီသုံးစွဲနိုင်ရန် ပိုမိုသိသာ ကောင်းမွန်သော အခွင့်အလမ်းများရှိသော် လည်း မြို့နယ်အချက်အခြာနေရာများမှ အကွာအဝေးနှင့် ဓာတ်အားလှိုင်း မဟုတ်သည့် လျှပ်စစ် ဇစ်မြစ် ရယူသုံးစွဲမှုတို့အကြား မည်သည့် ဆက်နွယ်ချက်မျှ ရှိပုံမပေါ်ပါ။

ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်ဝသူများရော ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများပါ မြို့ပြတွင်နေထိုင်သူများ၌ လျှပ်စစ် ရရှိရာ ဇစ်မြစ်ရှိကြပြီး အဓိကမှာ နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အားလှိုင်းများမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲခြင်းဖြစ်သည်။ မြို့ပြဒေသတွင်နေထိုင်သူများ၏ ၁.၉ ရာခိုင်နှုန်းသာ လျှပ်စစ်မရသည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် ကျေးလက်တွင်နေထိုင်သူ ၅ ဦးလျှင် ၁ ဦး (၂၁.၇ ရာခိုင်နှုန်း) သည် လျှပ်စစ်လုံးဝ မရရှိ ကြပေ။ ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်ဝသူများနှင့် ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကြား ကွာဟချက်မှာ အလားတူ ပမာဏပင်ဖြစ်ပြီး မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်အကြားကွာဟချက်နှင့် မြင့်မားစွာ ဆက်စပ်နေပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်သူများ၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် မည်သည့်လျှပ်စစ်ရရှိရာဇစ်မြစ်မှမရှိကြသည်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် ဆင်းရဲ

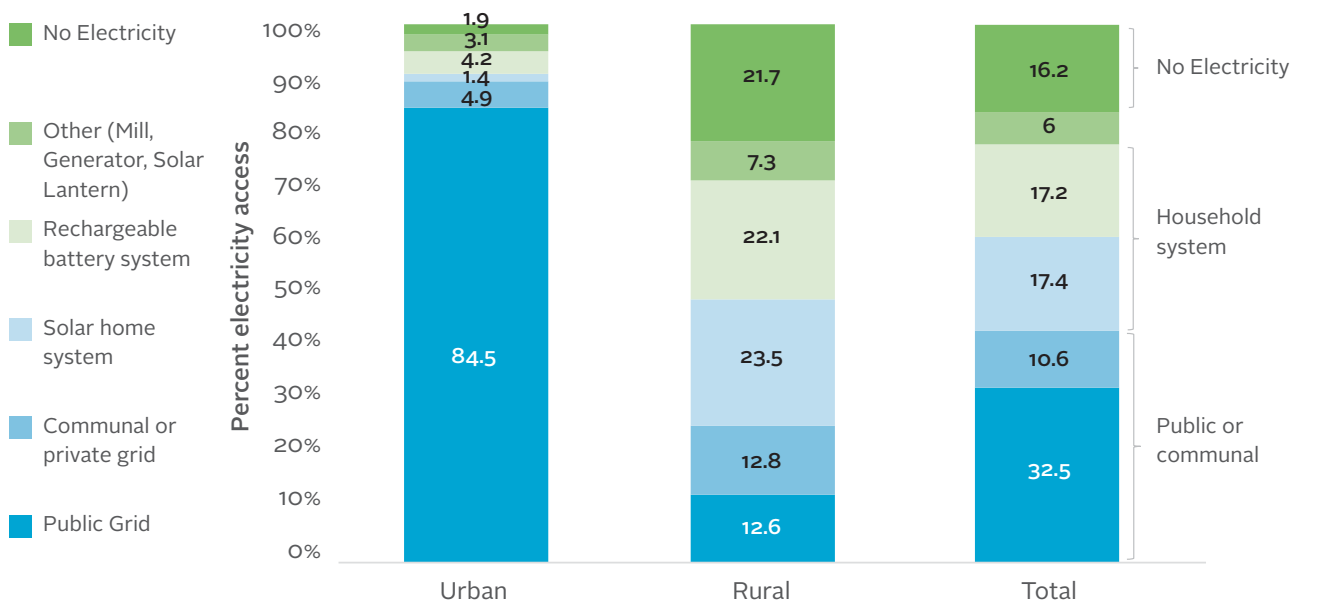
24 ဓာတ်အားလှိုင်းများအား လက်လှမ်းမီရယူသုံးစွဲသည့် လူဦးရေအချိုးအစားအား ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ရန်အတွက် ယင်းကိန်းဂဏန်းများသည် အလေးတင် လူဦးရေရာခိုင်နှုန်း အသုံးပြုပါသည်။ အိမ်ထောင်စုအလေးတင် ကိန်းဂဏန်းများ သည်လည်း ဆင်တူပင်ဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၂.၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အားလှိုင်းများအား ချိတ်ဆက် အသုံးပြုသည်ဟု ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပြီး ၁၆.၉ ရာခိုင်နှုန်းသည် လျှပ်စစ်မရဟု ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရရှိပါသည်။

နှမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသူများ၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် မည်သည့်လျှပ်စစ်ရရှိရာ ဖြစ်မှုမှမရှိကြပေ။ ၆.၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ မည်သည့်လျှပ်စစ်ရရှိရာ ဖြစ်မှုမျှ မရှိကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြင့် ခြုံငုံကြည့်လျှင် မြို့ပြဒေသရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသူများသည် ကျေးလက်ဧရိယာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူအိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသူများထက် သိသိသာသာပင် လျှပ်စစ်ရယူ သုံးစွဲနိုင်ကြဖွယ်ရှိပါသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် လူဦးရေ၏ ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် အဓိကအဖြစ်အနေဖြင့် နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အားလှိုင်းများမှ ရရှိကြပြီး မြို့ပြ နေသူများ၏ နောက်ထပ် ၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် ရပ်ရွာအစုဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကဓာတ်အားလှိုင်းများကို အားထားနေကြကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ မြို့ပြနေ ပို၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအတွက် နိုင်ငံပိုင်နှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ဓာတ်အားလှိုင်းချိတ်ဆက်မှုများသည် ပို၍နိမ့်ပါးပြီး မြို့ပြဒေသများတွင် အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိသူများအကြား ၇၉ ရာခိုင်နှုန်းသည် နိုင်ငံပိုင် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိက ဓာတ်အားလှိုင်းများမှ လျှပ်စစ်ရရှိကြ၍ စွမ်းအင်အဖြစ်များ ပိုမို ကွဲပြားစုံလင်သည်။ မြို့ပြတွင် နေထိုင်ကြသူများ၏ ၂ ရာခိုင်နှုန်းသာလျှင် အခြေခံ လျှပ်စစ်ရရှိရာဖြစ်မှုမရှိကြောင်း ဖြေကြားကြသည်။

မြို့ပြဒေသများ၏ အပြင်ဘက်တွင် နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အားလှိုင်းမှတစ်ဆင့် လျှပ်စစ်ရရှိမှုသည် အကန့်အသတ်ရှိပြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝသူများရော ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများပါ အခြားသော လျှပ်စစ်ရရှိရာ ဖြစ်မှုများကိုရှာဖွေကြရသည်။ ကျေးလက်ဧရိယာတွင် နေထိုင်ကြသူများ၏ ၁၂.၆ ရာခိုင်နှုန်းသာ နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အားလှိုင်းများသည် ယင်းတို့၏ လျှပ်စစ်ရရှိရာ အဓိက ဖြစ်မှု ဖြစ်ကြောင်းပြောဆိုကြသည်။ ရပ်ရွာအစုဖွဲ့ပိုင် ဓာတ်အားလှိုင်းများသည် နိုင်ငံပိုင် ဓာတ်အားလှိုင်းများကဲ့သို့ပင် ကျယ်ပြန့်ပြီး အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၂.၈ ရာခိုင်နှုန်းသည် ရပ်ရွာ အစုဖွဲ့ ပိုင် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိက ဓာတ်အားလှိုင်းများကို မှီခိုအားထားကြရသည်။ သို့သော်လည်း ကျေးလက်ဧရိယာမှ ဖြေဆိုသူများသည် အချို့သော လျှပ်စစ်ရရှိရာဖြစ်မှုများကို အသုံးပြုနေကြပြီး ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် အိမ်သုံးနေရောင်ခြည်စွမ်းအင် ဆိုလာပြားစနစ်များနှင့် ပြန်လည် အားဖြည့်နိုင်သည့် ဘက်ထရီများကို မှီခိုအားထားကြသည်။ အဆိုပါစနစ်များကို မီးတွန်းရန်၊ ရုပ်မြင်သံကြားကြည့်ရန် အီလက်ထရောနစ်ပစ္စည်း အသေးစားလေးများအတွက် အသုံးပြု နိုင်သည်။ သို့သော် ရေခဲသေတ္တာကဲ့သို့သော စွမ်းအင်အသုံးပြုမှု ပိုမိုများပြားသည့် ကုန်ပစ္စည်း များအတွက် အသုံးမပြုနိုင်ပါ။ သို့သော်လည်း အခြေခံမီးအလင်းရောင်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းဖြင့် အဆိုပါ စနစ်များသည် ကျေးလက်နေလူထုအတွက် နေ့တာကိုရှည်စေပြီး ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားသောအရပ်ဒေသများနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် တယ်လီဖုန်းတို့မှတစ်ဆင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ပေသည်။

ပုံ ၇.၃။

မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိရာ ဖြစ်မှုများ

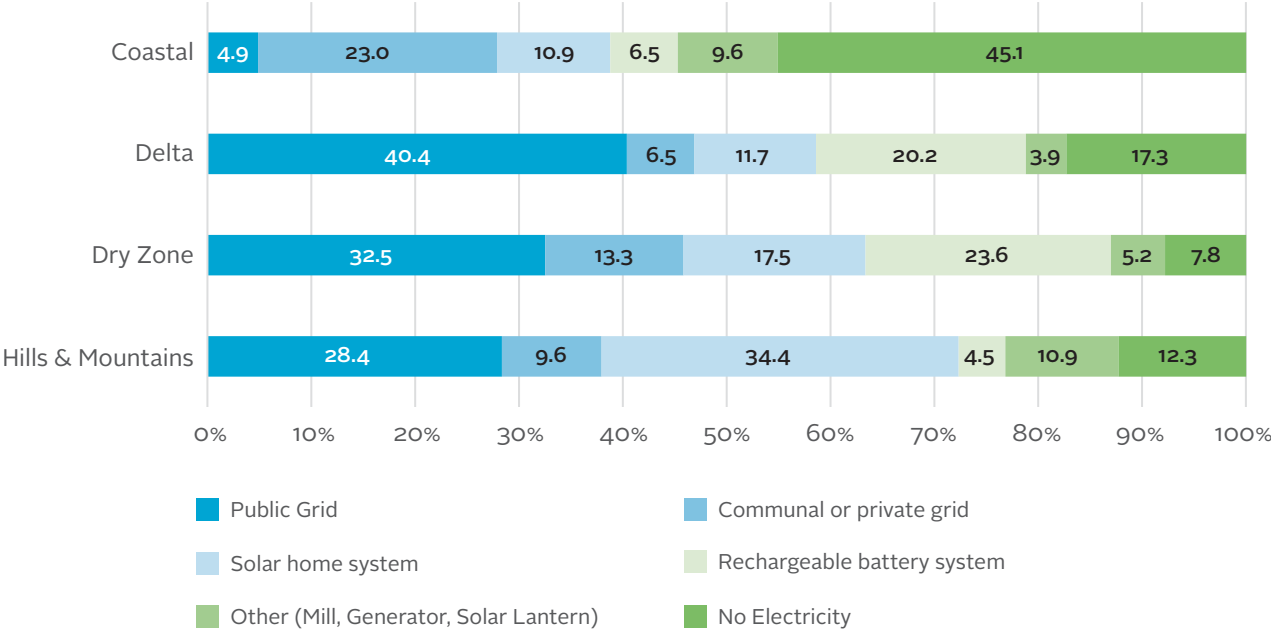

မှတ်စု။ ကိန်းဂဏန်းများကို လူဦးရေအလေးတင်ထားသဖြင့် အမျိုးမျိုးသော စွမ်းအင်အဖြစ်များရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများ တွင်နေထိုင်ကြသူ လူဦးရေအချိုးအစားကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြပါသည်။

ကမ်းရိုးတန်းဒေသများသည် လျှပ်စစ်လက်လှမ်းမီရရှိမှု အနည်းဆုံးဖြစ်သည်။ အဆိုပါဒေသများ ရှိ လူဦးရေ၏ ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် လျှပ်စစ်ရရှိရာဖြစ်အကြောင်း ဖြေကြားခြင်းမရှိပဲ အဆိုပါ ဒေသများရှိ လူဦးရေ၏ ၅ ရာခိုင်နှုန်းကသာ နိုင်ငံပိုင်ဓာတ်အားလှိုင်းပေါ်တွင်ရှိကြောင်း ဖြေကြား ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင် နေထိုင်ကြသူများ၏ ၂၃ ရာခိုင်နှုန်းအတွက် ရပ်ရွာအစုအဖွဲ့ပိုင် ဓာတ်အားလှိုင်းများသည် လျှပ်စစ်ရရှိရာ အဓိကဖြစ် ဖြစ်ပါသည်။ ဤတွေ့ရှိချက်ကို သန်းခေါင်စာရင်းကောက်ယူခဲ့ရာတွင်တွေ့ရသော လျှပ်စစ် ရရှိမှု အချက်အလက်များက ထောက်ခံလျှောက်ရှိပြီး ကမ်းရိုးတန်းဒေသများဖြစ်သော ရခိုင်နှင့် တနင်္သာရီတို့တွင် အတော်အတန်နည်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသာ မီးလင်းရေးအတွက် ယင်းတို့၏ မူလအခြေခံ စွမ်းအင်ဖြစ်အဖြစ် ရပ်ရွာအစုအဖွဲ့ပိုင် သို့မဟုတ် နိုင်ငံပိုင် ဓာတ်အား လှိုင်းများအပေါ် မှီခိုအားထားနိုင်ကြသည်။ နေရောင်ခြည်စွမ်းအင် ဆိုလာပြားသုံးစွဲမှုသည် တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသများတွင် အမြင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး တရုတ်နိုင်ငံနှင့် နယ်စပ် ကုန် သွယ်မှုမှ တစ်ဆင့် ဆိုလာပြားများ ပိုမိုရရှိနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ပုံ ၇.၄။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်အလိုက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိရာ ဖြစ်မြစ်များ

မှတ်စု။ ကိန်းဂဏန်းများကို လူဦးရေအလေးတင်ထားသဖြင့် အမျိုးမျိုးသော စွမ်းအင်ဖြစ်မြစ်များရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများ တွင်နေထိုင်ကြသူ လူဦးရေအချိုးအစားကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြပါသည်။

အိမ်ရာသုံးပစ္စည်းများ ကွာဟချက်

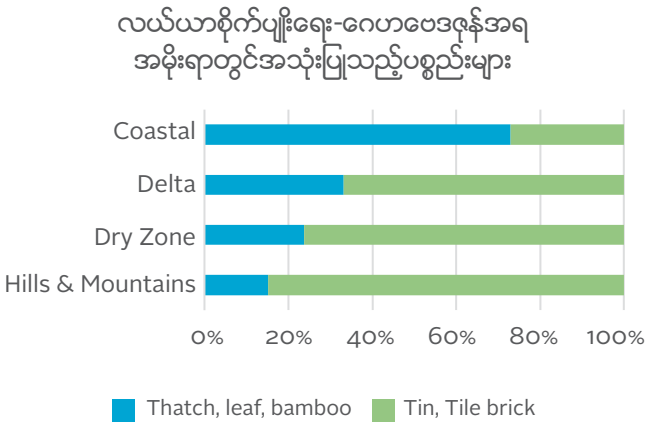
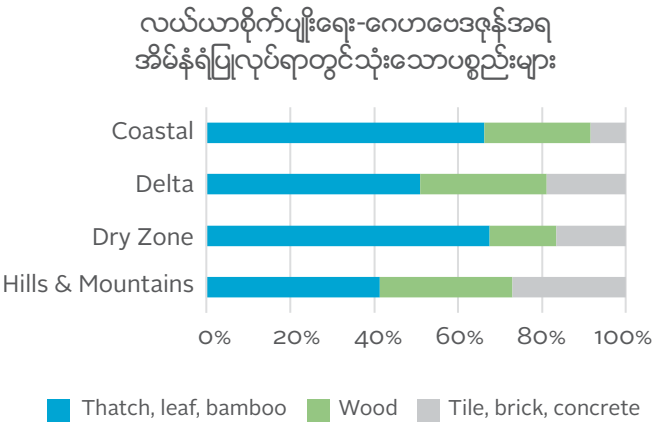
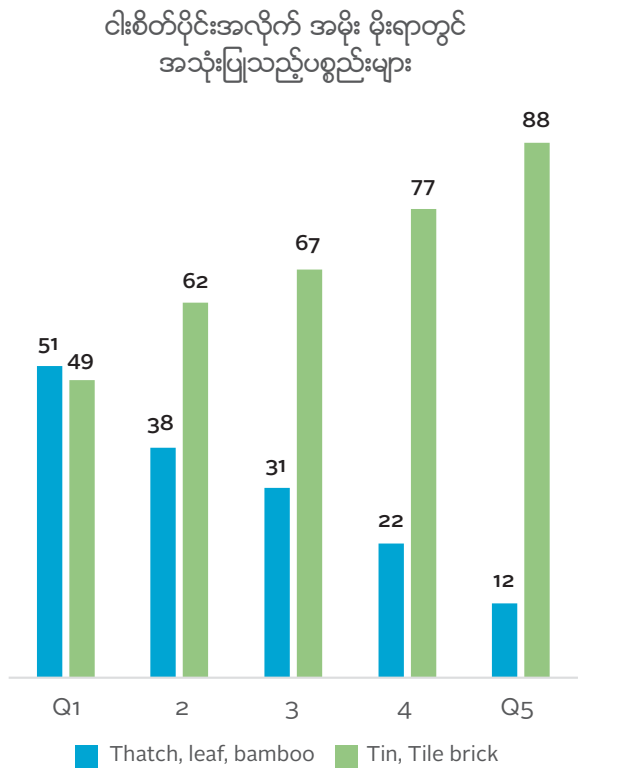
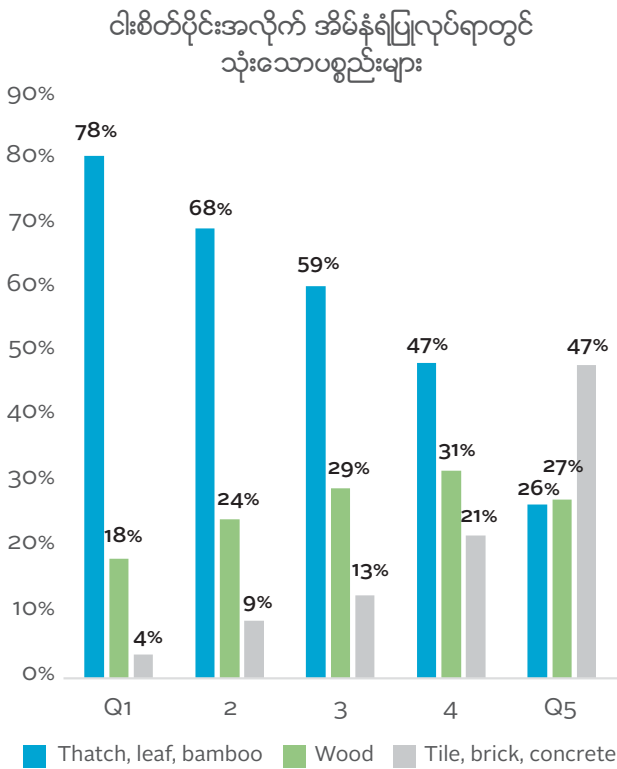
စီးပွားရေးအရ လူနေမှုဘဝပြည့်စုံဖို့လုံလုံမှု၊ ရာသီဥတုအရလိုအပ်ချက်နှင့် ပစ္စည်းများရရှိမှုတို့ကို ထင်ဟပ်၍ အိမ်ရာသုံးပစ္စည်းများကွာဟချက်မှာ ကြီးမားသည်။ ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ် ထောင်စုများသည် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ကဲ့သို့သော ဖြစ်ရပ်မျိုးနှင့် ကြုံတွေ့ရသည့်အခါ ပိုမို၍ အလွယ်တကူရေစိမ့်ဝင်နိုင်ပြီး ပျက်စီးလွယ်သည့် အရည်အသွေးနိမ့် အိမ်ရာပစ္စည်းများ သာရှိကြပြီး သိုလှောင်ထားသောယင်းပစ္စည်းများ ထိခိုက်ပျက်စီးမှု ပိုမိုကြီးမားဖွယ် ရှိပါသည်။

အိမ်ရာများတွင် ပထဝီအရ ကွဲလွဲချက်သည် ကြီးမားပြီး တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ရာသီ ဥတုဆိုင်ရာ ကွဲပြားမှုကိုလည်း ထင်ဟပ်နေပါသည်။ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင်ရှိသော အိမ် ထောင်စုများသည် ဓနိ၊ သက်ကယ်၊ ဝါး၊ သက်ရွက်များဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် နံရံ သို့မဟုတ် အမိုးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားသော အိမ်များကို အများဆုံး ပိုင်ဆိုင်ဖွယ်ရှိပြီး တောင်

ကုန်းနှင့် တောင်တန်းထူထပ်ရာဒေသများတွင် ပိုမိုခိုင်ရည်ရှိသည့် ပစ္စည်းများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်များကို ပိုင်ဆိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။ အသုံးပြုသည့်ပစ္စည်းများ ကွဲလွဲချက် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသည် ရာသီဥတုနှင့်လည်း သက်ဆိုင်ဖွယ်ရှိပြီး သွပ်မိုးအသုံးပြုမှုသည်လည်း တရုတ်နိုင်ငံဘက်မှ အမိုးသွပ်ပြားများ တင်သွင်းရရှိလက်လှမ်းမီမှုမှ အကျိုးသက်ရောက်နိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်နေထိုင်မှု အခြေအနေလေ့လာမှုစစ်တမ်း (MPLCS) တွင် ကောက်ယူသိရှိရသည့် အိမ်ရာသုံးပစ္စည်းများ၏ ပထဝီဝင်အရ သိသိသာသာ ကြီးမားသော ကွဲလွဲချက်သည် လူထု၏လိုအပ်ချက်များကို ပထဝီဝင်အရ ထပ်မံခွဲခြားစိတ်ပိုင်းမှုအား ထည့်သွင်းတွက်ချက်ထားသော သန်းခေါင်စာရင်းကို ထင်ဟပ်နေပါသည်။

ပုံ ၇.၅။

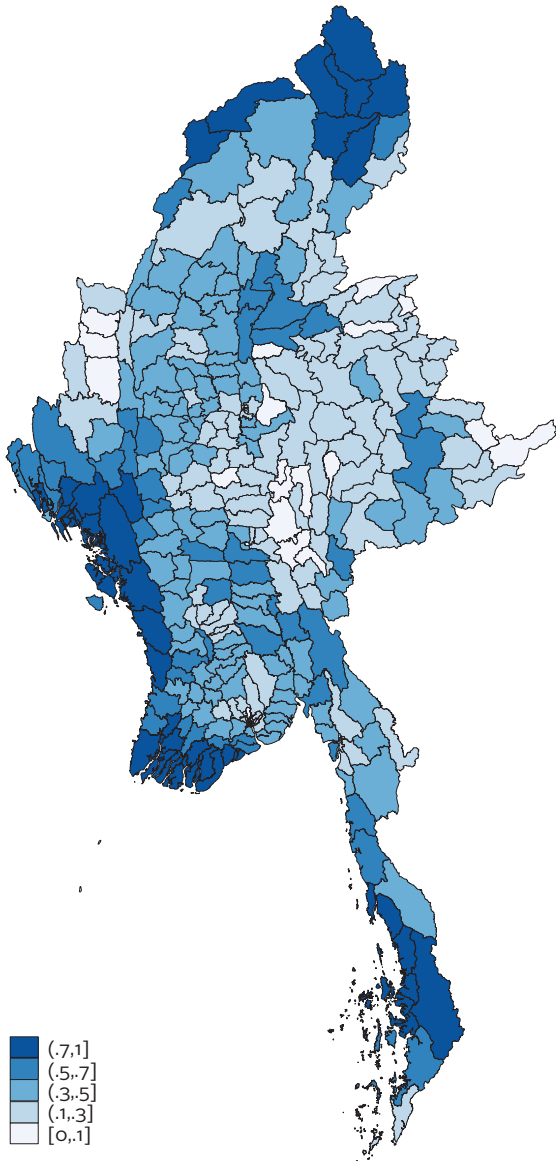
ငါးစိတ်ပိုင်းနှင့် ဇုန်အလိုက် အိမ်ရာပစ္စည်းများ

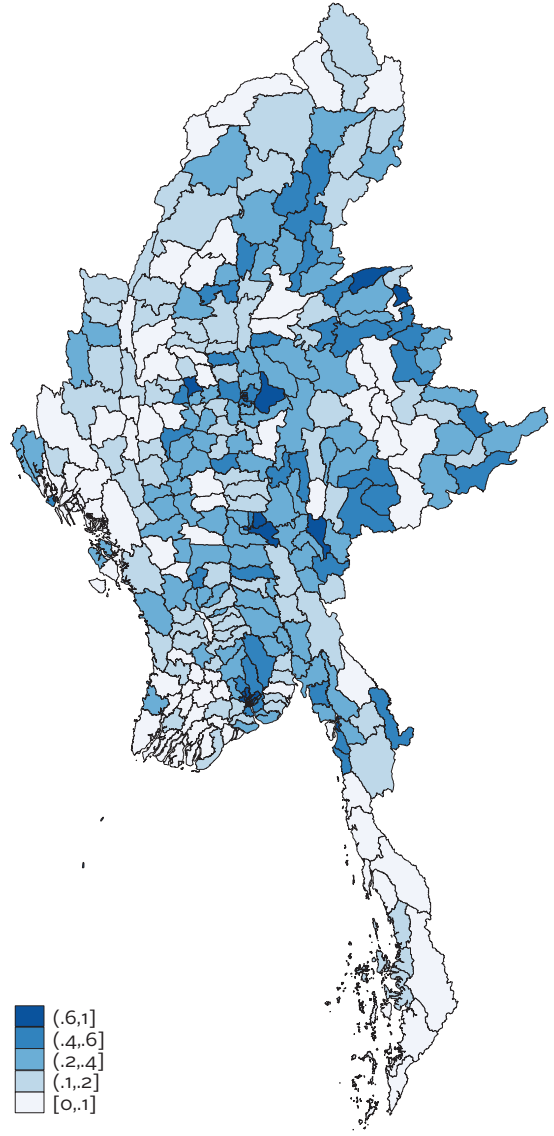
မှတ်စု။ ငါးစိတ်ပိုင်းများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလရှိဈေးနှုန်းများဖြင့် ဒေသအကွာအဝေး တန်ဖိုးလျှော့ထားသည့် တစ်ဦးကျ အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက် အသုံးစရိတ်များနှင့် လူဦးရေအလေးတင်ခြင်းတို့ကို အသုံးပြုခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

Share of Households with a Simple Roof,

Share of Households with Public or Communal Grid Electricity

Data: World Bank ests. based on Census

Data: World Bank ests. based on Census

စစ်မြစ်။ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာနမှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည့် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း ၂၀၁၄ အချက်အလက်များ (၂၀၁၅)။

၀၈

ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့်
ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်း
အလဲများနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု
ထိခိုက်ခံရလွယ်သူများ

အဓိကပေးလိုသော သတင်းစကားများ

- လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လတာကာလအတွင်း ယင်းတို့၏ လူမှုဘဝဖူလုံရေးကို အပျက်သဘော သက်ရောက်မှု ဖြစ်စေခဲ့သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများအား အိမ်ထောင်စုများကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ဤအခန်းပါ လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်သည် ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံ ဖြေကြားသည့် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲ များ ဆိုင်ရာ အိမ်ထောင်စုများ၏ အမြင်သဘောထားများ ကို အသုံးပြုထားပါ သည်။
- အိမ်ထောင်စုများသည် တစ်ခုချင်းစီ သီးခြားသဘောဆောင်သည့် လက္ခဏာ များရှိသော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲ များနှင့်အစုအဝေးနှင့် တွဲဖက်တတ်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့်အကြပ် အတည်းများ၏ မြင့်မားသောအဆင့်များဖြင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရကြောင်း အစီရင်ခံဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏ တစ်ဝက်ခန့်သည် လွန်ခဲ့ သည့် ၁၂ လတာကာလတွင် တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော အပျက် သဘော ဆောင်သော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်း အလဲများနှင့် ကြုံတွေ့ရကြောင်း အစီရင်ခံဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။
- ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများနှင့် ကြုံတွေ့ ရမှုသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသောသူများတွင် မြင့်မားသလို ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်း မရှိသူများ၏ ကြီးမားသည့်အစိတ်အပိုင်းတွင်လည်း မြင့်မားသည်။ ရုတ် တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများအား ဆက်လက် ကြုံတွေ့နေ ရခြင်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်း၊ သူများအား ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆီသို့ ကျရောက်သွား စေနိုင်သည့် ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုကို ဖြစ်စေသည်။
- အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံကျော်သည် ယင်းတို့ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည့် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သော ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲအား တုန့်ပြန်ရာ တွင် မည်သည့်ဖြေရှင်းရေး မဟာဗျူဟာကိုမျှ ထိထိရောက်ရောက် အသုံးမပြု နိုင်ခဲ့ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။
- ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများအား တုန့်ပြန် ရာတွင် အခြားသော ရွေးချယ်ခွင့်ရှိသည့် ဖြေရှင်းရေးမဟာဗျူဟာများအား အသုံးပြုနိုင်ခဲ့ကြသူများတွင် ၆၂.၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကာလရှည်စီးပွားရေး အလားအလာများကို ထိခိုက်စေနိုင်သည့် ဖြေရှင်းရေးမဟာဗျူဟာများကို အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် အတော်အတန်ကြီးမားသည့် မလုံခြုံမှုကို ရင်ဆိုင်နေကြရကြောင်း အစီရင်ခံ ဖြေကြားကြသည်။ ဤအခန်းတွင် အိမ်ထောင်စုများရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသည် ဟု အစီရင်ခံဖော်ပြသော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲဆိုင်ရာ ကနဦး သာဓကအထောက်အထားများနှင့် အဆိုပါ ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများကို ဖြေရှင်းသည့် ယင်းတို့၏ ချဉ်းကပ်ပုံနည်းလမ်းများကို တင်ပြထားပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများသည် နာဖျားမကျန်းဖြစ်ခြင်း၊ သီးနှံများမအောင်မြင်ခြင်းနှင့် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်များကဲ့သို့သော ကာလတိုအရေးပေါ်ပြဿနာများကို အလေးပေး၍ ကာလရှည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအား အဆုံးရှုံးခံတုန့်ပြန်ကြကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရှိရပါသည်။ ဤအခန်းသည် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပွားမှုနှင့် ထိုထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများအား စီမံခန့်ခွဲရန် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုများ အသုံးပြုသည့် ဖြေရှင်းမှု နည်းလမ်းများကို တင်ပြထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုများ ရင်ဆိုင်နေရသည့် အန္တရာယ်များ

မြန်မာနိုင်ငံရှိအိမ်ထောင်စုများသည် မျက်မှောက်ကာလတွင်ပင် ကာလရှည်တွင်ပါ ယင်းတို့၏ လူမှုဘဝဖွဲ့စည်းရေးကို ထိခိုက်သည့် လူနေမှုဘဝပြည့်စုံမှု အတတ်အကျအပြောင်းအလဲအား ထိခိုက်ခံရလွယ်ကြသည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ အိမ်ထောင်စုများတွင် အန္တရာယ်သည် ဘဝ၏ အလယ်ပတ် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်နေပြီး မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စုများအတွက်လည်း ခြွင်းချက်မရှိပါ။ ကြိုတင်မှန်းဆမထားသည့် ဝင်ငွေအတတ်အကျ အပြောင်းအလဲများအားဖြင့် ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုသည် အိမ်ထောင်စုများအား ရိုက်ခတ်လျှက်ရှိသည်။ ဥပမာအားဖြင့် သီးနှံ အထွက်မကောင်းခြင်း၊ ငါးဖမ်းဆီးရမိမှု နည်းပါးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ကြိုတင်မှန်းဆမထားသည့် ဝင်ငွေလျော့နည်းကျဆင်းမှုသည် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲ အား တောင့်ခံထားနိုင်ခြင်းမရှိလျှင် အိမ်ထောင်စု၏လူနေမှုဘဝ ပြည့်စုံမှုလုံခြုံမှုအား ထိခိုက်မှု ဖြစ်စေ၍ ဝင်ငွေဖြစ်စေသော ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများအား ရောင်းချခြင်းကဲ့သို့သော အကျိုးစီးပွား ဆုတ်ယုတ်စေသည့် ဖြေရှင်းရေးမဟာဗျူဟာများဖြင့် ထိခိုက်မှုထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲ ကို တောင့်ခံထားလျှင် ရေရှည်လူနေမှုဘဝပြည့်စုံမှုကို ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါးစေနိုင်သည်။ ဝင်ငွေအပြောင်းအလဲများသည် အကျိုးအမြတ်ရနိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများတွင် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများအား လျော့ပါးစေပြီး အနာဂတ်မျိုးဆက်များ၏ ပညာရေးကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအတွင်းသို့ ကျရောက်ခြင်းကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသော အခက်အခဲဒုက္ခများ၏ ဟိုမှာဘက်တွင် ချွတ်ခြုံကျဆင်းခြင်း၏ အလွန်ကြီးမားသော အန္တရာယ်သည် မလုံခြုံမှုကို ဖြစ်စေခြင်း၊ စိတ်ဖိစီးမှုကိုတိုးပွားစေခြင်း၊ အကာအကွယ်မဲ့သည်ဟူသော ခံစားရမှုကိုတိုးပွား စေခြင်း တို့ကိုဖြစ်စေသည်။ ယင်းအခြေအနေက လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီအနေဖြင့် ထိုသို့သော အခြေအနေမဟုတ်လျှင် ဆောင်ရွက်မည် မဟုတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးကို ချမှတ်လာစေနိုင် သည် (Calvo နှင့် Dercon၊ ၂၀၁၃)။ ကာလရှည်တွင် အနာဂတ်အလားအလာများ မသေချာ မရေရာမှုသည် အိမ်ထောင်စုများအား အကျိုးရှိသည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို ရွှေ့ဆိုင်းခြင်း သို့ မဟုတ် လျော့ချခြင်းနှင့်ပညာရေးတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအားလျော့ချခြင်းတို့ကိုဖြစ်စေနိုင်သည်။

25 ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆိုရသော် အိမ်ထောင်စုများ၏ လူမှုဘဝဖွဲ့စည်းရေးအပေါ် ရုတ်ချည်းပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့် ဖွယ်အပြောင်းအလဲများ၏ ကာလတိုနှင့် ကာလရှည် ရိုက်ခတ်မှုများဆိုင်ရာ ကျယ်ပြန့်သောသုတေသန နယ်ပယ်တစ်ခုနှင့် လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်များ အများအပြားရှိပါသည်။ လေ့လာမှုများက သေဆုံးခြင်း သို့မဟုတ် နာဖျားမကျန်းဖြစ်ခြင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် စီးပွားရေးအကြပ်အတည်းကဲ့သို့သော နေ့စဉ်ရုတ်ချည်းပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများ၏ အပျက်သဘောသက်ရောက်မှုများကို စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါသည် (Heltberg နှင့် Lund ၂၀၀၉)။ အိမ်ထောင်စုများသည် အန္တရာယ်များမှ ကာကွယ်ရန်အတွက် အနုမာဏအခြေပြုဆောင်ရွက်ချက်များ လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် အန္တရာယ် များဖြစ်စေပြီး ယင်းတို့၏ ဝင်ငွေရစေသော လုပ်ငန်းဆောင်တာထိန်းညှိမှုများအား လျော့ကျစေသည့်ကဲ့ တွေ့ရ သည် (Rosenzweig နှင့် Wolpin၊ ၁၉၉၃။ Dercon နှင့် Christiaensen ၂၀၁၁)။

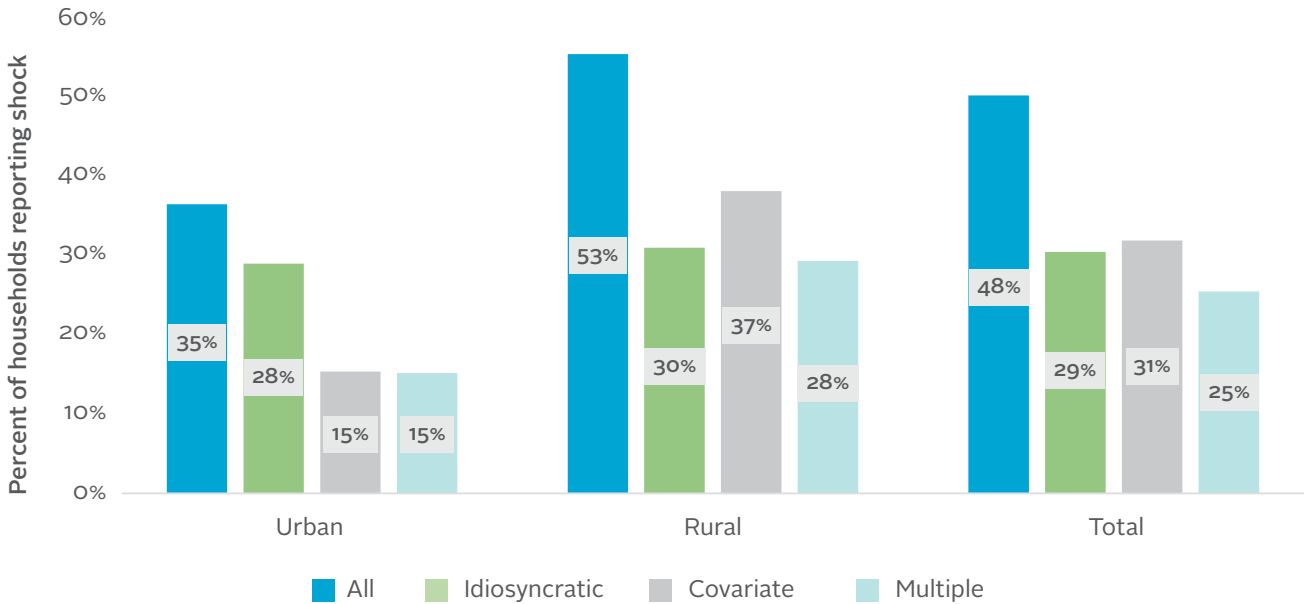
သဘာဝအလျောက် အခြေအနေများမှသော်လည်းကောင်း၊ လူသားများက ဖန်တီးသည့် အခြေအနေများမှသော်လည်းကောင်း ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများ ပေါ်ထွက်လာနိုင်သည်။ “ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲ”ဆိုသည်မှာ နာဖျားမကျန်းဖြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် မိုးခေါင်ခြင်းကဲ့သို့သော အိမ်ထောင်စု၏ လူမှုဘဝဖူလုံရေးနှင့် စားဝတ်နေရေး အခြေအနေများကို လျော့ကျစေခြင်းဖြင့် အိမ်ထောင်စုအား သောကများဖိစီးစေသည့် ကြိုတင်မှန်းဆမထားသော ဖြစ်ရပ်များကို ဆိုလိုပါသည်။ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် အကြပ်အတည်းများကို တစ်ခုချင်းစီ သီးခြားသဘောဆောင်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲ သို့မဟုတ် အစုအဝေးနှင့် တွဲဖက်တတ်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲ ဟူ၍ ခွဲခြားပါသည်။ ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲတစ်ခုသည် အထူးသဖြင့် ပုဂ္ဂလိက တစ်ဦးချင်းစီ သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်စုများအား ထိခိုက်သက်ရောက်လျှင် တစ်ခုချင်းစီ သီးခြားသဘောဆောင်သည်။ ဥပမာ။ လူတစ်ဦး နာဖျားမကျန်းဖြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် မတော်တဆ ထိခိုက်မှုဖြစ်ခြင်းကို တစ်ခုချင်းစီ သီးခြား လက္ခဏာများရှိသော ထိခိုက်မှုထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲဟု ယူဆ သတ်မှတ်ပါသည်။ အစုအဝေးနှင့် တွဲဖက်တတ်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲသည် ကျယ်ပြန့်သော စီးပွားရေး သို့မဟုတ် ရပ်ရွာအသိုက်အဝန်းကို ထိခိုက်သက်ရောက်သည်။ ဥပမာ။ ရေကြီးခြင်း၊ မြေပြိုခြင်း။

အိမ်ထောင်စုများအား ယင်းတို့၏ လူမှုဘဝဖူလုံရေးအား အပျက်သဘောဆန်စွာ သက်ရောက် ရိုက်ခတ်ခဲ့သည့် ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများအား အစီရင်ခံ ဖြေကြားပေးရန် မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ မှတ်သားသင့်သည်မှာ ဤအပိုင်းတွင်ပါသော လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်သည် ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံဖြေကြားသည့် ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲအပေါ် အခြေပြုထားပြီး အိမ်ထောင်စုများအား ထိခိုက်စေခဲ့သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများ၏ အမှန်တကယ် တိုင်းတာမှုများအပေါ် အားပြုထားခြင်း မဟုတ်ပါ။ အိမ်ထောင်စုများအား ယင်းတို့အနေဖြင့် ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲသီးသန့် အမျိုးအစားတစ်ခုခုကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသလား ဆိုသည်နှင့် အကယ်၍ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်ဆိုလျှင် အဆိုပါအခြေအနေကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် မည်သည့်တို့ကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသလဲဟု မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲ၏ နက်ရှိုင်းမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် မည်သည့် သတင်းအချက်အလက်ကိုမျှ ဤအပိုင်းမှ ခန့်မှန်းဖော်ထုတ်ခြင်းမပြုနိုင်သောကြောင့် အိမ်ထောင်စု တစ်ခုခုသည် ထိခိုက်မှုထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲတစ်ခုအား မည်သည့် တုန့်ပြန်မှုမျှ မဖော်ပြလျှင် ထိုသို့ မတုန့်ပြန်ခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုကို မျှော်မှန်းရလောက်အောင် ပြင်းထန်မှုမရှိခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်ကို မှတ်သားသင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံဖြေကြားသော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲကြုံတွေ့ရမှုအဆင့်များသည် မြင့်မားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေ လေ့လာမှုစစ်တမ်း (MPLCS) မတိုင်မီ တစ်နှစ်တာကာလအတွင်း ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲ အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် ကြုံတွေ့ရကြောင်း အိမ်ထောင်စုများ၏ ၄၈ ရာခိုင်နှုန်းက အစီရင်ခံ ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ ကမ္ဘာတစ်လွှားရှိ နိုင်ငံပေါင်း ၁၅ နိုင်ငံတွင် အစီရင်ခံဖြေကြားခဲ့သော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့်ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများအား လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစီရင်ခံ ဖြေကြားခဲ့သော ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲဖြစ်ပွားမှုသည် အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ပိုမိုထိခိုက်ခံရလွယ်သော အဆင့်တွင် ရှိနေသည်ကို ဖော်ပြနေပါသည် (Heltberg နှင့် ဖွဲ့၊ ၂၀၁၃)။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းက တစ်ခုချင်းစီ သီးခြားသဘောဆောင်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများကို ခံစားခဲ့ရကြောင်း အစီရင်ခံဖြေကြားကြပြီး အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၁ ရာခိုင်နှုန်းက အစုအဝေးနှင့် တွဲဖက်တတ်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများကို ကြုံတွေ့ရကြောင်း အစီရင်ခံ ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံ သည် ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲမျိုးစုံ ခံစားခဲ့ရကြောင်း အစီရင်ခံ ဖြေကြားခဲ့ကြပြီး ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲမျိုးစုံ ခံစားရသည့် အိမ်ထောင်စုများမှာ ကျေးလက်က မြို့ပြထက် ၂ ဆခန့်ပိုမို များပြားပါသည်။

26 ကြိမ်နှုန်းမြင့်၍ ပထဝီဝင်အရ ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာထားသည့် မိုးလေဝသအချက်အလက်များရှိသည့်နိုင်ငံများတွင် အစွန်းရောက်မိုးလေဝသ ဖြစ်ရပ်များဖြစ်ပွားမှုကို စစ်ဆေးသုံးသပ်ရန် သို့မဟုတ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား အိမ်ထောင်စု သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ပေါင်းစပ်ရန် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

အိမ်ထောင်စုများအလိုက်အစီရင်ခံစာဖြေကြားသည့် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့်ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲပျံ့နှံ့မှု

မှတ်စု။ လေ့လာစစ်ဆေးသည့်ချက်ကို အိမ်ထောင်စုအလေးတင်ခြင်းအသုံးပြု လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။

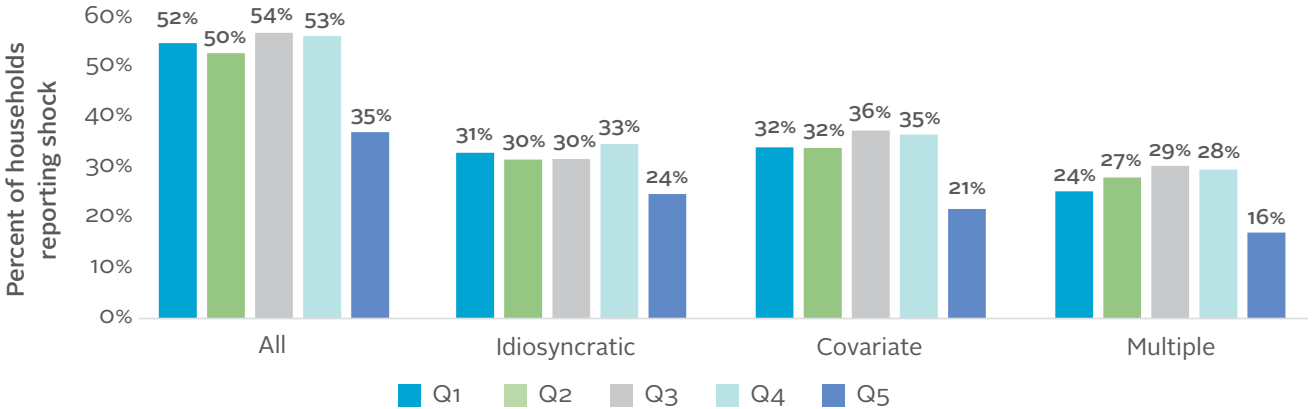
ကျေးလက်ဧရိယာနေ အိမ်ထောင်စုများသည် မြို့ပြဒေသနေအိမ်ထောင်စုများထက် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့်ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများကိုသိသိသာသာပိုမိုအစီရင်ခံစာဖြေကြားဖွယ်ရှိသလို ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများ အခြေတည်သည့် ဇစ်မြစ်များလည်း ပိုမိုကျွဲပြားခြားနား ဖွယ်ရှိပါသည်။ တစ်ခုချင်းစီ သီးခြားသဘောဆောင်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများကို မြို့ပြနှင့်ကျေးလက် အိမ်ထောင်စုများသည် တူညီသောပမာဏဖြင့် ကြုံတွေ့ရပုံပေါ်ပြီး ရပ်ရွာအသိုက်အဝန်း အဆင့်ရှိသော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများကြောင့် ထိခိုက်သက်ရောက်မှုမှာ ကျေးလက် အိမ်ထောင်စုများက မြို့ပြအိမ်ထောင်စုများထက် ၂ ဆ ပိုမိုကြုံတွေ့ရဖွယ် ရှိပါသည်။ စစ်တမ်းမတိုင်မီ ၁၂ လအတွင်း အစုအဝေးနှင့်တွဲဖက်တတ်သော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများကို ကြုံတွေ့ရသည်ဟု အစီရင်ခံစာဖြေကြားသော ကျေးလက်ဧရိယာ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၇ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါက မြို့ပြအိမ်ထောင်စု ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။ ကျေးလက် ဧရိယာများတွင် အစုအဝေးနှင့်တွဲဖက်တတ်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများ ပိုမိုပေါ်ပေါက်ပျံ့နှံ့ခြင်းသည် မိုးရေအသုံးပြု စိုက်ပျိုးရေးအပေါ် သိသိသာသာ မှီခိုအားထားရခြင်းအား ထင်ဟပ်နေပါသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ကိုင်ကြသော အိမ်ထောင်စုများသည် မိုးလေဝသမကောင်းခြင်း၊ မိုးမမှန်ခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ သီးနှံများရောဂါပိုး ကျရောက်ခြင်းနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ၏ ဈေးနှုန်းပြောင်းလဲခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်ခံကြရသည်။ ကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများရော မြို့ပြအိမ်ထောင်စုများ အတွက်ပါ တစ်ခုချင်းစီ သီးခြားသဘောဆောင်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများသည် ကျန်းမာရေးမကောင်းခြင်းကြောင့်ရော အလုပ်အကိုင်ဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့်ပါ အများအပြားဖြစ်ပေါ်ရသည်။

အစီရင်ခံစာဖြေကြားသည့် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပွားမှုသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသောသူများတွင် မြင့်မားသလို ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူများ၏ ကြီးမားသည့်အစိတ်အပိုင်းတွင်လည်း မြင့်မားသည်။ အပျက်သဘောဆောင်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများအား ဆက်လက်ကြုံတွေ့ရခြင်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများစွာအား ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းအောက်သို့ ရောက်ရှိသွားစေနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပွားမှုနှုန်းမြင့်မားခြင်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ချရေးအပေါ်

ပြင်းထန် ဆိုးရွားစွာ ထိခိုက်စေနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း အိမ်ထောင်စုများ၏ အချက်အလက် စုမှ အချက်အလက်များကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲ၏ နက်ရှိုင်းမှုကို နားလည်သဘောပေါက်ရန် မဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ယင်းသည် အိမ်ထောင်စုရင်ဆိုင်ရသည့် အဆက်မပြတ်ဖြစ်ပေါ်၍ မမြင်လွယ်သောအခက်အခဲများ တည်ရှိမှုကိုလည်း ထင်ဟပ်နိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။ အောက်တွင် ဖော်ပြထားသော ပုံ ၈.၂ သည် အသုံးစရိတ် ၅ စိတ်ပိုင်းများရှိ တစ်ခုချင်းစီ သီးခြားသဘောဆောင်သော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများရော အစုအဝေးနှင့် တွဲဖက်တတ်သော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများ နှစ်ခုလုံးအတွက် မြင့်မားသော ပျမ်းမျှ ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲတွေကြုံရမှုကို ဖော်ပြထားပြီး အသုံးစရိတ် ပြန်ချက်၏ ထိပ်ပိုင်း ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းအတွက် အတော်အတန် လျော့ကျမှုကိုသာ ဖော်ပြထားပါသည်။

ပုံ ၈.၂။

အသုံးစရိတ် ၅ စိတ်ပိုင်းများနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေအလိုက် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများကြုံတွေ့မှု

မှတ်စု။ လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်ကို အိမ်ထောင်စုအလေးတင်ခြင်း အသုံးပြုဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၅ စိတ်ပိုင်းများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလရှိဈေးနှုန်းများဖြင့် ဒေသအကွာအဝေးအလိုက် တန်ဖိုးလျှော့ထားသည့် အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ အသုံးစရိတ်များနှင့် လူဦးရေအလေးတင်ခြင်းတို့ကို အသုံးပြုခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

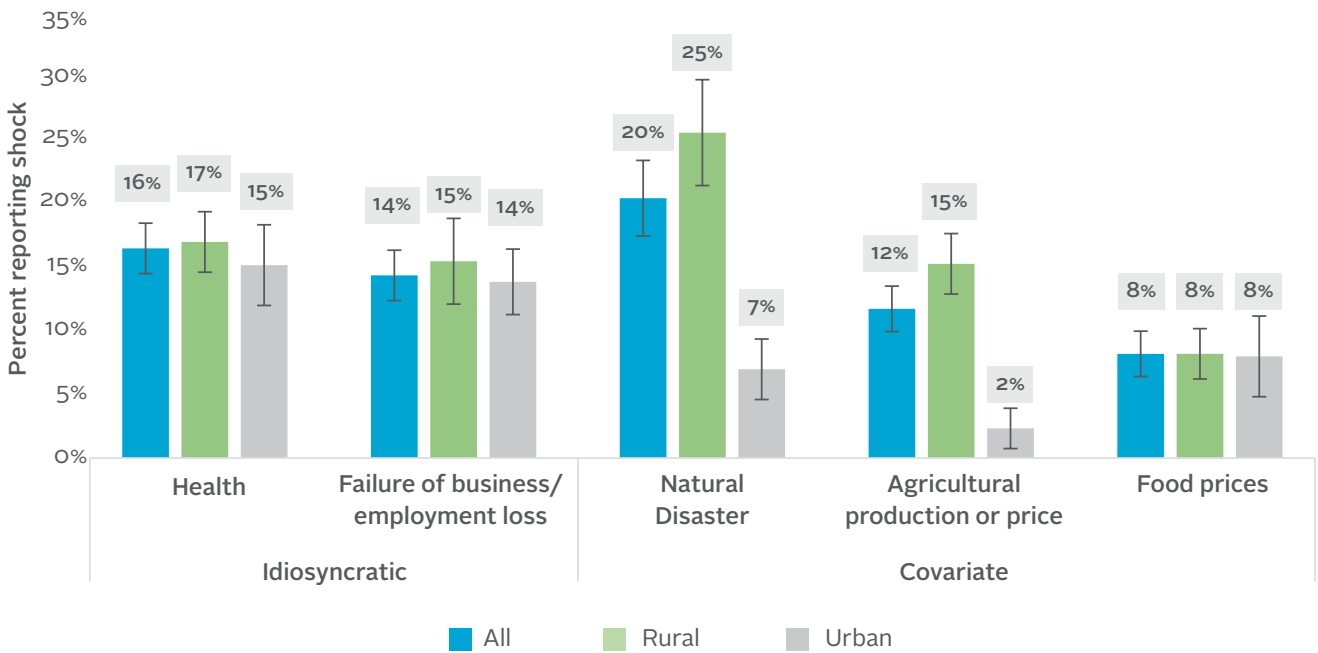
ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းတစ်ဝိုက်တွင် သိသိသာသာ စုပြုံနေကြောင်း အစောပိုင်းကတွေ့ရှိချက်နှင့် ပေါင်းစပ်၍ ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲတွေကြုံရမှု၏ မြင့်မားသော အဆင့်များသည် အန္တရာယ် ကြုံတွေ့မှုနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် တွေ့ကြုံရမှုတို့၏ မြင့်မားသောဒီဂရီများကို ဖော်ညွှန်းပါသည်။ ဤတွေ့ရှိချက်သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြု မျဉ်းနားနီး လူမှုဘဝ ဖူလုံရေးပြန်ချက်အား စစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့် လူဦးရေ၏ ၆၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြု မျဉ်းအောက် သို့မဟုတ် အနီးတွင် နေထိုင်နေကြခြင်းကြောင့် ပိုမိုခိုင်မာပြီး သိသာသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုကို ညွှန်ပြနေပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူဦးရေ၏ ၃၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းအောက်တွင် နေထိုင်ကြရသည်နှင့်အတူ နောက်ထပ် ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်း၏ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း အတွင်းနေထိုင်ကြသည်။

27 ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုထိခိုက်ခံရလွယ်မှုကို ပုံစံတကျအားဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးလာခြင်းဖြစ်တန်စွမ်းကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရန် အတွက် စီးပွားရေးအတိုင်းအတာ ပညာနည်းလမ်းများအပေါ်အခြေခံကာ ပိုမိုသိမ်မွေ့သည့် ကွဲပြားခြားနားမှုရှိသော လေ့လာစိစစ်မှုနည်းလမ်းများကို အသုံးပြု၍ တိုင်းတာသည် (Kozel၊ Fallavier နှင့် Badiani၊ ၂၀၀၈)။ အဆိုပါနည်းလမ်းများသည် သတ်မှတ်ထားသော လူနှင့်ရုပ်ဝတ္ထုပိုင်းဆိုင်ရာ လက္ခဏာများအရ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆီသို့ သက်ဆင်းမည့် သိသာကြီးမားသော အန္တရာယ်ရှိသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအနီးရှိသောသူများကို ကြွယ်ဝသူ သို့မဟုတ် ပိုမိုဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအနီးရှိသောသူများမှ ခွဲထုတ်သည် (Calvo နှင့် Dercon၊ 2013)။ အကြိမ်ကြိမ်နှိုင်းယှဉ်နိုင်သော ကန့်လန့်ဖြတ်အလိုက် သို့မဟုတ် ထပ်တူယူထားသော ယူနစ်အချို့ပါဝင်သော အချက်အလက်များမရှိလျှင် အဆိုပါနည်းလမ်းများကို အသုံးမပြုနိုင်ပဲ ၎င်းအစား လက်ရှိစားသုံးမှုအဆင့်သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းအနီးသို့ ရောက်နေသူများအား ခွဲခြားဖော်ထုတ်ရန် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပြုမျဉ်း၏ အချိုးများအား စစ်ဆေးသုံးသပ်မှုကိုသာ ပြုလုပ်ရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် စံပြုအမှတ် ၂ ရက်သုံး၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနားနီး လူဦးရေအချိုးအစားကို စစ်ဆေးပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းမှ ၂၀ နှင့် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း အတွင်းရှိသူများကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနားနီးသူများ အဖြစ်ဆိုလိုသည်။

ပုံမှန်ရာသီဥတု အခြေအနေများနှင့်ဆိုင်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများနှင့် အာမခံအစီအစဉ်များ အကန့်အသတ်ရှိသည့် ကျန်းမာရေးနှင့် ဆက်နွယ်သော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများအရဆိုရလျှင် ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှု စည်းသတ်မျဉ်းအပေါ်သို့ အိမ်ထောင်စုများ ရွေ့လျားသွားခြင်းသည် ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှု အား ဟန့်တားထားနိုင်ရန် လုံလောက်ဖွယ်မရှိပါ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ အုပ်စုသည် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများ၏ အလွယ်တကူ စိမ့်ဝင် ရိုက်ခတ်မှုကို ခံရဖွယ်မြင့်မားပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အိမ်ထောင်စုများကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆီသို့ ပို့နိုင်သည်။ အဆိုပါ အိမ်ထောင်စုများသည် ယင်းတို့အား ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆီသို့ တွန်းပို့နိုင်သည့် ကြိုတင်မှန်းဆမထားသော အပျက်သဘောဆောင် ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် အကြပ်အတည်းများ ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုကြောင့် ကာလတို ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုမှ ကာလလတ် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ဖြစ်မည့် အခွင့်အလမ်းများရှိနေသည်။ အခြေခံအနိမ့်ဆုံး လိုအပ်ချက်များပြသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်းသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အဆင်းရဲ အနွမ်းပါးဆုံးသော သူများ၏ အာဟာရ ဖွဲ့စည်းပုံကို အတိအကျ အခြေခံကျကျ ထင်ဟပ်လျက်ရှိခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမျဉ်း အနီးရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ချို့တဲ့မှု တစ်မျိုးမဟုတ် တစ်မျိုးကို ကြုံတွေ့ရဖွယ်ရှိကြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်း အိမ်ထောင်စုများ အစီရင်ခံစာဖြေကြားသည့် အဓိကကျသော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများတွင် ကျန်းမာရေး၊ ရာသီဥတုတို့နှင့် ဆက်နွယ်နေသော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများ ပါဝင်ပါသည်။ လူဦးရေ၏ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းသည် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ကျန်းမာရေးထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများနှင့် ကြုံတွေ့ကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြေကြားကြပြီး အိမ်ထောင်စုများ၏ ၅ ပုံ ၁ ပုံသည် ရာသီဥတု မတည်ငြိမ်မှု သို့မဟုတ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် (မိုးခေါင်ခြင်း၊ မိုးရွာသွန်းမှု ပုံမှန်မဟုတ်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မြေပြိုခြင်း၊ ငလျင်နှင့် တောမီးတို့အပါအဝင်) များနှင့် ကြုံတွေ့ရကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြေကြားကြပါသည်။ ထို့အပြင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၁.၆ ရာခိုင်နှုန်းသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆိုင်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲ ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲ (သီးနှံနှင့်မွေးမြူရေးတိရစ္ဆာန်များရောဂါကျရောက်ခြင်း၊ ကြိုတင်မှန်းဆမထားသည့် သွင်းအားစု သို့မဟုတ် ထုတ်ကုန်များ ဈေးနှုန်းပြောင်းလဲခြင်းတို့ အပါအဝင်) နှင့် တွေ့ကြုံရကြောင်း အစီရင်ခံ စာဖြေကြားကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၈ ရာခိုင်နှုန်း ကျော်ကျော်သာ ယင်းတို့၏ ဝယ်နိုင်စွမ်းအားနှင့် အထွေထွေ လူမှုဘဝဖူလုံမှုတို့ကို လျော့ကျစေသော ပုံမှန်မဟုတ်သည့် အစားအစာ ဈေးနှုန်းမြင့်မားခြင်းနှင့် ကြုံတွေ့ရကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြေကြားကြပါသည်။ နိုင်းယုည့်ကြည့်လျှင် အိမ်ထောင်စုများ၏ အလွန်သေးငယ်သော အချိုးအစား (၁ ရာခိုင်နှုန်း အောက်နည်း)ကသာ အကြမ်းဖက်ပဋိပက္ခများ ကြုံတွေ့ရကြောင်း အစီရင်ခံ စာဖြေကြားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုများ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲအမျိုးအစားများ

မှတ်စု။ လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်ကို အိမ်ထောင်စုအလေးတင်ခြင်းဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။

အန္တရာယ်များနှင့် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများအား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရေး အိမ်ထောင်စု မဟာဗျူဟာများ

ကမ္ဘာတစ်လွှားတွင် မလုံခြုံမှုကို ကျော်လွှားလွန်မြောက်သော အိမ်ထောင်စုများသည် အန္တရာယ်နှင့် ထိတွေ့မှုကို လျော့ချရန် သို့မဟုတ် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သော ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲ၏ သက်ရောက်မှုများကို လျော့ချရန် အရေးယူဆောင်ရွက်ကြသည်။ အဆိုပါအန္တရာယ် လျော့ပါးသက်သာရေး သို့မဟုတ် ဖြေရှင်းရေးမဟာဗျူဟာများမှ အချို့သည် ကာလရှည်တိုးတက်မှုကို ထိခိုက်စေနိုင်ပြီး ယင်းတို့၏အခြေအနေသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိနိုင်စွမ်းကိုလည်း ထိခိုက်စေသည်။ မသေချာမရေရာမှုသည် အိမ်ထောင်စုများအား ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများနှင့် ဆက်နွယ်၍ လူမှုဘဝဖျက်ဆီးခြင်းနှင့် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများအား စရိတ်စကကြီးမားသော တုန့်ပြန်မှုပြုခြင်းတို့အားဖြင့် ထိခိုက်စေသည်။ အဆိုပါ ဆုံးရှုံးမှုများအား ဤအခန်းတွင် တင်ပြထားပါသည်။ မသေချာမရေရာမှုသည် အန္တရာယ်များအား ရင်ဆိုင်ရာတွင် ချိန်ညှိမှုများအားဖြင့်လည်း အိမ်ထောင်စုများကို ထိခိုက်စေသည် (အနမာက အခြေခံ တုန့်ပြန်မှု များ)၊ ဥပမာ။ အမြတ်နည်းသော်လည်း ဝင်ငွေရရှိမှုကို ထိခိုက်မှု ပိုနည်းသည့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း (Morduch ၁၉၉၅၊ Kochar ၁၉၉၅၊ Ligon နှင့် Schechter ၂၀၀၃၊ Christiaensen နှင့် Subbarao ၂၀၀၅)။ အိမ်ထောင်စု များသည် ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပွားမှုကို ဖြေရှင်းရေး မဟာဗျူဟာ အများအပြားဖြင့် တုန့်ပြန်ခြင်း သို့မဟုတ် လက်တွေ့အခြေခံတုန့်ပြန်ခြင်းများဖြင့် တုန့်ပြန်ကြသည်။ အဆိုပါ တုန့်ပြန်နည်းများတွင် ငွေချေးယူခြင်း၊ လုပ်အား ရောင်းလိုအား တိုးမြှင့်ခြင်း၊ အစားအစာ၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးစရိတ်များအား လျော့ချခြင်းတို့ ပါဝင်ကြသည်။ အိမ်ထောင်စုများသည် ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများနှင့် တွေ့ကြုံရသည့် အခါ ယင်းတို့၏ စားသုံးမှုအဆင့်ကို ပျက်ပြားသွားစေသည်အထိ သို့မဟုတ် လျော့ကျသွားစေသည်အထိ အဆိုပါအစီအမံများကို လုပ်ဆောင်ဖွယ်ရှိကြသည်။ အနမာက အခြေခံ တုန့်ပြန်မှု

ရော လက်တွေ့အခြေခံတုန့်ပြန်မှုပါ နှစ်မျိုးလုံးသည် ကာလရှည် လူမှုဘဝဖူလုံမှုကို ထိခိုက် ပျက်စီးစေနိုင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စုများသည် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများအား နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းကြပြီး အတွေ့ရအများဆုံးနည်းများမှာ ငွေရေးယူခြင်း၊ လုပ်အားရောင်းလိုအား တိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် အစားအစာအသုံးစရိတ် လျော့ချခြင်း တို့ဖြစ်သည်။ အပျက်သဘောဆောင်သော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများ ရိုက်ခတ်ခြင်းခံရသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏တစ်ဝက်သည် ထိုထိတ်လန့် ဖွယ် အပြောင်းအလဲကို ဖြေရှင်းတုန့်ပြန်သည့်အနေဖြင့် အကြွေးယူခဲ့ကြောင်းဖြေကြားခဲ့ကြ သည်။ ၂၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် လုပ်အားရောင်းလိုအားကို တိုးမြှင့်ကြပြီး ၅ ပုံ ၁ ပုံသည် ဖွံ့ဖြိုးမှု အသုံးစရိတ်များ (အစားအစာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး)ကိုလျော့ချကြသည်။ ဖွံ့ဖြိုးမှု အသုံး စရိတ်များအတွင်းတွင် အိမ်ထောင်စုများသည် အစားအစာစားသုံးမှုကို အဓိကအားဖြင့် လျော့ချ ကြပြီး ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲနှင့် ကြုံတွေ့ရသူများ၏ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဤနည်းဖြင့် တုန့်ပြန်ကြသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ အစားအစာ အသုံးစရိတ်လျော့ချခြင်းသည် မြို့ပြဒေသ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအကြားတွင် ပိုမို ပျံ့နှံ့မှုရှိပြီး အိမ်တွင်းထုတ်လုပ်သည့် အစားအစာများထက် ဝယ်ယူစားသုံးမှုအပေါ် ပိုမိုမှီခို အားထားရသည် ကို ထင်ဟပ်ခြင်းဖြစ်ဖွယ်ရှိပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများသည် အစားအစာ အသုံးစရိတ်များကို ယင်းတို့စားသုံးသည့် ပမာဏကို လျော့ချခြင်းမှသည် အာဟာရ အရည်အသွေးကို လျော့ချခြင်း အထိ နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် ဖြတ်တောက်နိုင်သည်။ ဤအကြောင်းကို အခန်း ၄ တွင် ပိုမိုအသေး စိတ် ဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။

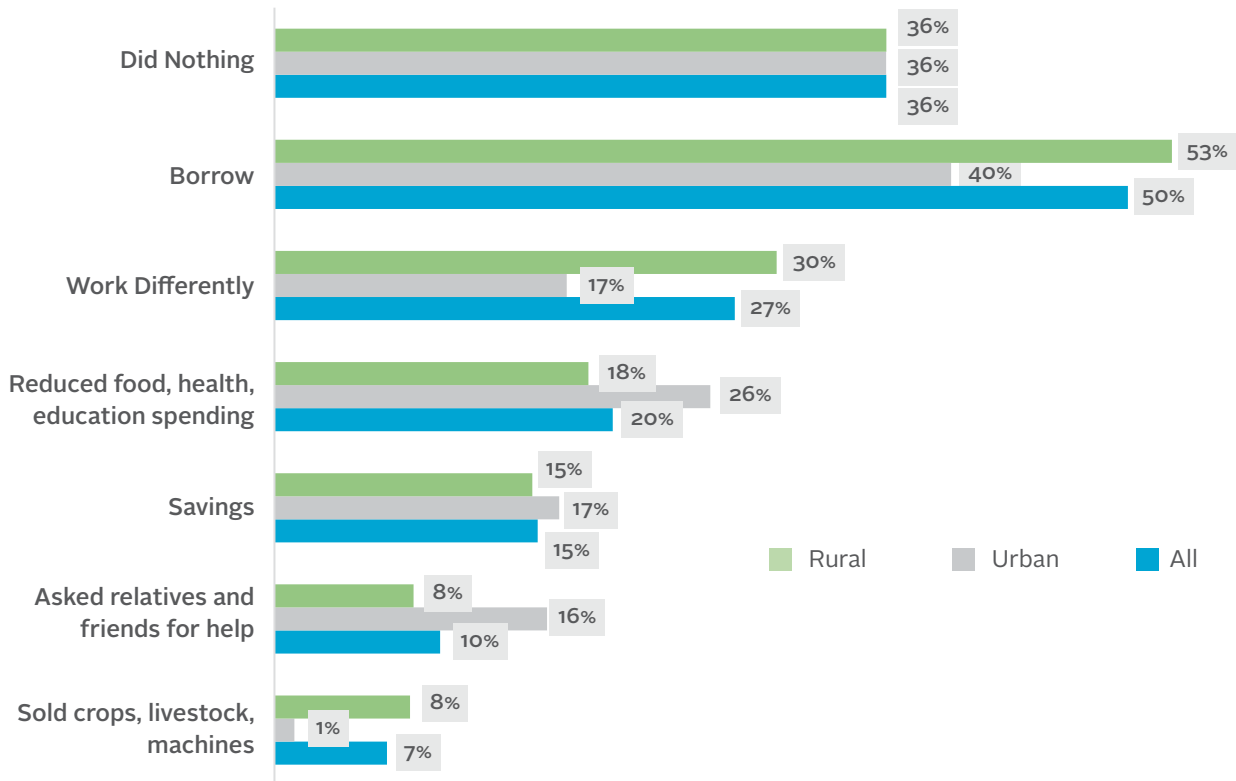
အိမ်ထောင်စုများသည် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများအား တုန့်ပြန်ရာတွင် ကျယ်ပြန့်သည့် အခင်းအကျင်းကို ပြသကြသကဲ့သို့ပင် အိမ်ထောင်စုအတော် များများသည် ယင်းတို့ကြုံတွေ့ရသော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်း အလဲများအား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် မည်သည့်ကိစ္စကိုမျှ မလုပ်ဆောင်ကြကြောင်း အစီရင်ခံ ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်း အလဲများနှင့် ကြုံတွေ့ရသည့် သူများ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံသည် ထိုထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲ၏ သက်ရောက်မှု အား သက်သာလျော့ပါးစေရန် ဖြေရှင်းမှုမဟာဗျူဟာတစ်ရပ်ရပ်ကို မလုပ်ခဲ့ကြောင်း သို့မ ဟုတ် မလုပ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြပြောဆိုကြပါသည်။ ဤသည်က ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် အကြပ်အတည်းများနှင့် ကြုံတွေ့ရသည့်အခါ စားသုံးမှုအဆင့်များကို ကာကွယ်နိုင်စွမ်းသည် အချို့သောအိမ်ထောင်စုများအတွက် အလွန်ဆိုးဆိုးရွားရွား အကန့်အသတ်ရှိပြီး ပုံမှန် တရားဝင် မဟုတ်သည့် ဖြေရှင်းရေးမဟာဗျူဟာများအားဖြင့်ပင်လျှင် အာမခံနိုင်မှုမရှိပဲ အန္တရာယ်များ ကျန်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်ကို ညွှန်ပြနေပါသည်။ ကြုံတွေ့ရသော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများ၏ နက်ရှိုင်းမှုနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက် မရှိပဲ အိမ်ထောင်စုများသည် ရှင်းရှင်း လင်းလင်းပင် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲအား ကိုင် တွယ်ဖြေရှင်းရန် မလုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းလား သို့မဟုတ် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲသည် တုန့်ပြန်မှုပြုရလောက်အောင် ပြင်းထန်မှုမရှိခြင်းလား ဆိုသည်ကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်ကြည့်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။

အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ရပ်ရွာအသိုက်အဝန်းတစ်ခုလုံးအား ထိခိုက်စေသော အစုအဝေးနှင့် တွဲဖက်တတ်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများအား ကိုင် တွယ်ဖြေရှင်းသည့် နည်းလမ်းများ ပိုမိုအကန့် အသတ်ရှိပုံရပြီး ဤသည်က အာမခံအစီအစဉ် များလိုအပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ရပ်ရွာအသိုက်အဝန်းအား ပြင်ပမှ ထောက်ကူရန်လိုအပ်ခြင်းတို့ကို ဖော်ပြနေပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများသည်တစ်ခုချင်းစီ သီးခြားသဘောဆောင်သော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများနှင့် အစုအဝေးနှင့် တွဲဖက်တတ်သော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲအား သိသိသာသာ ကွဲပြားခြားနားစွာ တုန့်ပြန်ကြသည်။ အစုအဝေးနှင့် တွဲဖက်တတ်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့် ဖွယ်အပြောင်းအလဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည့်အခါတွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၄၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် မည်သည့်ဖြေရှင်းရေး မဟာဗျူဟာမျှမရှိကြပဲ တစ်ခုချင်းစီ သီးခြား သဘောဆောင်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည့်အခါတွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင် မည်သည့်ဖြေရှင်းရေးမဟာဗျူဟာမျှ မရှိကြသည်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ ဤသည်မှာ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်း

အလဲ၏ ကြီးလေးမှု ကွာခြားခြင်းများကို ထင်ဟပ်ဖွယ်ရှိပြီး အိမ်ထောင်စုများသည် ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ကျန်းမာရေးအကြပ်အတည်းအား မဖြစ်မနေတုန့်ပြန်ရပြီး သီးနှံဖျက်ပိုးများ သို့မဟုတ် ရောဂါကျရောက်ခြင်းအား မဖြစ်မနေတုန့်ပြန်မှုမပြုခြင်းလည်း ဖြစ်ဖွယ်ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း အိမ်ထောင်စုများအား ယင်းတို့၏ လူမှုဘဝဖလှုံမှုကို ထိခိုက်လျော့ပါးစေသည့် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သော ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲအား တင်ပြဖြေဆိုရန် မေးမြန်းသည့် အခါ ဖြေရှင်းမှုနည်းလမ်းများ မရှိခြင်းသည် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲမှ ကိုယ့်ဘာသာ ကာကွယ်ရန် စွမ်းဆောင်ရည်မရှိခြင်းကို ထင်ဟပ်ဖွယ်ရှိပါ သည်။ ရပ်ရွာအသိုက်အဝန်း တစ်ခုလုံးကို ထိခိုက်စေသည့် အစုအဝေးနှင့် တွဲဖက်တတ်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများသည် ရပ်ရွာရှိ အခြားသူများထံ မှ အကူအညီရယူရန် သို့မဟုတ် အလားတူဖြေရှင်းရေး မဟာဗျူဟာများကို ကိုင်စွဲထားသည့် အိမ်ထောင်စုများ အလုံးအရင်းနှင့် ဝင်ရောက်လာခြင်းကြောင့် ဈေးနှုန်းများ ကျဆင်းသွားဖွယ်ရှိ သဖြင့် ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ သို့မဟုတ် ထုတ်ကုန်များအား ဒေသန္တရ ဈေးကွက်တွင် ရောင်းချရန် အိမ်ထောင်စုများ၏ စွမ်းရည်ကို အကန့်အသတ် ဖြစ်စေသည်။

အစိုးရ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အကူအညီပေးရေးဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဘာသာရေး အဖွဲ့အစည်း များထံမှ ထောက်ပံ့ ကူညီမှုများ အကန့်အသတ်ရှိသည့်အခါ အိမ်ထောင်စုများသည် မိတ်ဆွေ များနှင့် ဆွေမျိုးသားချင်းများအား ကြီးစွာ မှီခိုအားထားကြရသည်။ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲတစ်ခုခုနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံရသည်ဟု အစီရင်ခံစာဖြေကြားသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁ ရာခိုင်နှုန်းအောက်သာ ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲအား ဖြေရှင်း ရေး နည်းလမ်းတစ်ခုအနေဖြင့် အစိုးရထံမှ အကူအညီရရှိကြပြီး ၁.၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် အစိုးရ မဟုတ်သော အကူအညီပေးရေးဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဘာသာရေးဖွဲ့အစည်းများထံမှ အကူ အညီများ ရရှိကြသည်။ သို့သော်လည်း အိမ်ထောင်စုများ၏ ကြီးမားသော အချိုးအစားသည် ဆွေမျိုးသားချင်းများနှင့်မိတ်ဆွေများထံမှ အကူအညီရယူကြသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့ကြပြီး ရုတ် တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲတစ်ခုခုကို ခံစားခဲ့ကြရသည့် အိမ် ထောင်စုများ၏ ၈.၁ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ကျန်းမာရေး ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲ ခံစားရသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၂.၇ ရာခိုင်နှုန်းတို့သည် ဆွေမျိုးသားချင်း များနှင့် မိတ်ဆွေများထံမှ အကူအညီရယူခဲ့ကြရသည်။ တစ်ခုချင်းစီ သီးခြားသဘောဆောင် သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရ သည့်အခါ မြို့ပြဒေသများရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုး သားချင်းများနှင့် မိတ်ဆွေများထံမှ အကူအညီပိုမိုတောင်းခံကြဖွယ်ရှိပါသည်။ ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်း အလဲများသည် အစုအဝေးနှင့် တွဲဖက်တတ်သည့် သဘောကို ဆောင်သောအခါ ပထဝီဝင် အရ နီးကပ်စွာ တည်ရှိကြသော အိမ်ထောင်စုများ၏ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အကာအကွယ် ပြုနိုင် စွမ်းသည် လျော့ကျသွားလေသည်။

ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲနှင့် ကြုံတွေ့ရသည့်အခါ တုန့်ပြန်ရာတွင် ဖြေရှင်းမှု မဟာဗျူဟာများရွေးချယ်ခြင်း

Percent of households reporting taking action in response to a shock

မှတ်စု။ လေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်ကို အိမ်ထောင်စုအလေးတင်ခြင်းဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။

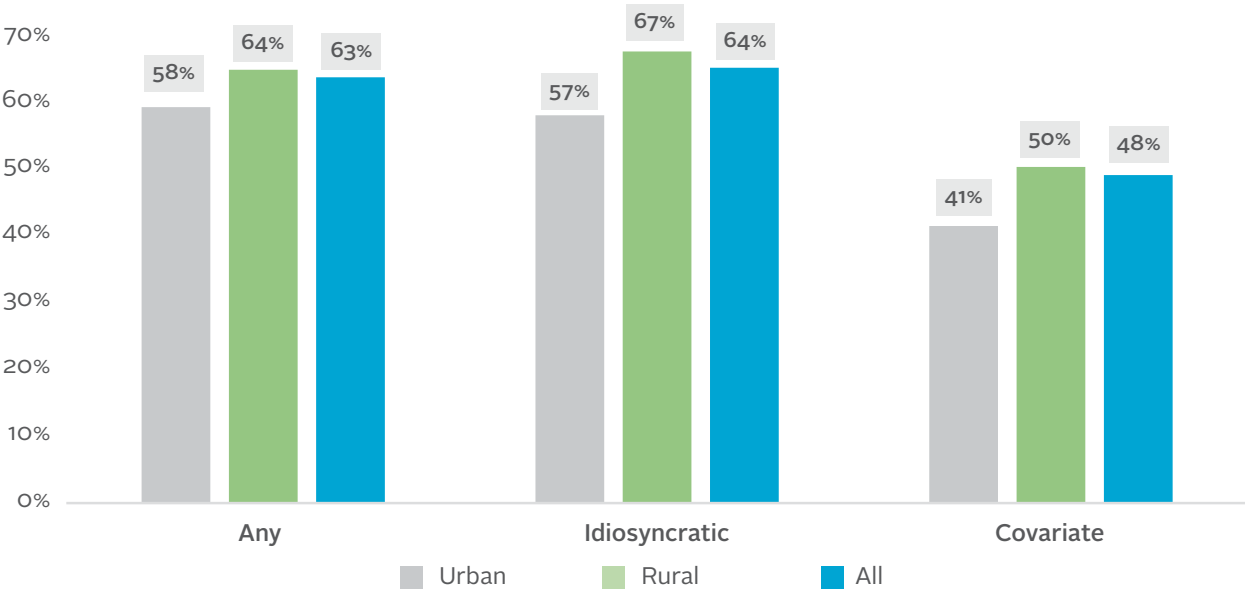
ဖြေရှင်းရေးမဟာဗျူဟာများအား အိမ်ထောင်စု၏ ရွေးချယ်မှုသည် ယင်းတို့၏ စီးပွားရေး အခြေအနေပေါ် တည်မှီနေနိုင်ပါသည်။ ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများ (ဝင်ငွေပြန်ချက်၏ အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းအတွင်းရှိ) အနေဖြင့် ယခင်က စုဆောင်းထားမှုများအား အသုံးပြုခြင်းသည် ထိပ်ပိုင်း ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းအတွင်းရှိသူများထက် နည်းပါးပုံပေါ်ပါသည်။ ထို့အပြင် တစ်ခုချင်းစီ သီးခြားသဘောဆောင်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည့်အခါ ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ အိမ်ထောင်စုများသည် ချေးငွေရယူခြင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးမှု အသုံးစရိတ်များ ဖြတ်တောက်ခြင်းနှင့် လုပ်အား ရောင်းလိုအား တိုးမြှင့်ခြင်းတို့ကို ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်ဝသော အိမ်ထောင်စုများထက် ပိုမိုပြုလုပ်ပုံပေါ်ပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများသည် စရိတ်စကကြီးမားသည့် ဖြေရှင်းရေး မဟာဗျူဟာများအား ကျင့်သုံးရန် ပိုမိုအကန့်အသတ် ရှိကြောင်း စေဒက တက်နိုင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများအား တုန့်ပြန်ရာ၌ အန္တရာယ် ဖြစ်စေသော မဟာဗျူဟာများ သုံးစွဲမှုပြင်းပမ်းကြောင်း ခန့်မှန်းရပါသည်။ အန္တရာယ်ဖြစ်စေသော ဖြေရှင်းရေး မဟာဗျူဟာများဆိုသည်မှာ အိမ်ထောင်စုများ၏ အနာဂတ် စီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အလားအလာများကို အပျက်သဘော ထိခိုက်စေသော မဟာဗျူဟာများဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် ယင်းဖွင့်ဆိုချက်အောက်တွင် ဖော်ပြပါ ဖြေရှင်းရေးမဟာဗျူဟာများ ပါဝင်ကြသည်။ ယင်းတို့မှာ စားသုံးမှုပုံစံများ ပြောင်းလဲခြင်း (ကြိုက်နှစ်သက်သည့် အစားအစာများကို လျှော့စားခြင်း၊ တစ်နေ့စာ အချိုးအစား သို့မဟုတ် အနပ် အရေအတွက်ကို လျှော့ချခြင်း၊ နေ့ကျော်စားခြင်း စသည်)၊ ကလေးငယ်များအား အလုပ်လုပ်ခိုင်းခြင်း၊ ကျန်းမာရေး/ ပညာရေး အသုံးစရိတ်များ လျှော့ချခြင်း၊ ချေးငွေများရယူခြင်း (ပုံမှန် တရားဝင် မဟုတ်သော ဇစ်မြစ်များမှ ဖြစ်ပွယ်ရပါသည်)၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများအား ရောင်းချခြင်း၊ ကလေးများအား ကျောင်းထုတ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ မည်သည့် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများ အမျိုးအစားတစ်ခုခုနှင့်မဆို ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသည့် အိမ်ထောင်စု

အားလုံး၏ ၆၃ ရာခိုင်နှုန်းသည် အဆိုပါ အန္တရာယ်ဖြစ်စေသော ဖြေရှင်းရေးမဟာဗျူဟာများကို တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပို၍ သုံးစွဲခဲ့ကြကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ အန္တရာယ် ဖြစ်စေသော ဖြေရှင်းရေးမဟာဗျူဟာများ သုံးစွဲခြင်းသည် အထူးသဖြင့် ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ကျန်းမာရေးထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများ၏ တွန်းအား (၆၃ ရာခိုင်နှုန်း) ကြောင့် တစ်ခုချင်းစီ သီးခြား သဘောဆောင်သော ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် အကြပ်အတည်းများအတွက် အလွန်မြင့်မားသည် (၆၄ ရာခိုင်နှုန်း)။ ယင်းမှာ ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲနှင့် ကြုံတွေ့ခြင်း တစ်ခုတည်း သာမကပဲ (အကန့်အသတ် ရှိသော) အကြပ်အတည်းတုန့်ပြန်မှု နည်းလမ်းများကပါ လူစွမ်းအား ဖွံ့ဖြိုးရေးအပေါ် မည်မျှ ထိခိုက်ပျက်စီးစေနိုင်သည်ကို သတ်မှတ်ပြဌာန်းကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကိုပါ ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

ပုံ ၈.၅။

ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲများအား တုန့်ပြန်ရာတွင် အန္တရာယ်ဖြစ်စေသည့် မဟာဗျူဟာများကို အသုံးပြုခြင်း။

မှတ်စု။ လေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်ကို အိမ်ထောင်စုအလေးတင်ခြင်းဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။

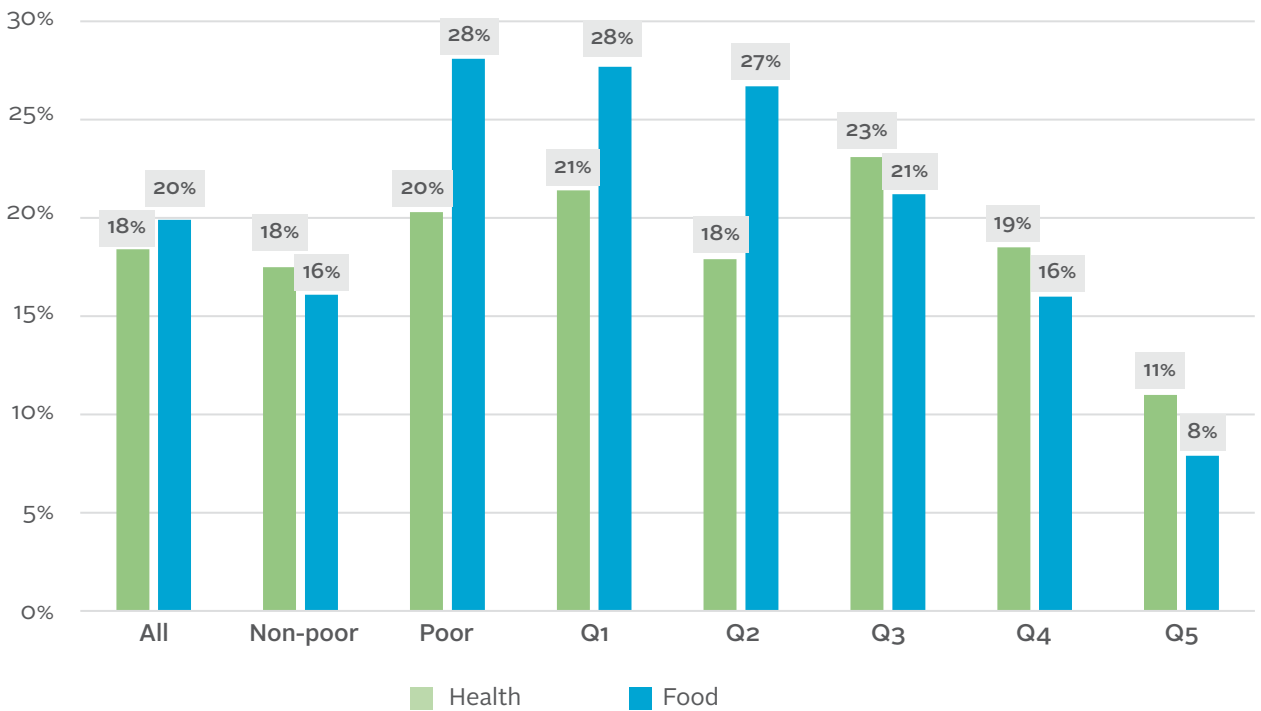
သီးသန့်ဖြေရှင်းရေး မဟာဗျူဟာတစ်ရပ်သည် အိမ်ထောင်စုအား ရေရှည်ကာလတွင် အန္တရာယ် ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းရှိ/မရှိ ကြိုတင်တွက်ဆအကဲဖြတ်ရန်မှာ အမြဲတမ်းလွယ်ကူ ရှင်းလင်း နေသည်တော့မဟုတ်ပါ။ ကလေးများအား ကျောင်းထုတ်ခြင်း သာကေ သို့မဟုတ် မိသားစု ဝင်များ၏ အာဟာရစားသုံးမှုလျော့ချသည့် သာကေတွင် အပျက်သဘောသက်ရောက်မှုများ သည် ဒွိဟဖြစ်စရာမရှိပါ။ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ ရောင်းချခြင်းနှင့် ချေးငွေယူခြင်းတို့၏ အိမ်ထောင်စု လူနေမှုဘဝပြည့်စုံမှုအပေါ် သက်ရောက်မှုများကို တွက်ချက်ရန်မှာ ဆက်စပ် နေသည့် အခြေအနေများနှင့် မည်သို့သော အစီအမံများ အောက်တွင် အဆိုပါ မဟာဗျူဟာ များကို အသုံးပြုသည်ဆိုသည်တို့ကို လုံလုံလောက်လောက် သဘောပေါက်နားလည်ခြင်း မရှိ လျှင် ပို၍ခက်ခဲမည်ဖြစ်ပါသည်။

ငွေဖြစ်လွယ်မှုအကန့်အသတ်ရှိခြင်းကို ဖြေရှင်းရန် ပုံမှန်တရားဝင်မဟုတ်သော ချေးငွေများ ရယူခြင်းသည် အချို့သော ကိစ္စများတွင် အိမ်ထောင်စုအား ကာလရှည် ခေါင်းပုံဖြတ်ခံထားရပြီး အင်အားချိနဲ့လာစေသည့် ကတိကဝတ်ပါ တာဝန်များတွင် ပိတ်မိနေစေနိုင်ပါသည်။ ချေးငွေများ သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးပြီး ကျေးလက်ဧရိယာနေ အိမ်ထောင်စုများအား လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် အကြွေးရယူစေနိုင်ပြီး အိမ်ထောင်စု၏ စီးပွားရေးအခြေအနေများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာသည့် အခါတွင် ပြန်လည်ပေးဆပ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း များစွာသောအခြေအနေများတွင် မြန်မာနိုင်ငံ ကျေးလက်ဧရိယာ အများစု အပါအဝင်၌ ပုံမှန်တရားဝင်မဟုတ်သော ချေးငွေ များကို အတိုးနှုန်းကြီးမြင့်စွာဖြင့် ချေးငွားကြရပြီး ထိုသို့ချေးယူရသော အိမ်ထောင်စုများ သည် အဆိုပါချေးငွေများကို ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန်အတွက် ကာလကြာရှည် ရုန်းကန်ကြရ

သည်။ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများ ရိုက်ခတ်ခြင်းခံရသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် တစ်ချိန်တည်းမှာပင် တိုးပွားလာသောပစ္စည်း လိုအပ်ချက်များနှင့် ရင်ဆိုင်ကြရပြီး ချေးယူနိုင်သည့် ဖြစ်ရပ်များချယ်စရာ (ပုံမှန် တရားဝင်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ ပြည့်ပြည့်စုံစုံမရှိခြင်း၊ ချေးငွေနှင့်ထိုက်တန်မှု နိမ့်ပါးခြင်း၊ ဒေသန္တရ ရပ်ရွာ ငွေတိုးချစားသူများ က လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်)လည်း နည်းပါးကာ ယင်းဖြစ်ရပ်များမှချေးငွေ ရယူရန်လည်း အကန့်အသတ်များရှိ၍ ချေးယူထားသည့်ပမာဏကို မတန်တဆ အတိုးနှုန်း များဖြင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါအတိုးပေးခြင်းများသည် လူစွမ်းအား အရင်းအနှီး၊ ရုပ်ဝတ္ထုပိုင်းဆိုင်ရာ အရင်းအနှီးနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖြစ်လာနိုင်သော အကျိုးရှိသည့် အသုံးစရိတ်များအတွက် အိမ်ထောင်စု အရင်းအမြစ်များကို ဆုံးရှုံးသွားစေ သည်။ ထို့ကြောင့် ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်လာသော ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများအား ဖြေရှင်းရန် အတွက်ယူရသည့် ချေးငွေအတိုင်းအတာသည် အိမ်ထောင်စုအား အန္တရာယ် ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟု ယူဆသတ်မှတ်ရန်မှာ ငွေဖြစ်လွယ်မှု အကန့်အသတ်အား ဖြေလျှော့ရန် ပုံမှန်နည်းလမ်းတစ်ခုအနေဖြင့် ရယူခြင်းလား သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်စုအား ကာလရှည်စရိတ် စကကြီးမားသည့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမှု ကတိကဝတ်များတွင် ပိတ်မိသွားစေနိုင်သည့် မတန် တဆ အတိုးနှုန်းများဖြင့် ချေးငွေကို ပုံမှန်တရားဝင် မဟုတ်သော ဈေးကွက်များမှ ရယူခြင်းလား ဆိုသည်တို့အပေါ် မူတည်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ချေးငွေတို့၏ အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေကို အကဲဖြတ်သုံးသပ်ရန်အတွက် (ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲ ရိုက်ခတ်ခံရသည့်) အိမ်ထောင်စုမှ ယူသည့်ချေးငွေ၏ အတိအကျသဘာဝကို စစ်ဆေးသုံးသပ် ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ကို ပိုမို၍ နက်နက်နဲနဲ ရှာဖွေဖော်ထုတ်သင့်ပါသည်။

အိမ်ထောင်စုများသည် ချေးငွေကို ချို့တဲ့ပြတ်လပ်ချိန်အတွင်း ထောက်ပံ့ရေးနည်းလမ်းတစ်ခု အနေဖြင့် အသုံးပြုကြပြီး အချို့သော အိမ်ထောင်စုများအတွက် အကြွေးနွံနစ်စေနိုင်သည်။ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ကျန်းမာရေး ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲအား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်း ခြင်းအတွက် အများဆုံးတွေ့ရသည့် ချဉ်းကပ်ပုံနည်းလမ်းမှာ ကုသမှုစရိတ်များအား ကာမိစေရန် ငွေချေးယူခြင်းဖြစ်သည်။ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲနှင့် ကြုံ တွေ့ရသည်ဟု အစီရင်ခံစာဖြေကြားခဲ့သော အိမ်ထောင်စုများ၏ ထက်ဝက်သည် ဤချဉ်းကပ်ပုံ နည်းလမ်းကို ယင်းတို့၏ လူနေမှုဘဝ ပြည့်စုံဖွဲ့စည်းမှုအဆင့်အား ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းရန် အဓိက မဟာဗျူဟာအဖြစ် အသုံးပြုကြသည်။ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများ ကြီးကြီးမားမား ထိခိုက်ခံရလွယ်မှု၏ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် စစ်တမ်းမကောက်ယူမီ ၁၂ လတာ ကာလအတွင်း ငွေချေးယူခဲ့ကြရသည်။ အိမ်ထောင်စု ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ချေးငွေ တစ်ခုထက်မက ရယူခဲ့ကြ သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၅ ပုံ ၁ ပုံသည် အလွန်အကျွံ အကြွေးတင်နေကြ သည်ဟု ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားပြီး ကြွေးမြီ-ရပိုင်ခွင့် အချိုးသည် ၀.၅ နှင့်ညီ သို့မဟုတ် ထိုထက် ကြီးသည် (Schicks၊ Rosenberg၊ ၂၀၁၁။ Khandker၊ Faruquee၊ Samadi ၂၀၁၃)။

ကျန်းမာရေးအသုံးစရိတ်များ သို့မဟုတ် အစားအစာလိုအပ်ချက်များအား ကာမိစေရန်အတွက် ငွေချေးယူရသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ရာခိုင်နှုန်း

မှတ်စု။ ယင်းကိန်းဂဏန်းများအတွက် အချက်အလက်များကို လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လတာ ကာလအတွင်း ရယူခဲ့သည့် ချေးငွေများအားလုံးကို အစီရင်ခံစာဖြေကြားပေးရန် မေးမြန်းခဲ့သည့် MPLCS ၏အပိုင်း ၁၁ မှ ရယူပါသည်။ ချေးငွေရယူရသည့် အဓိကရည်ရွယ်ချက်နှင့် ချေးငွေရယူရာ ဖိစီးမှုများ၊ အတိုးနှုန်းများနှင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလများကိုလည်း အိမ်ထောင်စုများအား မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ၅ စိတ်ပိုင်းများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလရှိ ဈေးနှုန်းများဖြင့် ဒေသအတွင်းအစားအလုပ် တန်ဖိုးလျှော့ထားသည့် အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ အသုံးစရိတ်များနှင့် လူဦးရေအလေးတင်ခြင်းတို့ကို အသုံးပြုခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

အိမ်ထောင်စု ၅ စုလျှင် ၁ စုနှုန်းနီးပါးသည် အခြေခံအစားအစာလိုအပ်ချက်များကို ကာမိစေရန် ချေးငွေယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြေကြားကြပါသည်။ ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများနှင့် ဝင်ငွေပြန့်ချက်၏ အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းအတွင်း ရှိကြသူများသည် ယင်းတို့၏ အခြေခံအစားအစာ လိုအပ်ချက်များကို ကာမိစေရန်အတွက် လွန်ခဲ့သည့် ၁ နှစ်အတွင်း အနည်းဆုံးအားဖြင့် ပို၍ ချေးငွေတစ်ရပ်ရပ်ကို ရယူဖွယ် သိသိသာသာ ပိုမိုရှိပါသည်။ ယင်းလုပ်နည်းလုပ်ဟန်မှာ ကျေးလက်ဧရိယာများနှင့် အစားအစာဆင်းရဲ ချို့တဲ့သော အိမ်ထောင်စုများအကြားတွင် သိသိသာသာပိုမို ပျံ့နှံ့လျက် ရှိပါသည်။ ယင်းတို့၏ အစားအစာ လိုအပ်ချက်များအတွက် ထည့်ဝင်သုံးစွဲရန် ငွေချေးယူကြသူများတွင် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း ချေးငွေရယူခဲ့ကြသည့် အခြားသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၂၆ ရာခိုင်နှုန်းသာ ပုံမှန်တရားဝင် ချေးငွေများကို ရယူခဲ့ကြသည်။

အစားအစာနှင့် ကျန်းမာရေးအတွက် ကာမိစေရန်ချေးငွေများသည် မိသားစုနှင့် ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ဆတူပင်လာသည်။ အစားအစာအတွက် ငွေချေးခဲ့ရသည်ဟု အစီရင်ခံစာဖြေကြားသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်းအနက် အများစုသည် မိသားစုနှင့် မိတ်ဆွေများ သို့မဟုတ် ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ချေးယူခဲ့ကြသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့ကြပြီး အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် အနည်းငယ်သာလျှင် ပုံမှန်တရားဝင် ဖိစီးမှုများ အထူးသဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်နှင့် အသေးစားငွေရေးကြေးရေး ဖွဲ့စည်းပေးထားသည့် ပြောင်းလဲချေးယူခဲ့ကြသည်။ မိသားစု/ မိတ်ဆွေများထံမှ ချေးငွေရယူမှုနှင့် ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ချေးငွေရယူမှုတို့မှာ လုံးဝ ဆတူပင်ဖြစ်သည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် အစားအစာအတွက် မိသားစုနှင့် မိတ်ဆွေများထံမှ ချေးယူခဲ့ကြပြီး ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းသည် ငွေတိုးချေးစားသူများနှင့် အပေါင်ဆိုင်များမှ ချေးယူခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါ ကွဲပြားခြားနားသော ချေးငွေဖိစီးမှုများ၏ ငွေရေးကြေးရေး သက်ရောက်မှုများသည် လုံးဝကွဲပြားခြားနားသည်။ မိသားစုနှင့် မိတ်ဆွေများ ထံမှ ချေးငွေများ၏ ထက်ဝက်ကျော်သည် အတိုးပေးစရာမလိုပဲ အခြားသော ပုံမှန်တရားဝင်

မဟုတ်သည့် ဇစ်မြစ်များမှချေးငွေ အများစုသည် အတိုးပေးရသည်။ ငွေတိုးချေးစားသူများနှင့် အပေါင်ဆိုင်များမှ ချေးငွေများအတွက် အတိုးပြန်ဆပ်ရသည့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးသည် ကြီးမား များပြားနိုင်ပါသည်။ ဤကိစ္စနှင့်သက်ဆိုင်သော ကျယ်ပြန့်သည့် အချက်အလက်များ MPLCS တွင်ရှိပြီး ထပ်မံစိတ်ဖြာ လေ့လာစိစစ်မှု ပြုရန်လိုအပ်ပါသည်။

ထိုနည်းတူစွာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများနှင့် မွေးမြူရေးတိရိစ္ဆာန်များ ရောင်းချခြင်းသည် ကြိုတင် မျှော်မှန်းထားသည့် ဖြေရှင်းရေး တုန့်ပြန်မှု သို့မဟုတ် အနာဂတ်တွင် အိမ်ထောင်စု၏ ကုန်ထုတ် စွမ်းအားကိုလျော့ကျစေသည့်ဖိစီးမှုအမှတ်အသားတစ်ခုဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများသည် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများ၏ ထိခိုက်မှုအန္တရာယ်ကို ကြိုတင်မှန်းဆထားပြီး လက်ဝယ်ရှိ မွေးမြူရေးတိရိစ္ဆာန်များနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများကို သက် သာရာသက်သာကြောင်း ကြားခံအဖြစ်အသုံးပြုသည့်အခါ မွေးမြူရေးတိရိစ္ဆာန်များနှင့် ပိုင် ဆိုင်မှုပစ္စည်းများသည် တစ်ခါတစ်ရံ လိုအပ်ချိန်များတွင် သေချာသည့် ငွေဖြစ်လွယ်သော ပစ္စည်းများ ဖြစ်နိုင်ပါသည် (Dercon၊ ၂၀၀၂။ Fafchamps၊ ၂၀၀၃)။ သို့သော်လည်း အခြား သောကိစ္စများတွင် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့် ထိတ်လန့်ဖွယ်အပြောင်းအလဲကြောင့် အိမ် ထောင်စုများသည် စားသုံးမှုကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန်အတွက် အနာဂတ်ဝင်ငွေနှင့် ကုန်ထုတ် စွမ်းအားတို့ကို အထိခိုက်ခံကာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများကို ရောင်းချငွေဖော်ရသည်။ မြန်မာ နိုင်ငံတွင် အဆိုပါစေ့ဆော်မှုနှစ်ခုစလုံးအတွက် အထောက်အထားများကို တွေ့ရပါသည်။ မွေးမြူရေး တိရိစ္ဆာန်များ ပိုင်ဆိုင်သူ အိမ်ထောင်စုများအကြားတွင် ၃၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် မွေးမြူရေးတိရိစ္ဆာန်များ ပိုင်ဆိုင်ထားခြင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ မျှော်လင့်မထားသော ကုန်ကျစရိတ်များကို ဖြေရှင်းရန် မွေးမြူပိုင်ဆိုင်ထားခြင်း သို့မဟုတ် စုဆောင်းမှုတစ်ခုအနေဖြင့် မွေးမြူပိုင်ဆိုင်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြေကြားကြပါသည်။ မွေးမြူရေးထွက်ကုန် ပစ္စည်းများနှင့် ဘေးထွက်ပစ္စည်းများအဖြစ် ဝင်ငွေရရှိရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း သို့မဟုတ် ခိုင်းစေသည့် တိရိစ္ဆာန်များအဖြစ် အသုံးပြုရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း မွေးမြူရေး တိရိစ္ဆာန် များကို ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်မွေးမြူထားသော အိမ်ထောင်စုများကြားတွင်လည်း ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်လာသည့် ထိတ်လန့်ဖွယ် အပြောင်းအလဲများကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် မွေးမြူရေး တိရိစ္ဆာန်များကို ရောင်းချအသုံးပြုကြရသည်။

၀၉

ဝင်ငွေများ ကွဲပြားခြားနား
သော်လည်း ကုန်ထုတ်
စွမ်းအားနှင့် လုပ်ခများသည်
နိမ့်ပါးသည်။

အဓိကပေးလိုသော သတင်းစကားများ

- မြန်မာနိုင်ငံသည် လုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှုအချိုးအစားမြင့်မားသော်လည်း ပညာရေးအတွက် ပြန်ရချက်သည် နိမ့်သည်။
- အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း နိမ့်သော်လည်း တဝက်တပျက် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းမှာ သိသိသာသာ များပြားနေဆဲဖြစ်သည်။ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ရာသီအလိုက်ပြောင်းလဲမှုမြင့်မားခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေးမကောင်းခြင်းတို့ကြောင့် ပုန်းကွယ် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းမှာ လည်းများပြားနေသည့်အထောက်အထားများလည်းရှိပါသည်။ များစွာသောသူတို့သည် အလုပ်မလုပ်ကြခြင်း မဟုတ်ပဲ ကျန်းမာရေး မကောင်းခြင်းကြောင့် လုပ်နိုင်စွမ်းမရှိခြင်း ဖြစ်သည်။
- ယခင်ကခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့သည်ထက် ကွာဟချက်များ ကျဉ်းမြောင်းသွားသော်လည်း အမျိုးသမီးလုပ်သား အင်အားစု ပါဝင်မှုအချိုးအစားသည် အမျိုးသားထက်နိမ့်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်မှုကိစ္စ အလုပ်များနှင့် ဝင်ငွေရရှိသည့် ကဏ္ဍများအကြား အလဲအထပ်လုပ်ရမှုနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရသည်။
- ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူအိမ်ထောင်စုများတွင် ကလေးလုပ်သားသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသော အိမ်ထောင်စုများ ထက် ၂ ဆ ရှိသည်။
- ဝင်ငွေများမှာ ကွဲပြားခြားနားစုံလင်သည်။ အိမ်ထောင်စုများသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ယင်းနှင့်ဆက်စပ်သည့်ကဏ္ဍဖြစ်သော စိုက်ပျိုးခြင်း၊ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူခြင်း၊ ငါးဖမ်းခြင်းတို့နှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော ကဏ္ဍများတွင် အလုပ်မျိုးစုံလုပ်ကိုင်နေကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေလေ့လာမှုစစ်တမ်း (MPLCS) တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ဝင်ငွေရရှိသော လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို လွှမ်းခြုံလေ့လာစိစစ်သုံးသပ်မှု ပြုလုပ်နိုင်သည့် ဝင်ငွေနှင့် သက်ဆိုင်သော မေးခွန်းများပါရှိသည်။ ဤအခန်းတွင် အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေ ဖြစ်ပေါ်မှုများအား ကနဦးလေ့လာ စိစစ်သုံးသပ်ချက်ကို တင်ပြထားပါသည်။ ဤလေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်မှ ရလဒ်များသည် ဝင်ငွေရရှိသော လုပ်ငန်းဆောင်တာများမှာ အမျိုးအစား ကွဲပြားခြားနား စုံလင်လှကြောင်း ဖော်ပြနေပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ယခင်က အပြည့်အဝကောက်ယူခြင်းမပြုနိုင်သည့် လုပ်သားအပိုင်းများမှ ဝင်ငွေရရာကြောင်း အခွင့်အလမ်းများနှင့်ပတ်သက်၍ လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်မှုတွင် ယခင်က ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည်ထက် ပိုမိုကွဲပြားခြားနားစုံလင်ပါသည်။ ကွဲပြားခြားနားမှုသည် မိသားစုဝင်များက ကွဲပြားခြားနားသော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းဆောင်တာများတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေရာ တစ်ဦးချင်းစီထက် အိမ်ထောင်စုအား လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်၏ ယူနစ်တစ်ခုအဖြစ် အလေးထားကြည့်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ နိမ့်ကျသည့် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားက ယင်းတို့၏ဝင်ငွေများကို နိမ့်၍ ကန့်သတ်ထားသော်လည်း အိမ်ထောင်စုများနှင့် တစ်ဦးချင်းစီသည် အလုပ်မျိုးစုံကို လုပ်နေကြပုံပေါ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ကွဲပြားခြားနားမှုကို ပိုမိုသိရှိနိုင်ရန်နှင့် နားလည်သဘောပေါက်ရန်၊ ကုန်ထုတ်စွမ်းအား ကိစ္စရပ်များအား နားလည်သဘောပေါက်ရန်နှင့် ဦးတည်လေ့လာရန်တို့အတွက် နောက်ဆက်တွဲ ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှုနှင့် ရာသီအလိုက်ပြောင်းလဲမှု

မြန်မာနိုင်ငံ လူဦးရေ ၃ ပုံ ၂ ပုံနီးပါးသည် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အသက်အရွယ်ရှိသူများ ဖြစ်ကြ၍ လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှုနှုန်း မြင့်မားသည်။ ၁၅ နှစ်နှင့် အထက်ရှိ အလုပ်လုပ်သည့် အသက်အရွယ်ရှိ လူဦးရေ၏ လုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှုအချိုးအစားသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၌ ၆၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိရာ အရှေ့တောင်အာရှ ပျမ်းမျှနှုန်း ဖြစ်သည့် ၆၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် နီးစပ်ပါသည် (WDR၊ ၂၀၁၆)။ အသုံးပြုထားသည့် လုပ်သားအင်အားစုပါဝင်မှု ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ချက်အောက်တွင် (၁) အလုပ်လုပ်နေသူ (၂) အလုပ်တစ်ခုခုကို လွန်ခဲ့သည့် ၄ ပတ်အတွင်းရှာဖွေနေပြီး အလုပ်စတင် လုပ်ကိုင်ရန် အသင့်ဖြစ်နေသူ (၃) ကျန်းမာရေး အခြေအနေကြောင့် လုပ်ငန်းခွင်မှ ယာယီကင်းကွာနေသူတို့ အကျုံးဝင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေ လေ့လာမှုစစ်တမ်း (MPLCS) မှရရှိသည့် လုပ်သားအင်အားစုပါဝင်မှုဆိုင်ရာ အထောက်အထားများသည် ၂၀၀၉/ ၁၀ ခုနှစ်တွင်ကောက်ယူခဲ့သည့် ပေါင်းစည်း အိမ်ထောင်စု စားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်း (IHCLA-II) တွင် တွေ့ရှိရသည့် အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်ရှိသူ ၆၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် လုပ်သားအင်အားစုတွင် ရှိနေခြင်းနှင့် ၂၀၁၄ သန်းခေါင်စာရင်းတွင် တွေ့ရှိရသည့် ၆၇ ရာခိုင်နှုန်း (အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်အထိရှိသူဦးရေ) ပါဝင်မှုအချိုးအစားတို့နှင့် ညီညွတ်မှုရှိပါသည်။ လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှုအချိုးအစားသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူများ အကြား အလားတူပင်ဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ အိမ်ထောင်စုများတွင် ၆၃.၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများတွင် အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် အထက်ရှိသူ ၆၂.၃ ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်ပါသည်။ အသုံးစရိတ် ၅ စိတ်ပိုင်းများတစ်လျှောက်တွင် လုပ်သား အင်အားစု ပါဝင်မှုအနည်းငယ် ရှိပါသည်။ အောက်ခြေ ၅ စိတ်ပိုင်းတွင် အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် အထက် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ ၆၂ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ထိပ်ဆုံး ၅ စိတ်ပိုင်းတွင် ၆၄.၄ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသည်။ ယင်းသည် ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကြောင့် ဖြစ်ပွယ်ရှိပြီး အထူးသဖြင့် ရာသီအလိုက်ပြောင်းလဲမှု၏ ပိုမိုရိုက်ခတ်မှုခံရသော အမျိုးသမီးများကြောင့် ဖြစ်ပွယ်ရှိပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်က လူမှုဘဝလုံခြုံရေးတွင် တိုးတက်ကောင်းမွန်မှုများ ရရှိအောင် ထောက်ပံ့ရန် ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းထက် တစ်ဦးချင်း လုပ်ဆောင်မှုက ပိုမိုအရေးပါကြောင်း ဖော်ပြနေပါသည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်း လုပ်ဆောင်ချက်များအပေါ်အခြေပြု ရွေးချယ်ထားသည့် လုပ်သားဈေးကွက် ညွှန်ကိန်းများ

	အားလုံး	ကျေးလက်	မြို့ပြ	ကျား	မ
စုစုပေါင်းဦးရေ	၁၀၀.၀%	၁၀၀.၀%	၁၀၀.၀%	၁၀၀.၀%	၁၀၀.၀%
က။ အလုပ်မလုပ်နိုင်သည့်အသက်အရွယ် (၁၅ နှစ်အောက်)	၂၉.၃%	၃၁.၅%	၂၃.၅%	၃၁.၈%	၂၇.၁%
ခ။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်ရှိဦးရေ (အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်)	၇၀.၇%	၆၈.၅%	၇၆.၅%	၆၈.၂%	၇၂.၉%
ခ.၁။ အလုပ်လုပ်သူ (အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်ရှိဦးရေ၏)	၆၃.၀%	၆၃.၃%	၆၂.၃%	၇၇.၂%	၅၁.၄%
ခ.၁.၁။ အလုပ်ရှိ (လက်ရှိလုပ်နိုင်သူ၏)	၉၈.၅%	၉၈.၇%	၉၇.၉%	၉၈.၂%	၉၈.၈%
ခ.၁.၂။ အလုပ်လက်မဲ့ (လက်ရှိလုပ်နိုင်သူ၏)	၁.၅%	၁.၃%	၂.၁%	၁.၈%	၁.၂%
ခ.၂။ အလုပ်မလုပ်သူ (အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်ရှိဦးရေ၏)	၃၇.၀%	၃၇.၀%	၃၇.၀%	၃၇.၀%	၃၇.၀%

မှတ်စု။ လုပ်သားဈေးကွက် ညွှန်ကိန်းများသည် လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်းလုပ်ဆောင်ချက်ကို အခြေခံသည်။ လုပ်သားအင်အားဆိုသည်မှာ စီးပွားရေးတစ်ခုတွင် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ထုတ်လုပ်ခြင်းအတွက် ရနိုင်သည့် လုပ်အား ရောင်းလိုအားဖြစ်သည်။ ဤအစီရင်ခံစာတွင် အသုံးပြုထားသော ဖွင့်ဆိုချက်သည် လုပ်အားစာရင်း အင်းသဘောတူညီချက်၊ ၁၉၈၅ (အမှတ်၊ ၁၆၀) တွင် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည့်မူများကို လိုက်နာပါသည်။ လုပ်သားအင်အားစုတွင် ဤမှတ်စုပါ ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ချက်အရ အလုပ်ရှိသူများအရ အလုပ်လက်မဲ့များပါ ပါဝင်သည်။ အလုပ်မလုပ်သူများသည် လုပ်သားအင်အားစုတွင်မပါဝင်ပါ။ ရည်ညွှန်း ရက်သတ္တပတ်အတွင်း လုပ်ခ သို့မဟုတ် လစာ၊ အမြတ် သို့မဟုတ် မိသားစုအတွက်၊ ငွေသား သို့မဟုတ် အလားတူဖြင့် အလုပ်တစ်ချို့ကိုလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသူများ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းခွင်မှ ယာယီကင်းကွာနေသူများသည် အလုပ်ရှိသူများဖြစ်ကြသည်။ အရေးကြီးသည့် မှတ်သားရန်အချက်မှာ အလုပ်အကိုင်တွင် ငွေရသည့် သို့မဟုတ် ငွေမရသည့်လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ ဈေးကွက်ထဲတွင် ရောင်းချသည်ဖြစ်စေ မရောင်းချသည်ဖြစ်စေ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ထုတ်လုပ်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များ ပါဝင်ပါသည်။ အလုပ်လက်မဲ့ဆိုသည်မှာ ရည်ညွှန်းရက်သတ္တပတ်အတွင်း အလုပ်မရှိ၍ စစ်တမ်းပြီးနောက် ရက်သတ္တနှစ်ပါတ်တွင် လက်ရှိအားဖြင့် အလုပ်လုပ်ရန်အဆင်သင့်ရှိပြီး စစ်တမ်းမတိုင်မီ ရက်သတ္တလေးပတ်အတွင်း အလုပ်ရှာနေသူများဖြစ်သည်။ အလုပ်မလုပ်သူဆိုသည်မှာ ရည်ညွှန်းကာလအတွင်း အလုပ်ရှိသူလည်းမဟုတ် အလုပ်လက်မဲ့လည်း မဟုတ်သူများဖြစ်ကြသည်။

စံအဖြစ်သတ်မှတ်သည့် ၇ ရက် ရည်ညွှန်းကာလ အသုံးပြုကောက်ယူခဲ့သည့် ပျမ်းမျှ လုပ်သား အင်အားစုပါဝင်မှု ကိန်းဂဏန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သိသိသာသာ ကွဲပြားခြားနားမှု ရှိသည်ကို ဖုံးကွယ်ထားသည်။ အဓိက ပုံစံ ၅ မျိုး ပေါ်ထွက်လာသည်။

ရာသီအလိုက်ပြောင်းလဲမှု

လုပ်သားအင်အားစုပါဝင်မှုက တစ်နှစ်တာကာလတစ်လျှောက် သိသိသာသာ ရွေ့လျားပြောင်းလဲမှုကို ပြသနေသည်။ MPLCS တွင် အလုပ်အကိုင်ကို နည်းလမ်းနှစ်သွယ်ဖြင့် ကောက်ယူခဲ့သည်။ ပထမဦးစွာ တစ်ဦးချင်းစီအား စစ်တမ်းမတိုင်မီ ၇ ရက်တာကာလအတွင်း အလုပ်လုပ်ခဲ့ခြင်းရှိ/မရှိမေးမြန်း၍ နောက်ဆက်တွဲအနေဖြင့် စစ်တမ်း မတိုင်မီ ၁၂ လအတွင်း အလုပ်လုပ်ခဲ့ခြင်းရှိ/မရှိမေးမြန်းသည်။ အလုပ်အကိုင်နှင့် လူဦးရေအချိုးသည် စစ်တမ်းမတိုင်မီ တစ်နှစ်တာ ကာလ တစ်လျှောက်တွင် စစ်တမ်းမတိုင်မီ ၇ ရက်တာ ကာလတစ်လျှောက်ထက် သိသိသာသာ မြင့်မားပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင်း တစ်နှစ်တာ၏ အချို့သောအချိန်များတွင် အလုပ်လုပ်ပြီး အချို့သော အချိန်များတွင် အလုပ်မလုပ်သည့် ၎င်းလျှိုး အလုပ်သမား အင်အားစုနှင့် ညီညွတ်မှုရှိပါသည်။

ရာသီအလိုက်ပြောင်းလဲမှုသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအဓိကဖြစ်သည့် ကျေးလက်ဧရိယာများ တွင် အထူးသဖြင့် ပျံ့နှံ့မှုရှိသည်။ လွန်ခဲ့သည့် တစ်ပတ်အစား လွန်ခဲ့သည့်တစ်နှစ်အတွင်း အလုပ်အကိုင်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသည့်အခါ လုပ်သားအင်အားစုပါဝင်မှုသည် ၇ ရာခိုင်နှုန်း (၆၃ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၇၀.၁ ရာခိုင်နှုန်းသို့) မြင့်တက်လာသည်။ ရာသီများ တစ်လျှောက် အလုပ်အကိုင် ရွှေ့ပြောင်းမှု၏အကျိုးသက်ရောက်မှုကို အလုပ်အကိုင်သည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမှ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ထုတ်လုပ်မှုနည်းသည့် တစ်နှစ်တာ၏အစိတ်အပိုင်းများအတွင်း အလုပ်မလုပ်သည့် အခြေအနေသို့ ရွှေ့ပြောင်းသည့် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် မြင်သာပါသည်။ ဤအချက်သည် အမျိုးသားများနှင့် အမျိုးသမီးများအား တူညီသောနည်းဖြင့် အကျိုးသက်ရောက်ပုံရပါသည်။ အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်ရှိသူများ၏ ၃၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် လွန်ခဲ့သည့် တစ်နှစ်အတွင်း လအများစုကို လယ်ယာလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကုန်ဆုံးစေခဲ့ပြီး MPLCS တွင် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သူများ၏ ၂၇ ရာခိုင်နှုန်းသာ လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်း ထိုသို့ကုန်ဆုံးစေခဲ့သည်။

ယင်းမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းဆောင်တာများ နည်းပါးသည့် “ဆောင်းရာသီ” နှင့် “နွေရာသီ” များတွင် ကောက်ယူခဲ့သော MPLCS ၏ အချိန်ဇယားအရ သိရှိရသော ရှင်းလင်းသည့် ရာသီအလိုက်ပြောင်းလဲမှု ညွှန်ပြချက်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် တစ်နှစ်တာကာလ တစ်လျှောက် အလုပ်အကိုင်တည်ငြိမ်မှု ပိုရှိပါသည်။

ကျား-မ ကွာဟချက်

လုပ်သားအင်အားစုပါဝင်မှုတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများအကြား သိသာထင်ရှားသည့် ကွာဟချက်ရှိပါသည်။ အလုပ်အကိုင်နှင့် လူဦးရေအချိုးတွင် ကျား-မ ကွာဟချက်နှင့် လုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှုတွင် ကျား-မ ကွာဟချက်တို့သည် အသက်အုပ်စုအားလုံး၌ ရော မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်များတွင်ပါ ရှိပါသည်။ အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက် အမျိုးသမီးများအတွက် နှစ်စဉ် အလုပ်အကိုင်ပါဝင်မှုမှာ ၅၉ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး အမျိုးသားများအတွက် ၈၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ အမျိုးသမီးများ၏ လုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှုသည် လုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှု၏ ၇ ရက်တာကာလ ရှုထောင့်ထက် နှစ်စဉ် ရှုထောင့်မှကြည့်လျှင် ၁၇ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်လာပါသည်။ ယင်းမှာ အမျိုးသမီးများ၏ ပါဝင်မှုအချိုးအစား သိသာသာ မြင့်တက်လာခြင်းဖြစ်ပြီး ယင်းတို့အား မည်ကဲ့သို့ ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ ထောက်ပံ့ကူညီမှု ပြုနိုင်သည်ကို နားလည်သဘောပေါက်ရန် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အမျိုးသမီးများ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ပြုနိုင်သော ဘဝအခြေအနေများအား ထပ်မံစုံစမ်း ဖော်ထုတ်ရန်လိုအပ်သည်ကို ညွှန်ပြပါသည်။

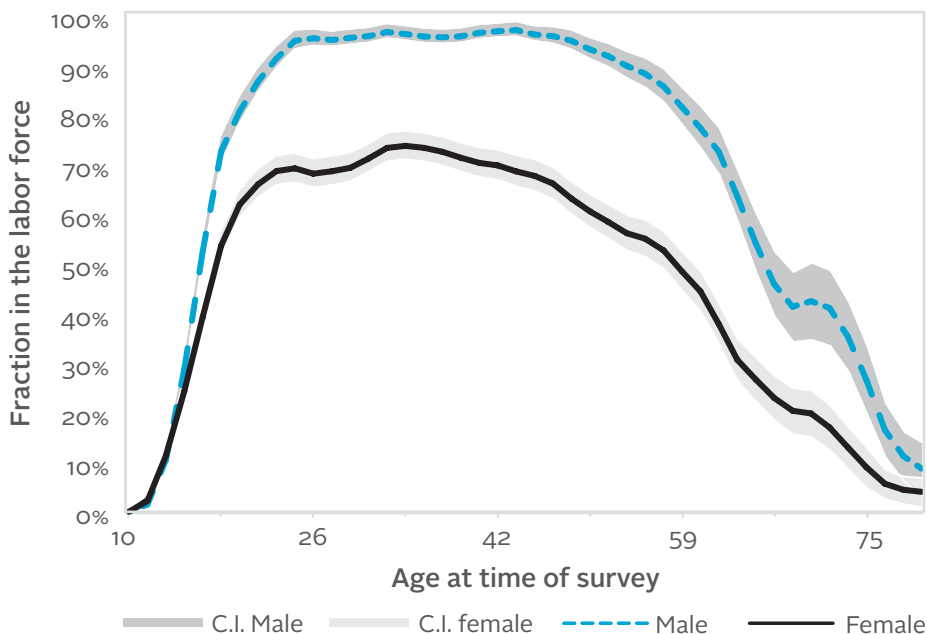
ဇယား ၉.၂။

ကျား/မ နှင့် ဒေသအလိုက်၊ ရည်ညွှန်းကာလအလိုက် အလုပ်အကိုင်နှင့် လူဦးရေအချိုး

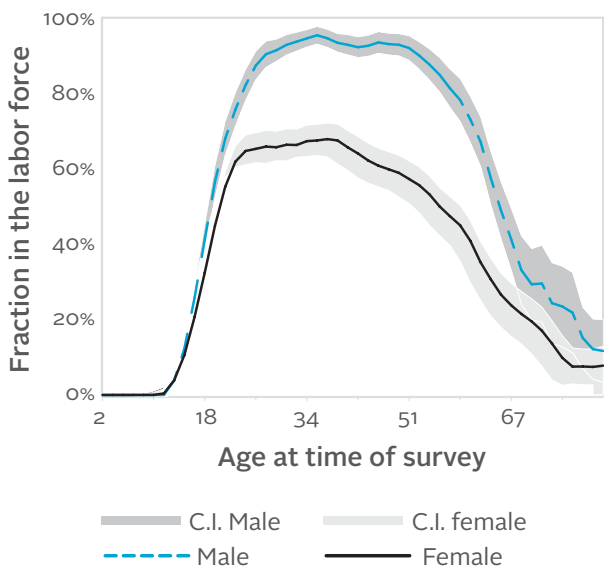
	လွန်ခဲ့သည့် ၁၂လအတွင်း အလုပ်လုပ်သည်			လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်း အလုပ်လုပ်သည်		
	အမျိုးသား	အမျိုးသမီး	အားလုံး	အမျိုးသား	အမျိုးသမီး	အားလုံး
အားလုံး	၈၄.၁%	၅၉.၁%	၇၀.၄%	၇၅.၈%	၅၀.၇%	၆၂.၀%
ကျေးလက်	၈၆.၆%	၆၁.၆%	၇၃.၀%	၇၆.၅%	၅၀.၉%	၆၂.၅%
မြို့ပြ	၇၈.၂%	၅၃.၅%	၆၄.၄%	၇၄.၃%	၅၀.၄%	၆၀.၉%

မှတ်စု။ အဆိုပါ အလုပ်အကိုင်နှင့် လူဦးရေအချိုးများသည် လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လတာကာလနှင့် လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်တာကာလ လုပ်ဆောင်ချက်တို့အပေါ် အခြေခံထားသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်တာကာလအတွင်း အလုပ်အကိုင်ကို ဇယား ၉.၁ အောက်တွင်ရှိသော မှတ်စုတွင် ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လတွင် လုပ်လေစာအတွက်၊ အမြတ်အတွက်၊ ဖိသားစုအတွက် ငွေသား သို့မဟုတ် အလားတူဖြင့်ဖြစ်စေ လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း အလုပ်လုပ်ခဲ့သူ အားလုံးပါဝင်သည်။

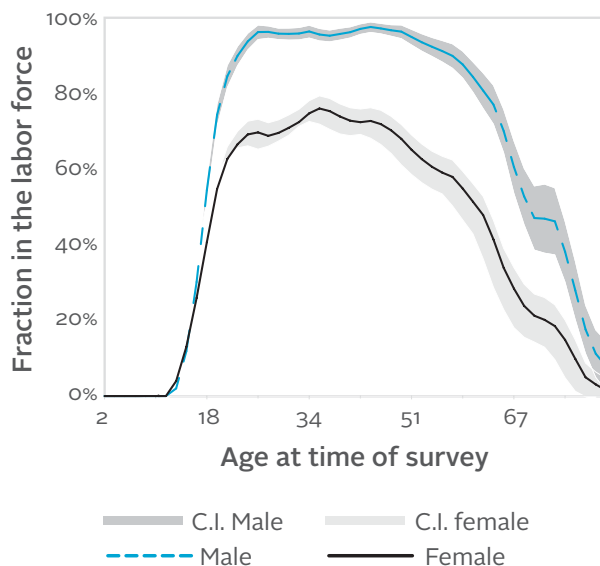
စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမတိုင်မီ ၁၂ လအတွင်း လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှု၊ ကျား/မအလိုက်

စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမတိုင်မီ ၁၂ လ အတွင်း မြို့ပြလုပ်သား အင်အား ပါဝင်မှု၊ ကျား/မအလိုက်

စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမတိုင်မီ ၁၂ လအတွင်း ကျေးလက် လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှု၊ ကျား/မအလိုက်

မှတ်စု။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုအဖြစ် (၁)လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်တာကာ ပြန်လည်စဉ်းစားဖြေဆိုခြင်းကို အသုံးပြု၍ ထို ၇ ရက်တာကာလအတွင်း အလုပ်လုပ်သဖြင့် လုပ်သားအင်အားစုတွင် ပါဝင်သည်ဟု သတ်မှတ်ခံရသူများနှင့် (၂) လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်တာကာ လုပ်သားအင်အားစုတွင် မပါဝင်သော်လည်း လွန်ခဲ့သည့်နှစ် အတွင်း လုပ်ခလစာအတွက် အမြတ်အတွက်၊ မိသားစုအကျိုးအမြတ်အတွက်အလုပ်လုပ်ခဲ့သူများ ပါဝင်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေနေခဲ့ပြီး လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်တာကာလအတွင်း လုပ်သား အင်အားစု ပါဝင်မှုတွင် မရှိသူများ သို့မဟုတ် လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ နှစ်အတွင်း အလုပ်လုပ်သူများ မပါဝင်ပါ။ MPLCS စစ်တမ်းတွင် အဆိုပါသူများအား ထည့်သွင်းရန် ကိန်းရှင်များ ကျွန်ုပ်တို့၌ မရှိပါ။

MPLCS ဖြင့် တိုင်းတာခဲ့သော လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုတွင် ကျား-မ ကွာဟချက်များသည် သန်းခေါင်စာရင်း အချက်အလက်များတွင် သိရသည့် ကွာခြားချက်များလောက် ထင်ထင် လင်းလင်း မရှိပါ။ စစ်တမ်းမေးခွန်းနှစ်ခုလုံးတွင် လုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှုမေးခွန်းများအား မေးမြန်းသည့်နည်းလမ်းသည် အိမ်နှင့်လုပ်သားဈေးကွက် နှစ်ခုလျှောက် လုပ်ကိုင်နေသော အမျိုးသမီးများအတွက် လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုအားဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ရှိသော ခြားနားချက်များကို ဦးတည်မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ယင်းတို့၏ အဓိကလုပ်ငန်းဆောင်တာ အခြေအနေများကို ဖြေကြား ရန် တစ်ဦးချင်းစီအား မေးမြန်းခဲ့သော လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းတွင် အသက် ၁၀ နှစ်နှင့်အထက်ရှိသော အမျိုးသမီးများ၏ ၃၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် ယင်းတို့၏ အဓိကလုပ်ငန်းဆောင်တာအဖြစ် အိမ်ထောင်စုအတွင်းတွင် လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံ ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် MPLCS တွင် တစ်ဦးချင်းစီအား လွန်ခဲ့သည့် တစ်ပတ်အတွင်းနှင့် လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း တစ်နာရီပင်ဖြစ်စေ အလုပ်လုပ်ခဲ့ခြင်း ရှိ/ မရှိ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ လုပ်သားအင်အားစုအတွင်းရှိ အချို့သော အမျိုးသမီးများသည် ယင်းတို့၏ မူလအခြေခံ လုပ်ငန်းဆောင်တာသည် အိမ်တွင်းထုတ်လုပ်မှု ဦးစားပေးဖြစ်သည်ကို ကောင်းစွာ စဉ်းစားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယင်းတို့သည် လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက် သို့မဟုတ် တစ်နှစ်အတွင်း အချို့သော အလုပ်များကို လုပ်ခဲ့ကြသောကြောင့် ယင်းတို့အား အလုပ်ရှိသူများအဖြစ် အမျိုး အစား ခွဲသတ်မှတ်ပါသည်။

ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ နိုင်ငံအများစုတွင် ပို၍နိမ့်သော အမျိုးသမီးလုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှု အချိုးအစားများကိုတွေ့ရှိပြီးလူမှုရေးနှင့်စီးပွားရေးအကြောင်းခြင်းရာများနှင့်ကျား-မစံနှုန်းများကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြနေပါသည်။ နိမ့်ပါးသော ပါဝင်မှု အချိုးအစားများသည် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် အိမ်ထောင်စုနှင့် ဈေးကွက်ဝင်အလုပ်တို့အကြား အလဲအထပ်ပြုမှုကို ထင်ဟပ်ပါသည်။ အိမ် အလုပ်များနှင့် ဆက်နွယ်လျက်ရှိသော ကျား-မ စံနှုန်းများသည် ထုံစိအတိုင်း အမျိုးသမီးများ အနေဖြင့် လုပ်သားဈေးကွက် လုပ်ငန်းဆောင်တာများအား လုပ်ဆောင်နိုင်သည့်အချိန်ကို လျော့ကျစေပြီး အမျိုးသမီးများ ပါဝင်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် လုပ်သားဈေးကွက်ထဲရှိ လုပ် ဆောင်ချက် အမျိုးအစားများကိုလည်း အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိပါသည် (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၂၊ ၁)။ ကလေးများရှိခြင်း၊ အိမ်ထောင်ရေးအခြေအနေ၊ ပညာတတ်မြောက်မှု၊ ဝင်ငွေနှင့် အသက် ကဲ့သို့သော ယင်းတို့၏ နေအိမ်ဝန်းကျင်မှသည် နိုင်ငံ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကဲ့သို့သော ပို၍ ကျယ်ပြန့်သည့် စီးပွားရေးဝန်းကျင်အထိ အမျိုးမျိုးသော အကြောင်းခြင်းရာများက အမျိုး သမီး လုပ်သား အင်အားစု ပါဝင်မှုကို လွှမ်းမိုးသက်ရောက်လျက်ရှိပါသည် (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၂၊ ၁)။ Angrist နှင့် Evans၊ ၁၉၉၈)။ အမျိုးသား လုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှုမှာမူ နေအိမ် ဝန်းကျင် အပြောင်းအလဲများ၏ ရိုက်ခတ်မှုနည်းပါးသည်။ သို့သော် ပို၍ကျယ်ပြန့်သည့် စီးပွားရေး အခြေ အနေများ၏ လွှမ်းမိုးမှုကို ကြီးကြီးမားမား ခံရနိုင်ပါသည်။

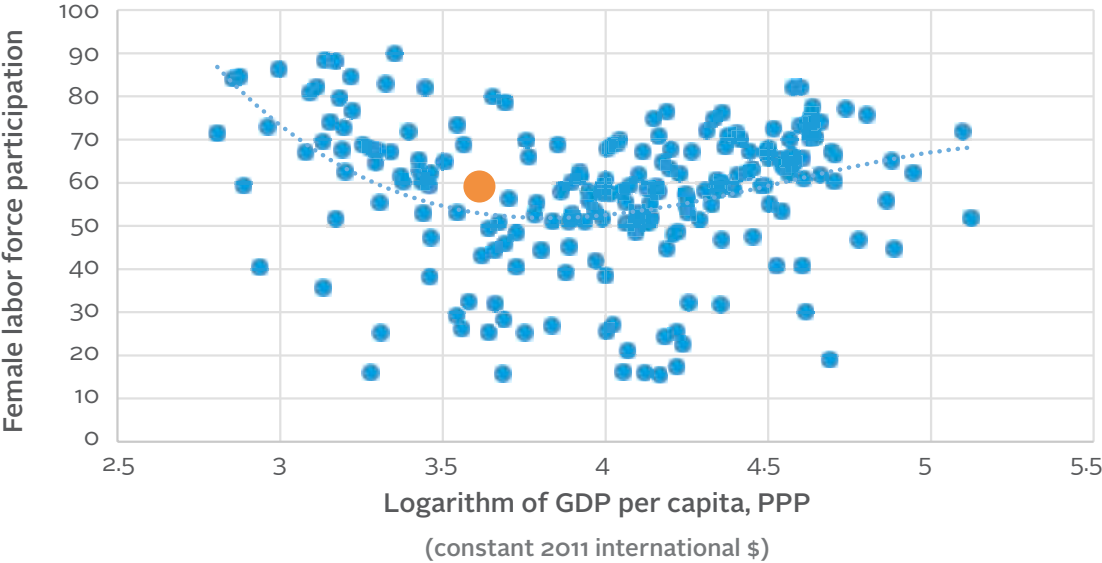
မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမျိုးသမီးများ၏ နိမ့်ပါးသော လုပ်သားအင်အားစုပါဝင်မှုသည် အမျိုးသားများ ထက် ပိုမိုပြောင်းလဲနိုင်ပြီး တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် အမျိုးသမီးများလုပ်ကိုင်သည့် များပြားသော အိမ်မှုကိစ္စ အလုပ်များအား ထင်ဟပ်လျက်ရှိသည်။ ယင်းမှာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် အိမ်ထောင်စုနှင့် ဈေးကွက်ဝင်အလုပ်တို့အကြား အလဲအထပ်ပြုမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည့် အမျိုး သမီးဘဝ၏ ဒွိသဘောသဘာဝ အကျိုးဆက်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အမျိုးသမီးများသည် ကလေးငယ်များအား အဓိကစောင့်ရှောက်သူများဖြစ်ကြပြီး ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ အိမ်တွင်းအလုပ် များနှင့် အခြား ဗာဟိုရကိစ္စများအတွက် အဓိက တာဝန်ရှိသော အိမ်ထောင်စုဝင်လည်းဖြစ်သည်။ အချိန်ပြည့်အိမ် အလုပ်များသို့မဟုတ် မိသားစုတာဝန်များသည် MPLCS စစ်တမ်းမတိုင်မီ ၇ ရက်အတွင်း အမျိုးသမီးများ အလုပ်မလုပ်ကြခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်းဖြစ်ပြီး အလုပ် မလုပ်သူ အမျိုးသမီးများ၏ ၅၃ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်အနေဖြင့် အချိန်ပြည့် အိမ်အလုပ်များ သို့မဟုတ် မိသားစုတာဝန်များ ကြောင့် အလုပ်မလုပ်သည့် အမျိုးသားများသည် အလုပ်မလုပ်သူ အမျိုးသားများ၏ ၅ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမျိုးသမီးများ၏ လုပ်သားအင်အားစုပါဝင်မှုသည် အမျိုးသားထက် ပိုမို နိမ့် သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုအဆင့်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျှင် တစ်ကမ္ဘာလုံး အတိုင်း အတာအရ ပေါ်လွင်နေခြင်းမရှိပါ။ အောက်ပါ (ပုံ ၉.၄) သည် ကမ္ဘာတစ်လွှား လုပ်သား အင်အားစုပါဝင်မှုနှင့် GDP တို့အကြား ဆက်စပ်မှုကိုဖော်ပြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပါဝင်မှု ကိန်းဂဏန်းများသည် အခြားသော အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများ၏ စံသတ်မှတ်ချက်များအရ ယင်း၏ဖွံ့ဖြိုးမှုအဆင့်ဖြင့် မျော်မှန်းထားသည်ထက် အနည်းငယ်ပိုမိုမြင့်မားပါသည်။ နိုင်ငံများဖွံ့ဖြိုး

တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ အမျိုးသမီးများ၏ လုပ်သားအင်အားစုပါဝင်မှုသည် အင်္ဂလိပ်အက္ခရာ U ပုံစံအလားအလာအတိုင်း ပြောင်းလဲသည်။ ဝင်ငွေများမြင့်တက်လာသည့်အခါနှင့် လုပ်သား ဈေးကွက်အတွင်းရှိ အခွင့်အလမ်းများသည် အမျိုးသမီး လုပ်သားများအတွက် ဆွဲဆောင်မှု ကျဆင်းလာသောအခါများတွင် အမျိုးသမီးလုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှုသည် များသောအားဖြင့် ကျဆင်းလာသည်။ ထို့နောက် ပိုမိုဆွဲဆောင်မှုရှိသော အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ပေါ်ပေါက်လာသောအခါ တစ်ဖန် ပြန်လည်မြင့်တက်သွားပြန်သည် (Bloom နှင့်ဖွဲ့ ၂၀၀၉။ Chaudhuri ၂၀၀၉။ Goldin ၁၉၉၅။ Sinha ၁၉၆၇၊ cited in Mammen နှင့် Paxson ၂၀၀၀။ Tam ၂၀၁၁)။ ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအခြေခံ စီးပွားရေးများတွင် အမျိုး သမီးလုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှုသည် မြင့်မားဖွယ်ရှိသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးအလုပ်များနှင့် မိသားစုတာဝန်များသည် အလွယ်တကူ တွဲဖက်နိုင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ် သည်။ သို့သော် ကုန်စည်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍများကြီးစိုးသော အလယ်အလတ် ဝင်ငွေရှိနိုင်ငံများတွင် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် အသစ်အသစ်သော အလုပ်အများစုသည် မိသားစု တာဝန်များနှင့် တွဲဖက်ရန် ခက်ခဲသောကြောင့် အမျိုးသမီး လုပ်သား အင်အားစု ပါဝင်မှု ကျဆင်းလာသည်။ အကြီးစား ဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍများနှင့် ပညာရည် မြင့်မားသော အလုပ်သမား အင်အားစုရှိသည့် ဝင်ငွေမြင့်နိုင်ငံများတွင် အမျိုးသမီး ပါဝင်မှုအချိုးအစားများ ပိုမိုမြင့်မားသည်။ ဤတွေ့ရှိချက်သည် အချိန်ကာလတစ်လျှောက် နိုင်ငံများအကြားတွင်ရော နိုင်ငံအတွင်းပါ နှစ်ခု လုံးတွင် မှန်ကန်သည် (Fatima နှင့် Sultana ၂၀၀၉။ Fuwa ၂၀၀၄။ Juhn နှင့် Ureta ၂၀၀၃။ Tansel ၂၀၀၁)။

ပုံ ၉.၄။

အမျိုးသမီးလုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှုနှင့် GDP တို့အကြား အင်္ဂလိပ်အက္ခရာ U-ပုံစံဆက်နွယ်မှု

စစ်မြစ်။ အချက်အလက်များသည် ကမ္ဘာ့ဖွံ့ဖြိုးမှုညွှန်းကိန်းများမှ ရယူထားခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တစ်ဦးကျ GDP ကို အမေရိကန်ဒေါ်လာဖြင့် ဖော်ပြထားပြီး ငွေလဲလှယ်နှုန်းမှာ တစ်ဒေါ်လာလျှင် မြန်မာငွေ ၁၀၂၅ ကျပ်နှုန်းဖြင့်တွက်ချက်ထားသည်။

ကလေးလုပ်သား

အသက် ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်အရွယ် ကလေး ၁၀ ဦးလျှင် ၁ ဦးသည် အလုပ်လုပ်နေကြသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများမှ ကလေးငယ်များသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသော အိမ်ထောင်စုများမှ ကလေးငယ်များထက် ၂ ဆ နီးပါးပိုမို အလုပ်လုပ်ကြဖွယ်ရှိပါသည်။ MPLCS စစ်တမ်းသည် အသက် ၅ နှစ်နှင့် အထက်ရှိကလေးငယ်များအား လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်း သို့မဟုတ် ၁ နှစ်အတွင်း အလုပ်လုပ်ခဲ့ခြင်း ရှိ/မရှိ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ လုပ်ငန်းဆောင်တာ များတွင် ကလေးငယ်များ ပါဝင်ပတ်သက်မှုသည် အသက်နှင့်အမျှ တိုးပွားလာပြီး ယင်းတို့၏

ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ အရွယ်ရောက်ရင့်ကျက်လာသည့်အခါ ကလေးငယ်များအတွက် လုပ်သား ဈေးကွက် အခွင့်အလမ်းများသည်လည်း ပိုမိုများပြားလာခြင်းကို ထင်ဟပ်ခြင်းဖြစ်ဖွယ်ရှိပါသည်။ အသက် ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်ရှိ ကလေးငယ်များ၏ ၁ ရာခိုင်နှုန်းအောက်သာ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း အလုပ်လုပ်သည်ဟု ဖြေကြားကြပြီး ထိုသို့ အလုပ်လုပ်သော ကလေးငယ်များထဲမှ အများစုသည် ကျောင်းအပ်နှံထားကြသည်။ အလုပ်လုပ်သည့် ကလေးအချိုးအစားအစိတ်အပိုင်းသည် မူလ တန်း ပြီးဆုံးကာနီးဖြစ်သည့် အသက် ၁၀ နှစ် နှင့် ၁၁ နှစ်တွင် သိသိသာသာတိုးပွားလာသည်။ အသက် ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်အထိရှိသော ကလေးငယ်များကြားတွင် ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်အတွင်းအလုပ်လုပ်ကြောင်း အစီရင်ခံစာဖြေကြားခဲ့သည်။ ငယ်ရွယ်သည့် အသက် အပိုင်းအခြားတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများမှ ကလေးငယ်များသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါး ခြင်း မရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများမှ ကလေးငယ်များထက် အလုပ်လုပ်ရသည်ဟု ၂ ဆ နီးပါး ပိုမို အစီရင်ခံစာဖြေကြားဖွယ်ရှိပါသည်။ ကလေးများ၏ အသက်ကို ၁၀ နှစ်မှ ၁၇ နှစ်အထိ ပိုမို၍ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ကြည့်သည့်အခါ ကလေး ၅ ဦးလျှင် ၁ ဦးနှုန်းနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော ကလေး ၃ ဦးလျှင် ၁ ဦးနှုန်းသည် ကျောင်းသို့သွားရမည့်အစား အလုပ်လုပ်ကြရသည်။ ယင်းမှာ လူဦးရေ နှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း ရလဒ်များကို ထင်ဟပ်နေပါသည်။

အသက်ပိုကြီးသော ကလေးများအတွက် ပညာရေးနှင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်မှုအကြား ထင်ရှားသော အလဲအထပ် တစ်ခုရှိသည်။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း အနည်းဆုံး ၁ နာရီ အလုပ်လုပ်ခဲ့သော အသက် ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်အထိရှိသူ ကလေးငယ်များ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကျောင်းတွင် မရှိကြပေ။ ကျောင်းတွင် ကျန်ခဲ့သော ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအနက် ထက်ဝက်နီးနီးသည် ယင်းတို့၏ အသက်နှင့် ရှိသင့်သည့်အတန်းထက် နောက်ကျနေကြသည်။ အခန်း ၅ တွင် တင်ပြ ဆွေးနွေးခဲ့သည့်အတိုင်း မူလတန်းမှ အလယ်တန်းသို့ အတန်း ကူးပြောင်းချိန်သည် ကလေးငယ်များ အလုပ်စတင်လုပ်ကိုင်သည့် အချိန်ဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများနှင့် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် နေထိုင်ကြသူများအကြား ကျောင်းထွက်မှု သိသာလာသည့် အချိန်လည်းဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ကို ထင်ဟပ်စေသည့် လုပ်သားဈေးကွက် လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်က ကျောင်းနေရသည့် တိုက်ရိုက်စရိတ်များရော စွန့်လွှတ်လိုက်ရသည့် လုပ်အားခများ၏ သွယ်ဝိုက်စရိတ်များပါ နှစ်ခုလုံးသည် အဆိုပါ ကျောင်းထွက်မှု ပုံစံတွင် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍ၌ ပါဝင်ဖွယ်ရှိကြောင်းဖော်ပြနေပါသည်။

ဇယား ၉-၃။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း လုပ်ခလစာအတွက်၊ အမြတ်အတွက် သို့မဟုတ် မိသားစုအကျိုးအမြတ်အတွက် အနည်းဆုံး တစ်နာရီအလုပ်လုပ်ခဲ့သည်ဟု အစီရင်ခံစာဖြေကြားသော ကလေးငယ်များ၏ အချိုးအစား

လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း အလုပ်လုပ်သည်							
အသက်	စုစုပေါင်း	ကျေးလက်	မြို့ပြ	ယောက်ျားလေး	မိန်းကလေး	ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်း မရှိသူ	ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ
၅ မှ ၉	၀.၉%	၁.၁%	၀.၂%	၀.၈%	၁.၁%	၁.၂%	၀.၅%
၁၀ မှ ၁၄	၁၂.၀%	၁၃.၄%	၇.၇%	၁၂.၃%	၁၁.၈%	၉.၃%	၁၆.၂%
၁၀ မှ ၁၇	၂၅.၀%	၂၇.၀%	၁၉.၁%	၂၇.၀%	၁၉.၁%	၂၂.၀%	၂၉.၈%

အလုပ်လက်မဲ့

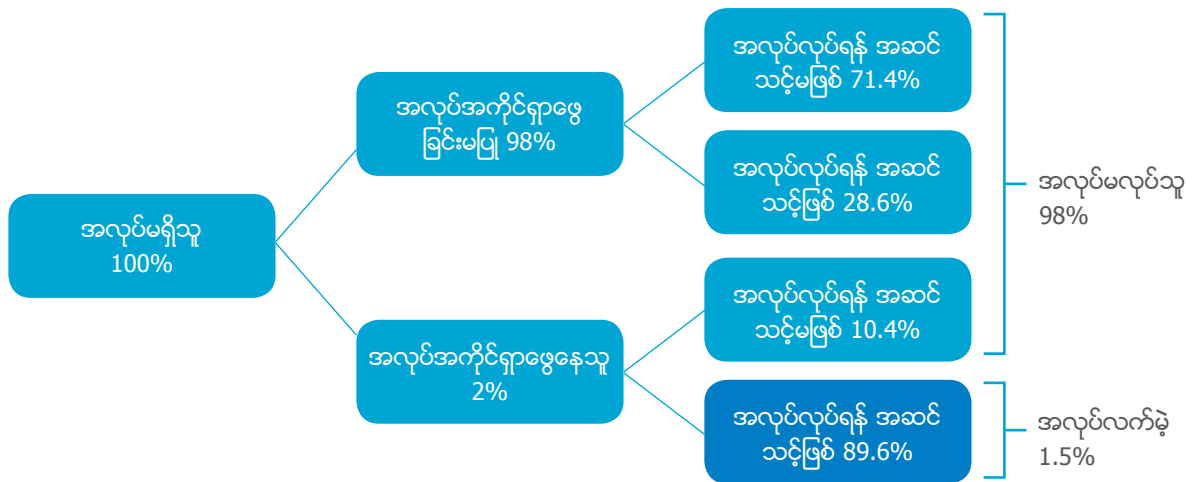
မြင့်မားသော လုပ်သားအင်အားစုပါဝင်မှုအချိုးအစားများနှင့် ဆန့်ကျင်လျက် လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်တာကာလ အခြေခံထားသည့် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းများမှာ အတော်အတန် နိမ့်ပါးသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤသည်မှာ အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် လုံလောက်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ယင်းတို့၏လိုအပ်ချက်များကို ကျေနပ်ဖွယ်ကောင်း လောက်အောင် ဖြည့်ဆည်းရန် လုံလောက်သော လုပ်အားမှဝင်ငွေများ ရှိသည်ဟု ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ပေ။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက် အရွယ်ရှိသူများ၏ ၁.၆ ရာခိုင်နှုန်းသာလျှင် အလုပ်မလုပ်ကြပဲ အလုပ်ကို တက်တက် ကြွကြွ

ရှာဖွေနေကြပြီး အလုပ်ရသည်နှင့် လုပ်ငန်းခွင်ဝင်ရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေကြသည်။²⁸ ခန့်မှန်း တွက်ချက်ထားသည့် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းသည် IHLCA-II တွင် တွေ့ရသည်နှင့် အလားတူပင် ဖြစ်ပြီး ၆ လကာလ ပြန်လည်စဉ်းစားဖြေဆိုမှု အပေါ်အခြေခံထားသည့် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း သည် ၁.၇ ရာခိုင်နှုန်းဟု တွေ့ရပြီး သန်းခေါင်စာရင်းတွင် တင်ပြထားသည့် ၄ ရာခိုင် နှုန်း ထက် ပိုနည်းပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်းများမှ ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားသည့် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းများသည် ကျန်အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများ (အမျိုးသား အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း နှင့် အမျိုးသမီး အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းများသည် ၃ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၃.၅ ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီးရှိကြ သည်) နှင့် အခြားကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ (အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းသည် ၆ ရာခိုင်နှုန်း ဝန်းကျင်တွင် ရှိသည်) တို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက နိမ့်နေသည် (WDI၊ ၂၀၁၆)။ သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် IHLCA တို့တွင် တွေ့ရသည့်ပုံစံများနှင့် ဆင်တူပင် ၁၅ နှစ်မှ ၂၉ နှစ်ရှိ လူငယ်များအတွက် အလုပ် လက်မဲ့နှုန်းသည် အနည်းငယ်ပိုမြင့်ပြီး အသက် ၂၀ မှ ၆၄ ရှိသူများအတွက်နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါး သည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသူများအတွက် ပိုနိမ့်သည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် အလုပ် လက်မဲ့နှုန်းသည် နိမ့်သည်။ သို့သော်လည်း အဆိုပါ အရေအတွက်များတွင် ကွဲပြားခြားနားမှု အတော်အတန်နည်းသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်း အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းများသည် အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရာတွင် အကန့်အသတ် ရှိသော အားထုတ်မှုကို ထင်ဟပ်နေပြီး နိုင်ငံ၏အချို့သော အစိတ်အပိုင်းများတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ၏ ရာသီအလိုက် ပြောင်းလဲတတ်သောသဘာဝကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အခွင့်အလမ်းပေါ်ပေါက်လာချိန်တွင် အလုပ်စတင်နိုင်သော သူများကိုပါ ထည့်သွင်းတွက်ချက် ပါက အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းသည် ၆.၅ ရာခိုင်နှုန်းသို့ မြင့်တက်လာပါမည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အလုပ် လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်ရှိသူများ၏ ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းသည် အလုပ်မလုပ်ကြပေ။ တစ်ဦး တစ်ယောက်သည် လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်း အလုပ်အကိုင် တက်တက်ကြွကြွရှာဖွေပြီး နောက်ရက်သတ္တ ၂ ပါတ်တွင် အလုပ်အကိုင် ပေါ်ပေါက်ပါက လုပ်ကိုင်ရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေသူ အား အလုပ်လက်မဲ့ဟု ကျွန်ုပ်တို့သတ်မှတ်ပါသည်။ အလုပ်မလုပ်သူများ၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း နီးပါးသည် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ပေါ်ပေါက်လာလျှင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရန်အသင့် ရှိကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းတို့အထဲမှ အနည်းငယ်သည် အလုပ် လက်မဲ့နှုန်းများ နိမ့်ကျရန် ဦးဆောင်၍ အလုပ်ရှာနေပါသည်။ အလုပ်လက်မဲ့ သတ်မှတ် ဖွင့်ဆိုချက်ကို အလုပ်မရှိပဲ အလုပ်အကိုင်ကို တက်တက်ကြွကြွရှာဖွေခြင်းမပြုသည့် နောက် လာမည့် ရက်သတ္တ ၂ ပါတ်တွင် အလုပ်လုပ်ရန်အဆင်သင့်ဖြစ်နေသူများ အကျုံးဝင်အောင် ထပ်မံချဲ့ထွင်လျှင် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းသည် ၆.၅ ရာခိုင်နှုန်းသို့ မြင့်တက်လာမည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော အလုပ်လက်မဲ့ဖွင့်ဆိုချက်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် လူငယ်အလုပ် လက်မဲ့နှုန်းသည် ပျမ်းမျှအလုပ် လက်မဲ့နှုန်းထက် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ပိုမိုမြင့်မားသည်ကိုတွေ့ နိုင်သည်။ ရာသီအလိုက်ပြောင်းလဲမှုသည် အရေးပါသော အလုပ်လက်မဲ့များ၏ အရေးပါသော အချိုးအစားအစိတ်အပိုင်းကို ဖုံးကွယ်ထားသည့်ပုံရှိပါသည်။ အလုပ်ရှာဖွေခြင်း မပြုသော်လည်း အလုပ်လုပ်ရန် အသင့်ဖြစ်နေသူများ၏ အများစု (၆၅ ရာခိုင်နှုန်း) သည် အလုပ်များမည့် ရာသီ ကို စောင့်မျှော်နေကြသည်။

28 လုပ်ငန်းခွင်မှ ယာယီကင်းကွာနေသူများအားလည်း လုပ်သားအင်အားစုတွင် ထည့်သွင်းထားပါသည်။ ယင်းတို့အား လုပ်သားအင်အားစုတွင် ထည့်သွင်းခြင်းမပြုပဲ အလုပ်မလုပ်သူများအဖြစ်သတ်မှတ်ပါက အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းသည် ၁.၇ ရာခိုင်နှုန်းသို့ မြင့်တက်လာမည်ဖြစ်သည်။

အလုပ်လက်မဲ့များနှင့် စီးပွားရေးအရ အလုပ်မလုပ်သူများအား အတန်းအစားခွဲခြားရန် အသုံးပြုခဲ့သည့် စံနှုန်းသတ်မှတ်ချက်ပုံစံအဆင့်ဆင့်

နာဖျားမကျန်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် အလုပ်လုပ်နိုင်စွမ်းမရှိခြင်းသည် အလုပ်မလုပ်ခြင်းအတွက်အရေးပါသော အကြောင်းရင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ခြင်းသည် လူများ အထူးသဖြင့် အသက်ကြီးသော အလုပ်သမားများအား လုပ်သားအင်အားစုမှ ဖယ်ထုတ်သည်။ အမျိုးသားများကြား ၇ ရက်အတွင်း အလုပ်မလုပ်ပဲ ကျောင်းအပ်နှံခြင်းလည်း မရှိသူများအနက် ၃၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကာလတို သို့မဟုတ် ကာလရှည် နာမကျန်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် အလုပ် မလုပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုပါသည်။ နာဖျားမကျန်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် အလုပ်သမားအင်အားစု အပြင်ဘက်တွင် ရောက်နေသော အမျိုးသားများ၏ အချိုးအစားအစိတ်အပိုင်းတွင် အသက်ကြီးသူများက လူငယ်များထက် အနည်းငယ်ပိုများပြီး အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၃၉ နှစ် အထိရှိသူများ၏ ၃၆ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အသက် ၄၀ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်အထိရှိ သူများ၏ ၄၁ ရာခိုင်နှုန်းကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ နေထိုင်မကောင်း ဖြစ်ခြင်းသည် အမျိုးသားလုပ်သား အင်အားစု ပါဝင်မှုအား အသက်အရွယ်အရ ကွဲပြားခြားနားသော နည်းလမ်း များဖြင့် ရိုက်ခတ်ဖွယ်ရှိပါသည်။ သို့သော် ကာလရှည် နာဖျားမကျန်းဖြစ်မှု သို့မဟုတ် ပုံမှန်အတိုင်း သွားလာ လှုပ်ရှားနိုင်စွမ်းမရှိသောကြောင့် အလုပ်အင်အားစုတွင် မပါဝင်နိုင်ကြခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုကြသူများမှာ အသက် ၄၀ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်ရှိသူများ ၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း အပြည့်ရှိပြီး အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၃၉ နှစ်အထိရှိသူများ၏ ၁၁ ရာခိုင်နှုန်း နှင့် နှိုင်းယှဉ် ကြည့်နိုင် ပါသည်။ နာဖျားမကျန်းဖြစ်ခြင်း၏ လူမှုဘဝဖူလုံမှုအပေါ် အကျိုးသက်ရောက် မှုများကို ကျန်းမာရေး ချို့ယွင်းခြင်းသည် များစွာသောသူများ၏ ဘဝများတွင် ပုံမှန်နှင့် စရိတ်စက ကြီးမားသည့်ကိစ္စအဖြစ် ထင်ရှားလာသည်ကို MPLCS စစ်တမ်းအားဖြင့် တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

တစ်ဝက်တစ်ပျက်အလုပ်လက်မဲ့

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အထူးသဖြင့် အမျိုးသားများအကြားတွင် လုပ်သားအင်အားစုပါဝင်မှု မြင့်မားသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ အလုပ်သမားအင်အားစုသည် စွမ်းအားပြည့်အမြင့်ဆုံးအဆင့်တွင်မရှိဘဲ ပြည့်ဝအသုံးချမှုအောက်အဆင့်တွင် ရှိနေပါသည်။ ဇယား ၉.၄ သည် အလုပ်လုပ်ချိန်နာရီများအလိုက် အလုပ်သမား အချိုးအစားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း တစ်ဝက်တစ်ပျက်အလုပ်လက်မဲ့နှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းတို့ကို လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်း အလုပ်ချိန် ၄၄ နာရီ သို့မဟုတ် ထိုထက်လျော့နည်း၍ လုပ်ကိုင်သူဟူသော ဖွင့်ဆိုချက်အတိုင်း ယခင် လေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့လိုက်နာပါသည်။ တစ်ဝက်တစ်ပျက် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းသည် လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်း အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများထဲမှ ၄၄ နာရီ သို့မဟုတ် ထိုထက်လျော့နည်း၍ လုပ်ကိုင်ကြသူများ၏ အချိုးအစား ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် တစ်ဝက်တစ်ပျက်အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းသည် ရာသီအလိုက်ပြောင်းလဲမှု မြင့်မားသည်။ IHLCA စစ်တမ်းများ (IHLCA-I နှင့် -II) မှ အစောပိုင်း လေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်အရ

၂၀၀၉ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ - ၂၀၁၀ ဇန်နဝါရီလ အတွင်းတိုင်းတာသည့်အခါ တစ်ဝက်တစ်ပျက် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းမှာ ၂၉.၇ ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့ပြီး ၂၀၁၀ မေလတွင် တိုင်းတာသည့်အခါ ၄၅.၃ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့သည်။ စစ်တမ်းပထမအကြိမ်မှာ သီးနှံရိတ်သိမ်းချိန်ကာလအတွင်း သို့မဟုတ် ပြီးစီးကာလအစပိုင်းတွင်ဖြစ်ပြီး ဒုတိယအကြောသည် နွေရာသီအဆုံးပိုင်း၌ ပြီးစီးခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ အဆိုပါ ဒုတိယရာသီတွင် မြေအသုံးချမှုနှုန်းသည် မိုးရာသီအစောပိုင်း အတွင်းတွင်ထက် လျော့နည်းပြီး အလုပ်လုပ်သူများအတွက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး အလုပ်များပိုမိုနည်းပါးသည်။ MPLCS တွင်တွေ့ရသည့် တစ်ဝက်တစ်ပျက် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်သူအချိုးအစား ၄၃ ရာခိုင်နှုန်းသည် IHCLA ဒုတိယအကြောတွင် တွေ့ရသည့်နှင့် အလားတူပင်ဖြစ်ပြီး နွေရာသီနှင့်ဆောင်းရာသီများတွင် တစ်ဝက်တစ်ပျက်အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်သူ အချိုးအစားမြင့်မားသည့်အချက်ကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြနေပါသည်။

တစ်ဝက်တစ်ပျက်အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ခြင်းနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအကြားတွင် ရှင်းလင်းသည့် ဆက်နွယ်မှုပုံစံများ မရှိသော်လည်း အလုပ်အကိုင် ပြည့်ပြည့်ဝဝမရှိခြင်းနှင့် အသုံးစရိတ်ကြားတွင် သိသာထင်ရှားသည့် ဆက်နွယ်မှုရှိပါသည်။ ပို၍ချမ်းသာ ကြွယ်ဝသည့် အိမ်ထောင်စုများမှ အလုပ်သမားများသည် အစွန်းများတွင် ရှိနိုင်ပြီး ယင်းတို့သည် ပို၍ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများမှ အလုပ်သမားများထက် တစ်ပတ်လျှင် ၄၄ နာရီထက် ပိုမိုလုပ်ကိုင်ကြဖွယ်ရှိပြီး နာရီ ၂၀ ထက် လျော့နည်း လုပ်ကိုင်ကြဖွယ်လည်းရှိပါသည်။ စိတ်ဖြာလေ့လာစိစစ်မှုကို ကျား-မ အားဖြင့် ခွဲခြားကြည့်သည့်အခါ ပို၍ ချမ်းသာကြွယ်ဝသော အိမ်ထောင်စုများမှ နာရီ ၂၀ ထက်လျော့နည်း၍ အလုပ်လုပ်လေ့ရှိသူများမှာ အများအားဖြင့် အမျိုးသမီးများဖြစ်ကြသည်။ အဆိုပါ အိမ်ထောင်စုများမှ အမျိုးသမီးများသည် လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်း အလုပ်လုပ်ဖွယ် ပိုမိုရှိသော်လည်း တစ်ပတ်လျှင် နာရီ ၂၀ ထက် လျော့နည်းပြီး အချိန်ပိုင်းအလုပ်လုပ်ကြပုံပေါ်ပါသည်။ ပို၍ချမ်းသာကြွယ်ဝသော အိမ်ထောင်စုများမှ အမျိုးသားများရော အမျိုးသမီးများပါ ပို၍ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများမှ လူများထက် တစ်ပတ်လျှင် ၄၄ နာရီထက် ပိုမို အလုပ်လုပ်ကြဖွယ်ရှိပါသည်။

ဇယား ၉.၄

လွန်ခဲ့သည့် ၇ ရက်အတွင်း အလုပ်လုပ်ခဲ့သည့် နာရီ

အလုပ်လုပ်ခဲ့သည့် နာရီ	စုစုပေါင်း	မြို့ပြ	ကျေးလက်	ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	ကျား	မ
၀ မှ ၁၉	၉.၈%	၁၀.၈%	၇.၅%	၁၀.၂%	၈.၆%	၈.၆%	၁၁.၃%
၂၀ မှ ၄၀	၂၂.၇%	၂၅.၁%	၁၆.၉%	၂၁.၈%	၂၄.၉%	၂၀.၈%	၂၅.၀%
၄၀ မှ ၄၄	၁၀.၆%	၁၀.၅%	၁၀.၉%	၁၀.၅%	၁၁.၁%	၁၁.၅%	၉.၅%
၄၅ မှ ၆၀	၂၇.၁%	၂၇.၈%	၂၅.၄%	၂၅.၉%	၃၀.၀%	၂၉.၉%	၂၃.၆%
၆၀ အထက်	၂၉.၈%	၂၅.၈%	၃၉.၃%	၃၁.၆%	၂၅.၃%	၂၉.၃%	၃၀.၅%
၄၄ အောက်	၄၃.၁%	၄၆.၄%	၃၅.၃%	၄၂.၅%	၄၄.၆%	၄၀.၉%	၄၅.၈%

မှတ်စု။ အလုပ်လုပ်ခဲ့သည့်နာရီများကို စစ်တမ်းမတိုင်မီ ၇ ရက်အတွင်း လုပ်ခလစာအတွက်၊ အမြတ်အတွက်၊ မိသားစုအကျိုးအမြတ်အတွက် အနည်းဆုံး ၁ နာရီ အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြခြင်းမရှိသောသူများအား တိုင်းတာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကိန်းဂဏန်းများမှာ အသက် ၁၅ နှစ်နှင့်အထက်ရှိသူများအားလုံး အကျုံးဝင်ပါသည်။

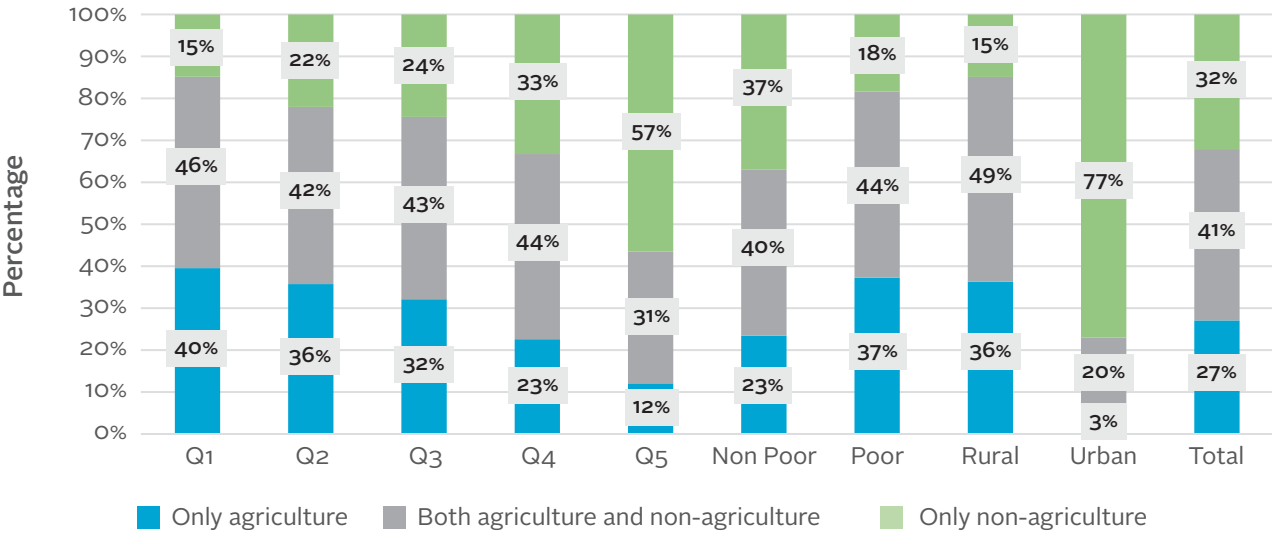
ကဏ္ဍအလိုက်ပါဝင်မှု

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် အမျိုးအမျိုးအစုံ ကွဲပြားခြားနားကြပြီး ဝင်ငွေများသည် ဖြစ်မြစ်မျိုးစုံမှလာကြ၍ အချို့သောသားကေများတွင် ဝင်ငွေများသည် ဒေသခံမှရော နိုင်ငံတွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ လုပ်သားဈေးကွက်များမှပါ ရရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

အိမ်ထောင်စုများ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအလုပ်များ တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခု လုပ်ကိုင်နေကြသဖြင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးသည် အရေးအပါဆုံးသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍ အဖြစ် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၂၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး၊ ငါးမွေးမြူ သားဖောက်လုပ်ငန်း၊ ငါးဖမ်းခြင်း၊ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူသားဖောက်လုပ်ငန်း၊ လယ်ယာလုပ်သားနှင့် အခြားနေရာများတွင် လုပ်ကိုင်သော လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ လွှဲပို့ငွေများ ပါဝင် သည့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ယင်းနှင့်ဆက်စပ်လုပ်ငန်းများတွင်သာ လုံးလုံးလျားလျား ပါဝင် လုပ်ကိုင်နေကြသည်။ နောက်ထပ် ၄၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် အတူတွဲ၍ လုပ်အားမှ ဝင်ငွေ၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ သို့မဟုတ် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော အလုပ်အကိုင်များမှ လွှဲပို့ငွေများ ကဲ့သို့သော လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး မဟုတ်သည့် ဝင်ငွေဖြစ်မြစ်များတွင် လုပ်ကိုင်နေကြသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး တစ်ခုတည်းကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြသော အိမ်ထောင်စု အချိုးအစားသည် အောက်ခြေ ၅ စိတ်ပိုင်း တွင် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိရာမှ ထိပ်ပိုင်း ၅ စိတ်ပိုင်းတွင် ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းသို့ အသုံးစရိတ်ပြန်ချက် တစ်လျှောက်တွင် ကျဆင်းလာသည်။ ကြိုတင်မှန်းဆထားမည့်အတိုင်းပင် မြို့ပြဒေသများတွင် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးတစ်ခုတည်းကိုသာ လုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများသည် အလွန် နည်းပါးပြီး ၃ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးရော လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး မဟုတ် သည့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများကိုပါ နှစ်မျိုးလုံး လုပ်ကိုင်ကြသူ အချိုးအစားသည် ဝင်ငွေ ပြန် ချက် တစ်လျှောက်တွင် သိသိသာသာ ပေါ်လွင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကွဲပြားခြားနားသော ဝင်ငွေအစုစုတွင် အလုပ်မျိုးစုံကို လုပ်ကိုင်နေကြသည့် အလုပ်နှစ်ခု သဘာဝကို ထင်ဟပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ပုံ ၉.၆။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းဆောင်တာများမှ ဝင်ငွေရရှိသော အိမ်ထောင်စုများ

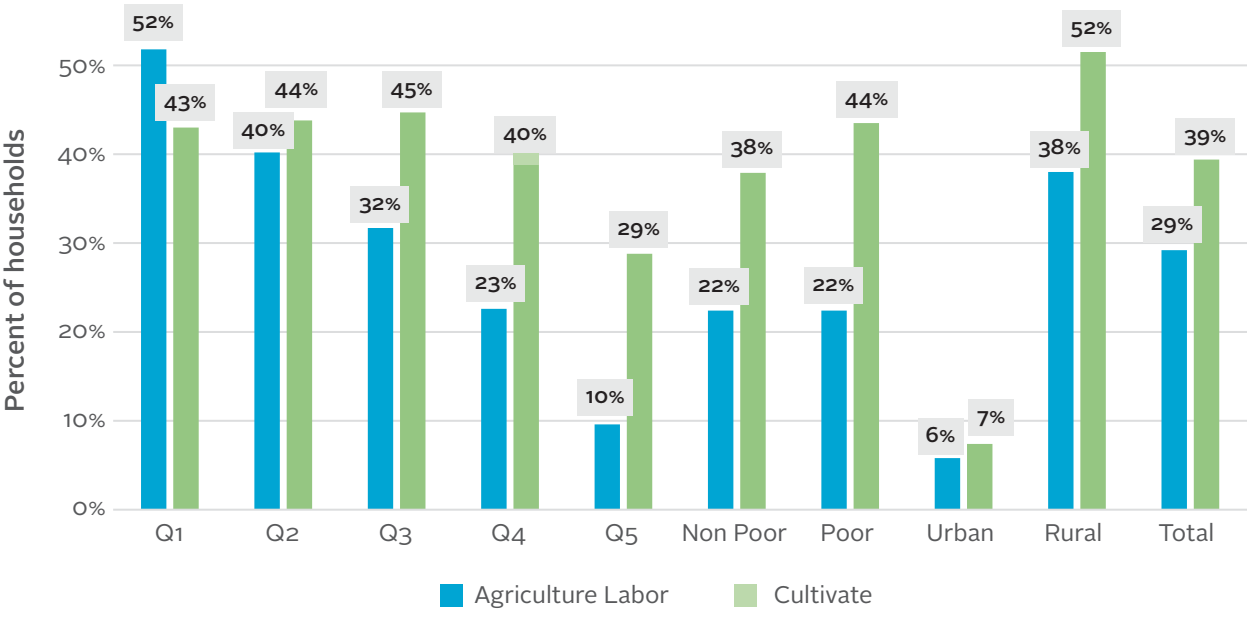

မှတ်စု။ ကိန်းဂဏန်းများကို အိမ်ထောင်စုအလေးတင်ထားပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဆောင်တာများ သို့မဟုတ် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းဆောင်တာများမှ ဝင်ငွေရရှိသော အိမ်ထောင်စုအချိုးအစားများကို ဖော်ပြပါသည်။ အိမ်ထောင်စုလုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ဝင်ငွေနှင့်လုပ်အား အပိုင်းများတွင်ပါဝင်သော မေးခွန်းများဖြင့် ခွဲခြား ဖော်ထုတ် သတ်မှတ်ပါသည်။ ငါးစိတ်ပိုင်းများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလရှိဈေးနှုန်းများဖြင့် ဒေသအကွာအဝေးအလိုက် တန်ဖိုးလျှော့ထားသည့် အရွယ်ရောက်သူနှင့် ညီမျှချက်အရ အသုံးစရိတ်များနှင့် လူဦးရေ အလေးတင်ခြင်းတို့ကို အသုံးပြုခန့်မှန်း တွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းခွင်အတွင်း ယာယီ ကျပ်နန်းအလုပ်အကိုင်များအား အလွန်မှီခိုအားထားနေကြရသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် ပိုမိုလုပ်ကိုင်နေကြရဖွယ်ရှိပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးတစ်ခုတည်းကိုသာ အားထားလုပ်ကိုင် နေကြရဖွယ်လည်း ရှိပါသည် (ပုံ ၉.၆)။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရရှိမှုများအပေါ်တွင် လုံးလုံးလျားလျားမှီခိုအားထားကြသော်လည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ ထိုကဲ့သို့မှီခိုအားထားနိုင်ကြသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများ၏ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသဘောသဘာဝသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသော အိမ်ထောင်စုများတွင် တွေ့ရသည်နှင့် အတော်အသင့်ခြားနားပုံရသည်။ ယင်းတို့သည် ကိုယ်ပိုင်လယ်ယာမြေပေါ်တွင် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးကြသည်ထက် လယ်ယာလုပ်သားများအနေဖြင့် ပိုမိုလုပ်ကိုင်ကြရဖွယ်ရှိပါသည်။ မြေသည် ကျေးလက်ဧရိယာနေ အိမ်ထောင်စုများပိုင်ဆိုင်သည့် အကြီးမားဆုံးသော ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းဖြစ်ပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအလုပ်များ လုပ်ကိုင်ကြသည့် ပို၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများ၏ အများစုသည် မြေယာပိုင်ဆိုင်ခြင်းမရှိ သို့မဟုတ် အနည်းငယ်သာ ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး ယင်းတို့ကို အသားတင် လုပ်အားရောင်းချသူများအဖြစ်သို့ တွန်းပို့ပြီး လယ်ယာမြေနှင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည့် မြေကွက်များ ပိုင်ဆိုင်ကြသည့် ပို၍ ချမ်းသာကြွယ်ဝသူများသည် အသားတင်လုပ်အား ဝယ်ယူသူများဖြစ်ကြသည်။

ပုံ ၉.၇။

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်သားများအဖြစ် လုပ်ကိုင်လျှက်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၊ ငါးစိတ်ပိုင်းနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအခြေအနေအလိုက်

မှတ်စု။ ကိန်းဂဏန်းများကို အိမ်ထောင်စုအလေးတင်ထားပြီး စိုက်ပျိုးရေးမှ သို့မဟုတ် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်သားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခြင်းမှ ဝင်ငွေရရှိသော အိမ်ထောင်စုအချိုးအစားများကို ဖော်ပြပါသည်။ အိမ်ထောင်စု လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် လုပ်အားအပိုင်းများတွင်ပါဝင်သော မေးခွန်းများဖြင့် ခွဲခြားဖော်ထုတ် သတ်မှတ်ပါသည်။ ငါးစိတ်ပိုင်းများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလရှိ ဈေးနှုန်းများဖြင့် ဒေသအကာအဝေးအလိုက်တန်ဖိုးလျှော့ထားသည့် အရွယ်ရောက်သူနှင့် ညီမျှချက်အရအသုံးစရိတ်များနှင့် လူဦးရေအလေးတင်ခြင်းတို့ကို အသုံးပြုခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

ဆန်စပါးသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လယ်သမားများ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် အဓိကသီးနှံဖြစ်သည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် အိမ်ထောင်စုများ၏ ပို၍များသောရာခိုင်နှုန်းသည် စပါးစိုက်ပျိုးရေးတွင် လုပ်ကိုင်ကြပြီး ဆန်စပါးကို အိမ်ထောင်စုများ၏ ၆၅ ရာခိုင်နှုန်းက စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ကြသည်။ အခြားသော အဓိကသီးနှံများတွင် ပြောင်း၊ နှမ်း၊ ပဲမျိုးစုံ၊ ပဲစဉ်းနှင့် ကွမ်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၅၉ ရာခိုင်နှုန်းသည် နှစ်ခု သို့မဟုတ် ထိုထက်ပိုသော သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးစနစ်များသည် အတော်ပင် ကွဲပြားခြားနားသည်။ သီးနှံတစ်မျိုးတည်းသာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် အိမ်ထောင်စုများသည် အဓိကအားဖြင့် အငယ်စား

ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများဖြစ်ကြပြီး ယင်းအုပ်စုအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု အများစုသည် စားသုံးရန်အတွက်သာဖြစ်သည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးတွင် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားနိမ့်သည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကုန်ထုတ်စွမ်းအားသည် တစ်ဟက်တာလျှင် ၄၆၆,၀၀၀ ကျပ်တွင် နိမ့်ပါးနေဆဲဖြစ်သည်။ မကြာသေးမီက လေ့လာစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်တစ်ရပ်က ညွှန်ကိန်းအမျိုးမျိုးအား အသုံးပြု၍ အကဲဖြတ်သုံးသပ်မှုပြုရာတွင် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားနိမ့်ကျကြောင်း တွေ့ရှိချက်ကို ထောက်ခံမှုပြုပါသည် (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၆)။ အမျိုးသမီးဦးစီးသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်အိမ်ထောင်စုများသည် အမျိုးသားဦးစီးသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများထက် ကုန်ထုတ်စွမ်းအား အနည်းငယ်ပို၍ နိမ့်ကျသည်။ တိုင်းပြည်စီးပွားရေးအတွက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၏ အရေးပါမှုအရ အဆိုပါကဏ္ဍတွင် ကုန်ထုတ်စွမ်းအား နိမ့်ကျခြင်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နိမ့်ပါးသော ဝင်ငွေများ၏ အခြေခံတွန်းအား တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ကုန်ထုတ်စွမ်းအားသည် နည်းပညာအသုံးပြုမှုနှင့်အတူ မြင့်တက်လာသည်။ MPLCS မှ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ဝင်ငွေအပိုင်းကို အသုံးပြုထားသည့် ရိက္ခာရက်ရှင်းစိစစ်ခြင်းက လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ရာတွင် ဓာတ်မြေဩဇာ၊ မျိုးစေ့အသစ်များနှင့် စက်ယန္တရားများကို အတူတကွ အသုံးပြုသည့်အခါ ကုန်ထုတ်စွမ်းအား အမြင့်ဆုံးဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြသည်။ မျိုးစေ့အသစ်များကို အသုံးပြုသည့်အခါ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် တွဲသုံးမှသာ ထိရောက်မှုရှိသည်ဆိုသော အချက်ကလည်း ရှင်းပါသည်။ ဓာတ်မြေဩဇာ သို့မဟုတ် မျိုးစေ့အသစ် တစ်ခုတည်းသာ သပ်သပ် အသုံးပြုသည့်အခါ နိမ့်ကျသော ကုန်ထုတ်စွမ်းအားကိုသာရပြီး အမြတ်အစွန်းမရှိပေ။ အချို့သော စက်ယန္တရားအမျိုးအစားများကို တွင်တွင်ကျယ်ကျယ်အသုံးပြုလာသော်လည်း အိမ်ထောင်စုများ၏ ၉၄ ရာခိုင်နှုန်း ကျော်ကျော်သည် ကျွဲနွားဆွဲသည့် ကိရိယာပစ္စည်းများကို အသုံးပြုနေကြပြီး ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး စက်ပစ္စည်းအမျိုးအစားအချို့ကို အသုံးပြုကြ၍ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းကသာ ထွန်စက်ကြီးများအသုံးပြုကြောင်း ဖြေကြားကြသည်။

အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သာ လယ်ယာမြေများကို ရေသွင်းစိုက်ပျိုးကြပြီး ရေပေါများစွာရရှိသည့် မိုးရာသီ စိုက်ပျိုးရေးအပေါ် များစွာမှီခိုနေကြရသည်။ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးရေးမှာ အကန့်အသတ်များစွာရှိပြီး စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သူ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၄၉ ရာခိုင်နှုန်းသည် ယင်းတို့၏ လယ်ယာမြေများတွင် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနည်းတစ်ခုခုကို အသုံးပြုကြသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသော အိမ်ထောင်စုများထက် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးမှု ပိုမိုနည်းပါးဖွယ်ရှိပြီး ၄၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၅၂ ရာခိုင်နှုန်းတို့ကိုနှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ရေသွင်းစိုက်ပျိုးမှုနည်းလမ်းများတွင် အသိသာဆုံးခြားနားချက်ကို လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဇုန်များ တစ်လျှောက်တွင် တွေ့နိုင်သည်။ အပူပိုင်းဇုန်ရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးမှု အများဆုံးပြုလုပ်ဖွယ်ရှိပြီး အနည်းဆုံး ယင်းတို့၏ လယ်ယာမြေအချို့အဝက်ကို ရေသွင်းစိုက်ပျိုးမှု (၆၄ ရာခိုင်နှုန်း ရေသွင်းစိုက်ပျိုးမှု) ပြုဖွယ်ရှိပြီး ကမ်းရိုးတန်းဒေသများသည် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးမှု အနည်းဆုံး (၃၅ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးတွင် လုပ်အားအသုံးချမှုနှင့် ထုတ်လုပ်မှုအရကြည့်လျှင် မိုးရာသီသည် အရေးအကြီးဆုံး ရာသီဖြစ်ပြီး ထို့နောက် ဆောင်းရာသီနှင့် ယင်းတို့၏နောက်တွင်မှ နွေရာသီဖြစ်သည်။ အပူပိုင်းဇုန်တွင် မြင့်မားသော ရေသွင်းစိုက်ပျိုးမှုနှုန်းများသည် အချို့သော နွေရာသီစိုက်ပျိုးမှု အထူးသဖြင့် ရေသိပ်မလိုသော ပဲအမျိုးမျိုး စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အခွင့်ကို ဖော်ဆောင်ပေးပုံပေါ်သည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုအများစုသည် ကဏ္ဍနှစ်ခုစလုံးတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေကြသဖြင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး မဟုတ်သည့် ကဏ္ဍတို့အကြား သိသိသာသာ ထွေးရောယှက်တင်ဖြစ်နေပေသည်။ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆိုရလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စု ၁၀ စုလျှင် ၄ စု သို့မဟုတ် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၅၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဆောင်တာများတွင်ရော လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းဆောင်တာများတွင်ပါ နှစ်မျိုးလုံး လုပ်ကိုင်နေကြသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းဆောင်တာများတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်ဖွယ် သိသိသာသာပိုမိုနည်းပါးပြီး ပါဝင်ခဲ့ပါကလည်း လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတစ်ခုတည်းတွင်သာ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရန် နည်းပုံပေါ်သည်။ ယင်းမှာ မြို့ပြ-ကျေးလက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကွဲပြားခြင်းကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ထင်ဟပ်နေပါသည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော ကဏ္ဍတွင် လုပ်ကိုင်မှုသည် ပညာတတ်သူ အိမ်ထောင်စုဝင်များ ပိုမိုများပြားပြီး ပိုင်ဆိုင်မှု ပစ္စည်းများလည်း ပိုမိုပိုင်ဆိုင်ဖွယ်ရှိသည့် ကြွယ်ဝသည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် ပိုမိုမြင့်မားသည်။ ရှင်းလင်းသည့်အသုံးစရိတ် လျှော့စောက်ကို လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းဆောင်တာများတွင် ပါဝင်မှုအချိုးအစား၌ မြင်တွေ့နိုင်ပြီး လုပ်ကိုင်သည့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းဆောင်တာ အမျိုးအစားအားဖြင့်လည်း မြင်နိုင်ပါသည်။ ပိုမို ချမ်းသာကြွယ်ဝသည့်အိမ်ထောင်စုများသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုပိုင်ဆိုင်ဖွယ်ရှိပြီး ပိုမိုဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ အိမ်ထောင်စုများသည် ကာယအလုပ်သမားများ အနေဖြင့် ပိုမိုလုပ်ကိုင်ကြဖွယ်ရှိပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်နွယ်သော အလုပ်များဖြစ်သည်။

ကုန်စည်ထုတ်လုပ်မှုတွင် အလုပ်အကိုင်များမှာ အကန့်အသတ်ရှိနေဆဲဖြစ်ပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး မဟုတ်သော အလုပ်အကိုင်များနှင့် မြို့ပြအလုပ်အကိုင်များတွင် လက်လီ ရောင်းဝယ်ရေးကနေရာယူလွှမ်းမိုးထားပြီး အများစုသည် အငယ်စားနှင့် အသေးစား လုပ်ငန်း များ ပါဝင်ပုံရပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်၏ အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ ဦးရေ၏ ၇ ရာခိုင်နှုန်းအောက်သာ ယင်းတို့၏ အဓိကအလုပ်မှာ ကုန်စည်ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။ လူဦးရေနှင့်အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းအရ စုစုပေါင်းအလုပ်သမားများ၏ ရာခိုင်နှုန်းအနေဖြင့် ကုန်စည်ထုတ်လုပ်မှုအလုပ်အကိုင်သည် မြို့ပြဒေသများတွင် အထူးသဖြင့် ရန်ကုန်တွင် မြင့်မားသည်။ MPLCS သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ လုပ်ငန်းခွင်တွင် လုပ်ခလစာဖြင့် ခန့်ထားသော အလုပ်သမား အရေအတွက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို ကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့လုပ်ကိုင်နေကြသူများအနက် လက်လီနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍများတွင် အလုပ်သမား ၅ ဦးထက်နည်းသော လုပ်ငန်းခွင်များ၌ လုပ်ကိုင်နေကြသူများမှာ ၄၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၆၁ ရာခိုင်နှုန်းအသီးသီးရှိပါသည်။ ကိုယ်ပိုင်လက်လီ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နေကြသူများအနက် အများစုမှာ အလုပ်သမားတစ်ဦးအောက်သာ ရှိကြပါသည်။

ဇယား ၉.၅။

အဓိက အလုပ်အကိုင်၏ တစ်ဦးချင်းစီ ကဏ္ဍအလိုက် ပါဝင်မှု

	ကျား	မ	ကျေးလက်	မြို့ပြ	အားလုံး
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး၊ သစ်တော၊ ငါးလုပ်ငန်း	၅၅.၀%	၅၀.၇%	၆၉.၉%	၈.၁%	၅၃.၁%
သတ္တုတွင်းနှင့် ကျောက်ပိုင်းများ	၂.၈%	၀.၅%	၁.၉%	၁.၃%	၁.၇%
ကုန်စည်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် အများပြည်သူ ဝန်ဆောင်မှုများ	၅.၄%	၈.၅%	၅.၀%	၁၁.၅%	၆.၈%
ဆောက်လုပ်ရေး	၈.၇%	၁.၂%	၄.၃%	၇.၉%	၅.၂%
လက်ကားနှင့် လက်လီရောင်းဝယ်ရေး	၁၀.၇%	၂၄.၃%	၁၀.၇%	၃၃.၆%	၁၆.၉%
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် သိုလှောင်ရေး	၈.၀%	၀.၆%	၂.၆%	၉.၈%	၄.၆%
ဧည့်ကြို၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ ငွေရေးကြေးရေး၊ အိမ်ခြံမြေ	၂.၃%	၄.၀%	၁.၁%	၈.၃%	၃.၁%
အခြား	၇.၁%	၁၀.၂%	၄.၄%	၁၉.၃%	၈.၅%

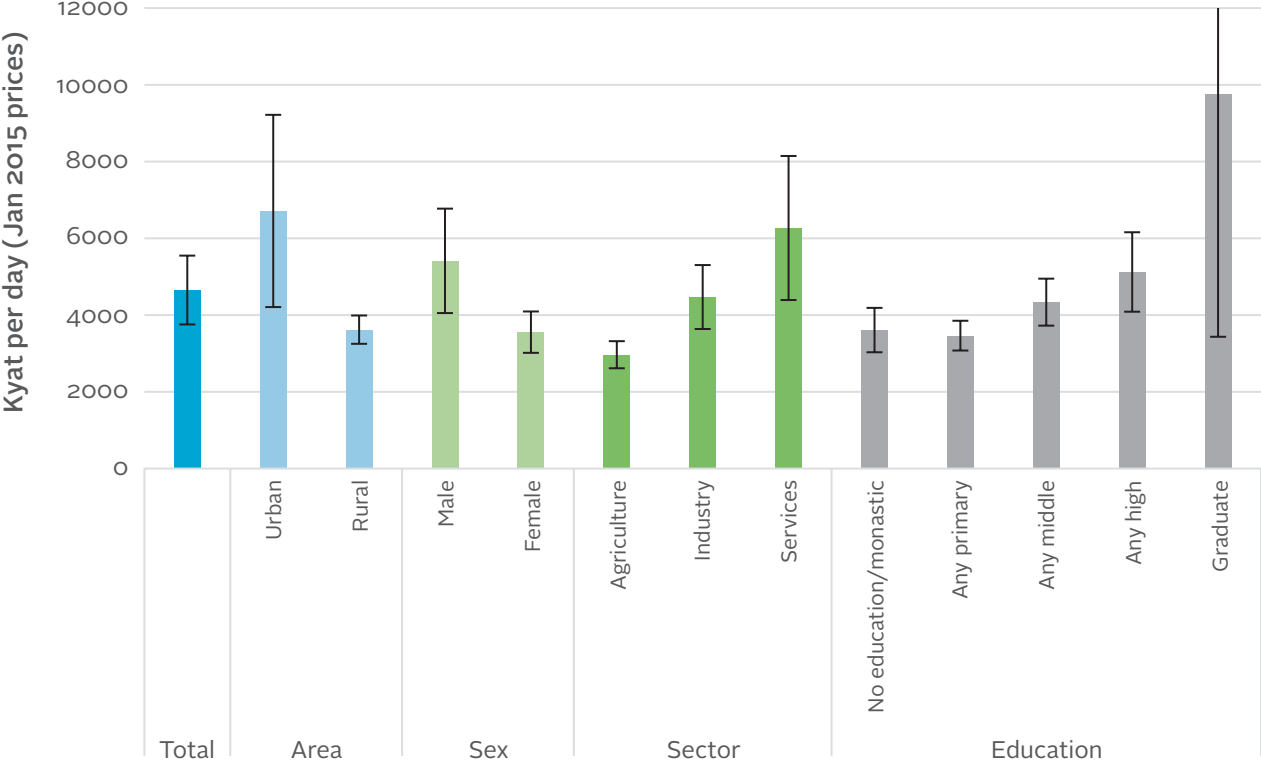
လုပ်ခများနှင့် ပညာရေးအတွက် ပြန်ရချက်

လုပ်ခများနှင့် လစာများသည် ကဏ္ဍ၊ ပညာရေးနှင့် တည်နေရာတို့အလိုက် အတက်အကျ အပြောင်းအလဲရှိသည်။ လုပ်ခနှင့် လစာများသည် မြို့ပြဒေသများ၊ ပညာရေးအဆင့်မြင့်သူများနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၏ အပြင်ဘက်တွင်ရှိသော လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သည့် အလုပ် အကိုင်တွင်လုပ်သူတို့တွင် လုပ်ခနှင့်လစာ ပိုမိုများပြားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တစ်ရက် ၇ နာရီအထက် အလုပ်လုပ်သူတစ်ဦးသည် ပျမ်းမျှတစ်ရက်လုပ်ခ ၄၀၇၅ ကျပ်ရရှိသည်။ ပုံ ၉.၈ တွင် လေ့လာတင်ပြထားသည့် အတိုင်း မြို့ပြအလုပ်သမားများသည် ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် လုပ်ကိုင်သူများထက် လုပ်ခ ၂ ဆနီးပါး ပိုမိုရရှိပြီး စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ဝင်ငွေပိုမိုရရှိသည် ဆိုသည်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိပါသည်။

အချို့သော အုပ်စုများ၏ လုပ်ခအဆင့်များသည် အနိမ့်ဆုံးလုပ်ခဖြစ်သည့် တစ်ရက် ၃၆၀၀ ကျပ်ထက် လျော့နည်းသည်။ ယင်းမှာ အနိမ့်ဆုံးလုပ်ခဥပဒေ ပြဌာန်းခြင်းမပြုမီ ကောက်ယူ ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည့် စစ်တမ်းကောက်ယူမှုအချိန်ဇယားနှင့် သက်ဆိုင်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် လုပ်ခစား အလုပ်များ သိသိသာသာ တရားဝင်မဖြစ်ခြင်းကိုလည်း ထင်ဟပ်နေပါသည်။ ကျေးလက်ဧရိယာ တွင် နေထိုင်၍ အသက် ၅၀-၆၅ နှစ်ရှိ ပညာအရည်အချင်းနိမ့်သူ သို့မဟုတ် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးတွင် လုပ်ကိုင်သူတစ်ဦး၏ ပျမ်းမျှလုပ်ခသည် အနိမ့်ဆုံးလုပ်ခထက်နည်းသည်။^{၂၉} သို့သော်လည်း များစွာသောအကြောင်းများကြောင့် အနိမ့်ဆုံးလုပ်ခဥပဒေကို မလိုက်နာ ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ပထမအချက်မှာ စစ်တမ်းကောက်ယူပြီးနောက် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ တွင်မှ အနိမ့်ဆုံးလုပ်ခ ဥပဒေကို အတည်ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယအချက်မှာ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ၂/ ၂၀၁၅ အရ အလုပ်သမား ၁၅ ဦးအောက်ရှိသော လုပ်ငန်းငယ်များ အကျုံးမဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စစ်တမ်းကောက်ယူရာတွင် လွှမ်းမိုးခဲ့သော လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် လုပ်ငန်းအငယ်စားများ၏ လုပ်ခစား အလုပ်သမားများအများစုအပေါ် အနိမ့်ဆုံး လုပ်ခ ဥပဒေသက်ရောက်မှု မရှိနိုင်ပေ။

ပုံ ၉.၈။

ပျမ်းမျှနေ့စဉ်လုပ်ခ

၂၉ အနိမ့်ဆုံးလုပ်ခနှင့် နှိုင်းယှဉ်မှုကို စစ်တမ်းကောက်ယူချိန်ဇယားများနှင့် နှိုင်းယှဉ်မှုများ ပြုခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ (ကျပ် ၃၆၂၀) နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် မတ်လ (ကျပ် ၃၅၃၂)။

တစ်နေ့လျှင် ၇ နာရီအထက်အလုပ်လုပ်သောသူများတွင် ယာယီကျပန်းအလုပ်သမားများ (ယာယီ၊ ရာသီအလိုက်၊ အခါအားလျော်စွာ အလုပ်လုပ်သောသူ) နှင့် အမြဲတမ်းအလုပ်သမားများအကြား သိသာထင်ရှားသည့် လုပ်အားခခြားနားမှုရှိသည်။ အမြဲတမ်း အလုပ်သမားများသည် ယာယီကျပန်း အလုပ်သမားများထက် လုပ်ခ ၁.၆ ဆ ပိုမိုရရှိကြသည်။ ယင်းမှာ မြို့ပြဒေသ အလုပ်သမားအုပ်စု နှစ်စုကြား ခြားနားချက်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် အုပ်စုနှစ်စုလုံးရရှိသည့် လုပ်ခများအကြား ကွာဟချက်မှာ မြို့ပြဒေသများတွင် ၂၈၁၇ ကျပ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၅၅၂ ကျပ်သာရှိသည်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ကောင်းသည်မှာ ယာယီကျပန်းအလုပ်များတွင် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် ၂ ဆနီးပါးပိုရကြပြီး အမြဲတမ်းအလုပ်များတွင်မူ အမျိုးသမီးများက အမျိုးသားများထက် ပိုမိုရရှိကြသည်။ ယင်းမှာ အမျိုးသမီးများသည် မြို့ပြဒေသများရှိ လုပ်ခလစာမြင့်မားသော အလုပ်များ (ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများကဲ့သို့) တွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်သော်လည်း ကျေးလက်ဧရိယာများတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ယာယီကျပန်း အလုပ်အကိုင်များကို လုပ်ကိုင်သည့်အခါ လုပ်ခနည်းပါးသည်။

အလုပ်ရှိသူများအတွက် ထပ်ဆောင်းပညာရေးနှစ်တစ်နှစ်အတွက် ပျမ်းမျှပြန်ရချက်နှုန်းမှာ ၅.၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိ၍ အတော်အတန်နိမ့်သည်။ ယင်းပြန်ရချက်နှုန်းသည် ထပ်ဆောင်းပညာသင်နှစ်တစ်နှစ်အတွက် အကျိုးပြန်လည်ခံစားခွင့် ၉.၄ ရာခိုင်နှုန်းရသော အရှေ့အာရှနှင့် ပစိဖိတ် ဒေသခန့်မှန်း ပျမ်းမျှအကျိုးပြန်လည်ခံစားခွင့်ထက် ပိုနိမ့်ပါသည်။ (ဇယား ၉.၆)။ ဤခြားနားချက်ကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်မှုတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဆောင်တာများက လွှမ်းမိုးထားခြင်းနှင့် လယ်ယာကဏ္ဍတွင် ပညာရေးအတွက် ပြန်ရ ချက်သည် ၂ ရာခိုင်နှုန်းအောက်တွင်သာရှိခြင်းဟု တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် နားလည်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား ၉.၆။

နှိုင်းယှဉ်နိုင်ငံများတစ်လျှောက် ပညာသင်ကြားခြင်းအတွက် ခန့်မှန်းထားသည့်ပျမ်းမျှပြန်ရချက်

	ပညာသင်ကြားခြင်းအတွက် ပျမ်းမျှပြန်ရချက် (%)	ပျမ်းမျှပညာသင်နှစ်*
အရှေ့အာရှနှင့် ပစိဖိတ်	၉.၄	၁၀.၄
မြန်မာ	၅.၁	၅.၇

မှတ်စု။ ။ အရှေ့အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသ ကိန်းဂဏန်းများကို ၂၀၁၁ ခုနှစ်ခန့်က အချက်အလက်များ အသုံးပြုထားသော Montenegro နှင့် Patrinos (၂၀၁၄) မှ ရယူပါသည်။ ထပ်ဆောင်းပညာသင်နှစ်မှ ပြန်ရချက်နှုန်းကို (နေ့စဉ်) လုပ်ခများ၏ လျော့အား ပညာသင်နှစ်၊ အတွေ့အကြုံ (အသက် အနှုတ် ပညာသင်နှစ် အနှုတ် ၅) နှင့် ကျား-မတို့ဖြင့် ရီဂရက်ရှင်းပြုထားသည့် စံ Mincerian ချဉ်းကပ်ပုံနည်းလမ်းကို အသုံးပြုတွက်ချက်ပါသည်။ လုပ်ခများ၏ ကြီးမားသော အချိုးအစား အစိတ်အပိုင်းသည် နေ့စဉ်လုပ်ခများအနေဖြင့် ဖြေကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး နာရီအလိုက်လုပ်ခများ တွက်ချက်မှုနှင့် ဆက်နွယ်သော ကြီးမားသည့် တိုင်းတာမှုအမှားကြောင့် နာရီအလိုက်လုပ်ခများအစား နေ့အလိုက်လုပ်ခများအား အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။
* အသက် ၂၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်အထိရှိသူဦးရေ။

မူလတန်းပညာရေးအတွက် အကျိုးပြန်လည်ခံစားခွင့်မှာ နိမ့်ပါး၍ စာရင်းအင်းများအရထူးခြားမှုမရှိသော်လည်း ဘွဲ့ရများနှင့် ဘွဲ့လွန်ပညာရေးရှိသူများအတွက် အကျိုးပြန်လည် ခံစားခွင့်မှာ သိသိသာသာ ကြီးမားပါသည်။ ပညာရေးအတွက် ပြန်ရချက်သည် ပညာရေးနယ်ဝန်း၏ အောက်ဆုံးအခြေတွင် မြင့်မားစွာသိပ်သည်းမှုရှိသည် (ဇယား ၉.၇)။ မူလတန်းပညာရေးရှိသော အလုပ်သမားများအား ပညာရေးမရှိသော အလုပ်သမားများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် လုပ်ခသာလွန်ခံစားရမှု မတွေ့ရပါ။ အကြမ်းဖျဉ်းအားဖြင့် တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရသူ သို့မဟုတ် ထို့ထက် မြင့်သည့် ပညာရေးရှိသူများသည် ပညာရေးမရှိသူ၊ ဘုန်းတော်ကြီး သင်ပညာရေးသာရှိသူ သို့မဟုတ် မူလတန်းပညာရေး အောက်သာရရှိသူများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၆၅.၃ ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုရရှိကြသည်။ ထိန်းချုပ်အုပ်စုနှင့် နှိုင်းစာကြည့်သော် မြင့်မားသည့် ပညာရေးအဆင့်အတွက် မြင့်မားသည့်ပြန်ရချက်နှုန်းများသည် လုပ်သားဈေးကွက်အတွင်း မြင့်မားစွာ လေ့ကျင့်သင်ကြားထားသည့် အလုပ်သမားများ ရှားပါးမှုကို ဖော်ပြနေပါသည်။

ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားသည့် ပညာရေးအရ အကျိုးပြန်လည်ခံစားခွင့်၊ အသက်နှင့် စီးပွားရေးကဏ္ဍ အလိုက် (လုပ်ခ ရာခိုင်နှုန်း)

	စုစုပေါင်း	ဒေသ		ကျား-မ		စီးပွားရေးကဏ္ဍ		
		မြို့ပြ	ကျေးလက်	ကျား	မ	လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး	စက်မှု လုပ်ငန်း	ဝန်ဆောင်မှု
Mincer-ညီမျှခြင်း								
ပညာသင်ကြားသည့်နှစ်	၀.၀၅၁***	၀.၀၅၈***	၀.၀၄၄***	၀.၀၄၀***	၀.၀၆၄***	၀.၀၁၅*	၀.၀၄၅***	၀.၀၄၉***
တိုးချဲ့ထားသည့် ဝင်ငွေဖန်ရှင်								
မူလတန်း	၀.၀၀၁-	၀.၀၉၇	-၀.၀၂၉	-၀.၀၄၄	၀.၀၄၄-	၀.၀၇၆-	၀.၁၀၃-	၀.၀၅၂
အလယ်တန်း (မည်သည့်အတန်းဖြစ်စေ)	၀.၂၀၁***	၀.၂၃၄***	၀.၁၇၈***	၀.၀၇၃	၀.၀၀၀	၀.၁၁၅*	၀.၁၁၄	၀.၁၄၃**
အထက်တန်း (မည်သည့်အတန်းဖြစ်စေ)	၀.၂၆၂***	၀.၃၀၁***	၀.၂၄၄**	၀.၂၂၅***	၀.၀၀၀	၀.၀၂၁	၀.၂၁၁	၀.၂၄၇***
ဘွဲ့ရ သို့မဟုတ် ထို့ထက်မြင့်	၀.၆၅၃***	၀.၆၉၆***	၀.၆၃၉***	၀.၅၁၉***	၀.၈၄၀***	၀.၁၅၂	၀.၅၄၃***	၀.၅၉၂***

မှတ်စု။ * p<0.05, ** p<0.01, *** p<0.001။ ရိုဂရက်ရှင်အားလုံးသည် စားဝတ်နေရေးကွဲပြားမှုများဆိုင်ရာ ဒေသခြားနားသော စရိတ်များအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ရန်အတွက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး-ဂေဟဗေဒရန်များနှင့် မြို့ပြတို့၏ တည်နေရာများကို ပုံသေထားပါသည်။ အခြေခံပညာရေးအတန်းအစားသည် ပညာမသင်ခဲ့ရသူ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးသာ ရှိသူ သို့မဟုတ် မူလတန်းပညာရေးအောက်သာရှိသူများ ဖြစ်သည်။

ပညာသင်ကြားခြင်းအတွက် ပြန်ရချက်သည် မြို့ပြဒေသများတွင် ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍရှိ အမျိုးသမီးများနှင့် အလုပ်သမားများအတွက် ကြီးမားသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် ပညာသင်ကြားခြင်းအတွက် ခံစားခွင့်သည် နည်းပါးပြီး ဘွဲ့ရ သို့မဟုတ် ထို့ထက်မြင့်သော ပညာရေးရှိသူများအတွက်သာ ရရှိပုံပေါ်ပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ထပ်ဆောင်း ပညာသင်နှစ်တစ်နှစ်သည် နေ့တွက်လုပ်ခ ၅.၁ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်စေသည်ဟု ခန့်မှန်းရပြီး ကျေးလက်ဧရိယာများနှင့် ယှဉ်လျှင် မြို့ပြဒေသရှိ အလုပ်သမားများသည် ပိုမြင့်သော ပြန်ရချက်များဖြစ်သည့် ၅.၈ ရာခိုင်နှုန်းရရှိသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင် ပညာအရည်အချင်းမြင့်မားသော အလုပ်သမားများသည် မူလတန်းအောက်သာ ပညာအရည်အချင်းရှိသည့် အလုပ်သမားများထက် ၇၀ ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုရရှိကြသည်။ ထို့အတူ ဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍရှိအလုပ်သမားများအတွက် ပျမ်းမျှ ပညာသင်ကြားခြင်း အကျိုးပြန်လည်ခံစားရမှုသည် ၄.၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ အချက်မှာ ကွဲပြားခြားနားသည့် ပညာရေးအဆင့်များ၏ လုပ်အားဝင်ငွေအပေါ် ပညာရေး၏ မျဉ်းပြောင်း မဟုတ်သော အကျိုးသက်ရောက်မှုကို စဉ်းစားသုံးသပ်သည့်အခါ ဘွဲ့ရ သို့မဟုတ် ထို့ထက်မြင့်သော ပညာရေးရှိသည့် အလုပ်သမားများသည် မြင့်မားပြီး စာရင်းအင်းပညာအရ ထူးခြားမှု အဆင့်ရှိသည့် ပညာရေးအတွက် ပြန်ရချက်ကို ရရှိကြသည်။

ရည်ညွှန်းကိုးကားချက်များ

Bloom, D, D Canning၊ Gnter Fink နှင့် J, Finlay (၂၀၀၉)။ သန္ဓေအောင်မှု၊ အမျိုးသမီးလုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှုနှင့် လူဦးရေစာရင်းအင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ အားသာချက်အကျိုးအမြတ်။ စီးပွားရေးတိုးတက်မှု ဂျာနယ်။ ၇၉-၁၀၁။

Butler, J. S., R. V. Burkhauser, J.M. Mitchell, နှင့် T.P. Pincus (၁၉၈၇)။ "ကိုယ်တိုင်အစီရင်ခံစာကြားသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ကိန်းရှင်များ၏ တိုင်းတာမှု အမှား"။ စီးပွားရေးနှင့် စာရင်းအင်း လေ့လာချက်စာစောင်။ ၆၉(၄)၊ ၆၄၄-၆၅၀။ <http://doi.org/10.2307/1935959>

Calvo, C. နှင့် S. Dercon (၂၀၁၃)။ တစ်ဦးချင်းစီနှင့် စုစုပေါင်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ထိခိုက်ခံရလွယ်မှု (၂၀၁၃)။ လူမှုဘဝဖူလုံရေးရွေးချယ်မှု။ အတွဲ ၄၁။ စာမျက်နှာ ၇၂၁-၇၄၀။

Chaudhuri, S. (၂၀၀၉)။ "စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် အမျိုးသမီးအားပေးမြှင့်တင်ရေး"။ လုပ်ငန်းစာစောင်၊ ဝစ္စကွန်ဆင်တက္ကသိုလ်၊ အိုး ကလ်။

Christiaensen, L. နှင့် K. Subbarao (၂၀၀၅)။ ကင်ညာကျေးလက်ဧရိယာ အိမ်ထောင်စု ထိခိုက်ခံရလွယ်မှု နားလည်သဘောပေါက်စေရေး (၂၀၀၅)။ အာဖရိက စီးပွားရေးများ ဂျာနယ်။ ၁၄-၄။ စာမျက်နှာ ၅၂၀-၅၅၈။

Dercon, Stefan (၂၀၀၂)။ "ဝင်ငွေ ထိခိုက်မှုအန္တရာယ်၊ ဖြေရှင်းမှု မဟာဗျူဟာများနှင့် လုံခြုံမှုအရံအတားများ"။ လုပ်ငန်းစာစောင်တွဲ။ UNU-WIDER သုတေသနစာစောင်။ ဖွံ့ဖြိုးမှုဘေဒဆိုင်ရာ သုတေသန ကမ္ဘာ့သိပ္ပံ။ (UNU-WIDER)။

Dutta, Puja Vasudeva, Philip B O'Keefe, နှင့် Robert J. Palacios (၂၀၁၅)။ "မြန်မာနိုင်ငံ လူမှုဖူလုံရေး အစီအမံ အားကောင်းခိုင်မာစေရေး"။ မြန်မာနိုင်ငံ လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး မှတ်စုတွဲများ။ မှတ်စု ၇။ ဝါရှင်တန် ဒီစီ။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်။

Elbers၊ Chris၊ Jean O. Lanjouw နှင့် Peter Lanjouw။ (၂၀၀၃)။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် မညီမျှမှုတို့အား မိုက်ခရိုအဆင့် ခန့်မှန်းခြင်း။ *Econometrica* ၇၁ (၁)။ စာမျက်နှာ ၃၅၇-၃၆၄။

Fafchamps, Marcel (၂၀၀၃)။ ကျေးလက်ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၊ အန္တရာယ်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု ။ အက်ဝစ် အဲလ်ဂါ ပုံနှိပ်တိုက်။ စာအုပ် အမှတ် ၃၁၂၇။

Fatima, A. နှင့် H. Sultana (၂၀၀၉)။ "ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၏ အမျိုးသမီးလုပ်သားအင်အားစုပါဝင်မှု အချိုးအစားနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့အကြား အင်္ဂလိပ်အက္ခရာ U ပုံသဏ္ဍာန်ဆက်နွယ်မှုအား ခြေရာကောက်လေ့လာခြင်း"။ လူမှုစီးပွားရေး နိုင်ငံတကာ ဂျာနယ်။ အတွဲ (၃၆)၊ အမှတ် ၁/၂၊ စာမျက်နှာ ၁၈၂-၁၉၈။

Fuwa, Makiko. (၂၀၀၄)။ "နိုင်ငံပေါင်း ၂၂ နိုင်ငံရှိ မေခရိုအဆင့် ကျား-မ မညီမျှမှုနှင့် အိမ်ထောင်စု အလုပ်ခွဲဝေလုပ်ကိုင်ခြင်း"။ အမေရိကန် လူမှုဗေဒ လေ့လာဆန်းစစ်ချက်။ ၆၉၊ ၇၅၁-၇၆၇။
Gertler, C နှင့် J. Gruber (၂၀၀၂)။ "နာဖျားမကျန်းမှုကြောင့် စားသုံးမှု မထိခိုက်စေရေး"။ အမေရိကန် စီးပွားရေး လေ့လာဆန်းစစ်ချက်။ ၉၂ (၁)၊ ၅၁-၇၀။

Goldin, C. (၁၉၉၅)။ "စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် စီးပွားရေးသမိုင်းကြောင်းတွင် အင်္ဂလိပ်အက္ခရာ U ပုံသဏ္ဍာန် အမျိုးသမီးလုပ်သားအင်အားစု ဖန်ရှင်"။ အမျိုးသမီး လူ့စွမ်းအား အရင်းအနှီးတွင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံခြင်း။ T.P Shultz တည်းဖြတ်သည်။ ရိုကာဂို IL။ ရိုကာဂို တက္ကသိုလ်ပုံနှိပ်တိုက်။

အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ IDEA၊ UNDP နှင့် UNOPS၊ (၂၀၀၇)။ "မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စုစားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်း၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလေ့လာချက်"။ ၂၀၀၇ ခုနှစ် ဇွန်လ။

အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ UNDP နှင့် IDEA၊ (၂၀၁၁)။ "မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စုစားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်း၊ ၂၀၀၉-၂၀၁၀ နည်းပညာအစီရင်ခံစာ"။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇွန်လ။ အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ SIDA၊ UNDP နှင့် UNICEF။ (၂၀၁၁)။

"မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စုစားဝတ်နေရေးအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာမှုစစ်တမ်း (၂၀၀၉-၂၀၁၀)၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လေ့လာချက်"။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇွန်လ။

စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်။ (၂၀၁၇က)။ "မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အခြေအနေ လေ့လာစစ်ချက်၊ အပိုင်း ၁၊ ၂၀၀၄/၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်များအတွင်း အလားအလာဖော်ပြချက်"။

စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်။ (၂၀၁၇)။ "မြန်မာနိုင်ငံဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် နေထိုင်မှုအခြေအနေ လေ့လာမှုစစ်တမ်း၊ နည်းပညာဆိုင်ရာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ခန့်မှန်းချက် အစီရင်ခံစာ"။

Hanushek, Eric A. နှင့် Woessmann, Ludger (၂၀၀၇)။ "စီးပွားရေးတိုးတက်မှုအတွက် ပညာရေး အရည်အသွေး၏ အခန်းကဏ္ဍ"။ ကမ္ဘာ့ဘဏ် မူဝါဒသုတေသန လုပ်ငန်းစာစောင် အမှတ် ၄၁၂။ SSRN: <http://ssrn.com/abstract=960379> တွင်ရရှိနိုင်ပါသည်။

Heckman, James J (၂၀၁၁)။ "မညီမျှမှု ဘောဂဗေဒ၊ ကလေးသူငယ်အစောပိုင်း အရွယ်ပညာရေး၏ တန်ဖိုး"။ အမေရိကန် ပညာရေးစီစဉ်သူများ၊ ၂၀၁၁၊ ၃၅(၁)၊ စာမျက်နှာ ၃၁-၃၅၊ ၄၇။ <http://www.aft.org/pdfs/americaneducator/spring2011/Heckman.pdf>

Heltberg, Rasmu., Ana Maria Oviedo နှင့် Faiyaz Talukdar (၂၀၁၃)။ "အန္တရာယ်ဖြစ်ခြင်းများက မည်သည့်တိုင်းဒေသကြီး မည်ကဲ့သို့ဖြေရှင်းကြသနည်း၊ နိုင်ငံပေါင်း ၁၆ နိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်းများမှ ထိုးထွင်းရှုမြင်ခြင်း"။ ကမ္ဘာ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီရင်ခံစာအတွက် နောက်ခံစာစောင်၊ WDR ၂၀၁၄၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်။

နိုင်ငံတကာ အစားအစာမူဝါဒ သုတေသန သိပ္ပံ (၂၀၁၅)။ "ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အာဟာရ အစီရင်ခံစာ၊ ၂၀၁၅၊ ခေတ်မီအာဟာရနှင့် ရေရှည်စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လုပ်ဆောင်မှုများနှင့် တာဝန်ခံမှု"။ ဝါရှင်တန် ဒီစီ၊ <http://dx.doi.org/10.2499/9780896298835>

Juhn, Chinhui နှင့် Manuelita Ureta (၂၀၀၃)။ "အိမ်ထောင်သည်အမျိုးသမီးများ၏ အလုပ်အကိုင်နှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတက်မှု၊ လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများမှ သက်သေ အထောက်အထားများ"။ လုပ်သား စီးပွားရေး ပညာရှင်များအသင်း အစည်းအဝေး၊ တိုရန်တို။

Khandker, Shahidur R., Rashid Faruquee, နှင့် Hussain A. Samad (၂၀၁၃)။ "ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင် အသေးစားချေးငွေ ချေးကြူသူများ အလွန်အကျွံ အကြေးနှံနှစ် နေကြပါသလား"။ မူဝါဒသုတေသန လုပ်ငန်းစာစောင်တွဲ ၆၅၇၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်။

Kochar, A (၁၉၉၅)။ "တစ်ခုချင်းစီ သီးခြားသဘောဆောင်သော ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်သည့်ဝင်ငွေ အပြောင်းအလဲများအား အိမ်ထောင်စုများ ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုအား ရှင်းလင်းတင်ပြခြင်း" အမေရိကန်စီးပွားရေး ဆန်းစစ်ချက်၊ ၈၅၊ ၁၅၉-၁၆၄။

Kozel, V., P. Fallavier နှင့် R. Badiani (၂၀၀၈)။ "ကမ္ဘာ့ဘဏ်လေ့လာစစ်ချက်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်ခံရလွယ်မှု လေ့လာစစ်ချက်၊ ၂၀၀၀-၂၀၀၇ ဘဏ္ဍာနှစ်"။ ကမ္ဘာ့ဘဏ် ဆွေးနွေးတင်ပြချက် စာစောင် အမှတ် ၀၈၁။

Ligon, E., နှင့် L. Schechter (၂၀၀၃)။ "ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုအား တိုင်းတာခြင်း"။ စီးပွားရေးဂျာနယ်၊ ၁၁၃ (၄၈၆)၊ C ၉၅-C ၁၀။

LIFT (၂၀၁၅)။ "အိမ်ထောင်စု စစ်တမ်း (၂၀၁၃)"။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု ရံပုံငွေ အစီအစဉ်။

Lipton, Michael (၁၉၈၃)။ "လူဦးရေစာရင်းအင်းပညာနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု"။ ကမ္ဘာ့ဘဏ် ဝန်ထမ်းများ လုပ်ငန်းစာစောင်၊ ၆၂၃၊ ဝါရှင်တန် ဒီစီ၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်။

Lipton, Michael နှင့် Martin Ravillion (၁၉၉၅)။ "ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် မူဝါဒ"။ ဖွံ့ဖြိုးမှုဘောဂဗေဒ လက်စွဲစာအုပ် အတွဲ (III)၊ အမ်စတာဒမ်၊ ဟော်လန် မြောက်ပိုင်း။

Mammen, K. နှင့် C. Paxson (၂၀၀၀)။ "အမျိုးသမီးများ၏ အလုပ်နှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု"။ စီးပွားရေးအတွေးအမြင်များဂျာနယ်၊ ၁၄(၄)၊ ၁၄၁-၁၆၄။

ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန (နေ့စွဲမပါ)။ "အာဟာရသတင်းအချက်အလက် လက်ကမ်းစာအုပ်ငယ်"။ အာဟာရ ဌာနစိတ်၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ နေပြည်တော်၊ ပြည်ထောင်စု သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံ တော်။

ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန (MOHS) နှင့် ICF International (၂၀၁၆)။ "မြန်မာနိုင်ငံ လူဦးရေစာရင်းအချက်အလက်နှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာစစ်တမ်း ၂၀၁၅-၂၀၁၆၊ အဓိက ညွှန်ကိန်းများ အစီရင်ခံစာ၊ နေပြည်တော်၊ မြန်မာ၊ နှင့် ရော့ခ်ဖီးလ်၊ မေရီလင်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန (MOHS) နှင့် ICF International။

လှုပ်ရှားကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာန (၂၀၁၄)။ "၂၀၁၄ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း"။ ပြည်သူ့အင်အား ဦးစီးဌာန၊ နေပြည်တော်၊ ပြည်ထောင်စု သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်။

လှုပ်ရှားကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာန (၂၀၁၅)။ "၂၀၁၄ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း၊ ပြည်ထောင်စု အစီရင်ခံစာ၊ သန်းခေါင်စာရင်း အစီရင်ခံစာ အတွဲ (၂)"။ ပြည်သူ့အင်အား ဦးစီးဌာန၊ နေပြည်တော်၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်။

Montenegro, C.E. နှင့် H.A Patrinos (၂၀၁၄)။ "ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း နှိုင်းယှဉ်နိုင်သော ကျောင်းပညာ သင်ကြားခြင်းအတွက် ပြန်ချက် ခန့်မှန်းချက်များ" ကမ္ဘာ့ဘဏ် မူဝါဒသုတေသနလုပ်ငန်း စာစောင် အမှတ် ၇၀၂၀။

Morduch, J. (၁၉၉၅)။ "ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်ခံရလွယ်မှု" စာတမ်းများ ၄၇၇၊ ဟားဗတ် နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု သိပ္ပံ။

Schicks, Jessica နှင့် Richard Rosenberg (၂၀၁၁)။ "အသေးစားဈေးငွေများ အရမ်းများလွန်း နေသလား၊ အလွန်အကျွံ အကြွေးနွံနစ်မှုဆိုင်ရာ သက်သေအထောက်အထား စစ်တမ်း"။ CGAP အခါအားလျော်စွာ ပြုစုထုတ်ပြန်သည့် စာစောင်၊ အမှတ် ၁၉။ ဝါရှင်တန် ဒီစီ၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်။ <http://documents.worldbank.org/curated/en/2011/09/15301673/too-much-microcredit-survey-evidence-over-indebtedness>

Sinha, J.N (၁၉၆၇)။ "စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်ချက်တွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှု အလှုပ်အရွေ့"။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ ကွန်ဗလင့်ဒ နောက်ဆက်တွဲ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှု၊ ဘဲလင်ဂရိတ်၊ အတွဲ (၄)၊ စာမျက်နှာ ၃၃၆-၃၃၇။

Tam, Henry (၂၀၁၁)။ "စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတက်မှုနှင့်အတူ အင်္ဂလိပ်အက္ခရာ U ပုံသဏ္ဍာန် အမျိုးသမီး လုပ်သား အင်အားစု ပါဝင်မှု၊ ဒေါင်လိုက်အကန့်လိုက် အချိန်ကိန်းစဉ် အချက်အလက် သက်သေ အထောက်အထား အချို့"။ စီးပွားရေးပေးစာများ၊ အတွဲ (၁၁၀) ထုတ်ဝေမှုအမှတ်စဉ် ၂။

Tansel, A (၂၀၀၁)။ "တူရကီနိုင်ငံ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် အမျိုးသမီးလုပ်သားအင်အားစု ပါဝင်မှု၊ အချိန်ကိန်းစဉ် သက်သေအထောက်အထားနှင့် ပြည်နယ်အသီးသီး ခန့်မှန်းချက်များ"။ စီးပွားရေး အရင်းအမြစ်ဌာန စီးပွားရေးပညာ လုပ်ငန်းစာစောင်၊ အန်ကာရာ။

ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၂က)။ "ကမ္ဘာ့ဖွံ့ဖြိုးတက်မှုအစီရင်ခံစာ၊ ကျား-မ ညီမျှမှုဆီသို့"။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်။

ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၂ခ)။ "အရှေ့အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသ ကျား-မ ညီမျှမှုဆီသို့၊ ကမ္ဘာ့ဖွံ့ဖြိုးတက်မှု အစီရင်ခံစာနှင့် တွဲဖက်တင်ပြချက်"။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်။

ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၄က)။ "မြန်မာနိုင်ငံ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အဆုံးသတ်ရေး နှင့် မျှဝေသော ကြွယ်ဝချမ်းသာမှု အားပေးမြှင့်တင်ခြင်း၊ နိုင်ငံအခြေအနေ စနစ်တကျ လေ့လာ ဆန်းစစ်မှု"။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်စု။

ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၅က)။ မြန်မာ့စီးပွားရေး စောင့်ကြည့်လေ့လာမှု ။ အောက်တိုဘာ ၂၀၁၅။

ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၅ခ)။ "ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အဆုံးသတ်ရေးနှင့် မျှဝေသော ကြွယ်ဝချမ်းသာမှု အားပေးမြှင့်တင်ခြင်း သို့ ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်ဂရုတစိုက်ချဉ်းကပ်ခြင်း၊ သဘောတရား၊ အချက်အလက်နှင့် အမြှော့ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်များ"။ မူဝါဒသုတေသန အစီရင်ခံစာ။ ဝါရှင်တန် ဒီစီ၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်။

ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၀၇) ။ အရှေ့အာရှ ပစိဖိတ် စီးပွားရေး ။ နောက်ဆုံးအခြေအနေ။ အောက်တိုဘာ ၂၀၀၇။

နောက်ဆက်တွဲများ

နောက်ဆက်တွဲ ၁

အဓိကညွှန်ကိန်းများပါဝင်သည့်ဇယားများ

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု

	ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အရှိဦးရေနှုန်း	s.e.	ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ကွာဟချက်	s.e.	နှစ်ထပ်ကိန်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ကွာဟချက်	s.e.
နိုင်ငံအဆင့်	၃၂.၁%	၁.၄%	၈.၄%	၀.၅%	၃.၃%	၀.၃%
မြို့ပြ	၁၄.၅%	၁.၇%	၂.၈%	၀.၅%	၀.၉%	၀.၂%
ကျေးလက်	၃၈.၈%	၁.၈%	၁၀.၆%	၀.၇%	၄.၂%	၀.၄%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင် ထူထပ်ရာ ဒေသ	၄၀.၀%	၃.၂%	၁၂.၁%	၁.၃%	၅.၁%	၀.၆%
အပူပိုင်းဇုန်	၃၂.၁%	၂.၃%	၇.၃%	၀.၇%	၂.၄%	၀.၃%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၂၆.၂%	၂.၄%	၆.၄%	၀.၉%	၂.၄%	၀.၄%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၄၃.၉%	၄.၂%	၁၄.၄%	၂.၃%	၆.၆%	၁.၄%

မှတ်စု။ ။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအရှိဦးရေနှုန်းသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမူခြင်းအောက်တွင်နေထိုင်သော လူဦးရေအချိုးအစားအပိုင်းကိုဖော်ပြသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကွာဟချက်သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမူခြင်းအောက်သို့ရောက်နေသော သမတ်ကိန်းကျဆင်းမှု သို့မဟုတ် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမူခြင်းမှအောက်သို့ကျရောက်နေသော အကွာအဝေးအားဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု နှုန်းရှင်းမှုကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြသည်။ နှစ်ထပ်ကိန်းဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကွာဟချက်သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမူခြင်းမှပိုမိုဝေးကွာရာတွင်ရှိနေကြသူများအပေါ် ပိုမိုအလေးတင်ခြင်းအားဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြင်းထန်မှုကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂

အစားအစာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု

	အစားအစာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အရှိဦးရေနှုန်း	s.e.	အစားအစာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ကွာဟချက်	s.e.	နှစ်ထပ်ကိန်း အစားအစာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ကွာဟချက်	s.e.
နိုင်ငံအဆင့်	၉.၈%	၀.၉%	၂.၁%	၀.၃%	၀.၈%	၀.၁%
မြို့ပြ	၂.၇%	၀.၈%	၀.၄%	၀.၂%	၀.၁%	၀.၁%
ကျေးလက်	၁၂.၅%	၁.၂%	၂.၈%	၀.၃%	၁.၀%	၀.၁%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင် ထူထပ်ရာ ဒေသ	၁၅.၉%	၂.၃%	၃.၅%	၀.၆%	၁.၂%	၀.၃%
အပူပိုင်းဇုန်	၇.၄%	၁.၃%	၁.၂%	၀.၃%	၀.၃%	၀.၁%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၆.၉%	၁.၄%	၁.၅%	၀.၄%	၀.၅%	၀.၂%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၁၉.၁%	၄.၁%	၅.၂%	၁.၄%	၂.၁%	၀.၆%

မှတ်စု။ ။ ယင်း ညွှန်ကိန်းများသည် နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁ ပါ ညွှန်ကိန်းများနှင့် ညီမျှပြီး ရည်ညွှန်းချက်အဖြစ် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမူခြင်းအစား အစားအစာဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမူခြင်းကို အသုံးပြုထားပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၃

ကယ်လိုရီပါဝင်မှု (လူတစ်ဦး တစ်နေ့ ပျမ်းမျှ) နှင့် အိမ်ထောင်စု စားသုံးမှု စုစုပေါင်း၏ အစားအစာ အချိုးအစား

	ကယ်လိုရီပါဝင်မှု	s.e.	အစားအစာအချိုးအစား
နိုင်ငံအဆင့်	၂၄၆၃	၂၉	၅၉%
မြို့ပြ	၂၀၉၇	၃၁	၄၆%
ကျေးလက်	၂၆၀၄	၃၆	၆၄%
Q1	၁၉၅၉	၃၅	၆၆%
Q2	၂၂၉၂	၃၇	၆၂%
Q3	၂၅၀၉	၃၇	၆၂%
Q4	၂၇၂၆	၅၄	၅၉%
Q5	၂၈၃၁	၇၀	၄၆%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၂၆၅၉	၃၄	၅၆%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၂၀၅၀	၃၀	၆၄%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၂၂၅၅	၃၉	၅၉%
အပူပိုင်းဇုန်	၂၅၀၉	၅၄	၅၆%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၂၅၀၇	၅၀	၆၀%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၂၅၁၂	၅၉	၆၃%
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၂၄၇၉	၃၃	၅၉%
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၂၃၉၅	၃၆	၅၆%

မှတ်စု။ ။ ကယ်လိုရီပါဝင်မှုမှာ လူတစ်ဦးတစ်ရက်ပျမ်းမျှဖြစ်သည်။ အစားအစာအချိုးမှာ အစားအစာအတွက်သုံးသော စုစုပေါင်း အသုံးစရိတ်အချိုး (ကျန်းမာရေး မပါ) ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၄က

စုစုပေါင်းစားသုံးမှု အသုံးစရိတ် (လူတစ်ဦး တစ်နေ့ ပျမ်းမျှ)

	စားသုံးမှု အသုံးစရိတ်		
	နိုင်ငံအဆင့်	မြို့ပြ	ကျေးလက်
သမတ်ကိန်း	၂၁၉၀	၃၂၁၁	၁၇၀၇
တစ်ဝက်ကိန်း	၁၆၄၄	၂၃၆၂	၁၄၉၂
Q1 သမတ်ကိန်း	၈၅၄	၁၁၉၃	၇၉၇
Q2 သမတ်ကိန်း	၁၂၆၇	၁၇၄၂	၁၁၅၆
Q3 သမတ်ကိန်း	၁၆၄၆	၂၃၇၁	၁၄၉၂
Q4 သမတ်ကိန်း	၂၂၂၆	၃၂၂၀	၁၉၂၄
Q5 သမတ်ကိန်း	၃၅၂၁	၅၄၉၉	၂၈၂၀

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၄ခ

ကွဲပြားခြားနားသော ၅ စိတ်ပိုင်းများ၏ စုစုပေါင်း စားသုံးမှုအချိုးအစား

	စားသုံးမှု အချိုးအစား		
	နိုင်ငံအဆင့်	မြို့ပြ	ကျေးလက်
Q1	၇.၅%	၆.၆%	၈.၉%
Q2	၁၁.၆%	၁၀.၁%	၁၃.၅%
Q3	၁၅.၁%	၁၃.၈%	၁၇.၅%
Q4	၂၀.၆%	၁၈.၈%	၂၂.၇%
Q5	၄၅.၂%	၅၀.၇%	၃၇.၃%
စုစုပေါင်း	၁၀၀.၀%	၁၀၀.၀%	၁၀၀.၀%

မှတ်စု။ ။ ၅ စိတ်ပိုင်းအလိုက် စားသုံးမှု အသုံးစရိတ်သည် တစ်ဝက်ကိန်း စုစုပေါင်း အသုံးစရိတ် (ကျန်းမာရေးမပါသော အသုံးစရိတ်အားလုံးပေါင်း) ကိုဖော်ပြပါသည်။ စားသုံးမှုအချိုးအစားကို အသုံးစရိတ်ပြန်ချက်၏ အမျိုးမျိုးသော ၅ စိတ်ပိုင်းများအတွက် စုစုပေါင်း အသုံးစရိတ်အချိုးအစားအဖြစ် အနက်ဖွင့်ဆိုဖော်ပြပါသည်။

အဓိကကျသော စားသုံးမှုကုန်စည်အမယ်များ အုပ်စု၊ အစိတ်အပိုင်းအလိုက် (အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ တစ်ရက်လျှင် ကျပ်)

	အစားအစာ	s.e	အစားအစာ မဟုတ်သော ကုန်ပစ္စည်း အမယ်	s.e	ပညာရေး	s.e	ကြာရှည်သုံး ကုန်ပစ္စည်းများ	s.e	အိမ်ယာ	s.e
နိုင်ငံအဆင့်	၁၀၉၄	၁၈	၃၉၇	၁၃	၁၀၈	၆	၂၀၆	၅၈	၃၀၅	၁၃
မြို့ပြ	၁၂၁၄	၃၂	၅၅၆	၂၈	၁၉၆	၂၀	၅၂၂	၂၀၆	၆၇၅	၄၁
ကျေးလက်	၁၀၄၈	၂၂	၃၃၆	၁၃	၇၅	၄	၈၄	၆	၁၆၄	၆
Q1	၅၃၈	၉	၁၄၃	၅	၄၀	၃	၂၁	၂	၈၂	၄
Q2	၇၈၂	၁၀	၂၂၅	၆	၆၈	၄	၄၃	၃	၁၄၅	၅
Q3	၁၀၂၄	၁၅	၂၉၃	၇	၈၀	၅	၆၆	၄	၁၉၅	၈
Q4	၁၃၁၆	၁၉	၄၂၃	၁၀	၁၁၆	၇	၁၀၆	၇	၂၉၃	၁၂
Q5	၁၈၁၂	၃၈	၉၀၃	၄၀	၂၃၉	၂၇	၇၉၆	၂၇၉	၈၁၃	၄၇
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၁၃၂၁	၁၇	၅၀၄	၁၆	၁၃၆	၉	၂၉၀	၈၄	၄၀၁	၁၉
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၆၁၁	၈	၁၆၉	၅	၄၉	၃	၂၈	၂	၁၀၃	၄
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၉၇၆	၂၈	၃၄၅	၂၁	၁၀၁	၉	၁၈၃	၃၂	၂၄၁	၂၃
အပူပိုင်းရန်	၁၀၃၈	၃၃	၄၀၄	၁၅	၁၀၃	၈	၁၃၀	၂၀	၃၁၄	၂၃
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၁၂၀၄	၃၀	၄၂၄	၂၄	၁၁၇	၁၃	၂၉၆	၁၃၃	၃၄၂	၂၅
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၉၈၅	၃၈	၃၄၄	၄၃	၁၀၀	၁၁	၇၉	၁၁	၂၂၈	၁၈
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၁၀၉၃	၂၀	၃၉၃	၁၄	၁၀၉	၇	၂၂၁	၆၈	၂၈၃	၁၃
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၁၀၉၃	၂၈	၄၁၂	၂၀	၁၀၄	၈	၁၃၇	၁၇	၄၀၄	၂၆

မှတ်စု။ ။ အဓိကကျသော စားသုံးမှုကုန်စည်အမယ်များအုပ်စုသည် စားသုံးမှု အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုစီအတွက် အရွယ်ရောက်သူနှင့်ညီမျှချက်အရ တစ်ရက် အိမ်ထောင်စုတစ်ခု၏ အသုံးစရိတ်ကို ပေးပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၆

အိမ်ထောင်စု စားသုံးမှုအချိုးအစား၊ အစိတ်အပိုင်းအလိုက်

	အစားအစာ	အစားအစာ မဟုတ်သော ကုန်ပစ္စည်းအမယ်	ပညာရေး	ကြာရှည်သုံး ကုန်ပစ္စည်းများ	အိမ်ယာ	စုစုပေါင်း
နိုင်ငံအဆင့်	၅၉%	၁၈%	၅%	၅%	၁၃%	၁၀၀%
မြို့ပြ	၄၆%	၁၈%	၆%	၈%	၂၁%	၁၀၀%
ကျေးလက်	၆၄%	၁၉%	၅%	၄%	၁၀%	၁၀၀%
Q1	၆၆%	၁၇%	၅%	၃%	၁၀%	၁၀၀%
Q2	၆၂%	၁၈%	၅%	၃%	၁၂%	၁၀၀%
Q3	၆၂%	၁၈%	၅%	၄%	၁၂%	၁၀၀%
Q4	၅၉%	၁၉%	၅%	၅%	၁၃%	၁၀၀%
Q5	၄၆%	၂၁%	၅%	၁၀%	၁၈%	၁၀၀%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၅၆%	၁၉%	၅%	၆%	၁၄%	၁၀၀%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၆၄%	၁၇%	၅%	၃%	၁၁%	၁၀၀%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၅၉%	၁၈%	၅%	၆%	၁၂%	၁၀၀%
အပူပိုင်းဇုန်	၅၆%	၂၀%	၅%	၅%	၁၄%	၁၀၀%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၆၀%	၁၈%	၅%	၅%	၁၂%	၁၀၀%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၆၃%	၁၇%	၆%	၃%	၁၂%	၁၀၀%
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၅၉%	၁၈%	၅%	၅%	၁၂%	၁၀၀%
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၅၆%	၁၈%	၅%	၅%	၁၆%	၁၀၀%

မှတ်စု။ ။ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုစီ၏ အချိုးအစားကို ကျန်းမာရေး မပါသော စုစုပေါင်း စားသုံးမှု အသုံးစရိတ်မှ တွက်ချက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၇

ဦးရေ၏ သမတ်ကိန်းနှင့် တစ်ဝက်ကိန်း အသုံးစရိတ်များဖြင့် နှိုင်းယှဉ်ထားသော အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း၏ သမတ်ကိန်းအသုံးစရိတ်များ

	နိုင်ငံအဆင့်	မြို့ပြ	ကျေးလက်
သမတ်ကိန်း အသုံးစရိတ်များ	၂၁၉၀	၃၂၁၁	၁၇၀၇
တစ်ဝက်ကိန်းအသုံးစရိတ်များ	၁၆၄၄	၂၃၆၂	၁၄၉၂
အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း၏ သမတ်ကိန်း အသုံးစရိတ်များ	၁၀၄၃	၁၄၃၆	၉၆၀

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၈

အောက်ခြေ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းတို့၏ စားသုံးမှု အချိုးအစား

	နိုင်ငံအဆင့်	မြို့ပြ	ကျေးလက်
အောက်ခြေ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း၏ အချိုးအစား	၇၅%	၆.၆%	၈.၉%
အောက်ခြေ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း၏ အချိုးအစား	၁၉.၁%	၁၆.၇%	၂၂.၅%

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၉

Gini မြောက်ဖော်ကိန်း၊ Theil-0၊ Theil-1 နှင့် လူမှုဘဝဖူလုံရေးအချိုးများ

	နိုင်ငံအဆင့်	မြို့ပြ	ကျေးလက်
Gini	၃၅.၀၄	၃၈.၅၉	၂၈.၃၄
Theil-0	၂၀.၇	၂၄.၉၈	၁၃.၃၉
Theil-1	၂၅.၉၃	၃၂.၃	၁၃.၉၂
90/10	၄.၁၁	၄.၅၅	၃.၅၄
90/50	၂.၁၃	၂.၃၁	၁.၈၉
50/10	၁.၉၃	၁.၉၇	၁.၈၇

အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစား၊ မှီခိုသူအချိုးများ၊ အိမ်ထောင်စုအတွင်း ကလေးသူငယ်နှင့် သက်ကြီးရွယ်အို ပါဝင်မှုအချိုးအစားနှင့် အမျိုးသမီးဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု အချိုးအစား

	အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစား	s.e.	မှီခိုသူအချိုး	အသက်အလိုက် မှီခိုသူအချိုး (ငယ်ရွယ်သူ)	အသက် အလိုက် မှီခိုသူအချိုး (သက်ကြီးရွယ်အို)	အိမ်ထောင်စုအတွင်း ကလေးသူငယ် ပါဝင်မှုအချိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအတွင်း သက်ကြီးရွယ်အို ပါဝင်မှုအချိုးအစား	အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု
နိုင်ငံအဆင့်	၄.၅၃	၀.၀၆	၀.၅၇	၀.၄၆	၀.၁၁	၂၉%	၇%	၁၈%
မြို့ပြ	၄.၅၇	၀.၀၈	၀.၄၆	၀.၃၄	၀.၁၁	၂၃%	၈%	၂၃%
ကျေးလက်	၄.၅၁	၀.၀၇	၀.၆၁	၀.၅၁	၀.၁၀	၃၂%	၆%	၁၆%
Q1	၅.၆၇	၀.၁၁	၀.၇၃	၀.၆၅	၀.၀၉	၃၇%	၅%	၁၇%
Q2	၄.၇၉	၀.၁	၀.၆၄	၀.၅၃	၀.၁၁	၃၂%	၇%	၁၇%
Q3	၄.၂၉	၀.၀၈	၀.၅၅	၀.၄၂	၀.၁၃	၂၇%	၉%	၁၈%
Q4	၄.၁၈	၀.၁	၀.၄၈	၀.၃၈	၀.၁	၂၆%	၇%	၁၇%
Q5	၃.၇၂	၀.၀၉	၀.၃၉	၀.၂၈	၀.၁၁	၂၀%	၈%	၂၄%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်း မရှိသူ	၄.၁၈	၀.၀၆	၀.၅၁	၀.၃၉	၀.၁၁	၂၆%	၈%	၁၉%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၅.၅၁	၀.၀၉	၀.၇၁	၀.၆၂	၀.၀၉	၃၆%	၅%	၁၇%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၄.၇၁	၀.၁	၀.၅၉	၀.၅	၀.၀၉	၃၁%	၆%	၁၉%
အပူပိုင်းဇုန်	၄.၄၆	၀.၀၉	၀.၅၅	၀.၄၄	၀.၁၁	၂၈%	၇%	၁၈%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၄.၄၄	၀.၀၉	၀.၅၅	၀.၄၄	၀.၁၁	၂၈%	၇%	၁၈%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၄.၉	၀.၁၉	၀.၆၅	၀.၅၅	၀.၁	၃၃%	၆%	၁၉%
အမျိုးသားဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၄.၇၁	၀.၀၆	၀.၅၆	၀.၄၇	၀.၀၉	၃၀%	၆%	-
အမျိုးသမီးဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၃.၈၇	၀.၀၉	၀.၅၈	၀.၄	၀.၁၇	၂၆%	၁၁%	-

မှတ်စု။ ။ အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစားသည် အိမ်ထောင်စုတစ်ခုအတွင်း နေထိုင်ကြသူ ပျမ်းမျှအရေအတွက်ဖြစ်သည်။ မှီခိုသူအချိုးသည် အသက် ၁၅ နှစ်အောက်နှင့် ၆၄ နှစ်အထက်ရှိ အိမ်ထောင်စုဝင်အရေအတွက်အား အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်အတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုဝင်အရေအတွက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍အနက်ဖွင့်ဆိုပါသည်။ အသက်အလိုက်မှီခိုသူအချိုး (ငယ်ရွယ်သူ) သည် အသက် ၁၅ နှစ်အောက်ရှိ အိမ်ထောင်စုဝင်အရေအတွက်အား အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်အတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုဝင်အရေအတွက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍အနက်ဖွင့်ဆိုပါသည်။ အသက်အလိုက်မှီခိုသူအချိုး (သက်ကြီးရွယ်အို)သည် အသက် ၆၄ နှစ်အထက်ရှိ အိမ်ထောင်စုဝင်အရေအတွက်အား အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်အတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုဝင်အရေအတွက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍အနက်ဖွင့်ဆိုပါသည်။ အိမ်ထောင်စုတစ်ခုအတွင်း ကလေးသူငယ် ပါဝင်မှုအချိုးအစားသည် အသက် ၁၅ နှစ်အောက်ရှိ အိမ်ထောင်စုဝင်အရေအတွက်အား စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစားနှင့် နှိုင်းယှဉ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အိမ်ထောင်စုတစ်ခုအတွင်း သက်ကြီးရွယ်အို ပါဝင်မှု အချိုးအစားသည် အသက် ၆၄ နှစ်အထက်ရှိ အိမ်ထောင်စုဝင်အရေအတွက်အား စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစားနှင့် နှိုင်းယှဉ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စုသည် အမျိုးသမီးများက ဦးစီးဦးဆောင်ပြုသော အိမ်ထောင်စုများ၏ အမျိုးအစားအစိတ်အပိုင်းအဖြစ် အနက်ဖွင့်ဆိုပါသည်။

မှီတင်းနေထိုင်ရာနေရာ အမျိုးအစားနှင့် ကိုယ်ပိုင်မှီတင်းနေထိုင်ရာနေရာတွင် နေထိုင်မှုအလိုက် အရည်အသွေးရှိ အမိုး မိုးနိုင်သော အိမ်ထောင်စုများ အချိုးအစား

	အရည်အသွေးရှိ အမိုး		မှီတင်းနေထိုင်ရာနေရာ အမျိုးအစား						ကိုယ်ပိုင်မှီတင်းနေထိုင်ရာနေရာတွင် နေထိုင်မှု	
	အချိုးအစား	s.e	အခိုင်အမာ	s.e	တစ်ဝက်အခိုင်အမာ	s.e	ယာယီ	s.e	အချိုးအစား	s.e
နိုင်ငံအဆင့်	၆၈%	၂%	၁၀%	၁%	၈၄%	၁%	၆%	၁%	၉၀%	၁%
မြို့ပြ	၉၁%	၁%	၂၇%	၃%	၇၁%	၃%	၂%	၁%	၇၆%	၂%
ကျေးလက်	၆၀%	၂%	၄%	၁%	၈၉%	၁%	၇%	၁%	၉၅%	၁%
Q1	၄၇%	၄%	၁%	၀%	၈၉%	၂%	၁၀%	၂%	၉၃%	၁%
Q2	၅၉%	၃%	၁%	၀%	၉၁%	၁%	၈%	၁%	၉၁%	၁%
Q3	၆၅%	၃%	၃%	၁%	၉၁%	၁%	၆%	၁%	၈၈%	၁%
Q4	၇၄%	၂%	၇%	၁%	၈၈%	၁%	၅%	၁%	၉၀%	၁%
Q5	၈၇%	၂%	၃၂%	၃%	၆၇%	၃%	၁%	၁%	၈၇%	၂%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၇၄%	၂%	၁၃%	၁%	၈၃%	၁%	၄%	၁%	၈၉%	၁%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၅၂%	၃%	၁%	၀%	၉၀%	၁%	၉%	၁%	၉၁%	၁%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၈၄%	၃%	၉%	၂%	၈၇%	၂%	၄%	၁%	၉၅%	၁%
အပူပိုင်းရန်	၇၄%	၃%	၈%	၂%	၈၉%	၂%	၃%	၁%	၉၂%	၁%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၆၆%	၃%	၁၃%	၂%	၈၀%	၂%	၇%	၁%	၈၆%	၁%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၂၉%	၃%	၄%	၁%	၈၄%	၂%	၁၂%	၂%	၉၀%	၂%
အမျိုးသားဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၆၇%	၂%	၉%	၁%	၈၅%	၁%	၆%	၁%	၈၉%	၁%
အမျိုးသမီးဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၇၄%	၂%	၁၃%	၂%	၈၄%	၂%	၃%	၁%	၉၁%	၁%

မှတ်စု။ ။ အရည်အသွေးရှိ အမိုးတွင် သွပ်၊ အုတ်ကြွပ်၊ သစ်သား၊ အုတ် သို့မဟုတ် ဘီလပ်မြေ တို့အကျုံးဝင်သည်။ အခိုင်အမာ မှီတင်းနေထိုင်ရာနေရာများတွင် ကွန်ဒိုမိနီယံ၊ တိုက်ခန်း၊ ဘန်ကလိုနှင့် တိုက်အိမ်တို့ အကျုံးဝင်သည်။ တစ်ဝက်အခိုင်အမာ မှီတင်းနေထိုင်ရာနေရာများတွင် ပတ်ကားတစ်ဝက်အိမ်၊ သစ်သားအိမ်နှင့် ဝါးအိမ်တို့အကျုံးဝင်ပါသည်။ ယာယီမှီတင်းနေထိုင်ရာနေရာများတွင် တဲများနှင့် အခြားတို့အကျုံးဝင်ပါသည်။

ရာသီအလိုက် စိတ်ချရသော သောက်ရေ လက်လှမ်းမီရယူသုံးစွဲနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု အမျိုးအစား

	နွေရာသီ	s.e	မိုးရာသီ	s.e	ဆောင်းရာသီ	s.e
နိုင်ငံအဆင့်	၆၉%	၂%	၇၉%	၂%	၆၉%	၂%
မြို့ပြ	၈၅%	၂%	၉၀%	၂%	၈၅%	၂%
ကျေးလက်	၆၃%	၃%	၇၅%	၂%	၆၃%	၃%
Q1	၅၆%	၄%	၆၅%	၃%	၅၆%	၄%
Q2	၆၇%	၃%	၇၇%	၃%	၆၇%	၃%
Q3	၆၉%	၃%	၈၀%	၂%	၆၉%	၃%
Q4	၇၀%	၃%	၈၁%	၂%	၆၉%	၃%
Q5	၇၉%	၃%	၈၇%	၂%	၇၉%	၃%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၇၂%	၂%	၈၂%	၂%	၇၂%	၂%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၆၁%	၃%	၇၁%	၃%	၆၁%	၃%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၇၀%	၄%	၇၁%	၄%	၇၀%	၄%
အပူပိုင်းရန်	၈၂%	၄%	၈၃%	၃%	၈၂%	၄%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၆၃%	၄%	၈၅%	၂%	၆၃%	၄%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၅၂%	၅%	၅၁%	၅%	၅၁%	၅%
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၆၇%	၂%	၇၈%	၂%	၆၇%	၂%
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၇၅%	၂%	၈၂%	၂%	၇၅%	၂%

မှတ်စု။ ။ အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ယင်းတို့၏ မူလသောက်ရေအစီအစဉ်သည် ရေဘုံဘိုင်ခေါင်း၊ အစိစိတွင်း၊ ကောင်းမွန်လုံခြုံစွာကာကွယ်ထားသော လက်ယက်တွင်းများ၊ ကောင်းမွန်လုံခြုံစွာ ကာကွယ်ထားသော ရေတွင်း/ စမ်းရေထွက် သို့မဟုတ် မိုးရေခံသုံးစွဲခြင်းဖြစ်လျှင် စိတ်ချရသော သောက်ရေကို လက်လှမ်းမီရယူသုံးစွဲနိုင်သည်ဟု ယူဆသတ်မှတ်သည်။ သောက်ရေသန့် ပုလင်းများမှ ရရှိသောရေကို မူလသောက်ရေ အစီအစဉ်အဖြစ် ရယူသုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စုများသည် အကယ်၍ ဒုတိယ စိတ်ချရသည့် သောက်ရေရရှိရာ အစီအစဉ်များရှိလျှင် စိတ်ချရသည့် သောက်ရေ လက်လှမ်းမီရယူသုံးစွဲနိုင်သည်ဟု ယူဆသတ်မှတ်သည်။

ရာသီအလိုက် သောက်ရေရရှိရာ ဇာစ်မြစ်သို့ သွားရသည့် ပျမ်းမျှကြာချိန် (မိနစ်)

	နွေရာသီ	s.e	မိုးရာသီ	s.e	ဆောင်းရာသီ	s.e
နိုင်ငံအဆင့်	၆.၂၃	၀.၃၈	၄.၄၄	၀.၂၈	၅.၉၄	၀.၃၅
မြို့ပြ	၃.၀၂	၀.၃၈	၂.	၀.၂၄	၂.၉၁	၀.၃၆
ကျေးလက်	၇.၄၅	၀.၅	၅.၃၇	၀.၃၈	၇.၀၉	၀.၄၆
Q1	၉.၂၉	၀.၈	၇.၂၁	၀.၆၁	၉.၀၇	၀.၇၆
Q2	၆.၇၄	၀.၆၂	၄.၇၄	၀.၃၇	၆.၂၃	၀.၄၉
Q3	၆.၅၅	၀.၅၃	၄.၈၃	၀.၄၆	၆.၂၅	၀.၅၂
Q4	၅.၉၃	၀.၅၂	၄.၀၄	၀.၄၁	၅.၅၅	၀.၄၆
Q5	၃.၈၃	၀.၄၄	၂.၄၄	၀.၂၉	၃.၇၆	၀.၄၁
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၅.၄၅	၀.၃၇	၃.၇၅	၀.၂၈	၅.၁၆	၀.၃၃
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၈.၄၁	၀.၆၅	၆.၃၉	၀.၅၂	၈.၁၄	၀.၆၃
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၆.၀၂	၀.၉၃	၅.၆၃	၀.၈၈	၅.၈၇	၀.၉၁
အပူပိုင်းရန်	၅.၅၅	၀.၇၉	၅.၀၂	၀.၆၂	၅.၂၄	၀.၆၈
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၆.၁	၀.၅၁	၂.၇၄	၀.၂၉	၅.၈၇	၀.၄၉
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၉.၇၃	၁.	၈.၆၇	၀.၈၁	၈.၉၄	၀.၈၈
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၆.၄၄	၀.၃၈	၄.၅၉	၀.၃	၆.၁၈	၀.၃၆
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၅.၄၆	၀.၆၁	၃.၉၁	၀.၄၂	၅.၀၇	၀.၄၈

မှတ်စု။ ။ ဤ အညွှန်းကိန်းသည် အိမ်ထောင်စုဝင်တစ်ဦးက သောက်ရေရရှိရာ ဇာစ်မြစ်သို့ သွားရောက်ခပ်ယူပြီး အိမ်သို့ပြန်သည့် အသွားအပြန်ခရီး ပျမ်းမျှကြာချိန်အား မိနစ်ဖြင့်ဖော်ပြပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲဇယား ၁၄

ရေရှိရာဇာတ်မြစ်သို့ သွားရာတွင် သီးသန့်ကြာမြင့်ချိန် ကြားတာအကွာအဝေးရှိသော အိမ်ထောင်စုများ အချိုးအစား (မိနစ်ဖြင့်)၊ ရာသီအလိုက်

နွေရာသီ	နိုင်ငံအဆင့်	မြို့ပြ	ကျေးလက်	တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	အပူပိုင်းရုန့်	မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	ကမ်းရိုး တန်းဒေသ
၀ မိနစ်	၄၇%	၇၄%	၃၆%	၅၆%	၅၃%	၄၂%	၂၉%
၁ မိနစ်မှ ၉ မိနစ်	၂၄%	၁၂%	၂၉%	၁၄%	၂၁%	၃၁%	၂၆%
၁၀ မိနစ်မှ ၁၉ မိနစ်	၂၀%	၁၀%	၂၃%	၂၀%	၁၈%	၁၉%	၂၇%
၂၀ မိနစ် သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပို	၉%	၄%	၁၁%	၁၁%	၈%	၈%	၁၉%

မိုးရာသီ	နိုင်ငံအဆင့်	မြို့ပြ	ကျေးလက်	တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	အပူပိုင်းရုန့်	မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	ကမ်းရိုး တန်းဒေသ
၀ မိနစ်	၅၉%	၈၀%	၅၁%	၆၀%	၅၅%	၆၈%	၂၉%
၁ မိနစ်မှ ၉ မိနစ်	၁၉%	၁၁%	၂၂%	၁၁%	၂၁%	၁၉%	၂၇%
၁၀ မိနစ်မှ ၁၉ မိနစ်	၁၆%	၈%	၁၉%	၁၇%	၁၈%	၁၀%	၂၇%
၂၀ မိနစ် သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပို	၇%	၂%	၈%	၁၁%	၆%	၃%	၁၇%

ဆောင်းရာသီ	နိုင်ငံအဆင့်	မြို့ပြ	ကျေးလက်	တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	အပူပိုင်းရုန့်	မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	ကမ်းရိုး တန်းဒေသ
၀ မိနစ်	၄၇%	၇၃%	၃၇%	၅၇%	၅၃%	၄၃%	၂၉%
၁ မိနစ်မှ ၉ မိနစ်	၂၅%	၁၂%	၃၀%	၁၄%	၂၂%	၃၁%	၂၆%
၁၀ မိနစ်မှ ၁၉ မိနစ်	၂၀%	၁၀%	၂၃%	၁၉%	၁၈%	၁၉%	၂၈%
၂၀ မိနစ် သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပို	၉%	၄%	၁၀%	၁၀%	၇%	၇%	၁၇%

မှတ်စု။ ။ ခန့်မှန်းကြာမြင့်ချိန်သည် ရေခပ်ယူရန်အတွက် အပြန်ခရီးစဉ်အား မိနစ်ဖြင့် ဖော်ပြသည်။ ကော်လံများအလိုက် ပေါင်းလျှင် ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းရသည်။

လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ရယူသုံးစွဲနိုင်မှု၊ မူလအခြေခံအားဖြင့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ရယူသုံးစွဲသည့်အစီအစဉ်အမျိုးအစားနှင့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပြတ်တောက်မှု

	လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ရယူသုံးစွဲနိုင်မှု		မူလအခြေခံအားဖြင့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ရယူသုံးစွဲသည့် အစီအစဉ်အမျိုးအစား						အနည်းဆုံး တစ်ရက်လျှင် တစ်ကြိမ် လျှပ်စစ်ပြတ်တောက်မှု (ဓါတ်အားလိုင်းမှရယူသုံးစွဲသူများ)		
	အမျိုးအစား	s.e.	နိုင်ငံပိုင် ဓါတ်အား လိုင်း	ရပ်ရွာအစုစွဲ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ဓါတ်အားလိုင်း	နေရောင် ခြည့်စွမ်းအင် သုံး ဆိုလာ စနစ်	ပြန်လည် အားသွင်းနိုင် သော ဘက်ထရီ	အခြား	လျှပ်စစ်မရှိ	နိုင်ငံပိုင် ဓါတ်အား လိုင်း	ရပ်ရွာအစုစွဲ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ဓါတ်အားလိုင်း	စုစုပေါင်း
နိုင်ငံအဆင့်	၈၄%	၁%	၃၃%	၁၁%	၁၇%	၁၇%	၆%	၁၆%	၁၂%	၄%	၁၀%
မြို့ပြ	၉၈%	၁%	၈၅%	၅%	၁%	၄%	၃%	၂%	၁၃%	၁၂%	၁၃%
ကျေးလက်	၇၈%	၂%	၁၃%	၁၃%	၂၄%	၂၂%	၇%	၂၂%	၁၀%	၃%	၆%
Q1	၆၉%	၃%	၁၃%	၇%	၂၂%	၂၁%	၆%	၃၁%	၁၀%	၀%	၆%
Q2	၈၃%	၂%	၂၃%	၁၁%	၂၀%	၂၁%	၇%	၁၈%	၉%	၃%	၇%
Q3	၈၇%	၂%	၃၄%	၁၄%	၁၃%	၁၉%	၇%	၁၄%	၉%	၃%	၇%
Q4	၉၂%	၁%	၄၀%	၁၂%	၁၉%	၁၅%	၆%	၉%	၁၂%	၅%	၁၀%
Q5	၉၇%	၁%	၆၄%	၁၀%	၁၁%	၇%	၅%	၃%	၁၅%	၆%	၁၃%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၉၀%	၁%	၄၀%	၁၂%	၁၆%	၁၆%	၆%	၁၀%	၁၃%	၄%	၁၁%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၇၀%	၃%	၁၆%	၈%	၂၀%	၂၁%	၆%	၃၀%	၈%	၃%	၆%
တောင်ကုန်းနှင့်တောင် ထူထပ်ရာဒေသ	၈၈%	၁%	၂၈%	၁၀%	၃၄%	၅%	၁၁%	၁၂%	၁၄%	၇%	၁၂%
အပူပိုင်းဇုန်	၉၂%	၂%	၃၃%	၁၃%	၁၈%	၂၄%	၅%	၈%	၁၃%	၃%	၁၀%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၈၃%	၃%	၄၀%	၇%	၁၂%	၂၀%	၄%	၁၇%	၁၁%	၃%	၁၀%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၅၅%	၄%	၅%	၂၃%	၁၁%	၇%	၁၀%	၄၅%	၂၀%	၆%	၉%
အမျိုးသားဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၈၄%	၂%	၃၁%	၁၀%	၁၉%	၁၈%	၆%	၁၇%	၁၁%	၅%	၁၀%
အမျိုးသမီးဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၈၅%	၂%	၄၁%	၁၃%	၁၁%	၁၄%	၆%	၁၅%	၁၅%	၂%	၁၂%

မှတ်စု။ ။ လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ရယူသုံးစွဲနိုင်မှုကို မည်သည့်အစီအစဉ်မှမဆို လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ရယူသုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု အမျိုးအစားအဖြစ် အနက်ဖွင့်ဆိုဖော်ပြသည်။ မူလအခြေခံအားဖြင့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားရယူသုံးစွဲသည့် အစီအစဉ်အမျိုးအစားသည် မူလအခြေခံအစီအစဉ် (လျှပ်စစ်ဓါတ်အားမရှိသော အိမ်ထောင်စုများအပါအဝင်၊ ပေါင်းလျှင် ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းရသည်) အလိုက် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ရယူသုံးစွဲနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု အမျိုးအစားကို ဖော်ပြသည်။ လျှပ်စစ်ပြတ်တောက်မှု ညွှန်ကိန်းကို မူလအခြေခံအားဖြင့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားကို နိုင်ငံပိုင် ဓါတ်အားလိုင်း သို့မဟုတ် ရပ်ရွာအစုစွဲ/ ပုဂ္ဂလိက ဓါတ်အားလိုင်းမှ ရယူသုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း အနက်မှ အနည်းဆုံး တစ်ရက်လျှင်တစ်ကြိမ် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပြတ်တောက်မှု ကြုံတွေ့ရသော အိမ်ထောင်စု အမျိုးအစားအဖြစ် အနက်ဖွင့်ဆိုဖော်ပြပါသည်။

လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်အတွက် သုံးစွဲရသော စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု အသုံးစရိတ်အချိုးအစား

	လျှပ်စစ်အတွက် သုံးစွဲမှုအချိုးအစား	s.e.	စွမ်းအင်အတွက် သုံးစွဲမှု အချိုးအစား	s.e.
နိုင်ငံအဆင့်	၁.၆%	၀.၁%	၂၆.၀%	၀.၆%
မြို့ပြ	၁.၉%	၀.၁%	၁၈.၅%	၀.၈%
ကျေးလက်	၁.၅%	၀.၁%	၂၈.၈%	၀.၈%
Q1	၀.၉%	၀.၁%	၃၂.၃%	၁.၂%
Q2	၁.၅%	၀.၂%	၂၈.၇%	၁.၁%
Q3	၁.၄%	၀.၁%	၂၆.၂%	၁.၂%
Q4	၁.၇%	၀.၁%	၂၃.၀%	၀.၉%
Q5	၂.၃%	၀.၂%	၁၉.၆%	၀.၉%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၁.၈%	၀.၁%	၂၃.၇%	၀.၇%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၁.၁%	၀.၁%	၃၀.၈%	၁.၀%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၁.၀%	၀.၁%	၂၆.၅%	၁.၅%
အပူပိုင်းရန်	၂.၁%	၀.၂%	၂၅.၅%	၁.၂%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၁.၅%	၀.၁%	၂၄.၈%	၁.၀%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၁.၁%	၀.၁%	၃၂.၂%	၁.၂%
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၁.၆%	၀.၁%	၂၅.၅%	၀.၇%
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၁.၆%	၀.၁%	၂၈.၂%	၁.၀%

မှတ်စု။ ။ လျှပ်စစ်အတွက် သုံးစွဲမှုတွင် ဘက်ထရီအားသွင်းခြင်း၊ ဒီဇယ်နှင့် ရပ်ရွာအစုဖွဲ့/ ပုဂ္ဂလိက ဓါတ်အားလှိုင်းများမှ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားတို့အတွက် သုံးစွဲမှုများပါဝင်သည်။ စွမ်းအင်အတွက် သုံးစွဲမှုတွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားနှင့် အခြားသော လောင်စာအားလုံး အထူးသဖြင့် ထင်း၊ မီးသွေး၊ ရေနံဆီ၊ ဒီဇယ်၊ ဖယောင်းတိုင်နှင့် အခြားအတွက် သုံးစွဲမှုများ ပါဝင်သည်။

ရောဂါဖြစ်ပွားနှုန်း၊ ပုံမှန်တရားဝင်ဆေးဝါးကုသစောင့်ရှောက်မှုအား လက်လှမ်းမီရယူသုံးစွဲနိုင်မှုနှင့် ပုံမှန်တရားဝင် ဆေးဝါးကုသစောင့်ရှောက်မှု သွားရောက်ခံယူသည့် အိမ်ထောင်စုများ

	ရောဂါဖြစ်ပွား မှုနှုန်း	s.e.	ပုံမှန်တရားဝင် ဆေးဝါးကုသ စောင့်ရှောက်မှု လက်လှမ်းမီ ရယူသုံးစွဲခဲ့သော နာဖျားမကျန်းဖြစ်သူ အချိုးအစား အစိတ်အပိုင်း	s.e.	အိမ်ထောင်စုဝင် တစ်ဦးဦးသည် ပုံမှန်တရားဝင် ဆေးဝါးကုသ စောင့်ရှောက်မှု သွားရောက် ခံယူခဲ့သည့် အိမ်ထောင်စု အချိုးအစား အစိတ်အပိုင်း	s.e.
နိုင်ငံအဆင့်	၁၇%	၁%	၇၄%	၁%	၉၀%	၁%
မြို့ပြ	၁၅%	၁%	၇၈%	၂%	၉၆%	၁%
ကျေးလက်	၁၇%	၁%	၇၂%	၂%	၈၈%	၁%
Q1	၁၆%	၁%	၆၆%	၃%	၈၆%	၂%
Q2	၁၇%	၁%	၇၂%	၂%	၉၀%	၂%
Q3	၁၈%	၁%	၇၇%	၂%	၈၈%	၂%
Q4	၁၇%	၁%	၇၅%	၂%	၉၀%	၁%
Q5	၁၆%	၁%	၇၇%	၂%	၉၄%	၁%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၁၇%	၁%	၇၆%	၁%	၉၁%	၁%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၁၆%	၁%	၆၈%	၂%	၈၈%	၂%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၁၂%	၂%	၇၀%	၃%	၈၈%	၂%
အပူပိုင်းဇုန်	၁၉%	၁%	၆၇%	၃%	၈၉%	၂%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၁၇%	၁%	၈၀%	၂%	၉၃%	၁%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၁၈%	၁%	၇၈%	၃%	၈၄%	၂%
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၁၇%	၁%	၇၃%	၂%	၉၀%	၁%
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၁၇%	၁%	၇၅%	၂%	၈၉%	၂%

မှတ်စု ၁။ ။ လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လ

မှတ်စု ၂။ ။ ပုံမှန်တရားဝင်ဆေးဝါးကုသစောင့်ရှောက်မှု လက်လှမ်းမီရယူသုံးစွဲသော နာဖျားမကျန်းဖြစ်သူ အချိုးအစား အစိတ်အပိုင်းသည် (စာမျက်နှာ ၇၂) နှင့် ကွဲပြားခြားနားနေပါသည်။ ပုံမှန်တရားဝင် ဆေးဝါးကုသစောင့်ရှောက်မှု ဖွင့်ဆိုချက်ပြောင်းလဲသွား၍လော့? ဤတစ်ခုတွင် ဆေးဆိုင်သို့သွားရောက်ခြင်း ပါဝင်နေပါသည်။

မှတ်စု ၃။ ။ ရောဂါဖြစ်ပွားနှုန်းသည် စစ်တမ်းမတိုင်မီ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ပုံမှန်လုပ်ငန်းဆောင်တာများ လုပ်ဆောင်ခြင်း မပြုနိုင်လောက်အောင် နေထိုင်မကောင်းမှု တစ်ခုခု ဖြစ်ပွားခံစားခဲ့ရသူ ဦးရေအချိုးအစားအဖြစ် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပါသည်။ ပုံမှန်တရားဝင် ဆေးဝါးကုသစောင့်ရှောက်မှုအား လက်လှမ်းမီရယူသုံးစွဲနိုင်မှုသည် လွန်ခဲ့သည့် ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း နာဖျားမကျန်းဖြစ်သူ ပုံမှန်တရားဝင် ဆေးဝါးကုသစောင့်ရှောက်မှုအား ရယူသုံးစွဲခဲ့သော ဦးရေအချိုးအစားအစိတ်အပိုင်းကိုဖော်ပြပါသည်။ ပုံမှန်တရားဝင်ဆေးဝါးကုသစောင့်ရှောက်မှုကို (၁) ဆေးဆိုင် (၂) ဒေသန္တရကျန်းမာရေးဌာန (၃) ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်း သို့မဟုတ် (၄) ဆေးရုံ ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ပါသည်။ နောက်ဆုံး ညွှန်ကြားမှုသည် လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း မိသားစုဝင်တစ်ဦးဦးသည် ပုံမှန်တရားဝင်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုခံယူရခြင်းမရှိသူ သွားရောက်ခဲ့သည်ဟု တင်ပြသည့် အိမ်ထောင်စု အချိုးအစားအစိတ်အပိုင်းကိုဖော်ပြပါသည်။

တစ်ဦးကျ ကျန်းမာရေး အသုံးစရိတ်များနှင့် ကျန်းမာရေးအတွက် သုံးစွဲသည့် စုစုပေါင်း အသုံးစရိတ်အချိုးအစား

	တစ်ဦးကျ ကျန်းမာရေး အသုံးစရိတ်	s.e.	ကျန်းမာရေးအတွက် သုံးစွဲသည့် အသုံးစရိတ် အချိုးအစား	s.e
နိုင်ငံအဆင့်	၄၄၇၅၁	၂၈၁၈	၆.၀%	၀.၃%
မြို့ပြ	၆၈၄၈၁	၆၉၆၃	၆.၁%	၀.၄%
ကျေးလက်	၃၅၆၄၉	၂၈၃၉	၅.၉%	၀.၃%
Q1	၁၇၁၁၀	၂၁၈၅	၅.၈%	၀.၆%
Q2	၂၄၆၈၆	၂၃၃၈	၅.၈%	၀.၅%
Q3	၃၉၀၉၆	၄၃၇၃	၆.၈%	၀.၈%
Q4	၅၁၃၅၉	၆၇၅၇	၅.၆%	၀.၄%
Q5	၉၂၆၄၅	၉၆၆၈	၅.၉%	၀.၅%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၅၆၆၉၆	၃၇၉၆	၆.၀%	၀.၃%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၁၉၄၅၁	၁၇၂၄	၅.၈%	၀.၅%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၃၅၄၈၅	၄၈၃၁	၅.၄%	၀.၆%
အပူပိုင်းဇုန်	၄၆၅၅၂	၅၄၇၇	၆.၇%	၀.၆%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၅၀၆၃၂	၄၉၁၃	၅.၉%	၀.၄%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၂၉၅၇၅	၂၆၉၅	၄.၈%	၀.၃%
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၄၁၉၉၀	၂၈၄၀	၅.၇%	၀.၃%
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၅၇၁၅၂	၈၁၃၇	၇.၂%	၀.၇%

မှတ်စု။ ။ တစ်ဦးကျ ကျန်းမာရေး အသုံးစရိတ်သည် လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း တင်ပြသည့် အိမ်ထောင်စု ကျန်းမာရေး အသုံးစရိတ်ကို ဖော်ပြပါသည်။ ကျန်းမာရေး အသုံးစရိတ် အချိုးအစားသည် ကျန်းမာရေးအတွက် အိမ်ထောင်စုများသုံးစွဲခဲ့သည့် စုစုပေါင်း အသုံးစရိတ်အချိုးအစား (ကျန်းမာရေး မပါ) ကိုဖော်ပြပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁၉

အိမ်ထောင်စုများ၏ နှစ်ပတ်လည် စုစုပေါင်း ဆေးဝါးကုသစောင့်ရှောက်မှု အသုံးစရိတ်၊ ဆေးဝါးကုသစောင့်ရှောက်မှု အမျိုးအစားအလိုက်

	အတွင်းလူနာ	ပြင်ပလူနာ	ဆေးဝါး	သယ်ယူပို့ဆောင်စရိတ်	စုစုပေါင်း
နိုင်ငံအဆင့်	၅၆၆၃၁	၇၉၁၄၀	၄၅၆၇၅	၉၈၀၇	၁၉၁၂၅၃
မြို့ပြ	၉၇၅၇၁	၁၁၃၀၄၇	၇၄၀၇၄	၁၃၉၃၀	၂၉၈၆၂၂
ကျေးလက်	၄၁၁၂၁	၆၆၂၉၄	၃၄၉၁၅	၈၂၇၅	၁၅၀၅၇၅
Q1	၂၇၃၅၈	၄၂၄၆၄	၁၉၂၆၄	၄၄၄၀	၉၃၅၂၆
Q2	၂၇၇၁၃	၅၁၁၉၂	၂၉၄၉၈	၅၅၂၇	၁၁၃၉၃၁
Q3	၆၂၅၄၉	၆၉၈၆၈	၃၇၀၉၀	၈၄၈၅	၁၇၇၉၉၂
Q4	၄၃၆၃၃	၈၄၅၉၅	၄၁၇၄၄	၁၂၄၁၇	၁၈၂၃၉၀
Q5	၁၀၅၈၂၉	၁၂၈၀၉၃	၈၆၆၃၉	၁၅၄၁၉	၃၃၅၉၈၀
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၆၇၃၅၈	၉၀၃၇၉	၅၃၁၉၅	၁၁၅၇၇	၂၂၂၅၈၈
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၂၆၆၁၇	၄၇၆၈၈	၂၄၆၃၀	၄၈၅၅	၁၀၃၇၉၁
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၄၃၃၀၆	၆၈၂၇၄	၃၉၈၄၄	၁၁၄၅၄	၁၆၂၈၇၈
အပူပိုင်းဇုန်	၅၂၇၈၃	၈၄၃၂၂	၃၉၂၅၈	၉၂၄၂	၁၈၅၆၀၅
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၆၈၉၆၆	၈၁၅၂၈	၅၅၂၂၄	၉၆၇၂	၂၁၅၃၉၀
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၃၃၉၈၁	၇၀၂၂၅	၃၁၃၈၆	၉၂၄၆	၁၄၄၈၃၈
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၅၉၆၉၄	၇၇၃၁၄	၄၄၆၁၈	၉၇၆၄	၁၉၁၃၉၀
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၄၅၂၇၀	၈၅၉၁၃	၄၉၅၉၄	၉၉၆၈	၁၉၀၇၄၆

မှတ်စု။ ။ ဤဇယားတွင် ကျန်းမာရေးအတွက် ၁၀ သိန်းနှင့်အထက် သုံးစွဲသည်ဟုတင်ပြသော သူတို့ကိုဖယ်ချန်၍ အိမ်ထောင်စုများအားလုံး ပါဝင်ပါသည်။

မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း/ အထက်တန်းပညာရေးအတွက် စုစုပေါင်း အသားတင် ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများ

	မူလတန်း	s.e.	အလယ်တန်း/အထက်တန်း	s.e.
နိုင်ငံအဆင့်	၉၃%	၁%	၅၅%	၂%
မြို့ပြ	၉၅%	၂%	၇၄%	၃%
ကျေးလက်	၉၂%	၁%	၄၉%	၂%
Q1	၈၇%	၂%	၃၉%	၃%
Q2	၉၅%	၁%	၅၄%	၃%
Q3	၉၆%	၁%	၆၂%	၄%
Q4	၉၆%	၁%	၆၇%	၄%
Q5	၉၆%	၂%	၇၆%	၄%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၉၆%	၁%	၆၅%	၂%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၈၈%	၂%	၄၀%	၃%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၉၂%	၂%	၅၈%	၄%
အပူပိုင်းဇုန်	၉၇%	၁%	၆၁%	၄%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၉၂%	၂%	၅၃%	၃%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၈၆%	၄%	၄၇%	၅%
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၉၃%	၁%	၅၅%	၂%
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၉၂%	၂%	၅၈%	၄%

မှတ်စု။ ။ စုစုပေါင်း အသားတင်ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းသည် မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း/ အထက်တန်းကျောင်းအဆင့်အသီးသီးအတွက် ကျောင်းအပ်နှံသည့် ကျောင်းသား/ ကျောင်းသူ အရေအတွက် (တရားဝင်သတ်မှတ်ထားသည့် ကျောင်းနေရမည့်အသက်ရှိ) ကို ကလေးသူငယ်ဦးရေစုစုပေါင်း (တရားဝင်သတ်မှတ်ထားသည့် ကျောင်းနေရမည့်အသက်ရှိ) ၏ ရာခိုင်နှုန်း တစ်ရပ်အဖြစ် အနက်ဖွင့်ဆိုပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၀

အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းအဆင့်များအတွက် စုစုပေါင်း အသားတင်ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်း၊ တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ်အဆင့် အသားတင်နှင့် အကြမ်းဖျဉ်းစုစုပေါင်း ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းများ

	အလယ်တန်းကျောင်းအဆင့် စုစုပေါင်း အသားတင် ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်း	s.e.	အထက်တန်းကျောင်းအဆင့် စုစုပေါင်း အသားတင် ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်း	s.e.	တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ်အဆင့် အသားတင် ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်း	s.e.	တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ်အဆင့် စုစုပေါင်း ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်း	s.e.
နိုင်ငံအဆင့်	၆၁%	၂%	၂၅%	-	၁၃%	၁%	၁၆%	၂%
မြို့ပြ	၈၁%	၃%	-	-	-	-	-	-
ကျေးလက်	၅၅%	၃%	-	-	-	-	-	-

မှတ်စု။ ။ စုစုပေါင်း အသားတင်ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်းသည် အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းအဆင့်အသီးသီးအတွက် ကျောင်းအပ်နှံသည့် ကျောင်းသား/ ကျောင်းသူအရေအတွက် (တရားဝင်သတ်မှတ်ထားသည့် ကျောင်းနေရမည့်အသက်ရှိ) ကို ကလေးသူငယ်ဦးရေစုစုပေါင်း (တရားဝင်သတ်မှတ်ထားသည့် ကျောင်းနေရမည့်အသက်ရှိ) ၏ ရာခိုင်နှုန်းတစ်ရပ်အဖြစ် အနက်ဖွင့်ဆိုပါသည်။ တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ်အဆင့် အသားတင်ကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်း (NER) သည် တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ်အဆင့်တွင် ကျောင်းအပ်နှံသည့် အသက် ၁၇ နှစ်မှ ၂၀ နှစ်ရှိသူ အရေအတွက်ကို အသက် ၁၇ နှစ်မှ ၂၀ နှစ်ရှိသူဦးရေ၏ ရာခိုင်နှုန်းတစ်ရပ်အဖြစ် အနက်ဖွင့်ဆိုပါသည်။ တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ်အဆင့် အကြမ်းဖျဉ်းစုစုပေါင်းကျောင်းအပ်နှံမှုနှုန်း (GER) သည် အသက်အရွယ်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုဘဲ တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ် ပညာရေးအဆင့်တွင် ကျောင်းအပ်နှံသူတစ်ဦးချင်း အရေအတွက်ကို အသက် ၁၇ နှစ်မှ ၂၀ နှစ်ရှိသူဦးရေ၏ ရာခိုင်နှုန်းတစ်ရပ်အဖြစ် အနက်ဖွင့်ဆိုဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ နမူနာကောက် ယူနစ်တစ်ခုတည်းသာ ပါဝင်သောအလွှာကြောင့် အချို့သော စံမှားယွင်းချက်များကို တွက်ချက်ရန်မဖြစ်နိုင်ပါ။

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၂

ကျောင်းထွက်သွားသည့် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းအဆင့် ကျောင်းနေအရွယ်ရှိ ကလေးသူငယ်စုစုပေါင်းအရေအတွက်

	မူလတန်းကျောင်းအဆင့်	s.e.	အလယ်တန်းကျောင်းအဆင့်	s.e.	အထက်တန်းကျောင်းအဆင့်	s.e.
နိုင်ငံအဆင့်	၃၇၆၉၁၇	၃၇၇၈၇	၇၄၆၀၃၉	၅၄၃၁၂	၁၀၀၃၅၈၀	၅၂၄၃၃
မြို့ပြ	၅၉၅၃၃	၁၂၇၇၀	၁၁၁၃၉၆	၁၈၆၈၀	၂၀၅၃၄၉	၂၃၀၀၆
ကျေးလက်	၃၁၇၃၈၅	၃၅၄၈၀	၆၃၄၆၄၃	၅၀၅၂၃	၇၉၈၂၃၁	၄၅၅၅၃
Q1	၂၁၆၂၂၃	၂၈၉၇၄	၃၆၁၁၅၆	၃၄၈၁၆	၄၁၈၂၉၁	၃၁၄၁၇
Q2	၆၃၉၇၅	၁၄၉၆၆	၁၈၄၂၇၅	၂၉၂၅၃	၂၂၄၇၁၇	၂၃၂၃၀
Q3	၃၈၉၁၈	၁၁၂၈၄	၉၄၈၇၁	၁၉၆၆၇	၁၇၀၂၁၃	၂၁၇၉၉
Q4	၃၂၉၅၃	၁၁၄၂၈	၆၈၄၇၀	၁၆၃၇၉	၁၀၆၂၅၈	၁၆၇၉၂
Q5	၂၄၈၄၈	၉၂၀၂	၃၇၂၆၆	၁၁၉၅၈	၈၄၁၀၁	၁၈၉၁၄
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၁၃၂၄၆၅	၂၁၁၈၅	၂၉၅၈၇၃	၃၅၇၀၀	၅၁၃၉၉၁	၃၉၆၄၁
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၂၄၄၄၅၂	၃၀၉၅၉	၄၅၀၁၆၈	၃၉၈၉၈	၄၈၉၅၈၉	၃၃၃၂၀
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၇၆၂၁၀	၁၄၅၈၈	၁၁၄၄၄၄	၁၈၆၉၀	၁၈၆၀၃၆	၁၈၄၄၅
အပူပိုင်းဇုန်	၅၁၈၀၅	၁၈၀၃၅	၁၉၆၉၅၃	၃၁၈၆၁	၂၇၀၅၇၃	၃၀၄၀၅
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၁၆၅၉၃၀	၂၇၅၀၉	၃၅၅၅၁၀	၃၇၃၇၃	၄၄၁၈၃၆	၃၃၄၅၆
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၈၂၉၇၂	၁၁၄၉၅	၇၉၁၃၃	၁၁၄၇၃	၁၀၅၁၃၄	၁၀၇၀၂
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၃၁၀၁၆၉	၃၄၅၇၁	၆၄၁၁၃၅	၅၀၄၄၄	၈၃၇၁၁၄	၄၇၁၈၅
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၆၆၇၄၉	၁၅၂၇၉	၁၀၄၉၀၄	၂၀၀၇၉	၁၆၆၄၆၆	၂၂၈၆၇

မှတ်စု။ ။ အဆိုပါ ညွှန်ကြားမှုများသည် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းအဆင့်များအတွက် ကျောင်းအပ်နှံခြင်းမပြုသော ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးသူငယ်အရေအတွက် အသီးသီးကိုဖော်ပြပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၃

ကျောင်းထွက်သွားသည့် မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း/ အထက်တန်း ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးသူငယ်များ၏ ကျောင်းဆက်မနေသည့် အကြောင်းရင်းများ

	စရိတ် မတတ် နိုင်ခြင်း	ပုံမှန် မလုပ်ရား နိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် နေထိုင် မကောင်း ဖြစ်ခြင်း	စိတ်ပါဝင် စားမှု မရှိ တော့ခြင်း	မိသားစုကို ပြုစု စောင့်ရှောက် ရခြင်း	လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး အလုပ် လုပ်ရခြင်း	အခြား (လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး မဟုတ်သော) အလုပ် လုပ်ရခြင်း	ကျောင်းသည် ဝေးလံ လွန်းခြင်း	မိဘများက ပညာရေးကို အရေးကြီး သည်ဟု မထင်ခြင်း	မိဘ (များ) ကွယ်လွန်ခြင်း	အသက် အရမ်း ကြီးသွားခြင်း	ပဋိပက္ခ/ မငြိမ်သက်မှု	ဘာသာစကား အခက်အခဲ	အိမ်ထောင် ကျသွားခြင်း/ ကိုယ်ဝန် ဆောင်ခြင်း	ဆရာ/ ဆရာမ မရှိခြင်း	ကျောင်း မရှိခြင်း	လေ့လာ သင်ကြားမှု ပြီးဆုံးသွားခြင်း	အခြား
မူလတန်း	42.7%	1.8%	39.7%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	15.8%
အလယ်တန်း/ အထက်တန်း	41.3%	4.0%	32.9%	13.1%	0.8%	2.3%	1.8%	1.1%	0.5%	0.3%	0.1%	0.0%	0.4%	0.0%	0.1%	0.6%	0.5%

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၄

တစ်ခါမျှကျောင်းမနေသည့် ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးသူငယ်များ၏ ကျောင်းမနေသည့်အကြောင်းရင်းများ

	စရိတ် မတတ် နိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မလုပ်ရား နိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် နေထိုင် မကောင်းဖြစ်ခြင်း	စိတ်ပါဝင်စားမှု မရှိတော့ခြင်း	မိသားစုကို ပြုစု စောင့်ရှောက် ရခြင်း	လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး အလုပ် လုပ်ရခြင်း	အခြား (လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး မဟုတ်သော) အလုပ် လုပ်ရခြင်း	ကျောင်းသည် ဝေးလံလွန်းခြင်း	မိဘများက ပညာရေးကို အရေးကြီး သည်ဟု မထင်ခြင်း	မိဘ (များ) ကွယ်လွန်ခြင်း	အသက် အရမ်း ကြီးသွားခြင်း	ပဋိပက္ခ/ မငြိမ်သက်မှု	ဘာသာစကား အခက်အခဲ
တစ်ခါမျှ ကျောင်းမနေသည့် အကြောင်းရင်း	40.3%	8.3%	4.9%	0.7%	0.0%	0.5%	6.4%	1.7%	0.0%	35.0%	0.4%	1.7%

၁၅ နှစ်နှင့်အထက်အသက်အရွယ်ရှိသူများ၊ လူငယ်နှင့် အရွယ်ရောက်သူ တစ်ဦးချင်း၏ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းများ

	၁၅ နှစ်နှင့်အထက်		လူငယ် (၁၅-၂၄)		အရွယ်ရောက်သူ (၁၅-၆၄)	
	စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း	s.e.	စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း	s.e.	စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း	s.e.
နိုင်ငံအဆင့်	၈၈%	၁%	၉၃%	၁%	၈၈%	၁%
မြို့မြ	၉၆%	၁%	၉၉%	၁%	၉၆%	၁%
ကျေးလက်	၈၄%	၁%	၉၀%	၂%	၈၄%	၁%
Q1	၈၀%	၂%	၈၇%	၂%	၇၈%	၂%
Q2	၈၇%	၂%	၉၅%	၂%	၈၇%	၂%
Q3	၉၀%	၁%	၉၄%	၂%	၉၁%	၁%
Q4	၉၁%	၁%	၉၅%	၂%	၉၂%	၁%
Q5	၉၇%	၁%	၁၀၀%	၀%	၉၆%	၁%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၉၁%	၁%	၉၆%	၁%	၉၂%	၁%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၈၁%	၂%	၈၉%	၂%	၈၀%	၂%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၇၈%	၂%	၉၀%	၂%	၇၄%	၃%
အပူပိုင်းဇုန်	၉၀%	၁%	၉၄%	၂%	၉၂%	၁%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၉၃%	၁%	၉၇%	၂%	၉၃%	၁%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၇၈%	၄%	၈၁%	၅%	၇၈%	၄%
အမျိုးသားဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၈၉%	၁%	၉၃%	၁%	၈၈%	၁%
အမျိုးသမီးဦးစီးသောအိမ်ထောင်စု	၈၅%	၁%	၉၁%	၂%	၈၇%	၂%

မှတ်စု။ ။ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းများသည် သီးသန့်အသက်အုပ်စုတစ်ခုအတွင်းရှိ စာရေးနိုင်ဖတ်နိုင်သည်ဟုတင်ပြသောသူများအရေအတွက်ကို အဆိုပါ တူညီသော အသက်အုပ်စုအတွင်းရှိ လူဦးရေစုစုပေါင်း၏ ရာခိုင်နှုန်းတစ်ရပ်အနေဖြင့် ဖော်ပြပါသည်။

အိမ်ထောင်ဦးစီးများ ပြီးစီးအောင်မြင်ခဲ့သည့် ပညာရေး

	ပညာမသင်ခဲ့ရ	မူတန်းမပြီး	မူလတန်းပြီး	အလယ်တန်း/ အထက်တန်းပြီး	အဆင့်မြင့်ပညာရေးပြီး	ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးသာရှိ
နိုင်ငံအဆင့်	၁၃%	၂၁%	၄၅%	၃%	၄%	၁၄%
မြို့မြ	၅%	၁၂%	၅၆%	၇%	၁၃%	၇%
ကျေးလက်	၁၆%	၂၄%	၄၁%	၁%	၁%	၁၆%
Q1	၂၁%	၃၀%	၃၅%	၀%	၀%	၁၄%
Q2	၁၆%	၂၃%	၄၁%	၃%	၁%	၁၇%
Q3	၁၁%	၂၀%	၅၁%	၁%	၁%	၁၇%
Q4	၁၀%	၁၈%	၅၄%	၃%	၄%	၁၁%
Q5	၅%	၁၁%	၅၁%	၈%	၁၈%	၉%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၁၀%	၁၈%	၅၀%	၃%	၆%	၁၄%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၂၁%	၂၈%	၃၆%	၁%	၁%	၁၄%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၂၅%	၂၅%	၃၅%	၂%	၂%	၁၂%
အပူပိုင်းဇုန်	၁၁%	၁၇%	၅၀%	၃%	၃%	၁၆%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၉%	၂၁%	၄၈%	၃%	၆%	၁၃%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၁၉%	၂၆%	၃၇%	၂%	၃%	၁၄%
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၁၀%	၂၁%	၄၉%	၃%	၄%	၁၄%
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၂၈%	၂၄%	၃၀%	၂%	၄%	၁၂%

မှတ်စု။ ။ အဆိုပါ ညွှန်ကိန်းကို ပညာရေးအဆင့် တစ်ခုချင်းစီ ပြီးစီးအောင်မြင်ခဲ့သည့် အိမ်ထောင်ဦးစီး အချိုးအစားအဖြစ် အနက်ဖွင့်ဆိုပါသည်။ အလျားလိုက်အတန်းပေါင်းလျှင် ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းရသည်။

အသက် ၂၅-၆၄နှစ်ရှိ အရွယ်ရောက်သူများ ပြီးစီးအောင်မြင်ခဲ့သည့် ပညာရေး

	ပညာမသင်ခဲ့ရ	မူတန်းမပြီး	မူလတန်းပြီး	အလယ်တန်း/ အထက်တန်းပြီး	အဆင့်မြင့်ပညာရေးပြီး	ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးသာရှိ
နိုင်ငံအဆင့်	၁၃%	၂၃%	၄၆%	၃%	၉%	၇%
မြို့မြ	၄%	၁၃%	၅၅%	၆%	၂၀%	၂%
ကျေးလက်	၁၇%	၂၈%	၄၂%	၁%	၃%	၉%
Q1	၂၂%	၃၃%	၃၅%	၁%	၁%	၈%
Q2	၁၄%	၂၆%	၄၇%	၃%	၃%	၈%
Q3	၁၀%	၂၂%	၅၃%	၂%	၆%	၇%
Q4	၉%	၁၈%	၅၃%	၄%	၁၀%	၆%
Q5	၅%	၁၁%	၄၈%	၆%	၂၈%	၃%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၉%	၁၉%	၅၀%	၄%	၁၂%	၆%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၂၁%	၃၂%	၃၇%	၁%	၂%	၇%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၂၇%	၂၆%	၃၅%	၂%	၅%	၆%
အပူပိုင်းဇုန်	၉%	၂၂%	၅၂%	၂%	၉%	၇%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၈%	၂၂%	၄၉%	၄%	၁၁%	၆%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၂၁%	၂၇%	၃၆%	၃%	၆%	၈%

အဆိုပါ ညွှန်ကိန်းသည် ပညာရေးအဆင့် တစ်ခုချင်းစီ ပြီးစီးအောင်မြင်ခဲ့သည့် အသက် ၂၅-၆၄ နှစ်ရှိ အရွယ်ရောက်သူအချိုးအစားအဖြစ် အနက်ဖွင့်ဆိုပါသည်။ အလျားလိုက် အတန်းပေါင်းလျှင် ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းရသည်။

နိုင်ငံခြားသို့ ယာယီရွှေ့ပြောင်း၊ အမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်းနှင့် နိုင်ငံတကာရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု အတွေ့အကြုံရှိသည့် အိမ်ထောင်စု အချိုးအစားများ

	နိုင်ငံခြားသို့ ယာယီ ရွှေ့ပြောင်း	s.e.	အမြဲတမ်း ရွှေ့ပြောင်း	s.e.	နိုင်ငံတကာ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု အတွေ့အကြုံ	s.e.
နိုင်ငံအဆင့်	၂.၆%	၀.၃%	၃၉.၃%	၁.၃%	၆.၈%	၀.၅%
မြို့ပြ	၂.၂%	၀.၅%	၃၁.၉%	၂.၁%	၇.၇%	၀.၈%
ကျေးလက်	၂.၇%	၀.၄%	၄၂.၀%	၁.၆%	၆.၄%	၀.၇%
Q1	၂.၄%	၀.၉%	၃၂.၇%	၂.၃%	၅.၈%	၁.၂%
Q2	၃.၁%	၀.၇%	၃၉.၂%	၂.၄%	၅.၉%	၁.၀%
Q3	၂.၅%	၀.၆%	၃၉.၇%	၂.၃%	၆.၀%	၁.၀%
Q4	၂.၃%	၀.၆%	၄၃.၈%	၂.၄%	၇.၆%	၁.၂%
Q5	၂.၇%	၀.၉%	၄၀.၉%	၂.၄%	၈.၇%	၁.၁%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၂.၆%	၀.၄%	၄၁.၃%	၁.၄%	၇.၂%	၀.၆%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၂.၅%	၀.၈%	၃၃.၅%	၂.၂%	၅.၅%	၁.၀%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၃.၈%	၀.၉%	၄၃.၀%	၂.၅%	၉.၅%	၁.၄%
အပူပိုင်းဇုန်	၁.၇%	၀.၆%	၄၃.၇%	၂.၆%	၃.၅%	၀.၉%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၂.၄%	၀.၄%	၃၃.၉%	၂.၁%	၆.၉%	၀.၇%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၄.၁%	၁.၁%	၄၃.၄%	၃.၅%	၁၂.၅%	၂.၈%
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၂.၉%	၀.၄%	၃၆.၀%	၁.၅%	၇.၃%	၀.၇%
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၁.၅%	၀.၅%	၅၁.၅%	၂.၁%	၄.၇%	၀.၈%

မှတ်စု။ နိုင်ငံခြားသို့ ယာယီရွှေ့ပြောင်းမှုကို အနည်းဆုံး လက်ရှိအိမ်ထောင်စုဝင်တစ်ဦးသည် လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း နိုင်ငံခြားသို့ အနည်းဆုံး ၁ လ သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်သည်ဟု ဖြေဆိုသော အိမ်ထောင်စုအချိုးအစားအဖြစ် အနက်ဖွင့်ဆိုပါသည်။ အမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်းမှုသည် ယခုအခါ အခြားတစ်နေရာရာ (မြန်မာနိုင်ငံတွင်း သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြား) တွင် အမြဲတမ်း နေထိုင်လျက်ရှိသော ယခင်က အိမ်ထောင်စုဝင် တစ်ဦးဦးရှိသော အိမ်ထောင်စုအချိုးအစားကို ဖော်ပြပါသည်။ နိုင်ငံတကာရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုအတွေ့အကြုံမှာ အနည်းဆုံး လက်ရှိ အိမ်ထောင်စုဝင်တစ်ဦးသည် နိုင်ငံခြားတွင် အနည်းဆုံး တစ်လကြာ အလုပ်လုပ်ဘူးသည်ဟု ဖြေဆိုသော အိမ်ထောင်စု အချိုးအစားကိုဖော်ပြပါသည်။

လွှဲပို့ငွေအချိုးနှင့် လွှဲပို့ငွေမှရရှိသော နှစ်ပတ်လည် ဝင်ငွေ

	လွှဲပို့ငွေအချိုး	s.e.	လွှဲပို့ငွေမှရရှိသော နှစ်ပတ်လည်ဝင်ငွေ			
			အိမ်ထောင်စုအားလုံး	s.e.	လွှဲပို့ငွေလက်ခံရရှိသော အိမ်ထောင်စုများ	s.e.
နိုင်ငံအဆင့်	၂၄.၁%	၁.၂%	၂၀၅၅၁၄	၂၃၀၇၂	၈၃၄၆၈၇	၈၆၇၇၁
မြို့မြ	၂၅.၇%	၁.၇%	၃၀၉၈၅၈	၆၁၅၃၃	၁၂၀၄၁၃၉	၂၃၃၉၆၈
ကျေးလက်	၂၃.၅%	၁.၅%	၁၆၀၅၃၅	၂၁၃၄၃	၆၈၁၉၄၀	၇၅၁၅၁
Q1	၁၉.၆%	၂.၁%	၈၄၉၉၃	၁၆၁၇၁	၄၃၄၄၉၂	၆၅၉၆၆
Q2	၂၃.၈%	၂.၁%	၁၃၅၃၃၄	၁၉၁၆၃	၅၆၉၁၄၉	၆၇၅၃၂
Q3	၂၃.၆%	၂.၁%	၁၆၄၁၇၈	၃၇၆၄၄	၆၉၇၁၀၂	၁၃၄၀၅၉
Q4	၂၇.၆%	၂.၃%	၂၁၃၅၆၃	၄၃၈၃၀	၇၇၂၆၄၇	၁၄၃၃၄၄
Q5	၂၆.၂%	၁.၉%	၄၀၉၉၀၁	၈၅၅၈၁	၁၅၆၅၁၆၉	၃၂၄၂၂၃
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၂၅.၄%	၁.၃%	၂၄၀၅၆၈	၂၉၇၄၅	၉၄၆၉၂၂	၁၀၅၈၁၀
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၂၀.၆%	၁.၉%	၉၂၈၃၃	၁၄၇၅၀	၄၅၀၀၂၆	၅၉၀၉၅
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၂၄.၄%	၂.၅%	၁၆၀၇၇၀	၂၅၅၇၅	၆၅၉၂၀၂	၉၂၃၈၈
အပူပိုင်းဇုန်	၂၄.၅%	၂.၆%	၁၇၅၁၅၅	၄၀၄၃၃	၇၁၅၀၄၇	၁၃၃၅၉၉
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၂၃.၄%	၁.၅%	၂၄၆၆၈၉	၄၃၀၈၈	၁၀၅၃၄၈၀	၁၇၅၀၇၀
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၂၆.၁%	၃.၈%	၁၄၆၀၆၃	၂၆၀၂၁	၅၆၀၁၂၇	၃၅၇၇၂
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၂၀.၇%	၁.၂%	၁၆၈၁၇၂	၂၃၃၉၈	၈၁၁၂၀၄	၁၀၂၉၆၅
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၃၆.၇%	၂.၃%	၃၂၄၆၈၄	၅၉၀၅၆	၈၈၃၆၃၁	၁၅၂၆၅၄

မှတ်စု။ ။ လွှဲပို့ငွေအချိုးကို လွှဲပို့ငွေများ (နိုင်ငံခြားမှဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းမှဖြစ်စေ) ကို လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း လက်ခံရရှိခဲ့သော အိမ်ထောင်စု အချိုးအစားအစိတ်အပိုင်းအဖြစ် အနက်ဖွင့်ဆိုပါသည်။ လွှဲပို့ငွေမှရရှိသော နှစ်ပတ်လည်ဝင်ငွေကို လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း လွှဲပို့ငွေများမှ ရရှိခဲ့သော သမတ်ကိန်း နှစ်ပတ်လည် အိမ်ထောင်စု ဝင်ငွေအဖြစ် အနက်ဖွင့်ဆိုပါသည်။

ချေးငွေ ရယူထားသော အိမ်ထောင်စုများ၏အချိုးအစားနှင့် လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း အိမ်ထောင်စုတစ်ခုကရယူသော ပျမ်းမျှ ချေးငွေများ အရေအတွက်

	ချေးငွေ လက်လှမ်းမီရရှိနိုင်သော အိမ်ထောင်စု အချိုးအစားအစိတ်အပိုင်း	s.e.	အိမ်ထောင်စု တစ်ခုလျှင် ပျမ်းမျှချေးငွေ အရေအတွက်	s.e.
နိုင်ငံအဆင့်	၆၀%	၁%	၀.၉၁	၀.၀၃
မြို့ပြ	၄၃%	၂%	၀.၆	၀.၀၄
ကျေးလက်	၆၇%	၂%	၁.၀၃	၀.၀၄
Q1	၆၅%	၂%	၀.၉၄	၀.၀၅
Q2	၆၅%	၃%	၀.၉၈	၀.၀၆
Q3	၆၃%	၂%	၀.၉၃	၀.၀၅
Q4	၆၅%	၂%	၁.၀၂	၀.၀၆
Q5	၄၃%	၃%	၀.၆၉	၀.၀၆
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၅၉%	၂%	၀.၉၁	၀.၀၄
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၆၅%	၂%	၀.၉၂	၀.၀၄
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၄၂%	၄%	၀.၅၅	၀.၀၆
အပူပိုင်းဇုန်	၆၃%	၃%	၀.၉၇	၀.၀၆
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၆၅%	၂%	၁.၀၃	၀.၀၅
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၆၃%	၃%	၀.၈၅	၀.၀၆
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၆၂%	၁%	၀.၉၅	၀.၀၃
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၅၃%	၃%	၀.၇၉	၀.၀၅

မှတ်စု။ ။ လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း ချေးငွေရယူခဲ့သော အိမ်ထောင်စု အချိုးအစားကို တိုင်းတာရန် ၁၂ လရည်ညွှန်းကာလကို အသုံးပြုသည်။ ပျမ်းမျှချေးငွေ အရေအတွက်ကို လွန်ခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း (ချေးငွေလက်လှမ်းမီသော အိမ်ထောင်စုများသာမဟုတ်ဘဲ အိမ်ထောင်စုအားလုံးကို ထည့်သွင်းတွက်ချက်၍) အိမ်ထောင်စုတစ်ခုအနေဖြင့် ရယူခဲ့သော ချေးငွေ၏ ပျမ်းမျှအရေအတွက်အဖြစ် အနက်ဖွင့်ဆိုပါသည်။

အသုံးပြုမှုအလိုက် စုစုပေါင်းချေးငွေ တန်ဖိုး

	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	s.e.	ကျန်းမာရေး	s.e.	ပညာရေး	s.e.	အိမ်ယာ မွမ်းမံခြင်း	s.e.	အစားအစာ	s.e.	အခြား	s.e.
နိုင်ငံအဆင့်	၂၂၄၄၅၉	၃၄၁၄၆	၄၈၀၃၅	၄၈၁၈	၇၆၄၇	၁၇၃၃	၂၂၇၉၄	၅၁၂၅	၃၇၁၂၄	၃၂၅၃	၁၄၅၁၄	၅၂၉၀
မြို့မြ	၂၇၄၄၀၈	၁၁၃၄၈၂	၅၉၇၁၉	၁၃၁၂၇	၁၇၁၆၁	၅၉၀၄	၃၅၈၃၈	၁၃၇၄၈	၂၆၃၅၄	၄၆၀၁	၂၄၂၇၀	၁၈၁၅၆
ကျေးလက်	၂၀၅၆၀၅	၁၈၈၉၁	၄၃၆၁၆	၄၄၄၀	၄၀၄၉	၈၈၇	၁၇၈၆၀	၄၈၁၀	၄၁၁၉၇	၄၁၁၀	၁၀၈၂၄	၂၄၉၃
Q1	၈၀၀၂၆	၁၂၀၉၁	၃၅၄၁၀	၄၉၉၇	၂၀၃၈	၆၈၂	၈၀၉၆	၁၈၉၁	၄၂၂၅၅	၄၈၂၉	၉၀၂၃	၃၇၄၁
Q2	၁၁၄၁၃၂	၁၂၉၈၂	၃၆၂၉၈	၅၄၁၀	၅၉၇၆	၂၁၈၁	၁၁၀၃၀	၂၇၀၆	၄၅၁၄၂	၆၁၂၇	၈၅၁၄	၂၇၉၈
Q3	၁၂၈၁၂၆	၁၅၄၂၀	၅၅၈၂၇	၇၆၇၃	၄၄၄၆	၂၁၂၂	၂၃၈၀၇	၁၄၂၀၄	၃၇၆၃၂	၅၄၀၂	၇၇၄၅	၃၀၄၁
Q4	၂၅၅၂၉၀	၃၀၄၄၁	၅၂၆၂၄	၁၀၀၃၅	၁၄၈၉၈	၇၀၃၅	၁၉၅၅၇	၈၃၆၀	၃၅၇၀၄	၉၇၁၄	၁၃၂၅၇	၄၇၉၃
Q5	၅၄၅၀၀၀	၁၅၉၈၄၁	၆၀၀၅၃	၁၇၅၁၅	၁၀၈၈၂	၃၅၃၆	၅၁၅၂၂	၁၉၂၂၅	၂၄၈၇၂	၆၂၀၉	၃၄၀၄၅	၂၄၉၆၆
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်း မရှိသူ	၂၇၄၂၀၆	၄၅၅၂၀	၅၂၇၃၅	၆၁၈၀	၉၂၃၉	၂၃၆၂	၂၇၇၉၀	၆၉၁၆	၃၄၅၆၅	၃၆၄၃	၁၆၈၅၂	၆၉၉၆
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၈၅၃၄၉	၁၀၈၉၁	၃၄၈၉၁	၄၂၆၅	၃၁၉၅	၉၀၆	၈၈၂၃	၁၉၉၃	၄၄၂၈၁	၅၀၇၈	၇၉၇၇	၂၉၇၉
တောင်ကုန်းနှင့် တောင် ထူထပ်ရာဒေသ	၁၇၅၉၉၈	၇၂၆၂၂	၃၄၇၇၃	၁၀၈၆၈	၇၁၈၄	၂၇၇၉	၃၂၄၅၁	၁၇၆၉၀	၂၇၃၄၈	၇၀၈၈	၇၂၉၀	၂၃၈၃
အပူပိုင်းရန်	၁၉၉၀၄၄	၈၁၁၈၁	၃၉၈၈၁	၅၆၉၃	၄၃၃၈	၁၂၃၅	၁၂၉၆၈	၂၉၄၂	၃၂၂၁၃	၃၉၄၂	၉၂၉၈	၄၄၈၉
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၂၈၀၀၀၅	၄၅၂၄၇	၅၈၂၉၇	၉၃၀၁	၉၉၅၉	၃၆၅၇	၂၇၈၂၂	၉၂၁၉	၄၁၁၈၃	၅၈၆၂	၁၉၃၉၈	၁၁၅၄၀
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၁၂၈၅၇၄	၂၆၀၇၁	၅၀၈၄၁	၆၁၄၁	၈၅၁၉	၃၂၄၄	၁၃၁၀၅	၂၉၉၇	၅၂၉၇၆	၁၁၃၉၃	၂၂၃၁၀	၇၆၈၅
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၂၅၉၅၉၅	၄၂၉၇၆	၄၉၇၃၅	၅၈၄၀	၈၀၇၂	၂၀၉၄	၂၃၇၂၇	၅၈၁၆	၄၀၇၆၇	၄၀၅၇	၁၇၁၀၄	၆၇၂၇
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၉၄၆၆၁	၁၂၁၇၁	၄၁၇၅၆	၆၆၀၇	၆၀၇၉	၂၁၆၈	၁၉၃၄၈	၆၅၃၉	၂၃၆၆၈	၃၃၄၃	၄၉၄၆	၁၄၂၀

မှတ်စု။ ။ ဤညွှန်းကိန်းသည် ချေးငွေ အသုံးပြုမှု အလိုက် အိမ်ထောင်စုတစ်စုအတွင်း ချေးငွေအားလုံးစုစုပေါင်း၏ ပျမ်းမျှတန်ဖိုး (အားလုံးသော အိမ်ထောင်စုအသီးသီးအတွက် တွက်ချက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ချေးငွေရယူသော အိမ်ထောင်စုများအတွက်သာ တွက်ချက်ခြင်းမဟုတ်ပါ) ကိုဖော်ပြပါသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ချေးငွေများတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း စတင်ထူထောင် လုပ်ကိုင်ခြင်းအတွက် ချေးငွေများနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက်ချေးငွေများ ပါဝင်ပါသည်။ အိမ်ယာမွမ်းမံခြင်းအတွက် ချေးငွေများတွင် အပေါင်ပစ္စည်းများထားခြင်း၊ အိမ်ယာပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကြာရှည်သုံးပစ္စည်းများ ပါဝင်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုနှင့် စားသုံးမှုတို့အကြား ထည့်ဝင်သုံးစွဲရန်အတွက် အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု ချေးငွေများ အချိုးအစား

	ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု		စားသုံးမှု	
	အချိုးအစား	s.e	အချိုးအစား	s.e
နိုင်ငံအဆင့်	၃၈%	၂%	၅၈%	၂%
မြို့မြ	၂၄%	၂%	၇၂%	၂%
ကျေးလက်	၄၂%	၂%	၅၅%	၂%
Q1	၂၅%	၃%	၇၁%	၃%
Q2	၃၃%	၃%	၆၄%	၃%
Q3	၃၉%	၃%	၅၉%	၃%
Q4	၄၈%	၃%	၄၇%	၃%
Q5	၅၀%	၃%	၄၆%	၃%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၄၃%	၂%	၅၄%	၂%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၂၇%	၂%	၆၉%	၃%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၄၀%	၄%	၅၅%	၄%
အပူပိုင်းဇုန်	၃၈%	၃%	၅၈%	၃%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၄၀%	၃%	၅၇%	၃%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၂၈%	၃%	၆၈%	၃%
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၃၉%	၂%	၅၇%	၂%
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၃၃%	၃%	၆၃%	၃%

မှတ်စု။ ။ ယင်း ညွှန်ကိန်းများသည် နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၁ ပါ ညွှန်ကိန်းများနှင့် ညီမျှပြီး ရည်ညွှန်းချက်အဖြစ် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမူခြင်းအစား အစားအစာဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပြုမူခြင်းကို အသုံးပြုထားပါသည်။

အိမ်ထောင်စုကြွေးမြီနှင့် စားသုံးမှုအချိုး

	အိမ်ထောင်စုကြွေးမြီ နှင့် စားသုံးမှုအချိုး	s.e.
နိုင်ငံအဆင့်	၀.၀၈	၀.၀၀
မြို့ပြ	၀.၀၄	၀.၀၀
ကျေးလက်	၀.၀၉	၀.၀၀
Q1	၀.၀၇	၀.၀၀
Q2	၀.၀၇	၀.၀၀
Q3	၀.၀၇	၀.၀၀
Q4	၀.၀၉	၀.၀၀
Q5	၀.၀၇	၀.၀၀
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၀.၀၈	၀.၀၀
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၀.၀၇	၀.၀၀
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၀.၀၅	၀.၀၀
အပူပိုင်းဇုန်	၀.၀၇	၀.၀၀
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၀.၀၉	၀.၀၀
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၀.၀၇	၀.၀၀
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၀.၀၈	၀.၀၀
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၀.၀၅	၀.၀၀

မှတ်စု။ ။ ကြွေးမြီနှင့် စားသုံးမှုအချိုးသည် ပေးဆပ်ရန်ရှိသည့်ကြွေးမြီနှင့် နှစ်ပတ်လည် အိမ်ထောင်စု စားသုံးမှုတို့၏ အချိုးဖြစ်ပါသည်။

စုငွေစာရင်းနှင့် စာရင်းရှင် စုငွေစာရင်း ဖွင့်လှစ်အသုံးပြုနိုင်မှု

	စုငွေစာရင်းဖွင့်လှစ် အသုံးပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	s.e.	စာရင်းရှင်စုငွေစာရင်း ဖွင့်လှစ် အသုံးပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	s.e.
နိုင်ငံအဆင့်	၁၆%	၁%	၆%	၁%
မြို့ပြ	၁၈%	၂%	၉%	၁%
ကျေးလက်	၁၅%	၁%	၅%	၁%
Q1	၁၀%	၂%	၅%	၁%
Q2	၁၁%	၂%	၄%	၁%
Q3	၁၅%	၂%	၅%	၁%
Q4	၁၇%	၂%	၄%	၁%
Q5	၃၀%	၃%	၁၃%	၂%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၁၈%	၁%	၆%	၁%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၁၁%	၂%	၅%	၁%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၁၀%	၂%	၆%	၁%
အပူပိုင်းဇုန်	၁၁%	၂%	၉%	၂%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၁၅%	၂%	၄%	၁%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၁၇%	၂%	၆%	၁%
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၁၆%	၁%	၆%	၁%
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၁၅%	၂%	၆%	၁%

မှတ်စု။ ။ စုငွေစာရင်းဖွင့်လှစ်အသုံးပြုနိုင်မှုသည် ပုံမှန်တရားဝင် ငွေရေးကြေးရေးဖွဲ့အစည်းများတွင် စုငွေစာရင်းရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ အချိုးအစားအစိတ်အပိုင်းကို ဖော်ပြသည်။ ပုံမှန်တရားဝင် ငွေရေးကြေးရေးဖွဲ့အစည်းများကို (၁) ဘဏ် (၂) ချေးငွေသမဂ္ဂ သို့မဟုတ် (၃) အသေးစားငွေရေးကြေးရေးဖွဲ့အစည်းများ ဟု ဖွင့်ဆိုပါသည်။ စာရင်းရှင်စုငွေစာရင်းသည် စာရင်းရှင်ဖြစ်သော ပုံမှန်တရားဝင် စုငွေစာရင်းရှိသည့် အိမ်ထောင်စု အချိုးအစားအစိတ်အပိုင်းကို ဖော်ပြပါသည်။ စာရင်းရှင်ဆိုသည်ကို ပုံမှန်လတစ်လတွင် တစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် တစ်ကြိမ် ထက်ပိုသော အပ်ငွေများ ပြုသော ဟုဖွင့်ဆိုပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၃၅

ပုံမှန်တရားဝင်မဟုတ်သော ချေးငွေအချိုးအစား

	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	ကျန်းမာရေး	ပညာရေး	အိမ်ယာမွမ်းမံခြင်း	အစားအစာ	အခြား
နိုင်ငံအဆင့်	၂၂%	၄၇%	၃၅%	၅၆%	၄၁%	၂၅%
မြို့ပြ	၂၈%	၄၂%	၂၈%	၄၂%	၄၁%	၂၅%
ကျေးလက်	၂၁%	၄၈%	၃၈%	၆၁%	၄၁%	၂၆%
Q1	၂၈%	၄၈%	၃၅%	၇၂%	၃၅%	၅၄%
Q2	၂၂%	၄၉%	၄၁%	၅၀%	၄၉%	၁၂%
Q3	၂၃%	၄၈%	၃၀%	၇၂%	၃၉%	၁၄%
Q4	၂၄%	၅၀%	၃၅%	၆၁%	၃၉%	၅၀%
Q5	၁၄%	၃၄%	၂၈%	၃၀%	၄၁%	၁၆%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၂၁%	၄၇%	၂၈%	၅၅%	၄၁%	၂၁%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၂၇%	၄၇%	၅၃%	၅၉%	၄၀%	၄၉%
တောင်ကုန်းနှင့် တောင်ထူထပ်ရာဒေသ	၂၁%	၃၂%	၂၃%	၄၄%	၂၆%	၁၆%
အပူပိုင်းဇုန်	၃၃%	၅၄%	၃၇%	၈၃%	၄၄%	၂၁%
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	၁၆%	၄၃%	၃၆%	၄၄%	၄၁%	၃၀%
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	၁၇%	၅၅%	၄၇%	၅၀%	၄၃%	၄၇%
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၂၂%	၄၇%	၃၀%	၅၅%	၄၂%	၂၅%
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၂၄%	၄၇%	၅၁%	၆၁%	၃၇%	၂၉%

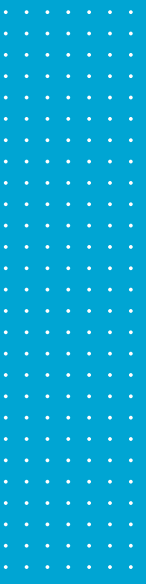
မှတ်စု။ ။ ဤညွှန်းကိန်းသည် ပုံမှန်တရားဝင်မဟုတ်သော ကဏ္ဍမှ ထုတ်ပေးသည့် စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စုချေးငွေအချိုးအစားအစိတ်အပိုင်းကို ချေးငွေအသုံးပြုမှုအလိုက် ဖော်ပြပါသည်။

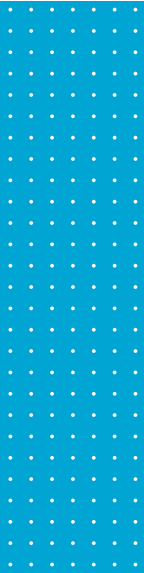
နောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၃၆

ရပိုင်ခွင့် ပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ရွေးချယ်ခဲ့သည့် ရပိုင်ခွင့် ပစ္စည်းများ

	ဘက်ထရီ	အင်ဗာတာ	မီးစက်	ဂက်စ်မီးဖို	မီးသွေး မီးဖို	ရေဒီယို	ရုပ်မြင် သံကြား	ပြိုင်တူ စလောင်း	အောက်စက်	မိုဘိုင်းဖုန်း	စက်ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်
နိုင်ငံအဆင့်	၃၈%	၁၅%	၈%	၄%	၂၅%	၂၆%	၅၀%	၁၀%	၄၄%	၅၂%	၃၄%	၄၂%
မြို့ပြ	၀%	၁၄%	၉%	၁၁%	၅၉%	၁၇%	၈၃%	၁၉%	၇၅%	၈၄%	၄၅%	၄၂%
ကျေးလက်	၄၇%	၁၅%	၇%	၁%	၁၂%	၂၉%	၃၇%	၇%	၃၃%	၄၀%	၃၀%	၄၁%
Q1	၄၃%	၇%	၁%	၀%	၅%	၁၇%	၂၀%	၁%	၂၀%	၂၄%	၂၄%	၂၅%
Q2	၄၂%	၁၁%	၃%	၁%	၁၇%	၂၅%	၃၅%	၆%	၂၉%	၃၇%	၂၉%	၃၅%
Q3	၃၆%	၁၂%	၅%	၁%	၁၉%	၃၀%	၄၅%	၇%	၃၇%	၄၇%	၃၅%	၄၃%
Q4	၃၈%	၁၄%	၈%	၃%	၂၇%	၂၆%	၅၇%	၉%	၄၉%	၅၉%	၃၉%	၄၅%
Q5	၃၁%	၂၇%	၁၇%	၁၄%	၄၆%	၂၇%	၇၉%	၂၃%	၇၃%	၈၀%	၃၉%	၅၄%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းမရှိသူ	၃၇%	၁၇%	၉%	၆%	၃၀%	၂၇%	၅၉%	၁၃%	၅၂%	၆၁%	၃၇%	၄၆%
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ	၄၁%	၉%	၂%	၀%	၉%	၂၀%	၂၄%	၂%	၂၃%	၂၉%	၂၅%	၂၉%
အမျိုးသား ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၄၀%	၁၆%	၈%	၄%	၂၄%	၂၇%	၅၀%	၁၁%	၄၄%	၅၃%	၃၆%	၄၄%
အမျိုးသမီး ဦးစီးသော အိမ်ထောင်စု	၂၉%	၁၃%	၅%	၅%	၂၈%	၂၂%	၅၀%	၉%	၄၃%	၅၀%	၂၇%	၃၃%
ထိပ်ပိုင်း ၆၀	၃၅%	၁၈%	၁၀%	၆%	၃၂%	၂၈%	၆၁%	၁၄%	၅၄%	၆၃%	၃၈%	၄၇%
အောက်ခြေ ၄၀	၄၃%	၁၀%	၂%	၁%	၁၁%	၂၂%	၂၈%	၄%	၂၅%	၃၁%	၂၇%	၃၀%

မှတ်စု။ ။ ဤညွှန်းကိန်းသည် ရွေးချယ်ခဲ့သည့် ရပိုင်ခွင့်ပစ္စည်းအမျိုးအစားများအား ပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စု အချိုးအစားအစိတ်အပိုင်းကို ဖော်ပြပါသည်။

WORLD BANK GROUP

The World Bank Myanmar

No 57, Pyay Road, (Corner of Shwe Hinthar Road)
61/2 Mile, Hlaing Township,
Yangon, Republic of the Union of Myanmar

www.worldbank.org/myanmar
[www.facebook.com/
myanmar@worldbank.org](https://www.facebook.com/myanmar@worldbank.org)